58969.

FLACARA

Nr. 8 — AUGUST 1953

Unde-o fi soluția?

Pagina I-a a coperții: **Pace și prietenie!**

Pagina IV-a a coperții: **București. Casa Tineretului Lumii.**

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

Nr. 8 (16) 1 AUGUST 1953 ANUL II

REVISTĂ SOCIAL — POLITICĂ ȘI LITERAR — ARTISTICĂ

In sala Congresului

Încheierea armistițiului în Coreea a fost primită de delegații la Congres cu entuziasm nestăvilit. Membrii delegațiilor coreeană și chineză au fost îmbrățișați și purtați pe brațe în urale de participanți.

În mijlocul unui oraș gătit de sărbătoare, în uriașa sală a sporturilor de pe malul lacului Floreasca — strălucitoare și ea în vestmintele-i noi — s'au deschis Sâmbătă 25 Iulie lucrările uneia din cele mai mari și mai reprezentative adunări pe care a cunoscut-o vreodată tineretul lumii: cel de-al III-lea Congres Mondial al Tineretului.

1.500 delegați, observatori și invitați din peste 100 de țări, soli a tot ce are mai bun și mai curat tineretul lumii, tineri cu port diferit, vorbind graiuri diferite, cu convingeri politice, religioase sau filozofice diferite, s'au adunat aci, în capitala patriei noastre libere, să dezbată și să hotărască asupra problemelor celor mai arzătoare privind viața și viitorul tinerei generații.

Tineretul lumii este dornic de pace și viață fericită. El vrea să muncească liber, să învețe, să cunoască, să-și apropie bogățiile culturii și artei, să facă sport. El este împotriva acelora care vor ca el să se întâlnească pe câmpul de luptă; el este pentru prietenie și pace, pentru cunoaștere și înțelegere reciprocă.

Și într'adevăr, prin glasul vorbitorilor dela tribuna Congresului, răsună din prima clipă a deschiderii lui glasul zecilor de milioane de tineri ai lumii dornici de pace și prietenie, de viață constructivă, în mijlocul unei lumi pașnice și fericite.

Deschiderea Congresului — la care au participat în semn de înaltă prețuire oaspeți dragi ca Icuo Oyama și Elisa Branco, laureați ai Premiului Internațional Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare", numeroși oaspeți străini precum și dr. Petru Groza, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, acad. prof. C. I. Parhon, acad. prof. Traian Săvulescu și alte personalități de frunte din țara noastră — a prilejuit o caldă manifestație pentru pace, unitate și prietenie a congresiștilor.

Au luat cuvântul Jacques Denis, secretarul general al F.M.T.D. și alții, după care — primit cu aplauze prelungite de delegați — acad. prof. Traian Săvulescu a adus Congresului mesajul de prietenie și pace al poporului român.

În momentul când închidem ediția, sala Congresului este martora unor scene de nedescris. La vestea că a fost încheiat armistițiul în Coreea, sutele de delegați — care și-au pus ca țel suprem lupta pentru pace și prietenie între popoare — sărbătoresc în ovații prelungite, în cântece și dansuri, această uriașă victorie a popoarelor lumii.

În numărul din 15 August al revistei noastre, vom publica un amplu reportaj din sala Congresului.

PENTRU FESTIVAL

Străzile și piețele Capitalei și-au schimbat înfățișarea. Mii de flamuri, panouri uriașe, mănunchiuri de drapele, afișe și insigne luminoase, împodobesc instituțiile, străzile. Megafoanele fac auzite cântece ale popoarelor lumii... Pe bulevardele orașului, în parcuri întâlnești grupuri de delegați, din toate țările, îmbrăcați în costumele lor naționale... Bucureștiul s'a transformat într'un oraș al înfrățirii popoarelor, al entuziasmului tineresc. In fotografii: sus: una din clădirile de pe calea Șerban-Vodă; jos: aspect din Piața 28 Martie.

Pe străzile Capitalei au apărut flamuri albastre și albe. Clădirile sunt împodobite sărbătorește. Stadionul „23 August" e terminat. Teatrul Muzical își așteaptă oaspeții. In parcuri și pe stadioane, în cantonamentele sportivilor și ale ansamblurilor artistice s'au făcut ultimele pregătiri.

In zilele acestea, în gările Bucureștiului, au sosit tineri din toate colțurile lumii. Pentru prima oară s'au întâlnit aici tânărul partizan din Vietnam cu țăranul din caatinga braziliană, cimpoierul scoțian cu cântărețul din gusle din Georgia. Tineri necunoscuți până atunci din țări diferite, de rase și credințe deosebite, s'au îmbrățișat prietenește cu sentimentul că se cunosc de când e lumea.

Locuitorii Capitalei sunt fericiți să găzduiască tineretul lumii, să contribue la întărirea prieteniei între popoare. Ei primesc zecile de mii de luptători ai păcii cu tradiționalul spirit de ospeție al poporului nostru.

Numeroase ansambluri artistice din R. P. R. vor încânta inimile sutelor de mii de spectatori. O parte dintre ele se vor prezenta și la concursurile instituite în cadrul Festivalului. In fotografie: orchestra Școlii Medii de Muzică pregătindu-și programul cu care se vor prezenta în fața participanților la Festival..

Din Piața Universității până în Piața 1848, se întinde un șir neîntrerupt de panouri și ghirlande de steguleț. Seara, la lumina reflectoarelor, locurile acestea capătă străluciri feerice.

In cinstea zecilor de mii de delegaţi străini şi români, tinerii noştri au construit în parcul „Nicolae Bălcescu" un minunat teatru în aer liber. In el se vor desfăşura programe artistice şi culturale ale Festivalului.

*

Entuziasmul şi căldura cu care poporul nostru a aşteptat zilele Festivalului, sunt dovedite şi de bogăţia darurilor pregătite pentru oaspeţii noştri. Intorcându-se în ţările lor, oaspeţii vor duce cu ei adevărate comori ale artei noastre naţionale.

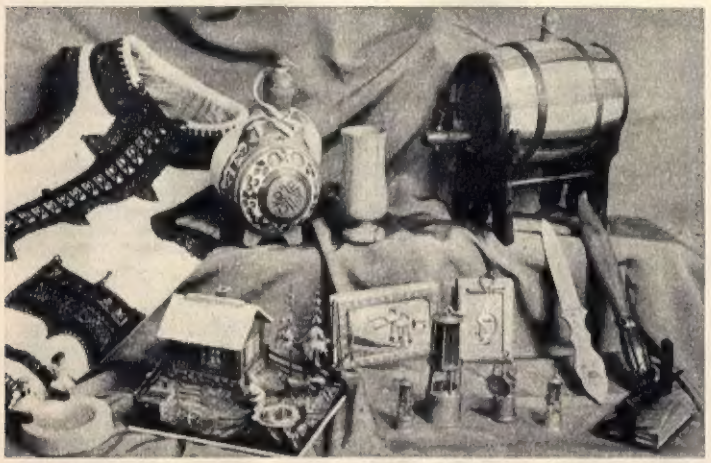

Mândria nestărmurită de a se afla printre cei premiaţi, însufleţeşte pregătirile asidue a numeroşi solişti, a nenumărate ansambluri artistice din ţară şi de peste hotare. In fotografie: cuartetul studenţilor Conservatorului din Bucureşti, pregătindu-se pentru Festival.

*

Un cor de peste 2.000 de persoane! Din piepturile tinerilor noştri corişti, vor răsuna puternic cântecele noastre populare şi cele ale altor popoare, cântecele Festivalului, melodiile tinereţii şi prieteniei.

In întreaga ţară, zeci de mii de tineri au primit carnetele de participanţi la Festival. In fotografie: se înmânează carnetul de participant la Complexul C.F.R. „Griviţa Roşie".

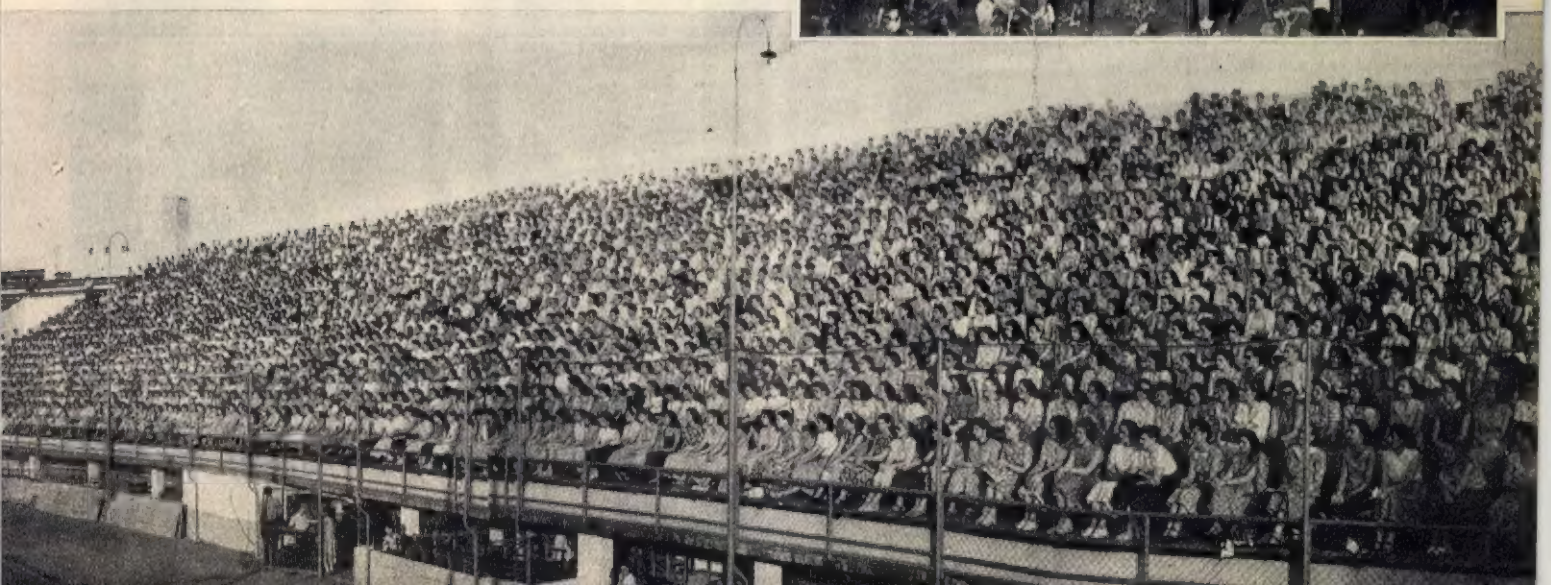

BUN VENIT!

In zilele din preajma Congresului și Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților, au sosit în Capitală numeroase personalități din lumea întreagă, zeci de mii de tineri participanți, soli ai tineretului lumii. In vara aceasta toate drumurile duc spre București!

Icuo Oiama, laureat al Premiului Internațional Stalin „Pentru întărirea păcii între popoare", a fost întâmpinat cu deosebită dragoste și înflăcărare de tineretul Capitalei (fotografia din stânga sus).

*

Pe calea aerului a sosit delegația tineretului sovietic, condusă de A. Șelepin, prim secretar al Comitetului Central al Comsomolului. In aceeași zi a sosit și delegația chineză condusă de Hu-Iao-Ban, secretar al Noii Uniuni Democrate a Tineretului din China. Solii tineretului sovietic și ai tineretului chinez au fost întâmpinați de numeroși tineri muncitori, elevi, studenți și sportivi din Capitală (fotografia din stânga mijloc).

*

Din însorita Brazilie, din Statele Unite ale Americii, din Birmania și Italia, din Anglia și Malaya, din Germania și R. Cehoslovacă au sosit oaspeți dragi la Festival. Infrățiți, ei cântă, la sosire, imnuri ale tineretului (fotografia din stânga jos).

*

Din îndepărtata Indonezie, din coloniile portugheze, tineri de diferite vederi politice și religioase au venit la sărbătoarea tineretului lumii pentru a aduce salutul de pace al popoarelor lor (fotografia din dreapta jos).

Tuturor, poporul nostru iubitor de pace, tineretul nostru le urează: Bun venit!

În drum spre BUCUREȘTI

Câteva coline, un brad stingher printre copacii cu frunze căzătoare, o pală de vânt răcoros.

— Se apropie Bucegii.

Nu credeam că o modestă indicație de ghid poate da naștere unui astfel de entuziasm. Toți delegații — francezi, austrieci, englezi, italieni — s'au grămădit la geam într'o tăcere aproape solemnă, căutând parcă să destrame cu privirea franjurile de nori ce au coborît neobișnuit de jos.

Din grupul aplecat în

Jean Venitien, pictor, Franța.

afară, răzbate, mucalită, vocea poetului francez Henri Bassis.

— Nu mai e în stare bietul om să vadă o culoare. Te gâtuie pictorii ăștia, parcă le-ai vârî mâna în penel, dacă încerci să privești și tu, biet muritor...

Într'adevăr, mai toți sunt artiști plastici în acest grup de delegați la Festival: Jean Venitien — cunoscutul portretist francez, arhitecți și graficieni din Italia, tânărul sculptor englez James Kim și prietenul său, Charles Grant, autorul acelor pânze în care ultimele pianuri crează o turburătoare impresie de profunzime, francezul Claude Somer — azi decorator de teatru.

Bassis își găsește numaidecât un aliat în compozitorul austriac Marcel Rubin, care încearcă să se încrunte.

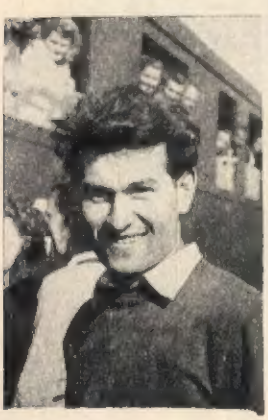

Claude Somer, decorator și regizor Franța.

— Într'adevăr, nu se mai poate trăi printre atâția pictori...

Dar „plasticii" tac, temându-se să nu scape cumva imaginea vreunui pisc îndepărtat de care norii se sfâșie tăcut, sau a macilor umezi care și-au întors fața spre tren.

— Seamănă cu Alpii, dar...

— ... dar sunt altfel — completează altcineva.

Până acum limba „oficială" a fost franceza și, de bine de rău, pot vorbi aproape toți unul cu altul. Dar prima masivă înlănțuire a Bucegilor, care se deschide lăsând să apară Caraimanul, smulge o jerbă de exclamații involuntare: un „formidable" din partea lui Kim, un șoptit „c'est magnifique", un fluerat admirativ, melodios ca o chemare de pasăre din partea unuia din italieni.

— Nu e vorba numai de munți... — spune Jean Venitien — dar sanatoriul acela alb pentru muncitori, pe care mi l-ați arătat acolo sus la Sinaia; stațiunea „Mama și Copilul" — toate pajiștile astea pline de larmă, de veselie... muncitorii veniți la odihnă... pionierii... Oh, dragii noștri copii din „Vaillant" cum ar mai sburda în astfel de tabere!... Înțelegeți? Să ajungi aci... E un ozon de care nu ne putem lipsi noi, cei de dincolo. Începând dela Curtici — nu? parcă așa se cheamă — cu toate florile și steagurile ...să întâlnești atâtea priviri prietenoase, limpezi... Îmi amintesc, acum doi ani, la Varșovia, o astfel de privire a unui băiat din mulțime. Era — cum să vă spun — ca un simbol al poporului, al Republicii Populare, care ne primea. Și la voi, deasemeni... Fata care a venit s'o îmbrățișeze pe delegata din Roma și să-i dăruiască colierul de scoici, copiii care ne întâmpină în gări... Da, da, e un ozon mai mult decât obișnuit... Simt că o să plec de aci cu pieptul de două ori mai larg.

Și ridicând mâinile, domol, respira adânc asemeni unui călător ajuns în pisc, la picioarele căruia se deschide o priveliște familiară și însorită.

— Până la urmă o să mă apuc de pictură — îl amenință Bassis — dacă nu te lași de poeme.

Dar în dosul acestei glume se vede bine că se ascunde emoția lui de fost maquisard și neobosit luptător pentru pace care simte căldura cu care Republica noastră îl întâmpină. Și, la fel italienii, dintre care unii au făcut parte din brigăzile de partizani antifasciste, la fel englezii, la fel Hubert Schwab, președintele Tineretului Liber Austriac, care s'a oprit în cadrul ușii compartimentului și încuviințează înclinând încetișor capul.

★

— Nu cunosc Bucureștiul — spune Claude Somer — dar ca decorator am încercat să-mi închipui felul în care vor fi așezate placardele, ghirlandele de steaguri, obeliscurile. Venitien zâmbește, dar vă spun că uneori și visam acest oraș al Festivalului. Încă mă tem că n'am să fiu la înălțime între atâți mari regizori și actori care vin de pretutindeni.

— Nu vă puteți închipui — ne spune James Kim — cu ce emoție au fost alese la noi operele ce aveau să fie trimise la București. Nu se mai spunea „Credeți că o să reziste la timp?" ci „Credeți că e bună pentru Festival?" Concentrarea asta formidabilă de forțe artistice, cunoașterea îndeaproape a unora dintre cele mai bune opere mondiale, atâtea expoziții și atâția privitori! Festivalul concentrează cel puțin o sută de expoziții anuale. Și un secol e ceva!

James Kim - sculptor - Marea Britanie.

Este o mare plăcere să salutăm poporul din Republica Populară Română și mai ales oamenii artei ale căror opere sunt un ghid pentru noi, artiștii britanici.

Trăiască prietenia între popoarele român și britanic.

James KIM și Charles GRANT
oameni de artă — Marea Britanie

— Vor fi și Effel și Mittelberg — spune o desenatoare a unui ziar din Roma.

— ... Și Gimond, Picasso, Amblard, Léger, Fougeron — adaugă Jean Venitien.

— Și mă mai tem de ceva — zâmbește Somer. — O să fie atâtea de văzut, atâta veselie și atâtea cântece, atâtea noi cunoștințe care au de istorisit și de întrebat, că n'ai să știi cum să-ți împarți timpul. Și la voi, ca și la noi, ziua are doar 24 de ore...

— După cum se vede ați mai fost la București — intervine acuzator Bassis. — Cam doar a dumneavoastră, domnule, e deci simulată!

Și toți încep să râdă în jurul lui Somer, a cărui fire caldă și deschisă atrage aceste mici ironii nevinovate.

★

După masă, ziariștii își deschid din nou carnetele. Nu mai e mult până la București și parcă n'au notat nimic.

Compozitorul austriac Marcel Rubin povestește cum s'a inspirat pentru cantata sa: „Pilda din Saalfelden" din acțiunea întreprinsă de tinerii austrieci care au ajutat pe

Eu am pictat acest tablou al copiilor din Paris scrîind pe pereții din strada lor „Noi vrem pacea" pentrucă i-am văzut, pentrucă exemplul pe care acești copii ni l-au dat cuprinde lumea din ce în ce mai mult. Frumoasa și dulcea Pace, pe care noi o vrem pentru ei, își va deschide aripile sale de apărare deasupra vieților lor atât de prețioase.

Salut tinerilor celui de al IV-lea Festival Mondial dela București.

Salut tuturor oamenilor dornici de libertate și de pace.

Sunt recunoscător revistei „Flacăra" că îmi dă ocazia de a mulțumi Republicii Populare Române pentru ospitalitatea frățească al cărei obiect este delegația franceză.

Jean VENITIEN
pictor - Franța

delegaţii francezi şi englezi să ajungă în 1951 la Festivalul dela Berlin.

Cel mai tânăr din italieni, legănând pe genunchi prelunga sa pălărie florentină încărcată cu insigne, istoriseşte o întâmplare din Italia ocupată de hitlerişti, din vremea în care el împărţea manifeste pe străzile Romei.

Henri Bassis începe apoi povestirea piesei sale feerice „Porumbelul-minune":

— ... Gavroche era îndrăgostit de Françoise, fiica vicleanului şi hrăpăreţului Prudhomme. Dar pentru a o căpăta de soţie trebuia să găsească porumbelul minunat pe care vrăjitorul îl ascunsese într'o colivie. Iar vrăjitorul avea darul de a apărea mereu sub altă înfăţişare. Iată-l: ba e un poliţist care ameninţă, agitându-şi bastonul; ba e un cămătar ascuns în dosul casselor de bani; ba un ofiţer din SS care urlă şi urlă...

— Şi apoi, apoi? întreabă cineva.

— Apoi Gavroche cheamă în ajutor poporul. Colivia e sfărâmată, porumbelul se înalţă. Şi în faţa tuturor.. mână în mână... Gavroche şi Françoise...

— Gavroche şi Françoise... —repetă visător Claude Somer care se va ocupa cu punerea în scenă a unor spectacole la Festival. — O să se recunoască mulţi în povestea aceasta a lui Bassis.

*

Dar reveria lui Somer e întreruptă numaidecât. Însoţitorul anunţă: „Se vede Bucureştiul" şi toţi s'au aplecat pe geam.

Apar coşurile fabricilor, casele, apoi masivul palat al C.F.R.-ului. Şi pretutindeni, pe ziduri, pe picioarele podurilor, pe pereţii atelierelor, deasupra răsadurilor cu flori şi a parcelelor înverzite — placarde, spunând în diferite limbi: „Pace şi Prietenie".

— Iată deci şi finalul povestirii — spune Bassis.

Din ce în ce mai aproape, pe peron, se deosebesc tinerii veniţi în întâmpinarea delegaţilor. Pe steagurile lor, un porumbel alb îşi flutură aripa.

C. B.

Hubert Schwab (stânga) — preşedintele Tineretului Liber Austriac şi Marcel Rubin (dreapta) — compozitor, secretar general al Uniunii Compozitorilor din Austria.

Mă bucur că voi lua parte la cel de al IV-lea Festival al Tineretului şi Studenţilor ca reprezentant al poporului austriac în mijlocul poporului liber român.

Marcel RUBIN
secretar general al Uniunii Compozitorilor din Austria

Aceste schiţe au fost desenate special pentru revista „Flacăra" de către decoratorul şi regizorul francez Claude Somer.

S'au cunoscut IN TRENUL PĂCII

Nu s'a auzit nici țipătul scurt al sirenei, nici obișnuitul „suiți în vagoane!" și nici pufăitul greoi, sacadat, al roților de tren. Ar fi fost, dealtfel, aproape imposibil: întreaga gară a Iașilor fremăta de urale, de cântecele tinerești ale mulțimii ce inundase peronul. Că trenul a început să alunece ușor pe șine, au simțit-o mai întâi cei ale căror mâini strângeau puternic mâinile oaspeților aflați la ferestrele vagoanelor. Dar nici atunci mâinile nu s'au desfăcut: tinerii de pe peron au pornit-o încet, alături de tren...

Multă vreme apoi, cei dela ferestrele compartimentelor au zărit mozaicul buchetelor de flori, fluturarea colorată a nenumăratelor steaguri și au auzit, purtate pe aripile vântului, aclamațiile de „bun venit". Și, deși rostite într'o limbă atât de diferită de a lor, oaspeții din îndepărtatul Orient, din marea Chină și eroica Coree, din Vietnam, Tailanda și Patet-Lao, înțelegeau și împărtășeau pe deplin adânca lor semnificație: „Pace și Prietenie".

... La o fereastră, s'au îngrămădit câțiva tineri. Ochiul europeanului neobișnuit cu tenul lor mat, gălbui, cu ochii subțiri prelungiți spre tâmple, cu părul negru asemeni abanosului, nu ar distinge prea mari deosebiri între trăsăturile lor. Și mai greu i-ar veni desigur să sesizeze diferența dintre limbile lor materne, care ni se par nouă atât de ciudate. Căci cei patru tineri au grairuri diferite și vin din țări deosebite. S'au cunoscut în trenul care îi aducea spre orașul Festivalului, în „trenul păcii" cum l-au numit ei, și miile de kilometri străbătuți împreună dealungul câtorva săptămâni i-au apropiat mult.

Giap-Wan-Khuong, reprezentant al tineretului vietnamez la cel de al III-lea Congres Mondial al Tineretului, are numai 22 de ani. În cei șase ani de când luptă pentru eliberarea patriei sale, el și-a cucerit prin faptele sale vitejești titlul de combatant de elită, fiind totodată distins cu patru înalte decorații

Pe-Pen-Uk e cel mai mărunt dintre ei și are un obraz de copil. Ochii tăciuniu, neobișnuit de mari, îmbrățișează nesățioși priveliștea care aleargă parcă în întâmpinarea trenului, iar mâna încearcă mereu să potolească șuvița de păr care îi alunecă pe frunte. Are cel mai bun loc la fereastră și te gândești că tovarășii de drum i l-au oferit poate pentrucă e cel mai tânăr. Adevărul este însă altul. Pe-Pen-Uk este coreean și, în ciuda înfățișării sale de copil, este un cunoscut erou al R.P.D. Coreene, care și-a câștigat acest înalt titlu prin neasemuite fapte de vitejie.

În carnetul în care își notează deobicei întâmplările de pe front, Pe-Pen-Uk a înscris de mult cifra rotundă a celor 70 de lupte la care a participat. Ultima filă scrisă poartă data de 15 Iunie: în 16 Iunie, direct de pe front, Pe-Pen-Uk a pornit spre București, spre a transmite dorința de pace a eroicului popor coreean.

Ca să-l cunoască pe Pe-Pen-Uk și pe ceilalți noi prieteni ai săi, ca să ajungă în orașul Festivalului, Huynh Van Leo a trebuit să parcurgă pe jos aproape 2.000 km., adică să străbată din Sud și până în Nord întregul Vietnam. Pentru aceasta i-au trebuit tânărului ostaș aproape șase luni, cu un curaj și o perseverență deosebită: Huynh Van Leo nu s'a lăsat oprit nici de uriașele revărsări ale fluviilor, de ploile torențiale și mai ales de gloanțele inamicului: el a trebuit adeseori să străpungă frontul.

Figura tânărului chinez Li-Pe-Van este astăzi cunoscută nu numai în China, ci pretutindeni unde a fost prezentat filmul „Fata cu părul cărunt". Poate oare cineva uita chipul lui Ta-Ciun, oropsitul argat de odinioară, neînfricat luptător în armata populară de eliberare, astfel cum ni l-a înfățișat talentatul actor Li-Pe-Van? Cu câțiva ani înainte doar, acest tânăr actor în vârstă de 26 de ani, feciorul unor țărani sărmani din localitatea Tao-Ciang, mai era încă ostaș și lupta pentru eliberarea patriei sale...

Patet-Lao... Numele acestei mici țări care se învecinează cu China și Vietnamul nu a devenit încă bine cunoscut tuturora. Și totuși poporul lao a dat minunați eroi în lupta împotriva ocupanților. Kun-Han-Deng, cel care stă acum la geam lângă vietnamezul catolic Fan-Dinh-Van, este unul dintre aceștia.

Câțiva tineri chinezi, coreeni, vietnamezi se află la fereastra vagonului și privesc desfășurarea peisajului românesc. Ochii lor, obișnuiți cu întinsele plantații de orez și ceai, întâlnesc acum pădurile de fag și carpen, pârâiașe limpezi, nesfârșite lanuri de grâu care se unduiesc molcom în adierea vântului.

Rostind rar cuvintele, Li-Pe-Van le spuse tovarășilor săi:

— Nu-i ca la noi, dar mă simt totuși acasă.

Câte unul dintre ei cunoaște limba franceză, alții mai știu ceva din chineză, așa că discuția se înfiripă încetul cu încetul.

Li-Pe-Van are o veche dorință: să vadă filme românești. A auzit de multă vreme de „Mitrea Cocor" și de asemănarea care există între soarta țăranului chinez Tao-Ciun și cea a pălmașu-

În mijlocul entuziasmului general, tinerii adunați în gara Iași pentru a întâmpina oaspeții au prins a sălta pe brațe o tânără luptătoare coreeană.

Prietenia și solidaritatea frățească între China și România în cauza comună a apărării păcii trebue să fie consolidată și dezvoltată. Dorim din toată inima victoria ideilor de pace și prietenie care însuflețesc cel de al treilea Congres și cel de al patrulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie.

Ke-Pin-Hen.
membru al delegației chineze la cel de al treilea Congres Mondial al Tineretului.

Publicăm în facsimil declarația de mai sus a delegatului Chinez:

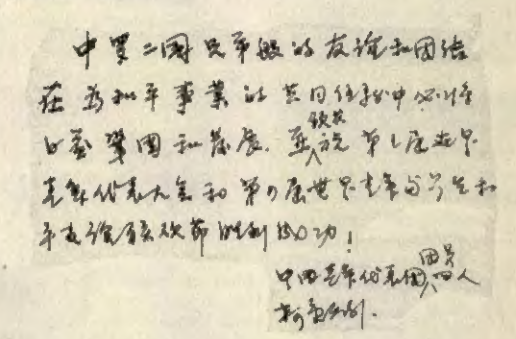

Tinerii chinezi au trimis la Festivalul Mondial pe cei mai buni dintre ei. Iată-i împreună pe muncitorul țesător Liu-Lih-Fu, a cărui brigadă lucrează în contul anului 1958, pe aviatorul erou Lu-Ming care a săvârșit eroice fapte de arme în luptele purtate pentru libertatea Coreei, și pe cunoscutul actor Li-Pe-Wan, unul din interpreții filmului „Fata cu părul cărunt".

După două luni de călătorie dealungul marii Uniuni Sovietice și al Chinei populare — unde noi am trăit de fapt primele ore emoționante ale Festivalului — ne aflăm însfârșit în frumoasa voastră patrie, întâmpinați de voi cu multă căldură. În numele tineretului din Patet-Lao, vă adresăm cele mai prietenești saluturi. Noi salutăm în voi pe tinerii și entuziaștii constructori ai noii Românii, pașnice, pe creatorii unui viitor luminos.

Numele Bucureștiului, oraș ales ca loc de întâlnire al tineretului lumii, răsună astăzi în inima fiecărui tânăr din țara noastră. Către capitala voastră se îndreaptă astăzi atenția și speranța a mii de tineri din Patet-Lao. Prin munca voastră plină de avânt, prin entuziastele pregătiri pentru Congres și Festival, voi ați contribuit din plin la cauza păcii și prieteniei între popoare.

Trimițând salutul său fierbinte Congresului și Festivalului Mondial al Tineretului, tineretul nostru s'a angajat să muncească și să învețe mai bine, să lupte cu mai mult avânt pentru pace și prietenie între popoare.

Vă dorim din toată inima, dragi prieteni din România, succes în construcția pașnică a noii Românii.

În numele delegației din Patet-Lao
KHUN-CHAN-DENG

*

Asemeni tinerilor din toată lumea, noi, tinerii din Vietnam, dorim fierbinte ca pacea să domnească în lume. Avem credința fermă că atât Congresul cât și Festivalul Mondial al Tineretului vor aduce o contribuție însemnată la cauza păcii și a prieteniei.

DO-HONG-PHAN
membră a delegației vietnameze

*

Tineretul din Universitatea Paz (Bolivia) a întâmpinat cu mare entuziasm Congresul și Festivalul Mondial. Din cauza lipsei materialelor informative și documentare, studenții nu au putut însă desfășura o campanie largă în întreaga republică.

La Congres nu s'au putut prezenta decât foarte puțini delegați deoarece țara noastră trece prin condiții economice excepționale de grele: un dolar american este echivalent cu 550 de unități monetare boliviene, deci salariul unui muncitor valorează 6—7 dolari americani. Pentru a putea veni la Congres, un muncitor ar fi trebuit să-și vândă forța de muncă pe întreaga sa viață.

Eu, de pildă, am putut veni la Congres cu banii din Fondul Solidarității și făcând mari sacrificii personale, iar un camarad de-al meu, care este inginer, a fost nevoit să-și vândă o seamă de lucruri personale pentru a putea veni la Congres.

Îmi place foarte mult orașul București și sunt impresionată de munca desfășurată pentru pregătirea Congresului și Festivalului.

În numele meu și al celorlalți camarazi îmi exprim entuziasmul față de munca tineretului român și îl felicit călduros.

Diva ARRATIA DEL RIO
studentă — Bolivia

CONTINUARE DIN PAG. 7

lui sărman din Malul Surpat. Nguyen Thi-Tam, partizana vietnameză în vârstă de 19 ani, dorește să vadă cât mai multe dansuri, aparținând tuturor popoarelor. Iar muncitorul chinez Liu-Lih-Fu vrea să ajungă cât mai repede la București pentru a cunoaște îndeaproape orașul gazdă al Festivalului. Băieții cu care lucrează împreună în contul anului 1958 l-au rugat să le aducă fotografii din România. Și dorința aceasta și-a exprimat-o chiar și Liu-Su-Kin, bătrânul, cum îi spun ei celui mai în vârstă muncitor din brigada lor...

Într'o mică haltă trenul a oprit pe neașteptate pentru câteva clipe. Pe peron se aflau câțiva țărani cu nevestele lor care așteptau desigur un tren. În primele secunde țăranii au privit uimiți vagoanele la ale căror ferestre se vedeau chipuri atât de deosebite de ceeace erau ei obișnuiți să vadă. Apoi, când au auzit rostindu-se în gară cuvintele „Festival", „delegați" a avut loc o manifestare de prietenie emoționantă prin spontaneitatea și căldura ei. S'au apropiat de tren și strigând tot timpul „pace", „China", „Coreea", au întins oaspeților pâinea scoasă din traistele lor. O tânără mamă și-a ridicat copilașul pentru a săruta o fată coreeană care se aplecase peste geam. Iar oaspeții, veniți de peste mări și țări pentru a aduce la Festival salutul de pace trimis de tineretul patriei lor, le-au dăruit fotografii viu colorate cu imagini din viața poporului lor.

Și întâlniri din acestea s'au repetat pe tot drumul spre București. Rostind fiecare cuvintele textului în limba lor, delegații din țări depărtate își împleteau vocile cu ale tinerilor din patria noastră intonând cântece tinerești.

Până la sfârșitul călătoriei mai toți delegații au învățat să pronunțe două cuvinte românești: „Pace" și „Prietenie".

Sanda FAUR

PENTRU VOI, PRIETENI DRAGI!

Bine ați venit, dragi oaspeți, bine ați venit! Ni-e sufletul plin de bucurie că vă vedem aici, sub soarele de August bucureștean. De-ați ști ce mult ne bucurăm când vin la noi în ospeție prieteni din țările îndepărtate, să ne cunoască țara, viața, și tot ce-am construit cu mâinile noastre... Și stadionul acesta pe care veți defila acum a fost ridicat în cinstea voastră, să vă simțiți cu toții bine în țară la noi.

Cu patru luni în urmă, s'au strâns aici tineri din întreaga Republică, cu zâmbetul pe buze, cu bucurie în priviri și hotărîre adâncă, crestată în inimi: „În patru luni vom da gata stadionul, parcul!" Și l-au dat!

Dar, câte nu avem să vă povestim despre treaba asta minunată... Trebue să știți și voi cum a fost pe aici înainte, să știți și voi cum poate focul tinereții să ardă cu flacără înaltă și să transforme ca în basm locurile pe unde acum răsună plin de viață glasul atâtor mii de oaspeți din toată lumea.

*

Când am venit cu toții aici, bătea năbădăios din Sud vântul primăverii. Peste maidanele și gropile din Bariera Vergului se apleca sfioasă prima iarbă a anului 1953. Ne-am rotit ochii peste maidanul acesta imens și gol, scobit de ape, bătut de vânturi. Începusem să visăm cum va arăta locul acesta peste patru luni. Vedeam și parcul, și arborii înalți, și teatrul de marionete, și stadionul larg și primitor cu gazonul proaspăt din mijloc. Și mai vedeam în tribunele mari fluturarea atâtor mâini prietene, auzeam glasul atâtor tineri dornici ca și noi de pace, de prietenie.

Atunci, a pășit greoi și grav un excavator cenușiu, alt excavator, o draglină, au năvălit șirurile de camioane. Și noi neam apucat tinerește de muncă.

Aceasta s'a întâmplat la începutul primăverii... Acolo, departe, în patriile voastre, începuserăți să vă gândiți la Festival, la București, la întâlnirea minunată din zilele acestea de August. Ne bucurăm când vă vedem aici, când vă strângem mâinile și ne strigăm „prieteni!"

Doriți să știți câte ceva, câte-o frântură despre noi, despre ce-am făcut noi? Aveți aici trei delegați la Festival, trei tineri ca și voi: Sandu Mocanu, Ioana Leucă și Iosif Szikszai. Prin ei vă vorbesc miile de brigadieri care au zidit tot ce vedeți aici, în parcul acesta mare. Și apoi, prin ei vă vorbește o țară întreagă... Mocanu vine din Moldova, Ioana Leucă, din înșorita Dobroge, iar Iosif Szikszai, din Ardeal. S'au întâlnit cu toții pe șantierul tinereții. Ei au ridicat talazurile înalte de pământ de pe marginea stadionului, au săpat gropile adânci pentru arborii parcului. Zi și noapte n'a încetat freamătul muncii începute acum patru luni. Au fost și zile grele. Bătea vântul, și o săptămână ploaia n'a stat. Brigadierii priveau șuvoaiele de apă ce nu se mai sfârșeau și se gândeau la voi, cei care porniserăți din țări îndepărtate.

Pe ovalul terenului au năvălit deodată apele. Săltau peste movilele de pământ, se târau prin șanțuri, amenințătoare și turburi. Dintr'un colț al stadionului de azi țâșnise o vână groasă de apă; se revărsa nestăpânită. Atunci a sărit Sandu Mocanu; a sărit și Iosif Szikszai, tânărul acela uscățiv și înalt care a lucrat pe mai toate șantierele din țară. Și-au adunat brigăzile și înfruntând apele și vremea rea au căutat spărtura. Conducta largă de pe stadion cedase și prin spărtură izbucneau

Acest stadion a fost ridicat în cinstea voastră, dragi prieteni de pretutindeni...

mereu afară valuri furioase. Lupta s'a terminat cu victoria tinerilor: conducta reparată, apele retrase pe șanțuri în afară. Și munca tinerească a continuat în ritm viol.

Ioana Leucă e fiică de țăran dobrogean. A avut o copilărie chinuită, dar acum au rămas doar amintirile grele pe care nu le va uita. Pe șantierul nostru ea a venit la 8 Aprilie și repede a ajuns fruntașă în muncă. Era nevoie într'un colț al șantierului de cărat mortar, echipa Ioanei era acolo. Trebuia dată bătălia de aranjare într'un timp record a gradenelor peluzei, Leucă muncea din ziuă până'n noapte, muncea uitând aproape să mai părăsească șantierul. Datorită hărniciei ei, Ioana Leucă a fost trecută în biroul de conducere al unității a doua.

Aceștia, dragi prieteni, sunt constructori ai vieții noastre noi și ei vă pot spune multe lucruri despre viața și munca noastră.

Când mai rămăseseră câteva zile până la terminarea stadionului, din mii de piepturi parcă se auzea un singur strigăt: „Asalt, brigadieri!"

În mijlocul terenului rămăsese un morman uriaș de pământ și parcă stătea cu toată greutatea lui pe pieptul tuturor. Asalt asupra lui! Și cupele de oțel ale draglinelor, ale excavatoarelor se înfigeau cu lăcomie în movila uriașă. Un convoi de camioane se întreceau grabnic. Mormanul uriaș a dispărut. A apărut brâul de zgură al pistei ce încinge terenul verde. De jur împrejur, tribunele gata străluceau în soare. Pe teren, la o poartă se monta ultima bară... în așteptarea mingilor.

Pajiștile verzi sunt mândria lui Iosif Szikszai și a brigăzii lui. El a îmbrăcat în haină sărbătorească și proaspătă de iarbă, stadionul și parcul.

Mâinile lui Sandu Mocanu au instalat ultimele plăci de marmoră, ultimele ornamente albe la tribuna stadionului.

Noi vă spunem, dragi prieteni: toate acestea: teatrul, lacul, aleile, tribunele, cabinele de radio și turnul parașutiștilor sunt făcute de mâinile noastre tinere ca voi să vă simțiți bine în mijlocul nostru.

Mâine, pe stadion, sub sborul miilor de porumbei, simbol al păcii, noi vă vom putea ura mândri și cuprinși de o adâncă și neuitată bucurie: „Bine ați venit, dragi prieteni din întreaga lume, să sărbătorim tinerețea, pacea și prietenia!"

Mihai POSTOLACHE, Uliana SEMIONOV, Mihai BUȘILĂ

tineri care au participat la construirea marelui Parc de Cultură și Sport „23 August".

La noi în Sântana

— însemnări de pe arie —

de Petre ȚUCUDEAN

brigadier în gospodăria colectivă

Citeam undeva, într'o carte, că obișnuindu-te cu un lucru nu-i mai prinzi farmecul și treci pe lângă el cu nepăsare. Cine a spus asta trebue să fi fost un om tare înăcrit. Iacă, eu trăiesc de 50 de ani la țară. Cam tot de atâta vreme am văzut încolțind grâul, dându-i spicul. Dar parcă mă nasc în fiecare an, așa de proaspete și de noi mi se par toate acestea. Mă gândesc câteodată că-i tare păcat să nu poată fiecare om să scrie versuri. Ce mai poezie s'ar scrie numai de lucrul ăsta! N'ar fi rău să vină un poet să cutreere câmpul cu noi, când unduie lanul în bătaia vântului ca apa unui lac, să soarbă mirosul de grâne coapte, să priceapă ce simte un colectivist când numără 60 de boabe într'un spic, să vadă freamătul zilelor de seceriș și să se ospăteze cu pâine caldă, aburindă, făcută din primul sac de grâu treerat. Și după asta, să scrie chiar și numai câteva versuri din inimă. I-am mulțumi pentru treaba asta.

Gospodăria noastră e tare întinsă. Cu piciorul nu-i dai roată nici în două zile. Două mii de hectare avem dintr'un hotar în altul al satului. Dacă pleci din marginea Șimandului și o iei peste câmp, până în capătul ogoarelor noastre, ai de mers cale de 15 kilometri. Pe tot trupul ăsta s'a făcut o recoltă cum nu s'a pomenit de când e Sântana sat. Cutreeram câmpul și nu mă săturam privind lanurile. Grâul era des, cu spicul mare, înflorat, boabele bogate. Întotdeauna mi-a plăcut să fac socoteli. Pe vremuri, când aveam un fir de ogor, socoteam cât mi-ar mai trebui ca să astup găurile în gospodărie. Nu-mi trebuia multă vreme ca să isprăvesc toată socoteala, fiindcă mult câștig n'aveam ce socoti. Deprinderea asta nu mi-am pierdut-o, deși acum lucrurile-s mai complicate. De îndată ce a venit inginerul și ne-a spus cam cât o să culegem în medie, am început să socotesc câte grâne vom avea. Dela o mie de hectare de cereale — grâu, orz, ovăz, — vom căpăta una peste alta 2.600kg. la hectar, ceeace înseamnă că o să culegem cam 260 până la 300 de vagoane. Dacă am pune vagoanele astea cap la cap, primul ar fi la noi în sat și ultimul ar ieși până aproape de Zimand, adică s'ar întinde pe un drum de 4—5 kilometri. Cu grânele din anul ăsta s'ar putea umple patruzeci de mii de saci, care puși unii peste alții mormane, ar ajunge la înălțimea celui mai mare munte din Europa.

Și-am mai făcut o socoteală: din toate cerealele o să vie cam 12—15 kilograme la zi-muncă. O familie cu trei membri, care au câte 200 zile-muncă fiecare pe an, o să ducă acasă aproape un vagon de grâne, în afară de alte bucate.

*

Dar destul cu socotelile. Vreau să vă spun cum se petrec la noi lucrurile în zilele recoltei. Vremea secerișului e mai timpurie la noi decât în alte locuri. Grânele se coc spre capătul lui Iunie. Timpul secerișului ne-a găsit pregătiți. S.M.T.-ul ne-a dat tractoare și secerători-legători. Secerătorile noastre le reparasem de mult. Mergeam în fiecare zi pe tarlale, cântăream în palmă spicele de grâu și de orz. În liniștea câmpului, auzeai cum plesnește pleava din spic și vedeai cum răsare ca dintr'un culcuș bobul galben, cafeniu. Lanul ne chema, legănându-se ușor în bătaia vântului.

Pleci la drum până la Arad, numai, și te cuprinde nerăbdarea, nu poți sta locului. Pui un lucru în coș, vezi că nu-i cel potrivit, îl scoți, pui altul. Te grăbești să ajungi la gară și tot timpul te gândești cum o să fie călătoria, ce-o să afli la capătul drumului, și cum o să chibzuești fiecare ceas. Așteptarea aceasta din preajma unui drum e departe de cea care ne-a cuprins odată cu apropierea recoltei. Eram puțin îngrijorați. Nu-i un fleac să ai atâta bogăție. Ne gândeam dacă am luat toate măsurile să strângem recolta în timpul cel mai scurt. Mereu mai găseam ceva de făcut. Trăiam zilele secerișului înainte de a-l fi început. Fiecare se gândea numai la ogor. Când ne întâlneam, aproape că nu ne mai întrebam de sănătate, ci de cum e timpul. Ne uitam spre cer și de câte ori se adunau norii peste sat, simțeam parcă un ghimpe în inimă. Dacă vântul o îndoi cumva grâul sau orzul, o scoatem noi la cap. Dar dacă o veni vreo grindină, atunci dăm de năcaz mare.

Secerișul orzului era aproape. Stăteam gata să intrăm în el. Orzul e tare gingaș. De când dă în pârg îi e deajuns o zi de căldură ca să fie bun de strâns. O zi, două de zăbavă și orzul se și scutură. Într'o noapte s'a pornit o ploaie cum rar am văzut. Pe drum, parcă se născuseră din senin lacuri, așa de multă apă era. Ploua și bătea vântul. Pas să stai pe afară. Valuri de apă te izbeau în piept, în față, te orbeau, iar vântul te prindea în morișcă și te învârtea în toate părțile.

Dimineața am ieșit la câmp. Orzul care era mai la margine se plecase; iar pe unele postețI se încâlcise. La prânz, sfat cu brigadierii. Goinea, președintele, ne-a spus atunci:

— E musai să băgăm mâine cosași. Cu mașina n'o să putem culege, chiar dacă nu se pleca orzul. Pământul o să fie moale câteva zile și mașina n'o să poată intra în ogor. De așteptat nici vorbă. Azi a fost cald. Încă o zi, două și o să adunăm boabele de pe câmp.

Ne-am sfătuit atunci câteva ceasuri. Fiecare brigadă trebuia să dea câte zece cosași și câte un grup de culegătoare.

Am intrat în lan. Câte unii bombăneau pe la colțuri că tot n'ar fi vremea de cules orzul. Cu gura mai mare era unul Petre Mișcoi dela brigada a treia. Om bătrân, a tot fost vreme să aibă scaun la cap, el însă țipa cât îl țineau puterile:

— Ce să culegem orzul, acuma? E crud. Abia i-au dat dinții.

Și ținea morțiș cu dinții ăștia. Oamenii căutau să-l înduplece; el, pace. Sena lui Codrean, o muiere vrednică și gureșă, nu-l slăbea o clipă. Ba-i vorbea de agrominim, ba căuta să-l dea de rușine zicând că-i la mintea cocoșului să seceri orzul în pârgă. Dar ori vorbeai cu stâlpul din drum, ori cu Mișcoi, tot una. În ziua hotărîtă, am intrat

La Căminul de zi, copiii colectiviștilor primesc un dar prețios din partea părinților lor: prima pâine din recolta nouă

Batozele nu stau o clipă. Snopării, dezlegătorii și coșarii alimentează mașina necontenit. Fiecare minut e prețios în bătălia recoltei.

în lan. Șuierau coasele. Femeile nu mai prideau să adune snopii în urma noastră. Mitru Bărbătei trăgea coase largi, voinicește. Din spate, spicele rămâneau pale, pale. Iosif Heil, din altă echipă de cosași, se ținea aproape de el. Numai Mișcoi rămânea pe marginea lanului și privea. Îl văzurăm deodată că sare și intră într'o margine de orz. Pipăi spicele, le cântări în palmă, se miră, clătină din cap. Sena îi făcu semn lui Bunai, brigadierul.

— Să știi că a dat de ceva Toma necredinciosul al nostru.

Peste câtăva vreme, Mișcoi a pus mâna pe coasă și a intrat pe tarla.

— Ce s'a întâmplat, baci Petre? îl întrebă cineva.

Mișcoi mormăi mai mult pentru el:

— O să se scuture orzul.

In două zile am dat gata numai din coasă 80 de hectare de orz. Asta era numai începutul.

Era pe la începutul lui Iulie. Intr'o dimineață, ne-am pornit la câmp cu camioanele și căruțele. Pe aria de peste linie începeam treerișul, iar pe tarlaua de alături intram în grâu. Soarele abia se ivise, roșu ca jarul. Din grâu pitpalacii își țipau numele, știind, parcă, că peste puțin vor trebui să piece din lan.

Nouă tractoare cu secerători-legători stăteau gata de pornire la capătul trupului pe parcelele brigăzilor. Nici nu le puteam vedea pe toate, decât urcat în turnul din mijlocul satului. Cinstea de a începe culesul grâului a avut-o Brădicean cu brigada lui, ca unii ce sunt fruntași pe gospodărie. Ne-am oprit lângă arie. Fiu-meu, Mircea, a tras odată de burduful armonicii și s'a pornit un cântec vesel de-i zice la noi „pe picior". Până să ne dumirim, flăcăii și fetele au și încins jocul. Chiuiau și făceau atâta larmă, că nu era chip să se audă om pe om. Suzana Schneller juca alături de Ion Stoica. Râdeau amândoi și ochii le sclipeau de bucurie. Mă uitam la ei. Ea nemțoaică, el rom. Cu câțiva ani în urmă rar ar fi cutezat o fată de neamț să joace la un loc cu țiganii, să glumească și să-și spună pe nume. Romii din satul nostru nu erau primiți pe la petrecere decât ca lăutari.

In vremea asta Goinea, Mercea, organizatorul, Brădicean, brigadieri și colectiviști au intrat în grâu. Veniseră oaspeți dela întovărășirea din sat și din cei care n'au intrat nici în gospodărie, nici în întovărășire. Eram la una din tarlalele cele mai bune dela care am scos 3000 de kilograme pe hectar. Un grup de pionieri au intrat cu secerile în grâu. Ca unii ce vor lucra peste ani ogoarele acestea, ei deschid sărbătoarea noastră. Ne uitam la firele înalte, cu spicul greu, în care abia se vedeau copiii. A tăcut armonica, s'au oprit jucătorii. O fetiță bălaie legă doi snopișori cu o panglicuță roșie. Cu fața ca focul, îi întinse lui Goinea un snop, lui Brădicean pe al doilea. Președintele nostru clipea des și își frământa buzele, semn că-i mișcat tare. Un vânt ușor împrăștia peste tot mireasmă de grâne coapte. Alături, duduia tractorul. Secerătoarea se legăna în spate ca o rață. Tractoarele pufăiră. Goinea se apropie de tractoriști cu pași repezi.

— Flăcăi, dați-i drumul!

Cuțitele mușcară din lan. Spicele se îngrămădeau pe podul secerători și apoi legate în snop căzeau pe câmp. Acum începea treaba. Inspre amiază secerătorile lăsaseră în urmă destui snopi. Fetele și femeile noastre au prins să-i strângă în cruci. Stăteam lângă tractorist. E bine să vezi cam ce treabă face, cum duce secerătoarea și cum taie grâul. Imi aruncai privirile în spate și nu le mai putui desprinde. In urmă mult, culegătoarele adunau snopi. Mi s'a năzărit deodată că mă aflu la teatru ori la cinematograf. Fetele nu mergeau, ci jucau. Se plecau sprintene, cu mișcări iuți apucau snopii și cu repeziciune îi asvârleau în cruce. Doi pași la dreapta, aplecat, trei pași în față, ridicat, apoi doi la stânga și așa mai departe. Rochiile lor colorate, pălăriile mari din paie de orz le făceau să pară și mai mult a dansatoare. Lângă mine, dudula tractorul, cu sgomote regulate. Ascultam dudуitul motorului, priveam mișcările culegătoarelor și mi se părea că femeile plutesc după o muzică și că muzica aceasta pornește dela tractor. M'am gândit atunci să le spun băieților din echipa culturală să facă un dans cu secerișul. Dar tare mi-e teamă că mișcările astea pe care le fac pe câmp fără greutate o să le dea mult de furcă, când e vorba de dans pe scenă.

Fermele sunt o bogăție prețioasă a gospodăriei. Ferma de păsări e în continuă creștere. La începutul anului erau 300 de găini. In toamnă numărul lor va trece de 1500.

Deși-s om bătrân, mă aflu în fruntea brigăzii de tineri. Ne-am gândit că puterea lor de muncă împreună cu chibzuința unui cap bătrân poate să dea un lucru bun. Dacă-i așa, socotiți și dumneavoastră. Până acum brigada noastră se ține scai de cea a lui Brădicean care-i fruntașă pe gospodărie. S'a întâmplat ca și la grâu să ne întrecă vântul câteva postețe. E ceva mai greu decât să stai în urma secerătorii și să aduni snopii gata legați. Ei, dar dacă-i tineret mult, e și îndemn la treabă și voioșie multă. Stoica al nostru abia a împlinit 16 ani. Nu-i prea voinic dar are mult suflet în el. Trage la coasă ca un om în toată puterea. E iute ca spirtul, glumeț și lubește cântecul. Când lucrează cântă, când se odihnește cântă. Și el, ca și Sălăjan, ori Gaudi necăjesc câteodată fetele. Avem fete bune, vrednice și iuți de mână. Dar când e vorba de făcut legători pentru snopi, nu prea se înghesuie la treabă. Nu c'ar fi cine știe ce cazna, dar nu le vine la îndemână să împletească toată ziua șovarul. E drept că nu fac mereu legători, ci se schimbă cu culegătoarele, dar tot cearcă să se scuture de treaba asta.

Și, cu oameni harnici și voioși nici n'am știut când am isprăvit de cosit partea brigăzii noastre.

In timp ce tractoriștii secerau, în vreme ce cosașii adunau tarlalele trântite de vânt, a început treerișul la grâu. Pe aria brigăzii lui, Brădicean tot îndemna oamenii.

— In plin, fraților, tot în plin, să nu lăsăm batoza să meargă în gol.

Batoza bate repede, repede. Aria asta, ca și celelalte ale noastre, e plină de forfotă. Snoparii înfig furca în snopi, își încordează puterile și, zdup! cu ei sus pe platformă. Is grei snopii anul ăsta. Când îi ridică, snoparii sprijină furca în brâu. Oamenii grăbesc, dar au băgare de seamă. Snopii nu trebuesc scuturați. Sena desleagă snopii și-i dă cosașului care-i resfiră și-i vâră în toba mașinii. Batoza înghite snopii cu lăcomie de parcă ar fi Flămânzilă din poveste. Grâul curge în șuvoaie repezi, neîntrerupte ca pâraiele de munte. Pe arii, stau camioanele noastre și așteaptă să se umple sacii. Mult n'au de așteptat. Se încarcă iute. Când s'au umplut mașinile, au apărut ca din senin flăcăii din brigada noastră. Fără să-i simt măcar, au împletit cununi din spice și din crenguțe, au adus steaguri și armonici. Intâi m'am mirat: dece s'or fi gătit așa sărbătorește? Dar mi-am adus iute aminte. Era o sărbătoare pentru noi: dădeam statului primii saci cu grâu din cota ce-i revine. Selejan s'a urcat pe muntele de saci. Poldi Kerner pe capota cabinei, fetele în spate, și câmpul s'a umplut de cântece și chiote. Pe scara mașinii stătea Goinea. Nu-i el prea bătrân, dar acu părea ca un flăcău. Ridică mâna și strigă:

— Pentru pita dată muncitorilor, ura!

S'au pornit uralele și cântecele. Nu se mai vedeau de mult mașinile, dar cântecele tot se auzeau depărtate.

*

Aria noastră-i lângă ferme. Le văd mereu, în fiecare ceas. Imi amintesc că acum patru ani, când am pornit gospodăria aveam doar zece cai și cinci căruțe. Incăpeau tocmai bine într'un grajd mic. Pe atunci, nici vorbă să avem construcții în câmp, să înjghebăm ferme. Cu vremea, însă, ne-am îmbogățit și acum, departe de sat, au apărut grajduri, padocuri, salvan de oi. Și aici am făcut o socoteală. Aveam la început zece animale. Astăzi cai, boi, vaci, păsări, oi și porci, la un loc sunt trei mii de capete. Asta face 30.000 la sută, adică de trei sute de ori mai mult. Și să vedeți ce curățenie e la fermele noastre! Afară de îngrijitori și de brigadieri, nimeni n'are voie să intre în grajduri sau la cotețe. Așa am reușit să n'avem nicio molimă, să nu ne moară nicio vită. Îți crește inima când vezi o mie de păsări albe și roșii, când privești grajdul celor 50 de vaci Simmenthal, salvanul cu o mie de oi, cuștile cu sute de iepuri de casă. Mândria noastră sunt porcii. Prea mulți n'avem: 50 de scroafe și 150 de porci la îngrășat. Dar nu se află în toată regiunea așa minunăție de porci. Pe la noi nu se cunoștea decât rasa York, Basna, Mangalița. La începutul gospodăriei, am crescut și noi numai York. Nu știu cum s'a aflat că pe la Oradea ar avea cineva de vânzare o scroafă Berk, un soi de porci negri, buni și de carne și de grăsime, iar pe deasupra nu prea mâncăcioși. Ne-am dus repede s'o cumpărăm. Am adus-o și am instalat-o în padoc. Ei, acum ce facem s'o prăsim? Am vorbit la raion, la regiune și într'o bună zi ne pomenim la poartă cu un camion. Intr'o cușcă mare, cu așternut

Nu e destul să ai stupi. Albinele și stupii trebuesc îngrijiți. Nicolae Tomuță e un bun apicultor. El obține o producție bogată de miere.

curat stătea domnește un vier mare cât un taur, negru ca păcura. Deatunci avem afară de York și porci de rasă Berk și corcituri. Bunăoară, avem o scroafă căreia îi zicem scroafa numărul 1, încrucișare de Berk cu York. Face purcei mulți, frumoși și-i îndestulează cu lapte mult. Cât privește porcii dela îngrășat, am reușit să ajungem la câte 400 de kilograme unul și cu carne bună și cu slănină de două laturi de palmă.

*

Am sărit însă dela ceeace povesteam. Nu mă răbda inima să nu vă spun și despre fermele noastre ceva. Secerișul l-am isprăvit în două săptămâni. Puteam să-l terminăm și mai repede, dar ne-au împiedicat ploile. Nu prea am dus lipsă de ele nici în vremea creșterii grânelor, nici la culesul lor. Dar mare năcaz a fost din pricina lor la treeriș. Eram pe arie. Cerul era senin și lucios ca sticla. Dădeam zor cu băgatul snopilor în batoze. Căruțele nu mai pridideau cu transportul sacilor. De departe, dinspre munți, am auzit un tunet. La început nu i-am dat nicio atenție. Pe urmă, tunetele s'au repetat și deodată, ca și cum cineva ar fi tras din toate puterile un văl negru peste cer, s'au adunat deasupra satului nori grei și întunecați. Nu știu când a venit și președintele Goinea dela gospodărie și tovarășul Mercea care era plecat din sat. Când treeri și te apucă o ploaie nu oprești numai lucrul și te adăpostești. Trebuesc strânși sacii, acoperite batozele și tractoarele, de pus carele și vitele la adăpost, de ferit lăzile cu nisip și materialul de stingerea incendiilor. Pe arii nu sunt însă prea multe brațe totdeauna, ci numai atât cât trebuesc. Până să ne gândim noi bine, ploaia s'a și pornit. La aria noastră a rămas Goinea. Tovarășul Mercea a pornit-o pe bicicletă la aria lui Gligor. Am început să strângem sacii și să-i adăpostim pe sub căruțe. La batoză nu se găsea prelata ca s'o acoperim. În grabă nu văzusem nimeni că alunecase sub mașină. Sălăjan, Stoica și alții și-au scos repede hainele, le-au înodat la mâneci și-au acoperit coșul batozei. Cădeau șovoaiele de parcă de sus ar fi venit sute de pâraie. Ud leoarcă, președintele gospodăriei noastre colective se urcase pe batoză și, dând ajutor pe platformă, ne spunea ce să facem. Caii începuseră să dea semne de supărare, nechezau și loveau. Băieții noștri au încălecat și au pornit să-i adăpostească la fermă. Nu știu dacă au făcut zece minute până s'a isprăvit de asigurat totul. Uzi până la piele, dar veseli, am căutat și noi să ne adăpostim care pe unde. Principalul era că reușisem să salvăm grânele treerate, să asigurăm mașina.

*

Treerișul se apropie de sfârșit. Cota către stat am dat-o aproape în întregime. În casele noastre au apărut primele pâini de grâu nou. Pe uliți miroase a pâine caldă ce îmbie oaspeții. La mijlocul lui August, vom avea praznic mare. Atunci, vom termina toate muncile de vară și vom serba recolta cea nouă și bogată a anului acesta. La ziua aceasta de veselie vă poftim și pe dumneavoastră să ne fiți părtași la fericire și la bucurie.

Sântana, Iulie

Dragoste

de

Eugen FRUNZĂ

Nu sunt paj la curtea
Reverlei goale,
Nici nu cred vr'odată
Să-i adorm în poale

Arșiță și luptă
Vreau să-mi fie versul
Nu pe tocuri line
Legănându-și mersul!

Dar târziu, în noapte,
Dragii mei prieteni,
Eu ascult adesea
Freamătul de cetini,

Mlădierea lerbii
Crude, sub picioare,
Seva care urcă'n
Lujerii de floare...

Nu știu, poate-o vrajă
Tainică mă'ncearcă,
Dar adânc în mine
E-o dorință parcă

Să-mi aplec obrazul,
Inima și gândul,
Fir cu fir covorul
Ierbii sărutându-l...

Întreba-veți poate
Ce simțiri mărunte
Mi-adumbresc, molatec,
Flacăra sub frunte,

De mă pierd cu firea
Când ascult în noapte
Cum se-alintă'n juru-mi
Gingașele șoapte?!

Nu, prieteni, nu e
Moleșeală dulce
Să-mi îndemne gându'n
Ierburi să se culce

Și nu-mi plec genunchii'n
Stearpă adorare
Mlorjând în versuri
Rugi tânguitoare

Dar mi-e dragă frunza,
Ramul, firul ierbii,
Și poteca unde
Calcă'n taină cerbii

Și mi-e drag lăcaiță
Să respir cu ele
Zilele mărețe
Ale țării mele

Liniștea ce-anunță
Bătălii 'ncordate,
Împliniri de visuri
Nevisate poate...

Nu-i e dragă țara
Celui ce nu știe
Să-i lubească boarea
Nopților, târzie,

Celui ce nu simte
Patimă — să-i fiarbă —
Pentru cel din urmă
Firicel de iarbă.

O sculptură închinată păcii și prieteniei

„Cu greu aș putea exprima în cuvinte sentimentul de bucurie pe care l-am încercat atunci când am aflat că lucrarea mea „Partizanii coreeni" a fost distinsă cu Medalia de Aur a Păcii..."

Au fost primele cuvinte pe care ni le-a spus sculptorul Ștefan Csorvássy atunci când, în înserarea răcoroasă, am început a sta de vorbă despre înalta distincție pe care el a primit-o. Se întunecase și abia se mai distingeau contururile micilor statuete din lemn, ipsos și bronz, răspândite pretutindeni în încăpere. Când s'a aprins lumina, privirea noastră a întâlnit o imagine bine cunoscută: așezată pe un colț al bibliotecii, sculptura „Partizanii coreeni" — de astă dată, însă, de dimensiuni miniaturale — se profila pe zidul alb al încăperii.

Observându-ne privirea, tovarășul Csorvássy ne lămuri:

— Nu este singura încercare pe care am făcut-o până a ajunge să realizez sculptura care a fost distinsă cu Medalia de Aur... Am lucrat nenumărate schițe și proecte — pe baza revistelor și a cărților studiate, pe baza filmelor vizionate — străduindu-mă să dau o cât mai desăvârșită întruchipare artistică sentimentelor de admirație, de caldă solidaritate frățească purtate de poporul nostru eroicilor luptători coreeni.

Povestirea sculptorului Ștefan Csorvássy ne-a evocat apoi drumul anevoios pe care a trebuit să-l străbată odinioară înzestratul ucenic dela fabrica de mobile „Szekeli-Reti", pentru a putea să dea astăzi, în condițiile pe care i le-a asigurat statul democrat-popular, remarcabilele lucrări sculpturale apreciate pe plan internațional.

Un album de fotografii ne ajută să cunoaștem și celelalte realizări importante ale sculptorului: „Muncitoarea", „Pe același drum", „Răscoala dela 1514".

— Lucrez acum, împreună cu sculptorul Izsák Martin, la o statuie a lui I. V. Stalin, ne spune Ștefan Csorvássy. Am ales această temă pentru a exprima astfel recunoștința și dragostea nutrite popoarelor sovietice de către oamenii muncii din țara noastră...

M. NICOLAU

Ștefan Csorvássy în fața mesei sale de lucru, răsfoind albumele necesare documentării sale. Pe colțul bibliotecii se poate vedea macheta cunoscutei sale lucrări „Partizanii coreeni"

BUCUREȘTI

ghid literar

de Constanța COPORAN

Sunt emoționată de parcă s'ar petrece totul în realitate. De parcă i-aș avea aevea alături pe Ciu-Li, François, Saşa şi Jim. Şi-i doar o închipuire... Mi-am zis c'au venit şi ei împreună cu miile de oaspeți, c'au venit din China Nouă, din Franța, din Uniunea Sovietică şi America — mi i-am imaginat cum arată, le-am conturat figurile, şi ne-am împrietenit. I-am invitat la o plimbare prin București. S'au entuziasmat şi am pornit-o imediat umăr la umăr. În dimineața asta în care totul sclipește de soare, norii albi sboară pe cerul senin şi în juru-ne e tinerețe şi voioşie cum nu poate fi decât la Festival...

— Haideți, le-am spus. Bucureştiul vă aşteaptă de atâta vreme... Eu vă sunt ghid...

Ciu-Li a râs cu încântare şi-am pornit să cutreerăm...

Iată-ne pe bătrâna Griviță. În jurul nostru, forfotă. Trec oameni, trec tramvaie, trec mașini. Din gară iese acum un grup zgomotos. Sunt toți bronzați la față, veseli, încărcați cu geamantane.

— Ce tramvai luăm? Hai, cu toții, cu cincisprezece! strigă o fată. Să vedem cum arată Bulevardul, la Festival...

— Ce spun — mă întreabă curios Jim, tânărul negru, aplecându-se spre mine—şi de unde vin?

— Sunt nerăbdători să vadă Bucureştiul în Festival — îi răspund. — Au lipsit în perioada asta... Precis că vin dela odihnă, dela mare... Au fost trimişi mulți, şi'n vara aceasta, pe seama statului...

— Ahaa, — spune Jim scoțându-şi țigara din gură şi încercând parcă să-şi imagineze cele spuse de mine, undeva, dincolo de rotocoalele de fum. Da, da... Bravo lor; bravo vouă!

Imi place felul în care zice Jim aceste cuvinte. Le spune des, ca o concluzie pe care nimic n'o poate contrazice şi, deşi mi le adresează mie, simt că le spune şi pentru sine.

— Suntem pe „Griviță" — îi vestesc, aşa cum ne-am învoit dela început. Să le fac surprize. Să nu le spun dinainte unde mergem. Să fie ca'n povestea cu covorul fermecat, căruia eu să-i spun unde să ne poarte şi ei să se trezească din senin în alt loc. A fost ideea lui Jim şi-am îmbrățişat-o toți, cu căldură...

— Griviță? Ce înseamnă „Griviță"? mă'ntreabă François.

— Faptele s'au petrecut în 1877... Pe atunci țara noastră se afla sub jugul turcesc... Cu ajutorul armatelor ruse, vitejii noştri soldați au cucerit pentru prima oară independența de Stat. Au luptat ca nişte lei la Plevna, la Smârdan, la Griviță... Scriitorul Vasile Alecsandri a redat minunat eroismul lor. În amintirea faptelor de atunci se cheamă aşa bătrâna stradă...

„Bătrâna stradă"... S'ar supăra Griviță dacă ar înțelege ce spun. A'ntinerit atâta în ultimii ani! Vremurile au întinerit-o. I s'au dat vestminte de verdeață şi parcuri acolo unde avea răni, i s'au dat clădiri noi...Dar, mai ales, oamenii şi faptele lor au întinerit-o.

— La ce te gândeşti?—mă 'ntreabă deodată Li, luându-mă de braț.

— Mă gândeam la Griviță, dragă Li. Mă gândeam câte lucruri ar putea povesti strada asta, dac'ar avea grai...

— Lucruri frumoase? — mă'ntreabă Jim, şi-i simt în privire interesul, dorința pentru frumos, pentru bun.

— Şi lucruri dureroase, din trecut, Jim. Pe-aici, pe unde trecem noi acum — parcursesem o bună distanță pe strada împodobită ca 'n sărbătoare — au fost cândva bălți de sânge muncitoresc...

Observ pe figurile tuturor crisparea. Le spun: muncitorii feroviari de aici, dela Griviță, trudeau din greu, nu aveau ce da copiilor de mâncare...

François clatină uşor capul. Se vede că înțelege adânc ce spun.

Le povestesc despre greva din 1933, despre eroismul grivițenilor.

— Stăpânirea a adus jandarmi, mitraliere... Acolo, pe locul acela, da, da, era un banc de nisip... A fost înroşit cu sânge...

Peste câteva clipe am spart tăcerea care se aşternuse între noi:

— Auziți?

— Da... Acordeoane. De unde? Doar aici spui că e uzină, „Griviță Roşie". Nu? — se nedumireşte François.

— Da, tocmai pentrucă e uzină, tocmai pentrucă-i „Griviță Roşie", cântă acordeoanele. Fiecare întreprindere îşi are colectivul ei artistic, alcătuit din muncitori. Şi fiecare, în orele lui libere, poate să facă muzică, să danseze, să joace teatru.

— Bravo vouă. E minunat! — se entuziasmează Jim şi fața-i strălucește de adâncă bucurie.

— Acordeoniştii sunt probabil tineri dela şcolile profesionale. Fac ultima repetiție pentru programul de astăseară pe care-l pregătesc cu nerăbdare de multe zile — le spun.

— Unde locuiesc? — mă'ntreabă François.

— Îți răspund printr'o invitație: să venim mâine să le vizităm dormitoarele, sălile de cursuri, să-i vedem la lucru.

Primesc toți cu bucurie invitația. Şi eu mă gândesc că vor avea ce să vadă.

Iată grupul de delegați, care-a trecut adineaori cu mașina pe lângă noi. Iese pe porțile „Griviței Roşii"... Ne salutăm călduros. Scoțianul din dreapta are brațele încărcate cu flori. Arabul de-alături — ce port frumos are! — s'a şi împrietenit se pare, cu tânărul grivițean pe care-l ține de umeri. Se aude iar muzică — de data asta lângă ei, în jurul lor.

— Venim şi noi mâine neapărat — ne hotărîm, în timp ce'n față ne apare o femeie cu un copil în brațe. Cum Ciu-Li se'ntoarce în toate chipurile să-l vadă mai bine, ne oprim cu toții. Femeia, o tânără voinică, se emoționează când ne vede înconjurând-o. Iar Ciu-Li vrea să ştie d'ntr'odată cum îl cheamă pe micuț, ce „vârstă" are, dacă i-au dat dințişorii... Nu pare să se'nțeleagă imediat cu femeia; Li nu ştie românește, cea din urmă nu ştie chinezeşte... Le sar într'ajutor (bineînțeles, nu în chinezeşte!...)

— Mircea-l cheamă — zice femeia, sorbindu-l din ochi.

— Mircea — repetă mereu Li, cu greutate în pronunție, dar cu dragoste.

— L-am născut la noi în maternitate, la C.F.R. — începe femeia, fără s'o mai întrebe nimeni nimic. Traduc, şi Li îmi cere amănunte... François se interesează de prețul internării, de onorariul doctorilor, de medicamente.

— Bani? se miră femeia. Zâmbeşte şi spune ca pentru sine: se vede că dumnealui nu-i dela noi... Apoi, către mine: Spune-i dumneata cum e. Bărbatu-meu e ceferist, la lăcătuşerie... Am carnet de sănătate, aşa că n'am avut ce plăti la maternitate... Acum îl duc la doctor, la control. Regulat îl duc...

Imi lămuresc prietenii asupra tuturor amănuntelor şi mă uit acum la Li, la femeie şi la copil.

Sub pomul ăsta, printre crengile căruia soarele strecoară pete de argint, femeile cu copilul par o statuie impresionantă, dăltuită în numele prieteniei şi vieții.

Jim adoră teatrul; mi a spus adineaori, când am ieşit dela clubul „Griviței Roşii" că dac'ar ajunge vreodată actor, nu s'ar mai da jos de pe scenă... Ne-am convins de pasiunea lui, când am vizitat teatrul nou clădit din parcul „Nicolae Bălcescu" — şi acum, aici, la Teatrul Muncitoresc-Giulești. Sala e goală (în dimineața asta nu e spectacol) dar nu şi tristă. Jim priveşte totul cu uimire şi pasiune. Se interesează de capacitatea sălii, de acustica ei, de repertoriu, de distribuție.

— Vin şi muncitori? mă întreabă.

— Mulți. Umplu sala. Majoritatea primesc bilete prin sindicat şi pentru familiile lor.

— Bravo! asta-i foarte bine.

Discutăm despre piesele ce se joacă la noi, despre „Othello" a lui Shakespeare, „Câinele Grădinarului" a lui Lope de Vega, „Chestiunea rusă" a lui C. Simonov, „Pentru fericirea poporului", producție a tinerei noastre dramaturgii. Le vorbesc despre celelalte teatre ale noastre; despre „Teatrul Tineretului", „Național-I. L. Caragiale"...

— Caragiale al vostru e minunat — îmi spune Saşa în timp ce părăsim teatrul. Piesele lui se joacă şi la noi cu mult succes. Nu-l pot uita pe Dandanache, pe cetățeanul turmentat, pe Cațavencu.

— Te rog să-mi traduci şi mie din Caragiale. Vrei? — îmi spune François.

Îl asigur c'o voi face, în timp ce-l caut cu privirea pe Jim. Îl văd rămas în fața teatrului, privind lung statuia muncitorului cu cartea în mână...

Coborîm acum pe podul Grant, spre Griviță. Deasupra noastră flutură zeci de steaguri, în jurul nostru trec zeci de sportivi tineri cântând, iar dedesubt se mişcă, reduse la dimensiuni miniaturale, zeci de trenuri, nesfârşite vagoane încărcate cu mărfuri: cărbune, vite, cisterne cu petrol, piatră, sare, cherestea şi câte alte încă... Ne oprim. Stăm înşiraţi dealungul balustradei şi privim visători prin trâmbele de fum cu miros iute, panorama vie ce ni se desfăşoară la picioare.

— Bogată țară, viu oraş! — exclamă uimit François într'un târziu.

Iată-ne în plin centrul Bucureştiului, în Piața Teatrului Național.

— „Străjerul" ăsta voinic, e Palatul Telefoanelor...

Strada pulsează ca inima. Din magazine ies valuri de oameni încărcați cu pachete şi fac loc altora. De pe terasa restaurantului

din dreapta, se aud voci vesele, clinchet de pahare și tacâmuri... Trec mașini nenumărate și capotele le sclipesc în soare. Pe trotuare e furnicar multicolor — zeci de porturi, mii de oameni. Calea Victoriei pare un imens val de mătase desfășurat cât vezi cu ochii și măestrit pictat.

— Aici, le spun prietenilor mei, staționau cândva zeci de trăsuri înzorzonate, de un lux țipător... Și tot aici, în Piața Teatrului, erau opriți de cordoane de jandarmi și polițiști, cei ce voiau să meargă la Palat să-și ceară dreptul la viață. Așa era tradiția Pieței — spun, îndreptându-mi privirea spre monumentul ridicat în anii noștri, în amintirea muncitorilor eroi căzuți pentru libertate la 13 Decembrie 1918...

Le citesc inscripția, le tălmăcesc înțelesul ei, apoi o luăm în jos pe Calea Victoriei. Trecem de Teatrul de Estradă, la afișele căruia Jim s'a uitat îndelung, prin fața impunătoarei Case Centrale a Armatei și a squarurilor ce-o împrejmuesc; o luăm pe Li cu greu dela vitrina „Deltei Dunării" promițându-i că diseară sau mâine venim aici din nou, și coborîm strada lungă, antrenați în șuvoiul mulțimii ca într'o horă. Ne trezim deodată „împresurați". Jim e prins ca într'un clește... Autografe... Semnează cu toții, febril... Un elev îl roagă pe Sașa să-i scrie ceva despre București... Cineva îi dă lui Li o garoafă...

— Imaginați-vă că fata asta bronzată... — spun arătând spre o sportivă care trece însoțită de un tânăr, pe lângă noi — nu-i bronzată; că are coc și nu păr retezat...

— O și văd, răspunde Jim. Dar dece asta?

— Mi-ați spus cu vreți să vă fac surprize... Vă mențineți? îl întreb râzând.

Se entuziasmează, așteaptă cu nerăbdare

— De altfel — ce spun? cum o să i se vadă cocul când e legată la cap cu tistimelul?

— Ce-i aceea? mă întreabă Li curioasă.

— Un tulpan de pânză albă, cusut pe margine cu mărgele colorate... Poartă „camizon" (din franțuzescul „camisole") de pichet alb, mărginit la gât și la mâneci cu „horboțică", fustă lungă încrețită, de stambă colorată, ciorapi de bumbac alb și papuci de piele, fără staif...

— Interesant — strigă François. Spune mai departe...

— El are căciulă de oaie...

— Dar e cald... protestează Li

— Ce să-i faci? Așa e moda. Poartă cămașe de pânză țărănească lucrată cu arnici roșu și negru, un mintean (haină) fără mâneci... Are pantaloni creți de aba bleumarine, largi pe trup ca șalvarii și strâmți la gleznă... În picioare poartă ghete cu bizeți de gumă și cu tocuri înalte, iar peste mijloc e înfășurat de patru-cinci ori cu un brâu roșu...

— Cine-s aceștia? mă întreabă Jim. Îi spun:

— Doi cetățeni ai Bucureștiului de-acum un veac...

Prietenii mei au o adevărată explozie de bucurie.

— Nu sunt oameni „de elită"; aceia, boierii, se îmbrăcau după

cele vieneze, țineau dregătoriile publice și nu se amestecau cu locuitorii „mahalalelor"

— Ce era aceea „mahala"? mă întreabă cu interes Sașa.

— Orașul era împărțit administrativ pe „mahalale". În 1775 bunăoară, pe vremea domnitorului Alexandru Vodă Ipsilant, orașul avea șaisprezece „mahalale"; mai târziu, pe vremea lui Alexandru Ghica Vodă, Bucureștiul cuprindea șaptezeci și opt... Dar să mergem alături de cei doi, la plimbare pe Podul Mogoșoaiei...

— Care-i Podul Mogoșoaiei? Mă întreabă pe drept cuvânt Li. Nu văd nici urmă de pod...

— Calea Victoriei — a primit numele acesta deabia după războiul pentru Independență, de care v'am vorbit, — dădea pe atunci afară din oraș... Ca și străzile Rahovei, Moșilor, Șerban Vodă... Aveau circulație mare de vehicule — raportat la acele vremi! — și pentru aceasta erau așternute cu grinzi de șleau sau de stejar, ca să ferească de noroaie și de gropi. Deaceea le zicea „poduri".

Jim privește amuzat asfaltul...

— Vasăzică eu merg acum pe Podul Mogoșoaiei

- Chiar așa. În zare vezi o turlă de biserică, rotunjită ca un turban... Iată trecând o caleașcă boierească cu perne de catifea cu felinare și hamuri împodobite cu alamuri... Copitele cailor, roțile trăsurii hurducăesc pe podul de lemn... E după masă și o forfotă pe Podul Mogoșoaiei. În fața cafenelelor și cofetăriilor, afară, la mese, e lume multă... Se servesc prăjituri, dulceață de violete... Recunoști la una din mese pe cei doi... El e pitar în „mahalaua" lui Popa Dârvaș, pe strada Dreaptă. Are mulți lucrători în pitărie...

Ce-i aia „pitar"? — mă întreabă Li

Pe vremea aceea, când dezvoltarea industriei era abia în fașă, se practicau unele meserii, după nevoile de toată ziua, printre care și pităria — adică prepararea pâinii... Vasăzică așa... S'au așezat la o masă în fața cofetăriei... El are bani și mai ales, promite să facă... Iată, trece acum, în urma trăsurii, o saca cu apă...

Le explic prietenilor mei ce este aceea saca și povestesc mai departe

De-aici, din dreptul cofetăriei, se vede până departe lungimea Podului Mogoșoaiei... Colo, în dreapta, se construește ceva. A fost dărâmată vechea casă, și în locul ei s'a clădit una de cărămidă... Fațada casei e acoperită cu strat gros de tencuială, pe care zidarii cu nevestele lor și cu copiii alături — în chip de ajutor înfloresc podoabe. Trec orele... Se lasă seara peste Podul Mogoșoaiei, peste Bucureștii de acum un veac

Mesele cofetăriilor încep să se golească. Cobzarul dela restaurantul din colț, unde sfârâiau adineaori patricienii pe grătar, a amuțit. Se ridică și cei doi dela masă. „Nu-i bine să umbli noaptea" zice el. O iau încet spre „mahalaua" lor, unde mâine or să povestească în sindrofia dela poartă, ce-au văzut pe Podul Mogoșoaiei. Au plecat și zidarii dela bina, frânți de osteneală. E pustiu... Nu se aude decât rar, câte un lătrat de câine și ecoul unui orăcăit de broaște. Pe Podul Mogoșoaiei, și pe celelalte poduri mari — al Calicilor, al Târgului-de-afară, al Beilicului — se zărește la răstimpuri rare, ieșind câte-o caleașcă din curțile Goleștilor, Brâncovenilor, unde a fost chef prelungit... Atunci noaptea pare incendiată de masalalele aprinse (facle de lemn de brad, cu care se lumina drumul). Din când în când, se aude în întuneric, strigătul vreunui răspântaș (paznic de noapte):

„Cine-i acolooo!" Și nu-i răspunde nimeni pentrucă Bucureștiul — Bucureștiul de atunci — doarme. Trăiește cel de azi, — încheie povestirea, arătând cu capul forfota Căii Victoriei.

- Adevărat, trăiește — izbucnește entuziasmat Jim. M'a răpit povestea lui. E oraș vechi și totuși nou, plin de nou — vreau să spun.

— Într'adevăr, e vechi ca ani. Condici bătrâne mânăstirești, un hrisov al domnitorului Neagoe Basarab, de prin 1515, îl numește „Minunatul Scaun al Domniei". Aici și-a statornicit Scaunul, Radu cel Frumos, care a urmat lui Vlad Țepeș. Pe la 1462...

*

Suntem din nou pe Calea Victoriei. I-am spus lui Li că va trebui să luăm automobilul; avem mult de umblat.

Dar ea nu vrea în ruptul capului. Vrea să vadă totul de aproape, să asemuiască cu ce se face la ea „acasă". Ni se deschide largă priveliștea pieții Palatului Republicii. Diseară, pe estrada aceea împrăcată în steaguri și flori, o să aibă loc programul unor echipe artistice din Africa și America de Sud

Încep să le vorbesc prietenilor mei despre Palat: — Înainte era cu neputință unui cetățean oarecare să pătrundă într'însul... Azi, într'o aripă a lui este Expoziția Artelor Plastice...

- Haidem s'o vizităm, — spune Sașa.

Și iată-ne intrați în uriașele săli, alături de zeci de vizitatori printre care mulți oaspeți.

— Iată, pânzele lui Grigorescu. V'am vorbit în treacăt de Smârdan, de eroismul ostașilor români și ruși. Grigorescu, clasicul picturii noastre, vă vorbește „mai bine".

„Atacul dela Smârdan". Încleștarea luptei, această expresivitate minunată a figurilor, vitejia pe care o exprimă pictura îmi cuceresc prietenii. Admirăm pe rând „Dorobanțul", „Roșiorul", „Convoi de prizonieri turci", „Autoportrete", „Portret de fată".

— Măestrie până la cele mai fine detalii — îi spune François lui Sașa... Apoi către mine: E firesc să fiți mândri cu Grigorescu. E minunat!

Lui Sașa îi place mult Theodor Aman. Rămâne îndelung în fața pânzei intitulată „Ultima noapte a lui Mihai Viteazul". Privește ansamblul cu ochii întredeschiși, se depărtează, se apropie, cercetează amănuntul întunecimilor, îmbinarea culorilor, își notează ceva în carnețel.

Le arăt pe rând I. Andreescu, Octav Băncilă, Luchian, Rosenthal, Tonița, Vermont. Apoi contemporanii, cu teme din viața noastră de azi. Sculptura „Întâlnirea" a lui Boris Caragea simbolizează momentul istoric al eliberării țării de către armatele sovietice. Pictura Pitei Feder „Întoarcerea dela Festivalul dela Berlin", „Semnarea Apelului pentru un Pact al Păcii" al lui Camil Ressu, un peisaj de Maria Constantin și câte altele...

Le-am arătat apoi piesele din secția de artă orientală, unde Li a revăzut cu bucurie costume și splendide vase de porțelan „de acasă" — cum zice ea; i-am condus prin secția de artă apuseană, unde am văzut splendidul tablou al lui Rembrandt: „Haman implorând iertare Estherei", pânze valoroase ale lui Rubens, Velasquez, Titzian...

— N'o să mai avem timp să mai vedem nimic azi — îi amenințăm în glumă — și la vorbele astea s'au hotărît însfârșit să părăsească Expoziția.

Parcă poți cuprinde totul într'o zi? — mă gândesc în sinea mea cu un curios amestec de ciudă și bucurie. Bucureștiul e mare și's atâtea de arătat la fiecare pas! Iată,

peste drum, Ateneul. Poți să treci înainte și să nu vorbești niciun cuvânt despre el, mai ales când Jim te'ntreabă despre „clădirea rotundă și frumoasă"?

— Este rotundă, Jim, prin forța lucrurilor; a fost ridicată — curios, nu? — pe temeliile unui manej... Ce luptă a fost cu zeci de ani în urmă pentru construirea ei...

Intrăm și admirăm imensa sală; prin plafonul de sticlă, lumina soarelui fierbinte pătrunde blândă, dând încăperii, culorii vii a plușului, pereților înalți, o delicată pastelare. E liniște. Într'atât încât, Li îmi spune ceva, mai mult în șoaptă:

— Crede-mă, în liniștea asta, când totul e atât de delicat și în acelaș timp măreț, mi se pare că-l ascult pe Beethoven și că am aripi. Aripi adevărate... — continuă închizând visătoare ochii.

— Ai să auzi aevea, dragă Li, tot ce dorești. Beethoven, Wagner, Ceaicovschi, Glinka, Debussy... Ai să cunoști și o seamă de muzicieni emeriți de-ai noștri. O să venim când vrei... Pe lângă asta, după masă are loc aici un concert de soliști...

Am reușit s'o convingem pe Li să ne suim în automobil. Am dinamizat „covorul fermecat"... O luăm în sus, pe Calea Victoriei. Lăsăm în urmă Athénée Palace, impunătoarea clădire a Ministerului Finanțelor. Li stă lângă mine, și-și tot potrivește marama pe părul negru ca tăciunele. Am uitat să spun: dela magazinul de artă populară de pe Calea Victoriei, și-a cumpărat adineaori costumul ăsta muscelean pe care nu-l lasă din mână și-l admiră bucată cu bucată.

— Îți stă bine cu voalul acesta, Ciu-Li — îi spune vesel Sașa.

— Poți să juri că-i țărancă din regiune! adaugă cu humor François.

Râdem toți, cu poftă. Ne simțim atât de bine împreună!

Din goana mașinii, le arăt clădirea Academiei și Casa Scriitorilor noștri, așezată în oaza de umbră a unor copaci bogați. Le vorbesc despre Eminescu, despre „Mitrea Cocor" al lui Mihail Sadoveanu, despre o seamă de scriitori tineri, ridicați din rândurile muncitorilor și deodată ne trezim în Piața Victoriei.

Simt că le place mult piața splendid împodobită; lărgimea ei dominată de palatul Ministerului de Externe, troleybuzul care se pregătește să-și ia sborul pe șoseaua Kiseleff, gazoanele împodobite cu flori, perspectiva fără sfârșit pe care o dă ansamblului șoseaua Jianu...

Oprim o clipă la statuia ostașului sovietic eliberator. Se vede că Sașa e impresionat. Îl spun cum adeseori pionierii vin aici și aduc flori de toate culorile. Sașa surâde la gândul ăsta și ne bate pe umăr, pe mine și pe Li.

Pornim mai departe pe șoseaua Jianu. Străjuită de jerbe vii de trandafiri, răsunând de cântece în toate limbile pământului, șoseaua îți pare ceva de basm. Deși cald, aerul care ne izbește fețele e parfumat și plin de sănătate. În dreapta și'n stânga mașinii sboară în urmă zecile de vile cochete. Trece un șir de motociclete pe lângă noi. Trec zeci de grupuri de tineri, ținându-se de braț și cântând voioși...

Aerul devine răcoros. Se simte apropierea lacurilor. Le descriu prietenilor mei acest brâu de apă care înconjoară orașul, le descriu harta Bucureștiului împrejmuită de ochiurile mari, albastre ale lacurilor Mogoșoaia, Băneasa, Herăstrău, Floreasca, Tei, Snagov... Le spun cum un întreg sistem de ecluze lasă apele lor să se'nfrățească și cum muncitorii cu familiile lor vin aici, în acest cadru fermecător, să-și petreacă zilele de repaos.

— În viitor se va mări suprafața lacurilor, vor fi asanate în întregime...

Și deodată, intrăm în imensa piață „I. V. Stalin". Coborîm din mașină și admirăm în tăcere uriașa statuie a celui care ne-a învățat să apărăm pacea. Apoi Li, cu vocea tremurândă de emoție, ne spune o poezie despre el...

*

Intrăm în parc. Parcul de Cultură și Odihnă... Li se uită la fiecare rond de flori, Sașa cercetează felul cum sunt tăiate aleile și e construit marele amfiteatru în aer liber, pe scena căruia, echipa sovietică de cântece și dansuri își pregătește programul pentru diseară.

François privește totul, visător; Jim exclamă la tot pasul și-mi pune zeci de întrebări.

Ajungem la avioanele sburătoare, la căluții pentru copii, la roata lumii.

Li vrea neapărat să ne suim și noi.

— Haidem!

Ne urcăm pe rând în „nacele" — cum le zice Sașa — și-o pornim în aer alături de alți zeci de

oameni. Ce plăcut e să simți cum te ridici mereu mai sus... Sunt în aceeași „nacelă" cu Sașa. Am ajuns, se pare, la punctul cel mai înalt al roții. De aici se vede până atât de departe... Întregul parc, străzile împrejmuitoare, lacul presărat cu zeci de bărci cu pânze, cu care se plimbă oaspeții... Li și Jim ne fac semn cu mâna. Nu-i auzim ce spun. După felul cum râd, n'ai putea spune decât că le place grozav plimbarea... prin aer. Coborîm, ne schimbăm impresiile și o pornim către lac. Tot Li e și de data asta cu inițiativa:

— Haidem cu vaporașul!

— Haidem!

Zbârnâie motorul, e răcoare și pulbere fină de apă ne pudrează fețele. Sașa povestește ceva hazliu unor tineri indonezieni. François și Jim mă întreabă despre „Casa Scânteii" care se profilează măreață în zare. Iar Li... dar unde-i Li?

Uite-o lângă un băiat și-o fată. Râd toți trei. Oare cum s'or înțelege? Mă duc cu Sașa lângă ei.

— M'am împrietenit cu ea — îmi spune triumfătoare Li. E filatoare ca și mine. Întreab-o. O cheamă Maria. Am făcut schimb de insigne. Uite!

— Dar cum v'ați înțeles, Li?

— Ne-a ajutat puțin logodnicul ei; e inginer la ea, la fabrică.

Coborîm la poartă, din mașină — ce mult exprimă columna înălțată în față și pe care e așezat globul pământesc înconjurat de steaguri! — și înaintăm pe șoseaua asfaltată spre monumentala construcție a „Casei Scânteii".

— Atenție, François! — îi spun prietenului nostru care, cu ochii țintă la clădire, era să se ciocnească de cineva.

— Merci... Spune-mi, te rog, tot acest palat o să fie folosit numai pentru realizarea ziarelor, cărților, mă rog, a tipăriturilor?

— Desigur, François. E deja folosit, pe măsura în care se termină diferitele săli, birouri, etaje... Aci se tipărește „Scânteia" și majoritatea ziarelor noastre. Când va fi dată în folosință întreaga clădire, vor ieși zilnic pe porțile astea aproape trei milioane de ziare, peste 40.000 cărți și 100.000 de broșuri...

Se oprește o clipă locului, se uită la mine de parc'ar vrea să constate dacă nu glumesc și pe urmă dă din cap într'un chip pe care Jim îl traduce imediat și furtunos:

— Bravo vouă!

Ajungem la rădăcina construcției. Răsună peste tot lovituri de ciocane, zgomote metalice amplificate de ecoul uriașelor etaje în finisare... La ai nu știu câtelea etaj, străluce ște acetilena arzândă, la aparatele de sudat. Autocamioane duc și aduc materiale; betonierele lucrează în plin, macaraua electrică își rotește calm silueta uriașă dar elegantă, pe cerul șantierului. Simți patima creației, simți pulsând viața. O viață clocotitoare. Aceasta o simt și prietenii mei.

Stăm de vorbă cu constructorii, cu maiștrii zidari, tâmplari și ne spun că în curând va fi gata și corpul central al clădirii.

— Dar aveți încă destul de lucru — se miră Jim.

— Da, dar o să terminăm curând — răspunde un tânăr. Așa-i râd ochii când spune asta, că Jim nu se mai îndoiește.

Intrăm în corpurile terminate și date în folosință. E plăcut să-ți porți prietenii, oaspeții, prin săli și birouri mândre cum sunt cele dela Combinat. Să-i vezi că se opresc la tot pasul să privească, să admire mașinile moderne, sălile de lucru imense cu pereți de faianță în culoarea ierbii crude, cu ferestre largi care trag tot soarele înăuntru...

Stăm de vorbă cu muncitorii dela rotativa mare, venită din Uniunea Sovietică, cu cei dela zețărie, cărora tocmai li se aduce laptele, cu cei dela plane. Ei vorbesc prietenilor despre munca lor, despre condițiile lor de lucru. Într'un târziu ne îndreptăm spre ieșire.

Li a rămas mai în urmă...

— Ai obosit, Li?

— Nu, dar mă gândesc că Sașa are dreptate: automobilul e tot atât de necesar pentru plimbările pe sălile Combinatului, cât e pentru plimbările în oraș...

Acum, după ce am luat masa împreună cu alți delegați și ne-am odihnit pe terasa restaurantului „Pescăruș", privind fața albastră a lacului și jocul valurilor sale, ne urcăm din nou în mașină și-o pornim spre centru.

Soarele nu mai e necruțător ca la prânz și pe șosea, au și început să apară perechile, pe sub teii rotați...

— Ce clădire frumoasă! — spune Li cărela marama ușoară de pe cap, fluturată de vânt, îi dă o frumusețe de ciudat amestec.

— Este Expoziția permanentă „I. V. Stalin" — îi spun, făgăduind tuturora că vom veni curând s'o vizităm. O luăm apoi în sus pe bulevardele Ana Ipătescu, Magheru, cărora grupurile nenumărate de tineri îmbrăcați în fel și chip le dau o pitorească frumusețe.

Le arăt cinematograful „Patria" în fața căruia s'au strâns sute de tineri să intre la un film englezesc, le vorbesc despre muzeul Simu. Le descriu apoi viața marelui bulevard, viața aceea plină de agitație în zilele de lucru și de plăcuta preumblare în sărbători.

— Iată-ne ajunși la Universitate — le spun când masiva clădire de pe bulevardul Nicolae Bălcescu apare la orizont. Păcat că studenții sunt în vacanță... Mulți dintre ei, fruntași în învățătură, sunt trimiși, după cum v'am spus, pe seama statului, la odihnă. Alții își fac practica de vară. Sunt printre ei și delegați la Festival.

Le povestesc apoi despre viața nouă a studenților noștri, despre felul cum se ajută între ei la învățătură, despre căminele lor confortabile, despre atmosfera plăcută și tinerească pe care o aduc cu ei, cu grupurile lor vesele, pe marile bulevarde, în parcuri, oriunde se duc.

François caută să prindă fiecare amănunt. Şi el e student. În Drept. Îi simt o lucire nostalgică în privire. Mă gândesc apoi că trebue să regrete mult că nu poate participa la un curs, că nu poate lua masa alături de studenţii noştri la o cantină de-a lor, că nu poate sta de vorbă cu ei, seara, într'un parc, la licărul ţigărilor aprinse una de alta... Ne-a mărturisit, mie şi lui Saşa, că-l preocupă problemele sociale, dreptatea socială. Că are un coleg acasă cu care discută ceasuri întregi în mansarda lor, probleme economice, de etică, filosofie... Mi-l imaginez înflăcărându-se în toiul discuţiilor. Îmi imaginez lucirea ochilor lui inteligenţi cuprinşi de febra căutării adevărului...

— Simt că nu mai pot merge la întâmplare în viaţă... Că trebue s'o pornesc pe un drum... Nu ştiu care va fi el, dar la capătul lui trebue să găsesc adevărul, dreptatea, fericirea pentru toţi,—ne-a spus.

... Trecem acum prin piaţa din faţa Universităţii. Iată un grup de mexicani — îi recunoşti după largile lor „sombreros" — chinezi şi scoţieni care se fotografiază în faţa statuii lui Mihai Viteazul... Vor lua o amintire frumoasă cu ei...

În jurul nostru se desfăşoară acum, în toată animaţia lui, bulevardul „6 Martie". Iată un chioşc unde se vând batiste şi baticuri pictate cu chemările Festivalului.... În dreapta le arăt prietenilor mei una din frumoasele librării, la care bucureştenii găsesc întotdeauna noutăţi literare din ţară şi străinătate. Străbatem apoi intersecţia Căii Victoriei şi coborîm, înconjuraţi de forfota bulevardului. La grădina „Progresul" o să aibă loc peste puţin timp vizionarea unui film bulgar. Spectatorii au şi început să vină... Iată, pe dreapta, cinematografele „Elena Pavel", „Lumina", „I.C. Frimu", Bucureştenii-s mari amatori de filme.

Le povestesc apoi, cum, chiar în centru, printre clădirile în stil modern, în plina agitaţie a vieţii de azi, au rămas — ca nişte mărturii ale trecutului, frumoase monumente istorice de artă. Pentrucă vreau să-i conving de aceasta, ne abatem din drumul proiectat — Cişmigiu, Cotroceni — şi o luăm spre Palatul Poştelor.

În spatele acestuia, printre clădiri ce nu vorbesc deloc de trecut, se înalţă, răsărită din alte veacuri, biserica Stavropoleos.

— E ridicată în 1724 — spun prietenilor mei; apoi refăcută în 1730, în 1899...

Ei admiră în tăcere frescele lucrate cu artă, motivele picturale compuse din împletituri şi frunze, întregul interior monumental. Vizităm mânăstirea Antim ridicată şi ea în secolul 18, Schitul Darvari, biserica lui Bucur... Din nou ne adâncim în trecut, în istorie... Ce plăcută e apoi revenirea la actualitate, la vitalitatea prezentului, la dinamismul vieţii de pe străzi...

...Am ajuns la Cişmigiu. Voiam neapărat să-i aduc aici pe oaspeţi. Cişmigiul are un farmec propriu pe care nu-l poţi uita uşor. Numele îi vine din turceşte (grădina e veche şi denumirile turceşti erau în obiceiul vremii) şi înseamnă „şipot de izvoare". Aşa era pe atunci Cişmigiul: o pădurice, în mijlocul căreia răzbeau o seamă de izvoare din adâncuri. Au trecut anii, zeci şi zeci, şi Cişmigiul s'a prefăcut din pădurice sălbatică într'un parc frumos de recreaţie, pe care-l admiră acum prietenii mei.

Trecem pe la pavilionul cu ape minerale. Cerem toţi câte un „Borsec". Le vorbesc despre staţiunea balneo-climaterică Borsec, despre efectele tămăduitoare ale apei ei minerale. Vânzătoarea ne dă cinci pahare. Un pahar e de prisos... Unde-i Li?

Sprijinită de marginea gărduţului de fier, Li împarte fărâme de covrigi la porumbei.

Trecem prin faţa clădirii Centrului Şcolar 2-10-13, unde e cantonată o delegaţie. Zidurile nu se mai văd de steagurile în toate culorile.

O pornim spre Cotroceni şi în drum poposim la Teatrul Muzical. O clădire nouă, strălucitoare, aşezată în mijlocul unui vast spaţiu verde.

Privim cu admiraţie faţada imensă cu cinci arcade impunătoare.

— Arhitectonica clădirii e inspirată din arhitectura românească mai veche — spun prietenilor mei.

Intrăm. E cu mult înainte de ora spectacolului şi totuşi foaierul uriaş cu candelabre de sticlă aurie, cu pereţii îmbrăcaţi în mătase, cu balustrade şi scări monumentale, este plin. Intrăm în sală. E impresionantă imensitatea şi frumuseţea ei. Plafonul poleit cu aur, candelabrul uriaş care cântăreşte peste două tone, cele 1200 de locuri acoperite cu pluş vişiniu dau o atmosferă solemnă şi în acelaş timp familiară şi plăcută.

Jim priveşte totul cu înfiorare. Cine iubeşte teatrul şi doreşte să fie artist, cum doreşte Jim, e firesc să aibă emoţiile pe care le are un actor adevărat, când joacă sau se gândeşte c'o să joace în faţa a 1200 de spectatori exigenţi...

— Intrăm în Cotroceni, cartierul vilelor frumoase, al verdeţii, al liniştii. Nu însă şi al monotoniei. Au grijă să-i dea viaţă studenţii Facultăţilor de Medicină şi pionierii — îmi vestesc prietenii. — Au aici Palatul lor. O să-l vedeţi acum.

Nu trece mult şi intrăm în parcul imens al Palatului.

Aleile sunt pline de pionieri. Nu mai prididesc să răspund la întrebările prietenilor.

Iată terenul de sport: volei, atletism, ping-pong...

— Ce animaţie! spune François. Apoi mă'ntreabă arătând spre pionieri: — Pot veni în fiecare zi?

— Desigur, îi răspund. Când doresc.

În fund se zăreşte Palatul.

— E ca'n basme — spune Li.

Intrăm. Ne înconjoară într'adevăr, lucruri minunate. Sălile largi, împodobite, pionierii care vorbesc şi se poartă ca la ei acasă stârnesc admiraţia prietenilor mei.

Intrăm în laborator. La cercul de chimie. Halate albe, eprubete, aparate, mojare. Dacă n'ai auzi câte-o voce subţirică, ai crede că te afli într'un adevărat institut de cercetări în domeniul chimiei... Profesorii sunt alături, îndrumă, corectează, supraveghează. SO_4H_2, NaCl, formulele hidrocarburilor ciclice, ale acroleinei, hidrochinonei, intră în vorbirea curentă a micilor chimişti.

Îmi port apoi prietenii pela „cercul miciuriniştilor", unde de curând, un pionier a reuşit să obţină roşii de peste 620 grame, la cercul de matematică, la cel de nave, de telecomunicaţii, de electrotehnică, de coreografie — şi apoi la „Camera poveştilor".

Aşezaţi într'un cadru de basm, dealungul unor paravane pe care

trălesc aevea, pictate, poveştile, — chiar lui Saşa, obişnuit cu asemenea minunăţii, i-au plăcut picturile — pionierii ascultă ca fermecaţi istorisiri bătrâne. Le spun oaspeţilor că însuşi marele nostru scriitor, Mihail Sadoveanu, a venit aici să povestească pionierilor; le spun multe alte lucruri din viaţa micilor stăpâni ai Palatului, apoi îmi dau seama că s'a făcut târziu, că stă să înserege. Şi plecăm.

De-ar fi auzit străbunii noştri — bucureştenii de-acum un veac — că oraşul lor se va întinde cândva până aici, în Ferentari, ar fi râs în hohote, ca de o bazaconie fără seamăn. Nu mai vorbesc că dacă li s'ar fi spus şi cum anume se vor întinde Ferentarii, cu ce bulevard, cu ce clădiri, n'ar fi înţeles nimic... Şi iată-ne pe noi, strănepoţii, trăind zilele când putem să arătăm cu mândrie unor oaspeţi de peste hotare, ceeace noi înşine — nu numai străbunii noştri — n'am fi crezut în urmă cu ani, c'o să vedem: cartierul Ferentari, ridicat mândru din temelie.

Pe drum, în timp ce soarele îşi ia rămas bun pe ziua de azi dela Bucureşti, le vorbesc prietenilor mei despre fostul, trecutul, Ferentari.

— Cocioabe mizere, în care se înstăpâniseră igrasia şi tuberculoza; în care pruncii gemeau de foame pe ţoalele paturilor de scândură şi zăpada intrată prin acoperiş rămânea netopită când cădea pe sobă...

François îşi pufăie gânditor înlelaua. Desigur, şi la asemenea aspecte triste, se gândeşte, în nopţile de insomnie din mansardă, când caută Adevărul şi Dreptatea... Şi, ca în contrast cu ce le-am spus acum o clipă, apare deodată în faţa noastră, triumfător, Ferentariul. Prietenii mei privesc cu plăcută surpriză forfota largului bulevard, blocurile înalte, sutele de oameni veseli, care grăbesc dintr'un magazin în altul.

— Şi când s'a schimbat totul? — mă'ntreabă Jim.

— În anii ăştia, dragă Jim. Cum s'au schimbat multe...

După ce ne preumblăm prin magazine, prin squarurile ce împrejmuesc blocurile, intrăm prin apartamente. Locatarii—muncitori stahanovişti şi fruntaşi — ne-au primit cu bucurie. Soţia unuia din ei ne-a ospătat cu cozonac şi cu dulceaţă. Bărbatu-său, un om vesel şi ospitalier cum sunt pe la noi, îmi tot îndemna prietenii să mai servească.

Li, ca deobicei, s'a ocupat cu copiii lor... Nu ştiu cum şi ce-o fi discutat cu ei, dincolo, în dormitor, că la plecare, Mioara, micuţa, ne-a rugat s'o lăsăm pe Li la ei... Saşa şi François au stat mult de vorbă cu stahanovistul despre munca lui, despre salarizare. Pe Saşa îl interesau metodele noi pe care le foloseşte, inovaţia la care lucrează. Lui Jim i-au plăcut biblioteca, albumele cu reproduceri de artă pe care le-a găsit pe birou.

Părăsim Ferentarii cu inimile pline. E târziu, ora nouă aproape. Voiam să le-arăt neapărat azi şi Parcul de Cultură şi Sport, „23 August," nou construit.

Cred însă că sunt puţin osteniţi... Cred că trebue să-i conduc la hotel. Vom avea timp şi mâine să cutreerăm oraşul...

— Frumoasă capitală aveţi! Plină de lumină şi de viaţă — spune François, urmărind cu privirea largul străzilor pe care le străbatem în goana maşinii, cerul brăzdat de luminile reflectoarelor...

De părerea lui sunt şi Saşa şi Li. Numai Jim nu spune nimic... El care-a vorbit cel mai mult pe drum şi-a fost atât de vesel...

Am ajuns la hotel. Coborîm şi ne luăm rămas bun până mâine dimineaţă. Dau acum mâna cu Jim.

— Pari mâhnit Jim... Ce-i cu tine?

— Sunt într'adevăr mâhnit... Am spus la tot pasul „bravo vouă" şi-acum, când vreau să vorbesc despre tot, mi se pare că vorbele astea's prea mici...

Râdem în hohote. Jim — ne-am convins cu toţii — are mult humor. Ne strângem încăodată mâinile şi ei dispar pe uşa holelului feeric luminat...

Tot ce-am scris s'a petrecut în închipuirea mea — v'am spus dela bun început. Probabil că Jim, Saşa, Ciu-Li şi François, închipuiţi de mine, nu sunt printre oaspeţii veniţi la noi... Precis însă că sunt printre ei tineri din ţările lui Jim, Saşa, François şi Li... Poate că nu vor vizita Capitala noastră aşa cum au vizitat-o cei patru; dar e precis c'o vor vizita în lung şi'n lat...

...Şi poate că Bucureştiul nu e aşa cum l-a văzut închipuirea mea. Precis: Bucureştiul e mai frumos!

Răsfoind CĂRȚILE

CĂRȚI PENTRU TINERII OASPEȚI

Zoe Trahanache surâde „grațios" bărbatului de alături și se apropie și mai mult de el. Ștefan Tipătescu, prefectul județului, și prietenul intim al „doamnei", simte că în fața acesteia întreaga lui rezistență se năruie. Cedează, oftând ușor. Fie: excrocul Nae Cațavencu, dușmanul său, va fi ales deputat — desigur prin mistificări și falsuri — pentrucă așa cer interesele irezistibilei femei. În acea vreme, politicienii corupți, atotputernici în statul român, puteau să încheie nestingheriți asemenea aranjamente electorale. Ceva mai departe, sprijinit în mânerul sabiei pe care o poartă cu îngâmfare, Ghiță Pristanda, polițaiul orașului și omul de casă al celor loi, pare gata să exclame: „Curat murdar!"

Se poate să nu râzi când vezi o asemenea scenă? Să nu aplauzi din toată inima geniul autorului? Piesele lui Caragiale — a căror faimă se întinde departe peste hotarele țării — nu sunt din acelea a căror reprezentare s'o privești cu brațele încrucișate. Au în ele tot ce trebue unor capodopere ale genului satiric: viziune realistă, acțiune vie, conflict puternic, sarcasm neiertător. O culegere a acestor lucrări, scrise spre sfârșitul secolului trecut, dar nemuritoare prin profunzimea și prin caracterul lor mereu actual, a fost publicată de către Editura „Cartea" (Editions „Le livre"), în traducere franceză („Théâtre") și germană („Theater"). Comedia „O scrisoare pierdută" a fost tipărită și separat într'o ediție germană („Ein Brief ging verloren").

Această piesă a fost jucată de curând la Roma, bucurându-se de o frumoasă primire din partea publicului spectator. Italienii, care, totdeauna în decursul istoriei, au apreciat genul vesel, au făcut desigur legătura între eroii dramaturgului român — politicieni venali din România dela sfârșitul veacului trecut — și conducătorii unor formațiuni politice din Italia de astăzi.

Privești coperta culegerii de nuvele din opera lui Alexandru Sahia, publicată în limba engleză („Short stories") și franceză („Nouvelles") de către aceeași editură. În fund, uzine și fabrici cu coșurile fumegânde. În prim plan, un muncitor șade trist pe un butuc de lemn. Rezemat de genunchi, brațul omului îi sprijină fruntea. Pe chip îi stau întipărite mâhnirea, oboseala, foamea. Șomaj! O plagă necunoscută astăzi țării noastre, dar întâlnită încă în multe țări și existentă în trecut și pe meleagurile noastre, așa cum arată și lucrările din volum: „Uzina vie", „Șomaj fără rasă", „Revoltă în port".

O altă copertă, cea a romanului „Bordeienii", publicat în traducere franceză („Ceux des Chaumines") și engleză („The Mud-hut Dwellers"). Marginea unui sat; colibe mici, dărăpănate, gata să se năruie. Ce oameni pot locui aici? Oare aceste bordeie nu seamănă cu locuințele mizere în care trăiesc milioane de oameni din India ori din Africa de Nord? Autorul lucrării e academicianul Mihail Sadoveanu, maestru al prozei românești, autor al cunoscutei opere „Mitrea Cocor", apărută în multe limbi străine. Romanul „Bordeienii" vorbește despre viața grea a țăranilor muncitori din România de altădată, asupriți și jefuiți de marii latifundiari, țărani care munceau pe moșiile boierești așa cum muncesc azi peonii pe întinsele plantații din America de Sud. Pictorul Perahim, care a ilustrat volumul, prezintă în desenele sale câteva chipuri de oameni, ce au trăit în vremuri pe veci apuse. Semnificativ pentru stările de lucruri de atunci e desenul în care mai mulți țărani muncitori șed la sfat în jurul unui foc de seară. Deodată, călare pe un cal în spume, ivit din întunericul nopții, apare vătaful boierului, cu fața amenințătoare. Exploatatorii nu puteau uita răscoalele țărănești din 1907, și nu îngăduiau robilor să se adune mai mulți laolaltă, să caute o deslegare necazurilor.

Viața aceasta grea, înfricoșătoare nu se mai întâlnește în satele României. Despre viața nouă, plină de bucurie, a țăranilor muncitori de azi, povestesc nuvela „Nopțile din Iunie" de Petru Dumitriu, tipărită în ediție franceză („Nuits de Juin") și engleză („Nights in June") și romanul „Vântul nu se stârnește din senin" al scriitorului de limbă maghiară din R.P.R., István Asztalos, roman tipărit în limba franceză („Pas de fumée sans feu"). Foarte interesantă este și piesa de teatru „Iarbă rea" de Aurel Baranga, jucată cu mult succes pe scenele teatrelor noastre, și publicată în limbile franceză („L'ivraie") și engleză („Ill weed"), lucrare care arată strânsa legătură ce s'a creat în țara noastră între munca oamenilor de știință și aspirațiile pașnice ale întregului popor muncitor. Pentru valoarea lor deosebită, toate aceste trei opere au fost distinse cu Premiul de Stat.

Editura „Cartea" a publicat și lucrări despre arta națională a poporului nostru. Albumul „Arhitectura românească", aparut în frumoase ediții în limbile rusă, engleza, franceză, germană și italiană, e o bogată colecție de reproduceri ilustrate ale celor mai însemnate monumente de arhitectură din patria noastră. Un alt album, intitulat „București", prezintă pe scurt istoricul și dezvoltarea orașului și înfățișează în numeroase fotografii pitorescul Capitalei R.P.R., instituțiile și clădirile, monumentele de artă, farmecul parcurilor sale, frumusețea naturii. În limbile rusă, engleză, franceză, germană și spaniolă au fost publicate două plachete: una înfățișează în ilustrații Palatul Pionierilor din București, iar cealaltă, cu cinci planșe în culori și numeroase planșe alb-negru, reproduce țesături, articole de ceramică, încrustături și alte genuri de artă populară din țara noastră. Răsfoind aceste volume nu poți să nu prețuești bogăția creației unui popor care a făurit asemenea minunății.

Planul de traduceri și tipărituri al editurii „Cartea" e vast. Chiar în aceste zile apare în mai multe limbi străine piesa de teatru „Pentru fericirea poporului" de Nicolae Moraru și Aurel Baranga, operă distinsă cu Premiul de Stat clasa I; romanul „Hanul Ancuței" de Mihail Sadoveanu; o culegere de momente, schițe, nuvele și povestiri de I. L. Caragiale; volumul de reportaje literare „Țara de piatră" de Geo Bogza și alte lucrări.

Dinu CIPERE

Către tineretul lumii

de Erich WEINERT

poet german (1890 - 1953)

Salut tot tineretul chinuit
Din umbra lumii neeliberate,
Nelnfricat de tot ce-a suferit
Pe eșafod, în foc, în cazemate.
El neșovăitor merge 'nainte
În ciuda 'ntortocheatelor poteci,
Cu inima lui liberă, fierbinte,
Prin negurile putrede și reci.

Salut al Spaniei tineret ne'nfrânt
Care prin plumbi, prin arșiți și dogoare,
Cu arma'n mână luptă, sfărâmând,
Năvala hoardelor uzurpatoare.
El a'nfruntat urgia sângeroasă
Cântând un falnic imn de libertate,
Spre-a re'nvia nădejdea luminoasă
În pieptul lumii încă subjugate.

O, Comsomol puternic, te salut
Stăpân în țara ta eliberată!
Mândria lumii! Tânără armată
Care vechezi și aperi ca un scut,
A omului sovietic fericire.

. . . . . .

În purtătorii tineri de făclii
Salut ne'nvinsa omului vigoare!
Ei luptă zdruncinând din temelii
Cumplita tărâmie de popoare.
Răzbelu-și umflă nările-i de foc
În așteptarea sângelui și-a ciumii,
Voi tineri, știți prea bine, ca e'n joc
Dacă va'ncepe pustiirea lumii...

Fii gata, tinerel, să izgonești
De pe planeta noastră frământată
Pe veci ruinosa crimei tâlhărești!
Izbânda fie-ți speră judecată!
Fii strajă neclintită fericirii
E vorba de viața lumii și
Victoria va fi a omenirii
Și-a noastră lumea, liberată-o fi.

Paris, 1937 — **Traducere din limba germană de Mircea PAVELESCU și H. NEGREA**

E n u m e r a r e...

de Geo BOGZA

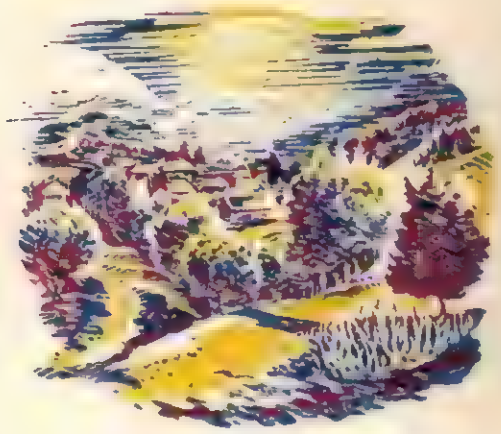

Munţii Carpaţi, râurile care pornesc de pe culmile lor spre câmpie, apele largi ale Dunării terminate printr'o fastuoasă deltă şi o fâşie de litoral presărată cu plaje largi, deschise spre orizonturile vaste ale mării, sunt elementele de bază ale peisajului românesc, dintre care cele mai multe au nota lor specifică, uneori unică în lume. In privinţa aceasta putem să citâm grandiosul defileu prin care Dunărea desparte Carpaţii de Balcani, atât de vestitele Cazane şi tot atât de vestitele Porţi de Fier. Defileuri mai mici, fiind vorba doar de râuri, dar care îşi merită faima pentru îndrăzneala cu care apele au străpuns munţii — rămânând totuşi în albia lor bolovani enormi, asemeni unor tauri geologici —

Pitulat în valea cu acelaş nume, satul Cheia (regiunea Piteşti) îşi resfiră casele mărunte la poalele munţilor.

Din îndepărtate vremuri se păstrează tradiția ca tinerele fete să trimită de pe munțele Gălna (regiunea Cluj) minunata „Chemare a tuinicului".

pot fi citate la Cheile Bicazului, pe Valea Ialomiței, a Oltului și a Jiului. Fără să străpungă munții cu îndrăzneală, ci curgând prin văi longitudinale, Bistrița trebue totuși menționată drept unul din cele mai pline de farmec râuri ale țării noastre.

Dar ceeace dă nota specifică, cea mai generală, peisajului românesc, sunt plaiurile, acea domoală tălăzuire de coline înverzite care deosebesc Carpații de ceilalți munți, printr'o blândețe mai mare, prin mai multă prietenie față de om. Pe aceste plaiuri pasc turme albe de oi sau cirezi de vite roșcate și se aude sunetul subțire al fluerului de soc, sau acela grav și prelung al buciumului, făcut din lemn de brad.

Bradul triunghiular și veșnic verde acoperă Carpații spre vârf, pe când spre poale se întind pădurile de fag a căror frunză rugineşte toamna. Cei ce le-au văzut atunci, părând de aramă, nu le vor uita niciodată.

Mișcarea de rotație a pământului în jurul axei sale, aducând lumii dimineți, amiezi și amurguri, ca și călătoria lui în

Pe o frumoasă pajiște a muntelui Rarău (regiunea Suceava) o casă de odihnă îți așteaptă oaspeții.

jurul soarelui, care dă naștere celor patru anotimpuri, fac ca toate aceste frumuseți ale țării noastre să nu fie mereu aceleași, ci după cum e ora și calendarul. In acest măreț ciclu cosmic — al zilelor și al anotimpurilor — ce n'am putea cuprinde? Felul în care se deschid nuferii pe apa lacurilor, sau lucesc crestele de calcar ale Ciucașului, ca niște fantastice cetăți, în răsărit. Felul în care albinele trec din floare în floare, în marea lumină a amiezii, părând o pulbere de aur pe sub care râurile sunt lungi șerpi de argint. Felul în care în amurg, norii devin somptuoase draperii de purpură, în timp ce în fundul văilor umbra munților coboară încet, aducând peste susurul izvoarelor o oră solemnă și gravă.

De câte ori e vorba despre reîntoarcerea primăverii, se spune: nesfârșitul covor verde care acoperă câmpiile. Și totuși în această enumerare a frumuseților țării noastre, am comite o gravă eroare dacă n'am spune încăodată: nesfârșitul covor verde care acoperă câmpiile. Dar primăvara se mai produce un

Liniştită, marea îşi poartă valurile largi spre ţărm, spre desfătarea oamenilor muncii aflaţi la odihnă în staţiunea Vasile Roaită.

miracol: culoarea lui e albă. De jur împrejurul Carpaţilor, pe acea largă şi ondulată fâşie de pământ, acoperită cu livezi de pomi roditori, florile lor fac să se întoarcă încăodată, cât vezi cu ochii, nemărginiri ca de zăpadă. Bucuria acestor zile e mereu proaspătă şi nouă, ca o tinereţe nepieritoare. Ce muncă grandioasă şi sublimă depune natura în timpul verii, pentru ca micile flori de primăvară să le putem privi toamna atârnând de crengile copacilor, ca nişte sfere de aur. Şi, pe urmă, pe lângă aceste toate privelişti, pe pământurile ţării noastre avem o fereastră larg deschisă spre infinit. De pe ţărmurile mării, linia ei neîngrădită şi pură ne poartă privirile atât de departe, încât înţelegem odată mai mult, şi o mai adâncă dragoste ne cuprinde faţă de Mihail Eminescu, geniul liric al acestor pământuri, care a cântat de atâtea ori, în versuri nepieritoare, albastra, nemărginita tălăzuire.

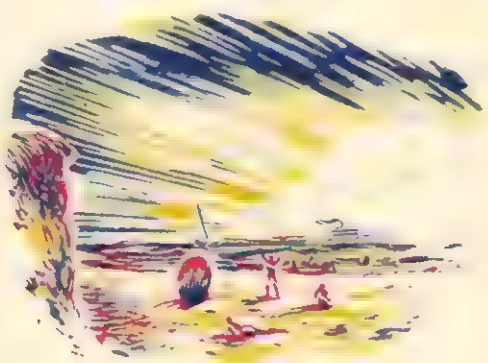

Întoarcere în ținutul de obârșie

Fragment din romanul inedit „Ion, fiul lui Ion"

de Cezar PETRESCU

Ilustrații de N. POPESCU
laureat al Premiului de Stat

Mereu mă gândesc la drumul din vara trecută. La una din cele înviorătoare și sărbătorești întoarceri de acum în Călimanul natal. Și mereu mă gândesc apoi la popasul din Boiștea, în satul și în casa prietenului meu țăran, Ion Săracu.

De astădată plecam cu un tren de dimineață.

În Gara de Nord, un grup de pionieri și de pioniere, cu băsmăluțele roșii fâlfâind la gât și cu pasul sprinten, cadențat de ropotul ritmic al tobei: ran-ran-ran-rata-plan! — se îndreptau către vagonul special, care avea să-i ducă undeva, spre o tabără de munte cu miros de brad, de ozon, de pajiști verzi, de izvoare reci sub lespezi umede cu tufe de mentă. Alături, în alt vagon, o delegație de tineri muncitori cehi mergea să viziteze exploatările petrolifere din Piscul Voevodesei.

Astfel, înainte încă de a mă urca în tren, fără voie mi-am amintit altă plecare, de acum treizeci de ani, dintr'o îndepărtată seară posacă de iarnă cu fulgi răzleți și mărgă și tusete și gălăgie și haos.

Fără voie mi-a trecut pe dinaintea ochilor spectacolul îmbulzelilor de-atunci. Și toată forfota și toată zarva și toate răcnetele de asalt ale primilor afaceriști în stil mare, de după primul război mondial.

— Nu uita să predai mâine dimineață oferta!...

— Caută-l pe Berceanu!

— Prezintă-te la minister cu biletelul dela Hagi-Iordan!...

— Cumpără imediat cinci sute de acțiuni Reșița și I.R.D.P.! Garantez eu!...

— Treci pe la bancă!...

— Telefonează-mi imediat ce ți-a răspuns Nolică!...

Mișunau în acea iarnă peroanele gării de precursorii praznicelor ce aveau să vină. Mișunau de altfel de „pionieri" — pionierii de-atunci ai afacerilor în stil mare — năpădiți să cutreere țara dela un capăt la altul, să pipăe terenul, să prospecteze subsolul, să adulmece, să cumpere, să vândă, să arvunească, să schimbe, să arendeze, să ofere filodorme, să-și asigure opțiuni, să precupețească permise de export și autorizații de import, să primească și să dea bacșișuri, să capete și să mijlocească hatâruri, să-și căptușească burta și ceafa cu un alt strat rânced de slănină, hrănită din sudoarea lucrătorilor de pământ și a muncitorilor din fabrici, din ateliere și din mine. Prada vânzătorilor de țară care se întreceau s'o scoată la mezat.

Mișunau peroanele, gemeau trenurile, nu-i mai încăpeau restaurantele și hotelurile, foiau anticamerele ministeriale, forfotea țara de samsari, de fabricanți improvizați, de furnizori interpuși, de moșieri scăpătați și restaurați de mâna providențială a războiului, de vechili, de chiaburi plini de țâfnă, de milionari procopsiți peste noapte, de slugile și de misiții și de emisarii cutărui sau cutărui Iordan Hagi-Iordan, ai cutărei bănci, ai cutărui trust străin.

— Șaizeci și cinci de mii, niciun ban mai puțin!

— Notează: autorizația 1436 dela 25 Noembrie!

— Circa opt vagoane...

— Nu uita scrisoarea lui Titu!...

— Caută-l acasă, ori la madam'Vidopol! Dacă ești deștept, strecoară-i și ei perspectiva unei brățări de aur, unei perechi de cercelușI, unei zgărdițe de perle...

— La nouă, să fii protos la minister!...

— Am o partidă de-o sută de vagoane...

— Nu te băga peste canalia de Dobre, că te arzi!

— Ofer cinci la sută comision! Calculează cât face la treizeci și trei de milioane! Se înfruptă și granguriii, îți rămâne și ție destul!...

— Șapte milioane!...

— Trei sute de hectare!...

— Șaizeci de mii metri cubi!...

— Cincizeci de vagoane!...

— Opt apartamente!...

— Nouăzeci de mii, aconto!...

Glasurile se încrucișau peste capete, dela ferestre, din ce în ce mai grăbite; rosteau cifrele și numele atotputernicilor cu un ton mai jos, în șoaptă, ca să se înalțe iarăși agresive, transformând vuietul peronului într'o rumoare de bursă.

Unde erau acum?

Unde s'au mistuit glasurile, oamenii, cefele slăninoase? Unde erau comisioanele, milioanele, samsarii, șperțarii?

Căutam cu ochii de jur-împrejur. Aproape pe toate și pe toți îi înghițise pământul. Aproape peste toți și peste toate se așternuse lespedea asfaltului, unde sprintenii pionieri cu obrajii rumeni băteau acum cadențat talpa în ropotul tobei: ran-ran-ran!

În vagon, muncitori, muncitoare, ingineri, profesori și studenți în vacanță, elevi și eleve, utemiști; mulți cu câte o carte în mână, cu o revistă, cu un ziar, cu o mapă ori un carnet unde-și notau însemnări. Nicio urmă a ofițerului scandalizat că uniformele de paradă nu sunt destul de glorioase și cu destule țarțamuri, nicio urmă a comis-voiajorului cu eternele-i anecdote de pe vremea diligențelor; nicio urmă a domnului care știa cu precizia cronometrică a astronomilor ziua, ora și minutul când se va eclipsa guvernul și cunoștea pe degete rețeta opoziției care va izbăvi întreaga țară: „Tragem un nou împrumut de înzestrare și cedăm consorțiilor străine cu experiență și capital: întâi, petrolul; al doilea, exploatările forestiere; al treilea, sarea; al patrulea, monopolul chibriturilor; al cincilea, exportul grânelor și importul armamentului!..."

Cinci degete la mână, cinci contracte!...

Urmă nu mai există — cel puțin în acest vagon — nici a doamnei cu migrenă, palidă și muribundă ca „Dama cu camelii" în ultima scenă, ultimul act, înainte de căderea cortinei, nici a sărmanei fete cu ochii sticloși, care, mai puțin teatral, avea să se arunce sub roțile trenului, în săracul și părăginitul și tristul meu târg natal din acea iarnă pustie.

Foile ziarelor, desfăcute cu foșnet în jurul meu, de altfel nici nu mai aveau rubrici rezervate pe trei coloane pentru asemenea sinucideri senzaționale. Lipseau și senzaționalele excrocherii, fraudele de zeci și sute de milioane, misterele damelor voalate și crimele pentru o sută de lei, testamentele falsificate și disparițiile elevelor de școală ademenite de-un

proxenet, care le făgăduia titlul de Miss România și un angajament la Hollywood. Lipseau respectivele fotografii ale eroilor, ale eroinelor și victimelor, sub titluri de trei laturi de deget.

Altele erau acum titlurile: Succesele oțelarilor din Hunedoara; Încă un sanatoriu muncitoresc inaugurat la Predeal; Campania de recoltare e în toi; Întrecerea între strungarii stahanoviști Vasile David și Nicolae Vasu; La gospodăria agricolă colectivă Tudor Vladimirescu din Dolj s'au recoltat 3080 kilograme grâu la hectar; Constructorii Rafinăriei nr. 3 din Piscul Voevodesei au fost decorați cu „Ordinul Muncii" și „Medalia Muncii".

Altele, și fotografiile: Un nou tip de tractor românesc; Stahanoviștii și stahanovistele din Cluj semnează Apelul pentru Pace; O combainâ în plină acțiune pe-un lan de grâu; Biblioteca gospodăriei agricole colective „23 August" din Nisipeni numără 6230 volume, cu 370 cititori; În satul Ponoarele, unde nu mai există niciun analfabet, bătrâna Ioana Șoltuz, mama, bunica și străbunica a șaizeci și cinci de urmași în viață, după ce-a plerdut doisprezece feciori, nepoți și strănepoți în cele două războaie, a învățat să scrie și să citească la vârsta de 81 ani.

Sub fotografie, bătrâna din satul Ponoarele, cu obrazul adânc brăzdat de cutele anilor amari din trecut, dar cu privirea acum strălucitoare de-un surâs senin și plin de încredere, scrisese câteva cuvinte despre pace și semnătura ei simplă, puțin tremurată, stângace.

Da! Era tremurată și stângace semnătura fostei iobage și fostei neștiutoare de carte până la vârsta de optzeci și unu de ani. N'ar putea sluji drept model de caligrafie și n'ar da prea multă bătaie de cap unui expert grafolog, ca semnătura lui Napoleon, a lui Talleyrand, a lui Metternich.

Dar ce sfântă și ce dragă și ce mișcătoare îți apare acolo pe cliseul din ziar, cu toată tremurarea și stângăcia ei!

Întorci foile gazetelor... Te uiți împrejur... Te uiți afară, pe geamul vagonului, la câmpurile scăldate în soarele dimineții, la arăturile unde lucrează de zor mașinile de treer, la lanurile proaspăt desmiriștite.

Dacă toate nu s'ar fi desăvârșit an de an sub privirile tale, să te deprinzi cu ele treptat și să crești oarecum odată cu ele — deși ai părul cărunt — cine n'ar fi oare în drept să se frece la ochi, întrebându-se de nu le visează cumva?... E același, același drum de-atunci? Străbați aceleași locuri? Într'un tren, din aceeași țară a ta? Și într'un tren din aceeași țară, nimeni nu pomenește de acțiuni, de bursă, de fraude, de sinucideri senzaționale, de afaceri, de milioane, de filodorme, de garanții, de comisioane, de dame voalate, de procese cu vălvă, de schimbarea guvernelor — bucuria nebunilor?

Pe locul din față, unde în alt vagon și în alt drum de odinioară, stătuse neclintită o noapte întreagă fata cu ochii sticloși și cu buzele strânse, acum nu-și găsea astâmpăr altă călătoare tânără, cu altfel de ochi. Hotărît, cu altfel de ochi! O tânără în bluză castanie, simplă, de sport, cu un tiv verde îngust și cu ochii de culoarea acelui tiv verde, îngust. Ah! Ce ochi fremătând de viață, de întrebări, de nerăbdări, înălțându-se la tovarășul de drum, aplecându-se iarăși deasupra mapei sprijinită pe genunchi, încruntându-și sprâncenele o clipă, concentrându-și privirea, luminându-se din nou! Ce ochi cu privire elocventă și directă a acestor timpuri, scăpărând scântei arzătoare, încumetându-se să înfrunte privirea altor ochi fără șovăire, fără să lunece galeș, oblic, după tactica feminității, străveche de mii și mii de ani! Tânăra schița repede pe foile de bloc, schimbând creioanele, câteva linii, câteva fațade de case, o stradă largă, o piațetă, plantații... Pe urmă, cu două tăieturi apăsate de creion, în cruce, a anulat schița, a întors foaia mapei de desen și a desenat alte clădiri în amfiteatru, cu alte plantații, cu altă piațetă în pantă și scări, unde trei avuzuri de apă formau trei cascade, în trei trepte.

Din frânturile lor de vorbe, n'a fost greu să înțeleg.

Amândoi arhitecți. Amândoi luaseră un premiu cu un an în urmă, pentru niște proiecte de locuințe muncitorești. Amândoi veneau acum în Călimanul meu natal, să lucreze la alte proiecte, pentru construcția unui întreg cartier.

Al doilea cartier muncitoresc — precât am priceput — fiindcă primul fusese inaugurat în cealaltă toamnă.

El își avea părerile lui. Ea și le apăra pe ale sale. Și le apăra cu scăpărări focoase în ochii verzi, care mi-au amintit deodată cum străfulgerau scânteii pietrele de pe șosea sub potcoavele unui cal în galop, într'o noapte din copilărie.

— Ai să te încredințezi la fața locului că am dreptate, Petruș!

— Mnda... Să așteptăm...

— Ce naiba? Doar am bătut amândoi maidanele acelea, desculți, de-o sută și de-o mie de ori, când eram de-o șchioapă. Este sau nu un teren mlăștinos?

— Mnda...

— Nu, mnda! Răspunde deschis... Este?

— Mnda... o necăji el mai departe, zâmbind.

— Uff! Mnda, mnda!... Parcă ești dascălul nostru fonfăit la cursul de perspectivă, dela școală, care se ferea să se rostească asupra perspectivelor din desenele noastre fiindcă, personal, n'avea niciuna.

— Mulțumesc, Zoia!...

— Lasă mulțumirile pe mai târziu, uricioasule! Vrei să pretinzi că nu-ți amintești ce broscărie era pe maidanele cu pricina, de nu mai puteai închide ochii primăvara, toată noaptea, de orăcăitul lor? Și vrei să pretinzi că nu ți-l minte cum porneai, după ploi, la vânătoare de broaște cu praștia și cum mă țineam eu de coada ta?

— Ba da! Ba da!... răspunse de astădată tânărul, deschis, fără codeli și cu toată inveselirea. Cum să uit? Odată am dat gata vreo trei duzini... Am luat premiul întâi pe maidan și m'au dus cu urale până acasă, golăneții noștri.

— Perfect! Recunoști așa dar: terenul mlăștinos. Deci, drenaj, deci, fundații adânci, deci, lucrări suplimentare, deci, întârziere și o încărcare a costului de construcție, măcar de 15—20 la sută. Și ca rezultat final, pe lângă toate acestea, altă serie de construcții banale, monotone, pe același calapod... Pe când așa, dacă obținem deplasarea noului cartier numai cu cinci sute de metri mai la răsărit, totul se simplifică și se rezolvă.

— Dar e pe-un clin, Zoie! Teren accidentat...

— Tocmai! Un clin, teren accidentat. Va fi deci nu numai un cartier mai salubru, ci și unul mai pitoresc, mai original decât celălalt. Privește prima versiune și privește și pe-a doua!... îl invită ea, întorcând sub ochii lui cele două foi de bloc, cu cele două schițe. Scoatem și câteva efecte, introducem și puțină variație... Utilul nu exclude frumosul!... Adică n'am putea amândoi să scoatem din asta o podoabă de cartier să bată toate concursurile?... bătu ea cu coada creionului colorat peste varianta din al doilea desen.

— Dimpotrivă!... protestă el. Vom studia, vom medita și vom decide. Mă tem că am să cad de acord!...

— Asta să-ți fie toată teama, Petruș! Eu mă tem să nu dăm peste cine știe ce fosile birocratice cu tertipurile lor, care să ne țină pe loc, încât trebue să-i luăm repede, chiar de mâine dimineață, cu să nu ne împotmolim în comitete și comisii... Nici nu-ți imaginezi tu, ce mulțumire a vieții ar însemna pentru mine să văd pe mama instalată în două camere, cu bale, bucătărie, faianță, într'un bloc construit de noi, după ce cu ani în urmă a trăit într'o magherniță cu lut pe jos, lângă broscăria unde și-a crescut o droaie de ploduri, cu mine în frunte!... Mai credeam noi așa ceva?... Fabrică de textile, fabrică de uleiuri, fabrică de paste făinoase, fabrică de conserve, locuințe noi, pe lângă instalațiile și rafinăriile de petrol! Cine-ar fi crezut asta, despre Călimanul nostru. Petruș?

El afirmă cu tărie, fără „mnda":

— Eu credeam!

— Și două cartiere muncitorești, Petruș?

— Ba chiar trei, Zoico! Poate, mâine, chiar trei; sigur chiar trei. Eu am crezut întotdeauna, Zoia!...

— Și când trăgeai cu praștia în broaște?

— Și...

— Mnda! Îl necăji ea acum. Tot ce-i cu putință...

— Nu, mnda! Credeam, Zoia! Credeam în altceva decât în mocirlele unde ne bălăceam cu picioarele desculțe, speram altceva. Nu știam ce, dar eram sigur.

— Adică eu nu, Petruș? Altcum dece m'aș fi ținut de-atunci, de coada ta?

Amândoi au tăcut, zâmbind, după ce s'au uitat cu dragoste în ochi.

Eu am întors privirea deodată neguroasă și vinovată, afară, pe geam. Îmi simțeam ochii adumbriți mai întâi de mustrarea că multă, multă vreme, eu nu mai crezusem în minunile acestea din urbea mea natală. Mi-i adumbrea mai apoi o mâhnire fără de margini, la amintirea fetei cu ochii sticloși din trenul de odinioară.

Ce dorise? Ce cutezase a dori sărmana fată de-atunci, decât ceeace săvârșea acum în chipul cel mai firesc, călătoarea din fața mea, arhitecta premiată care în copilărie se jucase cu picioarele desculțe în spinii maidanelor unde se construia noul cartier muncitoresc din Călimanul?

Numai că, în acea vreme, asemenea veleități pe atunci suspecte se plăteau cu viața; iar acum se răsplătesc cu premii. Ce zic eu, cu premii? Încă mai mult. Cu toate împlinirile pentru a trece visul în faptă. Într'o realitate de nevea, de zid și beton.

Există vreo răsplată și vreo bucurie mai mare, pentru oamenii cuprinși de paslunea creației și a construcției; pentru cei care pregătesc viitorul?

Privelișteа câmpurilor de-afară mi-a descruntat cu încetul dunga mustrărilor și a mâhnitelor amintiri dintre sprâncene. Prea luminos era soarele! Prea îmbelșugat rodul pământului! Prea albastru, cerul!

*

În gara Călimanul, pe cei doi tovarăși de drum, arhitecți, îi aștepta o ceată de prieteni și de prietene. Probabil mulți dintre dânșii, tovarăși din copilărie, la vânătoare de broaște cu praștia. Pe delegații muncitorilor din Cehoslovacia, îi așteptau lucrătorii dela rafinăriile de petrol.

Pe mine, ca și odinioară, nu mă aștepta nimeni.

Dar nu m'am mai simțit singur, străin, rătăcit, ca în dimineața de iarnă cu fulgi răzleți și cerul posac.

Nici ca în ziua solemnelor festivități din cealaltă călătorie, când Haim cu birja lui m'a

dus pe sub arcurile de triumf destinate patrioților cârmuitori de țară Emil Sava și Nicușor Vâlcu, irezistibilului ministru – „băiat bun", Dodel Calomfir.

Dela gara lărgită și renovată, până în piața din centru, se întindea acum un bulevard proaspăt asfaltat și plantat cu tei și castani, și răzoare de flori roșii. Iar de pe frontispiciul palatului din piață, care strivea altădată celelalte clădiri, și soldatul de fier de pe soclul înflăcăratelor discursuri de-atunci, dispăruse inscripția cu litere de aur: „Voevoda, Roumanian Company for the developement of the Mining Industry, Limited". Dispăruse inscripția și se mai înălțaseră alte clădiri de jurîmprejur, albe și svelte, într'o armonioasă simetrie.

Nu mai era nimeni să sbiere răgușit, sub soclu, la picioarele soldatului de fier: „Noi... Țara!... Noi... Neamul!... Noi... Patria!... Noi... Poporul!..."

Sbiera acum periodic la un post de radio străin în locul celor de-atunci, Tretinel Sava, mezinul domnului ex-ministru Emil Sava, tot așa de răgușit și de înflăcărat. Răgușit și înflăcărat de whisky: „Noi... Țara!... Noi... Neamul! Noi... Patria!... Noi... Poporul!..."

Ceilalți doi, Emil Sava și feciorul mai mare, Fred, rămaseseră să ispășească păcatele vechi. Singur mezinul izbutise să se strecoare peste granită, unde aurul și devizele lui „papa" se aflau depuse în siguranță, la băncile elveține. Nu duseso deci „țara" cu dânsul? Acele devize și lingouri de aur, nu fuseseră oare agonisite și stropite cu sudoarea plugarilor din Boiștea, a muncitorilor dela sondele și rafinăriile de petrol din Piscul Voevodesei? Cum să nu strige așa dar: „Noi, țara"? „noi, poporul"? „noi, patria"? Dacă nici el nu mai era „neamul", „poporul" și „patria", atunci cine naiba mai putea să revendice dreptul acesta? Ion Săracu din Boiștea sau Ioana Șoltuz, mama, bunica, și străbunica din satul Ponoarele, care-și pierduse doisprezece feciori, nepoți și strănepoți în cele două războaie; care mai avea șaizeci și cinci de urmași în viață trudind și străduindu-se să-și facă o patrie a lor cu mâinile și cu sudoarea lor; bătrâna ignorantă, care învățase a citi și a scrie la vârsta de optzeci și unu de ani?... Ea și ei erau țara?, patria?, poporul?

Să fim drepți și să dăm lui Tretinel Sava, înflăcăratul patriot, ce este al său!

Așa gândeam, zâmbind, după ce-am cutreerat orașul meu natal, care înviase, scăpat din tentaculele nesățioasei caracatițe Emil Sava, canalia cea bătrână.

Mă întorceam din cartierul muncitoresc, inaugurat toamna trecută.

Toate îmi clătiseră ochii, inima, cugetul, amintirile. Clădirile și plantațiile, parcul cu bănci, avuzurile cu jerbele de apă, toate dădeau o înfățișare de stațiune climaterică, fostelor maidane cu gunoaie, unde și eu bătusem berbunca odinioară împreună cu alți tovarăși de joacă mai mult sau mai puțin desculți, ca tânăra arhitectă și tânărul arhitect din tren. Iar în acea după amiază de duminică, grupurile de muncitori și de muncitoare în straie sărbătorești, cetele gălăgioase de tineri, venind cu alai dela stadionul de sport, măreau această iluzie de stațiune climatérică a târgului, așa de trist și posac și sărac, unde mă născusem și unde atâția și atâția ani mă întorceam în pelerinaj cu inima strânsă, ca într'un țintirim tot mai pustiu și mai părăsit.

Acum pâlpâia pretutindeni viața, tinerețea, avântarea. Mă molipseau și pe mine. De asta nu mă simțeam așa de singur și rătăcit și înstrăinat ca altădată. Nu era numai o întoarcere din Capitală în locurile mele de obârșie. Era ca o întoarcere în timp, dintr'un veac în alt veac. Dintr'un veac crepuscular, al surpărilor, într'un veac tânăr, al tinereții.

M'am pomenit fluierând un trii băiețesc, călcând cu pași elastici, împingându-mi pălăria pe ceafă.

Nu m'ar fi surprins de fel, dacă din cetele de tineri și tinere, s'ar fi apropiat cineva să mă cuprindă de braț și să-mi spună:

— Așa e că n'ai fi crezut? Nu te mai scuza! Acum nu mai are nicio importanță. Hai mai bine să-ți arăt tot, căci nu știi tot, n'ai văzut tot!...

Dar în fața mea nu s'a oprit niciunul din tinerii și niciuna din tinerele care veneau cu alai dela stadionul de sport. Aveau altceva mai bun de făcut și mai potrivit cu anii lor.

PROFESORUL

moment

de C. BACIU

— Spune, Giuseppe, ce s'a întâmplat?

Sunt amândoi la fel de înalți, la fel de bruni. Numai că tânărul profesor e ras proaspăt și cămașa-i albă strălucește, iar lui Giuseppe buclele îi cad pe ochi și pantaloni-i pescărești sunt plini de ulei.

In acest colț al vechii curți, înțesată de iederă sălbatică și mari trandafiri galbeni, e liniște și răcoare. Nici nu-ți vine să crezi că în spatele zidurilor tocite, de cărămidă roșie, care împrejmuesc grădina, se întinde cartierul unui mic port italian, aproape distrus de bombardamente, un cartier prăfos, fierbinte, înăbușitor.

— Ei — repetă profesorul — ce s'a întâmplat?

Până aci Giuseppe a venit în fugă. Cui altuia îi putea cere să-i citească în limba italiană un ziar franțuzesc ? Profesorul e și învățat, și gata oricând să-ți dea o mână de ajutor.

Dar acum, deodată, Giuseppe se simte cuprins de îndoială. Totul împrejur e stăt de departe de lumea din afară: libelulele tremură în aer deasupra bălăriilor, care la începutul acestui Mai au crescut cu repeziciune, fluturii sunt parcă purtați de o adiere tăcută și scaunul împletit cu rafie, în care profesorul se legăna până înainte cu o clipă, încă se mai clatină. Chiar și acum, surâzându-i, parcă i-ar spune: „Sssț, Giuseppe, să nu turburăm liniștea de aici". Deaceea el și tace, lăsându-se când pe un picior, când pe celălalt.

Profesorul se apropie și, ușurel, îi ia ziarul din mână. Spune, mai mult pentru el însuși:

— Aha!...

De data asta, Giuseppe se convinge că a nimerit prost. „E adevărat — spune el — că profesorul e un om cumsecade și toți din cartier îl iubesc, dar să citești acest ziar franțuzesc înseamnă poate pentru dânsul a face politică... El, Giuseppe, și toți ceilalți — Marco, Vittorio, Carolino — care au fost alungați din port când s'a făcut baza militară, care trebue acum să pescuiască prin contrabandă și care sunt de trei ani sindicaliști, ei, bineînțeles că știu ce-i aceea politică. Și îi pot spune că ăsta e un ziar... un ziar în care e vorba de pace... de tineret. Numai că ei nu înțeleg franțuzește și nu pot..."

— Da, da — spune profesorul. — Și de unde îl ai?

— Dela un marinar — răspunde Giuseppe, posomorîndu-se. — Se găsește și în oraș, se poate cumpăra.

Numai dracu' l-a pus să n'aibă răbdare încă o zi, că ar mai fi găsit el pe cineva care să știe franțuzește. Dar așa sunt toți — și Vittorio, și Marco, și Carolino. De câte ori ancorează

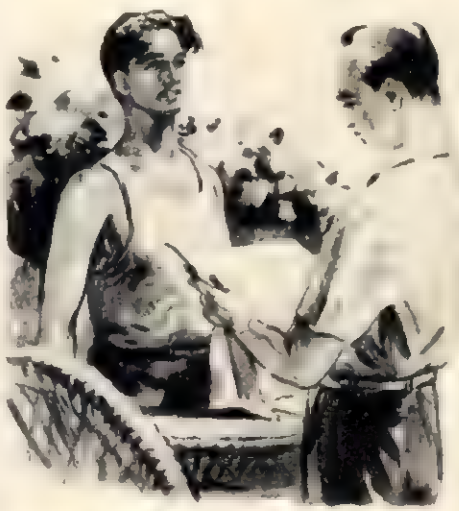

„Santa Felicia" și marinarii încep să povestească, băieții lungesc niște urechi de poți să le înoți peste cap... Dânșii sunt siguri că ar putea fi căpitani sau cel puțin secunzi pe vasele de cursă lungă, nu niște bieți pescari alungați din loc în loc. Cum au văzut ziarul acesta mic, în care — spunea Gianni, fochistul de pe „Santa Felicia" — e vorba despre serbările tineretului care vor avea loc departe, tocmai în România, — așa cum văzuseră și în „Unită" — s'au aprins cu toții și au și început să socotească durata unei călătorii până în Marea Neagră, dealungul coastei, într'o șalupă. Se pare că acolo — în România — vor veni zeci de mii de tineri printre care și italieni. Dar, mai mult decât știau și ei din „Unită", Gianni n'a fost în stare să-i lămurească. Nu știe o boabă de franceză cu toate că se prezintă: „doctor în limbile Mediteranei". Așa că Giuseppe i-a luat ziarul, să întrebe pe altcineva...

— Și dacă-ți spun ce scrie? — zice deodată profesorul.

„Ce vorbă-i asta „și dacă"? Doar n'o fi vrând să-l descoase".

— Și dacă-ți spun ce scrie — repetă profesorul — ai să-ți amintești să le spui și celorlalți?

„Ce tot întinde-ți vorba?" — se gândește Giuseppe. E gata să-i răspundă: „Dacă nu vreți să vă amestecați în treaba asta, iertați-mă că v'am supărat..." — și întinde mâna după jurnal:

— Dacă nu vreți să vă amestecați...

Dar celălalt îi face semn să aștepte și intră în casă. „Așa-mi trebue — se căinează Giuseppe. Bine știe ce încurcătură o să mai lasă". Și, supărat, se răstește în gând către Carolino, care l-a grăbit să vină aci. Acum nu mai poate da înapoi.

Profesorul iese din casă cu o farfurie cu prăjituri mici, uscate, din care oferă pescarului. Giuseppe ia una și începe să o mestece în silă ca pe o bucată de lemn.

— Uite, Giuseppe, ce cred eu: adu-i și pe ceilalți aici, să citim împreună. Te rog să nu întârzii, am început să mă uit prin ziar și pare atrăgător. Poftim.

Îi întinde ziarul.

— Și când veniți, băgați de seamă să nu vă întâlniți cu monseniorul Rossi. El e gata oricând să facă un bucluc cuiva.

Lui Giuseppe i se face deodată prea cald. „M'am prostit de tot". Pune ziarul la loc pe masă, se înclină cu stângăcie și iese lovindu-se de poartă.

Eh, la asta într'adevăr nu s'a așteptat. O rupe la fugă către golf.

„Ce mai încolo - încoace, bun cap are profesorul! Cap de căpitan de cursă lungă!"

TOTUL

1

Plajele mării, poenile munților răsună de cântec și voioșie: copiii și tinerii petrec o vacanță fericită. Iată un grup vesel de pionieri pregătindu-se pentru o plimbare cu barca.

Tinerilor noștri le sunt asigurate largi posibilități de a se bucura de darurile naturii în folosul sănătății lor. Numai în cursul anului trecut, peste 620.000 de pionieri și școlari au fost în tabere și colonii, au participat la excursii și la tabere orășenești, etc.

2

In comuna Cuhea din regiunea Cluj, s'au înălțat noi clădiri mândre: dispensarul, casa de nașteri, staționarul de copii și căminul cultural. Un adevărat complex... sanitar-cultural. Asemenea instituții ale vieții noi au răsărit în anii puterii populare în numeroase sate ale Republicii: spre deosebire de anul 1938 când la sate nu exista nicio casă de naștere, astăzi ființează peste 1.200 maternități rurale. S'au înființat sute de staționare rurale, dispensare, puncte sanitare.

Au apus pentru totdeauna vremurile când țăranii munteni erau siliți să străbată sute de kilometri cu căruțele până să dea de un doctor. Boli ca pelagra și malaria ce secerau în trecut mii de vieți sunt în satele noastre pe cale de dispariție. Țărănimea noastră muncitoare simte și pe tărâmul ocrotirii sănătății, grija deosebită a regimului democrat-popular.

Mașina e mică, dar încăpătoare. Pe geamul ferestrelor se lurtesc gingaș obrăjei bucălați...; deasupra parbrizului, o inscripție bine cunoscută trecătorilor: „Atenție, copii".

Ne-am obișnuit cu toții în anii din urmă să vedem zi de zi mașini de acestea purtând încărcătura scumpă spre căminele de zi ale fabricilor, așa cum ne-am obișnuit și cu multe alte aspecte ale vieții cotidiene ce oglindesc, toate, grija atentă cu care este înconjurat la noi omul, din leagăn și până la adânci bătrânețe. Obișnuința nu ne face însă să uităm trecutul întunecat; nu-l uită nici minerul ce-și petrece concediul de odihnă pe plajele mării: nici muncitoarea-mamă care-și vede copilul crescând robust, sănătos în creșa fabricii sale; nici muncitorul ogoarelor care s'a obișnuit azi să citească în cluburile frumos amenajate. Sutele de mii de oameni ai muncii din țara noastră se bucură astăzi din plin, prin grija Partidului și Guvernului, de cultură, de odihnă, de protecția muncii, de asistență medicală gratuită, de condiții de muncă și de viață din zi în zi mai bune.

Toți acești oameni, cărora regimul democrat-popular le-a dat o viață nouă și le-a garantat drepturi pe care nu le-au mai avut niciodată, muncesc cu entuziasm, cu conștiința clară că toate realizările lor contribue la întărirea patriei, la înfrumusețarea vieții lor, la apărarea păcii.

Se'ntâmplă astăzi pe întinsul țării fapte în aparență mărunte, dar a căror adâncă semnificație nu scapă niciunui om de bună credință. Iată: deasupra unui sat din câmpia Dunării, se rotește un avion; din el se desprinde o parașută minusculă; în locul parașutistului e... un pachet cu medicamente menite să salveze o viață de om. In același timp, undeva, în bălțile Brăilei, la o cherhana, acostează un vas cu o echipă de dansatori; comorile culturii și artei pătrund astfel și în împărăția apelor și pădurilor nesfârșite de sălcii: oamenilor care muncesc aici li se poartă de grijă.

Și mereu, mereu alte fapte vii, grăitoare, emoționante: un nou lot de foști neștiutori de carte a trecut examenul de alfabetizare; o tânără pereche de constructori ai Hunedoarei au primit cheia noului lor apartament; s'a inaugurat încă un dispensar pe crestele Apusenilor; a sosit un nou transport de haine de protecție la mina din Lupeni: pleacă trenuri după trenuri cu micuți spre taberele dela munte și dela mare; se dau în folosință case de nașteri, cluburi, sanatorii de noapte, teatre.

Astfel de fapte exprimă puternic ideea nobilă a prețuirii omului, a respectului și grijii de care acesta e înconjurat; astfel de fapte arată însăși esența vieții noastre noi pe care o apreciem și muncim s'o înflorim.

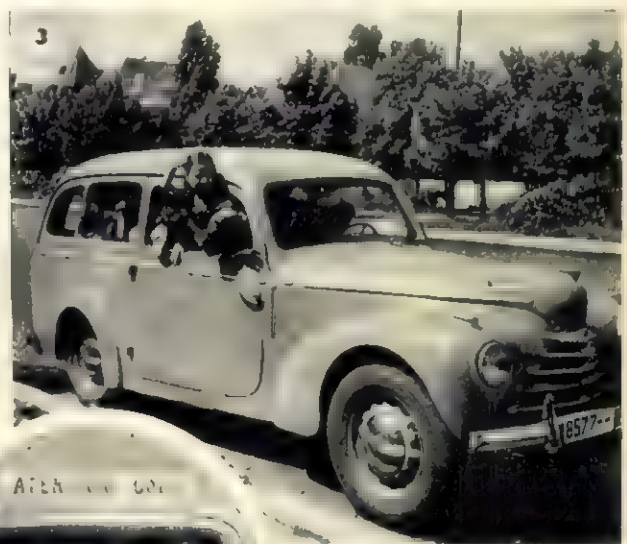

PENTRU OM!

3

„Skodița" a cutreerat întreg orașul și a oprit în fața multor case. Face zilnic această rută complicată și se încrucișează cu alte zeci de mașini ce poartă la fel ca și ea, înscrise pe caroserie, aceleași cuvinte: „Atenție, copii".

Dimineața, mașinile cu această inscripție își încheie drumurile în fața căminelor de zi: acolo copiii muncitorilor își încep sub supravegherea educatoarelor „activitatea" cotidiană, în lumea jucăriilor, a florilor adevărate și de hârtie colorată... Iau apoi masa — li se servesc numai bunătăți — pe urmă dorm și iar se joacă, se plimbă. Spre seară, mașinile îi poartă înapoi la locuințele părintești...

4

...Clipe vesele la sanatoriul de noapte al întreprinderii C. A. M.-Belvedere: lectura și... râsul fac și ele parte din tratament...

In sanatoriile de noapte care au luat ființă în anii puterii populare, pe lângă diferite întreprinderi, unii muncitori își petrec timpul liber odihnindu-se sau urmând diferite tratamente medicale care nu cer întreruperea muncii. In fiecare seară — în perioada cât locuiesc la sanatoriul de noapte — ei vin aici după încetarea lucrului, unde primesc o alimentație specială și o atentă îngrijire medicală.

5

Pentru ocrotirea sănătății muncitorilor care lucrează în condiții grele sau vătămătoare sănătății, statul nostru a investit sume importante în construirea de diferite instalații și înzestrarea muncitorilor cu echipament de protecție. Minerii, pescarii, muncitorii din păduri, din industria chimică, petroliferă, siderurgică precum și muncitorii din alte ramuri de industrie, a căror sănătate avea în trecut de suferit de pe urma mizerelor condiții de lucru, simt azi din plin grija ce li se poartă. Această grijă pentru ocrotirea sănătății sale în timpul lucrului, o simte fiecare muncitor din fabricile noastre.

In fotografie: un aspect dintr'una din fabricile noastre. Muncitorii care lucrează la strungul de finisare a pietrelor de polizor poartă o mască de protecție împotriva prafului.

6

Această sală avea cu ani în urmă o altă destinație: aparținea casinoului din Constanța, a cărui tristă faimă de desmăț era binecunoscută în țară și peste hotare. Clădirea fostului casinou a fost renovată și reamenajată în ultimii ani. Astăzi, ea a devenit Casa de Cultură a Sindicatelor din Constanța care are o bibliotecă cu 10.000 volume. Docherii, marinarii, oamenii muncii din oraș și din port își petrec astăzi în chip plăcut și instructiv timpul liber în acest palat care a devenit al lor.

In prezent organizațiile sindicale din țara noastră dispun de 1.732 cluburi, de aproape 5.000 biblioteci cu circa nouă milioane volume cărți, și peste 200 instalații cinematografice.

7

Statul democrat-popular a creat muncitorilor condiții optime pentru ridicarea nivelului lor tehnic și cultural. Muncitorii noștri învață: unii la universități spre a deveni ingineri, alții la cursuri de ridicare a nivelului tehnic; cei necalificați învață meserii noi. Industria socialistă are nevoie de cadre bine pregătite, cu o înaltă calificare, capabile să mânuiască tehnica modernă, înaintată.

8

Cele peste 12.000 cămine culturale și case de citit înființate la sate în anii regimului nostru, au devenit adevărate focare de cultură care răspândesc ideile înaintate în masele de milioane ale țărănimii, spulberând negura analfabetismului, a superstițiilor și a metodelor înapoiate de muncă. In fotografie: noul Cămin Cultural din comuna Câineni, regiunea Pitești.

9

Un aspect semnificativ al vieții noi din satele României democrat-populare: așa cum arată și lozinca înscrisă pe peretele mașinii — caravană-librărie, care cutreeră satele

— cartea luminează astăzi viața și munca țărănimii noastre muncitoare. Împreună cu tractorul și cu agrotehnica înaintată, în satele țării au pătruns adânc cartea, radio-ul, cinematograful. În anii regimului de democrație populară peste trei milioane de analfabeți, din care marea majoritate țărani, au învățat carte.

10

Cantina Centrului Școlar al Direcției Generale a Rezervelor de Muncă din Orașul Stalin...

Acestor tineri cu greu le vine să creadă că au existat cândva în țara noastră ucenici care, pentru a învăța o meserie, erau siliți să umble flămânzi și zdrențuiți, să rabde bătăi și umiliri de tot felul. Astăzi, cei 90.000 de tineri și tinere ce învață în școlile Rezervelor de Muncă, viitoare cadre ale industriei socialiste, au totul gratuit, la dispoziție: întreținere, învățământ, cărți, îmbrăcăminte, spectacole. Nicio grijă în afară de aceea de a se pregăti temeinic pentru sarcinile zilei de mâine. În afară de cantinele școlilor există azi în țara noastră nenumărate cantine în întreprinderi și instituții care deservesc aproape un milion de muncitori și funcționari.

11

Totul pentru om, pentru înfrumusețarea vieții lui. Iată lozinca sub care se desfășoară întreaga activitate în țara noastră. Printre alte realizări în această privință, sunt minunatele parcuri, grădini, squaruri create mai în fiecare cartier al orașelor Republicii.

În fotografie: oameni ai muncii recreându-se în Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin".

12

Despre grija care se poartă la noi oamenilor muncii vorbește și acest fapt: în multe întreprinderi s'au înființat chioșcuri cu ape minerale, unde muncitorii vin zilnic să-și facă cura. În felul acesta, atât vara cât și iarna, ei au apa minerală dorită sau indicată de medic pentru întărirea sănătății la... locul de muncă.

În fotografie: muncitori dela Complexul C.F.R. „Grivița Roșie" făcându-și cura de ape minerale, la chioșcul cu ape minerale care funcționează în întreprinderea lor.

13

Iată-l după orele de rodnică muncă pe strungarul stahanovist Ștefan Covaci dela „Electromotor"-Timișoara, acasă, în mijlocul familiei sale. Nicicând în trecut n'ar fi îndrăznit să viseze Ștefan Covaci — și ca el toți muncitorii noștri — o asemenea locuință spațioasă, confortabilă, cu lumină electrică, cu mobilă frumoasă. Visele de nerealizat în trecut s'au prefăcut azi, în regimul nostru democrat - popular, în realități care înfrumusețează și fac minunată viața oamenilor muncii.

În anii puterii populare s'au ridicat nenumărate cartiere și blocuri muncitorești cu mii de apartamente pentru muncitori și familiile lor, cu grădini, parcuri și magazine. Până la începutul acestui an au fost dați în folosință muncitorilor 1.135.979 metri pătrați de locuințe. Traiul în asemenea case noi și frumoase îți dă bună dispoziție, sănătate, putere de muncă, optimism.

Hora Festivalului

de

Mihai BENIUC

Cântă din frunziș Carpații,
Dunărea din val,
Tineri mulți, de multe nații,
Sunt la Festival.

Tineret din lumea largă,
Hai la braț cu zor,
Tragem hora să se spargă
Răul sub picior.

Au venit la noi încoace
Pentru legământ,
Legământul pentru pace,
Pace pe pământ.

Tineret din lumea largă,
Hai la braț cu zor,
Tragem hora să se spargă
Răul sub picior.

Hai să ne luăm de mână,
Să jucăm cu foc,
Că'n Republica Română
Pentru frați e loc.

Tineret din lumea largă,
Hai la braț cu zor,
Tragem hora să se spargă
Răul sub picior.

Unde noi întindem hora
Bucurii răsar,
Inimile tuturora
Vesele tresar.

Tineret din lumea largă,
Hai la braț cu zor,
Tragem hora să se spargă
Răul sub picior.

Când răsucești butonul aparatului de radio, auzi cuvintele cunoscute: „Aici, București". In ultimii doi ani, numărul stațiilor de radio care-și încep emisiunea cu aceste cuvinte s'a înmulțit simțitor; în bună măsură, lucrul acesta a fost cu putință datorită intrării în funcțiune a „Casei Radiofoniei", una din marile construcții ale primului nostru Cincinal. „Casa Radiofoniei", măreț palat al culturii, va contribui la bătălia pentru cucerirea științei, pentru răspândirea bogățiilor culturii în rândul masselor largi.

In fața ușilor care se'nșiruie pe partea stângă a culoarului lung, strălucesc semnale luminoase: „LINIȘTE!" In studiouri, munca este în toi; se face înregistrarea programelor pe care le vom asculta peste câteva zile...

Studiourile „Casei Radiofoniei" — încăperi în care se realizează programele emisiunilor — sunt din cele mai moderne. Ușile lor speciale, izolatoare pentru sgomot, sunt de trei ori mai groase decât cele obișnuite. Dincolo de ele, parcă ai pluti: covoarele groase înghit cu totul sgomotul pașilor.

In afară de aceste încăperi unde lucrează interpreții programului, fiecare studio mai cuprinde: o cabină a crainicului, o cameră de unde se face îndrumarea tehnică și artistică și cabina mică, în care lucrează operatorul și în care se face înregistrarea, cu ajutorul minunatelor magnetofoane sovietice RMS. Toate aceste încăperi sunt legate între ele prin microfoane și megafoane, precum și prin așa numiții „ochi de ciclop" — ferestre mari, late de vreo trei metri, cu trei rânduri de geamuri din cristal gros, — care împiedică pătrunderea sgomotelor. Dacă n'am ține seama de „ochii de ciclop", la prima vedere încăperile acestea ar părea cu totul obișnuite. Ele constitue însă realizări cu totul deosebite, din punctul de vedere al tehnicii sunetului. Peste planșa de beton a etajului sunt așternute fâșii de cauciuc, astfel ca eventualele trepidații să fie amortizate și încăperea să fie complet izolată. Peste aceste fâșii este așezată o carcasă metalică — un fel de cutie de metal, mare cât încăperea — care, la rândul ei, este căptușită cu plăci din beton prefabricat. Urmează un strat de vată de sticlă, care are proprietăți izolatoare deosebite, și-apoi peretele de placaj... In noua „Casă a Radiofoniei" există zeci de asemenea studiouri, cum nu exista niciunul în vechile clădiri ale radiodifuziunii.

Iată-ne în studioul numărul șaisprezece...

Regizorul Moni Ghelerter, artist emerit al Republicii, urmărește prin „ochiul de ciclop" și prin difuzorul puternic, montat deasupra geamului, o scenă pe care o interpretează un grup de actori.

— Pari obosit, — s'aude vocea unei tinere fete în difuzor.

— Nu, nobilă domniță, răspunde un glas catifelat.

Și urmând îndemnul regizorului, continuă zorit:

— Care-ți este numele?

— Miranda... Vai, tată! Ți-am călcat porunca, rostindu-mi numele.

Corul de copii Radio și dirijorul său, Ion Vanica.

Teatru pentru copii la microfon... Repetiția se desfășoară sub supravegherea atentă a regizorului Ion Moruzan

Scena din „Furtuna" lui Shakespeare se isprăvește.

— Tovarășe regizor — s'aude în difuzor o voce — maestrul Ciprian ar vrea să-și asculte scena, înainte de a pleca.

Regizorul ține seama de cererea actorului de a controla el însuși dacă a dat cea mai justă interpretare.

— Tovarășe operator, pune te rog banda! — răsună vocea regizorului în difuzor.

Din cabina lui, operatorul face semn c'a înțeles. Întoarce banda de magnetofon și difuzorul transmite scena înregistrată cu câteva minute în urmă.

— Ați terminat, vă rog? — se aude din spate.

Toți se'ntorc spre ușă.

E regizorul dela ora copiilor, urmat de o mulțime de mici artiști, care sunt nevoiți să se urce pe scaun pentru a ajunge la microfon...

*

„Casa Radiofoniei"—această mare construcție a Cincinaluiui nostru — nu este încă terminată. Pe măsură ce se isprăvesc noi și noi aripi ale clădirii, studiourile se descongestionează, iar emisiunile primesc, rând pe rând, lăcașuri proprii. Bunăoară emisiunea atât de cunoscută și iubită de ascultători „Teatru la microfon", va fi realizată într'un teatru propriu. Acesta este aproape gata, fiind înzestrat cu trei studiouri deosebite, care dispun de mijloacele tehnice moderne, necesare pentru îmbunătățirea calității teatrului radiofonic.

In mijlocul covorului gros care acoperă pardoseala sunt instalate trei discuri mari: unul de metal, unul de marmoră și unul de lemn. Aceste discuri sunt folosite pentru producerea de diferite sgomote de pași, care se apropie sau se depărtează. Datorită unei scări construită din diferite materiale vom putea auzi pe eroi coborînd treptele unui palat de marmoră sau urcând scările de fier ale unui furnal... Pereții studioului sunt prevăzuți cu nenumărate fâșii de pluș, care pot fi acoperite cu placaj: în felul acesta poate fi produs ecoul unei săli mari sau poți căpăta impresia că acțiunea se desfășoară într'o cămăruță mică și strâmtă.

Toate emisiunile realizate în zecile de studiouri ale „Casei Radiofoniei" ajung, pe calea unor cabluri, la centrală. Aceasta este creerul tehnic al întregului sistem de radiodifuziune al Palatului Undelor. Sute de butoane, contacte, semnale luminoase, sunt manevrate de un singur om. Intr'o parte a sălii luminoase, izolată printr'un geam de cristal, se văd câteva ceasornice electrice de mare precizie: de aici va suna în curând gongul după care își potrivesc ceasornicele mii și mii de oameni ai muncii, după care pornesc trenurile și sună sirenele uzinelor, după care-și iau zborul avioanele și încep spectacolele; gongul care anunță ora exactă.

Emisiunile, pe care le auzim la aparatele de radio, pleacă dela această centrală, spre instalațiile speciale din afara orașului, de unde se răspândesc apoi în eter.

*

In numeroasele etaje ale „Casei Radiofoniei" este mare forfotă — un adevărat furnicar de redactori, crainici, actori, instrumentiști, coriști, funcționari... Cei care au proiectat, ca și cei care au construit „Casa Radiofoniei" au avut grijă să creeze condițiuni de muncă din cele mai bune pentru toți cei ce lucrează aici.

De exemplu, pentru dactilografe s'au construit săli speciale, în care se lucrează în acelaș timp la mai bine de douăzeci de mașini de scris. Pereții sălilor sunt căptușiți cu vată de sticlă, și fiecărei dactilografe i s'a construit o cabină cu trei pereți izolați; sgomotul întregii săli — fiind absorbit în mare parte de vata de sticlă — nu ajunge nici la intensitatea țăcănitului unei singure mașini de scris.

*

Ne mai desparte puțin timp de ziua în care „Casa Radiofoniei", una din cele mai mari și mai frumoase dintre noile construcții ale Bucureștiului, va fi cu totul terminată.

Dotarea tehnică modernă precum și înfățișarea falnică a clădirii din strada Popov ne fac să fim mândri de noul palat al undelor, măreață podoabă a Capitalei noastre.

Ion DANIEL

Sus la Tușnad sub un brad

de

Cicerone THEODORESCU

Lină lulule'n polană
Apa mică, mângâioasă,
Legănând doi pui de mreană,
Ce se joacă, nu le pasă.
Amândoi la ei acasă..

Sus la Tușnad sub un brad,
Sta'n polană
O codană
— O fetiță coreeană —
Și-asculta la râu'n vad
Coreeana cea orfană.

Apa este de mătasă,
Nu foșnește ca pe-acasă,
Sable, prin ierburi trasă.

Lacrimi mici la colțul genei
Ard în ochii coreenei,
Când la marginea poienei —
Vede-un pui
De secui
Necăjind pe mama lui:
O țărancă
Cu bocancă
Și cu testemel verzui,
Care se-odihnea, pe-o bancă.

Băiețelul râde, fuge,
Plânge, degetul și-l suge,
Dar pe bancă, nu vrea, de!
Nu vrea ei — „și gata, ce"..

Maică-sa abia-l ținea...
El, fugea de lângă ea!
Dar la marginea poienei,
Ochii ridicând băiatul,
Mult se miră, 'mpelițatul:
Lacrimi mici la colțul genei
Vede'n ochii coreenei...

Ea-i zâmbește, încă plânsă.
Prea e mic ca să-și dea seama!
...El, tăcut, se uită însă
Când la fată, când la mama:
Mâna fetei netezește,
Mâna-i prinde'n joc, hoțește,
Și-opintindu-se nițel, —
Trage fata după el!

Ce-l frământă-așa adânc,
Ce e'n mintea lui de fânc,
N'aș putea să spun; eu nu știu:
Dar, cu ea de mână, puștiul
— Micul pui
De secui —
Vine, glonț, spre maica lui...

Sus la Tușnad, sub un brad,
Stau pe bancă, stau tustrei,
Maică, fată și băiat,
Parc'ar fi și maica ei!

...Lină lulule'n polană
Apa mică, mângâioasă,
Legănând doi pui de mreană
Ce se joacă, nu le pasă,
Amândoi la ei acasă.

Știința PE OGOARE

„Oamenii de știință din institutele de cercetări, din stațiunile experimentale și din viitoarea Academie de științe agricole sunt chemați să-și lege mai temeinic activitatea lor de problemele vii ale muncii din gospodăriile agricole colective, gospodăriile de stat și întovărășirile agricole, să dea răspuns la probleme puse de practica agricolă, să-și pună toată priceperea și tot elanul lor creator pentru rezolvarea științifică a problemelor pe care le ridică transformarea socialistă a agriculturii, pentru înarmarea tuturor celor ce muncesc pe ogoare cu metode agrotehnice și zootehnice noi și avansate, și să obțină dela natură cât mai multe, mai îmbelșugate și mai bune roade".

Gh. GHEORGHIU-DEJ

(Din cuvântarea rostită la Congresul frunteșilor din gospodăriile agricole colective)

Cât poți cuprinde cu ochii, sub arșița soarelui de Iulie, se leagănă lanurile aurii; jucăuș, vântul aduce izul grăunțelor coapte și uruitul mașinilor. Niciodată parcă n'a crescut spicul mai înalt, mai plin, niciodată câmpiile mănoase ale patriei n'au revărsat atâta bogăție de rod. Dar belșugul ogoarelor noastre nu este un dar ceresc. Oamenii muncii dela sate, care așteptau vreme îndelungată în trecut binefacerile naturii, atât de capricioasă, s'au deprins în anii puterii populare să lucreze pământul cu mai multă chibzuință, folosind mașini perfecționate, precum și descoperirile științei agrotehnice celei mai înaintate din lume, agrotehnica sovietică. În ultimul deceniu, în agricultura țării noastre s'au produs mari transformări care au făcut ca viața țărănimii muncitoare să fie mai bună, iar munca să devină mai ușoară. Iată numai câteva cifre și fapte care explică pe de-a 'ntregul belșugul recoltei din acest an.

În cele 218 stațiuni de mașini și tractoare există astăzi 9.650 tractoare, în mare parte produse de industria noastră constructoare de mașini, care au efectuat, în campania agricolă de primăvară din acest an, de patru ori mai multe lucrări decât în primăvara anului trecut.

Numai în perioada primului semestru al acestui an, parcul de tractoare și mașini agricole s'a mărit cu 1.325 tractoare, cu 800 pluguri de tractor, cu 770 semănătoare, cu 610 secerătoare-legătoare, cu 457 batoze, cu 200 combine autopropulsate și cu alte mașini agricole. Pe lângă tractoare, S.M.T.-urile sunt înzestrate cu peste 25.000 mașini agricole remorcate. Cu ajutorul acestor mașini perfecționate, de mare randament, produse în țara noastră sau importate din Uniunea Sovietică, s'au executat în acest an pe terenuri întinse 28 diferite genuri de lucrări agricole, printre care semănatul, recoltatul, prășitul mecanic, etc.

În afara combinelor — mașini de recoltat și treerat — care înlocuiesc munca a sute de oameni, în agricultura țării noastre au apărut nenumărate alte mașini, necunoscute pentru țara „eminamente agricolă" din timpul regimului burghezo-moșieresc. Anul trecut, s'a folosit aviația pentru combaterea dăunătorilor sfeclei de zahăr, la împrăștierea cianamidei de calciu pentru defolierea bumbacului, precum și pentru combaterea dăunătorilor la păduri. Anul acesta, avionul a fost folosit și pentru combaterea buruienilor pe cale chimică, prin stropirea culturilor.

Un rol remarcabil în dezvoltarea agriculturii noastre îl au oamenii de știință. Iată câteva exemple: Al. Priadcenco, membru corespondent al Academiei R.P.R., laureat al Premiului de Stat, a realizat prin folosirea unor metode micluriniste, grâul de toamnă Tg.Frumos 16, care dă o producție cu 9,3 la sută mai mare decât soiul de grâu cultivat până acum. Deasemeni, colectivul de tehnicieni dela stațiunea experimentală agricolă Mărculești a creat un nou soi de grâu (Bărăgan 77), superior în ce privește producția și calitățile de panificație. La acest soi de grâu se prevede în acest an o producție de 3.500 — 3.800 kgr. la hectar.

Numai în primăvara aceasta în gospodăriile agricole de stat, gospodării colective și întovărășiri agricole au activat 132 oameni de știință dela institutele de cercetări agronomice, 107 dela institutele de cercetări zootehnice și 20 dela institutele de mecanizare. Cea mai bună dovadă a acestei activități sunt nesfârșitele stoguri de clăi galbene — rodul bogat al ogoarelor noastre din acest an — o ilustrare concretă a grijii nețărmurite a partidului pentru ridicarea permanentă a nivelului de trai al oamenilor muncii.

Pentru ca pâinea cea nouă, mai mare, mai albă, să fie îndestulătoare în fiecare casă, zi și noapte, sub îndrumarea organizațiilor de partid, brațe harnice adună spicele îngreunate de rod.

Încrezători în viitor, oamenii muncii din țara noastră silesc natura să fie tot mai darnică și nu se mai tem de capriciile ei.

E. MARINESCO

Academicianul profesor Traian Săvulescu dând explicații colectiviștilor și țăranilor muncitori cu privire la noul soi de grâu „Bărăgan 77".

În acest an, pe terenurile gospodăriilor agricole de stat lucrează cu 73 la sută mai multe combine autopropulsate decât în anul 1952.

Puternica combină sovietică de recoltat bumbacul strânge, în 8 ore, bumbacul de pe o suprafață de 8 hectare, înlocuind munca a 52 oameni.

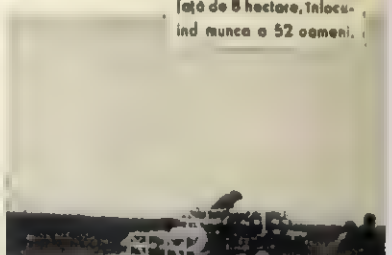

Mașina de plantat ghivece nutritive dela gospodăria agricolă de stat „Nicolae Bălcescu" din com. Periș. În fotografia de jos: ghivece nutritive.

Această stație pluitoare deservită de 4 oameni dă un debit de 900-1200 litri de apă pe secundă, alimentând culturile de pe o suprafață de 900 ha.

La odihnă

Lacul Roşu oferă ochiului una dintre cele mai interesante privelişti din ţara noastră. Un munte s'a surpat cu zeci de ani în urmă, barând drumul izvoarelor. S'a născut un lac pe suprafaţa căruia şi azi pot fi văzute vârfurile brazilor acoperiţi odinioară de apă.

Cei care stăteau la ferestrele vagoanelor n'au putut să-şi dea seama deîndată că ceeace se întinde dincolo de frunzele pomilor este albastrul nesfârşit al mării. Dar apoi linia orizontului, care desparte culorile cerului de mulţimea talazurilor spumate, — apăru dintr'odată înaintea privirilor.

– Se vede marea! Veniţi să vedeţi marea!

Dintr'odată cântecele, râsetele, care până acum au răsunat în toate compartimentele şi coridoarele trenului, încetează. Feţe multe de tineri şi bătrâni au năvălit, mute de emoţie, la geamurile vagoanelor. Dinspre plajă a început să răzbată până aici — strecurat între şuviţele aerului rece al dimineţii — mirosul sărat al apei.

...De după coama munţilor, au început să se furişeze primele semne timide ale dimineţii. Au sosit şi aici noii oaspeţi ai staţiunilor de odihnă. Printre ei, se află şi stahanovistul Victor Vintilă, dela Depoul C.F.R.-Bucureşti, împreună cu familia sa.

Geamantanele au devenit parcă mai grele acum la capăt de drum. Le-a lăsat pentru o clipă jos şi s'a oprit să soarbă cu nesaţ aerul tare, plin de mirosul răşinei de brad, ce vine dinspre pădure.

Cu câteva zile înainte, Victor Vintilă a stat la îndoială până să-şi aleagă staţiunea unde va petrece concediul. Marea diversitate a staţiunilor noastre balneoclimaterice l-a pus oarecum în încurcătură. Lui nu-i trebuiau nici tratamentul dela Borsec, pentru bolile de stomac, nici cură la mare împotriva reumatismului; n'avea nevoie nici de băile termale ale Herculanelor; Victor Vintilă a dorit să vadă munţii şi frumuseţile lor. Deaceea a ales Ghilcoşul.

Muncitorul Victor Vintilă este numai unul dintre cei 420.000 de oameni ai muncii care anul acesta — prin grija statului şi a sindicatelor — au putinţa să-şi petreacă concediul în cele mai felurite locuri de odihnă şi tratament. Un şuvoi de cetăţeni ai Republicii, venind din toate colţurile ei şi aparţinând celor mai diferite ramuri de activitate, vor fi găzduiţi şi îngrijiţi în minunatele staţiuni ale patriei noastre.

E încă devreme, dar curând staţiunile prind viaţă. La Poiana Ţapului a sunat trompeta taberei de pionieri. La Slănic, Căciulata, Călimăneşti... se ciocnesc primele pahare de apă minerală. Pe plaja de pe litoral, mineri, strungari, textilişti, funcţionari îşi încep cura de raze ultraviolete.

... Borsec. De după brazi răsar acoperişurile de şindrilă colorată ale vilelor. Geamurile îşi ridică jaluzelele. La vila stahanoviştilor s'a programat încă de ieri o excursie la Cascadă. S'au pregătit rucsacurile, undiţele de pescuit, plasele de prins fluturi. Acestea din urmă pentru micuţii Pişta şi Jenica, copiii stahanoviştilor Ionaş şi Duţu. Pişta vrea să ducă şi căluţul de lemn, să-l adape la Cascadă. — „Lasă, un căluţ mult mai mare ne aşteaptă acolo". Înainte, însă, de a porni la drum, toată lumea va trece pe la izvorul „Petöffi" pentru a-şi face cura de apă minerală.

...Tuşnad. Cei mai matinal, poate, din toată staţiunea, este profesorul Nagaevschi. Dacă o să ajungeţi să-l cunoaşteţi vreodată, fără îndoială, dela început are să vă vorbească de programul său zilnic. Încă dela 5 (fie iarnă, fie vară, şi în ciuda vârstei sale înaintate) profesorul îşi începe ziua cu o oră de educaţie

Căldura nu poate împiedica buna desfăşurare a partidei de şah... După terminarea ei, şahiştele vor intra să se răcorească în apa mării, sub supravegherea instructoarei de înot..

Pentru studenţii aceştia străini şi români timpul petrecut împreună la Lacul Roşu a fost unul dintre cele mai minunate prilejuri pentru a-şi strânge legăturile prieteneşti dintre ei.

Aurel Palade-Ursu

Ferdinand Ladislau

Mihai Nedeff

Eva Aczel

Ion Opriș

marile competiții!

Constantin Dumitrescu, pe care fotografia îl reprezintă alături de o pionieră germană la sfârșitul unei etape din marea competiție ciclistă „Cursa Păcii", va putea fi urmărit la cursele de fond ce se vor desfășura în timpul Festivalului.

Sportivii din Republica Democrată Germană îl vor recunoaște fără îndoială cu ușurință: cea mai populară revistă ilustrată de sport din R. D. Germană a reprodus pe coperta sa o fotografie, înfățișându-l pe tânărul ciclist român, cel mai tânăr participant la „Cursa Păcii", alături de o pionieră.

Felix Heitz

2 : 49,2. Această performanță reprezintă recordul țării noastre la 200 m. bras. Cei care cunosc activitatea tânărului maestru al sportului, Felix Heitz, știu că această cifră înseamnă încununarea muncii de ani și ani de zile. Cu 14 ani în urmă, el a fost pentru prima oară la un bazin de înot, unde a asistat la un concurs. I-a plăcut mult și tare ar fi dorit să fie și el printre concurenți. Dar pe atunci nu se organizau concursuri pentru copii.

Deabia în anul 1949 găsim numele lui Felix Heitz, printre fruntașii natației noastre. Dar concursurile care l-au consacrat sunt cele din primăvara acestui an, desfășurate în întâmpinarea Festivalului. Heitz își puse în gând să înoate sub timpul de 2 : 50,0 la 200 metri bras. Nu era o treabă ușoară. Dar Felix Heitz a reușit. Cronometrele au arătat pe rând: Aprilie 2:51,6 Iunie 2:49,2... Dar în August?

Dumitru Cuc

În 1945, când tânărul lăcătuș Dumitru Cuc dela fabrica de locomotive-Reșița a călcat pentru prima oară pe salteaua de concurs la sportul luptelor, nimeni n'a bănuit că peste ani, în carnetul de antrenament al viitorului maestru al sportului, vor fi trecute următoarele date: Festivalul Mondial al Tineretului, Berlin 1951, locul 2; Jocurile Olimpice de vară Helsinki, 1952 locul 5; Campionatele mondiale de lupte, Neapole 1953, locul 4.

Dumitru Cuc așteaptă cu nerăbdare concursurile din timpul Festivalului ca să-și revadă prietenii de peste hotare, să-și încerce puterea cu ei.

Alături de Dumitru Cuc, așteaptă primul sunet al gongului și sudorul Soltz Mihai dela Reșița, și strungarul Sinculac Vasile dela Baia Mare, și instalatorul de gaz metan Ruszi Alexandru dela Târgu-Mureș, și fostul mecanic de locomotivă, maestru al sportului, Popovici Nicolae.

Lotul de baschet

Tot la Orașul Stalin, unde s'au pregătit pentru marea întrecere loturile de lupte clasice și libere, s'au antrenat și tinerele fete din echipa de baschet care ne reprezintă la Festival. Antrenamentele lor, au fost nu odată, urmărite de stahanoviștii din întreprinderile din localitate. Mulți din ei au dat sfaturi prețioase tinerelor sportive. Îndrumările stahanovistului Stratulat Ion — responsabilul brigăzii stahanoviste de tineret dela „Sovromtractor" care lucrează în contul anului 1960 și e delegatul tineretului din fabrică la Congres și Festival—au fost însușite de lotul național.

Nicio minge greșită, nicio clipă de delăsare — iată rezultatele consfătuirii echipei de baschet cu stahanoviștii.

Acolo pe teren, în fața coșului — și Ekert Maria, profesoara de gimnastică dela Școala Medie Tehnică de Drumuri și Poduri, și studenta Aczel Eva și croitoreasa Darabos Iolanda, și funcționara Eva Moldovan — își vor îndeplini cu cinste angajamentele luate față de stahanoviști, ca tricolorul patriei dragi să se înalțe sus, la loc de cinste.

Schif 4+1 fete

Primul schif care pornește la antrenament este cel de 4+1 fete. Vâslesc Felicia Poruțiu, Etta Laub, Elsa Ochsenfeld și Marta Cardoș. Cârmaci: Vucosova Sablici.

Palele vâslelor se afundă în apă. Loviturile devin din ce în ce mai reperi, mai puternice. Schiful alunecă pe luciul lacului Snagov... Cei care stau pe mal îi văd depărtându-se mereu. Parcă n'ar mai fi cinci în barcă ci numai una singură care duce schiful departe. De fapt, asta urmăresc și cele cinci sportive, ca echipajul lor să devină atât de omogen, încât mereu să ai impresia că una singură vâslește.

Pe mal, antrenorul numără în gând loviturile, urmărind acele cronometrului: 36 de lovituri pe minut. Tinerele se țin de cuvânt. Să le vedem la concursurile din cadrul Festivalului...

Tânărul Ion Sorin a sărit de curând la Cluj, 14,34m. la triplu salt, stabilind un nou record de juniori.

NEPOTUL DIN PROVINCIE

de W. L. BRUDZINSKI

Verişoara mea a venit la noi din provincie. Între două povestiri, una despre o minunată figurină de porţelan, alta despre preţul untului şi al ouălor, a spus: „Vi-l trimit pe Stanislav; arătaţi-i Varşovia, să se mai distreze băiatul".

Când l-am văzut ultima dată — cu mulţi ani în urmă — Stani era un sgomot învelit în faşe. Deacea m'am mirat mult când, la câteva zile după plecarea verişoarei, s'a prezentat la locuinţa mea un tânăr bronzat, cu privirea sfioasă. Mi-a sărutat mâna, a făcut o plecăciune mătuşii, a mormăit ceva şi s'a aşezat pe un colţ de scaun.

— Hai să mergem puţin în oraş — am zis eu, şi el s'a arătat bucuros.

— Vom merge cu maşina — am declarat solemn, când am ajuns la staţia de taxiuri — cu o maşină adevărată. Ai mers vreodată cu automobilul?

Stani nu răspunse. Se opri în faţa primei maşini şi privea atent la şofer, care tocmai ridicase capota şi trebăluia la motor.

— Ce s'a întâmplat? — întrebă el. — Ai montat într'un „Super" un motor de „Olimpia"?

— Ei, — răspunse şoferul — trebue să facem economie de benzină.

— N'ar fi fost mai bine să pui ventile? Acestea folosesc numai două kilograme la sută...

— Şi încă e mult. Mergem?

Am pornit.

Curând am ajuns în dreptul unei construcţii care era pe isprăvite. Tencuitorii se mişcau sprinteni. Instalatorii şi zugravii se aplecau în fiecare clipă peste ferestre, forfotind harnici ca furnicile. Un montor şedea pe catargul unei antene şi ţesea peste acoperiş un păienjeniş de sârme care străluceau arămiu în bătaia soarelui.

— Ceeace vezi aici — l-am dăscălit pe Stani — este o întrecere în muncă, cum să-ţi explic asta, este o...

— In uzină sunt primul în întrecerea tineretului. Am livrat patruzprezece motoare fără nicio oră suplimentară. Căci trebue să ştii, unchiule, — adăugă el — eu lucrez de fapt ca montor de automobile în atelierele de reparaţiuni din Klapczervo. Deacea mă cam pricep la automobile — zâmbi el.

— Ascultă — l-am întrebat după o bucată de drum — n'ai vrea să mănânci o porţie de îngheţată?

Vroia.

Am intrat într'o cofetărie. Curând am terminat îngheţata şi am ieşit din nou în stradă.

— Ce-i asta? — se interesă tânărul).

— Un teatru, — m'am înviorat eu, simţind din nou pământ sigur sub picioare. — Avem aici, în Varşovia, câteva teatre minunate, clădite de curând. De pildă. Teatrul Popular.

— Câte locuri are? — întrebă el.

Am devenit iarăşi nesigur.

— Probabil o mie.

— Am fost cu o grupă de activişti în Cehoslovacia — răspunse el fără întârziere — acolo am văzut un teatru cu trei mii şase sute de locuri. Unchiule, dumneata ştii cum se cheamă cel mai mare teatru din Praga?

— Se înţelege că ştiu.

— Ei?

— Ce înseamnă „ei"? Ce fel de „ei"? Îndrăzneşti să mă iei peste picior, mucosule?! Nu ştii cum se vorbeşte cu un unchi?

— N'am vrut să te supăr, unchiule, — zise el întristat. — Am vrut numai să ştiu dacă ai auzit de scriitorul ceh Tyl, a cărui piesă am văzut-o în teatrul acela.

— Dacă am auzit de el? Ce întrebare! Îl cunosc foarte bine. Adineaori am vorbit cu el la telefon.

— A murit doar de mult!

— Dar trăieşte acest... nepot al lui. Dealtfel, dece te interesezi numai de literatura străină? Ocupă-te mai bine de creaţiile din ţara ta, ai înţeles?

— Mă ocup, chiar foarte mult. Vroiam tocmai să întreb, dacă îţi place povestirea lui Gorkiewicz „Aventură la Pol"?

— Gorkiewicz n'a scris niciodată un asemenea roman. Asta e dovada cea mai bună că nu te interesezi de literatura poloneză!

— Aşa? Când a fost la noi, în uzină — ştii, unchiule, a avut o „întâlnire cu cititorii", — a spus că în curând „Aventura la Pol" va apare, şi ne-a citit chiar fragmente din carte... Unchiule, ştii câte grade sub zero sunt la pol?

— Poate ai fost şi acolo? — am mormăit eu.

— Nu, dar am citit în ziar. In sala noastră de lectură găseşti toate ziarele.

Al dracului! Aşa nu mai mergea. M'am hotărît să trec pe un tărâm pe care aveam hotărît superioritatea.

— Nu mai vorbi atâta, ci mai bine, hai să ne urcăm în tramvai. Eşti de trei ore în Varşovia şi încă n'ai văzut bulevardul Est-Vest. O să mergem acum într'acolo cu tramvaiul şi o să-ţi arăt nişte lucruri de care n'ai avut habar în viaţa ta!

Tramvaiul ne-a dus până dincolo de tunel. Am ajuns din nou în stradă.

— Aici — am zis — e monumentul lui Sigismund.

— ... ridicat în anul 1644 sub conducerea lui Constantin Tenkal. Statuia a fost cioplită de Clemente Molli. A fost de două ori reînoită. In anul 1944 a fost distrusă. Apoi a fost reconstruită şi la 22 Iulie 1949 a fost desvelită în mod solemn, — spuse Stani.

M'am predat.

Seara, trecătorii de pe bulevardul Est-Vest puteau observa un domn chel, care era condus de un tânăr îmbrăcat într'un windjak. Tânărul dădea explicaţii simple şi precise:

— Scara pe care o vezi, unchiule, a fost lucrată în Uniunea Sovietică. Metodă de construcţie folosită aici a fost pentru prima dată aplicată în anul...

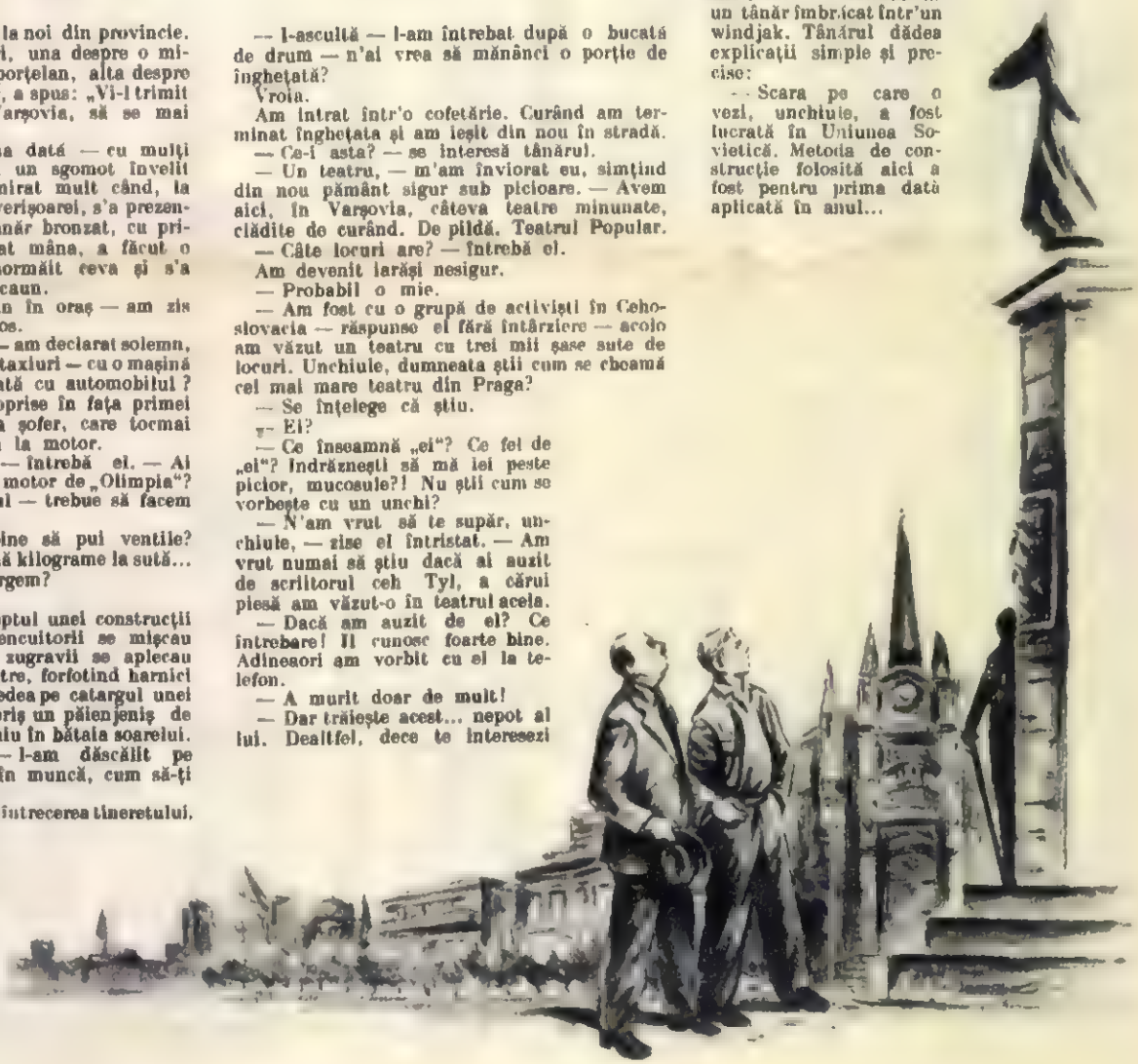

Din FLORA ŞI FAUNA PATRIEI

Lanţul arcuit al Carpaţilor noştri, îmbrăcat în păduri dese de brad, pădurile de stejar din zona deluroasă, câmpiile şi zăvoaiele din luncile Dunării şi ale afluenţilor ei, şirurile de lacuri ce se întind din loc în loc dela gurile Jiului până în Deltă — fac din ţara noastră un imens parc natural în care se îmbină armonios toate condiţiile de existenţă ale unei faune şi flore bogate.

Aceste condiţiuni naturale, împletindu-se cu măsurile de protecţie luate de regimul de democraţie populară, au făcut posibilă păstrarea celor mai variate specii de animale — unele unice în Europa (pelicanul), precum şi introducerea în cultură a unor plante pomicole subtropicale. Prezentăm mai jos cititorilor noştri câteva specii de animale şi plante caracteristice ţării noastre.

CERBUL

Cerbul este unul din animalele faunei noastre, în care natura a înmănunchiat multă frumuseţe, vigoare şi supleţe. Fruntea îi este înfloritâ de coroana coarnelor ce se resfiră în crengi de filde; ochii sunt mari, blânzi şi pătrunzători; gâtul puternic, pieptul lat, masiv, ca de stâncă. Picioarele gingaşe îl poartă în galop peste stânci şi pârâuri; este mai iute ca un cal de rasă şi mai agil ca o gazelă. Surprins în luminiş de poiană, pare sculptat în granitul stâncilor peste care stăpâneşte.

Mai răspândit îl găsim pe ambele versante ale Carpaţilor Orientali: Cluc, Vrancea, Neamţ, Rarău şi Maramureş, apoi în Retezatu, Parâng şi Valea Lotrului, începând dela 600 m. altitudine.

Cerbul leapădă coarnele (aşa numitul trofeu) în fiecare an prin luna Februarie-Martie. An de an, coarnele îi cresc din ce în ce mai groase şi cu ramuri tot mai multe: până la 30 de ramuri, câte 15 pe fiecare corn. Greutatea coroanei coarnelor întrece de multe ori 20 kgr. Numărul ramurilor (razelor) nu e însă în funcţie de numărul anilor, cum greşit se crede, ci de mediul în care trăieşte şi de bogăţia hranei.

Cerbul se hrăneşte cu plante şi fructe de pădure: ghindă, jir, mere sălbatice şi caută cu multă plăcere sarea. Vârsta cerbului atinge câteodată 20 de ani.

Excepţionala frumuseţe a cerbului nostru a făcut ca la Expoziţia Internaţională de vânătoare, trofeele sale să primească premiul I.

CAPRA NEAGRĂ

Este asemănătoare caprei domestice, obişnuite. Atât ţapul cât şi capra neagră au coarne de culoare neagră, pe care nu le leapădă niciodată. Coarnele ţapului sunt mai groase. Privite din faţă, sunt drepte şi fără încovoietură laterală; privite din profil, vârfurile lor apar încovoiate în jos.

Sălbăticia locurilor în care îşi duce traiul a înzestrat capra neagră cu simţuri dezvoltate şi o agilitate fără asemănare. Nu e colţ de stâncă pe care să nu găsească reazim; sare cu uşurinţă peste prăpastii de câte 7—8 metri. Caprele negre se odihnesc mai multe laolaltă. Întotdeauna, una din ele stă santinelă şi la cel mai mic sgomot, pornesc toate în fugă nebună către tainiţele piscurilor unde nici ursul, nici râsul şi nici lupul nu se încumetă să pătrundă.

La expoziţia internaţională de vânătoare, trofeul (coarnele) caprei negre din munţii noştri a luat premiul I (record mondial). Din cele 12 trofee expuse în sala de onoare, nouă erau trofee de capre negre dela noi.

POIANA CU NARCISE

În munţii Făgăraşului, în apropierea satului Vad, se află un luminiş înconjurat de mesteceni. De aici se zăresc către miazăzi, scânteind în lumina tremurătoare a depărtărilor, crestele Făgăraşului. Pajiştea, frumoasă ca în basm, este acoperită cu un imens covor alb de narcise.

LOTUSUL DIN LACUL PEŢEA

În apropiere de Oradea, se află staţiunea balneară „1 Mai". Faima străveche a băilor cu apă caldă de aici, cunoscute încă de pe timpul romanilor, se datoreşte lacului termal Peţea.

Datorită izvoarelor calde din care se alimentează, lacul şi râul Peţea au păstrat plante şi animale aparţinând unor specii ce supravieţuiesc aici dela sfârşitul erei terţiare, când clima era mai caldă pe meleagurile noastre, asemănându-se cu clima tropicală de azi, din Nordul Africii.

O asemenea relicvă terţiară este lotusul din lacul şi râul Peţea (Nymphaea lotus) a cărui arie continuă de repartiţie se întinde azi numai în zona tropicului de Nord — şi anume pe valea Nilului.

În Mai, când lotusul înfloreşte, oglinda apei este acoperită de florile alb-roze ale acestui nufăr tropical, care se ridică cu câţiva centimetri deasupra frunzelor sale dinţate.

Supravieţuirea lotusului în lacul Peţea arată că aici s'ar putea aclimatiza cu succes şi alte plante tropicale.

PELICANUL

Cunoscut şi sub numele de babiţă, pelicanul este un musafir des întâlnit în Delta noastră. Soseşte aici pe la începutul lui Aprilie şi părăseşte frumoasele locuri prin Octombrie, când îşi ia sborul către îndepărtata Deltă a Nilului.

Cuibăritul, ca şi viaţa de toate zilele, şi-o duce în cârduri mari, în colonii.

Hrana sa de predilecţie este peştele, pe care-l vânează acolo unde apa este închisă, în special în băltile unde oamenii pot greu răzbate.

Pelicanul stă în apă în general numai cât pescuieşte; restul timpului stă pe maluri, uscându-şi penele, curăţindu-le cu pliscul său lung. Se leagănă când pe un picior când pe celălalt, hotărându-se în cele din urmă să se aşeze pe pământ, cu gâtul lăsat alene pe spate.

Pelicanul este aproape de mărimea lebedei, ajungând până la greutatea de 10—15 kgr. Se deosebeşte de ea prin aceea că are gâtul mai scurt, pliscul încârligat la vârf ca o ghiară. Specifică pelicanului, este guşa, sacul de piele galbenă, susţinut de fălcile de jos şi care constitue pentru el un adevărat depozit în timpul pescuitului. Penele sunt de culoare alb-roz, pe pântece, iar spre vârful aripilor, sure-negre.

Pe cap, poartă un ciuf din pene creţe şi puţin mai lungi decât restul penelor de pe cap.

Delta noastră—singurul refugiu din Europa pentru pelicani — găzduieşte circa 2000 de exemplare.

ACLIMATIZĂM PLANTE SUBTROPICALE

Sub numele de plante pomicole subtropicale se înţeleg acei pomi şi arbuşti roditori care cresc sub cerul liber şi dau recolte îmbelşugate numai în regiunile calde, cu climat subtropical.

Dintre acestea, cele care pot fi introduse şi extinse în cultură la noi, sunt: migdalul, castanul bun, smochinul, ceaiul, lămâiul, portocalul, mandarinul şi eucaliptul.

Migdalul creşte bine şi dă rod bogat în regiunile Baia Mare, Arad, Timişoara, Constanţa, unde iernile sunt mai blânde, lipsite de brumă, iar verile mai calde. Smochinul îl întâlnim în unele localităţi din Nordul Dobrogei, din Oltenia, din lungul Dunării, începând dela Orşova până la Moldova Veche, apoi în podgoria Aradului şi în numeroase localităţi din Banat.

Lămâiul, portocalul şi mandarinul (citruşi), nu se pot cultiva încă în teren liber.

Eucaliptul poate fi considerat deacum aclimatizat la noi, fiind introdus în localităţi unde castanul bun creşte spontan (Tismana, Orşova, Mehadia), precum şi în alte localităţi cu climă moderată (Snagov, Lovrin, Baia Mare, Bistriţa, etc.)

Concursul „Flacăra"

CLASICII NOŞTRI

(2 + 2 puncte)

1. In „Istoria unui galbăn", Vasile Alecsandri citează de câteva ori versuri din poemul lui Puşchin „Ţiganii". De cine au fost traduse aceste versuri citate de Alecsandri?

2. Care dintre scriitorii noştri l-au cunoscut personal pe marele poet rus Puşchin şi s'au bucurat de prietenia lui?

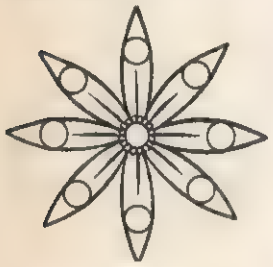

STRICT ARITMETIC

(4 puncte)

Să se aşeze cifrele dela 1 la 9 în aşa fel ca una din cifre să fie situată în centrul florii iar celelalte în cercurile de pe petale, astfel ca suma a două petale opuse plus cifra din centru să fie egală cu 15.

INELE CU CIFRE

(3 puncte)

In cercurile albe de pe aceste trei inele parţial suprapuse trebuesc înscrise numere dela 1—12 astfel ca suma numerelor din fiecare cerc să fie 33, fără să se repete niciun număr.

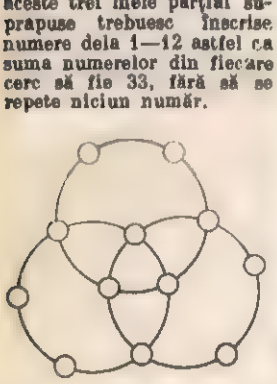

CUVINTE INCRUCIŞATE

(10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Tineri din R.P.R. care au contribuit la pregătirea celui de-al IV-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor pentru Pace şi Prietenie — Vor găzdui în August minunate întreceri sportive internaţionale. 2) Uniunea Internaţională a Studenţilor — Existenţi — Ziua în curs — Prepoziţie. 3) Pentru ei se scriu basmele — Aici au lucrat brigadierii — Şase maeştri ai sportului au primit acest calificativ. 4) Fabrici — Plantă textilă — In semn de prietenie o vor schimba între ei tinerii veniţi să participe la Festival — Pronume personal. 5) Literă elină — Industria textilă. 6) Discipol — Bunul cel mai de preţ al omenirii. 7) Personaj din „Mama" de Maxim Gorchi. 8) Chibzuială — Şart. 9) Literă armeană — Măsură agrară. 10) Sunt. 11) Căi de apă — Râu în Africa. 12) Râu antic ce curgea lângă Alesia — Existam. 13) Comună în raionul Şimleu. 14) Ogîndeşte magistralele Leningradului — Intre Mediterană şi Marea Roşie. 15) Insulă de corali — Localitate în Franţa. 16) Pronume — Organizaţia revoluţionară a tineretului nostru muncitor — Amintiri dela Festival, oferite de tinerii patriei noastre oaspeţilor dragi — Mică unealtă de producţie. 17) A percepe undele sonore — Arctic — A pornit din diferite colţuri ale lumii pentru a aduce mesagiul păcii şi prieteniei. 18) Contribuţie de înaltă atitudine cetăţenească la lucrările în cinstea Festivalului (2 cuv.) — Neinteresant.

VERTICAL: 1) Oraşul Festivalului — Sportiv vestit din R.P.R.; s'a pregătit intens pentru marea sărbătoare — Înaintea amiezii. 2) Localitate în Franţa — Şi alta în Austria — Tinerii veniţi din toate colţurile lumii la Bucureşti. 3) Scriitor român (1830—1887)—Treaptă muzicală; „Oameni la ...", roman de A. Răbacov. 4) Oameni de tip nou, corectează tehnica învechită — Distracţie tinerească — Uzinele comunale. 5) Melodie — A folosi. 6) Prefix — Cută. 7) Centru universitar. 8) Entuziasm creator — Ploeşti, pe automobile. 9) Fluviu european — Pictor olandez (m. 1675). 10) Începutul tinereţii — Fluviu în Anglia. 11) Conifer — Livede în Ardeal. 12) Este pe jumătate — Strigăt de entuziasm. 13) Participante la marea întâlnire din August. 14) Haz fără început — Aşi anagramaţi. 15) Vestită luptătoare pentru pace (Franţa). 16) Pronume—Începutul alfabetului. 17) Specie de poezie (pl.) — Tinere concurente la Insigna Sportivă a Festivalului — Postav. 18) Ifose — Campion olimpic de tir — Iniţialele unui vestit ciclist din R.P.R. 19) In componenţa costumului nostru naţional — Şea — Fluviu în Franţa — Greşeală. 20) Răsărit — Edificiu cultural terminat în cinstea Festivalului (2 cuv.).

Cuvinte rare: UO — OSE — RIOZ — DOU — ALN — AA

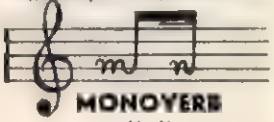

MONOVERB

(4 - 6)

(1 punct)

MONOVERB

(4—6)

(1 punct)

MONOVERB LACRIMOGEN

(3 — 5)

(1 punct)

CAPCANELE

(5 puncte)

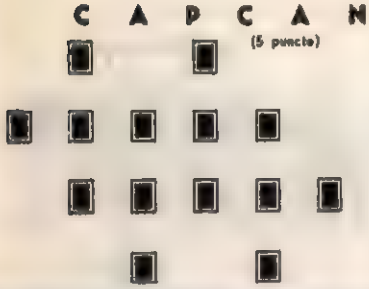

Avem în faţă 14 capcane de lupi. Cum va merge vânătorul ca să ocolească fiecare capcană fără să treacă de două ori pe acelaş drum şi să se întoarcă la postul lui iniţial?

Acest număr cuprinde 4 planşe în culori: patru peisaje din ţara noastră.

CHIULANGIUL CRIPTOGRAFIE

(2—3—3, 5)

(1 punct)

1 OM D O

Concursul „Flacăra"

VERIFICAŢI-VĂ CUNOŞTINŢELE

(2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

1. Unde a fost ridicat un monument cu inscripţia „Călătorule, mergi şi spune Spartei că noi am căzut aici supunându-ne legilor ei"?
2. Când e ziua cea mai lungă? Dar noaptea?
3. Care este greutatea unui litru de aer?
4. Ce mamifer sburător cunoaşteţi?
5. Cum cad corpurile în vid?
6. Din ce materie se produce mătasea vegetală?

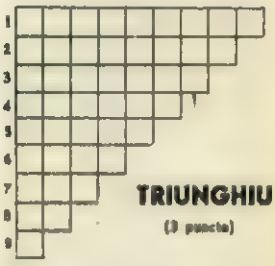

TRIUNGHIU

(3 puncte)

ORIZONTAL şi VERTICAL

1. Fac „minuni"... pe scenă.
2. Faci din două una şi bună.
3. Indrăgostiţi de artă, sport.
4. Bună pentru curăţenie şi la propriu şi la figurat.
5. A face plajă în Maramureş.
6. Se scade la cântar.
7. Inmulţire... scolastică.
8. Notă muzicală.
9. Vocală.

MONOVERB SPORTIV

(4 — 5)

(2 puncte)

TRIVERB ZOOLOGIC

(1, 4, 4)

(3 puncte)

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÂNTEII RAIONUL STALIN ABONAMENTE: la toate oficiile poştale din ţară şi la secţiile raionale de difuzare a presei. PREŢUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 9 lei; 6 luni: 18 lei; un an: 36 lei.

Coperta şi interiorul executat la Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin". — Planşele executate la Intreprinderea Poligrafică Nr. 1.

Cu tovarășii de joc în fața obiectivului. Amândoi îi sunt nespus de dragi; îi iubește și-i alintă deopotrivă.

TG.MUREŞ
BIBLIOTECA CENTRALĂ
REGIONALĂ

Preţul 1,50 lei

38965

FLACARA

Nr. 8 — AUGUST 1953

(1954)

FLACĂRA

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Nr. 9 (17) 15 AUGUST 1953 ANUL II

REVISTĂ SOCIAL — POLITICĂ ȘI LITERAR — ARTISTICĂ

Așa a fost în prima zi...

2 August 1953. Ora patru și zece minute. Pe marele stadion, o sută de crainici îmbrăcați în alb, ridicând spre cer trompetele lor strălucitoare, vestesc începutul festivității.

Deschizându-se ca un uriaș zăgaz, unul din tunelurile stadionului lasă să treacă un fluviu de steaguri și insigne. În capul coloanei țărilor participante, în mijlocul unei ghirlande de fete și băieți care se țin de mână, sunt purtate insignele Festivalului și F.M.T.D.-ului, steagurile U.I.S.-ului.

Acest fluviu de culori și melodii face să izbucnească aplauzele și voioșia. Se schimbă chemări, se aruncă buchete de flori și curând pista de zgură neagră dispare sub legănarea steagurilor și sub petalele ce flutură ca niște confetti.

Melodii argentiniene se amestecă cu sunetele iuți ale dansului „cu toporișțile" jucat de tinerii cehoslovaci. Trec prin fața tribunelor tinere poloneze al căror port național amintește o pajiște de primăvară, studenți chinezi cu tunici de mătase, un mic negru — de vârsta lui Maximca — înfășurat în văluri colorate, ca un fluture, scoțieni cu fuste în carouri, dansatoare indiene învestmântate în straie țesute din fir auriu, cazaci cu rubaște vișinii, islandezi ale căror cisme scurte și mantii prinse pe un umăr amintesc de feții-frumoși ai basmelor românești...

Trec masivi atleți nordici; trec tinere din coloniile franceze cu mers grațios asemeni fetelor noastre ce poartă ulciorul pe creștet; trec studenți italieni înaintând într'un romb ale cărui laturi se schimbă mereu între ele.

Și toți acești oaspeți care au sosit, așa cum spune poetul:

> Că-i cu putință să ajungi
> În altă țară și pe nave
> Ce n'au pe punte tunuri lungi,

aclamă, își flutură baticurile și largile mâneci ale costumelor, dansează în massă — câte-o coloană de o mie de tineri — sau se opresc ovaționând și strigând, asemeni acelui algerian înalt, care nemaiștiind în ce fel să-și arate entuziasmul, a început să-și arunce în lături brațele, gata să cuprindă întregul stadion ce se cutremura de urale.

Pe măsură ce defilează, coloanele se adună pe terenul gazonat din mijlocul stadionului, ca un izvor ce umple un lac de munte. Verdeața ierbii dispare sub mozaicul drapelelor.

Și, deodată, pădurea aceasta de flamuri se înfioară ca bătută de vânt. O erupție de urale acoperă muzica și freamătul mulțimii. Francezi și italieni, ciprioți în scurți și bufanți pantaloni negri, unguri care deabia și-au terminat ceardașul se îndreaptă spre delegația Coreei și, într'o clipă, printre faldurile steagurilor apar, purtați pe umeri, câțiva tineri ofițeri coreeni cu piepturile încărcate de decorații. Ca un val ce se rostogolește cu repeziciune, așa cresc aclamațiile și ovațiile pe întregul stadion. Tinerii coreeni au brațele pline de flori și în jurul lor se scandează: „Paix — et — a-mi-tié!", „Long live — the — peace!", „Bé-ke—es—ba-rát-ság!", „Pa-ce și pri-e-te-ni-e!".

O sută de mii de oameni, în picioare, aclamă. Sunt pe stadion reprezentanți a peste o sută de națiuni. Și toți, în picioare, aplaudând cu mâinile deasupra capului, ovaționează făcând să tremure ușor pânza steagurilor, în dorința lor:

> Ca niciodată-aceste flamuri
> Să au se'nalțe'n fumul greu
> Al bătăliei între neamuri,
> Ci'n cerul limpede mereu.

Din nou apoi, ordinea defilării se turbură. Agitându-și baticurile colorate, delegații francezi își fac loc prin mulțimea tinerilor pentru a lua pe brațe pe solii tineretului din Vietnam. Și purtându-i pe sus pornesc cu ei în lungul stadionului.

Pentru a treia oară apoi steagurile se dau laoparte făcând loc unor ștafete spontane. Aleargă coreenii, urmați de delegați francezi și negri și de câteva fete blonde din Nord, aleargă cu toții să îmbrățișeze delegația sovietică, pe care, întregul stadion o ovaționează. Spre ei, spre reprezentanții celor mai fericiți tineri din lume, spre solii poporului care stă în fruntea luptei pentru pace, se îndreaptă toate privirile, admirația și aclamația tribunelor. Trec compozitorii Babadjanian și Svetlanov, celebrii sportivi Leonid Scerbacov, Alexandru Anufriev, Galina Zâbina, Victor Ciucarin — campion absolut de gimnastică. Trec ruși, ucrainieni, uzbeci, azerbaidjani.

Defilarea se încheie cu delegația țării gazdă în fruntea căreia merg stahanoviști, sportivi, artiști, tineri țărani. Deasupra coloanei sunt fluturate alternativ batiste roșii, galbene și albastre precum și batiste albe, ca niște porumbei ce însoțesc defilarea.

Jacques Denis, Secretar General al F.M.T.D. și dr. Petru Groza, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R., rostesc cuvântări de salut. Pe stadion își face intrarea ștafeta ce a pornit cu săptămâni în urmă, străbătând mii de kilometri pentru a ajunge la Festival. Jacques Denis declară deschis cel de al patrulea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

Odată cu primele măsuri ale Imnului tineretului lumii, în văzduh se înalță mii de porumbei. Ei plutesc câteva minute deasupra acestei grădini de steaguri și costume, de mâini ce aplaudă ca și cum le-ar însoți repezile bătăi de aripi. Ca mari fulgi purtați de vânt, ei se lasă și se ridică, răcorind parcă cerul fierbinte de August. Apoi — asemeni pescărușilor pe mare— coboară pe catargurile steagurilor albastre—pe ale căror pânze se văd alți porumbei gata să-și ia sborul.

Și între timp, o sută de mii de oameni, sub cerul către care se înalță păsările albe, strigă: „Pace și Prietenie".

Oaspeții care au defilat și-au luat locul în tribună. Pe teren se desfășoară programul ansamblurilor de tineret ale Republicii Populare Române.

Ca într'o uriașă și vie caligrafiere, îmbinând baletul cu gimnastica, miile de trupuri bronzate ale fetelor și flăcăilor noștri desemnează într'un spectacol magnific imagini vii ale vieții noastre noi, pașnice. Și de fiecare dată tot stadionul e în picioare.

Cei peste o sută de mii de oameni aplaudă frenetic măestria tinerilor români. În o sută de limbi răsună Imnul mondial al tineretului, și această corală uriașă crește neîncetat pentru a izbucni într'un zguduitor val de urale și aplauze. Ultimii porumbei sboară deasupra stadionului ca niște lumini palide și jucăușe sub cerul liniștit de seară.

Pe aleile parcului, îndreptându-se spre ieșire, într'un amestec spumos de bonete roșii și zulufi încrețiți, de ilice brodate și fuste grele de mătase, delegații continuă să cânte, braț la braț.

Lungi coloane de autobuze și automobile se îndreaptă spre centrul Bucureștiului. Deabia înaintează printre sutele de mii de locuitori ai orașului-gazdă care au ieșit pe străzi și pe bulevarde să-și salute oaspeții și care își flutură batistele sau merg încetișor pe lângă autobuze, mână în mână cu cei dinăuntru.

În piețe, cehii, finlandezii, mexicanii au pornit să se învârtească în sunetele periniței. E prima serbare de massă în orașul Festivalului.

CONGRESUL

Jacques Denis, secretar general al F.M.T.D.

Este ştiut îndeobşte că cea mai frumoasă epocă din viaţa fiecărui om o constitue epoca tinereţii sale. Cele mai frumoase visuri, pornirea spre tot ce e nobil şi înalt, prietenie şi dragoste fără margini, curaj şi acţiune îndrăzneaţă — iată ce este caracteristic tinereţii, iată ce dă tinereţii acea frumuseţe fără seamăn.

Era deci normal să mă aştept ca această mare întâlnire a tineretului să fie plină de tot ce are tineretul lumii mai frumos în el. Trebue însă să-ţi mărturisesc, cititorule drag, că deşi mă aflu pe această bancă a presei de patru zile şi Congresul se apropie acum de sfârşit, toate aşteptările mele se află mult lăsate în urmă de strălucirea acestuia.

Închipuieşte-ţi, cititorule, o sală imensă învestmântată în culorile cele mai optimiste, de pe a cărei boltă înaltă cade asemenea unui uriaş baldachin multicolorul covor al celor peste 100 steaguri naţionale ale ţărilor ce şi-au trimis reprezentanţi la Congres. În bănci, cu căştile la urechi (lucrările Congresului sunt transmise simultan în şapte limbi), atenţi, notând sau discutând ceva cu vecinii — stau tinerii delegaţi, speranţa omenirii, viitorul ei.

Se află aci în faţa ta ca într'un mic mapamond, fii ai aproape tuturor popoarelor lumii: francezi exuberanţi şi irlandezi sobri, olandeze cu păr ca spicul de grâu în luna lui Iulie şi flăcăi veseli din Sudan desvelindu-şi dinţii albi ca laptele în mijlocul unei feţe de culoarea ciocolăţii, germani înalţi şi muşchiuloşi alături de vietnamezi mărunţi la stat şi iuţi în mişcări, oţelari norvegieni şi docheri australieni, ţărani din Argentina şi profesori din Anglia, studenţi din Liban şi funcţionari din Columbia, deputaţi din Chili şi cineaşti din Ceylon, maeştri ai recoltelor bogate din Uniunea Sovietică şi prinţi nigerieni, tineri americani, algerieni, chinezi şi canadieni, indieni şi români.

Coifuri italiene şi fesuri indoneziene, kimonouri japoneze alături de burnusuri irakiene, bascuri franceze şi căşti vietnameze, macferlane engleze, ii româneşti, turbane şi voaluri alături de sombrerosurile argentiniene şi chipiurile poloneze, toate în mii de culori şi graiul, graiul acesta minunat, lute la italieni şi moale cum o catifeaua la brazilieni, viguros la austrieci şi cald ca o muzică discretă la cei din Franţa şi Spania... Toată această atmosferă entuziastă în zeci de limbi cu aplauze nesfârşite, cu cântece şi ovaţii — toate la un loc te fac să gândeşti că pământul întreg, Himalaya şi Anzii, Hudsonul american şi Baicalul sovietic, nesfârşita preerie a Braziliei şi pădurea nestrăbătută încă a Congoului, Sudul şi Nordul, Estul şi Vestul s'au adunat aci în sala Congresului din Bucureşti.

Mii şi mii de kilometri au străbătut delegaţii. Peste oceane şi mări au trecut ei, fluvii învolburate şi munţi înzăpeziţi au lăsat în urma lor până să ajungă în capitala patriei noastre. A fost greu, dar au venit. Unii susţinuţi de prietenii şi tovarăşii lor din universităţi, fabrici şi sate. Alţii făcând economii, punând câte un ban deoparte luni şi luni dearândul, privându-se desigur de unele lucruri strict necesare. Însfârşit, alţii, cum sunt cei din Coasta de Aur, Alger şi Sudan, ajutaţi de prietenii lor tineri danezi, francezi şi suedezi. Au venit trecând peste şoaptele răuvoitoare ale duşmanilor nu numai pentru a se plimba în parcurile Bucureştiului — au făcut-o şi pe aceasta în puţinul lor timp liber — ci mânaţi de preocupări înalte, de soarta şi viitorul tinerei generaţii.

Stau şi-i ascult de patru zile. La tribună, s'au perindat deja aproape 100 delegaţi şi observatori din cei 1500 sosiţi din 106 ţări. Sunt mulţi cu profesiuni diferite, cu crezuri politice, filosofice şi religioase diferite. Unii sunt catolici, alţii socialişti, unii protestanţi, alţii budişti, ortodoxi sau baptişti, radicali sau liberali, laburişti şi comunişti, sindicalişti, reprezentanţi ai organizaţiilor sportive. Unii organizaţi, alţii, aşa cum au arătat-o la tribună, fără să facă parte din vreo organizaţie politică. Unii vorbind numai în numele lor, alţii, marea majoritate, aşa cum a arătat şi delegatul Angliei, în numele delegaţiei tineretului ţării lor în care erau reprezentate multe tendinţe diferite.

Care a fost oare forţa ce le-a dat însă puterea să treacă peste multele şi grelele piedici materiale şi spirituale şi să vină aci la tri-

PĂCII ȘI PRIETENIEI

Robert Mc. Innes (Anglia).

Vasile Mușat (R. P. R.)

Bimal Ghosh (India).

Komis Abdine (Irac).

bună să se pună de acord în probleme atât de importante?

Să-i lăsăm pe câțiva dintre ei să vorbească:

— Am venit la Congres pentru că noi tinerii englezi vrem pace. Dece? Răspunsul este simplu. Noi nu vrem să urîm pe tinerii din nicio țară pentrucă suntem sătui de sacrificiile fără de sfârșit impuse de programul de retnarmare, cea mai mare povară pe care poporul nostru a avut-o vreodată de suportat — declară delegatul englez în intervenția sa aprobată de întreaga delegație engleză.

— Am venit pentrucă nu vrem război, pentrucă nu vrem să facem parte din cele 10 divizii promise străinilor. Am venit pentrucă vrem să putem face sport, să putem învăța — proclamă dela tribună la rândul său delegatul austriac.

— Studenții patriei mele m'au trimis aici—declară delegatul libanez—*pentrucă cultura noastră e în primejdie. Noi luptăm cu mari greutăți, pentru salvarea patrimoniului cultural al țării noastre în fața imixtiunii așa zisei „culturi" străine.*

— Nu vrem robie în țara noastră. Nu vrem ca pastorii noștri să fie bătuți la sânge— așa cum s'a întâmplat deunăzi pentrucă s'au urcat într'un autobuz cu albi — declară hotărât delegata îndepărtatei Jamaice.

— Fetele patriei mele nu sunt de acord cu situația învățământului nostru. Este o batjocură că avem o singură școală secundară pentru fete, spune la rândul său delegatul Sudanului englez.

— Când vorbesc armele, muzele tac, spune un tânăr compozitor catolic din Germania Occidentală, care nu face parte din nicio organizație politică. *— O duc și așa foarte greu,* arată el. *Asemeni celorlalți compozitori și intelectuali din Germania Occidentală și eu și soția mea o ducem foarte greu. Trebue să muncim mult și noaptea pentru a rezista. Simfoniile și conferințele muzicale sunt foarte prost plătite. Așa nu mai merge,* declară el.

Eu sunt catolic nu numai prin actul de botez ci și prin convingere și tocmai deaceea am venit să dau mâna cu tinerii din întreaga lume pentru ca împreună să dăm la o parte pericolul războiului și să ne clădim o viață fericită, cu iubire între oameni, își încheie el emoționanta sa povestire.

— Nu mai vrem ca tinerii noștri să fie ridicați cu forța de ocupanți pentru a fi folosiți ca ostași sau cuiți. Nu mai vrem ca fetele și femeile noastre să fie înfierate cu fier roșu și batjocorite de ocupanți la a căror dispoziție sunt puse după ce au fost alese pe categorii: „frumoase", „acceptabile" și „urâte", se ridică cu indignare delegatul din Patet Lao.

— Ne aflăm uniți aici prin voința noastră sinceră de a asigura prin eforturi comune un viitor de bucurii și fericire pentru fiecare băiat sau fată, spune delegatul tineretului sovietic.

„Tineretul sovietic crede în mod profund în posibilitatea coexistenței pașnice a diferitelor sisteme economice. Noi respectăm drepturile suverane ale fiecărui popor. Totodată, socotim că dezvoltarea societății moderne cere un contact strâns între popoare, colaborarea atât economică și comercială, cât și științifică și culturală. Pornind dela acest principiu, tineretul sovietic face totul pentru a lărgi legăturile cu tineretul din diferite țări" spune el în încheere.

— Vrem pace pentru ca copiii noștri să înoate, să facă sport, să nu umble flămânzi și să nu fie nevoiți să vândă ziare și să vâcsuiască ghete pe străzi, proclamă delegatul Algerului.

— Multe mii dintre frații, soții și prietenii noștri au murit în răz-

Sute și sute de tineri, albi, negri și galbeni, catolici și budiști, socialiști și radicali, comuniști și liberali, — toți aplaudă în unison, toți sunt gata să apere laolaltă cauza măreață a păcii și prieteniei între popoare.

1. Mâna'n mână — pentru triumful păcii și prieteniei.

2. Delegația tineretului sovietic la Congres

3. Delegația tineretului din R. P. R.

4. „Din toată inima — pentru voi prieteni dragi!" În ședința de închidere a lucrărilor Congresului, delegații ai tineretului din R. P. R. au oferit congresiștilor daruri minunate, lucrate de tinerii patriei.

boiul din Coreea. Mult mai multe mii dintre ei au fost oribil răniți și schilodiți pe viață. Soții și iubite au fost părăsite rămânând îndurerate pe veci. Planurile de învățătură și de însușire a unei meserii ale multor tineri au fost abandonate. Războiul a jucat o farsă tragică tinerei generații, aspirațiilor noastre. Nu mai orem război în Coreea sau în orice altă țară din lume, declară la rândul său delegatul S.U.A.

— *Vreau pace și sunt împotriva războiului care este dușmanul ei* — spune un învățător finlandez — *pentrucă vreau ca în patria mea, Finlanda, să nu existe copii nehrăniți și goi, pentru ca să nu trebuiască să predăm în școli necorespunzătoare, așa cum facem acum. Fie ca porumbeii păcii să zboare peste pădurile și lacurile albastre ale patriei mele* — își încheie el cuvântarea.

Și tot astfel, rând pe rând, se urcă la tribună delegații afirmând adevăruri simple, emoționante, cerând fiecare pace pentru poporul său, pace pentru tinerii și tinerele patriei sale, pace întregii lumi. Numai astfel văd ei posibilă rezolvarea problemelor celor mai arzătoare ale tinerei generații: înlăturarea temerilor și a nesiguranței zilei de mâine, muncă și viață demnă, studii și odihnă, posibilitatea de' a-și dezvolta calitățile și aptitudinile, de a-și putea întemeia un cămin și de a trăi în pace și fericire și însfârșit posibilitatea ca fiecare tânăr să aibă dreptul de a participa la viața socială și politică a țării sale.

In numele acestor idealuri, au venit ei aci la Congres, în numele acelorași idealuri discută și aclamă, se îmbrățișează francezi și vietnamezi, englezi și malaezi, americani și coreeni, belgieni și africani. Pace și fericire, pace și prietenie între popoare, acesta este singurul lor țel!

*

...Eri am fost martorul unui spectacol de neuitat. La tribună se urcase, îndelung aplaudat, delegatul chinez. Delegații își potriveau căștile, ascultând cu interes cuvântarea sa. In acea clipă răsunară în 7 limbi cuvintele sale: *„A fost semnat Armistițiul în Coreea!"* Ceeace s'a petrecut apoi este greu de zugrăvit. Văzut-ai oare vreodată marea în fierbere aruncându-și talazurile cât munții? Te-a prins vreodată furtuna într'o pădure? Sau vântul puternic pe marginea unui lan bogat în spice verzi? Închipuește-ți-le pe toate reunite într'o uriașă mișcare fără margini, fără bariere și ridică totul la pătrat, la cub, sau știu eu la cât vrei dumneata și atunci poate te vei apropia de ceeace s'a petrecut în acele momente în sala Congresului.

A fost întâi un moment de liniște de-ți puteai auzi inima. Apoi, aidoma unei descărcări electrice, a țâșnit din piepturi un strigăt uriaș repetat în zeci de limbi. *Pace! Pace în Coreea! Victorie! Mult așteptata victorie! Victoria spiritului tratativelor asupra dușmanilor înțelegerii între popoare! Victoria oamenilor cinstiți! Victoria vieții asupra întunecaților făuritori de moarte!*

Pace, prieteni!, strigau toți îmbrățișându-se. *Pace,* cântau sufletele și fețele strălucitoare ale oamenilor: *„Long live the peace!", „Da zdravstvuet mir!", „Vive la paix!"* ovaționau delegații. Pereții sălii se cutremurau de tunetul uralelor. Oameni necunoscuți se strâng în brațe, se felicită, râd fericiți, revărsând din ei fericire. Lumea se urcă pe mese, pe scaune, pe tribune și aclamă neîncetat. Delegații coreeni și chinezi sunt obiectul atenției generale. Sunt ridicați pe sus de brațe de tineri entuziaști, sunt îmbrățișați, sărutați, aruncați în sus de atâtea ori încât obosesc și cei ce numai se uită, li se oferă flori (grămezi de flori se află lângă ei, iar brațele refuză să mai poarte atâtea), se scandează numele lui Mao Tze-dun și Kim-Ir-Sen. Cu greu își fac loc spre ei alți și alți delegați. Cuvinte nu se prea spun multe. Inimile vorbesc însă puternic, să spargă coșul pieptului, nu alta. *Pace!* spun ele, *pace tie eroic popor coreean, pace tie eroic popor chinez, pace tuturor celor care cu pieptul vostru ați luptat pentru apărarea păcii în lumea întreagă. Pace pământurilor voastre coreene asupra cărora nu se mai revarsă potopul bombelor, pace copiilor și mamelor voastre. Pace popoarelor lumii a căror voință n'a putut fi înfrântă!*

Dintr'un colț al sălii se pornește un lanț de tineri purtând în brațe delegații coreeni și chinezi cu piepturile pline de decorații.

Americanii aleargă spre coreeni și-i îmbrățișează. Sovieticii oferă flori fetelor coreene care plâng de fericire. Doi coreeni, probabil foști camarazi de luptă, se strâng în brațe de un sfert de ceas cu ochii înecați în lacrimi.

Lanțul se lungește și întreaga sală este înconjurată de acest fluviu omenesc care cântă, scandează, ovaționează și dansează fără încetare.

Sunt momente când acest uriaș tumult slăbește, pare că va înceta. Dar numai o clipă doar. Revine apoi cu o forță de neimaginat. Bucuria nu poate fi încătușată. Exuberanță, fericire, veselie, ce bine le șade tinerilor astfel! Râzi și chiue, drag tineret, cât te țin baierile inimii, râzi și bucură-te, cântă și înveselește-te căci și a ta e victoria, a ta e pacea, al tău e viitorul!

Dar sărbătorind alături de toate popoarele această uriașă victorie, tineretul nu vrea ca lucrurile să se oprească aci. Și dintr'un colț, de acolo unde se află francezii, răsună asemenea tunetului, reluat apoi de întreaga mulțime — *Paix au Vietnam! Pace Vietnamului eroic! Pace lumii întregi! Să înceteze vărsarea de sânge! Să domnească în toată lumea pacea și fericirea!* Delegații vietnamezi sunt purtați pe brațe, sunt acoperiți cu flori, francezii cu deosebire nu le dau răgaz nici să răsufle.

Și așa mereu, timp de 80 de minute, Congresul Tineretului Lumii se bucură, cântă, dansează. Toți sunt unanimi în a sărbători victoria păcii. Spre sfârșit întreaga asistență cântă imnul tineretii care răsună ca o chemare pentru victoria păcii în întreaga lume.

*

...Congresul își continuă lucrările. Cuvântarea șefului delegației române, Vasile Mușat, este primită cu aplauze prelungite. Oaspeții țării noastre au avut ocazia să vadă pe viu, multe din realizările despre care el vorbește acum. Și ei aplaudă munca creatoare a poporului nostru pașnic, progresele uriașe pe care el le-a făcut în anii regimului de democrație populară, viața din ce în ce mai luminoasă a tinerei generații căreia-i sunt deschise cele mai largi căi spre cultură și bunăstare.

Urmează alți delegați la cuvânt. Și ceeace te impresionează cu deosebire este sinceritatea cu care vorbesc, încrederea ce-o poartă delegaților Congresului, spontaneitatea și entuziasmul cu care aplaudă pe vorbitori. Să fi fost aci aderenții războiului rece, ai forței și arbitrarului în relațiile internaționale! Este sigur că le-ar fi dat de gândit această unitate a tineretului lumii în lupta pentru apărarea păcii, cât și alte atitudini că (și dau doar un singur exemplu) acea a tânărului Rodrigo din Columbia, care, venit în fața Congresului cu un sentiment de vinovăție amară pentru participarea sa în războiul din Coreea, a mărturisit cinstit că a fost victima propagandei de război, că a plecat în război înșelat și amețit, împins de mizerie și nevoi. *„Mă îngrozesc numai când mă gândesc cum am fost dus la abator* — a spus el. *Și ca unul care am fost acolo în Coreea, pot să vă spun că tineretul nu vrea agresiune".* Dealtfel din tot ceeace spuneau delegații de peste țări și mări se desprindea clar că tocmai această agresivitate a specialiștilor războiului rece, indignând conștiința omenirii civilizate, face să se ridice noi și noi pături ale tineretului lumii la lupta pentru pace. Iar declarațiile delegaților lor scoteau la iveală multitudinea de forme pe care o ia acțiunea tineretului pentru salvgardarea păcii și apărarea drepturilor sale, începând dela diferite conferințe pentru pace până la carnavaluri ale păcii, turnee ale compozitorilor și artiștilor, conferințe pentru atragerea părinților în lupta aceasta măreață, etc., etc.

Ca un adevăr absolut a oglindit Congresul forța mișcării mondiale pentru pace, forța F.M.T.D. care a strâns în jurul ei tot ce are mai activ în el tineretul lumii. Noile afilieri care au ridicat numărul membrilor F.M.T.D. la 83 milioane (din 106 țări) demonstrează atracția ce-o reprezintă F.M.T.D. pentru tineretul lumii și aceasta pentrucă el simte că dela început F.M.T.D. a îmbrățișat năzuințele sale, drepturile sale la viață și fericire.

Alegerea noului consiliu al F.M.T.D., Rezoluția și Apelul adresat tineretului lumii au fost primite de delegați în unanimitate și cu mare însuflețire.

La 30 Iulie d.a. Jacques Denis, Secretarul General al F.M.T.D. declară încheiate lucrările celei mai largi și reprezentative adunări a tineretului lumii. Izbucnesc ovații și urale. Congresiștii scandează îndelungat cuvintele *„Pace și Prietenie"*, în limba română. Răsună aplauze. Congresiștii agită baticurile lor multicolore care se desfac asupra sălii ca aripile unor minunate sburătoare. Imnul F.M.T.D. este cântat de toți delegații care se țin de mâini unii de alții și ochii mi se plimbă pe rândurile strâns legate ale congresiștilor ca pe un zid de o forță invincibilă, al generației tinere care alături de popoarele lumii va câștiga fără îndoială victoria. Viitorul e al său, al tineretului acestuia pașnic, doritor de pace și cultură, de sport și fericire, care știe cine-i sunt prietenii și cine dușmanii, și știe ce are de făcut pentru a-și apăra dreptul la fericire.

București, 30 Iulie 1953

M. RADIAN

Delegația tineretului englez la Congres.

Delegația tineretului chinez în cursul desbaterilor Congresului.

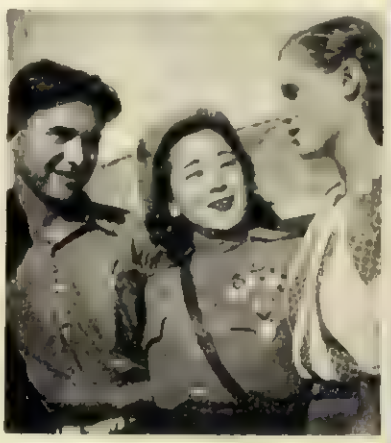

Suntem alături de voi, dragi prieteni coreeni, spune delegata română Anica Curea, iar Eroul Muncii Socialiste, Nicolae Vasu, aprobă cu căldură spusele tovarășei sale.

Un autograf — și prietenii își vor aduce aminte mult timp de tine.

Delegația tineretului canadian la Congres.

Oaspeți din diferite țări, în fața Ateneului Republicii Populare Române.

În vizită prin BUCUREȘTI

O ADEVĂRATĂ SĂRBĂTOARE

... În fața clădirii impunătoare a uzinei „23 August", mașina, așteptată cu nerăbdare de muncitorii veniți în întâmpinarea oaspeților, s'a oprit brusc.

— Sunt tocmai din Liban și Siria! — spune cu bucurie unul din zecile de tineri adunați în fața intrării. Oaspeții coboară veseli din mașină și iată-i, într'o clipă, în mijlocul muncitorilor noștri. Se îmbrățișează, se sărută. E o adevărată bucurie să-i privești: nu s'au întâlnit niciodată, nu s'au cunoscut până acum câteva clipe și totuși parc'ar fi prieteni de ani. Îi apropie, îi unește și-i face să se înțeleagă dorința lor comună de pace. Stau pe îndelete de vorbă și apoi se îndreaptă grupuri-grupuri spre uzină. Poposesc mai întâi în hala imensă a vagoanelor. Printre oaspeți se găsesc câțiva tineri metalurgiști care trăiesc, în această vizită, o adevărată sărbătoare. Sărbătoare e și pentru muncitorii uzinei.

Tânărul ajustor Nagib Medlej pare cel mai entuziasmat dintre toți de cele ce vede. Privirea lui aleargă dela o mașină la alta, se plimbă dealungul largilor secții. Iată-l lângă tânărul care mânuește calm și cu dibăcie mașina de îndoit și de tăiat tablă. Cei doi muncitori se privesc tăcuți în primele clipe. Dar amândoi își deschid curând inimile.

Nagib a auzit de multe ori că la gurile Dunării crește grâul din belșug, dar n'a știut niciodată că în România există uzine atât de mari și frumoase... Tânărul nostru muncitor îi vorbește despre condițiile lui de lucru, despre munca lui prin care luptă pentru pace. Nagib Medlej ascultă cu interes și plăcere, apoi cu vorba-i domoală îi poartă pe cei din jur prin îndepărtata sa țară, prin uzina în care lucrează, la mașina de ajustat...

Într'o altă sală în fața unor tinere strungărițe s'a oprit Kahlil Karovni, muncitor libanez la una din companiile franceze de cale ferată.

— Iată un lucru nou pentru mine — spune el gânditor. — În țara noastră femeile se chinuesc cu gospodăria, îngrijesc copiii, dar n'au învățat să mânuiască mașinile.

Deputatul proiectant Bedros Ezadtiani din Beyrut se interesează de numeroasele mașini fabricate în ultimii ani aici la uzinele „23 August", pentru prima oară în țara noastră.

— Niciodată n'am văzut o fabrică atât de mare, spune el muncitorilor români la despărțire. Voi vorbi tinerilor din țara mea, alături de celelalte lucruri frumoase pe care le-am văzut la București, și despre uzina voastră, despre munca voastră pașnică.

A fost o întâlnire scurtă. Și totuși clipele petrecute împreună s'au întipărit adânc în inimile oaspeților ca și ale tinerilor noștri. Delegații libanezi și sirieni părăsesc uzina. Iată-i în mașină, strângând mâinile gazdelor, salutându-i cu entuziasm, în românește: „Pace și Prietenie!".

Georgeta DĂSCĂLESCU

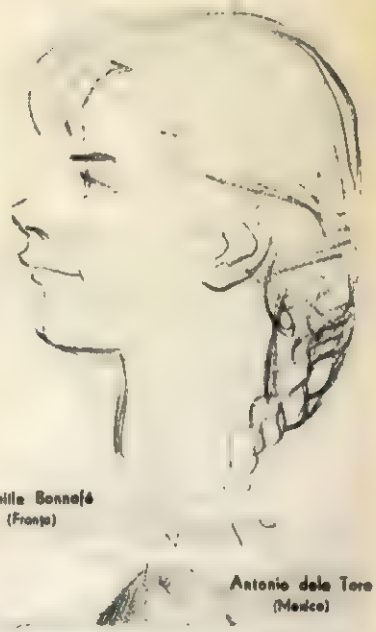

Camille Bonnefé
(Franța)

Antonio dela Tore
(Mexico)

Delegația maghiară a pornit la plimbare prin București...

Desene de Cik

Admirând bogatul tezaur al artei românești... Tineri oaspeți arabi în sălile Muzeului de Artă al R. P. R.

IN LUMEA ARTEI

Iată-ne în Palatul Republicii, într'una din sălile lui de pictură, printre zecile de grupuri de oaspeți veniți să viziteze Expoziția de artă plastică.

Tinerii se perindă cu sutele prin fața minunatelor tablouri, admirându-le, cercetându-le îndeaproape măestria culorilor. Berlinezul Heinrich Kilzer, un tânăr blond, înalt și vesel, e entuziasmat de fiecare pânză a clasicilor noștri.

In fața mărețului tablou al lui Grigorescu „Atacul dela Smârdan" se opresc îndelung muncitorii Mario și Rosita din Torino. Se interesează despre războiul pentru independență din 1877, cer amănunte despre viața și activitatea artistică a lui Nicolae Grigorescu.

Pentru clasicul picturii noastre mărturisește o nețărmurită admirație și un student negru din Martinica.

— Ca să vezi, — spune el, privind gânditor cunoscutul tablou „Car cu boi" — am găsit la celălalt capăt al pământului, acum, cu prilejul Festivalului, un mare profesor pentru încercările mele de pastel... Tabloul e minunat!

Oaspeților le plac mult operele pictorilor noștri contemporani.

— Lupta pentru pace este o temă des întâlnită în picturile românilor — remarcă un tânăr indonezian. Mă bucur că pot să constat, cunoscând arta voastră nouă, preocupările și năzuințele tineretului și poporului român.

L. TIMBUS

CE A VĂZUT MAUREEN CONDRON

Dacă i s'ar fi spus cu câtva timp în urmă londonezei Maureen Condron că vizita la un spital de copii o să fie una din amintirile cele mai frumoase pe care le va lua cu ea din România, nu ar fi crezut. Până acum știa că într'un spital domnește o atmosferă apăsătoare.

— Ceeace e uimitor, povestește ea, e că am plecat de acolo veselă, plină de optimism...

Lucrurile s'au petrecut astfel:

Autobuzul în care se afla Maureen, împreună cu ceilalți prieteni ai ei, delegați englezi la Festival, s'a oprit într'o Marți dimineață în fața unei clădiri înalte cu ferestre mari și cu o terasă îmbrăcată în flori agățătoare. In grădina de peste drum câțiva copii se dădeau în leagăn. Leagănele se mișcau ca pendulul unui ceas... In fund străluceau în soare apele lacului Tei.

In holul spitalului „Emilia Irza" câțiva micuți stăteau la balustrada scării să primească oaspeții.

„Bună ziua, bună ziua", ciripeau ei. Holul zâmbea larg și luminos cu perdelele-i înflorate.

Directorul spitalului, câțiva doctori și câteva surori le-au ieșit înainte oaspeților.

După primele cuvinte de salut, tinerii i-au năpădit cu întrebări.

— Spuneți-ne, doctore, câți copii aveți aci? Ce condiții trebue să îndeplinească copiii bolnavi ca să poată fi internați în spital?

— Cât trebue să plătească?

— Cât trebue să aștepte ca să capete un pat?

— Sunt și studenți care fac practică?

Directorul spitalului, el însuși un om încă tânăr, răspundea la toate pe rând.

— Spuneți-le, se adresa el traducătoarei, că avem peste două sute de copii. Că la noi se face, desigur, și practică, și că se fac cercetări științifice. Cât despre condiții, copiii trebue să facă parte din raionul nostru; atât. Niciun fel de plată.

— Se poate, doctore? Pamela Andrey și-a scuturat cu o mișcare obișnuită părul tăiat scurt și l-a privit neîncrezătoare. Intrebarea e foarte importantă. La Londra, din pricina lipsei de locuri și personal medical, un bolnav așteaptă peste șase luni.

— La noi în țară e altfel— zâmbi medicul. La noi copiii bolnavi nu trebue să aștepte. Îi căutăm singuri prin clinici și dispensare și pe cei mai bolnavi îi aducem aci.

— Dar câți doctori și câte surori lucrează aci? întreabă privind peste ochelari un băiat înalt, student în medicină.

— Cincizeci și șase de doctori și optzeci și patru de surori...

Studentul scoate un șuierat de uimire.

— La noi la spital sunt șase medici. Eu... lucrez într'un spital T.B.C.

Peste câteva clipe, îmbrăcați cu halate albe peste shorturi, vizitatorii mergeau dealungul coridoarelor, vizitau saloanele.

Maureen privea în jur cu uimire. Nimic în camere nu amintea atmosfera de spital. Totul era vesel, înflorit. In sala de mese, pe fiecare masă, un buchet. Mai departe, bucătăresele cu șorțuri colorate salutau surâzătoare vizitatorii, cu mâinile îngropate în aluatul pentru prăjituri... In baia de faianță cu multe cade mici, o serie de țânci se aflau la scăldat. Deasupra celor patru etaje, pe terasă, zeci de prunci dormeau la soare... In camera de Röntgenterapie, câțiva micuți sburătăceau ca niște pui în pătratul larg de nisip... Totul, dela camera de primire prevăzută cu despărțituri de sticlă și până la mesele de operație și la dulapurile tixite cu instrumente nichelate, vădea o deosebită grijă, o mare dragoste pentru copii.

In camera celor mai mari, delegații s'au oprit mai multă vreme.

— Cum vă cheamă?

— Florica, Paula, Lucia.

— Vă place aici?

— Da, ne place, ne facem bine.

O fetiță le-a arătat păpușa. Un băiat le-a spus:

Nu mică a fost admirația oaspeților noștri de peste hotare de remarcabilul așezământ pentru apărarea sănătății celor mici, spitalul de copii „Emilia Irza" din București.

— Când mă fac mare, vreau să mă fac doctor, să vindec copii.

O fetiță bălaie a scos din mesuța de noapte un ierbar și l-a întins translatoarei.

— Întreabă-i dacă le place. L-am făcut de când sunt aci. Ierburile mi le aduce tovarășa noastră învățătoare. Dacă le place li-l dau lor...

Cu ierbarul sub braț Maureen coborî treptele. Soarele strălucea viu pe roșul florilor, pe geamurile spitalului.

— Cu bine, cu bine, au strigat de pe terasă câțiva copii.

— Cu bine, le-au răspuns fluturându-le batistele oaspeții.

În grădină leagănele continuau să se miște de parcă și-ar fi luat și ele rămas bun... Apoi autobuzul a pornit.

Miaora CREMENE

ITALIENII LA „CASA SCÂNTEII"

Vizitând Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin" tinerii din grupul de delegați italieni au rămas surprinși de proporțiile neobișnuite ale clădirii, culoarelor, birourilor, sălilor de lucru...

— Dece în săli atât de spațioase sunt așezate numai câteva rânduri de mașini? — întreabă Florentina Angela Gandini.

Tehnicienii Combinatului se pregătesc să-i răspundă. Le-o ia însă înainte compatriotul Florentinei, Geranzani Marino, muncitor milanez.

— La întrebare ți-ar putea răspunde cel mai bine muncitorii noștri tipografi... Și ți-ar putea arăta câtă nevoie e într'o tipografie, unde sunt atâtea gaze toxice, de aer, de lumină... Uite aici: săli largi, pline de lumină și aer, mașinile distanțate...

Surprinderea plăcută cu care vizitatorii au întâmpinat măreția edificiului și a sălilor sale, nu i-a părăsit nicio clipă. Ceeace i-a impresionat în mod deosebit au fost procesele mecanizate prin care e ușurată munca, uriașa rotativă și linotipele venite din Uniunea Sovietică, grija ce se poartă muncitorilor.

— E adevărat — întreabă uimită Luciana Gambetta pe muncitori — că primiți gratuit, în fiecare zi, lapte? Cum? Cât? Când?

Muncitorii i-au vorbit firesc despre aceasta, despre cantina, clubul lor...

Într'un târziu, oaspeții au părăsit Combinatul. Erau veseli și în același timp adânc impresionați de cele văzute în mărețul palat al culturii.

CERCETÂND TRECUTUL DE LUPTĂ

Aici, la muzeul: „Lupta revoluționară a poporului" unde e oglindit, în documente grăitoare, trecutul sbuciumat și plin de lupte pentru libertate și democrație a poporului nostru, vin zilnic sute de delegați străini. Iată-ne acum printre ei. Vizitând primele săli ale muzeului și cercetând cu interes piesele expuse, regizorul italian Mossimo Torico exclamă surprins:

— „N'am cunoscut până acum istoria clasei muncitoare române, dar acum văd cât de interesantă este și cât de plină de fapte mari"

Cu câte un carnețel în mână, doi scriitori cehoslovaci: Stanislav Neuman și I. S. Kupka își notează cu atenție fiecare amănunt. Se apleacă cu surpriză asupra unui manifest ce anunță înființarea Partidului Comunist Român: 1921, 8 Mai.

— „Partidul nostru — spune Stanislav Neuman — a luat ființă în același an și aceeași lună cu al vostru... Și lupta voastră victorioasă se aseamănă cu a noastră. Și grevei voastre dela Griviția din 1933 îi corespunde greva minerilor noștri din 1932. Doftanei — unde au fost atunci întemnițați luptătorii voștri pentru libertate — îi corespunde închisoarea Pankratz unde erau întemnițați luptătorii noștri pentru libertate și unde a murit Iulius Fucik...

Tace câteva clipe dus pe gânduri, apoi spune:

— Viața voastră frumoasă de azi, după cum știu și o văd acum, seamănă cu a noastră. Eliberatorii noștri sunt aceiași; muncim pentru aceleași țeluri și pacea ne e cel mai scump bun.

M. VLAD

Pionieri și delegați din diferite țări la Palatul minunat al pionierilor din București.

PRINTRE PIONIERI, IN PALATUL LOR

Delegații argentinieni, iranieni, australieni, libanezi, se împrăștie plini de încântare prin sălile mari ale Palatului. Și primele întrebări ivite pe buzele fiecăruia sunt: „Aici își petrec timpul liber copiii voștri, pionierii? Întotdeauna au avut un astfel de palat?" Interpretul explică zâmbind.

— Nu, palatul le-a fost dat în anii aceștia...

Iată oaspeții vizitând diferitele săli, diferitele cercuri... La cel de chimie, doi studenți australieni cercetează cu atenție laboratorul, aparatele de experiențe, borcănașele cu azotați.

În fața unui aerostat construit de pionierii cercului de fizică s'a oprit un delegat iranian.

— Eu sunt tehnician — spune el — dar n'aș fi în stare să mă aventurez în confecționarea unui asemenea aparat... Ce bine că pe copiii voștri îi învățați de mici cu lucruri practice.

— Poftiți pe aici! Și însoțitorul deschide larg ușile cercului de botanică. Agronomul iranian Mohamed Mochiri își scoate ochelarii și prinde să cerceteze borcanele cu pătăgele de câte șase sute de grame, ardeii, grâul iarovizat, toate cultivate de pionieri.

— Frumos, frumos, — exclamă el. Guvernul vostru dă posibilitatea tineretului de a studia în toate ramurile.

O delegată intră în grabă:

— Veniți sus! — spune. E o frumusețe! „Sus" înseamnă în „Camera Poveștilor", împodobită cu sculpturi în lemn, cu blănuri de urși și jucării...

Maurice Karbage, profesor de franceză și matematici la Zahlé-Liban, se așează, strângându-și picioarele prea lungi pentru scăunelul pe care i-l oferă un pionier.

— Ce fericiți trăiesc copiii la voi! ne spune. Și, pe carnețelul întins, ne scrie emoționat următoarele rânduri, în arabă și franceză:

„Cât aș dori ca fiul meu Omar să aibă putința de a trăi și învăța la un asemenea Palat al pionierilor!"

Ana ROȘCA

Djoni Trisno (Indonezia)

Desene de Rada Viorel și Cik

Desalis Lazaros (Grecia)

Tineri finlandezi și francezi vizitând uzinele „Textila-Griviția".

Imagini vii

Dela primii paşi, vizitatorul e impresionat de coloanele albe, uriaşe, de coloritul bogat al steagurilor tuturor popoarelor lumii, de aspectul măreţ al exterioruiui. Pătrunzând în sălile expoziţiei ai impresia că intri într'un palat de basm. Tabloul ce-l ai în faţa ochilor se îmbină cu muzica ce pluteşte necontenit peste sală.

Vizitând sălile Expoziţiei Documentare Internaţionale, parcă faci o călătorie frumoasă în toate ţările lumii. Timp de câteva ore eşti transportat cu gândul prin zeci şi zeci de ţări, afli stările de lucruri de acolo, cunoşti aspecte din viaţa şi lupta tineretului. Eşti alături de tinerii din India care luptă pentru pace şi independenţa patriei lor; te afli lângă poporul coreean care a pornit să-şi refacă ţara; răsfoieşti cu emoţie manifestele patrioţilor portughezi; te bucuri de victoria forţelor progresiste din Franţa sub presiunea cărora guvernul a fost silit să elibereze pe Henri Martin; suferi alături de muncitorul englez silit să se chinuiască nopţile prin parcuri; te apleci asupra cărţii împreună cu studentul universităţii „Lomonosov" din Moscova căutând să găseşti soluţii noi pentru continua dezvoltare a ştiinţei şi tehnicii în folosul omului. Chiar dacă standul câte unei ţări nu e prea bogat, cifrele, fotografiile, operele de artă prezentate îţi dau imaginea vieţii poporului respectiv.

■

...Începem călătoria noastră cu China. Pătrunzi într'o mică sală aranjată aidoma saloanelor chinezeşti, cu scaune din pai, cu lampioane mari, roşii. Iată o statuetă de marmoră albă. Un copilaş grăsuţ şi-a suflecat mânecile şi, râzând, îţi îmbracă o mănuşă. Alături a pregătit o lopată. Peste câteva clipe va începe să sape în grădiniţă. Această statuetă are o adâncă semnificaţie. Tânăra Republică Populară Chineză construeşte. Forţele uriaşe ale unui popor uriaş au fost descătuşate. Fiecare imagine vorbeşte despre această, despre munca paşnică şi creatoare. Se califică mii de tineri muncitori, se zăgăzuesc apele capriciosului Huai, se luptă pentru sporirea recoltelor de ceai şi orez. Poporul cel mai numeros din lume învaţă bucuria de a trăi liber, se foloseşte de roadele muncii sale.

„...Coreea. În faţa ochilor se desfăşoară epopeea vitejească a acestui încercat popor. După zeci de ani de înrobire, Coreea de Nord îşi recăpătase independenţa... Un popor liber îşi construia fericirea. În toiul acestei lupte el a fost silit să-şi schimbe mistria cu puşca, tractorul cu tancul şi să răspundă agresiunii. Oraşele s'au transformat în ruine. Sute de mii de oameni au fost omorîţi în bombardamente, în lagăre, s'au distrus creşe, şcoli, vechi monumente de cultură. Fotografiile prezentate la expoziţie vorbesc despre micul, dar eroicul popor care trece acum cu entuziasm la munca paşnică de reconstrucţie a patriei.

Călătoria noastră continuă prin sudul Asiei... Popoarele Indochinei luptă pentru libertate şi pace. Eşarfe uriaşe de mătase galbenă, pline de semnături care cer încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri, stau alături de fotografii ce reprezintă imagini din lupta de eliberare purtată de vietnamezi, de partizanii din Patet-Lao şi Chmer. Afli despre viaţa groaznică a muncitorilor indieni care primesc opt annas pe zi. Cu ei pot cumpăra... 4 ziare.

...America Latină. Alături de aspecte din viaţa grea a tineretului şi poporului chilian, vezi imagini din lupta forţelor progresiste pentru o patrie independentă, pentru o viaţă mai bună, pentru o cultură naţională. În special admiri lupta oamenilor de artă dela teatrul experimental al universităţii din Santiago, care în ciuda greutăţilor ce le stau în cale, în ciuda invaziei de piese pornografice, prezintă capodoperele dramaturgiei universale şi piese originale chiliene. Răsfoieşti cărţi cu poemele lui Pablo Neruda şi ale altor scriitori progresişti, luptători pentru pace din America de Sud. Despre cultura străveche a popoarelor lor, despre acţiunile partizanilor păcii vorbesc şi celelalte standuri unde expun Argentina, Brazilia, Venezuela.

...Tinerii oaspeţi se opresc îndelung şi cu admiraţie la sălile în care expun Uniunea Sovietică şi ţările de democraţie populară. Unii vizitatori din diferite ţări rămân surprinşi. Fotografiile, tablourile, obiectele de artă vorbesc despre viaţa unor popoare libere, fericite. Şi ei aveau cu totul alte imagini străcurate de o anumită presă.

...Bulgaria. Un parfum puternic de trandafiri pluteşte în sală, amintind de înmiresmata vale a Mariţei. Admiri marile construcţii dela Dimitrovgrad, îmbietoarele apartamente muncitoreşti dela Ruseori Colarovgrad, fluerele încrustate de păstorii din munţii Rodope.

...Ungaria. O machetă imensă înfăţişează Budapesta reconstruită, cu poduri peste Dunăre, lucrate măestru. Alături, harta Ungariei. Vizitatorul poate mânui un tablou electric de comandă. O simplă apăsare şi pe hartă apar luminiţe ce indică fabrici noi construite, universităţi, staţiuni de odihnă. Într'o vitrină stau trofeele cucerite de sportivii maghiari la ultima olimpiadă: medalii de aur, argint şi bronz.

...România. La intrarea în sală se află un vas ornamental care înfăţişează bogăţiile patriei. Rotindu-se pe un soclu, ei arată privirilor belşugul ţării. Covoare cu motive naţionale din diferite regiuni arată măestria artei noastre populare. Oaspeţii urmăresc cu atenţie macheta Parcului de Cultură şi Sport „23 August" cunoscut acum tuturor, aspecte ale muncii poporului nostru, ale traiului său fericit.

...Uniunea Sovietică. O sală mare, bogat ornamentată. Pe mici ecrane se proiectează necontenit imagini din viaţa popoarelor sovietice. Iată Stalingradul în 1942, plin de ruine. Imaginea următoare arată Stalingradul reconstruit, cu monumentala stradă a Păcii. Pe alte ecrane se perindă aspecte din viaţa culturală, din viaţa studenţilor, din Uniunea Sovietică. Entuziasmante sunt imaginile construirii Canalului Volga-Don: întâi stepa toridă, monotonă, apoi marea Timlianskaia, canalul cu pânza de canale de irigaţii.

Într'un colţ două pikup-uri, ultimul tip construit în Uniunea Sovietică. Vizitatorii pun plăci, ascultă muzică clasică, populară sau de dans.

Călătoria în expoziţie durează câteva ore. Despre ea s'ar putea scrie o carte întreagă. Vizitatorul rămâne cu impresia că a făcut un drum dealungul lumii. Şi pretutindeni pe unde a umblat, popoarele, tinerotul, se ridică unite pentru apărarea celui mai preţios bun: pacea.

Andrei CONSTANTIN

In fotografii: aspecte dela Expoziţia Documentară Internaţională deschisă la Bucureşti cu prilejul Festivalului.

rumos e portul etelor din Vlașca: marama de borangic, ilia înflorată cu usături multicolore, atrințele sunt cuoscute prin frumusețea lor în toata tara.

Costume din Oltenia.

VESELIE ...

După cum arată chipurile curioșilor, caricaturistul amator are un deosebit succes.

Prietenie trainică.

TINEREȚE ...

Plimbare pe străzile Bucureștiului.

Stau față în față strângându-și emoționați mâinile; prima întâlnire, cu ușoara și firească ei notă de sfiiciune, dă un farmec deosebit chipurilor îmbujorate. Suntem în ziua a treia a Festivalului, în cantonamentul delegației poloneze: fiii Poloniei sunt gazde, iar tinerii soli ai Americii, oaspeți. O întâlnire obișnuită în aceste zile de neuitat. O întâlnire care totuși prezintă anumite particularități: aci, în jurul meselor de sub copacii umbroși se leagă prietenii între tineri aparținând unor țări cu feluri de viață deosebite.

S'au schimbat saluturi, s'au legat primele cunoștințe și discuția n'a întârziat să ajungă acolo unde o doreau cu toții: ce trebue făcut pentru a fi pace în lume și prietenie între toți tinerii, între toate popoarele. Întâi e necesar să se cunoască temeinic. Și iată-i...

Tâmplarul blond din New-York l-a cunoscut pe oțelarul Henryk Kowol de două ori dacă se poate spune asta: întâi la începutul vizitei în cantonament când i-a văzut chipul într'o revistă. Puțin mai târziu l-a izbit asemănarea dintre portret și tânărul polonez, cu ochii verzi, adânci, plini de bună-

O amintire plăcută despre România

PRIETENIE ...

Întâlnire dintre delegații Japoniei și ai Indoneziei.

E ziua lor, a tinerelor fete!

Soliii Coreei eroice au făcut o vizită în cantonamentul tinerilor polonezi. Iată un aspect al atmosferei calde, entuziaste în care s'a desfăşurat această întâlnire de neuitat.

tate, ce stătea lângă el la masă. Au urmat, firește, explicațiile; polonezul s'a recomandat: Henryk Kowol prim-topitor stahanovist la uzinele „Kosciusko", deputat în Dietă.

— Eşti deci şi muncitor şi deputat şi tânăr. Aşa ceva nu există în America...

— Mi s'a turnat şi o statue. Bust... O s'o vezi la expoziție.

Şi muncitorul new-yorkez şi-a înregistrat în minte acest fapt, caracteristic vieții Poloniei de azi.

Au vorbit mult împreună despre lucruri felurite: americanul a povestit printre altele despre fiul lui Iulius şi Ethel Rosenberg, polonezul despre zilele petrecute de el pe țărmul Balticei, în concediu...

Vocile tinerești şi chitara fac acum să răsune cântece ale țării gazdă: „Kukulecka" (cucul).

Melodia le place americanilor; o fredonează şi-o învață repede.

Se privesc cu toții: a trecut puțin timp de când s'au văzut pentru prima oară, dar cântecul i-a apropiat şi mai mult; nu-i mai desparte nici amintirea Atlanticului nemărginit, nici piedicile puse de cei ce urăsc tinerețea lor. Deodată, vecinul lui Kowol, tâmplarul american, se ridică dela masă şi începe să cânte vestitul, răscolitorul „John eu te-am recunoscut cu greu".

Tinerii se înțeleg acum fără grai, le vorbesc numai ochii: ce bine ar fi să fie şi ei, Robeson, aci în grădinița asta însorită, să ne audă cântându-i cântecul... Să ne vadă şi să se bucure, aşa cum s'ar bucura toți oamenii cinstiți din țările noastre, auzindu-ne.

O fată îmbujorată a ascultat cântecul din țara ei îndepărtată, apoi a luat chitara. La început timidă, roşie ca focul, apoi din ce în ce mai sigură pe vocea-i caldă, fata cântă un cântec duios de leagăn cu care negresele îşi adorm pruncii...

Un delegat american face o remarcă justă: grandoarea manifestărilor de massă ale Festivalului este complectată de farmecul acestor întâlniri dela om la om. Da! Sunt nespus de folositoare şi plăcute clipele, orele acestea. La capătul acestor ceasuri petrecute împreună, studenta din New-York care cântase mai înainte cântecul de leagăn, este prinsă acum în horă împreună cu toți şi cântă, de astădată cu voce hotărîtă, Imnul F.M.T.D.

*

La capătul acestor ceasuri, tinerii americani îl sărută pe Henryk Kowol; fiii Poloniei se îmbrățişează cu frații şi surorile lor într'o tinerețe, luptă şi speranță. E greu de descris clipa despărțirii; a fost o despărțire tinerească, plină de sărutări şi urale. Totuşi nimănui nu-i scăpa solemnitatea momentului. Simțeau toți că prietenia născută în dimineața aceea însorită de August le pune pe umeri sarcini grele dar nobile: să lupte şi mai hotărîți împreună şi să gonească împreună, norii negri ce amenință anii tinereții lor.

Matei IONESCU

În cantonamentul danezilor: delegații își povestesc impresiile din aceste zile minunate.

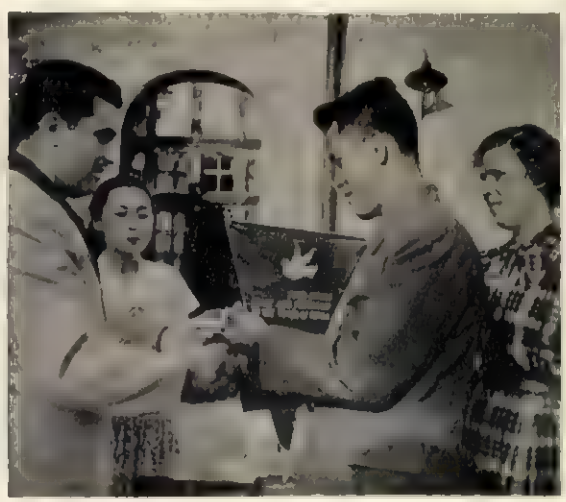

Tineri coreeni şi americani își strâng mâinile, simbol al voinței de pace a tineretului lumii.

Un original grup de instrumentiști pe străzile Bucureștiului.

S'au umplut de tinerețe şi veselie aleile parcului. În fotografie: tineri francezi, suedezi şi români la o plimbare de massă prin Parcul „I. V. Stalin".

ŽECE BILETE

sau

Când nu se ştie că oaspeții călătoresc cu permis

Tramvaiul 26 a stopat brusc. Uşile vagonului motor se deschid şi prin față se urcă grăbit un flăcău blond, înalt, musculos, cu vreo zece insigne prinse în piept.

— Este un musafir! — spune manipulantul celor din spatele lui, ca să justifice că a oprit doi metri dela plecarea din stație şi a permis urcarea prin uşa destinată coborîrii. Flăcăul cel înalt are ochi albaştri, centură de piele împletită şi o tichiuță hazlie în vârful capului. Dar n'are bilet.

De problema aceasta se ocupă însă un student de lângă el, şi o fată în salopetă, şi un bătrânel vesel, şi o pionieră şi... şi... şi...

La un moment dat „musafirul" are în palmă zece bilete... Pare nedumerit de ce în București trebuesc atâtea bilete pentru o singură călătorie. Abia când vrea să plătească şi i se refuză prietenește banii, se lămurește. Acum este însă puțin jenat. Spune câteva cuvinte într'o limbă străină cu sonorități grave. Îşi dă însă seama că nu este înțeles. Zâmbeşte amuzat privind biletele şi deodată... scoate un stilou dintr'un buzunărel al bluzei şi începe să scrie pe spatele fiecărui bilet: „Pace! Karl Lar..." Semnătura nu i se poate descifra complect dar biletele pe care le împarte sunt primite de cei de lângă el cu plăcere şi bucurie...

Karl Lar... se pare că intenționează să coboare la prima stație...

Stop! manipulantul a frânat farăşi brusc. De data asta mai înainte de stație... Lasă maneta, se întoarce spre uşa interioară, o deschide şi strigă vesel:

— Tovarăşe taxatoare dămi şi mie un bilet să mi-l semneze, ți-l plătesc la capul liniei.

Maria ARSENE

Vă așteptăm, veniți și voi!
Plimbarea e minunată!

TREI MOMENTE

I. Autografe

Cald. Peste treizeci de grade la umbră.

In fața magazinului „Romarta", pe Calea Victoriei, s'a format un grup șgomotos, ale cărui rânduri se îngroașe mereu. Se aud râsete sonore, fraze în românește, nemțește, englezește; deasupra capetelor, mâini nerăbdătoare agită foi de hârtie, caiete și bloc-notesuri. In mijlocul grupului, dominându-i pe cei din jur cu statura sa masivă, un flăcău ars de soare, cu o pălăriuță albă, rotundă, neverosimil de mică, de sub care se revarsă pe frunte un ciuf de păr de culoarea spicului de grâu copt. Se pleacă, se ridică iar, ținând în gură un creion, râde, strânge mâinile întinse spre el din toate părțile și iar se pleacă deasupra unui carnet, începând a scrie în el, de zor.

Milițianul din colț privește scena cu atenție, zâmbind. Acum o jumătate de oră, în mijlocul grupului era un tânăr tucuriu la față, înfășurat într'o mantie largă, cu dungi roșii, albastre, verzi. Inaintea acestuia, o fată într'o rochie de catifea neagră și cu un fel de coif de dantelă pe cap. Inaintea el, alții... După ce flăcăul blond va pleca, se va forma un nou grup în jurul unui alt străin, venit din cine știe ce colț îndepărtat al lumii. Milițianul a văzut în ultimele zile zeci de asemenea grupuri și știe că va mai vedea și altele, nenumărate. S'a obișnuit cu ele și totuși privește la fiecare grup cu nesaț.

Grupul se desface. Flăcăul cu tichiuța albă coboară de pe trotuar. A ajuns în mijlocul străzii. In jurul său s'a și strâns un alt cerc de oameni cu bloc-notesuri, creioane, stilouri. Grupul crește repede în număr și ocupă mai bine de jumătatea străzii.

Mașinile opresc, claxonează. Șoferii scot capul pe fereastră, privesc o clipă și se întorc spre pasagerii din spate, liniștindu-i:

— Nu-i niciun accident! Un străin dă autografe!

Milițianul se apropie de mulțimea din mijlocul străzii:

— Vă rog, fiți disciplinați! Impiedicați circulația.

Oamenii se risipesc cu greu, arătându-și unul altuia carnetele, schimbând impresii. Flăcăul blond dă să se apropie de trotuar, dar deodată semnalul luminos din fața sa se schimbă pe roșu.

S'a oprit, nehotărît, în timp ce mașinile trec în goană, ocolindu-l. In fața sa apare milițianul. Salută prietenos și-l invită cu un gest protector să urce pe trotuar.

Tânărul nici nu dorește altceva! Dar iată că milițianul scoate din buzunar un carnet cu scoarțe negre și un creion. „Ah, da, desigur am încălcat regulamentul de circulație... Și acum, desigur..."

Intreabă, privindu-l vinovat pe milițian:

— Amenda?

Un zâmbet larg se întinde pe fața milițianului. Scutură cu hotărîre din mână și spune:

— Nu! Autograf!

Tânărul râde, îl bate pe umăr pe milițian, ia carnetul și creionul și începe să scrie: *„Vänskapp..."*

Milițianul nu a învățat niciodată limba suedeză; cu toate acestea privește peste umărul străinului și traduce cu ușurință:

— Prietenie!

II. Melomanul

— E italian! Nu-l auzi cum cântă? După voce îl cunoști!

— Bine, Gicule, poate să fie și italian. Dar hai să mergem odată acasă! E unu și jumătate noaptea!

Femeia își prinde de braț bărbatul care însă nu se poate hotărî să se urnească din loc. Undeva, în apropiere, cineva cântă cu foc o cantonetă italiană. E într'adevăr plăcut să-l asculți. Dece să pleci acasă?

Femeia începe iar:

— Doar am ascultat astă seară corurile germane și poloneze. Nu-i destul?

— Corul e cor și solistul e solist! Eu zic s'o luăm la dreapta ca să ajungem mai repede acolo unde cântă. Trebue să-l văd neapărat și să-l felicit!

Cei doi se înfruntă o clipă din priviri, apoi se înseninează dintr'odată și prind a-și zâmbi. Zâmbetul îi întinerește: parcă n'ar mai avea obrajii brăzdați de riduri și părul încărunțit.

— Vezi! exclamă el triumfător, după câteva minute, arătând cu degetul drapelul verde-alb-roșu care fâlfâie pe balconul unei clădiri puternic luminate. Au ajuns destul de aproape ca să vadă nu numai drapelul ci și stemele ce le poartă pe piept tinerii așezați pe bordura de piatră a zidului lângă care s'a adunat un grup numeros de cetățeni.

— Văd! Ai dreptate! încuviințează ea cu un zâmbet îndulgent. Dar el îi face semn să tacă. O voce puternică de bariton izvorăște impetuoasă din mijlocul grupului, atacând primele măsuri ale cavatinei din „Bărbierul din Sevilla". Tinerii italieni reiau melodia. După ce bucata se termină, solistul și coriștii sunt răsplătiți de public cu aplauze puternice.

Bărbatul cu păr cărunt își trage soția și mai aproape de grupul ascultătorilor. Ea se ridică în vârful picioarelor ca să-i vadă mai bine pe cântărețul care schițează acum câteva vocalize, pregătindu-se să înceapă o bucată nouă. Vorbește cu hotărîre:

— Nu-i italian!

— Ce spui? — Nu se poate să nu fie italian! se indignează bărbatul și se ridică și el în vârful picioarelor ca să poată distinge trăsăturile cântărețului.

— Nu-i... nu-i... dar... e tovarășul Prisăcaru! strigă el, vesel. Tovarășul Prisăcaru dela Opera de Stat!

— Dela Operă? întreabă cineva din grup. Nu mai spune! Acum jumătate de oră trecea pe strada asta, așa, ca un cetățean oarecare!

— El e! hotărăște bărbatul cu păr cărunt. L-am văzut și l-am auzit în „Aida", în „Boema", în „Tosca". Știu ce vorbesc! Tovarășe Prisăcaru, la zi-i și un cântecel de-al nostru! Să se bucure și italienii de muzica noastră românească așa cum ne-am bucurat noi de-a lor!

Cântărețul nu se lasă rugat și începe „Pe Mureș și pe Târnavă". I se alătură repede toți cei din grup. Apoi încep să fredoneze refrenul și tinerii italieni așezați pe zid. Bărbatul cu păr cărunt și-a prins nevasta pe după umăr. Ochii-i strălucesc tinerește. Cântă și el:

Mie, mie, mie, nici că-mi pasă!
C'o mea-i mai frumoasă
Și mai drăgăstoasă, mâi, mâi!

Constantin VARTA

III. Cântec de dragoste

Grupul adunat la marginea trotuarului se lărgește mereu. Miezul nopții a trecut de mult. Pe fețele tinerilor nu se citește însă nici urmă de oboseală. Stau strânși unul lângă altul, francezi și brazilieni, indieni și italieni, norvegieni și olandezi. S'au întâlnit întâmplător în acest colț mai izolat al orașului. Unii se mai cunosc din vedere, dela manifestările din zilele trecute, alții s'au întâlnit pentru prima dată acum, aici. Au trecut primele zile ale Festivalului, sărbătoarea se apropie de sfârșit. Totuși, cum e și firesc, nimeni n'a putut învăța o altă limbă în acest răstimp.

— In zilele acestea s'a născut o limbă nouă: limba Festivalului — spune râzând, unul compatriot, austriacul Karl Fischer. Spui o frântură de frază, faci un gest și ai și fost înțeles de un chinez, de un irlandez... Pentrucă gândim la fel... De asta...

Fiecare din ei va păstra neștearsă amintirea minunată a zilelor Festivalului.

Mulți tineri din grup au la ei instrumente muzicale. Cuiva îi vine o idee.

— N'ar fi rău să cântăm fiecare un cântec din țara noastră.

Odette Masallo, o fetișcană blondă, cu fața plină de pistrui, aplaudă această inițiativă.

— Să cântăm, dar nu la întâmplare. La școală li se dă copiilor câte o temă pe marginea căreia compun. Cam așa ceva să facem și noi... Să cântăm cântece din țările noastre pe tema dragostei...

Un arpegiu vesel izbucnește din muzicuța lui Fischer. Anelise Meisel, textilistă din Salzburg, începe să cânte, cu voce tremurătoare. Cântecul ei vorbește despre o tânără țărancă îndrăgostită de cel mai bun cosaș din regiune. Ea l-a supărat și flăcăul n'a mai venit la coasă în locul obișnuit. Fata e mâhnită și se gândește cum să-și repare greșala. Dragostea găsește totdeauna soluții: o să-l aștepte pe înserat, în locul unde se plimbă seara băieții și fetele.

Aplauzele nu se mai potolesc. Acum e rândul italienilor. Un băiat mic, cu față veselă, cu mișcări iuți, își face loc prin mijlocul grupului. Ricardo Ricordi povestește în cântec dragostea unui partizan, care pleacă în munții din Nordul Italiei. Iubita lui rămâne în satul ocupat de dușmani. El își jură să elibereze patria și iubita. Tinerii aplaudă pe cântăreț, murmură melodia odată cu el, încercând s'o învețe.

■

Cântă acum Ingo Vlingen o melodie potolită, cu ușoare accente triste. E un cântec de dragoste din Nordul Suediei. În cântecul său, olandezul Gustav van Hut vorbește despre o laică pe care o fată o îngrijește pentru a o dărui băiatului plecat pe mare la pescuit.

Pietro Ferrari s'a gândit că tinerii pot să-și spună și alte lucruri legate de cântecele de dragoste din țările lor. Deaceea propune:

— Înainte de a cânta, să vorbim ceva despre noi. Cel care cântă, să spună cum își visează el căminul, cum ar vrea să trăiască în viitor...

Ferrari începe primul.

— N'am dorințe prea mari. Sunt logodit cu...

— Cea mai frumoasă fată din lume, intervine francezul Jean Luc.

— Exact. Al fost prin Genova, nu-i așa? — râde Pietro. Nu vreau decât o căsuță cu două camere mici, luminoase, cu puțină grădină...

— Și-o chitară, îl întrerupe un compatriot.

— N'ai ghicit... O vioară vreau. Îmi doresc să nu șomez niciodată, să pot merge la universitate și să fiu inginer naval... După cum vedeți, lucruri simple.

— Pentru care trebue pace — spune un brazilian.

— Da, pace! — întărește Ferrari. Ca să iubim, ca să ne bucurăm de căminele noastre, de copiii noștri... Ferrari începe apoi să cânte. N'are voce și nici nu se prea pricepe în ale cânteculuí. Lucrul acesta n'are însă acum importanță...

Se apropie zorile și grupul tot nu se desparte. Cântecele continuă. Își spun dorințele un tânăr brazilian, apoi un tânăr din Islanda, pe urmă alții și alții. Visurile lor se aseamănă. Toți își doresc o viață liniștită, plină de bucurii. Și toți sunt de acord că aceste visuri nu pot fi realizate decât dacă omenirea va avea pace. Pentru aceasta fiecare din ei se află aici, la București, la Festival, pentru aceasta își închină pâcii forțele lor tinerești.

AL. GÂRNEAȚĂ

Care insignă e mai atrăgătoare? După cum se vede, hotărîtea va fi curând luată

Un cântec pe care-l duc cu ei...

Sala de festivități a Casei Universității... La întâlnirea prietenească au venit aproape o sută de tineri maghiari și englezi. Vorbește câte un reprezentant al fiecărei delegații arătând viața și lupta pentru pace a tineretului din țările lor. Atmosfera e însuflețită de parcă ar fi întâlnirea unor prieteni din copilărie... Se anunță în continuare un program artistic. Un dans scoțian, un cântec maghiar Kuruc, o antrenantă melodie pe care tinerii o însușesc legănându-se...

Artiștii, atât cei englezi cât și cei maghiari, se străduesc — îți dai bine seama — să-și dea cea mai prețioasă contribuție la program.

Iată, într'un colț al sălii, se pune la cale ceva deosebit... Toți privesc la grupul englezilor adunați în jurul unui acordeonist.

— Urmează un cântec englezesc de luptă pentru pace, — se anunță. Șapte tineri împreună cu acordeonistul se pregătesc să cânte.

Dar iată că acordeonistul se apropie de rampă și... în locul cântecului spune ceva în limba engleză. Delegații englezi aplaudă entuziasmați. Cei maghiari așteaptă nerăbdători traducerea cuvintelor.

— Acest cântec îl vom cânta în cor cu toții, le tălmăcește interpretul. Se poate învăța de prima dată. Trebue puțină atenție. Dacă-l învățați, n'o să-l uitați niciodată!

Melodia ritmică e cântată de întreaga sală. Cânta englezii, fredonează tinerii maghiari. E atât de simplă și dulce melodia aceasta care slăvește pacea, libertatea și iubirea! Tinerii din delegația maghiară rostesc cu greu cuvintele englezești. Dar e ușor să te descurci când ești între prieteni: interpretul traduce în limba maghiară. Cântecul, cuvintele lui — „Peace, liberty, to love" se cântă acum în limba maghiară „Béke, szabadsag, szerelem"...

C. BOZBICI

PE CALEA VICTORIEI

Mașinile își fac loc cu greu... Piața Republicii e o mare de oameni, împestrițată de costume în toate culorile...

Căciulițele roșii ale delegaților norvegieni se zăresc dela depărtare. Costumele pe care le poartă — pantaloni de culoare închisă, încheiați în fireturi sub genunchi, ilice colorate, cusute cu fire aurii măestrit împletite, le dau un farmec deosebit.

Un tânăr student se apropie de câțiva din ei.

— Autograf? Nu?... dar ce atunci — îl întreabă ei nedumeriți și amuzați de faptul că nu înțeleg. Apoi pricep. Românul dorește să știe cum se cheamă îmbrăcămintea lor. „Cu plăcere..." căciulița se numește „luere" iar restul costumului „bunad"...

La urmă, interpreta îi lămurește că studentul e un cercetător pasionat al porturilor naționale ale diferitelor popoare. A strâns — numai în câteva zile — date despre portul a zeci de popoare.

*

...În mijlocul unor studenți danezi, se află doi tineri muncitori francezi care cântă, acompaniați de o chitară, o șansonetă veselă. Danezii îi răsplătesc la sfârșit cu aplauze și îmbrățișări.

— Dar asta nu ne mulțumește întrutotul, răspund francezii. Dorim să vă auzim și pe voi!

— Aci în stradă nu se poate, n'avem loc... Danezii vor să cânte și să danseze în același timp. În fața „Institutului de Studii Româno-Sovietice", la câteva zeci de metri de aci, se află o curte încăpătoare...

În câteva clipe în mijlocul mulțimii adunată ca din senin, se înfiripă un dans vesel: e „Jupi-Jupi", un minunat dans popular danez.

În alt colț al Pieții Republicii s'a strâns un grup de tineri berlinezi.

De data aceasta, nu ei sunt aceia care împart autografe... Carnețelele lor se întind spre un tânăr înalt, îmbrăcat în haină albă: pianistul român Valentin Gheorghiu pe care l-au cunoscut la Festivalul dela Berlin... Artistul nostru e mai emoționat decât la un mare concert. Dă cu bucurie autografe, povestește tinerilor berlinezi despre realizările lui între cele două Festivaluri.

— Vom veni diseară să te auzim cântând, spun la despărțire tinerii germani pianistului român, vechea lor cunoștință dela Berlin.

Ei nu vor uita niciodată întâlnirea la care s'au cunoscut și s'au înfrățit prin discuții prietenești, cântece și dansuri. Iată-i pe tinerii spanioli și scoțieni aplaudând programul artistic prezentat de echipele lor la întâlnirea prietenească Spania-Anglia.

Zecile de mii de kilometri ce despart Norvegia de Vietnam au fost învinse! La întâlnirea dintre tinerii celor două țări, ce a avut loc în zilele Festivalului, s'au legat prietenii pe care nimeni și nimic nu le vor putea vreodată desface.

CU GÂNDUL LA PACE

„Bravo Bucharest!"

E. S. Ratnaweera
scriitor din Ceylon

Noi am venit de departe, din pitoreasca insulă Sri Lanka (Ceylon). În țara noastră întâlnești la tot pasul șiruri de munți bătrâni, ruvăi sălbatice, cu prăpastii căscate înfiorător, cu cascade în care apa înaltă și înspumată se prăvălește peste colții duri ai stâncilor. În țara noastră întâlnești orașe care au înfruntat veacurile și străvechi temple budiste durate cu grea trudă, dealungul anilor... De aici am venit în România, această țară a nesfârșitelor câmpii împodobite din belșug cu lanuri de grâu și porumb; a pajiștilor smălțuite cu flori multicolore și străjuite de munți semeți, cu crestele încununate de omăt.

Întâlnirea noastră dela București a făcut să se șteargă ca prin farmec miile de kilometri care ne despart pe hartă. Această întâlnire ne-a dat prilejul de a vă face cunoscute crâmpee din cultura noastră veche de 2.500 de ani, primind în schimb darul prețios al comorilor culturii poporului vostru.

Dragi prieteni, în clipa acestei întâlniri îndelung visate, vă strângem cu emoție mâna pe inima noastră, drept mărturisire a adâncilor și sincerelor noastre simțăminte.

Deși țara sub al cărei cer m'am născut și am crescut e frumoasă și plină de priveliști fermecătoare, deși ascunde multe avuții, poporul meu duce o viață grea, lipsită de bucurii și plină de necazuri. Poporul vostru ne-a arătat ce înseamnă o adevărată înflorire economică și politică. Am văzut chipurile rumene și fericite ale copiilor voioși și am împărtășit bucuria care face ca oamenii să-și deschidă sufletul într'un zâmbet liber, în țara unui popor liber.

Am văzut masivele construcții care grăiesc mai mult decât ar putea spune tomuri întregi despre puterea muncii statornicite pe temelii noi.

Parcurile vaste, cu alei înmiresmate, bulevardele largi, clădirile înalte, cu fațadele acoperite de sus până jos cu stindardele tuturor națiunilor, — toate s'au îmbinat într'un tablou care nu se va mai șterge niciodată din amintirea noastră. După cum nimic nu ne va mai putea face să uităm ospitalitatea poporului vostru, a locuitorilor Capitalei voastre.

Bravo, Bucharest!

Profesor **E. S. RATNAWEERA**
Scriitor din Ceylon

Cheia păcii

Cea mai puternică impresie pe care mi-a lăsat-o vizita mea în România este ospitalitatea poporului român. Pretutindeni în țară, și în orașul București, am fost primit cu căldurooasă prietenie.

Și eu cred că există cheia care să ajute toate națiunile și popoarele, indiferent de sistemul lor social și politic, în înfăptuirea unei prietenii și a unei păci trainice.

Y. KUMAMOTO
Corespondentul ziarului „Asahi Shimbun" Tokio

Tineretul lumii cere un Pact al Păcii

Pentru noi, tinerii democrați din Turcia, acest mare Festival care unește mii de tineri și tinere din toate țările, de toate părerile și credințele, — această măreață unitate și solidaritate a tineretului lumii — are o deosebită însemnătate.

Tineretul turc, care a fost silit să-și verse sângele în Coreea și să fie complice la crime înjositoare, care e nevoit să ducă o existență mizerabilă din pricina unui buget de război exagerat, tineretul acesta e nespus de dornic să contribue la întărirea prieteniei și solidarității tinerilor și popoarelor din lumea întreagă.

Noi suntem convinși că marele Festival dela București ne va aduce mai aproape de pacea lumii și suntem siguri că tinerii de pretutindeni își vor întări tot mai mult unitatea și solidaritatea, astfel încât să contribue din plin la asigurarea semnării unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri.

Prof. **Hafide AKIN**
din delegația turcă

Am ales calea păcii

W. Morrow
fost senator (Australia)

Tineretul diferitelor popoare, vorbind graiurile cele mai felurite, având obiceiuri diferite, având chipuri de deosebite culori, s'a întâlnit la București și a fost încântat că a putut face un larg schimb de idei și păreri. Toți acești tineri au fost de acord asupra unui punct esențial: necesitatea păcii. Au râs, au cântat, au dansat cu voioșie și s'au convins că pot să se ajute unii pe alții, să-și făurească fericirea.

Popoarele lumii și-au arătat ferma lor dorință de pace. Dorința lor poate fi împlinită.

În această epocă din istoria omenirii, trebue să nimicim rămășițele barbare ale trecutului și să ne străduim ca orice conflict să fie rezolvat pe cale de negocieri pașnice. Noi, toți participanții la acest Festival, noi cei care am ales calea păcii, să jurăm că vom duce popoarelor noastre acest mesaj de pace al Festivalului.

Tineretul dorește Pacea. Se cuvine ca noi să ascultăm chemarea sa sinceră. Dacă suntem pregătiți să ne dăm toate străduințile pentru triumful acestei cauze, vom câștiga cu adevărat Pacea. Să ne însușim cu toții chemarea:

„Pentru o pace trainică. Pentru rezolvarea diferendelor internaționale pe calea negocierilor!"

W. MORROW
fost senator (Australia)

Pe calea înfrățirii

Chezășia principală a păcii în lume este colaborarea internațională. Fără aceasta, înseamnă să mergem orbește spre pieire, spre sinucidere.

Generalul Carlos Vergara Montero
(Chili)

Armistițiul încheiat în Coreea este un minunat rod dobândit de lupta forțelor păcii. Acestei victorii va trebui să-i urmeze, fără îndoială, o înțelegere solemnă, care să-i oblige pe guvernanți — chiar și pe cei care nu doresc acest lucru — să se supună voinței de pace a popoarelor, care reprezintă o forță măreață.

Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie care s'a ținut la București, este expresia indiscutabilă a amploarei acestei forțe care luptă pentru colaborarea pașnică între popoare și pentru realizarea efectivă a voinței lumii întregi de a se cunoaște, de a se prețui și de a-și întinde frățește mâna.

Am asistat la deschiderea solemnă a Festivalului. Mi-au dat lacrimile de emoție, când am văzut dragostea năvalnică arătată de delegația coreeană față de delegația sovietică; când, rupând rândurile, delegații eroicei Coree s'au repezit să răsplătească cu flori, cu o strânsă îmbrățișare, pe delegații minunatului popor sovietic care a dus o acțiune atât de eficace pentru a contribui la stabilirea păcii în Coreea. La fel de mișcătoare a fost și clipa în care solii tineretului francez au salutat Vietnamul luptător.

Asemenea demonstrații spontane arată cât de hotărît au pornit popoarele pe calea înfrățirii.

General Carlos Vergara MONTERO
(Chili)
Membru în Consiliul Mondial al Păcii

PRIETENULUI MEU NEGRU

de Léon LANDSBERG

Negrule cu suflet alb,
Vreau să-mi scufund faţa
În ciufuta necazurilor tale,
În penerul bucuriilor tale,
Căci deopotrivă amândoi
Ne împărţim soarele
Pe faţa pământului.
Buzele tale îngână melopei
În timp ce în privirea ta de jar
Toată Africa dansează.
Când sub călcâiul tău podeaua
Saltă pocnind ca un tam-tam
Jivinele umane fug
În jungle ruşinii,
Fiindcă vorbele tale sunt dragoste
Şi cântecele tale sunt înţelepciune.

Inima ta curată-i lângă noi,
Frăţească e cum e şi râsul tău.
Pielea ta mai străluceşte încă
De sudorile sclaviei.
Frate de necazuri şi dureri,
Să ne dăm mâna
Şi să răspândim soarele
În inima întregii omeniri;
Lumea e a noastră, a tuturora.

Traducere din limba franceză de **Al. PHILIPPIDE**

Mahmud El Sherbani
(Egipt)

„Voi spune poporului meu adevărul"

Este pentru prima oară când am prilejul să vizitez o ţară de democraţie populară. În ţările noastre ni se vorbeşte întruna de aşa zisa „cortină de fier". Doresc ca toţi oamenii cinstiţi să poată face experienţa pe care am făcut-o eu în cursul şederii mele la Bucureşti. Am fost deosebit de impresionat de omenia adâncă, de prietenia sinceră pe care o arată poporul român, de dorinţa sa curată de pace şi de înaltul nivel al culturii sale.

Atmosfera de aici este cu totul deosebită de cea dintr'o ţară capitalistă. Cele mai nefinsemnate împrejurări ale vieţii de toate zilele sunt pătrunse aci de prietenie şi dragoste de om, de spirit constructiv, iar roadele muncii aparţin în întregime poporului.

La întoarcerea mea în Israel, voi putea spune poporului meu adevărul despre România, despre munca paşnică a poporului român

Aron MEGED
scriitor, Tel-Aviv (Israel)

Aron Meged

NĂDEJDI REÎNOITE

De Ziua Tinerelor Fete am defilat în rând cu tinere muncitoare din Praga, cu fete colhoznice din Ucraina şi eleve ale Conservatorului din Leningrad, cu studente din Pekin... Privirea lor era aceea a unui tineret mândru şi liber, cântecul lor era cântecul oamenilor fericiţi. Şi gândurile noastre se întorceau acasă, pe plaiurile verzi ale Italiei însorite şi scăldate de apele albastre ale Mediteranei, se întorceau la surorile noastre. Oare când va fi privirea femeilor din Italia tot atât de limpede şi de mândră? Oare când vor însoţi chitarele un cântec tineresc închinat bucuriei de viaţă, fericirii? Astăzi încă, privirea femeilor italiene este îndurerată, glasul frânt de umilinţele îndurate. Dar în inima femeilor din Italia bate nădejdea vie după o viaţă nouă, aidoma celei ce am cunoscut-o aici la Bucureşti. Va veni o zi în care şi patria noastră va fi dela un capăt la altul, dela Messina la Palermo până la Genova şi Veneţia, un vast şantier în care energia descătuşată şi creatoare a tineretului va dura lăcaş fericit pentru anii ce vin.

Maria VITTORIA MEZZA
deputată în parlamentul italian
şi Laura GRIFFO
redactor la ziarul „Avanti"

Să apărăm cu străşnicie bunul cel mai de preţ

Imaginile care-mi trec acum pe dinaintea ochilor, în România, nu-mi par cu desăvârşire neaşteptate. Aflasem din vreme, din felurite scrieri pe care le-am citit cu nesăturată curiozitate, despre orânduirea voastră nouă, ce săvârşeşte rodnice prefaceri.

Dar numai în ceasul de faţă sunt pe de-a'ntregul luminat asupra acestei minunate realităţi aevea cercetată. Şi iată că bucuria mi-a împresurat inima, când mi-au râs ochii la priveliştea înfrăţirii tinerilor de pe întinsa faţă a pământului, care au venit aci cu nădejdea într'o lume mai bună, într'o pace veşnică.

Gândurile acestea se potrivesc cu învăţăturile sfinte ale religiei creştine, în ale cărei cărţi vechi stă scris: „Iubeşte-l pe aproapele tău ca pe tine însuţi". Iar religia musulmană spune aşişderea: „Neamurile dela Adam cu toatele se trag, şi Adam din ţărână a fost plămădit" — adică oamenii sunt născuţi spre a fi fraţi.

Deaceea noi păzim cu străşnicie ideia păcii şi a prieteniei. Şi această înfrăţire ce izvorăşte din inimi s'ar cuveni să ne deschidă ochii, să luăm aminte şi să ne ferim de neguţătorii de vieţi şi semănătorii de vrajbă războinică.

Noi vrem ca pacea să-şi poată întinde aripile şi asupra întregului pământ al Egiptului.

Mulţumirile noastre se îndreaptă către înimosul popor român, care ne-a dat posibilitatea să ne mărturisim liber, fără ascunzişuri, credinţa, slujindu-ne de slova presei sale libere.

Mahmud El SHERBENI
vicepreşedinte al Comitetului pentru Relaţii Internaţionale al Asociaţiei „Fraţii Musulmani".
(Egipt)

Purtând cu mândrie insigna Festivalului, tinerele fete îşi exprimă voinţa de a păstra neştirbită unitatea tineretului în lupta pentru pace. În fotografie: un aspect dela demonstraţia tinerelor fete în seara de 7 August

Meeting cu prilejul „Zilei Păcii" la Arenele Libertății.

Vestea sosirii în Capitală a eroinei franceze Raymonde Dien (a doua din stânga), a stârnit un val de entuziasm în rândurile zecilor de mii de participanți la Festival. În fotografie, luptătoarea franceză pentru pace, întâmpinată cu căldură de tinere din delegația sovietică.

Tinere din diferite țări ale lumii, unite în aceeași voință de pace și prietenie, manifestând cu prilejul „Zilei tinerelor fete".

Și mama și fiica sunt oaspeți ai țării noastre: micuța Colombina a venit pe lume la București, la maternitatea Polizu, chiar în ziua deschiderii Festivalului. Mama ei, Nicole Dorcély, delegată din Haiti, a ținut ca fetița să primească numele simbolic al porumbiței. Ceo mai tânără participantă la Festival își petrece primele săptămâni ale vieții pe un pământ liber, înconjurată de grijă și dragoste.

Copilul păcii

de Aurel COVACI

Trecând pe mări, spre larg de zări
Din Haiti a pornise.
Avea în ochi-i revărsări
De suferinți și vise.
Plăpândă 'n pântec îi sălășea
De mult, o nouă viață;
Visa'n curând că va avea'n
Mușchiții ei brațe,
Un făt, frumos ca în povești
Cu ochi precum azurul...
Prăpăd vedea-va, sau nădejdi
Când va privi 'mprejurul?
Îl mângâia de-acum în gând
Cu drag la sân strângându-l,
Mânuța-i caldă sărutând,
Căpșoru-i alintându-l.
Și nani-nani-i îngâna
Cu glasul lin și dulce,
Iar el zâmbea spre mama sa
Când îl ducea să-i culce.
E Bucureștiu'ndepărtat,
Dar pentru prunc e'n stare
Să-și poarte mama'n lung și'n lat
Descultele picioare.
...Și a născut în București!
Îi mozolește aurul,
Un făt, frumos ca în povești
Cu ochi precum azurul.
Și nu zărește corbi mișei
În țara asta, pruncul.
Ci ginga; sbor de porumbei
De-aletul și de-alungul.
E rău și neastâmpărat
Și plânge și se sbate,
Dar mamei, cât îi e de drag,
S'o spună nici nu poate.
Nu se mai satură de joi,
Stă ceasuri să-i privească
Și îi îngână 'ncetinel
Cu voce tinerească:
— Nani, nani, puiul mamii,
Fie-ți somnul dulce, lin.
Dormi în pace, puiul mamii,
Dormi ca să mai crești puțin!
Copilul meu, tu, șoimul meu,
Ascultă cum se'ncheagă
Un cânt din glasuri mii, mereu:
Vrem pace'n lumea 'ntreagă!"
Și parcă glasul tău plăpând
Fără cuvinte 'ngână:
Vreau pacea, pacea pe pământ
Să fie 'n veci stăpână!
Auzi! Rostesc un jurământ,
Atâtea mii de glasuri!
„Vom face pace pe pământ
Și trai fără necazuri!"
Dormi în pace, nu te teme
Șoimul, șoimulețul meu.
Nani, neni, au te teme,
Noi te-om ocroti mereu.

BUN RĂMAS!

Profesor Li Gi Sun
(R. P. D. Coreeană)

La întoarcere vom începe reconstrucția Coreei

Mulțumesc poporului român pentru călduroasa primire și minunata lui ospitalitate. Am văzut cu prilejul Congresului și Festivalului cât de puternice sunt forțele tineretului în lupta pentru împiedicarea războiului.

Încheierea păcii în Coreea e o victorie obținută prin lupta dârză a poporului coreean, cu sprijinul material și moral acordat de popoarele iubitoare de pace din lumea întreagă. Acum, poporul coreean va porni cu succes la reconstruirea patriei sale, prin muncă încordată și cu sprijinul acestor popoare.

Întorcându-mă în patrie, voi pune toată capacitatea mea de muncă în slujba refacerii patriei mele, muncind cu râvnă la catedra mea universitară.

LI GI SUN
Profesor la Universitatea „Kim Ir Sen" din Phenian
R. P. D. Coreeană

Tineri delegați din Columbia.

Ne vom făuri o viață mai bună

Dintr'un colț al holului hotelului Athénée Palace se aud râsete. Un grup de tineri zveltți, cu ochi jucăuși și chipuri bronzate, petrec de minune. Ne apropiem, străși de veselia lor și aflăm că sunt din îndepărtata Columbie. Sunt toți luptători curajoși pentru libertatea patriei lor.

Printre ei se află și tânăra partizană Lina.

— Am străbătut mii de kilometri ca să putem strânge aici frățește mâinile tinerilor din lumea întreagă, — ne spune tânărul columbian Victor Samudio. Acum plecăm cu cele mai frumoase amintiri din București. Tânărul Victor Colaros, adaugă:

— Ne legăm să ridicăm și mai sus steagul luptei noastre, ca să ne făurim un viitor mai bun. Suntem fericiți că glasul tineretului columbian poate ajunge până la minunatul tineret român căruia îi purtăm recunoștință pentru atenția și dragostea cu care ne-a primit.

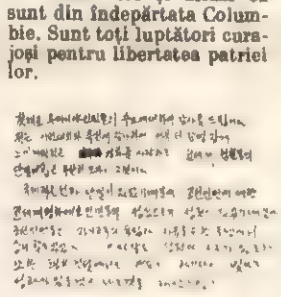

In facsimil textul în limba coreeană al declarației profesorului Li Gi Sun

Prietenie între India și România

Trebue să mărturisesc că venind pentru prima oară din India spre Republica Populară Română, îmi închipuiam că oamenii din țara voastră vor privi stânjeniți la fața mea care nu seamănă cu a lor...

Gândeam în sinea mea că clima țării voastre va fi rece și cețoasă... Dar încă din tren ne-a întâmpinat soarele luminos care scânteia deasupra covorului galben al holdelor, și nu exagerez când vă spun că atunci, în clipele acelea, mi s'a părut că razele aurii și lanurile unduitoare îmi șoptesc: „O, fiul meu, fii și flicele acestui pământ românesc te vor primi cu bucurie!"

Faptele au confirmat aceasta: poporul român ne-a primit cu o căldură și o ospitalitate impresionante, pe care nu le vom putea uita nicicând.

Tradițiile milenare ale poporului nostru, ale tineretului indian sunt îndreptate în primul rând spre dragostea pentru umanitate, pentru pace. Chiar și astăzi, în țara mea, o viață trăită desinteresat, nesupusă intereselor personale, o viață închinată slujirii omenirii este prețuită de popor mai mult decât orice altă mărire.

Atitudinea tinerilor români m'a mișcat profund. Mi-am dat seama că sunt și ei de părere că omenirea trebue să devină mai înțeleaptă, să nu se lase împinsă pe calea pieirii. Sper că această înțelegere va crea o trainică punte de prietenie între India și România, care apără laolaltă cu toate popoarele, cauza păcii.

Bimal GHOSH
publicist
Calcutta (India)

Plecarea noastră nu înseamnă despărțire

Iată că neuitatele zile ale Festivalului sunt pe sfârșite; se apropie ziua în care ne vom strânge mâinile și vom pleca cu toții spre țările noastre. Dar plecarea noastră nu înseamnă despărțire. Noi plecăm, dar vă luăm cu noi, dragi prieteni, în inimile noastre. Luăm cu noi amintirea caldei voastre ospitalități. Ospitalitatea bătrânului țăran, care ne-a fluturat mâna lui înăsprită de muncă atunci când trenul s'a oprit în gară, a flăcăilor voștri voinici și a frumoaselor voastre fete cu ochi mari, căprui. Cu toți acești prieteni scumpi ne-am împletit pentru totdeauna visele și munca, prezentul și viitorul.

Stanislav NEUMAN, poet.
Laureat al premiului de Stat al R. Cehoslovace

Audeoud
ziarist elvețian

Am băut vinul prieteniei

Din adâncul inimii le mulțumesc prietenilor mei români, printre care și acelora cărora le-am strâns mâna în ziua deschiderii solemne a Festivalului, la ieșirea de pe stadionul „23 August".

Am băut la București vinul prieteniei care ne-a legat pe veci. Zilele petrecute aici s'au scurs poate prea repede. Părăsesc România fără regrete, deoarece știu că las în urmă milioane de prieteni de nădejde, pe care ne putem bizui în lupta pentru pace.

AUDEOUD
dela ziarul „Voix Ouvrière" Geneva (Elveția)

Fiecare zi a fost o adevărată încântare

In țara mea, în Africa de Sud, trăiesc sub obrocul discriminărilor rasiale, aidoma milioanelor de alți negri. Deaceea am fost adânc mișcat, trăind zilele de înfrățire dela București, unde fiii a zeci de popoare ne-au întins o mână prietenească, dovedindu-și voința de pace.

Îmi iau rămas bun, mulțumind tineretului român pentru ospitalitatea cu care m'a primit, ospitalitate datorită căreia fiecare zi petrecută la București a fost o adevărată încântare.

W. M. Sisulu
(Africa de Sud)

La revedere!

(Salutul Candelainei Rodrigues)

Țin mult să trimit prin paginile revistei „Flacăra", cel mai călduros salut poporului român și tineretului român, drept mulțumire pentru ospitalitatea fierbinte pe care ne-a arătat-o din primele clipe ale sosirii noastre la București.

Festivalul Tineretului care s'a încheiat într'un chip cu adevărat măreț, a arătat limpede marea putere a tineretului unit, dorința sinceră a poporului român de a lega o strânsă prietenie cu toate celelalte popoare.

Vizita mea în România a fost deosebit de plăcută și sper să mă mai întorc în această țară prietenoasă: deaceea nu vă spun „rămas bun", ci „la revedere!"

Candelaria RODRIGUEZ
(Cuba) Membră în Consiliul Mondial al Păcii; Membră în Comitetul Executiv al F. D. I. F.

Defilează umăr la umăr, reprezentanți ai delegațiilor celor 5 mari puteri, simbolizând prietenia și unitatea de nezdruncinat a popoarelor lor în lupta pentru apărarea păcii.

Trec reprezentanții tineretului luptător pentru pace al Franței

Soli tineretului din îndepărtata Indie manifestează pentru pace și prietenie

Nesfârșite ovații au întâmpinat pe reprezentanții celui mai fericit tineret din lume, tineretul sovietic.

Indiferent de culoarea, rasa, religia, convingerile politice pe care le au, tinerii lumii iubesc în fel de înflăcărat pacea, libertatea. Aceasta o spune și entuziasmul și hotărîrea cu care manifestează tinerii negri din Nigeria.

Tânăra generație a Marii Britanii vrea pace, nu război. Mesajul-ei l-au adus la București, la Festival, delegații care au reprezentat-o.

Tinerețe liberă, sănătate, optimism. Aceste realități au exprimat rândurile trimișilor Poloniei noi dornice de pace.

Astfel, ca o imensă mare de capete, arăta în ziua aceea de neuitat marele stadion din Parcul de Cultură și Sport „23 August".

PE SCENELE FESTIVALULUI

Legende renane, străvechi basme chinezești și flori de cireș din Japonia...

Program internațional în sala Ansamblului de Estradă... Cortina roșie de catifea se ridică încet și în sală se face dintr'odată liniște. În stânga și în dreapta scenei, între arlechine, două perechi de tineri. Par a face parte din decor. Costumele lor, viu colorate, îți amintesc de basme vechi germane, de legendele populare de pe valea Rinului. Odată cu primele acorduri ale orchestrei, perechile se desprind din decor, se leagănă grațios în ritmul unui vals, apropiindu-se de mijlocul scenei. E un dans străvechi, „Lander"-ul din Oldenburg — strămoșul popularului vals.

Sala aplaudă entuziasmată. Cortina coboară ușor pe ultimele acorduri. Apare un tânăr chinez cu un trident. Un Neptun al mitologiei chineze. Tabloul se numește „Sulița sburătoare". Ca la un semn deslănțuitor de vrăji, sulița saltă de pe umeri pe brațul artistului, care zâmbește calm, stăpân pe tainele artei sale. Tridentul de argint se învârtește, saltă, sboară, condus parcă de o mână nevăzută; descrie curbe elegante în aer, pentru a se sprijini apoi o clipă ca să prindă parcă noi forțe, în noi mișcări. Ai impresia că va dispare în aer și te vei trezi din vraja în care totul îți pare posibil. Aplauzele spectatorilor nu cunosc sfârșit.

Ca o baladă care străbate secolele, răsună acordurile unui străvechi cântec chinez: „Asediat din toate părțile", interpretat cu virtuozitate de Ciu-Peng-Cian, la „pi-pa" — un instrument chinez cu coarde. Melodia vorbește despre luptele a doi regi în secolul al III-lea înaintea erei noastre. Ca o epopee a unor vremuri de mult apuse, ea evocă tumultul luptei, dorul de libertate și de cei rămași acasă, durerea pentru cei căzuți.

„Dansul leilor" umple spectatorii de admirație. Originea acestui dans se pierde în veacuri. Foarte popular și răspândit în mai toate regiunile vastei Chine, el cere celor șase interpreți o mare abilitate, forță și deosebit simț al ritmului. Două perechi de dansatori, acoperiți de costumul „regelui animalelor", reprezintă doi lei pe care îi supun forța și inteligența stăpânilor lor. Mișcările sunt perfect sincronizate cu muzica, ceeace produce asupra spectatorilor o impresie de neuitat.

Tablourile prezentate de grupul cultural japonez îți sugerează corodiile Greciei antice sau carolele secolului al XIII-lea, — genuri în care se îmbină într'o unitate perfectă muzica, textul și mișcarea de dans. Într'un decor dominat de silueta zveltă a muntelui Fuji-Yama, tânăra artistă Miciko-Simiz, prin mișcări de o grație specifică artei japoneze, redă frumusețea unei grădini de cireși înfloriți. Trei cântece însoțite de mișcări ritmice ne vorbesc apoi despre lupta tineretului japonez pentru pace: „Să unim lumea într'o ghirlandă de flori", „Tineretul nostru" și „Cântecul grupului de acțiune pentru independența națională".

Programul se încheie cu „Yagi-Bushi", cântec popular însoțit de dans, care simbolizează aratul, semănatul și bucuria de a vedea răsărind primele spice de grâu. Când cortina coboară pe ultimele aplauze, regreți că spectacolul s'a terminat atât de repede. Totuși, el a durat mai bine de două ore.

Eugen GIURGIU

Un joc ce are drept scop efectul de culoare obținut prin jonglarea cu faimoasele umbrelușe japoneze? Nicidecum! E cu mult mai mult: este dansul semănatului și culesului recoltei, un dans care arată cât poporul japonez vrea să muncească și să trăiască în pace.

În pitorescile lor costume naționale, artiștii germani au încântat pe participanții la programele de cântece și jocuri populare germane.

Interesante demonstrații de acrobație făcute de tinerii acrobați chinezi în cadrul programului de gală prezentat de delegația tineretului din R. P. Chineză

Tinerețe, avânt, dragoste de viață, iată ce oferă minunatul spectacol al artiștilor sovietici.

Un spectacol de înaltă ținută

Spectacolul de gală dat de grupul artistic al delegației sovietice a deschis, într'o atmosferă de mare sărbătoare, seria manifestărilor artistice ale celui de al IV-lea Festival, precum și seria spectacolelor din noul edificiu al Operei de Stat din București. Bogatul conținut și înalta formă artistică a concertului au fost imprimate de minunata interpretare a corului renumit al studenților dela Conservatorul de Stat din Moscova, acompaniat de orchestra simfonică a studenților, sub conducerea tânărului dirijor Evghenii Svetlanov, student al Conservatorului din Moscova. Sub bagheta lui Svetlanov, ansamblul a reușit să transmită publicului sentimentele de forță, căldură și măreție pe care le conține cântecul „Partidul ne e cârmaci" de compozitorul Muradeli. Caracterul festiv și de măreție al acestui cântec a fost ingenios subliniat prin folosirea ca fundal scenic a unui frumos și impozant steag roșu ce fâlfâia descriind parcă mersul unei coloane de frunte, coloana partidului care conduce poporul sovietic spre societatea comunistă.

Asemenea elemente scenice, care au subliniat puternic caracterul realist al spectacolului, au fost folosite și în tabloul final când, datorită mișcării pe scenă a ansamblului și a steagurilor ce simbolizează pacea și prietenia, Imnul F.M.T.D. a răsunat mai convingător decât oricând, antrenând și pe spectatorii din sală, care sub bagheta dirijorului, au cântat și aplaudat în ritmul minunatei melodii.

Intreaga desfășurare a spectacolului, care a dovedit îmbinarea fericită a unei interpretări artistice de înaltă valoare cu prezentarea vizuală scenică corespunzătoare, a reușit să creeze spectatorilor sentimentul celei mai înalte satisfacții. Se cuvine să menționăm în privința aceasta meritele celor doi artiști, care au creat concepția regizorală și scenografică a acestui spectacol: regizorul-șef al concertului, Iosif Tumanov, maestru emerit al artei din R.S.S. Georgiană și artist emerit al R.S.F.S.R., laureat al Premiului Stalin, și pictorul Mihail Petrovschi, maestru emerit al artei din R.S.F.S.R.

Intregul spectacol a fost susținut de elemente tinere, fie ca dirijori, fie ca soliști sau membri ai colectivelor de coruri și dansuri, reprezentând un buchet minunat al tinerelor forțe artistice ce se dezvoltă în Uniunea Sovietică. Astfel, tânărul dirijor Rojdestvenschi, încă student la Conservatorul din Moscova, care a susținut cu orchestra duetul din baletul „Flacările Parisului" de B. Asafiev și „Dansul cu fulare", pe muzică de Schumann, a demonstrat simțirea ascuțită, finețea și competența unui dirijor matur.

Persistă încă în memorie grația și precizia cu care a dansat balerina N. Curgapchina. Dansurile prezentate au dat o bogată varietate programului prin caracterul lor deosebit ca gen și stil. Dansuri populare ruse, bașchire, gruzine și ucrainiene au alternat cu dansurile clasice din baletele ruse și occidentale. „Dansul cu fulare" de Schumann, executat de I. Izraileva și Sviatoslav Cuznețov, a produs o impresie deosebită prin plasticitatea și expresivitatea mișcărilor. Tinerii interpreți au încântat sutele de spectatori.

Cu grație și vioiciune a prezentat dansurile sale Ansamblul de Stat de dansuri populare al R.S.S. Georgiene. „Cât de fericit și luminos este traiul popoarelor Uniunii Sovietice!" — gândește spectatorul care a văzut și a ascultat dansurile și cântecele rușilor, moldovenilor, georgienilor, bașchirilor, toate executate cu o impresionantă măestrie.

In interpretarea ariilor de operă și-au arătat măestria și tinerii Larisa Avdeeva, solistă la Teatrul Mare Academic de Stat al U.R.S.S., Vladimir Otdelionov, solist al Filarmonicii de Stat din Moscova, și Galina Oleinicenco, studentă a Conservatorului de Stat din Odessa.

Deși este bine cunoscută virtuozitatea coregrafică a dansatorilor ruși, apariția celor trei soliști din echipa de dansuri a ansamblului artistic „Piatnițchi" — Andrei Climov, Piotr Sorochin și Vladimir Subarin — a stârnit un adevărat entuziasm. Spectatorii au apreciat prin furtunoase aplauze înalta tehnică a acestor dansatori și caracterul viu, dublat de un humor sănătos, al dansurilor pe care le-au executat. Programul a cuprins deasemeni numere atractive de acrobație și jonglerie, care au fost prezentate cu talent de artiștii Estradei de Stat din Leningrad, Valentina Scorțova și Nicolai Sarai precum și de Mihail Meșcereacov, artist al Estradei de Stat din Moscova. Grupa de violoniști sovietici a adus o formulă originală de prezentare a piesei „Hora staccato" de Grigoraș Dinicu, formulă foarte reușita atât din punct de vedere artistic cât și practic, prin transcrierea piesei pentru grupul de violine.

Elementele variate care au alcătuit spectacolul de gală au fost înmănunchiate într'un program unitar, de o excepțională măestrie, care a dovedit grija pentru exprimarea artistică a conținutului bogat al vieții oamenilor sovietici și nivelul înalt al artei marelui popor sovietic.

Dealtfel, pe numeroasele scene ale Bucureștiului, artiștii sovietici au oținut în zilele acestea pline de clocot tineresc ale Festivalului, multe alte succese răsunătoare.

Mauriciu VESCAN
Compozitor,
Director al Operei de Stat
din București.

Dansatorul african Wade Abdulai

Din buzunarele dela piept Wade Abdulai scoase o hârtie împăturită și o desfășură pe banca din fața noastră. Degetul urmări linia subțire care conturează granița țării sale.

— Africa Occidentală, rosti el rar, străduindu-se să pronunțe cuvintele corect în românește. Apoi adăugă în franceză, abia șoptind: „E țara noastră, dar e sub ocupația colonialiștilor".

Wade Abdulai nu e poet; el n'a scris niciun vers în viața lui. Dar puțini oameni am auzit vorbind despre țara lor cu atâta înflăcărare, cu atât patos ca pe tânărul negru Wade. Cuvintele lui ne-au deschis o miraculoasă fereastră prin care am văzut nesfârșite plantații de cacao și arahide, arse de căldura năprasnică a soarelui, spinări negre lucind de sudoare, aplecate în imensitatea lanurilor de bumbac...

Wade Abdulai, dansatorul negru, ne-a vorbit despre țara lui și altfel decât prin cuvinte. El ne-a depănat — împreună cu prietenii săi — povestea tristă a poporului negru, în graiul mut, dar atât de expresiv al dansului.

... Un tânăr cu pielea de culoarea abanosului, uscățiv, cu figura crispată, pare a purta pe umerii săi încovoiați o povară neînchipuit de grea. Copleșit de greutate, el dă să se prăvale; genunchii i se îndoaie și fruntea-i atinge aproape țărâna. Loviturile șuierătoare de bici îl silesc însă să se ridice. Negrul își duce mai departe povara, mergând în neștire înainte. Șuieratul amenințător al biciului îl urmărește. Dar iată că aceste sunete par a-l trezi deodată din apăsătoarea-i amorțeală. Umerii i se îndreaptă încet, pasul îi devine sigur, apăsat, fruntea i se înalță; dar când să pornească înainte, două brațe îi prind pumnii încleștați. Incepe lupta, lupta poporului negru trezit din seculara înrobire. Și lupta e aprigă...

In graiul mut al dansului, Wade a povestit într'o seară tinerilor veniți din toate colțurile pământului, la unul din spectacolele Festivalului, despre suferințele și lupta poporului său.

Sanda FAUR

20.000 km. au străbătut acești tineri pentru a putea prezenta pe scenele din București dansurile și cântecele poporului australian.

Artiștii zâmbesc — spectatorii râd, pe scenă se află Evan Mc Coll, care fa cântecele sale o șfichiuit cu biciul satirei pe acei ce ar vrea să răpească, printr'un nou război, zâmbetele de pe buzele tineretului lumii.

Compozitorul, interpretul și animatorul teatral Evan Mc. Coll

Intr'unul din cartierele mărginașe din răsăritul Londrei se află un teatru, modest ca înfățișare, purtând numele de „Theatre Workshop". Il vizitează acei englezi care deobicei nu au nici bani, nici timp să meargă la spectacolele teatrelor din centrul Londrei — il vizitează muncitorii. Pe scena lui, în sala plină întotdeauna de public muncitoresc, poate fi auzită seară de seară vocea plină, cu inflexiuni calde, a lui Evan Mc. Coll. Dar figura lui deschisă, încadrată de o mică barbă roșcată, ca și vocea-i de o sonoritate fermecătoare, nu sunt cunoscute numai de către londonezi. Minerilor din Wales, textiliștilor din Manchester, fermierilor scoțieni le-au devenit dragi și apropiați acest artist popular și tovarășii săi, care poposesc în orășelele lor și le cântă despre viața, despre năzuințele și lupta poporului britanic.

Lui Evan Mc. Coll îi sunt dragi, mai presus de orice, două lucruri: poporul său și muzica. Viața l-a învățat că, pentru a putea să slujească aceste două mari pasiuni ale sale, este nevoie de pace. Deaceea, Evan Mc. Coll a devenit un înflăcărat luptător împotriva pregătirilor de război. Iar armele sale sunt la fel de pașnice ca și cauza pentru care luptă: cântecul și teatrul.

■

... Pe străzile Londrei, prin piețele ei mari sau mici, se strângeau, cu puțină vreme în urmă, tineri și tinere care începeau dintr'odată să cânte și să danseze. In jurul lor se aduna mulțime și în câteva clipe întreaga piață fredona:

Cumpără-mi un zepelin
E bun chiar și un vapor
Căci se trebue neapărat să fiu
La București în 1953.

Tinerii dădeau spectacole pentru a putea strânge fondurile necesare călătoriei spre București a delegaților la Festival. Iar cântecul vesel, devenit în scurt timp cunoscut mai în toate cartierele Londrei, era compus de Evan Mc. Coll...

Intr'o dimineață de August, Evan Mc. Coll a poposit în București. In după amiaza aceleiași zile și seara din nou, el cânta, pe scena teatrului de vară din Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin", cântecul acesta antrenant, scris special pentru măreața manifestare a păcii și prieteniei, dela București. Iar tinerii din toate țările, ca și publicul românesc, l-au bisat în nenumărate rânduri pe autorul și interpretul cântecului „Cumpără-mi un Zepelin"...

In scurt timp, în orașul Festivalului, cântecele sale au început să fie îndrăgite și fredonate de tineri de pe toate meridianele globului.

Paul Iosef, muncitor negru din Africa de Sud, Pierre Lintingre, student francez în filosofie, Bünsckek Siegfried, minerul german de 18 ani, Placido Conrado Pereiro, student brazilian care muncește vara pe plantații pentru a putea învăța iarna, vor duce cu ei, asemeni unui salut de pace trimis de tinerii englezi, cântecele lui Evan Mc. Coll.

S. RICEA

Tineretul în marș

de Claudio SILVA

poet brazilian

Tresar acum zori noi din miez de noapte;
Ne umplu caru-albastru de speranțe:
E tineretul îndrăznej ce vrea
Prin luptă, jinduita libertate
Peste întinsu-Americii s'o'nalțe.

Stârnește vântul tremurânde șoapte
Prin trestii lungi cu suc de zahăr, dulce.
Cu tinere foșniri de plante coapte
Râvnește la glie lăncile să-și culce
Când vine'n pripă omul spre-a le smulge.

Și totuși, totuși tinerii la noi
In petice și zdrenje se'nvestmântă.
Il roade foamea, sunt spetiți și goi
Dar chiar așa robiți, striviți de trudă,
Chemarea mea de pace pot s'o-audă.

La noi cresc tineri obidiți și veștezi,
Supuși la umilire și la cazne.
Dar chiar prin foametea ne'ndrumă Prestes
Pe drumul greu al luptei și-ei slavel,
Drum presărat cu purpurii garoafe.

Da! Sunt în țara mea eroici tineri,
Poporul crește ne'nfricați eroi
Ce luptă dârz, mereu, cu mine'n rând
Prin oseminte, viscol și nevoi,
Drepțatea să domnească pe pământ.

Chemarea noastră-i clocot de ocean
Pe când sărut sclipirile de stele
Ce ne-argintează fruntea'n raze vii
Prin liniște de flori și bătălii,
Prin scrâșnete de ghiață și oțele.

Un viitor la seceriș ne-așteaptă.
. . . . . .
Ziua cea Mare, jinduită, dreaptă
Ce tineretu'n luptă-o făurește,
E-o sărbătoare plină de nădejde
Care prin zvon de cânturi se vestește.

Intr'o limbă comună tuturor popoarelor

O scenă fără decoruri. Câteva reflectoare. Doi artiști, în fața unei săli pline și entuziaste. Tineri maghiari și norvegieni, francezi și români, irlandezi și australieni urmăresc cu emoție spectacolul. Cu toții aplaudă împreună, râd împreună, se bucură împreună de minunatul joc al celor doi artiști francezi, Marcel Marceau și Gilles Ségal.

Arta acestora nu se rostește în limba niciunui popor și totuși în a tuturor. Instrumentul lor de expresie e gestul, mima. Fără cuvinte, în gesturi mute sunt exprimate idei adânci. Iată, în răstimpul unui minut, redată povestea vieții omenești: adolescența, maturitatea, bătrânețea, moartea. Cu fiecare fracțiune de secundă se schimbă ceva pe fața, în gesturile, în mișcările artistului.

Artiștii știu să stârnească râsul. Un proverb spune că râsul ucide. Artiștii ucid, biciuind tot ce e putred și înapoiat.

Virtuoși ai mimicii, creatori de artă realistă, cei doi tineri artiști francezi își pun talentul în slujba prieteniei popoarelor. Deși puțin răspândită, arta lor devine încă o punte de înfrățire.

Tineri, îndrăzneți, exigenți față de nivelul artistic al spectacolului, Marcel Marceau și Gilles Ségal au adus la Festival încă o mărturie a comorilor ce pot fi scoase la iveală, puse în valoare și dăruite popoarelor.

B. ANDREI

Viața anticei Elade, dar și dragostea de pace a poporului Greciei contemporane, au fost ilustrate în spectacolele prezentate de tinerii artiști greci. Fotografia reprezintă o scenă din piesa „Pacea" a clasicului literaturii antice ellne Aristofan, interpretată în cadrul Festivalului de delegații tineretului grec.

In cadrul concursurilor culturale internaționale dansatoarea coreeană Bak Suk Ghi s'a bucurat de un meritat succes interpretând „Dansul săbiilor".

Ce să admiri în primul rând: costumele multicolore, muzica dulce sau dansul viol al tinerilor argentinieni?

Tineri coriști și instrumentiști austriaci prezentând un concert la Arenele Libertății.

Două cuvinte românești

In seara târzie, Piața Libertății e o mare de capete. Din parc și din străzile învecinate se revarsă necontenit râuri de oameni, tălăzuindu-se încet spre scena mare din mijlocul pieții — adevărată insulă inundată de lumina reflectoarelor. Ansamblul de cântece și dansuri al tinerilor din R.P. Mongolă înfățișează oaspeților veniți din toate țările lumii și miilor de spectatori români cântece și dansuri populare din îndepărtata lor patrie.

Aici, în inima Bucureștiului, sunt aduse parcă aevea, pentru câteva ceasuri, priveliștile largi ale pământului mongol, cu lanurile sale de orez și grâu, cu munții săi înalți, cu deșerturile sale de nisip, cu marile sale herghelii de cai focoși purtați în galop de călăreți nefricați.

Spectatorii își apropie și îndrăgesc în aceste clipe patria liberă a prietenilor lor mongoli, înțeleg emoția cu care Zagdsurur, frumoasa cântăreață dela teatrul din Cobda, dă glas străvechiului cântec popular: „M'am născut în Huder-Dungui":

Pământ natal, frumos Huder-Dungui,
Cât e de mare, cât îl prețuesc!
Ce mândru sunt de întinderile lui,
Chemarea sa deasupra-mi o cinstesc!

Deasupra mării de oameni se așterne o tăcere adâncă. Nimeni nu se mișcă, tălăzuirea a încetat. Vântul lin al nopții de vară, care foșnește printre arborii parcului, poartă departe glasul cristalin al cântăreței, ca o chemare la viață, la apărarea frumuseților și comorilor ei.

Se cântă apoi „Floarea roșie" și „Să închinăm patriei tot ce avem mai bun". Urmează acrobații, dansul călăreților...

Și, după fiecare cântec sau dans, publicul răsplătește măestria artiștilor cu aplauze entuziaste.

Cântăreața Țogzolma apare pe scenă într'un minunat costum național de mătase albă. Deodată întreaga sală freamătă de uimire și bucurie: ea cântă românește! Un cântec popular românesc minunat interpretat:

S'a gătit badea de nuntă...

Multă vreme aplauzele nu contenesc.

La sfârșit, într'o însuflețită împreunare de glasuri, mulțimea cântă alături de artiștii mongoli Imnul F.M.T.D. Aceștia sunt înconjurați, li se strâng mâinile, sunt îmbrățișați. Un grup de pionieri culege autografe. Copiii sunt fericiți. O fetiță îndrăzneață își face loc și ajunge în fața lui Țogzolma. Îi întinde caietelul, apoi își ia inima în dinți și o întreabă:

— De unde știți atât de bine românește...?

Cineva traduce artistei întrebarea. Cântăreața mongolă râde, o prinde în brațe pe fetiță și o sărută pe amândoi obrăjorii. Ar vrea să-i spună că nu știe românește. Că vorbele cântecului le-a învățat pentru Festival. Dar își dă seama că știe totuși bine două cuvinte al căror cuprins adânc îl cunoaște și-i e nespus de drag; le rostește:

— Pace și Prietenie!

— Pace și Prietenie! răspund zeci de glasuri de jur-împrejur.

N. MĂRGEANU

Departe e Mongolia de patria noastră! Dar, prin cântecele lor, tinerii mongoli au arătat că distanțele nu pot despărți popoarele iubitoare de pace. Că, dimpotrivă, țelul comun le apropie și le unește.

Impresii de neuitat

Prima impresie pe care am cules-o fiecare din noi, participanții la Festival, a fost deosebita ospitalitate cu care ne-a înconjurat poporul român. Am cunoscut încă dela graniță atenția deosebită pentru nevoile noastre. Tocmai această ospitalitate a contribuit la crearea atmosferei în care s'au manifestat prietenia și unitatea de nezdruncinat a tineretului lumii în lupta pentru pace.

Pentru mine, ca muzician, va fi neuitată ziua în care l-am văzut pe marele dirijor român George Georgescu. Simfonia IX-a de Beethoven, executată sub bagheta sa, a fost atât de perfect interpretata, încât îmi lipsesc cuvintele sa pot exprima cât de mult m'a încântat. Nu-mi este rușine să mărturisesc aici că în timpul audiției mi-au dat lacrimile.

M'au interesat deosebit de mult și spectacolele ansamblurilor populare românești; am constatat încăodată că muzica românească este apropiată sufletului polonez. M'am desfătat, deasemeni, ascultând minunatele concerte ale ansamblurilor sovietice și admirând baletul din Leningrad, ca și numeroase alte spectacole, date de tinerii din zeci de țări ale lumii.

Concursurile culturale internaționale, la care au participat orchestre, coruri, soliști vocali și instrumentali, au constituit deasemenea momente importante în desfășurarea Festivalului și au arătat că muzica, la rândul ei, contribue din plin la înfrățirea popoarelor.

Ca încheiere vreau să exprim gazdei noastre dragi, poporului român, călduroase mulțumiri pentru ospitalitatea pe care ne-a acordat-o în timpul grandiosului Festival.

Iozef WILKOMIRSKI

Director muzical al Ansamblului de cântece și dansuri al Consiliului Central al Sindicatelor din R. P. Polonă

Țara mea

de Jean ANTOINE
(Guadelupa)

O, țară a mea!
Străveche insulă adorată
a caraibilor roșii.
Țară a mea!
Străveche glie adoptată
(cu forța, adoptată)
pe care-o stăpâneau strămoșii.
Strămoșii mei aspri, mutați
de pe coastele Africii
pe țărmurile Americii!
Țară a mea!
Străinul mai mult decât pe alte te vrea,
pentrucă animale e tain
nu-s veninoase și nu pândesc flămânde în cale...
Țară a mea!
Din Atlantic răsari
Și-azurul îți crește un nimb;
dar, adânc în tine, în schimb,
e avalanșa luminilor mari,
a uzinelor — cimitire
și pădurea
cu miresme și voci și tăceri,
privind prin ani
spre câmpiile de trestii de zahăr
și spre câmpiile de banani,
— morminte de lacrimi amare,
de sânge și de sudoare...
În adâncul tău, Foamea,
foamea care colindă'ncruntat
printre cei fără pâine —
Și Mâna,
mâna care ține un sceptru
de sânge'ntinat,
de sângele celor morți și ai celor vii,
îngrămădind leșurile, mii
în primăvara tânără și miresmată...
Pline de zâmbet izvoare,
păsărie cântătoare,
cu unda mlădie ca hulubul...
Da!
. . . . . .
Țară a mea!
Stâncă pierdută'n Ocean, undeva,
necunoscută și nerecunoscută
de-aceea care-ți zice: „Copilul meu!"
Țară a mea!
Azi, vizuină de tâlhari...
Suptă de vampirii cei mari
Din Franța, din Siria,
din America, sau de Aiurea;
Țară a mea!
De miresme ți-e plină pădurea,
de miresmele fructelor și ale florilor.
Țară a mea!
Cu mirările tale adânci,
cu tristețile tale ciudate,
cu clipele tale ades nemișcate,
Țară a mea! Țara mea,
cuvântul din urmă încă nu ți l-a spus,
căci se amestecă'n adâncul ei
Hora macabră a vechilor zei.
. . . . . .
Și-al tobelor cântec
mai tare ca tunetele toate...
căci fructul pe care-l poartă în pântec
se numește: „Libertate!"

În românește de **Nina CASSIAN**

Tinerii din peste o sută de țări ale lumii vor povesti fraților și prietenilor lor cât de frumoase sunt jocurile naționale românești.

Tinerii artiști amatori din delegația S. U. A. aduc cu ei pe scenă dorința vie de pace și viață liniștită a poporului american.

„Frumoase dansuri aveți voi, românii!"

Kazim bate ușor tactul dansului în bordura balconului. În fața ochilor lui, pe scena cu uriașe draperii galbene a cinematografului „Patria", în lumina plăcută a reflectoarelor, douăsprezece fete cu năframe roșii, cu ii minunat înflorate și cu taleri de argint pe piept, se leagănă în ritmul muzicii. Talerii scot clinchete argintii, parcă ar fi zeci de clopoței.

Kazim e din Bagdad. Vede pentru prima oară un dans popular românesc. Se entuziasmează de măestria cu care tinerii din ansamblul C.F.R. interpretează „Dansul primului snop". E cucerit de variațiile de mișcări, de succesiunea rapidă a figurilor.

Un grup de șapte fete se ivesc de după perdeaua albastră din fundul scenei. Una dintre ele poartă un snop bogat și e înconjurată de celelalte dansatoare. Împreună încing o horă furtunoasă. Dansul acesta, care simbolizează bucuria culegerii recoltei, e viu aplaudat de întreaga sală.

— Frumoase dansuri aveți voi, românii, spune Kazim unei tinere care-l însoțește. Splendid, splendid!

*

Tinerii străini, participanți la cel de al IV-lea Festival Mondial, au putut vedea în aceste zile minunatele creații corale și de dans ale poporului nostru. La „Arenele Libertății", la „Teatrul de vară A.R.L.U.S.", în sala „Patria" și pe alte zeci de scene din săli, din piețe și parcuri.

La „Arenele Libertății" echipa de fluieraș din comuna Jina, raionul Sibiu, a cules îndelungi aplauze pentru înalta măestrie cu care artiștii au executat din fluier „Învârtita" și „Hațegana". „Dealungul" și „Învârtita" — străvechi dansuri de pe Valea Mureșului și a Someșului, păstrate până astăzi — au stârnit un viu interes. Peste tot unde a răsunat cântecul popular românesc și au fost prezentate dansurile noastre pline de entuziasm, de bucuria vieții noi, oaspeții s'au simțit minunat, au petrecut clipe pe care nu le vor uita.

B. CORNEA

Grația și poziunea ce domină în dansurile orientale — iată ce a caracterizat programul artiștilor libanezi.

TINEREȚEA

Mingea e în joc. Olaru din echipa reprezentativă a tineretului din R. P. R. câștigă duelul aerian cu halful de centru al echipei austriace „Sturm Sankt Pölten 2".

Un aspect dela concursurile desfășurate la Șrandul Tineretului: sărituri impuse fete.

Atac și apărare. Mingea trasă puternic de voleibalistele bulgare a fost oprită de blocajul strâns al jucătoarelor chineze.

Hami Hanukasvili (U.R.S.S.) a fost cel mai bun halterofil la categoria semigreu. Iată-l pe podiumul învingătorilor împreună cu următorii doi clasați: danezul Runge și polonezul Dziedzic.

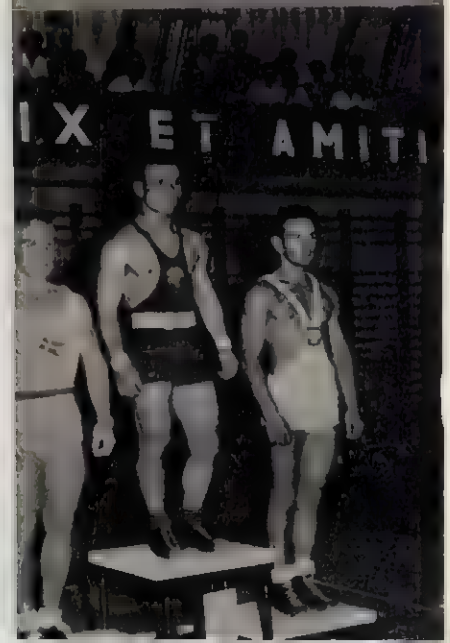

În mijlocul unor adevărați prieteni

În zilele dinaintea începerii întrecerilor de sărituri în apă, Karl Kobylansky putea fi găsit în fiecare dimineață la bazinul dela Șrandul Tineretului, unde-și făcea antrenamentele. L-am urmărit cum urca de zeci de ori scările trambulinei, cum se oprea pe marginea scândurii flexibile, apoi cum se avânta în aer pentru ca, după un sbor frumos, să cadă lin în apa limpede a bazinului. De pe margine, antrenorul român Alexandru Lascu privea cu atenție mișcările tânărului sportiv, îi spunea din când în când câte ceva, sau îl punea să repete un exercițiu.

Încă din prima zi după sosirea la București, Karl Kobylansky, venit tocmai din îndepărtata Canadă,

s'a împrietenit cu sportivii români. Multiplul nostru campion de sărituri în apă, Alexandru Lascu, acum antrenor, s'a oferit bucuros să-l ajute pe tânărul sportiv canadian, ocupându-se îndeaproape de antrenamentele lui.

În pauza dintre două sărituri, avem prilejul să stăm de vorbă cu studentul din Toronto.

„Am găsit aici adevărați prieteni — ne declară Kobylansky. Sportivii români mă înconjoară cu multă dragoste și îmi dau sfaturi deosebit de prețioase.

Niciodată până acum nu am întâlnit atâta bunăvoință, atâtea inimi calde, atâtea fețe prietenoase ca aici, în orașul Festivalului".

V. CRISTIAN

E minunată această sărbătoare

„Am venit la București cu dorința fierbinte de a fi alături de miile de tineri din toate părțile lumii, care s'au întrunit aci, în orașul Festivalului, pentru a ține sărbătoarea lor, a tinereții și păcii. Și e minunată această sărbătoare, minunate sunt toate cele din jurul nostru, iar oamenii — veseli și primitori.

Noi, ciciliștii belgieni, am fost pur și simplu entuziasmați de amploarea și ținuta exemplară a acestor întreceri. Nu ne-am închipuit că va fi atât de frumos.

Suntem 13 în echipa noastră. Ne-am adunat din mai multe ținuturi ale Belgiei. Nouă tineri sunt flamanzi, trei valoni și unul din Bruxelles. De fapt noi vorbim dialecte diferite; totuși ne înțelegem foarte bine. Acesta este însă un lucru mic pe lângă faptul că aci, la București, s'au putut înțelege și împrieteni tineri vorbind limbi cu totul deosebite. Aceasta pentrucă, la fel ca în mica noastră echipă, pe toți cei care s'au întrunit la București îi unește un gând și un țel comun: pacea!

În numele tinerilor din echipa de ciclism a Belgiei.

Roger VERPLAETSE

Am câștigat proba ce mi-e dragă

Am fost deosebit de impresionat de interesul și prietenia cu care am fost înconjurat încă din primele momente ale sosirii mele la București. Faptul că performanțele mele erau atât de bine cunoscute și comentate de toți cei ce m'au înconjurat, dovedește popularitatea sportului în România. Rezultatele de valoare ale sportivilor români cu care am concurat alături, dar mai ales excelenta organizare a concursurilor sportive din cadrul Festivalului, mi-au întărit această convingere. Am admirat sincer munca uriașă pe care organizatorii, arbitrii și oficialii au depus-o pentru ca toți concurenții să poată da maximum.

Am avut satisfacția să întâlnesc aici pe aproape toți specialiștii la proba pe care o îndrăgesc. Cu aruncătorii de ciocan maghiari și sovietici am desfășurat o întrecere pasionantă și sunt fericit că am reușit să arunc ciocanul la 58,49 metri. Am izbutit prin aceasta să câștig în fața cunoscutului sportiv maghiar Csermak, campion olimpic, care a aruncat și el ciocanul la 58,49 metri, a cărui măestrie sportivă a stârnit admirația mea și a tuturor sportivilor norvegieni.

Nu voi uita niciodată clipele frumoase ale Festivalului în cadrul căruia — la deschidere — am avut cinstea să port steagul țării mele în fruntea delegației sportivilor norvegieni".

Sverre Strandli
Norway

Sverre Strandli, recordmanul lumii, dând premierea câștigătorilor dela proba de aruncare a ciocanului.

Iosef Csermak, care, ca și Strandli, a aruncat ciocanul la 58,49 m. surprins de fotograful nostru în plin efort.

LUMII PE STADION

La 4 August, pe stadionul „23 August" din București... Cazarmele indicau ora 15,40 minute. Era ziua și ora în care gândurile milioanelor de tineri sportivi din întreaga lume se îndreptau spre Capitala patriei noastre.

În același timp, pe noul stadion al orașului nostru în haină de sărbătoare, peste 80.000 de oameni așteptau nerăbdători deschiderea mărețului eveniment sportiv al anului. A fost o zi de adevărată sărbătoare pentru tineretul iubitor de pace de pretutindeni, ziua deschiderii întâlnirilor sportive tradiționale ale prieteniei și păcii.

Cu luni de zile în urmă, stadioanele și terenurile din Praga, Melbourne, Moscova, Havana, Paris, Budapesta, Milano, Santiago de Chile, Pekin și din alte numeroase și îndepărtate orașe ale lumii, au cunoscut febrilitatea pregătirilor în vederea noilor întreceri. Și dacă în acea după amiază însorită de August fiecare tânăr cinstit din lumea întreagă a fost prezent cu gândul la București, aceasta înseamnă că pacea este apărată de mâini tinere și puternice, care se strâng prietenește în întreceri pe terenul de sport, că tineretul va face totul pentru triumful cauzei păcii.

ÎNTÂLNIRI

Este un fapt obișnuit ca sportivii să se cunoască—chiar atunci când îi separă mari depărtări — prin intermediul rezultatelor a căror semnificație este asemănătoare cu aceea pe care o au cifrele pentru matematicieni. O zecime de secundă, un centimetru în plus sau în minus marchează uneori granițe greu de trecut, dincolo de care se află consacrarea pentru cucerirea căreia sunt necesari uneori ani întregi de muncă. Deaceea, atunci când un sportiv reușește să câștige câteva secunde în alergarea sa, ori să înmulțească numărul metrilor și centimetrilor care indică cel mai bun rezultat, vestea se transmite cu repeziciune în toată lumea, producând o sinceră bucurie tuturor sportivilor. Dar momentele cele mai impresionante rămân totuși acelea când sportivii au prilejul să se întâlnească. Întrecerile internaționale sportive prietenești dela București, care au însoțit cel de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, au prilejuit multe întâlniri de acest fel, impresionante prin simplitatea dar și prin bogatul lor conținut.

Când atleta cehoslovacă Mulerova a venit pentru primul ei antrenament pe unul din stadioanele Festivalului, și-a exprimat dorința să o cunoască pe Edith Treybal, campioana țării noastre la proba de 800 metri plat, probă care este și specialitatea alergătoarei cehoslovace. Nu cu mult înainte i se comunicase că Edith Treybal acoperise distanța de 800 metri în exact același timp pe care-l obținuse și ea, nu de mult: 2 minute, 13 secunde, 6 zecimi!

La rândul ei, Treybal dorea să o cunoască pe Mulerova, despre al cărei record aflase. Când doi sportivi reușesc un rezultat identic, ei presupun, desigur, că felul lor de antrenament se aseamănă sau că timpurile pe diferite distanțe coincid, și fiecare vrea să vadă în celălalt, ca într'o oglindă, încununarea propriilor sale eforturi.

La sosirea pe stadionul Dinamo nu le-a fost greu să se găsească, să se înțeleagă, să se împrietenească...

Au început întrebările: „Cât faci pe 100 de metri?" „Dar pe 400?" „La 600 de metri, desigur, suntem egale. Nu?" Astfel, Treybal a aflat că pe 100 de metri Mulerova e mai bună cu câteva zecimi de secundă, dar că pe 400 de metri timpul ei este mai bun, pentru ca pe ultimii 600 avantajul să treacă iarăși de partea Mulerovei... și, însfârșit, la 800 de metri să devină absolut egal.

Ciclistele italiene gonesc pe pista betonată a velodromului Dinamo. Ele au reușit performanțe remarcabile în cadrul întrecerilor de ciclism.

În ziua aceea, pe programul lui Ioan Soeter, antrenorul scrisese „repaos". Și, totuși, campionul nostru era prezent pe stadion. E drept, nu în obișnuitul echipament de competiție, ci altfel îmbrăcat, și înarmat cu... aparatul fotografic. Din felul în care-și rotea mereu privirile, din nerăbdarea care i se citea pe față, era lesne de înțeles că Soeter venise aici cu un scop...

Din partea opusă a stadionului începură să apară, mai întâi răzleți, apoi grupați, atleți înalți, cu treninguri bleumarin închis, cu litere mari, albe, pe piept. „Au sosit sovieticii" — spuneau toți cei aflați pe stadion, și animația s'a oprit parcă o clipă. Toți priveau spre portița prin care își făceau apariția excelenții sportivi ai Uniunii Sovietice. Peste capetele tuturor, Ioan Soeter își rotea nerăbdător privirea. Deodată, fața i se lumină de un zâmbet. Se îndreptă grăbit spre unul din cei din grup, care la rândul său îi ieșea în întâmpinare.

„Știam că ai să vii" — au fost primele cuvinte pe care Iliasov le-a adresat prietenului său, Soeter, îmbrățișându-l. „Hai să facem o fotografie împreună" spune Soeter vesel. Obiectivul îi surprinde înlănțuiți.

Acum un an, la ultima lor întâlnire, Iliasov era bolnav și nu putea concura. Acum, însă, ei trăiesc din plin nu numai bucuria revederii lor, ci și pe aceea a reluării unei frumoase întreceri sportive între doi campioni de mare valoare. Până seara nimeni nu l-a putut despărți...

Dealtfel și pe programul lui Iliasov antrenorul notase pentru ziua aceea „repaos"... Era doar ziua revederii unor prieteni vechi, revedere pe care amândoi o doriseră, către care amândoi veniseră cu dragoste și cu sufletele deschise...

Erau primele ore ale unei după amieze călduroase. Pe pista sta-

Acesta este startul lui Jesse Farez, minunatul alergător cuban.

Skiful 8 + 1 al R. D. Germane, în timpul antrenamentului.

Aspect dela demonstrația de călărie din ziua de 2 August

dionului se aflau puțini sportivi. În jurul unuia dintre ei se adunase însă un grup mare. Pe tricoul roșu al acestui sportiv scria cu litere mari: CUBA.

Alergătorul de 100 metri Jesus Farez, deținatorul excelentului timp de 10,2 sec., se antrena. Desigur, un minunat prilej pentru a-l cunoaște.

Maestrul sportului Zeno Dragomir, asistent universitar la catedra de atletism a Institutului de Cultură Fizică din București, îl aștoptase pe celebrul sprinter cubanez și acum îl urmărea antrenamentul. Cu aparatul de fotografiat la îndemână, recordmanul țării noastre la săritura cu prăjina era atent la fiecare mișcare a lui Farez. Și acesta, deși absorbit de lucrul său, nu uita să întrebe după fiecare start ce anume observații critice are de făcut Zeno Dragomir. Au fost necesare multe plecări, dar în cele din urmă Farez a aflat părerea campionului nostru:

— Ai o întrerupere în mișcarea pe care o faci când iei startul. Nu ai continuitate și, la un moment dat, ai chiar o ușoară rostogolire în față, probabil din cauza mutării centrului de greutate.

— Asta este! — a exclamat mulțumit Farez. Acum înțeleg... Simțeam că ceva nu e în regulă, dar nu puteam preciza ce anume. Din cauza duratei drumului și a oboselii, am pierdut din precizia mișcărilor startului. Dar până în ziua probelor mai e timp, iar în condițiile pe care le am aci voi reveni repede la valoarea mea obișnuită, pentru ca în ziua concursului să dau tot ceeace pot. Doar am venit la marea sărbătoare a tineretului...

T. VORNICU—R. VOIA

Cursa de 5000 m. plat

Când Emil Zatopek, Alexandr Anufriev, Iosef Kovacs și încă 26 de concurenți din 15 țări au venit la start, pe întreg stadionul Republicii au răsunat ropote de aplauze. Miile de spectatori așteptau cu nerăbdare să urmărească întrecerea pe 5000 m. plat, la care luau parte aproape toți cei mai buni alergători ai lumii pe această distanță. Nerăbdarea le-a fost îndreptățită, pentrucă dealungul celor 12 ture și jumătate pe care au trebuit să le parcurgă concurenții, s'a desfășurat o luptă extraordinară. Spectatorii au asistat la una din cele mai frumoase curse din istoria atletismului.

Imediat după ce s'a dat startul, în fruntea alergătorilor s'a plasat atletul cu Nr. 21, un tânăr blond, înalt, care alerga cu ușurință. El avea un avans de 20 de metri asupra lui Zatopek, Kovacs și Anufriev. Cercetând programele, spectatorii au aflat că temerarul alergător era tânărul atlet sovietic Vladimir Cuț. El participa pentru prima oară la o întrecere de o asemenea amploare.

După alte sute de metri, Zatopek a încercat să micșoreze distanța care îl despărțea de tânărul atlet. N'a reușit însă, pentrucă Vladimir Cuț a sprintat de câteva ori puternic, mărindu-și avantajul. Spectatorii erau toți în picioare și urmăreau cu înfrigurare această întrecere extraordinară. Chiar atleții care participau la alte probe au venit la marginea pistei spre a încuraja pe cei mai buni alergători ai lumii în această probă. Cu 400 metri înainte de sosire, când toată lumea credea că Vladimir Cuț nu va mai putea fi ajuns, Zatopek a pornit vijelios, a sprintat extraordinar și treptat s'a apropiat de adversarul său. Ceeace nimeni n'a crezut posibil, a reușit Zatopek izbutind să-l întrecă pe tânărul atlet care impusese un ritm rar întâlnit unei întreceri de fond. Zatopek a trecut, în uralele spectatorilor, linia de sosire, egalând recordul cehoslovac, cu timpul remarcabil de 14:03,0 minute. După o secundă a sosit și Vladimir Cuț, care în întrecerea de pe stadionul Republicii și-a îmbunătățit recordul personal cu mai bine de 16 secunde. Iosef Kovacs, clasat al treilea, a stabilit un nou record al Republicii Populare Ungare cu 14:04,2.

Minute în șir, după ce această întrecere a luat sfârșit, aplauzele n'au contenit pe marele stadion. Într'un colț al tribunei, sportivii cehoslovaci au desfășurat steagul țării lor, aclamându-l pe campionul olimpic Emil Zatopek. Acesta simplu, modest, înconjurat de fotografi și reporteri cinematografici, îl căuta pe cel mai serios partener al său de astăzi, adevăratul animator al cursei. O sinceră îmbrățișare, o strângere de mână puternică au constituit prima felicitare pe care a primit-o tânărul atlet sovietic Vladimir Cuț. Era aceea a lui Emil Zatopek.

Eroii cursei de 5.000 metri își împărtășesc impresiile, la câteva minute după terminarea disputei lor. Alergătorul sovietic Vladimir Cuț discută în tribună cu campionul olimpic, Emil Zatopek.

Darul unui sportiv

Atletul sovietic Leonid Scerbacov, recordmanul mondial la triplu salt, primește felicitări pentru victoria sa în această probă.

Un gazetar mi-a întins carnetul său de notițe. De data aceasta nu e vorba de a scrie un simplu autograf, cum am dat nenumărate de când mă aflu în orașul Festivalului, ci voi scrie câte ceva din ce am gândit în aceste zile de întreceri prietenești.

Mă bucur că scriu aceste rânduri chiar lângă pista pe care mi-am mai luat avânt la alte două concursuri, în acești ani din urmă. Sunt pentru a treia oară în București. De fiecare dată am venit plin de dorința de a obține cât mai mult dela mine însumi. Dorința aceasta o am totdeauna înainte de concurs și am simțit-o și mai puternică acum, la Festival. Am câștigat proba de triplu salt, sărind 15,63 metri.

Acesta este darul pe care sunt fericit că am putut să-l aduc jocurilor sportive din cadrul marii sărbători a tineretii, prieteniei și păcii.

L. SCERBACOV

atlet sovietic, recordman mondial la proba de triplu salt

Voi duce în Australia amintirea vie a Festivalului

Ce drum lung e din Australia până aici. Dar l-am făcut cu plăcere și bucurie, pentrucă aduceam aici la București salutul de prietenie al tineretului din țara mea, tineret care dorește pacea și buna înțelegere între toate popoarele lumii.

Oboseala drumului am uitat-o de îndată ce am pășit pe pământul acestei țări atât de primitoare. E minunat aci.

Despre sport? Câte nu se pot spune despre întrecerile de aci. Atâți campioni renumiți, atâtea mii și mii de spectatori, atâtea performanțe minunate. Întrecerile acestea și-au adus desigur și ele partea de contribuție la cauza prieteniei și înțelegerii între popoare.

Barberis VEROI

Campion de haltere la categoria ușoară (Australia)

Pe cap banaţencele poartă o ciapsă — tichie lucrată cu motive viu colorate — iar peste iia brodată cu fir de aur, îmbracă un cojoc cusut cu flori în loc de catrinţe, ele poartă oprege, alcătuite dintr'o platcă ţesută, de care atârnă chiţe — fire groase de lână în toate culorile

Peste ițari din pânză albă, ţiţecăli din ... ...

Bărcuţe în vâltoare...

— povestire —

de NAVTEJ (India)

Premiul I la concursul literar internaţional al Festivalului

Cântecul contenise tocmai şi vraja lui umplea acum întreaga încăpere, ca mireasma unor flori de noapte. Fiecare dintre noi se uita la Indra cu un simţământ de neobişnuită exaltare... Ce voce!

Deodată se auzi un clinchet învăluitor, un răset care parcă aducea cu sunetul unor clopoţei. Indra aruncă o privire în odaia din dos şi spuse: „Dolly e cel mai frumos cântec al meu". Aduse pruncul în odaie şi începu să-l alinte: „Cântecul meu, păpuşica mea!"

— „Într'adevăr, e un cântec minunat" — rosti profesorul Lall, luând copilul din braţele Indrei. După o clipă, luând o înfăţişare foarte solemnă, spuse:

— Cerul veghează asupra copiilor noştri.

Urmă atunci o adevărată paradă de ifose culturale. Un profesor, un ofiţer şi un om de afaceri începură să citeze maxime din cărţi, dându-le drept proprille lor opinii.

Omul de afaceri zise: „Se spune că până şi dumnezeu a uitat de credincioşii săi, când i-a văzut pe copii jucându-se în preajma templului. Dragă Indra, aş putea să jur că unul din copiii aceia era pruncul tău..."

In clipa aceea intră în încăpere o *ayah* firavă, care îngrijea de încă unul copil al Indrei.

— Doamnă — spuse ea — e vremea să dăm de mâncare copilului...

Toţi trei — profesorul, ofiţerul şi omul de afaceri — se uitară la ea. Să tot fi avut vreo paisprezece ani, dar era subţire ca o trestie. Mă uitam şi eu la ea. Braţele ei tuciurii şi plăpânde păreau că înegresc scutecele pruncului. Faţa ei, care începea să vădească semnele maturităţii, era mai mică decât cea a pruncului rotofei, în vârstă de numai opt luni. Ai fi zis că pruncul şi îngrijitoarea aparţin unor specii cu totul diferite.

Luând copilul din braţele Indrei, ea ieşi din odaie.

— Ce sperietoare ai mai adus alci! exclamă omul de afaceri.

Profesorul, la rândul său, spuse:

— Mediul joacă un rol însemnat în viaţa unui copil. Sper că vei avea grijă ca tenul alb al copilului dumitale să nu se întunece.

Aveam sentimentul că *ayah* asculta această conversaţie, de după perdeaua învrăstată cu flori— nişte flori mai mari decât faţa ei.

— Un lucru e sigur — adăugă profesorul — anume că dumnezeu n'ar fi uitat niciodată de credincioşii săi dacă nişte copii cum e această *ayah* s'ar fi jucat în curtea templului!

Vraja cântecului pierise cu desăvârşire din încăpere. In locul ei simţeai acum o miasmă. Mi-am cerut scuze şi-am plecat sub un pretext oarecare.

Nu ştiu cum se face, dar apariţia îngrijitoarei mă urmărea — şi nu numai ea, ci o sumedenie de copii ca ea se ţineau scai de mine. Vorba lor nu aducea cu sunetul unor clopoţei de argint — ci semăna mai degrabă cu sbuciumul unor bărcuţe fără vâsle, plutind contra curentului. Pe câţiva dintre ei i-am recunoscut pentrucă îi întâlnisem în locurile pe unde mă dusese viaţa:

... iat-o bunăoară pe Preeto. Tatăl ei o dăduse ca *ayah* în familia unui ofiţer. „*Sardar ji* (Boierule), fetiţa va creşte în casa dumitale şi se va hrăni cu rămăşiţele mesei dumitale". Preeto nici nu-şi mai aducea aminte câţi ani avusese când a început să câştige pentru a-şi întreţine familia.

Stăpânul şi stăpâna erau oameni tare cumsecade. In fiece lună trimiteau tatălui ei salariul ce i se cuvenea ei — şi asta din proprie iniţiativă. Stăpânul era transferat destul de des cu serviciul — Amritsar, Madras, Bombay, Svinagar,— iar fata fusese împreună cu ei în toate locurile acestea. Îşi putea aminti câte ceva despre oraşele acelea, dar începea să uite totul în legătură cu satul ei de baştină. Atât mai ţinea minte, că aproape de sat era o baltă mare, pe malul căreia zăcea o căruţă sfărâmată. O baltă şi o căruţă sfărâmată, asta era toată zestrea memoriei ei. Nimic mai mult; nici joaca de-a stăpâna casei, nici căsătoria dintre păpuşile ei şi cele ale altor copii, nici jocul de-a v'aţi ascunselea, şi nici măcar jucăriile de lut. Deasemenea, nu-şi amintea să fi recitat poezioare!

Până şi de maică-sa îşi aducea aminte într'un chip vag de tot.

Cu toate astea, îşi amintea bine de o întâmplare cu maică-sa. Tatăl ei zăcea bolnav de câteva zile, iar mama pusese lapte la încălzit. Preeto ceruse şi ea puţin lapte şi atunci maică-sa îi spusese: „Fetele nu beau niciodată lapte; ai grijă, să nu care cumva să te atingi nici măcar de-un strop, că-i bucluc. Ţi se umflă burta şi mori..." De-atunci n'a îndrăznit niciodată să bea lapte şi spaima i-a rămas până'n ziua de azi. Odată sau de două ori pe an, cu prilejul vreunei serbări, stăpâna ei avea obiceiul să-i ofere lapte, dar fata nu putea să-l bea, deşi ştia prea bine că ea însăşi dădea zilnic lapte pruncului, fără ca acestuia să i se umfle burta.

Intr'o bună zi, stăpânul ei fu mutat într'o localitate din apropierea satului ei de baştină. Preeto era în culmea fericirii. Stăpâna obişnuia să-i dăruiască fel de fel de lucruşoare; haine ponosite, jucării stricate, panglici şi alte asemenea mărunţişuri. Acum fata le potrivi din nou în lădiţa ei, cu gândul să le dăruiască pe toate fraţiorilor şi surorilor ei mai mici, pe care nici măcar nu-i văzuse vreodată. Când coborî din camionul militar ţinând în braţe lădiţa, se simţi aşa de fericită, de parcă-i crescuseră aripi.

In apropierea satului văzu balta. Numai că secase. Cât despre căruţa sfărâmată, nici urmă de aşa ceva; pierise singurul semn care-i arăta

drumul spre casa ei! Aripile-i uşoare se făcură deodată de plumb. Uitase unde-i era casa, casa ei dragă, despre care oamenii pomeneau în cântece, spunând că-i mai bună decât împunătoarele palate din Balk şi Buchara.

Fetele din sat răseră cu hohote când ea le întrebă, cu toată candoarea:

— Unde mi-e casa?... Sunt fata lui Harnamo...

Se prea poate ca dumnezeu să nu-şi fi uitat credincioşii privind un asemenea copil, dar în orice caz Preeto uitase drumul spre casă!

... Iată-l apoi pe Bashira, cu care am învăţat împreună în copilărie. Ştia o grămadă de cântece, ca de pildă „Au dat în pârg bucatele pe câmp"... Ori de câte ori vreun ofiţer vizita şcoala, dascălul îi punea pe Bashira să cânte „Un dor mi-a înflorit pe buze" sau alte asemenea cântece care slăvesc pe dumnezeu sau pe ofiţeri. Dar el nu era deloc bucuros când era pus să cânte asemenea cântece, fiindcă asta însemna că trebuia să-şi facă straie noi şi să-şi dea la vopsit turbanele lui taică-su, fie în roz, fie în culoarea mustarului. In orice caz, trebuia să fie de fiecare dată o altă culoare.

Cu Bashira eram prieten la cataramă — îi dădusem ca amintire o minge cu multe culori.

Intr'o bună zi, a lipsit dela şcoală şi n'a mai venit nici a doua zi şi nici după aceea. I-am simţit foarte mult lipsa, aşa că m'am dus în satul lui. L-am găsit pe îmaşul satului, unde păştea o bivoliţă.

— Bashira — îl întrebai — de ce nu vii la şcoală?

— Tata a cumpărat o bivoliţă, îmi întoarse el vorba.

Nu puteam înţelege spusele lui. Tatăl lui a cumpărat o bivoliţă. Ei şi? O bivoliţă însemna — după mine — lapte şi smântână, dar pentru el însemna să se lase de şcoală şi să se despartă de prieteni. El păştea bivoliţa, dar laptele avea desigur să fie vândut pentru plata chiriei. I-am dat atunci o minge frumoasă — asta eram în stare — dar nu i-am putut dărui răgazul ca să se joace cu ea.

... Iată-l apoi pe Kalu, un băietan de 16 ani, care vindea acadele şi cartofi ca să-şi poată ajuta mama oarbă şi fraţiorii. Maică-sa obişnuia să-i spună, din dragoste, „singura lumină" a vieţii ei întunecate, dar în târgul nostru îi porecliserăm cu toţii „Kalu — întunecatul".

Kalu stătea cu coşul lui în faţa şcolii noastre. Pe când, în recreaţie, băieţii cumpărau acadele iar ochii le străluceau de bucuria jocurilor, Kalu — oricât s'ar fi căznit — nu-şi putea aminti nicio zi în care să se fi jucat şi el cât îi poftea inima, bunăoară să fi aruncat şi el cu mâna bâtul la ţurcă, să fi ţinut în palme bilele netede şi scânteietoare, sau să fi atins cu mâna vreo minge...

Kalu vinde, acadele de mulţi ani. Parcă au trecut veacuri de când n'a mai dormit o noapte întreagă. In fiece dimineaţă, în zori, trebue să se scoale ca să facă acadelele, cu ajutorul mamei sale oarbe, apoi îşi pregăteşte coşul şi

se duce să-şi vândă marfa, strigând toată ziulica dealungul şi dealatul târgului. Cu banii agonisiţi îşi cumpără provizii pentru ziua următoare.

Când Kalu aude pe alţi copii cântând, se simte copleşit de tristeţe şi începe să se întrebe dacă şi el a cântat vreodată în viaţa lui. Urechile lui sunt obişnuite doar cu monotonia propriului său glas, care-şi strigă marfa din zori până'n seară.

Când şcolarii, care-i cumpără acadele, vorbesc în faţa lui despre cele învăţate, despre ştiinţă şi matematici, despre istorie şi geografie, o clipă lui i se pare că băieţii spun basme despre o ţară misterioasă.

... Ţin minte şi o fetiţă pe care am văzut-o de câteva ori în cel mai mare centru comercial al oraşului Delhi. Fie vară sau iarnă, era îmbrăcată în aceleaşi straie. Foamea îşi scobise cuibul pe faţa ei.

Fata asta care vinde ziare, nu le poate citi ea însăşi, nu-i în stare să citească nici într'un abecedar. Mintea ei n'a primit lumina ştiinţei de carte. Deasemenea, ea nu a tresărit vreodată la vraja unor cântece şi a unor poveşti. Tot strigând atâta ca să-şi vândă ziarele, glasul i-a devenit mult mai aspru decât s'ar cuveni anilor ei fragezi. De pe faţa ei, s'a şters expresia copilăriei, dar ca statură, va rămâne totdeauna un copil. Şi poate că cine ştie, nu va înflori niciodată într'însa fecioara.

... Mai era un copil, unul din Bihari, pe nume Ramu. Îmi văcsuise ghetele într'un parc din Calcutta. În fiece parc erau puz-

derii de asemenea băieţi şi oraşul acela era plin de parcuri! Pentru fiecare dintre ei, viaţa căpătase dimensiunile unor ghete murdare. Atâta tot. Nicio jucărie şi niciun joc nu le binecuvânta viaţa şi nicio floare nu se înfiripa în ea. În această viaţă, lipseau cu desăvârşire îmbrăţişările mamelor, duioşia surorilor sau camaraderia fraţilor. Nenumăraţi oameni treceau prin faţa lor şi băieţii aceştia nu se uitau niciodată mai sus de picioarele oamenilor. De fapt, nu se uitau decât la încălţămintea lor, iar dacă aceasta era murdară, strigau şi aşteptau. Îşi aşteptau soarta.

Felul în care Ramu îşi muia în crema de ghete peria de dinţi ruptă şi felul în care întindea vacsul pentru a lustrui ghetele, arăta ritmul febril, mecanic, al oraşului capitalist. Cu toate acestea, în felul cum lustruia era o anumită graţie; simţeai parcă un instinct sportiv înăbuşit şi ritmul unui dans ţinut în captivitate. Era ca şi cum artă, sport, dans şi tot ceeace are viaţa mai graţios fuseseră bătute cu cuie într'o gheată şi legate cu şireturile legii, sub presiunea covârşitoare a unor relaţii dictate de bani.

O armată întreagă de astfel de copii mă urmărea. Unul din ei mi-a ieşit în cale conducând o ricşă — bicicletă. Era într'o seară, pe la orele opt, la Ludhiana. Picioarele lui nu ajungeau până la pedale şi de fiecare dată era nevoit să se aplece, pe dreapta sau pe stânga. Îmi spusese atunci, zâmbind: „Nu ştiu cui i-a venit ideia asta, dar sunt sigur că era un om rău, care printr'o vraje i-a prefăcut pe oameni în măgari şi i-a scos pe drum, ca să tragă ricşele". Şi erau mii şi mii de băieţi care trăiau în colibe întunecoase şi umede şi fabricau mingi din pene, jucării de cauciuc sau nasturi, sau care zeţuiau în tipografii şi umblau cu mâinile pătate de cerneală şi cu cutii la fel de pătate, în care-şi duceau merindea.

Dar era unul, pe care nu era chip să-l alung: îl vedeam înaintând mereu spre mine, amenin ţător, din ce în ce mai aproape. Chiar şi acum când scriu, parcă mi-e teamă ca nu cumva să mă vadă cineva vorbind cu el. E aceeaşi teamă care m'a podidit în seara aceea când, pe la orele zece, m'a strigat în piaţa Chowringhee din Calcutta:

—Domnule!

Eram nedumerit, neştiind ce-l poate face să mă strige, pe un băieţaş de paisprezece ani, cu părul uns şi pieptănat cu îngrijire, cu cărare la mijloc.

— Domnule...

Nu-l cunoşteam, dar văzând că mă opresc, veni lângă mine.

— Domnule, aţi dori să petreceţi? Fete grozave... Toate sorturile...

Băiatul care-mi vorbea astfel, avea paisprezece ani. Buzele lui pătate cu „betel"*) şopteau cuvinte ciudate. Luminile de neon aprinse pe străzile din Chowringhee înfăţişau numeroase reclame comerciale:

„Luaţi masa la Firpo".

„Ceaiu-i bun la orice oră".

„Ţigările Players sunt cele mai bune" — şi, aidoma sclipirii acestor lumini de neon în cosmopolitul oraş Calcutta, băieţaşul acesta îţi şoptea: „Fete din Bengal, din Pundjab, din Europa, anglo-indiene, chinezoaice, birmane, studente, prostituate de orice soi, de toate sorturile. Domnule, le poţi desmierda şi pipăi. Una mai tânără decât alta, şi..."

M'a cuprins un tremur. Băiatul acesta era cam de vârsta fratelui meu cel mic. Cum se putea uita în ochii mamei şi ai surorii lui? Putea oare încolţi vreodată în inima lui ideia unei dragoste statornice între un bărbat şi o femeie? Putea el să vadă vreodată în ochii altei fiinţe bolta cerului şi farmecul unui cuib? Putea el să mai soarbă vreodată mierea dragostei de pe buzele altei fiinţe şi să simtă că el însuşi este marele zeu?... Şi floarea înmiresmată, umilă şi dornică să fie prinsă în părul cuiva,.. şi întreaga lui existenţă să fie un cântec pentru urechile unei femei... Iar el însuşi un ocean fără fund, strălucitor...

Băiatul îmi spuse că tatăl lui fusese soldat în marină şi murise într'un raid aerian în cursul ultimului război mondial. Avea o

mamă bătrână şi un frate mai mic, pe care trebuia să-i întreţină.

— Domnule, furtul duce la puşcărie, pe când meseria asta duce cel mult la bătaia pe care o încasezi din când în când dela vreun poliţist. Maică-mea îşi închipue că mă ocup cu altceva, că fac afaceri stând la prăvălia unui prieten, în fiece seară până noaptea târziu.

În timp ce-mi vorbea astfel, faţa lui fragedă, ca cea a frăţiorului meu, se înroşi toată, vădind un simţământ de vinovăţie pe care-l poate nutri doar un om matur.

„Mi-am dat fratele mai mic la şcoală şi vreau să obţin pentru el o slujbă curată. Domnule, ce-aţi crede despre croitorie, de pildă?..."

Apoi plecă de lângă mine. Văzuse dela distanţă un grup de marinari englezi. Luminile de neon clipeau fără încetare.

Ieri a avut loc un uriaş meeting pe terenul viran din faţa pieţei Chowringhee. Un muncitor spusese: „În luminile alea arde sângele muncitorilor" şi cei aproape o sută de mii de oameni adunaţi la meeting, începuseră să privească, năuci, la acele lumini. În fiece zi, ele îi amăgeau şi le furau banii câştigaţi din greu, ca un magnet care atrage pilitura de fier. Dar astăzi priveau aceste lumini cu totul altfel şi inimile le tresăltau într'un chip nou. Muncitorul rostise cuvintele acelea parcă în treacăt, fără niciun fel de gimnastică verbală, fără nicio nuanţă de milă sau înduioşare, ci mai degrabă ca pe-o sfidare. Viaţa însăşi părea că se ridică să-şi ceară drepturile.

Mii şi mii de ochi străluceau în spatele acestei sfidări. Viaţa părea că se topeşte la focul sfidării acesteia. Ochii aceştia erau ochii întregii Indii. Milioane şi milioane de asemenea ochi incandescenţi din întreaga lume, erau alături de ei. În spatele acestor ochi atârnau vise, iar toate aceste milioane de vise, la un loc, alcătuiau tiparul în care era turnată o lume nouă.

... Vino, tu, *ayah* neagră, cu faţa mai mică decât florile zugrăvite pe perdele! Vino, Preeto, tu care nu cunoşti gustul laptelui şi ai uitat drumul spre casa ta! Vino Bashira, tu, colegul meu de clasă,— sunt sigur că mai porţi mingea multicoloră într'un ungher al inimii tale! Vino şi tu, Kalu, care eşti lumina ochilor mamei tale, oarbe! Vino, fată care vinzi ziare, fată lipsită de lumina ştiinţei de carte şi în a cărei faţă foamea şi-a săpat cuibul! Vino, Ramu, care porţi arta, sportul, dansul şi graţia bătute în cuie într'o gheată murdară! Şi tu, băiatule nevinovat, care faci reclamă fetelor din Bengal, Pundjab şi Europa, tu care ai buzele pătate cu „betel" şi a cărui inimă năzuieşte la o îndeletnicire curată! Veniţi voi toţi, să ne amestecăm viefile şi să ne alăturăm celor care toarnă viaţa în tipare de vis! Să ne contopim scânteile ochilor noştri cu ale lor şi să împărtăşim visele lor, pentru ca astfel să puteţi avea şi voi un cămin al vostru, să aflaţi sprijin şi hrană sufletească în tezaurul comun al amintirilor, să puteţi să vă împliniţi voi înşivă viaţa aşa cum aveţi dreptul, să puteţi să vă jucaţi cu mirlade de mingi multicolore, să beţi laptele dat de bivoliţele voastre, să cutreeraţi prin ţinuturile de basm ale istoriei şi geografiei, ştiinţei şi matematicilor şi să căutaţi bolta cerului şi cuibul dragostei în ochii galeşi ai altei fiinţe.

Traducere din limba engleză
de Petre SOLOMON

*) Un fel de frunze pe care indigenii le mestecă şi care le înegresc dinţii şi buzele.

VIAȚĂ NOUĂ

De cînd veacul n'au fost atâtea grâne în Todireni, Moș Murgoci — clăcașul de ieri — e fericit de belșug și bucuros că din pământul lor s'au putut scoate mii de kilograme de grâu pe hectar.

În stepa Moldovei

1944.

Războiul e la doi pași: sus pe deal au apărut catiușele. Pe vale fug trupele fasciste. La mijloc satul Todireni, sat bătrân de peste 800 de ani. Sat de clăcași cu case sărace de lut.

Secetă. Copacii s'au uscat. Satul s'a înecat în praf gros, fierbinte. Niciun lătrat nu turbură văzduhul greu. Soarele își revarsă fără milă potopul razelor.

Pe ogorul ciocoiului grâul a crescut în pai de-o palmă. Are spic chircit, dar are. Secera nu intră în el. Trebue smuls fir cu fir.

Moș Murgoci își înfășură genunchii în cârpe groase, se târâie pe pământul ciocoiului și strânge fir cu fir. Pământul arde ca o vatră. În fața lui moș Murgoci sunt 40 de pogoane.

Acasă băieții-i stau slabi, întinși pe lavițele goale. Nevasta-i bolnavă.

„Sărace satele noastre! 27 de boieri stăpânesc pământul Moldovei! Dar până când, doamne, până când să mă târâi în genunchi în fața lor"?

Războiul e la doi pași. Bubuie catiușele. Sus pe deal înaintează cu chiote lungi de victorie, ostașii sovietici. Se împrăștie pe uliți, își împart conservele și tutunul cu clăcașii Todirenilor, unul din primele sate românești eliberate.

La marginea lanului boieresc moș Murgoci s'a îndreptat de șale, și-a ridicat pieptul și fruntea spre zarea largă. Și-a scos genunchierele, le-a svârlit cu obidă în lanul boieresc și cu pași mari a pornit spre sat. O armonică îndrăcită pornise să destrame atmosfera grea și apăsătoare. Se'ncinsese o horă mare, horă largă în mijlocul Todirenilor.

1953. Iulie, Seceriș.

Grâul înalt, ca un zid auriu se ridică în fața secerătorilor, des ca o perie. În urma roților rămâne câmpul ondulat în valuri grele de rod plin.

Moș Murgoci pășește cu grijă peste covorul unde razele soarelui au țesut pânze de aur. În urma lui vine cântând brigada tânără a lui Alexandru Olaru, vin pionierii satului cu drapele. Se umple câmpul de snopi. Parcă a plouat cu snopi pe pământul Todirenilor.

„N'am trăit niciodată o vară atât de îmbelșugată. Ce rod, copii, ce rod!"

— Privește! — șoptește la urechea președintelui tânăra colectivistă Eleonora Nichifor — moș Murgoci parcă a întinerit cu 20 de ani. Și cântecul de seceriș a cuprins stepa, stepa întinsă a Moldovei.

Dela sediul gospodăriei căruțele au pornit spre baza de recepție. Poartă steaguri roșii și iau în goană ogoarele cu păpușoi cât omul, cu pălării de floarea soarelui cât farfuria, cu sfeclă de zahăr...

Căruțele se'ntorc seara, când câmpul cuprins de liniște adâncă și răscolitoare, doarme legănat de ascuțite cântări de găze. Pe tariana gospodăriei nimeni nu doarme. Chitanța numărul 1 pe regiune sboară din mână'n mână.

„3.200 kg. grâu la hectar". Aceasta este media. Pe unele tarlale s'a obținut și mai mult. Grâul de pe deal semănat în cruce a dat 4.000 kg. la hectar.

Pământul Todirenilor își varsă în hambarele gospodăriei cea de a treia recoltă. De trei ani pământul sărac este îngrijit de colectiviști cu multă atenție și trudă. A primit îngrășăminte. Peste arătura adâncă a tractoarelor s'au împrăștiat azotați.

Moș Murgoci a împlinit 61 de ani. El își rotește privirea peste lanuri până'n vale, unde un grup de magazii își ridică acoperișurile de țiglă roșie, printre șirele de paie, ca niște vapoare ancorate într'un port de aur.

Acolo și-a început drumul gospodăria colectivă „Așa s'a călit oțelul" din Todireni. Cu un cal și un bou, cu un bordei de păstrat uneltele.

„Bordeiul îl păstrăm și acum, și-l vom păstra, ca o amintire a trecutului, printre magaziile mari de grâne, și printre cele ce se vor mai înălța de acum înainte"

Elena ȘINCAN

O seară la cota 1.400

O muzică veselă a inundat dintr'odată încăperea. O cunosc cu toții. Fără multă zăbavă, se înfiripă în câteva clipe cercul „periniței"

Un singur om nu dansează. E un bărbat înalt care privește pe ceilalți cu ochi plini de curiozitate. E scriitorul suedez Karl Ingve Björnstan, venit în vizită la stahanoviștii dela cota 1.400. Dar nu se poate! Toată lumea trebue să danseze. O tânără s'a apropiat de el:

— Vă invităm la o „perinițâ".

Invitatul e câteva clipe încurcat, nehotărît. Dar în cele din urmă acceptă spre bucuria tuturor.

Dincolo, în holul vilei a intrat un grup gălăgios de turiști. Vin dintr'o excursie făcută tocmai sus la cabana dela Peștera. Odată cu ei a pătruns înăuntru și mirosul puternic al florilor de munte pe care le țin în mâini. Au fețele îmbujorate de vânt și soare.

Ne găsim la cunoscuta vilă a stahanoviștilor „7 Noembrie" dela cota 1.400-Sinaia.

Soarele a apus cu totul. Prin văi, pe creste, ici-colo, mai zac bucăți pale de lumină. Jos, înecată între pereți enormi ai văii, Sinaia și-a aprins primele becuri. În întunericul care a început să coboare, culmile munților s'au unit toate într'o coamă uriașă, lipită de bolta cerului, de după care au început să apară, somnoroase, stelele.

Răsărită aci, între crestele împădurite ale Bucegilor, la depărtare de așezările omenești, clădirea aceasta albă cu câteva etaje apare cu atât mai izbitor, cu cât este înzestrată cu cel mai modern confort. În camerele elegante, prevăzute fiecare cu baia sa proprie, stahanoviștii, pentru care regimul nostru a amenajat încă de acum câțiva ani această minunată vilă, își găsesc aici cea mai desăvârșită odihnă.

În sufragerie domnește o veselie generală. Spre mirarea noastră suntem întâmpinați cu aplauze. Aflăm abia apoi că... întârziații la masă sunt primiți în felul acesta.

O mâncare excepțională îi așteaptă de fiecare dată pe locuitorii vilei. De cinci ori pe zi ei pot consuma aci cele mai diverse specialități de mâncare și băutură.

S'a făcut o clipă liniște, pentru ca responsabila culturală să poată anunța programul de a doua zi.

— Înainte de masă, spune ea, se organizează o vizită la castelul Peleș din Sinaia. Tot mâine primim vizita ansamblului Operei de Stat din București. Astă seară, după cină, ca deobicei, seară de dans. Bine înțeles, numai pentru cei care acceptă acest program. Irina Dumitru, stahanovistă la „Viscofil", a preferat, de pildă, să urce în bibliotecă să citească

O excursie veselă, în preajma casei de odihnă.

mai departe „Secerișul Roșu" de Jorge Amado, iar Petre Iacob, sudor la C.F.R.-Iași își caută un nou partener la obișnuita sa partidă de table.

La o masă, responsabila culturală Lucreția Cristian lucrează la pancarte cu lozinci pentru pavoazarea în cinstea zilei de 23 August care se apropie. O ajută câțiva tovarăși.

— Fără îndoială, ne spune minerul Petre Valea, privind munca lor, cuvintele unei lozinci trăiesc mai ales acolo unde roadele și bucuria eliberării se arată din plin.

... E târziu și lumea a început să urce spre dormitoare. O lună mare, rotundă, a răsărit de după siluetele întunecate ale brazilor. E atât de aproape de parcă ai putea să o prinzi cu mâna.

Printre jaluzelele întredeschise lumina ei se strecoară argintie înăuntru. A încetat și muzica dela parter și șoaptele de pe terasă. Lin, uniform, răsună numai cântul ascuțit al sutelor de greieri.

I. MURGU

Inovatorul

La capătul unei călătorii de un ceas cu trenul, am intrat pe poarta uzinei, în incinta căreia ochiul a fost întâmpinat de o paletă de culori de o surprinzătoare bogăție: ateliere noi cu înalte ziduri de cărămidă roșie, mari ferestre, cu soarele sclipind în dreptunghiurile lor de un albastru deschis, pomi cu frunzișul foșnitor, spații verzi, poteci de asfalt, unele gata, altele în lucru, uriașe macarale uruind pe deasupra noastră, iar prin ușile atelierelor focul viu al cuptoarelor pentru tratamentul termic, mișcarea grelelor ciocane pneumatice lovind în lingourile de oțel și rotitul melodios al sutelor de strunguri. Până în 1944, aci era o fabrică veche stăpânită de trusturile belgiene și germane. Strungurile tăiau șpan din fonta și oțelul pentru proectile și obuze.

Cu zeci de ani în urmă, păcura dela Câmpina și Băicoi ardea în cazane mari, luminând treptele din fața conacelor boierești. Căruțele păcurarilor duceau butoalele cu țiței pe drumuri în care roțile se înecau până în butuc. Din puțurile negre, țițeiul era scos cu găleata primitivă și omul învârtea la roată până cădea istovit. Utilajul petrolifer venea din străinătate. Piesele de schimb tot de acolo. Ca să se facă în țară măcar o pompă de extracție, nici vorbă. Aici erau doar zăcămintele de țiței, aici erau robii jefuiți de avutul lor. Am fi fost sortiți să rămânem pentru totdeauna o țară înapoiată, redusă la plugul primitiv și la praștia cu sapa.

...Te uiți la fața lui Ungureanu Ion. E tânăr. Abia are 30 de ani. Fostul frezor e azi tehnolog, muncitor înaintat, înzestrat cu solide cunoștințe tehnice. Cuvintele rostite de el capătă semnificația unui document: „Suntem singura țară mică din lume în care pe câmpurile petrolifere lucrează mașini complicate, instalații de înaltă tehnicitate fabricate în întregime în țară".

Sapa cu role, această unealtă modernă, pare măseaua unui ciudat animal uriaș al erelor străvechi, contemporan cu formarea zăcămintelor de țiței. Importată în trecut din străinătate, sapa cu role se fabrică azi în serie, la noi. Maxilarele ei de oțel rup cu vertiginoasă repeziciune rocile tari, subpământene. In munca de foraj, sapa cu role face într'o singură zi atâta treabă cât alte unelte similare într'o săptămână, ori o lună. Unul din primii ei constructori, forjorul Gheorghe Băcanu, a fost până acum câțiva ani ucenic și calfă la un fierar dintr'o uliță mărginașă a Ploeștiului. Mânuia istovit mânerul burdufului, bătea cu barosul pe ilău, făcea căruțe și potcoave, punea șine pe roți și repara căruțe vechi. Acum a schimbat arhaicul baros cu un uriaș ciocan pneumatic și e maistru de schimb pe întreg atelierul de forje al uzinelor „1 Mai". El prefigurează din bătăile repezi ale forjei pneumatice, chipul sapei cu role, menită apoi să treacă dela freze la raboteze, de aci la strung și apoi la înșăpăiatele cuptoare de tratament termic.

In patria noastră nu mai e un vis de neînchipuit ca un simplu muncitor să ajungă un om tot atât de vestit ca și un savant cu renume.

România democrat-populară are sute de asemenea muncitori. Unul dintre ei este chiar maistrul forjor Gheorghe Băcanu. Pentru aportul lui prețios la realizarea prototipului sapei cu role, odată cu un întreg colectiv format din muncitori și ingineri, el a fost distins cu diploma și titlul de laureat al Premiului de Stat. Asta s'a petrecut în Decembrie, anul trecut. Una din cele mai patetice amintiri ale acestui muncitor e fără îndoială ziua neuitată când fierarului simplu i s'au înmânat diploma și premiul celei mai înalte cinstiri. Alături de el erau chemați pentru aceeași răsplătire a muncii libere și creatoare: savanți și ingineri, scriitori și muzicieni de seamă, actori și pictori. Forjorul Băcanu a spus atunci unui grup de oameni ai literaturii și artei ce se interesau de munca lui: „Uzina noastră este cu adevărat o uzină a inovatorilor și raționalizatorilor".

Cifrele arată acest lucru din plin, în precisa și sobra lor elocvență. In prima jumătate a anului acesta, s'au făcut 243 inovații, realizându-se economii de peste 5 milioane lei. Multe din inovații sunt de mare însemnătate, cum e de pildă aparatul pneumatic pentru ridicarea și transportarea pieselor grele de strung, sau cum e instalația de găurit duze.

Cercetătorul de hrisoave ar căuta zadarnic în trecut fapte asemănătoare. Ele nu pot fi întâlnite decât după ziua de hotar a istoriei noastre: 23 August 1944. In anii ce au urmat, oameni osândiți înainte la o existență mizeră și cenușie și-au înscris numele în istoria tehnicii, a artei și culturii poporului nostru. Ei sunt creatorii unei lumi pe care o făuresc cu conștiința că e a lor și pentru ei.

Petru VINTILĂ

Muncitorul stahanovist Gheorghe Băcanu (stânga) împreună cu ingineri ai uzinelor „1 Mai" privește sapa cu role. Ei caută să aducă îmbunătățiri acestui nou produs românesc.

Câteva ore petrecute în „Camera Poveștilor" sunt o adevărată desfătare pentru pionieri. Prin camera aceasta a palatului trec zilnic sute de copii care ascultă operele marilor povestitori ai lumii.

Palatul copilăriei fericite

Palatul Pionierilor se ridică masiv, alb, în mijlocul parcului de stejari bătrâni, plin de alei umbrite, de flori și havuze, terenuri de sport, bazine de înot. Pe sălile lui de marmoră albă, pe sub candelabrele dantelate răsună svonul vesel al glasurilor de pionieri. Ei se grăbesc spre ușile albe pe care sunt prinse plăcuțe de metal: „Cercul radiofonic"... Aci se instalează piesele unui aparat de radio. „Cercul de aeromodelaj"... Mâini dibace închelie un model de planor. Din spatele unei uși, răzbat acordurile prelungi ale unui pian. Cântă viorile. Cercul de muzică e în plină repetiție.

Astfel, dealungul culoarelor se înșiră 455 de cercuri în care 9.000 de pionieri din Capitală își petrec cu folos timpul lor liber...

Dar, să poposim într'una din încăperi: „Camera Poveștilor".

Ferestrele sunt larg deschise și mătasa subțire a perdelelor se umflă ca pânzele unei corăbii din poveste, pornită către o mare adâncă și verde.

... A fost odată...

În îndepărtata Chină trăia de mult, de mult de tot, un tânăr care se numea Huan-Siao. Și avea o soție tare frumoasă. Dar un bogătaș din îndepărtate țări răpește pe frumoasa soție și Huan-Siao pornește în lume s'o caute...

Copiii din „Camera Poveștilor" stau pe scăunelele cu trei picioare joase sau întinși pe blăni de urși polari și lei. Ușile sunt păzite de tigri sculptați în lemn gros. Cianța e un șarpe cu coada încovrigată și cu limbile scoase gata de mușcat. Pionierii ascultă atenți. Pentru ei zidurile camerei nu mai există. Acum fiecare călătorește alături de Huan-Siao prin pustiuri. Se luptă cu balaurul, intră în case de vrăjitori, și... frumoasa soție este găsită. Boierul rău este pedepsit. Copiii zâmbesc fericiți.

Aici, în „Camera Poveștilor" vin zilnic peste o sută de pionieri să asculte basme, poveștile lui Creangă sau Andersen, Ispirescu sau Marșac.

Ieși ușurel, în vârful picioarelor, din „Camera Poveștilor" și intri într'o sală mare pardosită cu marmoră albastră de Veneția, cu tavan înalt arcuit în bârne groase sculptate cu migală. Pe pereți sunt picturi uriașe reprezentând scene de basm, portrete ale marilor scriitori, vitrine cu albume și cărți.

În fiecare săptămână, se întâlnesc aici pionieri să discute creația lor: mici poezioare, schițe, povestiri. Aici vin scriitorii noștri pentru copii să citească din viitoarele lor cărți și să culeagă părerile critice, impresiile pionierilor.

Într'o vitrină stau așezate frumos revistele: „Mlădițe literare". Aici sunt strânse în fiecare lună producțiunile literare ale cercului.

Pentru ultimul număr închinat Festivalului, pionierul I. Liberman a fost în documentare pe șantierul Parcului „23 August". El a scris poezia de deschidere a revistei.

În fața gazetei de perete, înălțată pe un scăunel, pioniera Sanda Mihail schimbă articolele: poezioare proaspete, scrise cu stângăcie, dar care oglindesc viața nouă a poporului nostru, viața fericită a copiilor noștri. Toată lumea se înghesuie în fața gazetei de perete să citească noutățile literare. Cineva citește cu glas tare poemul pionierului Constantin Ilie dedicat mamei sale.

Mici ucenici ai scrisului, înconjurați de dragostea scriitorilor consacrați, au pășit pe un drum greu dar frumos: cunoașterea și însușirea măestriei literare. Peste ani, în editurile și revistele noastre vom citi, poate, opere ale celor ce astăzi îmbină cu stângăcie primele versuri. Atunci ei vor răsplăti strădaniile făcute pentru a li se crea o viață fericită și lipsită de griji.

Maria SIMION

Grădinarul savant

Acum zece-cincisprezece ani, mulți trecători se opreau în fața vitrinei unei florării din strada care astăzi poartă numele lui Gheorghe Doja. Pentru cei din Cluj trandafirii cu colorit ciudat și fermecătoarele gladiole din această florărie deveniseră un lucru mai obișnuit. Străinii se opreau minunându-se în fața acestor flori rare. Toți ignorau, însă, numele celui care le-a creat.

Rudolf Palocsay era un simplu grădinar, care trăia la marginea Clujului, printre pomii fructiferi și sutele de specii de flori. El își petrecea timpul observând tainica viață a plantelor, bucurându-se de minunatele ceasuri când mugurii slobozeau flori. În fața lui aveau loc adevărate miracole. Unii muguri nășteau flori atât de frumoase încât nu semănau cu ale celorlalți muguri. Această diferență a fost punctul de plecare în cercetările biologului de astăzi Rudolf Palocsay. Apoi au început experiențele și încrucișările dintre diferite specii de trandafiri, gladiole, gura leului...

Dar omul care crea adevărate minuni în lumea plantelor, rămânea mai departe un simplu grădinar copleșit de nevoile vieții cotidiene. Anii au trecut... Odată cu eliberarea poporului nostru au venit zile bune și pentru Rudolf Palocsay.

— Iată acest fruct. E o roșie, un hibrid care are ca părinți ardeiul și pătlăgeaua. Am încrucișat pătlăgelele roșii, soiul Plovdiv, cu ardeiul „trompă de elefant". A rezultat un fruct nou, care conține mai multă vitamină „C". O singură tulpină dă 3 kg. de roșii.

Multe sunt de văzut în grădina minunată. Iată-ne ajunși în fața unui piersic. Palocsay ne spune povestea copăcelului:

— Experiența am început-o prin anul 1938. Când trebuia să rodească „mizodes persica", păduchele verde îi ataca necruțător frunzele și pomul se ofilea. L-am apărat stropindu-l de 5-6 ori pe an. Dar frunzele se ardeau și iar se ofilea... Atunci am început încrucișările, pentru a-l face mai rezistent. Am altoit piersicul cu un migdal adus de lângă Oradea. A început să devină mai rezistent. Dar lupta abia începuse. Apărarea piersicului împotriva păduchelui verde s'a terminat când am făcut o ultimă încrucișare cu „Elberta bronzata". Soiul obținut l-am trimis în mai multe gospodării colective. A sosit vremea să răspândim piersicul în toate regiunile țării.

Rudolf Palocsay povestește că a încercat în ultimul timp să împingă limita de altitudine a piersicului cât mai sus posibil. Mergând pe calea trasată de marele Miciurin, a făcut noi încrucișări. 130 de copăcei de piersic încrucișați au fost plantați la Abrud, în munții Apuseni, la 600 m. altitudine. Ei au rezistat aci la minus 10 grade.

— Încerc să obțin un fruct de piersică de 300—350 grame. Prima experiență a și reușit.

Aceste experiențe sunt binecunoscute studenților Facultății de agronomie din Cluj. Grădinarul de altădată este astăzi conferențiar universitar, membru corespondent al Academiei R.P.R., laureat al Premiului de Stat. Statul i-a pus la îndemână o grădină experimentală.

August 1953... Din nou în astă seară miciurinistul clujan e copleșit de treburi. Răsfoiește corespondența: 70 de elevi miciurinișți dela un liceu îl cheamă să vină în mijlocul lor. O altă scrisoare: în numele a 300 de elevi din Bistrița e rugat să țină o conferință... Un pionier îi cere sfaturi: ce literatură de specialitate să citească pentru reușita unei experiențe de polenizare artificială.

...A ieșit să se plimbe în grădină. Vântul noptatic îl răcorește. Trecând printre pomii cu roade bogate, printre florile ce caută spre stele, biologul își reamintește că are de scris la cartea pe care o va preda Academiei. Se întoarce.

Liniște. Miezul nopții. O luminiță arde la fereastra odăii de lucru a lui Rudolf Palocsay.

C. BOZBICI

Rudolf Palocsay — miciurinist român — își petrece o parte din ziua sa de lucru în grădina experimentală. Iată-l privind specia nouă de roșii creată de el.

PENTRU VIAŢĂ

de Mihu DRAGOMIR

Lângă chesonul schilod de tun
Oamenii fumează ceai. Nu-i tutun.
Ceai pământiu, ca o turbă,
Cu miros acru, înecăcios, de cârpă.
Avionul ne-a adus ziarele din Bucureşti.
Ne căptuşim bocancii cu ele,
în loc de obiele.
— „Mă, vezi că te-apucă Antonescu de deşt!"
Din plutonul nostru mai sunt şase.
— „Ei, ne-om întoarce acasă.
şi lasă..."

Ce cuvânt dureros e acum: acasă.

— „La noi, spune unul, la Pogoane,
nevestele dorm toată vara pe-armane.
A crescut grâul boierului
mai curat ca soarele cerului.
N'are cine să-mi scrie scrisoare.
Unu' ştia carte, şi a'nchisoare".

— „La noi, pe Jii,
roadele toate-s sângerii,
că de când mi-amintesc
a tot curs sânge mineresc.
Taie foamea'n copii, ca un jungăr.
Acuma e-acolo un lagăr
unde-s închişi comuniştii, o seamă.
Îi închid boierii, că tare îi-i teamă".

— „La noi, la Sălaj,
şi-au făcut cruciş cu săgeţi sălaş.
Aveam şi eu vreo doi lugări,
mi i-au luat grofii ungurii.
Şi m'au trimis domnii români aici, prin sloată,
doar oi uita că am o socoată".

Fumăm, ţinând puştile între genunchi.
Suntem roşi de foame şi de păduchi,
bântuiţi de-un vânt de răsturnare.
La gât ne lucesc negrele mărţişoare
cu semnele de identitate.

— „Ei, ia spune, nepoate,
mă întreabă un leat de-al tatii,
cum schimbăm năravurile armatii?
Ai umblat la şcoală, eşti tobă de carte,
ce-o să fie de-acum mai departe?"

Ce să-i spun?
Ce-am îndesat în cap la nimica nu-i bun.
Acum ne trebue altă'nvăţătură,
tăioasă şi sigură ca o custură.

— „Da, nepoate,
Om ajunge acasă, şi-om vorbi despre toate,
că aşa, vezi bine, nu se mai poate..."
Şi adorm fraţii şi părinţii mei
strângând puştile în degete de oţel,
în mâini butucănoase, sdrelite,
muşcate de gloanţe, prin ţarini strivite,
mâini bătătorite de arat,
învineţite de ciocanele grele,
mâini pe care gerul a'nsemnat inele,
mâini nefricate, de bărbat.

Îi privesc: aceste este poporul meu,
tare ca piatra ne'nfrântă.
Oţelit de durere, el nu se'nspăimântă.
Vor simţi domnii pumnul lui greu.
Ce ştiam înainte de-a-i cunoaşte? Ce eram?
Ca o frunză
răsucită pe drumuri de vânt,
cu inima veşnic de-o spaimă pătrunsă.
Acum sânger cu ei, însă sunt!
Da, acesta este poporul meu,
din care acuma deabia mă simt o fărâmă.

Oamenii dorm. Îi veghez numai eu.
Şi-aş mângâia, încet, fiece mână.

*

— Vin Ruşii! Vin Ruşii!
Pe toate şoselele
fug ofiţerii de scapără pingelele,
fug ca orbeţii, deasvalma cu nemţii,
aruncând, în şanţuri, epoleţii.

Noi, vreo patru soldaţi
din marele vârtej adunaţi,
mergem pe malul Siretului, tăcând.
Ştim c'a venit ceasul atâta vreme aşteptat,
dar unde ne ducem?
Ţara-i ca un râu revărsat,
şi apele surpă maluri
şi'n picioarele pădurilor bat.
Prin gări, ţipenie. Trenurile-au încremenit.
Prin dosarele sfârlite pe peron
vântul răsfoeşte grăbit,
se-aude câte-o explozie îndepărtată.
În şanţuri, — bidoane, lăzi cu ciocolată,
magazii răsturnate, ca un sac, în praf.
Tac de mult firele de telegraf
e sfârşitul, sfârşitul, sfârşitul.

Noi mergem mereu
şi'ntrebările-şi răsucesc în suflet cuţitul.

Încotro, încotro păşim?
Tot ce-am îndurat cum să plătim?

Şi iată,
în faţă-o coloană de ruşi se arată.
Da, ne gândim, soseşte dreapta răsplată.

Aruncăm armele. Ridicăm mâinile.
Pleoapele coboară,
de-o căldură amară.

Simt o suflare caldă lângă mine
E-un rus. Ridică o armă. Arma mea.
Nu ştiu dacă gândesc la ceva,
poate-aşa e sfârşitul...
Cum să-i vorbesc?
Cum să-i spun că aş vrea...

Un glas.
Mă dau înapoi cu un pas.
Rusul priveşte cu ochi de oţel,
ciatină capul, şi tace.
Îmi cântăreşte arma în mână, niţel,
şi mi-o întinde:
— „Ia-o'napoi.
Eu şi tu — la Berlin. Amândoi".
Am putut să spun numai: Frate...
Dar toate cuvintele erau aici adunate.

Şi-a început adevăratul, dreptul război.

*

Copilul meu tu te-ai născut în ţara
ce s'a 'nălţat cu-aceste răni luptând...
Tu ştii că-i primăvară-primăvara,
şi numai norii i-auzi tunând.

Noi vom lupta ca să nu ştii vreodată
cum pleacă oamenii şi nu mai vin...
Cu sângele noi am plătit odată,
şi milioane au plătit, din plin.

Tu nu ştii că şi-acum din nou se-adună
aceleaşi nori de moarte, peste noi,
şi că din nou în lume azi răsună
cuvântul groaznic, blestemat: război.

Tu nu ştii, fătul meu, dar noi ştim bine
— trecuţi prin ani de sânge şi blestem —
războiul azi îl ştim de unde vine.
Prin suferinţă împeziţi-vedem!

De-am deşteli de scoarţă'ntreg pământul
şi morţii lumii 'ntregi i-am număra,
o, mult mai mulţi îi vom găsi'n mormântul
ce ne'ncetat războiul pregătea.

Şi-acuma iar? N'am învăţat nimica?
Iar fluvii de morminte, case'n scrum?
Şi prunci lăraşi să ni-i crească frica?
Din nou să-şi tale focu'n lume drum?

Nu! Lumea'n cimitir nu s'o preface!
Copiii n'or pieri, gazaţi, în somn!
Cuvântul om — vrem să însemne pace.
Cuvântul pace — să însemne om.

De necuprins ne este azi armata.
Da, suntem mulţi, şi ştim ce apărăm.
Suntem pământu'ntreg, şi suntem gata
chiar viaţa, pentru viaţă, să ne-o dăm.

Şi când, culcat în somnul fără vise,
de glob în spaţiu lin vei fi purtat,
să recitești aceste pagini scrise
ca prin părjol şi neguri ţi-am păstrat.

Vei retrăi în ele anii grei,
şi de război vei n'o să auziţi, —
copilul meu iubit, nepoţii mei,
voi, oamenii de mâine, fericiţi...

Fragment din poemul „RĂZBOIUL"

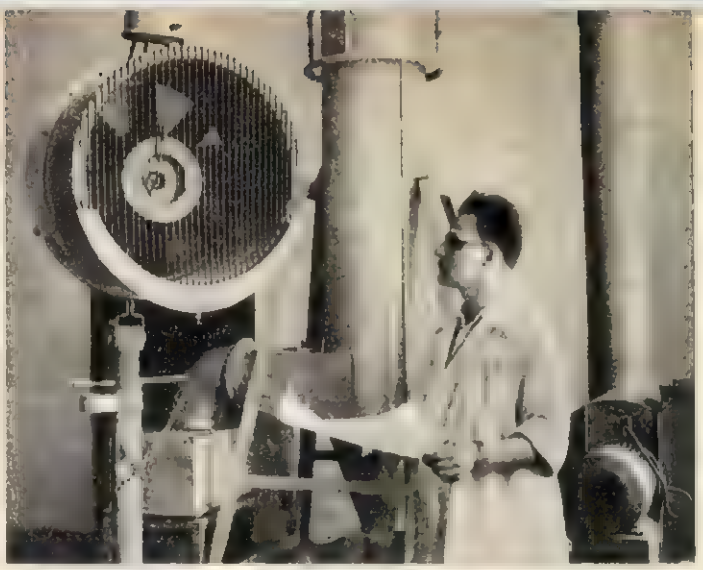

În cabinetul de ventilație. În stânga un duș de aer umed, care dă naștere unor adevărate brize de interior. În fund un ciclon — aparat folosit la purificarea aerului.

Institutul pentru PROTECȚIA MUNCII

În București, pe strada Spătarului se află Institutul pentru Protecția Muncii. Totul e nou aici, dela masiva clădire galbenă până la cercetările științifice efectuate de Institut sub îndrumarea secției de protecție a muncii din Consiliul Central al Sindicatelor.

Aici se proiectează aparate și vestminte, se studiază lumina și sunetul, se folosesc oțelul, cauciucul, grăsimile, sticla, aerul — totul, pentru a îmbunătăți condițiile de lucru ale muncitorului, a-l feri de boli profesionale, de accidente, de eforturi fizice prea mari. Aici sunt ingineri, chimiști, medici, ale căror cercetări se îndreaptă spre acest unic scop. Și tot din acest loc se coordonează munca multor colective aflate în institute, în fabrici, la Academie, care se ocupă cu probleme ale protecției muncii.

Într'una din săli, pe o masă se află o bucată de sticlă neagră, în dosul căreia soarele pare stins ca după un perete. E sticla ochelarilor pentru sudură, rezultat al cercetărilor unui colectiv condus de profesorii Gălățeanu, Țențulescu și Nișculescu. Până în anul 1950 sticla aceasta se importa; azi e cotată pe piața mondială ca fiind printre cele mai bune produse de acest gen, ca și sticla de cobalt a vizoarelor pentru oțelari (deasemeni un nou fabricat românesc)— constituind, amândouă, primele mari realizări în domeniul echipamentului de protecție la noi în țară.

Cu vestmintele și încălțămintea aflate în această sală omul se poate apăra împotriva focului, apei, curentului electric. Muncitorul care lucrează la liniile de înaltă tensiune găsește aci cisme de cauciuc care rezistă unor străpungeri de zeci de mii de volți.

Există perne umplute cu iarbă de mare care feresc umerii muncitorilor din construcții, ai docherilor și totodată, șorțuri de radiologi a căror folosire și fabricare cer o calificare și tehnică înaltă: pe deoparte cabinete medicale cu aparate de raze Röntgen, pe de altă parte laboratoare moderne pentru crearea soluției în care cauciucul se amestecă cu nespus de finele particule de plumb coloidal.

Se găsesc felurite mănuși, pavăză împotriva scânteii electrice sau acizilor. Iar „mănușile invizibile" se află într'o altă cameră, într'un... borcan. E alifia obținută după metoda profesorului sovietic Seelischi, din Harcov, care, întinsă pe mână, apără pielea celor care lucrează în anumite sectoare ale industriei chimice.

Tehnica a permis obținerea unor echipamente de protecție foarte rezistente și foarte ușoare totodată. Astfel e șapca de miner realizată de colectivul condus de inginerul Ion Seicaru. Învelișul ei de textolit— un fel de pânză bachelizată— se umezește greu, rezistă unui curent de zeci de mii de volți, iar o gresie de un kilogram căzând dela doi metri deabia îl zgârie.

Dar a-l feri pe muncitor cu ajutorul echipamentului de protecție nu e decât un prim pas. Al doilea îl constitue dispozitivele de prevenire a accidentelor și, mai ales, micile mecanizări.

Azi se trece în industria noastră dela anunțul „Folosiți dispozitivele de protecție" la fabricarea dispozitivului de protecție odată cu mașina-unealtă. Astfel, fără ecran de protecție, strungurile și polizoarele produse de fabrica „Iosif Rangheț" din Arad, nu funcționează. Accidentele sunt deci nu numai prevenite, ci imposibil de produs.

În halele industriei grele metalurgice au apărut „dușurile de aer" proiectate după modelul celor din Uniunea Sovietică. Aceste uriașe ventilatoare crează adevărate brize de interior umede și răcoroase care stăvilesc dogoarea gropilor de turnare, a metalului incandescent.

Tehnica micii mecanizări înlătură eforturile. Se folosesc felurite dispozitive de prindere, pârghii cu role, macarale fixe. În secția sculărie a uzinei „Vulcan" piesele nu mai sunt transportate dintr'un loc într'altul în două ore cu mari eforturi fizice, ci în două minute prin simpla apăsare a butonului de comandă al macaralei electrice. Locul stivuitorilor de cărămizi de pe marile șantiere de construcții a fost luat de conteinere, — un fel de cuști metalice demontabile în care cărămida gata așezată se poate transporta cu ușurință dintr'un loc într'altul. Dela fabrică până la zidar ea nu mai trece prin mâna nimănui.

Odată cu dezvoltarea industriei pătrunde în țara noastră marea mecanizare — ideal mijloc de protecție a muncii lucrătorului. În locul șiragurilor de docheri încovoiați sub saci se pot vedea azi, în portul Constanța, automacarale, transportoare, tractoare. Sorbul mecanic, banda rulantă, cuptorul metalurgic oscilant îl transformă pe muncitorul necalificat într'un conducător priceput al mașinii.

După vizitarea Institutului ți se conturează în minte imaginea viitoarelor noastre fabrici: hale uriașe străbătute de benzi automate ca în oțelăriile din Zaporoje, pretutindeni lumină de zi așa cum e în minele din Tula, ventilație perfectă ca în fabrica „Trioghornaia Manufactura".

În fiecare zi, prin necontenita îmbogățire a materialului de protecție, prin crearea de noi mecanizări, prin introducerea unui utilaj modern în fabrici, ne apropiem de crearea condițiilor ideale de muncă.

În fiecare realizare de acest fel se vede grija deosebită pentru om, pentru viața și sănătatea lui.

Camil COMAN

În laboratorul echipamentelor de protecție. Aci se pot vedea cisme pentru tensiune înaltă, ghete cu talpă izolantă pentru turnători. În planul doi, noile șepci de mineri.

Stația de experimentare de înaltă tensiune. Aci se verifică la străpungere materialele electroizolante.

Concursul „Flacării"

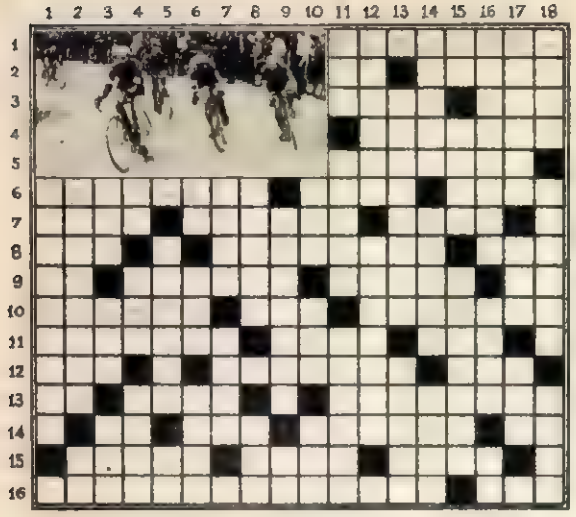

CUVINTE INCRUCIȘATE

ORIZONTAL: 1. Balul mascat al tineretului ce a avut loc în Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin". 2. Articol plus particulă de legătură — Mai fragedă decât fânul. 3. A alunga (mold.) — Olarii îl folosesc ca materie primă. 4. La 5 Iunie 1953 a plecat din orașul scoțian Aberdeen. 5. Președintele F.M.T.D. 6. Au venit în număr mare la Festival — Culoare — Caii (mold). 7. Răsplata învingătorilor în întrecerile sportive — Reprezentant diplomatic al unei țări — Verbul lui Stan. 8. Compozitor bavarez (1788—1847)—Gimnast sovietic, campion absolut olimpic, pe care am avut bucuria să-l vedem la manifestările sportive ce au avut loc în cadrul Festivalului — Prefix desemnând noțiunea de nou. 9. Notă muzicală — Cunoscut atlet maghiar, fost campion olimpic — Atlet al patriei noastre, participant la cele patru Festivaluri Mondiale — Nene. 10. Port la Dunăre — Admirație monovocalică — Sportiv cunoscut, triplu campion olimpic, participant la mareața sărbătoare dela București. 11. Așa sunt străzile capitalei Festivalului — Atletă (R.P.R.) — Postav. 13. Stambă (mold.) — Campion olimpic la aruncarea ciocanului — Punct cardinal. 13. O treime dintr'o octavă — Campion mondial la tenis de masă, participant la jocurile Păcii și Prieteniei — Sportiv sovietic, unul din cei mai buni fondiști din lume. 14. Simbol chimic — Dragoste (așa zic oltenii) — Periat (fig.) — Indicare. 15. Arenă — Nu e dulce — Termen sportiv la proba de alergări. 16. Măreață realizare în cinstea Festivalului — ... Manoliu, maestră a sportului din R.P.R.

VERTICAL: 1. Sportiv sovietic, deținătorul noului record mondial la triplu salt, participant la întrecerile din cadrul Festivalului. 2. Așa este avântul cu care tineretul lumii luptă pentru pace — Pronume. 3. Luna cifrică a Festivalului — Impănat cu usturoi (mold.) — Se cinstește de unul singur. 4. Soarele vechilor egipteni — Mai puțin decât nimic — Pantalon scurt pentru sport. 5. Fac pânze pentru catarge — Inițialele unui cunoscut compozitor de muzică ușoară din țara noastră. 6. Mic dar voinic — Ultimul cuvânt al învingătorului la un anumit sport — Numele mic al unui cunoscut fondist din R.P.R. (maestru al sportului) 7. Glas — Glas de mâna a doua. 8. Plantă — Oraș în Iran. 9. Cunoscut sprinter sovietic, campion Unional — Plus. 10. Un sfert de țigară — Metal prețios — Jalbă-memoriu. 11. Maestru al sportului (R.P.R.) —Maestră a sportului (R.P.R.) — A păli... 12. Cunoscut scriitor din RSS Tadjică — Maestră emerită a sportului din R.P.R., de mai multe ori campioană mondială. 13. Pulverizată — Vină — 14. În așa măsură sunt steagurile și florile la Festival — Nume feminin — Compozitor austriac. 15. Hat fără de început — Maestru al sportului (R.P.R.)—Alt nume feminin. 16. Numele mic al unui cunoscut pianist român — A umbla — Simbolul thaliului. 17. Bogății —Fotbalist din lotul R.P.R. Telefon 18. Intinsă — Nume feminin din Ardeal — Anotimp.

CUVINTE RARE: ETT, BAM, FALLL, ARZ.

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

(câte 2 puncte de fiecare răspuns exact)

1) Cine a inventat primul aparat de radio-recepție?
2) Care a fost cel mai popular actor român din secolul trecut?
3) Unde se află Patagonia?
4) Care pictor celebru s'a ocupat îndeaproape de probleme de știință, tehnică și medicină?
5) Care este recordul R.P.R. la săritura în înălțime și cine îl deține?

CLASICII NOȘTRI

(2 + 2 puncte)

1) În care comedie a lui Alecsandri a fost atacat regimul despotic al domnitorului Mihai Sturdza și s'a arătat teama autorităților burgheziei și mișcărilor de izbucnirea unei mișcări revoluționare? În ce an a fost scrisă comedia?

2) Care este cea mai veche capodoperă a nuvelisticii noastre și a genului istoric-romantic, și care a slujit drept model lui Alecsandri, Hașdeu, Odobescu, în scrierea operelor lor epice?

MONOVERB

(6—12)
(2 puncte)

BIVERBUL INVENTATORILOR

(9 — 6)
(3 puncte)

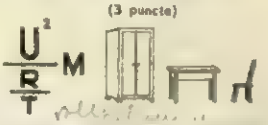

TRIVERB GEOGRAFIC

(5 — 5 — 5)
(3 puncte)

TRIVERBUL TEHNICIANULUI

(3 — 9 — 8)
(3 puncte)

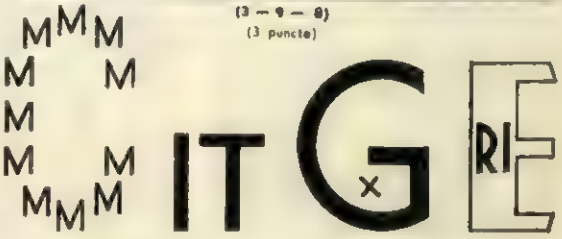

MONOVERB ... ELECTRIC

(2 — 9)
(1 punct)

MONOVERB

(2 — 8)
(1 punct)

MONOVERB

(6 — 11)
(1 punct)

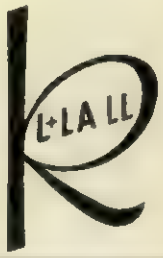

MONOVERB ARITMETIC

(4 — 10)
(2 puncte)

TIMBRE INCHINATE FESTIVALULUI

Seria de timbre închinată celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului pentru Pace și Prietenie cuprinde următoarele patru valori: 20 bani (sport), 55 bani (insigna), 65 bani (afișul „Întâlnirea") și 1,75 (dans național). Timbrele au dimensiunea comună de 26/42 mm. și au fost imprimate în coli de 100 bucăți dantelate, pe hârtie velină cu filigran R. P. R.

COPERTA I: București, stadionul „23 August". Aspect dela deschiderea Festivalului.
COPERTA IV: Pe plaja dela „Vasile Roaită", sub soarele fierbinte de August.

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÂNTEII RAIONUL STALIN Casuța Poștală 56 — ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la secțiile raionale de difuzare a presei. — PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 9 lei, 6 luni: 18 lei, un an: 36 lei

Coperta și interiorul executate la Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin". — Planșele executate la Întreprinderea Poligrafică Nr. 1, București

Ce limpezi surâsuri — izvoare'nfrăţite din lumea întreagă!
Aici — colier — prietenia'ntre tinerii lumii se'ncheagă.

Cu graţii de zâne, din larguri de lume veniţi-aţi, surori,
Păr brun şi păr blond, tinereţea'n obraji vă aprinde culori.

Ce vinul cel dulce din cupe, viaţa sorbiţi.
Şi mândrului soare, cu cântec, în cale-i ieşiţi.

Sglobii precum pasărea, gingaşe ca un April,
Voi moartea o frângeţi în mâinile firave ca de copil.

Purtaţi ca pe-o torţă steaua de luptă a Zoiei pe-al păcii trainic front.
În luptă urmaţi pe Danielle mălinilor*) şi pe Raymonde.

Şi nu are ura putere, când dragostea-i stavilă'n cale-i.
A inimii noastre cântare ca urletul oricărui monstru mai tare-i.

Şi cântecul spune că ziua de azi viitorul va naşte
Când fiece om fericirea'n ai tuturor trai fericit, va cunoaşte.

Surorile mele, în lume aveţi milioane de fraţi
Cu ei împreună veţi frânge'nrăitul războiului braţ.

Răsuflaţi mai din plin ca oricând, deci, acum
Căci proaspătul vânt ce adie e vântul cel bun.

Să-l faceţi să sufle mai tare de-acum peste larguri
Ca putrede ramuri şi frunze să ducă'n adâncuri de veacuri.

Va da visu'n floare, lupta-veţi în strânsă unire.
Şi-al lumii întregi viitor va fi, vouă, mire.

Henri BASSIS (Franţa)

în românește **de Aurel COVACI**

---

*) Poetul se referă la faptul că atunci când Danielle Casanova a fost ucisă într'un lagăr de concentrare fascist, tovarăşii ei de suferinţă i-au acoperit trupul cu flori de liliac (mălini) aduse nu se ştie de unde, deoarece în lagăr nu existau flori.

Bibl. Internationale.

38969

FLACĂRA

Nr. 10 — 1 SEPTEMBRIE 1953

Tot mai multe produse alimentare pentru oamenii muncii! Cu ajutorul tehnicii avansate, muncitoarele fabricii de conserve „Flora" traduc în viață această chemare a Partidului.

FLACĂRA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Nr. 10 (18) 1 SEPTEMBRIE 1953 ANUL II

REVISTĂ SOCIAL — POLITICĂ ȘI LITERAR — ARTISTICĂ

COMUNICAT INFORMATIV
cu privire la plenara lărgită a Comitetului Central al P.M.R.

În zilele de 19 și 20 August 1953 a avut loc plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român.

Plenara a ascultat și a desbătut raportul Biroului Politic al Comitetului Central, prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, cu privire la „Sarcinile partidului în domeniul desvoltării economiei naționale și ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii", raport care a fost adoptat în unanimitate de plenară.

Urmând în mod consecvent linia politică de construire a socialismului, a cărei lege supremă este asigurarea satisfacerii într'o măsură tot mai mare a nevoilor materiale și culturale ale omului muncitor, plenara a adoptat programul de măsuri economice propuse în raport, având drept obiectiv o serioasă și continuă îmbunătățire a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii din orașe și sate prin ridicarea producției agricole, sporirea producției bunurilor de larg consum, desvoltarea construcției de locuințe și alte lucrări în domeniul social, sanitar și cultural. Plenara recomandă Consiliului de Miniștri al R.P.R. să elaboreze Hotărîrile necesare pentru punerea în practică a acestui program de măsuri economice.

Plenara a adoptat în unanimitate o hotărîre cu privire la sarcinile partidului în vederea îmbunătățirii muncii de partid și a hotărît convocarea Congresului Partidului Muncitoresc Român în luna Martie 1954.

În fabrici și instituții, pe ogoarele Patriei, expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost primită cu nețărmurită bucurie. Milioane de oameni ai muncii și-au spus: „Vom munci cu râvnă pentru a transpune în viață programul de măsuri economice trasat de partid în vederea dezvoltării economiei naționale și a ridicării într'un timp apropiat a nivelului de trai al poporului muncitor". În fotografii: (Sus) La filatura „Dacia", București. (Jos) În gospodăria colectivă din Dudești-Cioplea, regiunea București.

Aspect al tribunei oficiale în timpul paradei militare și demonstrației oamenilor muncii din ziua de 23 August.

MAREA SARBATOARE

Oamenii muncii din patria noastră au sărbătorit a nouă aniversare a eliberării patriei. Ei și-au luat angajamentul de a lupta cu hotărîre pentru realizarea cu succes a programului măsurilor economice adoptate de partid, pentru necontenita ridicare a nivelului de trai al poporului.

Dela blocurile din Ferentari până la Vulcan nu e o distanță mare. Tai prin Sabinelor și în douăzeci de minute sunt la uzină. Deobicei mă scol cu trei sferturi de ceas înainte de a pleca la muncă. In dimineața asta, însă, m'am sculat cu mult înainte. Soarele era încă pitit pe după unul din blocurile noastre. Lisaveta, nevastă-mea, se sculase și mai devreme. Din bucătărie venea miros de lapte cald. Auzeam curgând dușul. Gicu, băiatul cel mare, se spăla și, ca în fiecare dimineață, făcea un sgomot de parcă ar fi în baie nu unul, ci o duzină de copii.

Ceasul era abia cinci și jumătate. Din camera de alături a venit somnoros Sandu, mijlociul:

— Merg și eu la paradă.

Degeaba m'am trudit eu să-l conving că unui copil care n'a împlinit încă trei ani i se potrivește mai mult joaca în curte, decât mersul la manifestație. Când i-am spus că e obositor să meargă atâta drum, Sandu mi-a răspuns răspicat:

— Mă iei tu în brațe.

Iar când mi-a spus că are și steguleț pregătite, m'am înduplecat.

Insfârșit, am plecat spre uzină toți patru: nevasta, eu, Gicu și Sandu. Ioana, fetița mea cea mică, a rămas acasă, cu bunică-sa. Pe drum ne întâlneam cu alți tovarăși dela Vulcan și dela alte întreprinderi. Pe unii îi cunoșteam, pe alții nu. Dar oricine ar fi fost, schimbam între noi binețe. Din urmă m'a ajuns Aristide Economu, stahanovist la uzina noastră. Pe piept îi străluceau decorațiile. Dealtfel Vulcanul se mândrește cu mulți tovarăși decorați. Când i-am văzut în coloană, unii cu câte trei-patru decorații, m'am gândit odată mai mult cât de prețuită este munca noastră.

In fața uzinei ne-am întâlnit cu ceilalți tovarăși. Mulți veniseră, ca și noi, înainte de ora fixată pentru întâlnire. Se încinsese dansul. Străzile răsunau de cântec și joc, de râsete. Nevastă-mea s'a prins și ea într'o horă, iar Gicu și Sandu au început să se joace cu alți copii veniți împreună cu părinții lor.

Mă gândeam eu oare, fiul lui Lavrentie, pescarul din Isaccea, să apuc astfel de timpuri? Nici vorbă. Ascultam niște copii vorbind. Unul spunea că vrea să se facă inginer, altul doctor, un al treilea aviator, alții profesori, învățători, muncitori. Mulți sunt bursieri, iau masa la cantina școlii. La 12 ani eu nu mi-am pus deloc astfel de probleme. Eram o casă grea, taică-meu îmbătrânea și slăbea. Era limpede pentru mine că va trebui să slujesc la aceiași stăpâni de năvoade. Lucrul acesta l-am și făcut ani dearândul. Pe urmă am auzit că pe la oraș se câștigă mai bine. Am fost hamal în port la Galați, apoi salahor la zidărie. Dar nu curgea laptele și mierea. Muncitorii o duceau greu, mai greu chiar decât pescarii. In '47 am intrat la uzinele ce se numesc azi „Steaua Roșie". Tocmai terminasem armata. N'am mai găsit lucrurile pe care le cunoșteam. Deși era greu încă, muncitorii nu se lăsau doboriți. Aveau în fața lor un drum pe care, sub conducerea partidului, pășeau cu hotărîre. Și niciun sacrificiu nu li se părea prea greu. Pe urmă a venit naționalizarea și muncitorii au pornit la construirea socialismului, tineri și bătrâni, laolaltă, cu aceeași însuflețire. Și am văzut cu toții de ce minuni a fost în stare clasa noastră muncitoare, când merge pe drumul arătat de partid.

...A sosit ora plecării. Cazangeria, ca secție

Un popas. Tinerele dela „Tricotajul Roșu" dansează cu însuflețire un joc popular, în admirația tovarășilor lor de muncă.

Tineri, voinici, hotărîți, ostașii unei unități antiaeriene trec prin fața tribunelor. Oamenii muncii salută cu mândrie pe bravii apărători ai cerului patriei.

Ore întregi oamenii muncii din Capitală trec prin fața tribunelor, aclamând pe conducătorii partidului și guvernului, afirmându-și hotărîrea lor de a munci și lupta pentru fericirea patriei, pentru socialism.

„Pace și Prietenie!" — Tineri chinezi și alți oaspeți ai poporului nostru salută și aplaudă pe oamenii muncii din Capitală, participînd și ei la sărbătoarea noastră națională. Peste câteva ore, oaspeții vor pleca spre țările lor, ducând cu ei simpatia și dragostea noastră

Tudor Lavrentie, fruntaș în producție la uzinele „Vulcan" și familia sa, la manifestația dela 23 August. Ei sunt fericiți de a fi cetățeni ai unei țări libere, independente și iubitoare de pace.

fruntașă, se află în capul coloanei. Lângă mine stă Ion Marin. E laureat al Premiului de Stat pe 1949. Odată cu el a fost premiat și maistrul Grigore Balaban, care acum se odihnește la Sinaia, la Casa Stahanoviștilor, împreună cu familia sa.

Am pornit spre Piața Stalin. Coloana noastră era urmată de șiruri nesfârșite de muncitori și funcționari dela alte întreprinderi. Pretutindeni răsunau cântece. Pe panouri, oamenii muncii arătau victoriile obținute în cinstea zilei de 23 August, zi de neuitat, în care și-au dobândit viața lor liberă și fericită.

Când am ajuns pe Calea Victoriei, am aflat o mare bucurie. Apăruse „Scânteia" care publica cuvântarea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, rostită la adunarea festivă. Cu nerăbdare am citit fiecare cuvânt, în timpul popasurilor făcute pe parcurs. În ziua aceea a bucuriei, oamenii muncii au aflat de hotărîrile partidului cu privire la dezvoltarea economiei naționale și la ridicarea continuă a nivelului de trai al poporului muncitor.

În jurul meu vedeam grupuri-grupuri citind ziarul. Am aflat din cuvântarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej despre faptul că fondul de consum destinat satisfacerii nevoilor materiale și culturale ale oamenilor muncii va crește până la 72,2 la sută, ceeace reprezintă aproape trei sferturi din venitul național. Am aflat cu bucurie despre măsurile de dezvoltare a producției agricole și de sporire a industriei de bunuri de consum alimentare și industriale, despre îmbunătățirea sistemului tarifar de salarizare.

— Fraților, o astfel de veste trebue întâmpinată cum se cuvine în fabrica noastră, spunea Ion Mihăilă. Uite, noi dela cazangerie, trebue să dăm produse mai multe și mai ieftine. Industria noastră textilă și alimentară le așteaptă.

Lisaveta asculta pe cei ce citea cuvântarea. De șase ani de când suntem căsătoriți am reușit să-mi cunosc nevasta. Când împreunează așa mâinile e semn că o interesează nespus de multcova. Atunci nu-i place să fie turburată. Oricât de multă lume ar fi în apropiere, nu mai ia în seamă pe nimeni.

După o vreme s'a terminat de citit cuvântarea. Stăteam pe iarbă într'o grădiniță de pe traseu.

— De ce-ți amintesc ție hotărîrile partidului? m'a întrebat Lisaveta.

N'am știut ce să-i răspund.

— Eu m'am gândit la părinți. Uite, așa cum se îngrijesc părinții de copii, căutând să le facă viața mai bună, așa are grijă partidul de noi. Acolo, în ziar, se vorbește de mine și de tine, de blocurile noastre, de magazinul din cartier, de fabrici, de tot.

Spuneam adineauri că-mi cunosc nevasta. Văd acum că nu-i chiar așa. N'am știut că o interesează și altceva decât casa noastră și copiii. Și acum, uite că vorbește despre treburi de stat. O ascultam zâmbind, o ascultau atenți și cei din preajmă.

Din locul în care ne-am oprit, din Piața Victoriei, vedeam coloanele ce se scurg spre Piața Stalin. Trec ostașii armatei noastre populare. Voinici, rumeni la față, echipați bine, cu armament modern, ostașii pășesc cu fruntea sus. Cei ce-i privesc și-i aplaudă știu că fiii și frații lor stau pavăză cuceririlor dobândite, că ei vor apăra pacea, fericirea copiilor și a noastră. Ți se umple inima de mândrie când îi vezi.

Am văzut apoi coloanele de manifestanți, zeci de mii de oameni veseli, hotărîți. Panourile vorbeau despre realizările lor. În soare sclipeau straiele de sărbătoare ale participanților la demonstrație. Toate la un loc vorbeau, într'un grai cunoscut de noi, despre tăria și puterea noastră, despre izbânzile pe care le vom mai cuceri.

Când am trecut prin fața tribunelor, când cu toții aclamam pe conducătorii partidului și guvernului, m'am gândit cât de fericit sunt eu, cât de fericiți suntem noi toți, că suntem liberi, că avem în fruntea noastră partidul înțelept și că partidul, guvernul și poporul sunt strâns uniți, că luptă împreună pentru acelaș scop și că nicio forță din lume nu va putea să ne despartă vreodată.

Tudor LAVRENTIE

fruntaș în producție la uzinele „Vulcan"

Eugenio MORENO HEREDIA
(Ecuador)

Eu sunt un poet al poporului meu și al păcii

Fiindcă'nainte de lună și-amarele ei amăgiri,
fiindcă'nainte de moarte și florile ei mortuare,
fiindcă'nainte de spaime, coșmare și vise,
eu cred în acei ce trudește spetiți pe ogor,
în mâinile sale cu ix de pământ,
în mama cu fruct de viață în pântec,
și cu bunătate'n obraji ;
fiindc'am încredere'n oameni,
negri, sau galbeni, sau roșii, sau albi,
atei, credincioși, filosofi sau asceți,
fiindcă eu cred în Om, eu sunt
poet al poporului meu și al păcii.

Fiindcă eu cred în plugarul trudit,
sub pioi robotind, și sub zbor de conduri,
porumbul cel alb între Anzi semănându-l,
și cred în colhoznicul ce, fericit,
cu grâne-aurii Ucraina împânzește,
fiindcă eu cred în copii,
în mâna-i deschisă'n spre cer ca o floare
cerându-ne pace în ziua de mâine,
fiindcă eu cred în femeia strungarului,
ce vrea veselie și pâine și școli
copiilor ei numeroși,
fiindcă eu cred în viața ce seamănă fructului copt
în care cu toții, în voe, putem respira,
veghind să nu-l vatăme viermii hulpavi,
să nu-i roadă, lacomi, măreața clădire,
fiindcă eu cred în toate acestea, eu sunt,
poet al poporului meu și al păcii.

Dar să știți că vorbesc de popor și de pace
fiindcă cineva, crud, amenință
fiindcă cineva sfâșmă, lovind
țărmoaicele coaste — ale patriei mele
mereu prejmuite de nave de spumă.
Aud cum din sure adâncuri de Anzi
îl cheamă pe-orice indian,
îl cheamă pe Pedro cel bun,
să-i schimbe în carne de tun ;
sunt cei de oricând,
sunt cei ce „ne-ajutară" la Rio de Janeiro,
sunt cei din Colon și Texas,
din Hiroșima și Nagasachi,
sunt cei ce i-au ucis pe Rosenbergi
în ciuda protestelor lumii întregi,
în ciuda amarelor lacrimi a pruncilor lor
mai scumpe ca aurul lor.
Acești asasini jinduesc să preschimbe
în carne de tun pe-ai poporului fii,
să-mi vadă poporul în groapa comună.
Fiindcă'mpotrivă-le strig,
eu sunt un poet al poporului meu și al păcii.

Fiindc'am o fată strigată pe nume Suzana
de toate Suzanele mici ale lumii,
eu sunt un poet al poporului meu și al păcii.

Pentru scumpa mea mamă și toate durerile ei,
pentru mamele lumii ce suferă încă,
eu sunt un poet al poporului meu și al păcii,

Pentru oamenii triști din bătrânii mei Anzi,
buni precum pleoia și proaspăta pâine,
pentru grâul ler copt în August,
pentru mâinile lor bătucite,
eu sunt un poet al poporului meu și al păcii.

Să urle artiștii ce vor numai „artă pentru—artă"
Sudalme să scuipe spre mine din turnul de fildeș !
eu bine-mi știu drumul de om și poet,
eu știu că în sânge-mi zvâcnește
ecoul trudnicelor voci a trudnicilor oameni.
Să știți, dacă și voi, cum că eu,
oricând socotit-voi o mare cinstire să fiu
POET AL POPORULUI MEU ȘI AL PĂCII!

Marea Mediterană, Iulie 1953

Traducere din limba spaniolă de Aurel COVACI

La

Încă o „perinița" înainte de plecare...

In fiecare seară, la cantonamentul tinerilor francezi de pe strada Moxa, o fereastră rămânea luminată până târziu. Era geamul clubului. Aci, în liniște, își completa paginile jurnalului tânăra pariziană Françoise Rosay.

In seara aceea și-a revăzut toate cele peste șaizeci de foi, acoperite cu scrisul ei mărunt. Minunatele momente din zilele Festivalului, înscrise aici și recitite pentru a nu știu câta oară, l-au răscolit din nou toată ființa. „Așa dar, mai sunt numai două zile până la plecare", își spuse terminând de citit însemnările făcute atunci. A scris aci, printre altele, și de pregătiri pe care colegii ei le fac în vederea plecării. „Se întâmplă cu toții un lucru ciudat. Fiecare aleargă după cele mai mici lucruri care ar putea să-l amintească și să ducă ceva din atmosfera și măreția Festivalului. Ei bine, mâine vom cerceta cu Jacqueline și Andrée tot Bucureștiul, să ne luăm și noi amintiri de felul acesta".

Au pornit de dimineață toate trei. Calea Victoriei gemea de lume. Își dădură seama că tinerii nu mai merg împărțiți pe țări, că grupurile erau atât de împestrițate, că pentru a putea recunoaște pe diferiții delegați trebuia să urmărești neapărat culorile naționale de pe piepturile lor. Străinii din primele zile ale Festivalului deveniseră prieteni de parcă s'ar fi cunoscut de zeci de ani.

Librăria în care au intrat era plină până la refuz. Majoritatea — oaspeți. O carte sau un album cumpărat aici putea fi una din cele mai frumoase amintiri. Deodată, o cunoștință: de sub gluga albă, pe fondul măsliniu al tenului, răsări șiragul de dinți albi ai lui Hassan Sidaui. Françoise își aminti în aceeași clipă de scrisul lui ciudat, aflat într'unul din carnețelele sale de autografe... Hassan ținea sub braț două volume: Poeziile lui Pușchin și „Bijuterii de familie" de Petru Dumitriu. Surădea tot timpul. La despărțire le spuse în românește de câteva ori: „La revedere!"

Puțin mai departe, două lyoneze cumpăraseră aproape treizeci de cărți: Aragon, Thorez, Cachin.., fiecare volum în mai multe exemplare. „Sunt pentru interpreții noștri români, șoptiră ele celor trei prietene. Un mic cadou fiecăruia..."

In fața librăriei, la ieșire, le înconjură un grup vesel de pionieri români. Voiau autografe. Sprijinind carnețelele pe spatele unora dintre ei, Françoise scrise cu emoție: „La despărțire, cele mai calde salutări micilor mei prieteni".

Iată mai încolo, un magazin de instrumente muzicale. Își aminti de cuvintele din seara trecută, ale colegului lor de cantonament Pierre Rustin: „E o adevărată plăcere să intri într'un magazin de obiecte muzicale... Toți străinii cer același lucru: discul „perinița". Fetele vor să se convingă. Intr'adevăr în mai puțin de trei minute, „perinița" fu cerută pe rând de un tânăr din Guatemala, de un danez, de un bulgar, de un oaspete din Madagascar...

Dar cea mai mare afluență de delegați era în secția de artă românească a magazinelor „Librăria Noastră". Intâlniră aici o mulțime de tineri cu care se împrieteniseră în timpul Festivalului. Iată-l pe Fritz Konrad, ținând în brațe o păpușă îmbrăcată în costum românesc, pe Li-Clun-Cen cumpărând o ploscuță, pe milanezul Mario mândrindu-se cu un tulnic în miniatură. In fața unei oglinzi au zărit-o pe Jannine admirându-și ita înflorată.

Françoise, Jacqueline și Andrée au ales din vitrina de păpuși o țărăncuță cu obrajii roșii, îmbrăcată în ie, catrință și cu opinci. Dădeau să plece când un tânăr austriac le făcu semn să rămână locului. Le fotografie așa cum erau: Françoise cu țărăncuța în brațe, iar Jacqueline și Andrée ținând păpușa de câte o mânuță... La ieșire, Andrée zări pe cineva care le făcea semne peste marea de capete.

revedere!

Fetițele poetului Heredia

Era un tînăr înalt, cu ochi negri adînci și vioi. Purta în spate un rucksac, sub braț o geantă încărcată, în mînă un teanc de ziare... Eugenio Moreno Heredia, poet din Ecuador. Fetele l-au cunoscut în seara Carnavalului. Istorisea într'un grup o poveste emoționantă: povestea vieții lui. Printre altele, spunea atunci, că în toată cariera lui de poet, munca i-a fost răsplătită pentru prima oară aici, la București. A fost înconjurat cu bucurie, apreciat, iar pentru versurile publicate i s'au dat drepturile de autor cuvenite. Cele trei tinere au stat atunci îndelung de vorbă cu el. Acum avea în rucksac și în geantă numai cărți românești și de autori români traduși în limbi străine. Așa cum le spusese în seara aceea, întors la el în țară, vrea să organizeze o expoziție de cărți românești pe care o va purta prin orașe și sate...

Presupunând că ziarele pe care le ține în mînă sunt cele în care i-au apărut versurile, prietenele cerură să le vadă. De sub ziare apăru căpșorul blond al unei păpuși. Ceva mai mare decât cea a lui Françoise, dar îmbrăcată la fel, în port național românesc.

— A, micuța mea Rodica! — spuse Heredia, punându-și ziarele subsuoară și strângând păpușa la piept. De acum încolo, am trei fetițe: cele dela Cuenca și aceasta.

Auf wiedersehen, Gisele!

In cantonamente geamantanele se închid rând pe rând. Se prind cataramele rucksacurilor. E dimineața plecării. Și în inimi, alături de bucuriile celor două săptămâni de neuitat, stărue părerea de rău că timpul a trecut prea repede. Mai ieri, coborîse în Gara de Nord în grupul delegației germane și Gisela Herbst. O fată subțirică și înaltă, cu părul tăiat scurt și gâtul înfășurat într'un batic dela Festivalul trecut. Acum doi ani, la încheierea celui de al III-lea Festival Mondial al Tineretului, credea că alt festival mai frumos nici nu va mai fi. Iată acum, s'a terminat cel de al IV-lea Festival care i-a umplut sufletul de bucurie și l-a mărit încrederea în puterea tinereții și a vieții.

Cu două săptămâni în urmă, într'o piață a Bucureștiului, întâlnise trei tineri:

— Franzose? — l-a întrebat ea pe unul mai scund.

— Oui, a răspuns acesta, iar ceilalți doi, alinîndu-i-se în față, i s'au recomandat zâmbind: bulgari!

Au pornit-o toți patru pe străzile necunoscute, inundate de lumina soarelui, de fluturările miilor de drapele colorate. Numele lor au fost primele însemnate în carnețelul cu coperți albastre. Acum el e plin de autografe. Și acest carnețel al Giselei este unul din miile care pleacă în toate colțurile pământului ducând cu ele imaginea celor două săptămâni de Festival în care s'au închegat prietenii trainice, sub semnul păcii între popoarele lumii.

Ușa camerei se deschide încet... Interpreta face semn Giselei să coboare jos în hall...

Aci o așteaptă cei doi tineri bulgari.

Pentru a-și rosti cuvintele, acum la despărțire, fac apel la alfabetul de neuitat, folosit atât de des în cele două săptămâni: privirea, frânturile de fraze, gesturile pline de prietenie.

Cei doi tineri întind Giselei un pachețel: „Parfum de trandafiri". Un dar de despărțire — îi explică cu greutate. Un dar adus din Bulgaria în România, la Festival și care va călători în Germania să-i amintească de București, de ei, care se gândesc la ea din țara „Văii trandafirilor".

— Una din ele — spune emoționată Gisela privind flacoanele din cutiuțele sculptate cu motive naționale bulgărești — am s'o trimit mamei mele. Ea e bătrână și bolnavă. A rămas în Berlinul occidental... Eu am trecut să urmez studiile dincoace. Acolo n'am avut posibilitatea s'o fac. Îi voi trimite ei această cutiuță...

Mâinile celor trei prieteni se strâng pentru despărțire.

— Auf wiedersehen! La revedere!

•

Mai sunt doar zece minute până la plecarea trenului și clipele sboară... Aplecați peste geamul compartimentelor, delegații danezi strâng cu emoție și căldură mâinile prietenilor români care au venit să-i petreacă la gară. Se împart ultimele amintiri. Fiecare dăruește tot ce ar putea să-i amintească celuilalt de Festival, de țara sa, de prietenul său: un batic, o batistă cu culorile naționale, cărți poștale, insigne, autografe, țigări... Tinerii sunt emoționați, se vede. Se despart azi ca prieteni și despărțirea prietenilor este totdeauna grea. Cu toate acestea simți din privirile lor că nu sunt triști: îi vor despărți curând kilometri dar îi vor apropia veșnic prietenia și gândurile de pace și viață fericită mărturisite cu atâta hotărîre la Festival.

... Se cântă „Perinița". Aproape toți danezii prind câte o batistă de colțuri și o învârt în tactul dansului. Românii le răspund la fel. Dela un capăt la altul al trenului răsună în cor strigăte de rămas bun ale delegaților danezi. Le răspund cu urări, rostite în cor, delegații noștri. Trenul pornește. Zeci de mâini se întind spre ferestrele vagoanelor, să strângă mâinile prietenilor. Pe peron, deasupra capetelor, sboară eșarfe colorate. Mâinile se desclestează cu greu, rămânând să fluture până târziu batiste colorate, în urma trenului. Acum cântă toți Imnul studenților și apoi Imnul F.M.T.D.-ului, cântecele tinereții luptătoare.

E. ȘINCAN
I. MURGU

CE CÂNTEC RĂSUNĂ?...

de Petre SOLOMON

Ce cântec răsună sub bolțile lumii?
E-a vieții chemare — purtată'n ecouri
Mai tari decât tunetul crunt al furtunii.
Uriaș, curcubeul răzbate prin nouri,
Văd în acest curcubeu culorile — toate
Câte, de oameni, fost-au vreodată purtate.
Niciuna nu-i lipsă — nici galbenul, nici
Negrul, nici albul — sunt toate aici —
Și fiecare-și rostește povestea, deschis,
Scrisă lealtă, cu slove citețe,
Basmul, încă nescris,
Al tinereții fără bătrânețe.
„A fost odată?" Nu, altfel începe
Basmul acesta: „Va fi!"
Aceea trăește basmul acesta:
Eroii lui sunt oamenii vii.
Umăr la umăr, tinerii lumii
Dau viață poveștii, visului drag
Și 'naltă deasupra furtunii
Al păcii și dragostei steag.

Trenul a pornit... O ultimă strângere de mână și... delegații Suediei, Norvegiei, Finlandei, pleacă din Capitala noastră, ducând în țările lor imaginea caldă a prieteniei celor tineri în lupta pentru apărarea păcii.

CU GÂNDUL LA CUMPĂRĂTOR

Nicolae Militaru (dreapta) alături de directorul întreprinderii, în depozitul plin de încălțăminte. „Frumoși și trainici pantofi a mai făcut brigada voastră, din pielea economisită" — îi spune directorul, stahanovistului.

Sirena sunase de câteva minute încetarea lucrului. Muncitorii din secția de croit se scurseseră în pâlcuri zgomotoase spre ieșire. În secție se mai aflau numai doi oameni aplecați asupra unei mese de croit.

Nicolae Militaru prinse în mână cuțitul și-l înfipse în pielea lucioasă și netedă de culoarea castanei.

— Uită-te, tovarășe Trifan! spuse el, începând să poarte cu repeziciune cuțitul în jurul tiparului. Să-mi spui dacă asta-i poziția cea mai prielnică pentru croit.

Oană Trifan, un om înalt, plin de vioiciune, se aplecă asupra mesei. Zâmbi satisfăcut, apoi înclină capul în semn de încuviințare.

— Nu înțeleg dece-mi pui asemenea întrebări, tovarășe Militaru. Parcă dumneata nu știi că te pricepi să croiești tot atât de bine ca mine? N'am să te învăț eu acum meseria.

—Nu-i adevărat! exclamă Militaru. Dela muncitori ca dumneata, și ca mulți alții mai am de învățat.

Așeză cu grije cuțitul pe marginea mesei și adăugă apăsat:

— Și nu numai eu!

— Bine—întrebă Oană Trifan,— dar ce urmărești dumneata? Îmi aduc aminte că încă anul trecut umblai cu fel de fel de reviste și buchiseai articole despre metodele Corabelnicova și Covaliov... Încă de pe atunci nu-ți ieșeau din minte economiile, și — vorba ceea, slavă domnului — ai realizat ceva economii și anul trecut și anul ăsta. Ai avut și câștig bun... Nu ești mulțumit cu cât câștigi?

Militaru zâmbi.

— Altceva mă roade pe mine. Știi bine că'n Februarie nu ne-am îndeplinit planul și că nici până acum n'am izbutit să rotunjim partea care-i lipsește... Halal de noi! Mă gândesc câte perechi s'ar putea face din bucățile pe care noi le irosim la croit...

— Crezi că eu nu mă gândesc? — vorbi Oană Trifan. Dar te întreb: ai să poți dumneata singur înlătura lipsurile care mai sunt în fabrica noastră?

— Păi tocmai că nu e vorba să le înlătur singur! — spuse Militaru. Trebue să le înlăturăm cu toții.

Oană Trifan își privi drept în ochi tovarășul de muncă, apoi trase un scăunaș lângă masa de croit și se așeză fără grabă.

— Ei, vezi, asta mă interesează! Și cum crezi că ar trebui să facem?

Ochii lui Militaru prinseră a luci. Cu o mișcare grăbită trase saltarul mesei de croit și scoase din el o hârtie. O despături și o întinse în fața lui Trifan, pe masă.

— Întâi și'ntâi — spuse el împungând cu degetul schița desenată pe hârtie — trebue să învățăm să utilizăm la maximum suprafața pieilor. Nu mai merge așa, să punem la întâmplare tiparele pe piele, să prăpădim bucăți care ar putea fi folosite. Ia gândește-te ce ar fi dacă am combina la croit tiparele dela numerele mari cu cele dela numerele mici? Sau dacă am folosi combinații de diferite sorturi de încălțăminte, bunăoară pantofi bărbătești cu pantofi de copii?

Trifan se aplecă deasupra desenului apoi, după un răstimp, dădu din cap:

— Adevărat, s'ar câștiga bucăți mari de piele!

— Vasăzică asta ar fi prima mișcare — spuse Militaru ridicând mâna. A doua... a doua...

Zâmbi și adăugă:

— A doua, poate că n'ar mai fi nevoie să ți-o spun... Doar am învățat-o dela dumneata și dela alți tovarăși...

— Mânuiri corecte! Tăierea tiparului dintr'o singură mișcare! — spuse triumfător Oană Trifan, ridicându-se în picioare. La asta te-ai gândit, nu? De când spun eu că...

Militaru îi puse mâna pe umăr și-l făcu să se așeze din nou.

— Mi-ai spus mie așa cum am spus eu altuia! Nu-i destul! Trebue să spunem la toți, să facem ca toți să croiască cu gândul la economie.

Se apropie de scândura de croit, o ridică și introduse sub ea un căpătâi de lemn, astfel încât acum ea era așezată oblic pe masă.

— Mai sunt și alte lucruri — spuse. M'am sfătuit cu șeful sectorului nostru, cu tovarășul Vincler, și iacă ce am descoperit noi. Dacă scândura de croit ar fi înclinată spre cel care croiește, el ar putea privi pielea mai bine pe toată suprafața ei, și ar observa mai ușor defectele...

Începu să-și desbrace halatul de lucru fără a conteni din vorbă:

— Croitorul să se așeze așa ca lumina să cadă în stânga lui și în acest fel să vadă mai bine. Pe urmă curățenia la locul de muncă... Și câte altele... Am să le arăt pe rând în ședința de producție.

— Cred că și alții mai au de adăugat... Să le spunem să studieze problema și să vină și ei cu propuneri.

În inițiativa lui prețioasă, Nicolae Militaru a găsit într'adevăr sprijin temeinic la Oană Trifan. Dar nu numai la el ci și la mulți alți muncitori înaintați. Întreaga brigadă stahanovistă pe care Militaru o conducea a înțeles adânc însemnătatea luptei pentru economii.

— Trebue să dăm exemplu întregii secții, își spuneau muncitorii din brigadă.

Curând s'au format în secția de croit încă opt brigăzi de economii care, învățând dela Militaru și dela „elevii" lui, au început să aplice inițiativa stahanovistului pentru confecționarea cât mai multor pantofi din economii. Comitetul de întreprindere a organizat consfătuiri în toate secțiile fabricii; sute de foi volante, cuprinzând expunerea lămurită a noilor metode de lucru au fost răspândite în fabrică și au ajuns în mâna fiecărui muncitor. „La urma urmei" și-au spus cei dela secția de croit pânză, „noi avem mânuiri asemănătoare cu cei dela croit piele. Dece n'am lucra și noi ca ei? Vorba tovarășului Militaru: o frântură de piele și cu alta și cu alta se adună fără să bagi de seamă și ai și scos din ele câteva perechi de pantofi... Muncitorii dela șanțe s'au sfătuit între ei și și-au dat seama că dacă ar ocoli cu mai multă grijă defectele din talpă ar putea scoate dintr'o singură piesă mai multe bucăți decât scoteau înainte.

În secția de croit a apărut „harta de croit" un panou uriaș care arată fiecărui muncitor cum trebuesc așezate tiparele pe piele, așa ca să rămână cât mai puține „furdale", — deșeuri. Secția de tâmpiărie a fabricii și-a mobilizat oamenii și în câteva zile, vechile scânduri de croit au fost înlocuite cu altele făcute după modelul arătat de Militaru.

Așa cum propuseseră câțiva muncitori din secție, lângă măsuța fiecărui croitor au apărut săculețe de pânză în care modelierul să așeze din timp modelele pentru ziua următoare. Într'o dimineață, fiecare croitor a găsit în sălțărașul mesei de lucru un caiețel pe a cărui copertă scria „Inițiativa tovarășului Militaru — Caiet de evidența economiilor". Caietele au devenit curând pentru cei mai mulți dintre croitori o adevărată oglindă a luptei lor. Cum s'ar putea descrie clipele emoționante și pline de satisfacție dela sfârșitul zilelor de lucru, când li se calculau economiile realizate și li se treceau apoi în „caietul de evidență"?

Mai erau însă unii pe care-i lăsa nepăsători problema economiei și ale căror caiețele rămâneau neatinse, albe și curate în fundul sălțărașelor. Și nepăsarea acestora îi făcea mult sânge rău lui Nicolae Militaru. În fiecare zi se oprea lângă masa de lucru a lui Tudor Habagiev și privea cu tristețe la grămada de șuvițe de piele aruncate pe jos. Se îndurera, îl cuprindea ciuda. Apoi se gândea că pentru a-l convinge trebue să-i vorbească cu răbdare, pe îndelete, să-i dea exemple, povețe. Într'o zi se apropie de el spunându-i liniștit:

— Dece nu dai gata piesa dintr'o singură tăietură, măi tovarășe? Ai văzut ce scrie inginerul Covaliov în articolul pe care ți l-am dat...

Cu ajutorul „hărții de croit" poți explica mai bine tinerilor cum se pot face economii la așezarea tiparelor pe piele.

Nu te gândești că prăpădești piele de pomană? Câte perechi nu s'ar putea face numai din pielea pe care o arunci zilnic. Gândește-te: prin felul cum lucrezi nu ajuți muncitorii. Ajuți dușmanilor și-i păcat. Dumneata ești muncitor cinstit, nu ți-ar place să recunoști în vitrinele pline cu pantofi unii făcuți din piele economisită de dumneata? Să știi că-i cumpără un muncitor, că-i poartă cu plăcere, că-i costă mai eftin?

Lua cuțitul din mâna lui Habagiev și ocolea iute cu el modelul, fără să-l ridice de pe piele. Apoi continua:

— Vezi? In felul acesta lucrezi mai repede, nu intri de pomană în piele, faci mai puține deșeuri, faci economii!

Habagiev a ascultat de multe ori cu nepăsare cuvintele lui și de multe ori i-a răspuns printre dinți: „Așa cum am lucrat până acum, am să lucrez și mai departe!" sau: „Sunt muncitor bătrân, n'am nevoie să mă mai învețe alții să lucrez!". Dar Militaru nu s'a lăsat. A continuat să-l sfătuiască, să-l ajute, l-a criticat și pe el și pe alții ca el în ședințe. Și nu numai el. Tot mai mulți erau aceia care urmau inițiativa lui Militaru în secția de croit și cu cât erau mai mulți, cu atât mai des auzea Habagiev spunându-se despre el că e un muncitor „înapoiat". Cu vremea și-a domolit încăpățânarea. Iar la salarii, când a văzut că Militaru și mulți alți tovarăși ai săi din secție iau cu câteva sute de lei mai mult, în timp ce salariul său rămâsese același, a înțeles că înapoierea sa dăunează nu numai intereselor generale, ci și propriilor sale interese materiale.

Mare a fost bucuria lui Nicolae Militaru în ziua când Tudor Habagiev a cerut să fie mutat lângă masa lui „ca să poată pricepe mai bine cum lucrează el".

*

In biroul secției încălțăminte unde fusese chemat, Nicolae Militaru găsi adunați mai mulți oameni: era acolo Vincler, șeful secției, Dumitru Stan, secretarul organizației de bază, Stoian Gheorghe, președintele comitetului de întreprindere, precum și maistrul secției.

— Ei, tovarășe Militaru, cum merge cu inițiativa? îl întrebă dintr'odată șeful secției, făcându-i semn să se așeze.

Militaru rămase o clipă pe gânduri.

— Păi... de... — spuse el și se opri.

— Cum „de"? — făcu maistrul. Secția noastră a realizat lucruri frumoase. Scoase un carnet din buzunarul halatului și începu să citească:

— 8.947 decimetri pătrați de piele economie nu-i o glumă! Pe luna Iunie ai economisit, după cum se știe 1.777. Din pielea economisită de tovarășul Militaru se pot face 89 perechi pantofi bărbătești și 102 perechi pantofi pentru copii. Tovarășul Dinescu a realizat după ce și-a însușit inițiativa, 807 decimetri... Tovarășul Militaru se poate mândri cu izbânda lui Dinescu. Și cu cea a lui...

— Nu-i mai spune pe toți, tovarășe — vorbi Militaru.— Îi știu tot așa de bine ca dumneata... Vreau să spun că...

Șefului de secție i se păru că-i ghicește gândul și spuse zâmbind:

— Că se lasă cam greu tineretul?

— Cine v'a spus așa ceva? — exclamă Militaru. Tocmai că tineretul e'n frunte. Școala noastră de stahanoviști a dat elemente foarte bune. Parcă dumneavoastră nu știți cum lucrează Hedvig Aneta? Și are doar 18 ani. Și Urseanu Nicolae? Nu are decât cu un an mai mult decât Hedvig și a fost confirmat fruntaș la 1 Mai! Vă spun drept că-mi crește inima când mă uit la ei. Doar eu le-am fost profesor!

— Atunci ce e?

— N'ai să ne spui acum că mai e loc nefolosit în depozit... vorbi Stoian, președintele comitetului de întreprindere. Râse și adăugă, întorcându-se spre ceilalți: Imi spunea deunăzi șeful depozitului că tovarășul Militaru avea acum câteva luni anumite nemulțumiri în această privință...

— Păi să vedeți ce e... — începu Militaru. Mai sunt încă lipsuri... Nu merge încă totul ca pe roate, asta e, de-aia am spus „de". Iar în privința depozitului nostru, nu mă mai gândesc eu acum chiar atât de mult la el. Am început să mă gândesc și la depozitele celorlalte fabrici de încălțăminte...

— La lucrul acesta ne-am gândit și noi — spuse râzând Dumitru Stan. Și s'au gândit și tovarășii dela Uniune. Află că la fabrica „Kirov" va avea loc o consfătuire la care vor participa și muncitori dela alte fabrici. Dumneata ești rugat să le împărtășești experiența dumitale, să-i chemi să-ți urmeze inițiativa...

— Imi pare foarte bine. Dacă dă rezultate la noi, să dea și la ei!

— Și noi spunem la fel — încheie vesel secretarul — strângându-i mâna.

*

„Vasăzică la „Ianoș Herbac", la Cluj, 140 muncitori fac încălțăminte peste plan din economii. Și stahanovistul Deac Adalbert dă zilnic în plus 4 perechi pantofi pentru copii! Bravo! Iar Benkö, responsabilul brigăzii U.T.M. Nr. 1, a economisit într'o lună 2.354 decimetri piele. Mai mult ca mine! Am să-i scriu o scrisoare și am să-l întreb cum a lucrat. Nici cei dela „Flamura Roșie" nu se lasă mai prejos! Iată, Vlasiadi (parcă l-am văzut la „Kirov" când cu schimbul de experiență) a economisit într'o lună 1.700 decimetri și întreaga secție a economisit cu 37.214 decimetri. adică 19.313 lei. Asta e o sumă serioasă! Și „Steaua Roșie" din Sibiu! Cine s'ar fi așteptat să se extindă inițiativa la o fabrică de confecții? Uite că numai în primele zile au economisit 23 metri stofă pentru șapte costume și 20 metri pentru 18 perechi de pantaloni. Bun lucru".

Toate acestea le gândea de curând Nicolae Militaru, într'o sâmbătă după amiază, lipindu-și într'un caiet anume pregătit, tăieturile din ziar privitoare la extinderea inițiativei.

— Ce faci acolo, Nicolae? — auzi din bucătărie vocea nevestei.

— Mă bucur dragă... Dar altceva vreau să-ți spun...

Se ridică de pe scaun și o porni spre bucătărie.

— Știi, am luat salariul astăzi... Nu vrei să mergem în oraș să-ți cumperi o pereche de pantofi? Am scos noi acum un model, ceva grozav...

— Doar mi-ai cumpărat pantofi luna trecută, Nicolae. Ești grozav — adăugă ea râzând. Numai pantofi visezi! Dacă vrei să-mi cumperi ceva, ia-mi de o rochie.

— Bine — se învoi repede Militaru. Atunci mergem?

— Nu-i grabă. Mergem poimâine. Acum bag cozonacul la cuptor.

— Păcat că nu vii. Dar să știi că eu tot ies în oraș.

— Du-te, dar vino iute ca să mai putem merge la cinema.

*

Peste jumătate de oră, Nicolae Militaru era în fața unui mare magazin de încălțăminte de pe strada Lipscani. Își făcu anevoie loc prin mulțimea de cumpărători, intră și aștepta răbdător să-i vină rândul. Ceva mai târziu ieși cu unul din vânzători în fața vitrinei.

La masa de croit, lucrând ca'n fiecare zi cu gândul la economisirea pielei.

— Și din modelul ăsta aveți destule perechi?

— Avem!

— Și din ăsta? Și din ăsta?

— Avem, avem! Dar pe dumneavoastră care vă interesează?

— Nu mă interesează niciunul. Intrebam numai așa...

Vânzătorul îl privi lung.

— Poate că nu vă place marfa noastră! Noi desfacem produsele fabricii „Nicolae Bălcescu". Dacă vreți alte modele, găsiți ceva mai sus, pe dreapta. Este marfă berechet și acolo!

— Ba îmi place marfa dumneavoastră! Imi place foarte mult — îl răspunse iute Militaru. Și îmi pare foarte bine că aveți destulă și că se vinde repede...

— Dumneavoastră sunteți cumva dela Minister? întrebă vânzătorul curios.

— Nu, nu! Sunt și eu un cetățean oarecare... Și vă urez spor la vânzare!

Strânse mâna vânzătorului care îl privea cu ochi mari, nedumeriți, și-și făcu loc prin mulțime.

C. VARTA

Îi crește inima de bucurie lui Nicolae Militaru când vede vitrinele pline ale magazinelor de încălțăminte, cumpărătorii mulțumiți și veseli.

„Stai cu noi aici, mamă... nu te mai duce la bucătărie... Stai jos și ascultă în câte fabrici se extinde inițiativa tatei!"

SUB SOARELE REPUBLICII

Intr'una din serile neuitatului August 1953...

În Piața Universității, tineri din toate țările lumii joacă „Perinița". Pe soclul statuii lui Mihai Viteazu — spectatori care nu se mai satură privind cum se veselește tineretul. Printre ei, mulți oaspeți. Iată o tânără cu părul de culoarea abanosului, cu două inele mari prinse în urechi, — o figură desprinsă parcă dintr'un tablou al lui Goya. Vorbește în limba spaniolă cu un tânăr de alături. Ea e Raquel Reyes, muncitoare textilistă, militantă a mișcării femeilor democrate din Venezuela. El e Ramiro Puch Poot, conducător al unei organizații progresiste studențești din Mexico.

Nu e greu să afli impresiile pe care cei doi fii ai Americii Latine le-au cules despre tineretul nostru. Așa cum nu e greu, de altfel, în aceste zile, să intri în vorbă cu tinerii din oricare țară a lumii.

— E minunat poporul Dvs. — spune textilista. Minunat tineretul român. Seamănă tineretului din America Latină. Nu numai prin firea sa entuziastă și deschisă dar și prin calda sa ospitalitate.

— Are, însă, față de tineretul din țările noastre, superioritatea forței descătușate. Și pentru un tineret liber nu există barieră de netrecut — o complectează mexicanul.

*

E plăcut pentru un om, ca atunci când se găsește departe de țara și poporul lui, să afle, în trăsăturile morale ale unui alt popor, caracteristici ce-i sunt scumpe. Dar și mai plăcut este pentru poporul-gazdă să constate că străinul îl îndrăgește și-i apreciază cuceririle.

Asemenea sentimente au încercat mii de participanți la marea sărbătoare a tinereții. Tineri veniți din toate continentele au salutat cu căldură marile realizări ale tineretului român, l-au felicitat, i-au urat noi succese în munca sa pașnică și s'au legat să-i păstreze nepieritoare prietenie. „Iată ce poate realiza un popor liber! Iată cum arată tineretul unui popor liber!" — au exclamat cu admirație miile de tineri care au vizitat „Casa Scânteii", au ascultat concerte în noul edificiu monumental al Operei de Stat, au urmărit minunatele dansuri românești pe scena noului teatru de vară „N. Bălcescu", ori au aplaudat pe sportivii români ce evoluau pe gazonul stadionului „23 August", construit în timp-record.

*

9 August — „Ziua Tineretului din R.P.R." În uriașele tribune înălțate în Piața Stalin, ca și pe trotuarele bulevardului ce se întinde dinspre piață până spre apa Herăstrăului, mii de tineri — delegații tineretului lumii — salută frățește nesfârșitele coloane de tineri români ce-și demonstrează dragostea lor de pace.

Iată, alături una de alta, delegația tineretului din Argentina și cea a tineretului din Algeria. Entuziaști și expansivi, atât unii cât și ceilalți, tinerii algerieni și argentinieni se întrec în felul în care-și manifestă prietenia față de tineretul român. „Competiția" o încep nord-africanii, scandând puternic în românește: „Pa-ce și pri-e-te-ni-e!" Vine apoi rândul argentinienilor să dea replica: „Ar-gen-ti-na pen-tru pa-ce!" Dar noul succes al argentinienilor nu-i descurajează pe algerieni. O altă lozincă izbucnește puternic:

„Ti-ne-re-tul se'n-fră-te-ște
„Și pa-ce-a o cu-ce-re-ște..

Accentul e străin. El se corectează însă, încetul cu încetul; tinerii români ce trec în nesfârșitele coloane relau lozinca algerienilor și o strigă cu căldură. Deodată argentinienii părăsesc cu toții trotuarul, se aruncă în șuvoiul manifestanților români, pe care-i îmbrățișează, strigându-le: „Trăiască România!"

Algerienii intră și ei printre tinerii români, pe care-i sărută și-i ridică pe brațe... Cine a câștigat până la urmă „competiția"? Algerienii sau argentinienii? Desigur că au realizat aceeași „performanță" în manifestarea dragostei pentru noii lor prieteni, tinerii români, în care au văzut oameni liberi, ostași curajoși ai frontului păcii.

*

În zilele Festivalului, la unul din frumoasele standuri de cărți aflate la tot pasul... Tânărul înalt și blond care răsfoiește cartea e finlandez. Tânăra de alături, care-i dă lămuriri, e română — interpreta delegației. Limba folosită, germana.

Tânărul finlandez vrea să-și cumpere o carte literară scrisă de un autor român. Interpreta îi recomandă „O scrisoare pierdută" a lui Caragiale, apărută în limba germană într'o minunată ediție a editurii românești „Cartea". După ce află conținutul piesei, tânărul finlandez o cumpără bucuros. El mai vrea însă ceva. Vrea și un volum de versuri.

Ia o carte în mână, o răsfoiește și încearcă fără succes să descifreze conținutul poeziilor. Îl ajută însă interpreta:

„... suntem milioane de frați înfrățiți,
„voinică voință de oameni cinstiți
„mai dârză ca moartea — mai tare!.

Când i se traduc versurile, și află că în poezia lui Dan Deșliu, „În numele vieții, semnează!", e vorba de semnarea Apelului pentru Pace și că poetul a obținut premiul II la Concursul Internațional de literatură din cadrul Festivalului tânărul finlandez cumpără imediat cartea

— Bine, dar tu nu știi românește — cum vei înțelege ce scrie în carte

— N'ai nicio grijă! Cuvintele unui poet al păcii sunt înțelese în orice limbă, de orice popor!

Sportivul Alexandru Ferenczi a obținut medalia de aur a competițiilor sportive ale Festivalului, câștigând proba de simplu băieți schif. →

*

„Călare pe căluți", dans prezentat în cadrul „Carnavalului moldovenesc" de echipa artistică a Căminelor Culturale reunite din regiunea Suceava.

Delegația tineretului din R. P. R. pe stadionul „23 August" în ziua deschiderii Festivalului, demonstrând pentru pace și prietenie.

La spectacolul de gală prezentat în cadrul Festivalului de către delegații tineretului din R. P. R. O mare de flori tălăzuește deasupra capetelor, simbol al dragostei cu care poporul nostru și-a întâmpinat oaspeții veniți la Festival din toate țările lumii.

Hai la joc! — te îndeamnă parcă dansurile tinerilor artiști români, pline de veselie și voioșie, grație și farmec. Perechile de flăcăi și fete, îmbrăcați în splendide costume cu țesături și broderii multicolore, dăruiesc spectatorilor adevărate comori ale dansului popular. Frumoasele jocuri românești, exprimând bucuria și dragostea de viață a poporului, au stârnit admirația tinerilor din zeci de țări. Măestria tinerilor noștri dansatori a fost încununată cu numeroase premii în cadrul concursurilor Festivalului.

De către toate popoarele sunt înțelese creațiile tinerilor artiști români care au fost laureați la concursurile Festivalului. Dovadă—aplauzele nesfârșite cu care spectatorii au răsplătit pe pianistul Valentin Gheorghiu, distins cu premiul I la concursul de pian, atunci când faldurile grele ale cortinei de catifea s'au lăsat peste ultimele acorduri ale „Toccatei" de Paul Constantinescu, interpretată în cadrul spectacolului de gală dat de delegația R.P.R. Dovadă — atenția și admirația cu care vizitatorii expoziției internaționale de artă plastică au cercetat pictura lui Gheorghe Șaru, sculptura lui Ernest Kaznovski și celelalte lucrări ale tinerilor artiști români laureați ai Festivalului. Dovadă — entuziasmul cu care tinerii din toate țările au mulțumit ansamblurilor de dansuri ale U.T.M. și C.C.S., ansamblului „Nikos Beloiannis" din Timișoara și corului căminului cultural din comuna Rucăr — formațiuni laureate ale concursurilor Festivalului — care au prezentat minunatele cântece, dansuri și costume populare românești.

Concursurile Festivalului și spectacolele date de echipele culturale ale delegației române au arătat spre ce culmi înalte se ridică arta și cultura poporului nostru. Ele au dovedit, în același timp, că oamenii de artă și artiștii noștri amatori s'au pregătit cu dragoste pentru Festival.

Mulțumită lor, tineri din peste 100 de țări vor putea povesti fraților și prietenilor lor cât de frumoasă este arta populară românească, câtă dragoste de viață pașnică și de libertate poartă în ele cântecele și jocurile românești.

*

Pe apa albăstruie a Snagovului, schiful lui Alexandru Ferenczi înaintează cu repeziciune, ca un păstrăv ce saltă la suprafața pârâului de munte și sare, ca într'o străfulgerare, din nou în unda limpede... Schiful se îndepărtează din ce în ce mai mult de ambarcațiunile concurente, pentru a ajunge primul la punctul de sosire.

Când pe piept i se prinde medalia de aur de câștigător al probei, iar fanfara intonează Imnul R.P.R., Ferenczi simte din nou că victoria de astăzi o datorează patriei iubite, regimului democrat-popular, partidului care a creat tineretului largi posibilități de a face sport, de a-și desăvârși măestria sportivă.

Același simțământ l-au încercat toți cei 233 de sportivi români care au cucerit medalii de aur, argint sau bronz în cadrul competițiilor Festivalului, făcând ca patria noastră să se claseze a doua — după U.R.S.S. — prin totalul victoriilor obținute.

*

„Za nașu vecinuiu drujbu!"

Un clinchet de pahare însoțește urarea. Cei doi tineri — unul în rubașcă de mătase roșie, altul într'o haină din stofă de culoare deschisă, ciocnesc paharele și le golesc aproape în același timp.

Pe rubașca siberianului lucește insigna de laureat al Festivalului — face doar parte din Ansamblul de cântece și dansuri din Omsk. Pe reverul hainei tânărului cu care a ciocnit, lucește o stea de aur: steaua de Erou al Muncii Socialiste. Tânărul din Omsk e student la un institut de metalurgie. Celălalt, românul, e strungar stahanovist cunoscut, Nicolae Vasu. S'au văzut prima oară aici, la întâlnirea dintre delegația română și cea sovietică. Par însă a se cunoaște de ani și ani de zile. Și, într'adevăr, se cunosc. Tânărul siberian vede în Vasu un muncitor înaintat, un om nou, crescut și călit în lupta pentru construirea socialismului. Iar Vasu vede în el pe reprezentantul acelui popor care i-a adus libertatea și fericirea.

„Za nașu vecinuiu drujbu!" — „Pentru prietenia noastră veșnică!"

Într'adevăr, această prietenie este veșnică. Nimic și nimeni nu va putea vreodată s'o zdruncine!

*

La mestinguri și demonstrații, la întâlniri și în vizitele făcute în cantonamente, la manifestările culturale și sportive, tinerii români s'au arătat demni reprezentanți ai unui popor de constructori ai socialismului. Luptători devotați până la capăt cauzei păcii și prieteniei între popoare, și în același timp gazde primitoare, pline de viață și căldură, tinerii români au lăsat impresii de neuitat oaspeților lor.

Delegații tineretului lumii au părăsit țara noastră cu sentimentul că prieteniile legate la București nu vor putea fi niciodată rupte.

Acest lucru se datorește și felului în care tineretul-gazdă a știut să-și prezinte la Festival minunatele sale calități.

V. SAVIN

Frumusețe, sănătate, voioșie, dragoste de viață, iată ce a caracterizat delegația tineretului patriei noastre la Festival. De Ziua Tineretului din R. P. R. acești tineri fericiți și-au manifestat puternic hotărîrea lor de a lupta pentru pace.

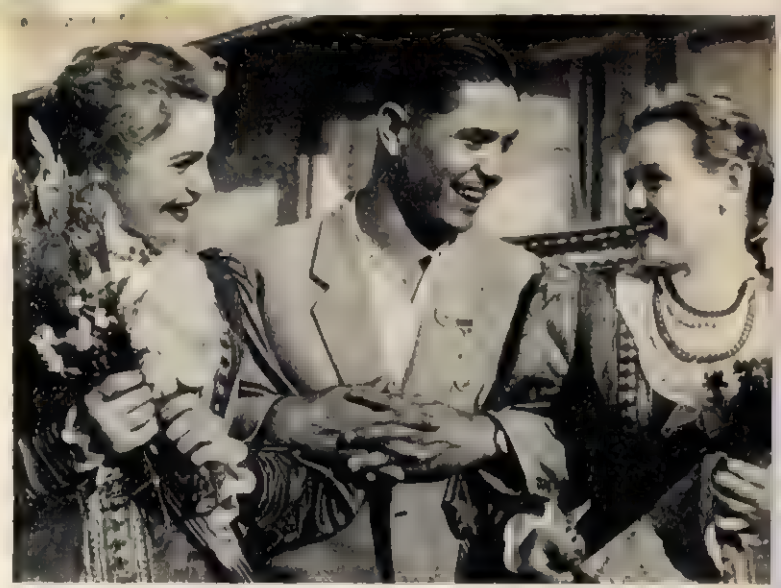

Eroul Muncii Socialiste, Nicolae Vasu, membru al delegației române, și două tinere din delegația sovietică, la întâlnirea dintre delegațiile tineretului din U.R.S.S. și R.P.R.

„Primiți, prieteni veniți de peste mări și țări, acest buchet de flori ce simbolizează prietenia noastră!" — astfel au întâmpinat tinerii români oaspeții de peste hotare în cadrul întâlnirilor ce au avut loc în timpul Festivalului.

În fața celor peste 100.000 de spectatori care au asistat la deschiderea celei mai mari întruniri a tineretului, 3.400 de tineri ai republicii noastre au făcut frumoase demonstrații sportive de ansamblu — simbolizând munca pașnică a vrednicului nostru popor.

Prima pâine, țării

Camionul a plecat în mare zor spre baza de recepție; acum pornesc căruțele doldora, în chiote și cântece de sărbătoare.

Tinca Anton se urcă sus, pe batoză, chipurile să controleze dacă îi bine așezată. Nici vorbă că tractoriștii sunt meșteri în ale lor; dar în vârful picioarelor, pe platforma batozei, ea cercetează acum, de jur împrejur, zările Bărăganului. Până aseară și ea și colectiviștii din „I. C. Frimu" au fost siguri că merg bine cu munca și că sunt primii în campania treeratului, ca în toate campaniile. Începuseră, primii pe raion, treeratul rapiței și obținuseră prima chitanță la predarea cotelor de rapiță. Apoi au început treeratul la orz, și iarăși, au prins — și la predarea cotei de orz — chitanța numărul 1. În timp ce treerau orzul, au pornit seceratul grâului și au așteptat cu nerăbdare să intre cu batozele și la grâu — sigur că vor fi și aici primii cu primele căruțe pentru stat.

Dar aseară, când secerătoarele tăiau ultimele fâșii de grâu și brigada a doua a lui Ilie Ghiță „dădea atacul" la căratul snopilor, la pregătirea arieî, aseară abia, colectiviștii se văzură pe pragul să fie întrecuți de întovărășiții din sat: se întuneca deabinelea, când pe aria întovărășirii „Olga Bancic" din I. C. Frimu, comuna lor, izbucniră primele rotogoale de pleavă și praf dela batoză. Au treerat vreun ceas, și ar mai fi treerat încă, dacă n'ar fi căzut rouă să înmoaie spicul.

— Cum nu ne-am dat seama că rămânem în urmă!... se miră Tinca Anton. De jur-împrejur, în depărtare, în stepa inundată în galben-auriu cu străluciri care-ți iau ochii, aleargă sclipind din aripile lor largi, roiuri de secerătoare; încet și sigur se mișcă în lanul imens al gospodăriei de stat vecine o combainâ albastră. Pâlcuri de oameni, în straie colorate, se mișcă în zare, în toate părțile.

Din loc în loc, la câțiva kilometri de aici, de aria colectiviștilor, se îngrămădesc turmele neguroase, înalte și dese ale stogurilor de grâu, la gospodăria de stat. Mai departe se văd ariile individualilor și ale întovărășiților din Dăneți, din Frăsinet... Și aici, numai la 3-4 kilometri, întovărășiții din I. C. Frimu au început să treere cu noaptea în cap...

— Treerăm și noi — acum, se însuflețește brigadierul Ilie. Tot noi o să fim primii la baza de recepție. De secerat am terminat; dezmiriștitul îi aproape gata: ce treabă avem — decât să treerăm? Ion Dincă și tu, Tudore — cei mai iuți coșari — sus pe batoză, flăcăi! Mândițo, tu la boabe, fată, cu nen' tu Neculai! La snopi, cei mai buni, cei mai iuți — să meargă treaba ceasornic.

— Și la Gostat, treeră! vestește Tinca Anton.

— Gostatul treeră orz, președinta — au orz mult.

— Și Frăsinetul treeră. Îi dăm drumul, tovarăși!

Îndemnându-i pe oameni, la primii snopi aruncați din căruțe și-i aruncă în batoza care a pornit, înălțând uriașe trâmbe aurii de pleavă. Apoi se dă jos printre oamenii care vorbesc tare, în vuietul batozei, în pârâitul snopilor, în foșnetul primelor pârâiașe de grâu. Primele duble de grâu cald, strălucind ca mărgăritarul, curg mai întâi cercetate, mângâiate cu necuprinsă bucurie în pumnii adânci ai colectiviștilor.

— Aur!... pâinea Republicii!... râde fericită președinta. E demn de cotă... Hai? Ce ziceți? Când or mânca muncitorii pâine din ei, să ne laude...

— Bine am făcut că am ales lanul ăsta pentru cotă — se bucură Costache Neacșu. Parcă-i orez, nu grâu. Semănat în cruce...

— Și-i secerat tocmai în puterea lui — se mândrește brigadierul Ilie.

— Flăcăi, ați aranjat voi bine batoza — să scoată grâul curat, să nu-l fărâmo? Ăsta-i grâu pe care-l dăm statului, băieți, trebue să fie așa, ca... inima noastră — spune Tinca tractoristilor. Iureșul batozei, grâul care curge, munca și veselia oamenilor o întineresc.

Carele încărcate cu snopi se perindă repede pe lângă batoză, descarcă și aleargă înapoi. Vântul ușor spulberă pleava, fluturâ steagurile roșii, hainele oamenilor, basmalele fetelor, sus pe batoză. Președinta își umple mereu pumnii cu grâu, cercetându-i calitatea, spunând câte-o glumă fetelor din jur, apoi fuge să ajute la ridicatul sacilor pe cântar, se urcă și aruncă snopi în batoză.

— Ce, n'au minte de ne-o iau înainte? — glumește apoi deodată mirată și neîncrezătoare, arătând spre aria întovărășiților. Să pregătim căruțele pentru transport, camionul. Acum plecăm...

— Ei nici n'au terminat de seceră și au pornit la treer. Păi așa se grăbesc ei? — îi judecă Neacșu pe întovărășiți.

— Așa se grăbesc, au făcut bine — îi aprobă președinta. Și noi trebuia să facem așa. Toată munca, odată — să nu stea grâul pe câmp.

Tineri și vârstnici cântă și chiuie, fac glume, înveseliți de revărsarea grâului, fără să simtă arșița amiezii, pleava care înțeapă.

— Ia uite la ele ce s'au mai gătit — le necăjește Neacșu pe Sanda Nicolae și pe suratele ei.

— Mergem cu căruțele să ducem grâul — îi răspunde Sanda.

— Și ce, parcă și pe voi o să vă puie la cântar? Grâul, grâul să fie bun, frumos — nu voi.

— Și grâul și noi, nene Neacșule. Grâul nu-i muncit de noi?...

Apar pe arie căruțele și camionul, oamenii deșartă sacii în camion, îi încarcă în căruțe. Steaguri și lozinci răsar ca din pământ, aduse de pionieri, de învățătoare.

— Ia uitați-vă! strigă deodată un flăcău de pe batoză — întovărășiții au pornit cu grâul la baza de recepție!...

Zeci de chipuri înfierbântate de zor scrutează arșița, urmăresc dârele lungi de praf ridicat, în care se duce șirul lung de căruțe. Auzul prinde chiote și glasuri de clarinete.

— Dați zor! strigă Tinca. Se urcă pe batoză și aruncă snopi.

— Nu duc ei grâu — duc orz. N'aveau când să treere grâul.

Camionul și zece căruțe sunt gata să pornească. Mâini grijulii de colectiviste învelesc grâul din căruțe, să nu se prăfuiască pe drum.

— Să nu se deoache — glumește bătrânica Niculina Mogodan, făcând cu ochiul către președintă.

Flăcăi și fete s'au urcat în căruțe. Alături de Neacșu Costache, Sanda Nicolae înalță sus mătasea steagului. Nerăbdător, camionul pornește încet, înainte, așteptând-o pe președintă, care dă ultimele îndrumări celor ce vin cu căruțele și celor ce rămân pe arie.

Steagurile fâlfâie, răsună aria de chiote, de urări — ca și cum cei de pe arie ar trimite cu acest convoi răvașe dragi, fraților dela oraș pentru care au pregătit grâul. Pe fețele tuturor strălucește fericirea și mândria — parcă ar sta de vorbă cu țara întreagă. În strigătele batozarilor, coșarilor, în chiotele flăcăilor și fetelor de pe carele cu snopi și ale tuturor celor răspândiți pe arie, convoiul pornește spre baza de recepție.

Goana camionului o face pe Tinca să se gândească din nou la chitanța nr. 1. Dar împrejur, din diferite puncte, se ridică alte vârtejuri și nori lungi de praf, târându-se peste miriști și porumburi: alte batoze treeră la grâu, alte convoaie se îndreaptă în fugă spre baza de recepție.

De sub o pantă ușoară, acoperită cu perdele de salcâmi, se ivesc în șosea șiruri de căruțe. Se deslușesc steaguri și oameni; se aud în larma convoiului glasuri subțiri de viori, goarne și acordeoane.

— Is dela Frăsinet — îi recunoaște președinta. Ce duceți în saci, fraților? — îi întreabă, când camionul s'a apropiat și încearcă să treacă pe alături. În loc de răspuns, oamenii scot chiote, agitând steagurile; flăutarii își întețesc cântul și caii smucesc în fugă vijelioasă.

„Ia uite ici, parcă dă aur batoza, nu grâu! E curat ca inima noastră. Ce mai pâine rumenă și dulce s'o face la oraș, din el" — spune Tinca Anton (a doua din dreapta)

— Orz ducem! Orz! —răspunde careva răzând, chiuind.

Câteva minute convoiul de căruțe din Frăsinet și camionul colectiviștilor din Frimu merg alături. Mânji voinici, cu clopoței la gât, sburdă în trap sperios înaintea camionului. O căruță trece deodată înaintea lui, apoi alta. Ar putea să le întreacă, dar camionul e supraîncărcat și șoferul e nevoit să conducă încet.

— N'au orz, au grâu și vor să ne-o ia înainte! — se înciudează președinta. Și vizitiul ăsta al nostru... Șoferul o aude și numai el știe cum ar vrea să sboare. Dar duce oameni, duce cota de grâu statului, are în grija lui camionul...

— Alții! exclamă Apostol luptând să vadă pe șosea înainte, unde de pe drumuri lăturalnice intră cu iureș alte șiruri de căruțe: pe toată lățimea, șoseaua este un șuvoi înaintând.

— Cine sunt? De unde sunt? Și ce duc?... întreabă mai multe glasuri.

Întovărășiții din Răzvani!... Sunt mulți; colectiviști din Lupșani, din Dănești, din Arțari, din Paicu!... Toți duc grâu — se întoarce purtat din gură în gură răspunsul.

Îngrijorarea președintei pentru prima chitanță și încruntarea de pe fața prăfuită a comunistului Apostol se împrăștie și se schimbă treptat într'o mândrie și bucurie greu de spus, pe măsură ce înaintează prinși în acelaș șuvoi de căruțe și camioane care se revarsă cu larmă înaltă în câmpul larg din fața bazei de recepție.

— Ați venit și voi? se aude glasul Tincăi.

— Credeai că alții au stat, fruntașo? — răspunde un bărbat voinic, președintele întovărășirii din Frăsinet, urcându-se în camion și strângând mâna Tincăi. Adică, noi întovărășiții nu ne îngrijim de pâinea Republicii? În toamnă să ne întrecem, când înființăm gospodăria. Până acum ați fost tot voi primii, că n'ați avut alte gospodării colective prin vecini. De aici încolo să vedem... Dar ce facem cu chitanța nr. 1? Suntem cam mulți pentru ea.

La căruțele din jur, sosite cam în acelaș timp, oamenii frământă aceeași întrebare. Venind dinspre baza de recepție își face loc printre căruțe un om vesel și aprins la față: Costache Bănică, președintele colectivei din Crăsani.

— Chitanța nr. 1! — spuse el plin de bucurie Tincăi Anton și președintelui din Frăsinet, fluturându-le prin față hârtia.

— Ne-ați luat-o înainte — spuse președinta cu părere de rău, dar vă întrecem la calitate.

Lăutarii dela Frăsinet și dela Paicu, dela Răzvani, dela Lupșani și de prin alte sate, veniți pe sacii cu grâu, s'au spălat, s'au pregătit și au pornit să cânte. Hora s'a încins. Joacă și Tinca alături de Bănică, alături de președintele din Frăsinet.

— Ce mai șuvoi de grâu! se minunează Tinca...

— Ce vezi acum nu-i nimic — o asigură Cristea Roșu, secretarul de partid al colectivei din Paicu. Abia au început. Să vezi peste câteva zile. Varsă grâul cum varsă Dunărea. Nici bătrânii de 80 de ani n'au văzut așa grâu...

La baza de recepție, Ion Rusu, un uriaș cu salopeta ninsă de praf, nu prididește să-și întâmpine oaspeții.

— Ne grăbim, tovarășe Rusu! Să trăiești la mulți ani! Am venit da' nu stăm mult. Mai avem de adus — îl înconjurară oamenii.

În timp ce căruțele trec prin fața laboratorului bazei de recepție, țăranii-colectiviști, individuali, întovărășiți — se strâng în grupuri mari — fiecare sat își laudă grâul, toți istorisesc cum l-au lucrat.

— Al nostru-i mai bun — se laudă Apostol, vânturându-le pe sub ochi grâul lor dela Frimu

— N'avea fir de buruiană — lucrat după agrominim. Abia l-au răzbit secerătorile — îl completează Neacșu. Și-i semănat în cruce.

— Al nostru tot în cruce-i semănat. În asolament, după mazăre. Te oglindești în el.

— Noi am adus orez — că grâu n'avem — glumesc colectiviștii din Paicu, lăudându-și grâul... Semănat cu ceasul, plivit, secerat cu ceasul; lucrat după agrominim și el.

— Ne spune acum laboratorul, ne spun aparatele — nu vă mai lăudați.

În cea mai mare liniște, zeci de capete stau aplecate, cu ochii țintă la aparatele laboranților care anunță cu glas solemn:

— Gospodăria I.C. Frimu: 81,5 greutate hectolitrică, 3 la sută corpuri străine. 13 umiditate! Prima calitate!

— Întovărășiții Frăsinet!... 80 greutate hectolitrică, 5 la sută corpuri străine, 14 umiditate...

— Gospodăria Paicu: 82 greutate hectolitrică, 3 la sută corpuri, 13 umiditate...

— Vi-o luară înainte — se aud glasuri către Tinca Anton și colectiviștii din Frimu.

— Da' Crăsanii? Ce fel de grâu au adus Crăsanii? — întreabă Neacșu dela I. C. Frimu.

Un laborant răsfoiește printre registre și citește:

— Colectivul Crăsani: 81 greutate, 4 la sută corpuri, 14 umiditate...

— Eh, tot vă întrecem puțin la calitate — se bucură Neacșu.

Un țăran individual a stat mult și a privit, a ascultat la toți, apoi se urnește:

— Unde se poate curăța grâu' care are neghină?...

— Uite colo, tovarășe, centrul de selectare. În alți ani nu dovedeam să curățăm. Acuma-i liber. Oamenii aduc grâu curat. Dumneata dece nu schimbi sămânța, măi frate?

— O schimb, la toamnă, o schimb — că trec în colectiv. Is dela Lupșani — răspunse omul, grăbindu-se să-și curețe grâul

Mulți dintre oameni și-au scos traistele cu merinde, sticluțele cu tuică: cinstesc și mănâncă...

— Femeia mea a pus în traistă pentru o săptămână... Credea că îi ca în alți ani; la baza de recepție — stăteam 3-4 zile. Ia luați și mâncați... Neacșu frânge pâinea și împarte.

— Bună pâine. Din grâu nou? Și mâna nevestii îi bună...

— Mâna nevestii a fost totdeauna bună — râde Neacșu. ; grâul a fost amar înainte... Pâinea asta nu-i din grâu nou. Întâi ne predăm cotele și pe urmă împărțim între noi colectiviștii. Azi-mâine vine avansul. Din grâu vechi, și tocmai asta mi-i mândria; am ajuns să spun la recolta nouă: „uite, frate, pâine din grâul din anul trecut".

— Eu, măi tovarăși, să vă spun povestea mea — începe un altul din Lupșani. Înainte de a intra în gospodărie nu aveam cu ce-mi învelî copiii. Carte nu știam — m'a învățat el să iscălesc — arată către un tovarăș. În '50 am devenit colectivist; partidul m'a trimis la școală. Azi stau cu cinste înaintea celor trei fete mari pe care le-am înzestrat. Casa mi-am îmbrăcat-o; magazie mi-am făcut. În 1952 am luat dela gospodărie, pe lângă grâu și celelalte, cinci pachete de câte cinci kilograme de bumbac, 160 metri de stămburi... Asta pentru partea mea de muncă la bumbacul cultivat de noi și predat statului.

— Pe noi, oile ne-au ajutat. Avem aproape 1.000 de oi.

— Și porcii-York. Dintr'o singură scroafă am făcut 90 de porci.

— Noi cu grâul ne lăudăm deocamdată — mărturisește Apostol. Dece? Președintele dinainte a neglijat ramurile anexe. Acum ne-am făcut și noi: vreo 300 de păsări, porci vreo 140, oi 350, vaci de lapte — zece... Suntem mândri și veseli: aducem cota de păinică...

... Soarele a trecut de asfințit. Din când în când grupuri de țărani se urcă în căruțe și pleacă...

— Trebue să plecăm. Avem de cărat snopi la batoze. Avem arii electrificate — povestește un colectivist. Ne-au speriat motoarele astea dela aria electrificată: mici de le iei în brațe și câte 40 de căruțe abia dovedesc să care snopi, cât bat ele. Și batozele sunt bune grozav... Două batoze, aproape șapte vagoane pe zi. Avem drapelul producției pe arie...

Se înserează deabinelea când camionul și căruțele colectiviștilor și întovărășiților din I. C. Frimu pornesc către sat, în aceeași larmă și chiote de bucurie. La baza de recepție mai răsună muzica și s'au aprins luminile electrice. Împrejur, în lumina blândă, se profilează pe câmpul fără margini, noi convoaie: alte gospodării colective, întovărășiri și țărani individuali își trimit în grabă—cu gândul la prima chitanță — căruțele, camioanele împodobite cu steaguri...

Traian COȘOVEI

„Hai să trăiești mulți ani, că viața-i frumoasă! Venirăm în fugă cu camionul și'n spate vin căruțele..."

Aici vorbesc aparatele prin glasul laborantului: 81,5 greutate hectolitrică... 3 la sută corpuri străine... Prima calitate!

Și-acum, se face plata cotelor predate Statului. ↓

„Pace Vietnamului". „Tratative între guvernul francez și guvernul lui Ho Și Min". În spiritul prieteniei, al luptei pentru tratative între cele două țări, a decurs întâlnirea între delegații tineretului din Franța și din Vietnam.

Tinerii englezi s'au întâlnit cu tinerii din țările coloniale. Prieteni buni, însuflețiți de aceleași năzuințe, ei sunt convinși că pot trăi în bună înțelegere, în spiritul respectului reciproc și al păcii.

IN ZILELE FESTI

Pentru ei, autograful micuței negrese e tot atât de prețios ca și al unei personalități. Atenți, privesc semnătura stângace a fetiței, așteptând cu nerăbdare ca și ei, la rându-le, să se înscrioscă în carnetul de autografe al oaspetei. →

La lumina unui foc de tabără, în tam-tamul legănat al unui cântec african. Aici mii de tineri participanți la Festival și-au manifestat solidaritatea cu năzuințele și lupta tineretului și popoarelor din colonii.

Un aspect dela „Parada costumelor", spectacolul la care soli ai popoarelor au înfățișat minunatele creații ale țărilor lor, oglindite în costume și dansuri. ↓

Delegaţii celor două ţări — Italia şi Albania — pe care le desparte marea Adriatică şi-au strâns prietenește mâinile la întâlnirea din oraşul Festivalului, manifestând hotărîrea ca popoarele lor să nu lupte niciodată unul împotriva celuilalt.

Măestria tinerilor acrobaţi mongoli a stârnit entuziasmul zecilor de mii de spectatori care i-au văzut la diferitele manifestări artistice din timpul Festivalului.

VALULUI

La Institutul de Cercetări Agronomice s'au întâlnit tineri ţărani din numeroase ţări. După terminarea consfătuirii, participanţii au vizitat laboratoarele Institutului. →

În zilele Festivalului s'au organizat întâlniri pe profesiuni între delegaţi. Ei şi-au împărtăşit unii altora condiţiile de muncă, felul lor de trai, manifestându-şi totodată bucuria de a putea cunoaşte viaţa tineretului nostru. În fotografie : la întâlnirea dintre tinerii mineri.

La Prezidiul Marii Adunări Naţionale

Marţi 18 August, Ambasadorul extraordinar şi plenipotenţiar al Republicii Populare Mongole la Bucureşti, Daşiin Adilbiş, a prezentat scrisorile de acreditare tovarăşului Dr. Petru Groza, Preşedintele Prezidiului Marii Adunări Naţionale a Republicii Populare Române. In discursurile rostite, Dr. Petru Groza şi Daşiin Adilbiş au subliniat dorinţa de pace a popoarelor român şi mongol, avântul lor în construcţia paşnică ce duce la îmbunătăţirea continuă a condiţiilor de trai ale oamenilor muncii. După înmânarea scrisorilor de acreditare, tov. Dr. Petru Groza s'a întreţinut cordial cu Daşiin Adilbiş, noul ambasador al Republicii Populare Mongole la Bucureşti.

Au început examenele de admitere

Inchipue-ţi că te afli într'un sat, seara pe uliţă. Tocmai ai terminat lucrul la câmp şi aştepţi să vină fata pe care o iubeşti. Ea întârzie. Dumneata priveşti în lungul uliţei şi de câteva ori ţi se pare că vine. Insfârşit, v'aţi întâlnit. Mimează, te rog, toate aceste scene. Comisia de examinare a candidaţilor la Institutul de Cinematografie a formulat întrebarea. Candidatul se gândeşte îndelung şi apoi începe să mimeze scena cerută. Comisia formată din actori fruntaşi ai teatrului nostru îl urmăreşte cu atenţie. Prin faţa Comisiei trec numeroşi candidaţi: fii de muncitori, ţărani, intelectuali, care vor să devină actori de cinema. Cei mai talentaţi vor fi admişi. In fotografie: un aspect dela examenul de admitere la Institutul de Cinematografie din Bucureşti.

Deschiderea unui nou restaurant

Partidul şi Guvernul ţării acordă o atenţie deosebită dezvoltării reţelei comerciale de stat şi cooperatiste, investind sume importante în acest scop.

In fiecare zi apar noi unităţi ale comerţului nostru de stat prin care se desfac tot mai multe produse alimentare şi industriale. Noile magazine şi restaurante deschise arată grija pe care partidul şi guvernul o au pentru satisfacerea necesităţilor oamenilor muncii.

Până acum câteva luni, în colţul dintre Calea Victoriei şi Piaţa Amzei era o clădire veche dărâmată. Astăzi, trecătorii admiră clădirea elegantă a noului restaurant-cofetărie „Macul Roşu". Aci oamenii muncii pot petrece o seară plăcută având la dispoziţie un menu bogat şi variat.

Şcoli noi

Ziarele aduc mereu veşti despre construirea de noi localuri de şcoli, în oraşele şi satele patriei. In buget sunt prevăzute sume importante pentru construirea de şcoli elementare, medii şi institute superioare de învăţământ; aceasta dovedeşte grija deosebită a statului democrat-popular pentru tânăra generaţie. In special la sate, unde bântuia analfabetismul, unde regimul burghezo-moşieresc destinase şcolilor clădiri insalubre, apar construcţii noi, moderne şi spaţioase.

In fotografie: noua clădire a şcolii elementare din com. sa Frăteşti.

PRIN MAGAZINELE CAPITALEI

Dacă treci seara, după ora de închidere, prin faţa magazinelor, întâlneşti camioane pline de marfă, care se descarcă. În fiecare zi, fabricile alimentare şi textile, gospodăriile agricole de stat şi colective trimit în magazinele şi pieţele Capitalei tot mai multe mărfuri, sortimente de calitate din ce în ce mai bună. Magazinele alimentare şi de desfacere a produselor industriale satisfac din ce în ce mai mult cerinţele crescânde ale oamenilor muncii, exigenţele lor în ceeace priveşte calitatea. Volumul mărfurilor de larg consum desfăcute prin reţeaua comerţului de stat creşte necontenit, ca rezultat al grijii regimului democrat-popular pentru satisfacerea necesităţilor oamenilor muncii.

1 În ultimii ani au fost construite noi fabrici de mezeluri, iar cele vechi au fost înzestrate cu utilaj modern. Ca urmare, pe piaţă apar tot mai mari cantităţi de mezeluri de bună calitate. În fotografie: în raionul de mezeluri al unui magazin „Comaliment".

2 La magazinul „Muzica". Sunt tot mai numeroşi tinerii doritori să înveţe să cânte la un instrument muzical. Tânăra noastră industrie de instrumente muzicale produce tot mai mult pentru înzestrarea numeroaselor ansambluri artistice, pentru oamenii muncii.

3 În magazinele de stat, au sosit noi sortimente de încălţăminte. Alegerea nu e uşoară. Pantofii sunt eleganţi, uşori, trainici, cu modele frumoase. În cele din urmă, s'a găsit pantoful cel mai potrivit gustului cumpărătorului.

4 „Spumos, Segarcea, un lichior — ce doriţi?" La raionul de băuturi se găseşte un sortiment bogat şi variat de produse. Din podgoriile ţării, dela fabricile de lichioruri, sosesc zilnic noi transporturi.

5 „Parcă ar fi făcută de comandă". Cele mai multe fabrici de confecţii furnizează rochii şi costume bine lucrate; cumpărătoarea e mulţumită. Ea priveşte încântată modelul frumos şi elegant pe care-l probează.

Mici aforisme despre Festival, despre Pace, despre Prietenie

de André WURMSER

Dacă un american s'ar plimba prin Bucureşti, purtând un drapel înstelat, oamenii l-ar primi cu prietenie.

Dacă ar spune: „Dar ştiţi că eu sunt împotriva principiilor democraţiei populare!", i s'ar răspunde: „cu atât mai mult vă mulţumim că aţi venit pentru a cunoaşte adevărul".

Dacă un român s'ar plimba prin New-York cu un drapel al Republicii Populare Române, el ar fi cu siguranţă svârlit în închisoare.

Dacă ar spune: „am venit la voi cu prieten, dar sunt împotriva a ceeace voi numiţi libertatea de întreprindere" — el ar fi linşat.

Unde e lumea liberă? Care e lumea paşnică?

*

Steagul american se împleteşte pe toţi stâlpii Bucureştiului cu steagul U.R.S.S. şi al Chinei, cu acel al Marii Britanii şi Franţei, al României şi al Coreei.

În ziua când pe stâlpii stadioanelor din New-York drapelele sovietice se vor împleti cu drapelele României şi Franţei, ale Marii Britanii şi ale Chinei, ale Coreei şi ale Statelor Unite, abia în ziua aceea guvernul american poate începe să vorbească despre dragostea lui pentru pace.

Este adevărat că dacă guvernul american ar vorbi acum despre dragostea lui de pace, el s'ar vedea nevoit să se aresteze pe sine însuşi. Pentru înaltă trădare.

*

Există două soiuri de imbecili. Unii se miră că după cinci ani de democraţie populară, România, până mai ieri feudală, n'a depăşit nivelul producţiei industriale a Statelor Unite. Alţii spun: bineînţeles că nu e mare lucru să progresezi cu paşi de uriaş, când o porneşti dela o situaţie atât de înapoiată.

Perfect. Dar ce ţi împiedica pe stăpânitorii din trecut să ducă România pe calea progresului cu paşi de gigant?

*

Politicienii României de odinioară, încremeniţă în starea ei de mizerie, alcătuiau, cică, „partidele istorice".

Se lăudau. Mai curând se cuvenea să se numească „preistorice"...

*

Călătorul care vorbeşte cu antipatie despre U.R.S.S. sau despre democraţiile populare este întotdeauna călătorul unei singure călătorii.

E păcat.

Pentru duşmanii democraţiei populare!

Căci ei nu au prilejul să cunoască transformările şi realizările epocale ce au loc în aceste ţări.

În ce mă priveşte, eram în România în August 1950 ; iată-mă din nou la Bucureşti. Mă întâlnesc cu un prieten; mă întreabă cum o mai duc, îmi cere veşti despre familie, pe urmă îmi spune:

„Ei, găseşti Bucureştiul schimbat? Ce gândeşti despre progresul nostru?"

Am întâlnit un al doilea amic, apoi un al treilea; s'au interesat cum o mai duc, mi-au cerut veşti despre familie, apoi m'au întrebat: „Spune, găseşti Bucureştiul schimbat? Ce gândeşti despre progresul nostru?"

Dacă vreun prieten român ar fi vizitat Parisul în 1950 şi ar fi revenit anul acesta, eu l-aş fi întrebat cum o duce cu sănătatea, m'aş fi interesat de familia lui, apoi cu siguranţă că nu l-aş fi întrebat dacă găseşte Parisul schimbat, sau ce crede el despre progresul Franţei. Căci ţara mea este neschimbată, ţinută în loc, pietrificată.

Şi este foarte firesc; Franţa este încătuşată.

Dar să n'aveţi nicio grijă: se va trezi din somn.

*

Am văzut creşe, şcoli, Palatul Pionierilor.

Mici întrebări din istoria pentru cursul elementar: cum s'a numit cel din urmă rege al monarhiei române? Mihai. Şi cine este suveranul de azi al Republicii Populare Române? Majestatea Sa Copilul.

*

Un ziarist francez reacţionar, în trecere prin Bucureşti, mi-a spus: „Ţara asta e lipsită de libertate".

I-am prezentat un gazetar progresist român, pe care dictatura monarhistă l-a ţinut zece ani închis.

E ciudat: odinioară ziariştilor reacţionari francezi le păsa prea puţin de libertatea românilor...

...Dacă cineva îţi vorbeşte despre libertate, nu uita niciodată să-i pui această întrebare: libertatea cui?

*

Lângă mine, pe stadion, plângea un poet. Îşi amintea de mizeria de odinioară, de vremurile „descuiţilor" şi de foametea care bântuia ţara, îşi amintea de răscoala din 1907 şi de măcelul dela Griviţa.

Pe stadion mii de tineri români dansau executând cu o minunată precizie mişcări de ansamblu, care alcătuiau cel mai frumos spectacol ce se poate visa. Erau copiii şi nepoţii descuiţilor şi ai ceferiştilor — tinereţe muncitoare, tinereţe fericită, tinereţe veselă.

Şi acum prietenul meu, poetul, plângea. De bucurie.

*

Pace şi prietenie, asta înseamnă că a sosit vremea când dragostea de patrie nu înseamnă ură faţă de patria altora.

*

Şi exclamaţiile a sute de mii de glasuri în toate graiurile lumii vestesc: a sosit vremea când — în pace şi prietenie—hora tineretului înfrăţit face înconjurul lumii.

Aş vrea să-ţi cânt un cântec

de

Eugen FRUNZĂ

Laureat al Premiului de Stat

Aş vrea să-ţi cânt un cântec
Cum nu s'a mai cântat,
Un cântec de iubire
Din suflet adunat

Să-ţi stea mereu aproape,
Să nu-l mai poţi uita,
Căldura lui oriunde
S'o simţi în preajma ta...

Să-ţi mulţumesc din suflet
Că te iubesc nestins
Chiar dacă fulgii vremii
De tâmple mi s'au prins

Că'n părul tău şi-acuma
Simt florile de crâng...
Că turburat şi estăzi
În braţe mi te strâng.

Să-ţi mulţumesc din suflet
Că-mi eşti zâmbind în prag,
Că da mi-e drag de tine
De mine-ţi este drag

Că'n zi de Mai alături
De mine mergi în rând,
Că glasul tău răspunde
La glasul meu, cântând.

Să-ţi mulţumesc din suflet
Că'n munci veghezi târziu
Că'n visul tău fierbinte
Eu visul meu îl ştiu

Că'n viaţa mea, iubito,
Nu-mi eşti iubită doar,
Ci rază-mi eşti din focul
Acestor zile mari...

Un cântec pentru voi

Eu am compus multe cantonete romantice, de dragoste, ca „De los dos" (despre noi doi) sau cântece populare şi patriotice cum ar fi acela — pe care-l ştiţi poate — despre Mariana Rajale, mama eroului Maseo, conducătorul revoltei împotriva cotropitorilor spanioli.

Dar în după amiaza aceea de August, plimbându-mă cu barca pe lac, vă jur că nu mă gândeam să compun ceva. Deabia vâsleam — era cald — şi fredonam o melodie cubană. Şi, pe neaşteptate, ţărmul a răspuns. Era:... qui sa... qui sa... qui sa... Am tresărit. M'am ridicat în picioare. Era un grup de tineri ostaşi români pe ţărmul lacului Floreasca; se legănau cântând şi m'au invitat să urc pe mal.

Am cântat aceleaşi melodii. Ei — în românește, eu — în spaniolă. Apoi au început horele, perinița. În mijloc dansam eu. Deabia seara ne-am despărţit. Am spus: adio. „Nu, nu adio" — a răspuns un băiat oacheş, puţin sburlit... „la revedere". Câţiva au repetat şi, deodată, de pretutindeni, dinspre apă, dinspre copaci, din mica pajişte care se deschidea în spatele nostru au ţâşnit nişte acorduri: „La revedere... la revedere... la revedere". Şi între timp, strângeri de mână, o zarvă tinerească şi fierbinte care pe noi, pe meridionali, ne impresionează până la lacrimi, când totul e atât de prietenesc şi de drag că nu-ţi mai rămâne decât să plângi zâmbind.

Apoi, seara, în timp ce ceilalţi delegaţi dansau, m'am aşezat singură pe malul apei. Ca un ecou cele două cuvinte păreau că încă se rostogolesc deasupra lacului. Şi am început să fredonez: „ La revedere... la revedere... la revedere" ...Odată cu lăsarea întunericului, ţărmul din faţă şi luminiţele de pe el se depărtau încetişor ca o corabie. Şi eu cântam un cântec pe care mi se părea că-l aud venind de peste tot şi pe care nu făceam decât să-l repet.

*

In seara zilei de 7 August, în cadrul programului Cubei după „Mariana Rajale" şi „Io te quiero mucho", am cântat „La revedere" (cântec cuban).

La revedere
La revedere
La revedere
A spus ostaşul dela Floreasca.

Pe scenă, între timp, au apărut steagurile român şi cubanez, mişcate încetişor ca fâlfâirea a două mari batiste colorate ce se salută în semn de bun rămas.

Pământ de sub un nou soare
Care m'ai sărutat dela buze până
la inimă,

Câte unul, spectatorii se ridicau în picioare. Imi părea că e valul unui fluviu care creştea spre mine.

...La revedere, pământ românesc.
Pământ de pace, fericire şi libertate
...Asta luego — la revedere...
...Te voi revedea...

Sala răspundea, sala era în picioare, aplauda, venea spre scenă. Viorile nu mai nimereau decât notele de sus şi contrabasul prinsese un tremolo de voce omenească Din fund un puşti striga ceva, urcat pe spătarul unui scaun. Striga deasupra oamenilor şi steagurilor, spre mine. Nu auzeam ce spunea, dar cu toate că aveam ochii plini de lacrimi, am ghicit după mişcarea buzelor: Paz y Amistad.

I-am făcut semn cu mâna: asta luego — la revedere...

Zolia CASTELLANO
(Cuba)

Mimi Şaraga Maxy
R. P. R.

Episod din lupta antifascistă
lucrare distinsă cu Premiul I

Arta plastică la Festival

Ioan VÉNITIEN
Președintele Juriului Concursului Internațional
de Arte Plastice din cadrul Festivalului

Inițiativa celui de al IV-lea Festival Mondial de a organiza concursuri culturale între tinerii artiști ai lumii a avut, și în ce privește artele plastice, un real succes. În cadrul acestui concurs, au fost prezentate juriului nenumărate lucrări de pictură, sculptură, desen, gravură, afiș, fotografie, artă populară. Numărul mare al acestor opere a dovedit simpatia de care s'au bucurat concursurile Festivalului în rândul artiștilor din întreaga lume.

Prima constatare de ordin istoric care se cere făcută cu privire la acest concurs este deosebirea dintre felul cum s'au prezentat țările lagărului democratic și restul țărilor participante. Posibilitățile care le sunt oferite în țările lagărului democratic artiștilor de orice vârstă, le-au permis acestora de a se exprima, prin mijlocirea artei lor, mult mai complet ca artiștii din țările capitaliste. Dar dacă pe acest plan au existat deosebiri, unitatea cea mai completă a caracterizat starea de spirit a participanților, care au exprimat în lucrările lor aspectul pozitiv, entuziasmant, al dorinței comune de pace

Concursurile au constituit o nouă și strălucita dovadă a faptului că sentimentele oamenilor cinstiți din lumea întreagă sunt aceleași: dragostea pentru pământul patriei lor, pentru eroii apărători ai libertății popoarelor lor, pentru pace. Una din temele principale ale operelor prezentate de artiștii din Uniunea Sovietică și din democrațiile populare a fost fără îndoială preamărirea muncii, în timp ce efortul unit pentru a crea un viitor mai bun a fost subiectul cel mai des întâlnit în operele artiștilor celorlalte țări.

România și Ungaria și-au împărțit în pictură primele locuri. Tânăra artistă din R.P.R. Mimi Şaraga Maxy, denunțând atentatul organizat de hitleriști la libertatea popoarelor, a zugrăvit un emoționant episod din lupta antifascistă. Ea a știut să redea măreția omului, nezdruncinata — deși înlănțuita — sa dorință de libertate.

Pictorul ungur Demjen Attila a izbutit să ne trezească, în fața tabloului „Aron Gabor" ce preamărește lupta pentru independența națională, un sentiment de actualitate. Dragostea de pace, exprimată cu atâta forță la Festivalul dela Berlin, a inspirat un tânăr pictor român, Gheorghe Şaru, a cărui operă de mari proporții a obținut, deși neterminată încă, premiul al II-lea. El a adus în vasta sa compoziție intitulată „Al treilea Festival al Tineretului dela Berlin" — reprezentanți din întreaga lume. Varietatea costumelor, veselia, seninătatea pe care o exprimă chipurile personagiilor, fac din lucrarea lui Saru o operă din care se revarsă dragostea de viață și de pace. Un premiu al doilea a fost decernat operei francezului Emile, reprezentând viața mizeră a muncitorilor agricoli algerieni.

Portretul scriitorului Mihail Sadoveanu, realizat de pictorul Cornel Baba, a reținut atenția juriului prin frumoasa sa realizare, fapt pentru care a și obținut diploma de onoare. Nu i-a fost decernat premiu, pentrucă ne-am gândit că un portret, fie el cel mai bun, nu ar putea să ia înaintea unei compoziții. Pe de altă parte, deși nu a existat pentru noi o limită de vârstă, am hotărît să preferăm pe tinerii artiști, cu atât mai mult cu cât mai multe țări, ca Franța și Belgia de pildă, nu au trimis decât opere create de tineri.

Caracteristica generală a lucrărilor prezentate, în ce privește tehnica execuției, o constituie căutarea unui meșteșug sănătos, simplu, accesibil tuturor. Într'adevăr, ne-am izbit uneori de convențional, dar nu trebue să uităm că ne-am aflat în fața operelor unor artiști care au majoritatea sub 30 de ani și că în artă desăvârșirea se atinge după lungi și lungi eforturi, că în general conținutul primează asupra formei și o determină, toate acestea fără a exclude originalitatea expresiei artistice.

Calitatea necesară oricărei opere de artă plastică este posibilitatea de a fi imediat în-

Domjen Attila
R. P. Ungaria

Arma Gabor
Premiul I

N. Kolberg
R. D. Germană

Picket de grevă în Germania Occidentală
Premiul III

S. Dowell
Anglia

Pace pentru copii
Premiul I ex aequo

D. Dascalov
R. P. Bulgaria

Copiii Cerealei
Premiul I

Nilmony Roy
India

Măndria secerișului
Premiul I la fotografie

Zuba
Franța

Intâlnire la Festival
diploma de onoare

(eloasă de toți cei ce o văd. Celebrul desen al calului în galop scrijelat pe peretele unei grote preistorice, de un realism impresionant, ilustrează în perfecțiunea sa această mare lege care determină soarta artelor plastice. Noi am judecat operele prezentate juriului plecând dela acest principiu și acelaș criteriu ne face să putem afirma că aproape în totalitatea lor aceste opere au fost sănătoase, constructive.

Secțiunea artei populare și-a pus problema însușirii și valorificării folclorului tradițional în viața artistică actuală. Putem să calificăm drept artă populară o artă care, inspirându-se din folclor, îi dă acestuia un aspect rigid, așa zis „decorativ"? Noi ne-am gândit că specificul național al diferitelor obiecte de fabricație curentă trebue să fie de o inspirație folclorică sănătoasă, izvorîtă din însăși esența artei populare, și nu o simplă stilizare a formelor sale. Artista română Maria Chelsoi Cristea, distinsă cu premiul II, a izbutit să introducă cu succes în lucrările sale — un vas și un covor — folclorul țării sale.

În secțiunea afișului, care a reținut în mod special atenția noastră, s'au făcut observate unele influențe ale artei gratuite, ale esteticii pentru estetică. Fără îndoială, afișul trebue să atragă atenția; dar sub pretextul de a atrage privirea, trebuesc oare prezentați miei cu cinci labe?

A fost premiat afișul artistului englez S. Dowel, „Pace pentru copii" care reprezintă un copilaș ținând la piept un porumbel, afiș pe care privindu-l ai impresia că auzi cele două mici inimi bătând la unison. Neliniștea care se citește în ochii copilului este și teama pe care o avem noi toți pentru viața și liniștea copiilor noștri.

Dar ceeace alungă această teamă este strălucita dovadă, oferită și prin mijlocirea Festivalului dela București, că popoarele lumii cântă împreună cântecul vieții și al păcii, că ele sunt hotărîte să-și apere liniștea. Afișul colectivului de artiști români Dralco — și el distins cu premiul I — ne dă una din cele mai emoționante mărturii ale dorinței de pace exprimată cu prilejul Festivalului.

Fotografia s'a bucurat de o participare importantă din partea artiștilor unguri care și-au împărțit primele locuri cu indienii. Într'o lucrare de o rară frumusețe, — „Munca stahanovistă" — ungurul Rev Miklos a preamărit bucuria muncii, a construcției: o tânără țărancă, a cărei siluetă se profilează pe cerul albastru, trece mai departe, cu un gest plin de demnitate, cărămida pe care un muncitor i-a întins-o. Iar în mișcarea abia schițată a acestuia simți ritmul intens, avântul muncii lui. Înțelegi înalta sa conștiință muncitorească. Țăranul hindus din lucrarea lui Nilmony Roy poartă pe brațe secera și snopul de grâu pe care tocmai îl secerase. Privirea sa, care scrutează orizontul, este cea a unui om care știe deacum că pământul trebue să îi aparțină lui, cel care îl muncește, că viitorul este de partea lui.

În dorința lor de a găsi formele de expresie cele mai realiste, unii din sculptorii care au prezentat lucrări la concurs au uitat adesea că a ști să fii simplu în artă e cea mai mare artă, astfel încât am întâlnit în lucrări unele amănunte mai curând grafice decât sculpturale. Au fost totuși și lucrări bune, acelea distinse cu premiul I și II, printre care creațiile lui Kaznovski (România), Dascalov (Bulgaria) și Gerhard (Germania).

Acuarela a fost un gen plastic puțin reprezentat la concurs. Germanul Franz Reiss a binemeritat premiul întâi pentru creația sa „Prima stradă socialistă din Germania". Acuarelele pline de sensibilitate ale Mariei Constantin, al cărei tânăr talent promite mult, au primit premiul al doilea.

În lucrările prezentate secțiilor de desen și gravură s'a constatat efortul îmbucurător de a însănătoși însăși concepția asupra acestor arte grafice, efortul de a nu mai folosi mijloace și expresii căutate, artificiale, sub pretextul așa zisei „personalități"a artistului.

După aceste zile de studiu petrecute cu colegii olandezi, unguri, bulgari, români, membri ai juriului, în inima mea de pictor francez clocotește o neobișnuită bucurie. Doresc ca din aceste discuții pline de miez să duc în Franța elementele pozitive care s'au desprins în mod deosebit, pentru a putea contribui ca arta noastră să înainteze pe drumul realismului consecvent. Pe de altă parte, schimbul de păreri cu colegii noștri pictori și critici de artă sovietici îmi va da posibilitatea de a situa cu mai multă precizie aportul artei franceze la tezaurul artei popoarelor și drumul pe care ea trebue să-l urmeze pentru a ajunge la desăvârșire.

București, August.

Gh. Șaru
R. P. R.

Al treilea Festival dela Berlin
Premiul II

Intâlnire la București...

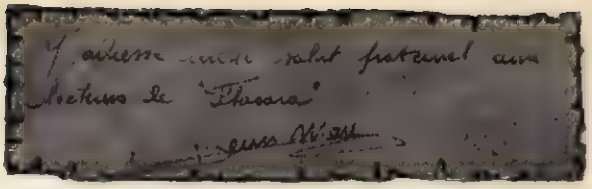

...cu HENRI MARTIN

In cursul vieții mele de ziarist, am asistat la multe primiri făcute unor oameni celebri, am văzut mari manifestații populare, prilejuite de sosirea într'o gară sau pe un aerodrom a vreunei renumite personalități din lumea artelor sau a sporturilor... Dar niciodată n'am văzut vreo primire care să poată fi comparată măcar pe departe cu

Henri Martin

cea pe care i-a făcut-o Tineretul Lumii, întrunit la București, lui Henri Martin, la sosirea acestuia în Capitala Republicii Populare Române.

Henri Martin este tânărul marinar francez care, în Martie 1950, a fost condamnat la cinci ani de temniță pentrucă, la întoarcerea din Indochina, demascase războiul nemilos dus împotriva poporului vietnamez.

Henri Martin este tânărul francez cu curaj statornic, de neînfrânt, care în fața judecătorilor tribunalului militar din Brest a făcut un rechizitoriu puternic războiului rușinos dus de colonialiști în Vietnam. Henri Martin, eroul francez, eliberat datorită presiunii populare la 2 August — deci cu aproape doi ani mai înainte de expirarea termenului pedepsei sale — sosea ca om liber în România liberă. Pe aerodromul din București, în dimineața zilei de 16 August, am zărit o mulțime nesfârșită care se tălăzuia voioasă și plină de avânt tineresc, fremătând de cântece ca un crâng de păsări, mulțime care aștepta nerăbdătoare, cu flamurile fluturând în vânt. Se aflau acolo, cercetând zarea de un albastru pur, mii și mii de tineri: fără îndoială că erau de față mai toți francezii care se aflau în București, precum și tinerii vietnamezi cu chipurile luminate de bucurie.

In clipa când avionul românesc pe bordul căruia se afla Henri Martin ateriza pe aerodromul Băneasa, mulțimea adunată aci cânta, striga, flutura sute de flamuri și de eșarfe.

Se născuse un iureș pe care cuvintele cu greu îl pot descrie, închipuirea cu greu îl poate reține. Mii de tineri înconjurară într'o clipită pasărea de oțel, gata parcă s'o înghită în vârtejul lor. Eroul francez Henri Martin fu întâmpinat cu nesfârșite urale.

L-am revăzut cu toții seara, la neuitatul meeting de închidere a Festivalului.

M'am întâlnit a doua zi cu Henri Martin și am stat de vorbă cu el pentru cititorii „Flacării".

Odihnit, cu chipul său frumos, luminat de un surâs, Henri Martin m'a primit cu bunăvoință și simplitate. Iată cuvântul său: — „Să vorbesc despre primirea care mi se face aici? Cum aș putea să o descriu? Mă simt ca răscolit de o văpaie nedomolită. Sunt mișcat până în adâncul sufletului. Dar primirea aceasta este pentru mine dovada vie că oamenii pot avea încredere în ei înșiși, în forțele lor. Când mii de tineri aclamă numele meu, eu știu că ei aclamă în fapt propria lor forță, încrederea lor de neclintit în viitor, siguranța că prin unirea lor totul devine cu putință. Eliberarea mea este o dovadă strălucită că acțiunea maselor dă roade. Știu ce însemnătate a avut lupta tuturor popoarelor, mai ou seamă cea a poporului francez, care nu și-a precupețit eforturile în campania dârză, dusă pentru eliberarea mea. Respirând cu nesaț aerul libertății, mă gândesc cu ardoare la tovarășii noștri, care se mai află încă închiși la Fresnes și în alte temnițe. Sunt sigur că vom izbuti să-i smulgem și pe ei din închisorile în care au fost aruncați.

Mă gândesc deasemeni, că azi mai mult ca oricând trebue să întărim tot mai mult lupta pentru pace și să o câștigăm. In Franța, 90 la sută din francezi socotesc că războiul murdar dus împotriva poporului vietnamez trebue să înceteze. Guvernul nu va mai putea să se împotrivească multă vreme voinței care însuflețește imensa majoritate a poporului nostru, voința de a se începe negocieri și de a se încheia pace cu guvernul Președintelui Ho-Și-Min.

Insfârșit, să-mi fie îngăduit ca prin coloanele revistei „Flacăra" să mulțumesc din inimă poporu, lui român pentru tot ce a făcut pentru eliberarea mea, pentru primirea făcută astăzi și pe care n'o voi uita niciodată".

Știam cât de slăbit e Henri Martin de pe urma celor 40 de luni pe care le-a petrecut în închisoare și m'am ferit să abuzez prea multă vreme de tovărășia sa frățească.

—Care sunt impresiile dvs. din București? — am întrebat-o.

— Imi voi aminti toată viața de primirea pe care ne-a făcut-o poporul român.

Cu adâncă emoție am luat parte la defilarea tineretului român, în duminica de 9 August. Ce tineret admirabil și cât de entuziast oglindește el dorința sa fierbinte de pace! Da, va trebui s'o spun și s'o repet pretutindeni : poporul român nu are altă dorință mai arzătoare decât să apere pacea, pacea aceasta atât de necesară pe care și-a cucerit-o prin luptă.

— Ce învățăminte socotiți că se pot trage din cel de al IV-lea Festival?

— Festivalul a fost o dovadă că prietenia și pacea între popoare, atât de necesare progresului omenirii, sunt posibile — dacă popoarele colaborează între ele, se cunosc și se înfrățesc. Am văzut laolaltă cu mii de tineri francezi veniți aci, minunatele posibilități care le sunt oferite tuturor tinerilor din U.R.S.S., din China și din democrațiile populare, pentru a-și însuși o cultură temeinică, pentru a se califica în profesia care-i atrage, pentru a-și făuri o viață fericită; am înțeles pe deplin dorința lor fierbinte de prietenie și de pace. In fața unor fapte atât de grăitoare, în fața unor asemenea dovezi, toate minciunile otrăvite și stupide ale reacțiunii se prăbușesc. Ne vom întoarce în Franța mai puternici, întăriți de tot ceeace am văzut, am auzit și am înțeles.

Am mai vorbit îndelung cu Raymonde Dien despre bucuria sa de a-l ști liber pe Henri Martin, despre hotărîrea sa de a lupta laolaltă cu milioanele de francezi, pentru a pune capăt războiului din Vietnam, pentru ca pacea să lumineze întregul pământ.

Raymonde Dien, eroina poporului francez, popor care și-a dăruit de-atâtea ori sângele pentru ca libertatea și dreptatea să triumfe, s'a întors în patrie, însuflețită de încrederea nestrămutată în victoria cauzei măreție a păcii.

Jean ROIRE

...și RAYMONDE DIEN

Cu câteva zile mai înainte avusesem bucuria de nespus de a o revedea pe Raymonde Dien.

Tânăra eroină franceză și-a împărtășit cu aceeași căldură impresiile din România. Raymonde Dien, scumpi prieteni români, este acea luptătoare pentru pace, pe care o îndrăgiți atât de mult. După cum știți, la 23 Februarie 1950, la Tours, în fruntea unei manifestații pentru pace, ea s'a culcat pe linia ferată, riscându-și viața, dar izbutind să întârzie ceasuri dearândul plecarea unui tren încărcat cu material de război. La o oră după acest act eroic a fost arestată, transportată în miez de noapte la fortăreața Hâ, în apropiere de Bordeaux și aruncată în temniță, laolaltă cu deținuții de drept comun, laolaltă cu naziști și trădători printre care se aflau și câțiva dintre criminalii de război care au ordonat masacrul dela Oradour. A fost judecată la 1 Iunie 1950 și condamnată la un an de închisoare după un monstruos proces, în cursul căruia Raymonde Dien le-a strigat judecătorilor în față, cu o tărie de cuget și cu un curaj de neînfrânt, voința sa de pace, credința sa nețărmurită în victoria forțelor păcii și libertății. In celula sumbră, Raymonde Dien a primit mii de scrisori și mesagii din lumea întreagă. Cu câtă emoție vorbește tânăra eroină despre îmboldul pe care i l-au dat aceste scrisori, între care și mesagiile străbătute de dragoste trimise de partizanii păcii din România. Campania dusă în Franța și în lumea întreagă a fost atât de vastă și impunătoare încât ea s'a încununat cu eliberarea Raymondei Dien la 24 Decembrie 1950.

Dela dreapta la stânga: Raymonde Dien, ziaristul francez Jean Roire și studenta pariziană Monique Brune, citind ediția specială a ziarului „L'Avant-Garde" care a anunțat eliberarea lui Henri Martin.

LUCRUL CEL MAI DE PREȚ

Ilustrație de Gh. ADOC

schiță

de Petru VINTILĂ

Fereastra compartimentului era deschisă. Aerul nopții pătrundea înăuntru în rafale repezi și răcoroase. La lumina becului albastru se zăreau cei patru călători. Tineri toți. Doi băieți și două fete. Băieții vorbiseră până adineauri. Acum tăceau, ținând ochii închiși.

Se părea că i-a cuprins dintr'odată somnul. Numai fetele, umăr lângă umăr, la fereastra deschisă, priveau în noapte și vorbeau. Departe se vedeau lumini spuzind orizontul. Fetele priviră într'acolo. Luminile creșteau în tărie, se înmulțeau ca un roi de albine grămădite la urdinișul unui stup uriaș. In dese răstimpuri izbucneau dintr'acolo fulgere, parcă scutura cineva o manta de foc și argint viu. Una din fete spuse:

— E furtună acolo... fulgeră...

— Lumina asta aș putea s'o deosebesc dintr'o mie de alte lumini. Nu e furtună...

— Atunci, ce-i?

— Lumina oțelului. Nu vezi ce reflexe are? E dela vreo oțelărie.

Tăcură o vreme, privind zarea nopții înflăcărată de fulgerele oțelului topit, apoi una din ele spuse iar:

— Oțelul e lucrul cel mai de preț. Fără oțel nu poți face nimic. Trenul, podurile, vagoanele, mașinile, întreaga viață se reazimă pe oțel.

— Oțelul are mare preț, e adevărat, dar și mai mare preț are dragostea.

— Cum, dragostea?

Părea că va urma un răspuns scurt, în două-trei cuvinte. Dar în clipa aceea, fata începu să povestească rar. In bătaia vântului, părul blond îi flutura pe umeri, iar vorbele ei câștigară un adaos de proaspătă frumusețe. Arătă spre cei doi tineri care dormeau pe banca din fața lor:

— Abia aseară, când te-ai urcat în tren i-ai cunoscut. Eu îi cunosc de patru ani. Am să-ți povestesc o întâmplare care s'a petrecut în '49. Acum patru ani. Nu s'au prea avut bine unul cu celălalt. Adică, nu se aveau în niciun fel. Apolzan e lăcătuș, iar Novac e oțelar, prim-topitor. Novac avea obiceiul să spună: „Oțelul e principalul". Era mândru. Se făceau la „Tineret" reuniuni dansante. Dansai cu el și nu-ți vorbea decât despre oțel. Era lăudăros. Spunea: „Cum? Eu, prim-topitorul Novac Emil? Vino pe platoul cuptoarelor să mă vezi!" De fapt, nu mințea. E unul din cei mai buni oțelari ai combinatului, dar când îl auzeam, îmi făcea impresia că nu știe ce-i modestia. Ei, vezi? Apolzan, tocmai dimpotrivă, nu s'a lăudat niciodată. Și totuși, mi-era ciudă pe el că nu-i ca Novac. Am simțit că mă iubește. Venea mereu cu flori. Stăm în aceeași casă. Aducea florile păstrate cu grijă, învelite în jurnal, să nu le pătează cu ulei. Mi le întindea tăcut, cu ochii în jos. Și abia spunea în șoaptă: „Ți-am adus flori". Vorbea puțin; ceasuri întregi era în stare să stea pe scaun în fața mea și să nu spună nimic. Il întrebam: „Ce-ai mai făcut?" — „Bine—răspundea el.—Am lucrat. Ce să fac?" Și iar tăcea. Când venea Novac, curtea întreagă se umplea de voie bună. Novac știa să povestească, Novac știa să cânte, Novac știa să glumească, Novac era el singur cât o sută de tineri veseli și vorbăreți, laolaltă. Apolzan stătea și-l asculta. Își frământa șapca în mâini, se uita la mine lung, și ochii lui aveau în asemenea clipe o strălucire ciudată. Erau umezi. Imi dădeam seama că suferă. De multe ori se ridica și pleca. Abia spunea:

— Plec, am treabă.

Odată l-am întrebat fără înconjur: „Tu suferi din pricina lui Novac?"

„Nu, — mi-a răspuns el — Novac are succes. Toate fetele îl plac. E oțelar, e frumos". Și a încheiat cu îndoială în suflet: „Dacă... dacă nu vrei... nu-ți mai aduc flori..." Atunci mi-am dat seama că mi-era drag tăcutul și ursuzul Apolzan. Și i-am spus:

— Florile tale îmi fac multă bucurie.

A continuat să-mi aducă flori. Dar n'am uitat din ziua aceea să-i amintesc în tot mai dese rânduri: „Dece nu faci ca Novac? Povestește-mi orice: cum lucrezi, ce citești, ce ți s'a întâmplat ieri dimineață, orice. Nu te uiți la Novac?"

Odată mi-a spus:

— Novac e un erou. A salvat dela rebut o șarjă. L-au propus pentru „Medalia Muncii". Dacă aș fi și eu oțelar! ...

L-am întrebat mirată:

— Și lăcătuș dece nu-i bine? Ești mai prejos decât Novac? Nu ești! Toți îndeplinim o muncă importantă. Atunci ce să mai spun eu, că sunt sudor? Află că nu mă simt mai prejos în fața unei întregi brigăzi de oțelari!

Apolzan m'a privit tăcut. N'a scos un cuvânt. Am simțit însă din felul cum se uita la mine, că-mi mulțumește. Atunci, pentru prima oară, mi-a apucat palma într'a lui și mi-a strâns-o ușor, înfiorat. Nu știam că a doua zi, chiar, un fapt uluitor, neașteptat, venea să-mi dea dreptate, să arate limpede că în tăcutul Apolzan sta ascunsă o inimă înflăcărată de erou. Pentru fapta aceea a primit „Medalia Muncii". Atunci s'a împrietenit cu Novac. Stai să-ți povestesc.

...Cu o zi în urmă îmi spusese:

— Am luat pentru mâine seară două bilete la concert. Vrei să mergi cu mine?

— Vreau, i-am răspuns bucuroasă. Ne întâlnim la șapte și un sfert în fața teatrului.

Și mi-a spus cu vorba sa molcomă, obișnuită, totuși plină de căldură:

— Am să-ți aduc flori...

A doua zi, seara, îl aștept în fața teatrului. Timpul trece repede. Șapte fără zece. Șapte fără cinci. Șapte și zece. In jurul meu era forfotă. Oamenii intrau în teatru. Râdeau, vorbeau. Perechi tinere, ca mine și Apolzan. Perechi fericite. Auzeam frânturi de discuții. Eu însă eram supărată și plină de îngrijorare. Imi făceam fel și fel de gânduri. „I s'o fi întâmplat ceva? Poate că a uitat, ori a pierdut biletele". La șapte și jumătate am plecat. Concertul începuse. Am ajuns acasă, supărată foc. Când colo, ce să vezi? Nici n'am intrat bine în casă și mama îmi întinse un bilet. Il desfac nerăbdătoare.

„Apolzan e la policlinica uzinei. Vino să-l vezi, Novac".

— Cine-a adus biletul? am întrebat-o pe mama.

— Novac. A venit și-a plecat. Se pare că Apolzan a pățit ceva.

Am ieșit repede și tot într'o fugă am ținut-o până la policlinică. Am intrat val-vârtej. Imi făceam fel și fel de gânduri. Când colo, Apolzan se plimba vioi prin încăpere și vorbea supărat cu doctorul: „Dece să mă țineți aici? N'am nimic. Am leșinat, atâta tot".

Novac stătea alături și-i ținea parte. Zicea și el că un leșin nu-i mare lucru. Doctorul se împotrivea. La un moment dat, a trecut cu Apolzan într'o cameră vecină. Am rămas singură cu Novac. Și mi-a povestit Novac ce se întâmplase:

— De câteva zile treaba la cuptoare nu mai mergea cum trebue. Șarjele durau prea mult și oricât ai fi dat ghies, nu puteai scoate o șarjă rapidă. Au venit tovarășii dela „Intreținere", au cercetat în stânga, în dreapta, și-au aflat hiba. Debitul de gaz împins spre cuptoare era sub normal din pricină că țevile erau înfundate, pline de gudronuri și funingine. Țevile de gaz trebuiau spălate, însă nici conducta de apă nu funcționa. Inginerul dela „Intreținere" a spus: conducta de apă e spartă undeva. E nevoie de intervenția echipei de lăcătuși. Să intre în canalul subteran unde e așezată conducta de apă, să afle locul spărturii și să repare sau să înlocuiască porțiunea de țeavă stricată. Cunoști hala de turnare. Acolo, la doi metri în pământ trece canalul. Un canal înalt de un metru, în care trebue să mergi îndoit de șale. Inginerul a intrat întâi. A cercetat conducta și când a ieșit la suprafață, era roșu la față ca un rac fiert. Tocmai venise și Apolzan cu echipa lui de lăcătuși. Inginerul îi spuse, ștergându-și fața de nădușală:

— Țeava e avariată pe o lungime de aproape 5 metri. Trebue demontată și înlocuită. Asta înseamnă: cuptorul va sta câteva zile. Până se răcește...

Atunci intră Apolzan. După vreo zece minute se întoarse și el.

— Ei? l-a întrebat inginerul. Ce zici?

— Cutez să intru, tovarășe inginer. O s'o reparăm până diseară. N'așteptăm noi răcirea.

— Asta nu-i cu putință. Ai văzut că nu-i prea răcoare în canal. Este o leșacă de arșiță!

— Nu-i nimic. Haideți, tovarăși, să intrăm.

M'am înfiorat când mi-a povestit Novac cum a fost pe urmă:

„... Unul câte unul s'au făcut nevăzuți în canalul subteran. Intâi Apolzan, pe urmă Ion Mangra și Matei Bănăduc. In jurul gurii

de canal, cellalți stăteau nemișcați ca stanele de piatră. Răbufnea spre fețele lor aerul fierbinte dinăuntru. N'au trecut nici zece minute și Matei Bănăduc, lac de sudoare, fu trase afară pe Ion Mangra. Leșinase Mangra. L-a așezat pe o manta și-a intrat din nou. Pe urmă s'a trezit și Mangra. Li făcură exerciții de respirație artificială și își reveni, intrând iar în canal. Degeaba i-au strigat să mai stea afară, tot n'a ascultat. Se auzeau sgomote înfundate venind din interiorul canalului ca dintr'o fântână. La câteva minute a ieșit la aer Matei Bănăduc, apoi Apolzan, și iar au intrat. A intrat și inginerul. La lumina lămpilor electrice de buzunar, canalul părea și mai strâmt. Aerul fierbinte le sta ca un căluș în cerul gurii. Când spuneau ceva: „Desfă șurubul acela", ori „Apucă de colo", li se părea că strigă, așa răsuna de puternic glasul înveliuit de arșiță. A trecut un ceas, apoi încă unul. Părea că totul ține de-o veșnicie. La trei ore de când pornise acea îndrăzneață expediție în canalul subteran, țeava era înlocuită. S'a comunicat meșterului dela pompă:

— Dați drumul apei!

Cu putere de 25 de atmosfere, apa a trecut din nou ca în alte dăți prin țeava reparată. Țevile de gaz au putut fi spălate de gudronuri și funingine, gazul a putut veni la cuptoare în toată uriașa lui putere...

Fata care asculta povestirea stând rezemată cu coatele pe bara ferestrei, privi înspre cei doi tineri. Aceștia dormeau rezemați unul de celălalt. Pe piepturi, la lumina albastră a becului din tavanul compartimentului, medaliile cu care erau decorați scânteiau ușor.

— Întâmplarea aceea de bună seamă că i-a legat pentru toată viața.

— Așa s'a întâmplat în '49. De atunci sunt nedespărțiți. În concedii merg împreună. Iată și acuma la Festival, tot împreună merg. Dar Apolzan a rămas ca și altă dată tăcut. Scoți vorbele din el cu cleștele. Doar l-ai văzut. De aseară până când l-a furat somnul, ce a povestit? Numai atâta, cum a fost slugă la un bogătan, la un morar dela el din sat.

— Dar, atunci, când a văzut că ai venit să te interesezi de el, nici atunci n'a povestit prin ce a trecut?

— N'a povestit. A spus doar atât: n'a fost cine știe ce...

— Altul ar fi povestit o lună închelată despre o asemenea faptă.

— Să nu mint, a mai spus ceva. A scos din buzunarul salopetei un trandafir. Îl ținuse pentru întâlnirea cu mine din seara aceea. Purtase trandafirul în canalul subteran, îl uitase la el. Petalele florii au pălit, s'au ofilit în arșița prin care trecuse Apolzan.

Mi l-a întins cu sfiiclune și mi-a spus: „Iartămă, dar l-am avut cu mine..."

MESAGIUL ARTEI TINERETULUI ENGLEZ

Cu câteva luni în urmă nici nu se cunoșteau. Jill Barker era absorbită mai tot timpul de munca ei de învățătoare; lui Eddie Wagland îi rămânea prea puțin timp liber după ce pleca din fabrică; Pat Essex era ocupat la facultate cu pregătirea examenelor.

Pe toți i-a adunat însă și i-a împrietenit Festivalul. Mai bine zis, pregătirea lui. S'au cunoscut într'o piață, asistând la repetițiile corului tinerilor comuniști din Glasgow, care se pregătea pentru Festival.

Au stat de vorbă, s'au împrietenit și au hotărît să alcătuiască câteva echipe de dansuri și de cor care să prezinte la București aspecte ale folclorului englez. Fiecare și-a mai adus câte un prieten sau câte un cunoscut și, spre seară, atunci când Jill se despărțea de micii ei elevi, când Eddie pleca ostenit din fabrică, iar Pat închidea cursul de chimie, se întâlneau și prindeau să cânte și să danseze până noaptea târziu.

...Iată-i acum în fața noastră, pe scena teatrului de vară din Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin". Emoția le e mare căci, deși artiști amatori, ei iau parte la un spectacol de gală. Și privită de după un colț al cortinei de pluș, marea aceasta de capete blonde, negre și arămii e deadreptul impresionantă. Dar timiditatea durează numai până începe cântecul. Bagheta dirijorului, tânărul muncitor Jimmie Cullen, risipește, ca sub puterea unei vrăji, orice emoție, și cântecele se înfiripă ușor, din împletirea armonioasă a vocilor.

„Apa este mare", cântă Wendy Corum. E un vechi cântec popular englez, în care se deapănă povestea tristă a fetei sărmane, părăsită de iubitul ei. Acompaniind solistul, corul murmură ușor, sugerând susurul înăbușit al apei. Ultimele acorduri abia se sting, și, la un semn al baghetei, țâșnește melodia tinerească a cântecului „Viitorul este al tău", compusă în cinstea Festivalului, de un tânăr membru al corului.

E greu pentru un tânăr englez să pronunțe corect cuvinte românești. Dar cântecele noastre au plăcut mult coriștilor britanici, și, dorind să-și arate dragostea pentru poporul-gazdă, au pregătit și cântat „Țara mea" de Giroveanu și „Cântecul Ciobanului", pentru care au primit nesfârșite aplauze.

Calm, stăpânire de sine și totuși înflăcărare tinerească, mișcări simple, dar sigure — iată ce caracterizează dansurile populare prezentate de artiștii amatori britanici. „Dansul săbiilor", un vechi și tradițional dans englezesc, care simbolizează moartea anului vechi și nașterea celui nou, un dans popular scoțian, cuceresc entuziasmul publicului.

... Din țara noastră și până în Anglia, din alte țări până acolo, e drum lung... Dar privind frumoasele dansuri scoțiene, ascultând cântecele englezești, tinerii spectatori s'au simțit apropiați de sufletul tineretului luptător pentru pace din Anglia.

S. FOCȘA

Solii tineretului Marii Britenii au făcut cunoscută miilor de spectatori frumusețea folclorului englezesc.

Eugen JEBELEANU

Pădurea tânără

În codru'-acela, niciodată
N'apune soarele, nici luna.
E o lumină triumfală,
E auroră totdeauna.

Pădurea-aceea dă lumină
Chiar când, cu ghiare rășchirate,
S'aruncă peste ea furtuna
Cu bici de trăznete — și bate.

Pădure vie - a tinereții
Ce crești în țara mea, senină,
Ți-s ramurile luminate
De cei ce n'au văzut lumină.

Și'n crengile'nverzite, care
De-atâta păsărat s'apleacă,
Sunt toate cântecele celor
Ce — robi — au trebuit să tacă.

Răsfrânge-ți svelta frumusețe
În ale cerurilor lacuri:
De două ori ești mai frumoasă
Tu, ce răsari din plâns de veacuri!

La focul sfânt al tinereții

La focul sfânt al tinereții
Vom sta de-apururi laolaltă
Și-i vom păzi de toți dușmanii
Făptura-i ageră și caldă.

Cu-obrajii sărutați de-apururi
De gura macilor de pară,
Chiar când avea-vom piete albe
Noi vom simți că-i primăvară.

La focul sfânt al tinereții
Vom sta de-apururi împreună,
Cu inimi către ei plecate,
Cu ochii, însă, la furtună!

L-om crește'nalt: pentru prieteni
Cu blânde brațe, mătăsoase;
Pentru dușmanii lui, — cu ghiare
De fier și fulgerări de coase!

Cei care n'au putut să vină

Cei care n'au putut să vină
Loviți, târâți în închisori,
Flăcăi cu ochii de lumină,
Copii ai păcii: frați, surori;

Cei care n'au putut să vină,
Și nu fiindcă-i drumul lung,
Ci doar că țara lor e plină
De baionete ce străpung;

Cei care n'au putut să vină,
Și luptă, tinerii eroi,
Ce fac viața mai senină —
Sunt printre noi.

Căci, mistuind și zid și ușe
Cu inima lor care arde,
Ei trec din lanțuri și cătușe
În cântul nostru fără moarte.

Fiului meu

Fii drept — și îndrăznet — și tare,
Fii și blând
Cu cei ce au năvoile de blândețe;
Cu mugurii și cu bătrânii buni,
Cu mersul căprioarelor, plăpând.

Fii nemilostiv
Cu cei care lovesc în tinerețe.
Fii pleș cu lumini, scăpărător
Dușmanii păcii să-i învețe!

Din volumul „Cântecele pădurii tinere", închinat Festivalului

O mare victorie a forțelor păcii:

ARMISTIȚIU IN COREEA

In istoria mult încercatului popor coreean, ca și în istoria îndârjitelor bătălii ale popoarelor pentru pace, semnarea armistițiului și încetarea războiului în Coreea a constituit una din cele mai însemnate izbânzi.

Așa cum a declarat mareșalul Kim Ir Sen în ordinul dat cu prilejul armistițiului, semnarea acordului dela Panmunjon reprezintă primul pas spre reglementarea prin mijloace pașnice a problemei coreene, ceeace contribue în mare măsură la reglementarea păcii în Extremul Orient și în lumea întreagă.

Acum, după ce tunurile au amuțit, când pârjolul războiului a încetat, bravul popor coreean pășește cu entuziasm la rezolvarea măreților sarcini de restabilire a unității patriei sale, la refacerea orașelor și satelor care au avut de suferit din pricina războiului, la dezvoltarea economiei naționale a țării. Dar și de astă dată voința de pace a poporului coreean este privită cu ostilitate de către dușmanii păcii. Clica incendiatorului Li Sîn Man, în spatele căruia stau aceleași cercuri militariste care au adus atâtea nenorociri poporului coreean, încearcă în fel și chip să torpileze acordul de armistițiu și să reaprindă focul războiului în Coreea.

Complotul acestor cercuri războinice împotriva păcii se izbește însă de hotărîrea neclintită a popoarelor de a sta de strajă păcii în Extremul Orient.

Bucuria cu care popoarele din această parte a lumii au salutat victoria armistițiului, entuziasmul cu care soldații americani, ca și oamenii simpli din S.U.A. și din celelalte țări au primit vestea încetării focului constitue o chemare către toate popoarele lumii, pentru întărirea vigilenței în apărarea păcii.

Semnarea acordului de armistițiu trebue să însemne cu adevărat începutul rezolvării pașnice a problemei coreene.

Participanții la meetingul dela Phenian, apărătorii viței ai Coreei, poartă pe umeri, în semn de dragoste și recunoștință, portretul tovarășului G. M. Malencov, al mareșalului Kim Ir Sen și al președintelui Mao Țze-dun.

Iată momentul istoric al semnării acordului de armistițiu și al acordului temporar suplimentar la acordul de armistițiu. Evenimentul a avut loc la 27 iulie 1953, ora 10 (ora Coreei) — la Panmunjon. În stânga, reprezentanții părții americane, iar în partea dreaptă, delegația coreeano-chineză.

Vestea încetării ostilităților în Coreea a fost salutată cu o explozie de bucurie de către soldații americani aflați pe frontul coreean. În fotografie, un grup de militari americani cuprinși de entuziasm la aflarea știrii că s'a ordonat încetarea focului. Bucuria acestora exprimă fidel voința de pace a poporului american care, spre deosebire de cercurile monopoliste interesate în aventuri militariste, a condamnat încă din prima zi, războiul din Coreea.

Peste 100.000 de locuitori ai orașului-erou Phenian au luat parte la marele meeting în cinstea victoriei păcii în Coreea. Cu acest prilej bravii patrioți coreeni și-au manifestat hotărîrea de a porni cu elan ← la reconstruirea patriei lor.

Scene obișnuite în zona Canalului de Suez

Șoseaua prăfuită ce duce spre Suez a fost barată în zorii zilei. Primul autobuz egiptean este silit să oprească. Urmează percheziția obișnuită. Călătorii sunt controlați de către militarii englezi. În propria lor țară egiptenii sunt supuși de decenii la asemenea silnicii, care se soldează adesea cu vărsări de sânge. Așa arată astăzi „independența" multor țări aflate sub dominația colonialiștilor.

ADEVĂRATUL AJUTOR

Republica Democrată Germană face parte din țările care se bucură de uriașul ajutor al Uniunii Sovietice. Nu trece zi ca în porturile și gările din R. D. Germană să nu sosească mari cantități de alimente și mărfuri de cea mai bună calitate. Numai în prima jumătate a lunii iulie, Uniunea Sovietică a livrat 5.000 tone de unt, 4.000 tone de ulei vegetal, peste 1.000 tone grăsimi, 70.000 tone de porumb și altele.
În fotografie: mari cantități de unt din U.R.S.S. sosite într-unul din porturile R. D. Germane.

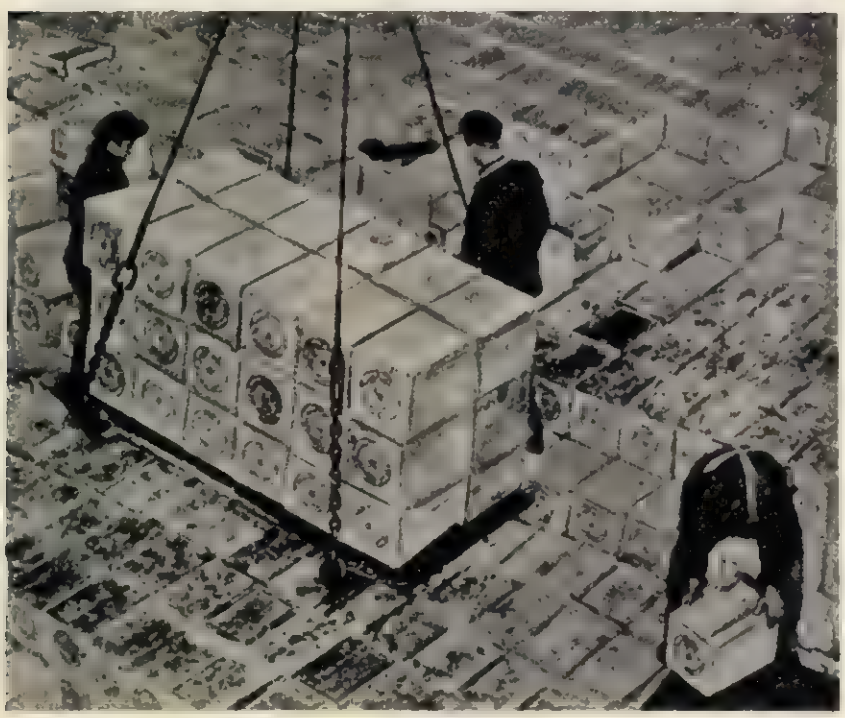

În Germania occidentală

În zilele Festivalului Mondial al tineretului și studenților, în timp ce la București tineretul lumii se înfrățea cu voioșie sub semnul păcii și al prieteniei, în diferite orașe din Germania occidentală, mii și mii de tineri studenți au ieșit în stradă pentru a demonstra din nou împotriva condițiilor de mizerie în care sunt siliți să trăiască și a nerespectării drepturilor lor elementare. Fotografia noastră înfățișează una din demonstrațiile studențești pe străzile orașului Frankfurt pe Main

O grevă a oamenilor de artă la New-York

În semn de protest împotriva salariilor de mizerie, numeroși oameni ai artei din S. U. A. intră în grevă. Iată un picket de grevă instalat în chip demonstrativ la intrarea în Muzeul de Artă din New-York. Pe pancarta purtată de unul din greviști (cel din dreapta) se poate citi inscripția „Salariul nu-mi ajunge nici măcar pentru o pereche de pantaloni".

Într'un sat oarecare

de Carlos LARRA (Spania)

Distins cu Premiul III la Concursul literar internațional al Festivalului

Apucă bucățica de hîrtie sugativă și uscă mîzgăleala pe care o făcuse Donna Isabel, ca să nu se recunoască iscălitura.

— Haide, fie, a ieșit cum ai vrut tu, încăpățînato.

Tereza zîmbi. Ar fi vrut să-i explice că nu strînge semnături, cum se colecționează mărci poștale.

— Cîți ani ai? — întrebă Donna Isabel.

— Șaptesprezece. Îi împlinesc luna viitoare.

Tereza era o fată potrivit de înaltă, slabă, cu părul negru. Vorbea foarte repede, mîncînd jumătate din cuvinte. Împături hîrtia cu semnături și o vîrî în geantă. „Încă una, gîndi ea. Încetișor, încetișor, te pomenești că-mi semnează toți... Bine, bine, poate chiar toți, nu". Sătucul avea cam patru sute de locuitori.

— Șaptesprezece ani, așa-i ? Și cine-ți dă ție toate știrile astea pe care le povestești?

Tereza începu să rîdă.

— Eu singură le caut, răspunse ea.

— Ia te uită ce curajoasă este fata asta...

Pe marginea ferestrei stătea tolănită o pisică neagră. Afară se vedeau ogoarele îngălbenite. Era pe la ceasurile 7 seara.

Donna Isabel nu avea copii. Ultimul murise în 37, în război. „O copilărie, obișnuia să spună ea. Avea doar optsprezece ani cînd s'a înrolat în armata lui Franco. De unde să știe el ce face? O copilărie și nimic mai mult. Vina a fost a noastră care credeam că Franco va clădi o Spanie disciplinată și îmbelșugată".

Cînd s'a gîndit întîia oară să se ducă să ceară Donnei Isabel semnătura pentru un Pact al Păcii, Tereza s'a codit mult. Oare Donna Isabel și soțul ei nu erau „franchiști"? Pe tatăl Terezei îl împușcaseră falangiștii, chiar în satul acesta. Sunt lacrimi care nu se pot uita...

La început, Donna Isabel refuză să semneze. Nu pentrucă n'ar fi fost de acord:

— Poți să-ți închipui, că eu urăsc războiul! Dacă nu pentru altceva, de teamă.

Vorbiră multă vreme, însă Tereza nu izbuti să o convingă. Cu toate acestea lucrurile mergeau bine. Încetul cu încetul oamenii semnau. Pînă și preotul iscăli

Discuția cu preotul a rămas de neuitat.

Tereza s'a sfătuit multă vreme cu mama ei. Să se ducă sau să nu se ducă la preot? Mama era de părere să se ducă. Un preot, spunea mama, nu poate să dorească războiul. Însă Tereza nu îndrăznea. Fierarul o îndemnă să încerce. Fierarul era considerat o personalitate a satului. Era un om de cincizeci de ani, tuberculos. S'a îmbolnăvit în temnița în care a stat închis mai mulți ani. Toată lumea îl asculta cu respect și pe Tereza a ajutat-o mult. Avea un frate în America de Sud. Acesta îi trimitea din cînd în cînd cîte un articol despre lupta pentru pace în lume. Fierarul îi citea Terezei.

Într'o zi o întrebă dacă a propus preotului să semneze. Tereza îi răspunse că nu îndrăznea.

— Și dece nu? Nu crezi că Don Julian ar fi un om cinstit? Îl crezi în stare să te denunțe poliției? Atunci, curaj, fetițo!

Tereza îl găsi pe preot în grădină, îngrijindu-și legumele. Bîlbîindu-se, fata îi explică pentru ce venise. Preotul o privi un moment fără să spună ceva.

— Apoi, copila mea, suntem în mîna lui dumnezeu. El va face cum va crede că-i mai bine. Tot ce ne rămîne nouă, este să ne rugăm, să ne rugăm mult și să ne supunem sfintei sale voințl.

Timp de cîteva secunde Tereza nu știu ce să răspundă. I se părea că aceste două lucruri — a se ruga și a iscăli — nu se potriveau. Însă cum s'o spună fără să pară o obrăznicie? Ținea în mînă hîrtia cu textul Apelului Consiliului Mondial. Fu nevoită s'o dea lui Don Julian, pentrucă ea, pur și simplu, nu știa cum să o scoată la capăt. Preotul o invită în casă, se așeză, își puse ochelarii și începu să citească atent. Citi textul Apelului odată, se întoarse spre Tereza ca și cum ar fi vrut s'o întrebe ceva, însă nu scoase o vorbă. Apoi reîncepu să citească. Însfîrșit spuse:

— Da. Bine, limpede... „Pentru a răspunde năzuințelor milioanelor de oameni din lumea întreagă, oricare ar fi părerea lor asupra cauzelor care provoacă pericolele de război..." Da!

Murmură cîteva fraze neînțelese.

Acum citește pentru a treia oară, gîndi Tereza.

Ilustrație de D. NEGREA

— Cred că nu e chiar rău, spuse preotul. Acuma ... copila mea... guvernele... știi... guvernele. Fără mila lui dumnezeu, sărmanii de noi... Ce spuneai că trebue să fac?

— Dacă sunteți de acord, ați putea semna, pentru... ca să dovediți că sunteți de acord, pentru ca... însfîrșit, pentrucă doriți pacea...

— Să semnez eu? Și la ce ar folosi semnătura mea? A mai iscălit cineva?

— 600 de milioane de oameni în lume.

— Ce? strigă preotul ca și cum ar fi fost surd.

Tereza repetă cifra și preotul zîmbi neîncrezător. Atunci fata începu să vorbească. Încercă să-și amintească toate datele pe care le cunoștea despre lupta pentru pace în lumea întreagă. Vorbi timp de aproape o oră.

La plecare ducea cu ea hîrtia care purta semnătura preotului.

*

— Spune-mi, întrebă Donna Isabel, cine te-a convins pe tine să strîngi semnăturile?

Cine a convins-o de necesitatea luptei pentru pace? Era oare nevoie să o convingă cineva? Terezei i se părea acesta cel mai firesc lucru din lume. Nefiresc ar fi să nu dorești pacea, să nu lupți pentru ea. Desigur că mai erau multe lucruri pe care nu le înțelegea destul de limpede. Însă se silea să le afle și tot vorbind cu oamenii le pricepea din ce în ce mai bine.

Intrarea cîtorva persoane în bucătărie împiedică continuarea discuției. Era Pedro, soțul Donnei Isabel, împreună cu alți trei bărbați. Tereza știa că o așteaptă maică-sa, însă mai avea ceva de spus. Vroia să le vorbească despre o scrisoare a unchiului ei, țăran dintr'un alt sat. Acolo, americanii construiau un aerodrom și alungaseră mai multe familii de pe pămînturile lor. „Cînd se vor aștepta mai puțin are să se întîmple la fel și aici", își spunea Tereza. „Trebue să le vorbesc".

I-ar fi plăcut deasemenea să le povestească și despre Congresul Popoarelor pentru Pace, care trebuia să aibă loc nu-și amintea unde. Poate ar fi fost mai potrivit să se întoarcă altădată, cînd va fi fost mai bine pregătită.

Așteptă un moment de liniște și spuse·

— Ieri am primit o scrisoare...

Și cum nu găsea cuvintele potrivite scoase hîrtia din geantă și o citi. Cu toții ascultau atenți.

— Și într'o bună zi, cînd ai să te aștepți mai puțin, are să se întîmple același lucru și aici, spuse Pedro.

— Se fac stăpîni,grăi cu voce răgușită Ernesto. Ei cred că totul le aparține, că totul se poate cumpăra. Și dece au nevoie de aceste aerodromuri? Să le facă în țara lor. Să ne lase pe noi în pace. Nu-i așa?

— Pe mine să nu conteze, spuse Enrique. Eu n'am să mă las omorît pentru acești indivizi. Pe mine să nu conteze.

— Dacă eu am semnat, poți să semnezi și tu, spuse Donna Isabel soțului ei. Încăpățînata asta m'a convins. Ceva trebue să faci. Nu știu dacă e vreun motiv să fim atît de încrezători, dar ceva trebue să facem...

Pedro era puțin îngrijorat, însă se liniști cînd îi spuseră că putea să iscălească astfel ca nimeni să nu izbutească să-i citească numele și pronumele. Enrique își puse semnătura, însă Ernesto nu vroi să iscălească, nici să explice dece nu semna.

— Nu, nu, spuse stînd într'un colț. Sunt de acord, însă nu semnez, nu semnez. Vă spun că sunt de acord. Ce mai vreți? Dar nu semnez. Și pentru a tăia orice discuție își luă rămas bun și plecă.

— S'o fi supărat? întrebă Tereza neliniștită.

— Da' de unde! răspunse Enrique. Adevărul e că nu știe să scrie, și îi e rușine...

— Dar o simplă cruce, sau un semn oarecare ajunge! exclamă Tereza.

— Apoi am să-l conving eu mîine, nu te îngrijl de asta.

Tereza își luă rămas bun dela toată lumea și plecă. Numără iscăliturile pe care le strînsese: 104. „Totuși îmi mai rămîn multe", gîndi ea. Pentrucă nu este niciun motiv ca să nu iscălească toți... Adevărul este că eu nu știu să-i lămuresc cum trebue...

Tereza, simplă fată spaniolă, pășește spre casă. Simplă eroină a păcii. Datorită acțiunii sale și a miilor ca ea, pacea va fi salvată.

Traducere din limba spaniolă
de Petre IOSIF

SOSIREA

de Marian **BRANDYS (Polonia)**

Distins cu Premiul II la Concursul literar internațional al Festivalului

Trebue să fi fost cu mult după ora opt seara. Atmosfera încordată a căminului de copii fu brusc sfâșiată de un strigăt:

— Uite-i că vin, au sosit...

Toată lumea se repezi la ferestre, deschizându-le larg. Nimănui nu-i mai păsa acum de vânt. Oaspeții mult așteptați sosiseră însfârșit. La lumina farurilor, șoseaua era aproape albă. Puteai auzi duduitul motoarelor și larma claxoanelor. În toate încăperile fură aprinse în grabă luminile. Casa aceea uriașă părea acum un far aprins pe marea câmpurilor întunecate.

Peste câteva minute, întregul personal al căminului, cu directoarea în frunte, era adunat în pragul ușii larg deschise a intrării principale, sub o lozincă scrisă în coreeană: „Căminul nostru e căminul vostru".

Aici urma să aibă loc, potrivit instrucțiunilor sosite prin telefon dela Minister, primirea oficială a orfanilor.

Fiecare ardea de nerăbdare și încerca să străpungă noaptea cu ochii, pentru a putea vedea automobilele sau pentru a deslușì ceva din larma depărtată a glasurilor. Mașinile se opriseră. Oaspeții coborîseră desigur și străbăteau acum pe jos ultima fâșie de vreo patruzeci - cincizeci de metri, care-i mai despărțea de cămin. Debarcarea dura extrem de mult — cel puțin așa li se părea celor care așteptau.

Deodată, forfota de pe șosea conteni. Se auzi sunetul guturai al unei chemări într'o limbă străină și numaidecât după aceea, micuții coreeni se ivîră pe aleea întunecoasă care ducea spre șosea.

Păşeau în rânduri strânse, simetrice, care păreau să nu se mai sfârșească. În fața ochilor noștri se desvăluiau noi și noi grupuri. Mergeau într'un pas greoi și încet, ca niște soldați osteniți dar disciplinați — și într'o tăcere atât de deplină, încât auzeam doar răpăiala ritmică a nenumărate picioruşe și fâlfâitul steagului purtat în fruntea coloanei.

Priveliștea asta, atât de deosebită de imaginea pe care ne-o făcusem despre bieții orfani așteptați de noi, ne-a mișcat pe toți cei ce ne aflam în fața căminului de copii. Era ceva eroic și măreț în copiii aceștia — victime ale războiului — care mergeau ca niște ostași sub drapelul Patriei lor luptătoare.

Coloanele tăcute soseau necontenit pe terenul dreptunghiular năpădit de lumină, oprindu-se cu grație în fața intrării principale a căminului. Aci, la lumină, puteai vedea limpede că erau copii ai războiului. Așa cum stăteau, stângaci, pierduți în mantalele lor chinezești, vătuite și groase, îți păreau cu toții la fel, la prima vedere. Aceleași fețe tuciurii și delicate, încadrate de plete lungi, negre, aceiași ochi oblici ne priveau de sub șepcile băieților sau beretele fetelor. Copiii coreeni stăteau tăcuți și se uitau la personalul căminului de copii. Se putea vedea limpede că erau obosiți din cale-afară.

Directoarea căminului păși înainte și-și ridică mâna, în semn că vrea să vorbească. Atunci, două sute de perechi de ochi oblici, plini de gravitate, se agățară de fața ei, care nu se deosebea prea mult — în clipa aceea — de șorțul ei alb.

— Dragi fii și fiice ale eroicei Coree...

După ce rosti aceste cuvinte cu un glas tremurător și încordat, directoarea se opri. Poate că îndelungata ei experiență cu copiii, o făcuse să-și dea seama că într'o împrejurare atât de deosebită, era nevoie de cuvinte deosebite — de cuvinte care să fie înțelese numaidecât, fără ajutorul vreunui interpret — sau poate că ascultase doar de inspirația acelui moment; fapt este că nu mai rosti niciun cuvânt, ci ridică doar brațul, arătând spre literele incandescente ale lozincii scrise în coreeană: „Căminul nostru e căminul vostru!"

Două sute de perechi de ochi de copii, neobișnuit de gravi, priviră numaidecât în direcția arătată de brațul ridicat, oprindu-se asupra lozincii. O liniște deplină se înstăpâni pretutindeni.

Apoi, un murmur vag se tălăzui prin coloanele încremenite. Lozinca fusese citită. Murmurul se prefăcu într'un val puternic. Sunete guturale, cântate, nemaiauzite niciodată pe aceste meleaguri, trecură din gură în gură, din rând în rând. Capetele nemișcate ale copiilor se legănară ușor unul spre altul. Un surâs înfiori cu sfială pe buzele unora. Murmurul nearticulat se prefăcu în cuvinte și apoi într'un torent de vorbe.

Iar când directoarea își ridică din nou brațul — de data asta într'un gest care-i poftea înăuntru, coloanele fremătară și mulțimea emoționată și sgomotoasă a celor două sute de copii cu ochi oblici, se revărsă pe ușile larg deschise ale căminului polonez.

In românește de **Petre SOLOMON**

Copii la pescuit

Pe lângă jocurile, șezătorile, orele de odihnă și cele de sport ce le sunt oferite copiilor aflați în tabăra de pionieri și școlari dela Homorod, regiunea Stalin, pescuitul cu undița constitue și el o îndeletnicire plăcută. Dar pentru a putea prinde păstrăvi sau alți pești ai apelor de munte, pescarului-amator i se cere multă îndemânare. Pionierii și școlarii ce-și petrec aici vacanța, și-o însușesc prin... practică.

Pe malurile pârâurilor limpezi și zglobii, care-și strecoară apele reci printre tufele de alun, ei așteaptă cu multă răbdare ca peștii să se agațe în undiță...

ION BRAD

CARNAVALUL TINEREȚII

— Instantanee —

Soarele dela miezul nopții

Nu erau hohote de tun
Și totuși ceru'ntreg ardea
Precum un uriaș păun...

Urcau luceferi, meteori,
Și ploi de stele se topeau
În zeci și sute de culori...

Apoi spre rariștea de nea,
Prin vălul fumului cărunt,
Un ochi de reflector sula...

Puternică, scânteietoare,
Lumina lui era atunci
Un tânăr și noptatic soare.

Priveam noi, soili, împreună
Veniți din cele patru vânturi,
Lumina ce părea să spună:

„Pieri-vor beznele furtunii
Căci chipul soarelui e dus
În ochi de tinerețea lumii!"

Mantia lui Byron

În lupta pentru libertate
Vestitul bard căzu cândva.
În astă seară — un tânăr frate
I-a luat pe umeri mantia.

Poate flăcău-i londonez,
Sau e brahman de pe Tibet,
Sau e cultivator de-orez,
Poate miner, poate poet.

Când glasul lui a prins să cheme
Cuvintele ce'n inimi ard
Părea că, recitând poeme,
Era cu noi vestitul bard.

Ghiță Pristanda

Am întâlnit, umblând așa
Cu masca mea fără pereche
Pe nea Ghiță Pristanda.
Cum știți, o cunoștință veche.

Bătea aleile tăcut
Și supărat din cale-afară.
Pe semne azi n'a mai putut,
Chiar de-o luase de cu seară,

Să numere atâtea steaguri
Câte pluteau în vânt, ușor,
Atâtea lungi și lungi șiraguri,
Atâtea aripi și culori.

Ieșindu-i greu la socoteală,
După tipicul bătrânesc
L-a prins, se spune, pe Păcală
Să-i dea o noapte de arest.

1

SOLII FERICIRII

Niciunul dintre cei peste 100.000 de oameni, care în ziua de 2 August au asistat la deschiderea marelui Festival, nu va putea uita vreodată ce s'a petrecut pe stadion în momentul în care, printre delegaţiile tineretului din toată lumea, a apărut şi delegaţia tineretului sovietic. Ca un torent ce rupe diguri şi zăgazuri, mii de tineri — delegaţi ai diferitelor ţări ce trecuseră prin faţa tribunelor şi-şi ocupaseră apoi locurile rezervate în mijlocul stadionului — au ieşit din rânduri şi au pornit în iureş spre tinerii frumoşi, plini de voioşie, care purtau cu mândrie stemele celor 16 republici sovietice, spre reprezentanţii tineretului ce a dat omenirii eroi ca Zoia Cosmodemianscaia şi Oleg Coşevoi, ca Alexandr Meresiev şi Volodia Dubinin. Reprezentanţii milioanelor de tineri constructori ai comunismului, crescuţi şi educaţi de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, de Comsomolul leninist, în spiritul păcii şi înfrăţirii popoarelor, au fost îmbrăţişaţi, ridicaţi pe umeri de tineri din Nordul îngheţat şi de pe ţărmurile calde Mediterane, de fiii Africii Negre şi ai străvechiului popor al Chinei, de solii celor două Americi şi ai îndepărtatei Australii.

Era cuprinsă în această spontană şi emoţionantă manifestare, admiraţia, dragostea şi încrederea nemărginită pe care tinerii din întreaga lume o poartă tineretului sovietic.

Popoarele globului ştiu că tineretul sovietic este cel mai fericit din lume. Ele ştiu că tineretul sovietic, care numără în rândurile sale pe cei mai dârji şi oţeliţi tineri luptători pentru pacea şi fericirea omenirii, este un reazim de nădejde al păcii şi prieteniei între popoare. In această conştiinţă îşi găseşte explicaţia dragostea cu care delegaţia sovietică a fost înconjurată de poporul patriei noastre şi de oaspeţii străini, din prima şi până în ceea din urmă zi a Festivalului.

Solii celui mai fericit tineret din lume au fost tot timpul în primele rânduri ale reprezentanţilor tineretii omenirii. Programele culturale prezentate de cântăreţii, dansatorii şi acrobaţii sovietici au fost strălucite; ele au stârnit entuziasmul zecilor de mii de spectatori şi au arătat încăodată până la ce culmi înalte se ridică arta marelui popor sovietic. La Concursurile Culturale Internaţionale tinerii artişti sovietici au cucerit primele locuri în toate ramurile artei cântului şi dansului. In cadrul întrecerilor sportive, pe stadioane, pe autostrăzi şi pe luciul argintiu al lacurilor, sportivii sovietici au cucerit deasemenea primul loc, dobândind 202 medalii de aur, 72 de argint şi 59 de bronz.

La toate manifestările Festivalului tinerii sovietici s'au dovedit încăodată a fi demni reprezentanţi ai ţării spre care se îndreaptă, pline de încredere şi speranţă, privirile tuturor popoarelor lumii, care vor să trăiască în pace şi libertate.

D. PARASCHIV

2

1 16 August 1953 — ultima zi a Festivalului. In clişeu: primele rânduri ale delegaţiei sovietice, defilând cu prilejul mitingului de închidere a măreţei sărbători a tineretului lumii.

2 Neasemuitele dansuri populare româneşti, pline de poezie, voioşie şi dragoste pentru frumuseţea vieţii, au fost prezentate în cadrul manifestărilor artistice ale Festivalului de către Ansamblul de cântece şi dansuri populare din Omsk, laureat al Concursurilor Festivalului.

3 Străzile oraşului Festivalului au fost de multe ori transformate în... estrade de dans. Iată un grup de delegaţi sovietici dansând hora, pe Calea Victoriei, împreună cu pioniere române.

4 Pe străzile Bucureştiului, delegaţi sovietici, împreună cu delegaţi români, argentinieni şi scoţieni, cântă cântece de voioşie, cântece ale tineretii, păcii şi prieteniei.

3

4

Cunoscutul ansamblu siberian de cântece și dansuri rusești, din Omsk, laureat al concursurilor internaționale ale Festivalului.

Corul unit al grupului artistic al delegației sovietice deschide neuitatul spectacol de gală dela Opera de Stat.

Soliști ai școlii de coregrafie din Leningrad, interpretând cu măestrie un balet clasic pe una din scenele Bucureștiului.

Nesfârșite aplauze au răsplătit arta minunată a dansatorilor georgieni, laureați ai concursurilor Festivalului.

5 Minunate flamuri ale păcii, purtate de tinerii sovietici. Ei manifestează, cu prilejul mestingului de închidere a Festivalului, pentru pace și prietenie între popoarele lumii.

6 Tânăra balerină sovietică Ninel Curgapchina a obținut premiul I la concursul de balet clasic

7 O plimbare în trenulețul parc din pe malul Herăstrăului. .

La sfârșitul acesteia, ca și oricând au apărut tineri sovietici, în zilele Festivalului, pe străzile și în parcurile Capitalei, ei s'au reîntors la cantonament cu brațele încărcate de flori.

8 Maeștrilor „gopac"-ului și ai „cazaciocc"-ului nu le displace nici tango-ul!

ÎNTÂLNIRI PRIETENEȘTI

Nu s'a scurs multă vreme decât ziarele publicau știri în legătură cu mersul lucrărilor de pe noul stadion din București, care urma să găzduiască o parte din marile întreceri sportive prietenești ale celui de al IV-lea Festival Mondial. N'a trecut multă vreme nici din ziua în care minunatul stadion „23 August", devenit realitate, cu înalte tribune de beton, cu pista de alergări, cu gazonul de un verde proaspăt, și-a primit cei dintâi oaspeți. Și, însfârșit, după două săptămâni dela prima zi din viața noului stadion, 100.000 de oameni au venit să-și ia rămas bun dela tinerii sportivi ai lumii pe care Bucureștiul i-a găzduit în timpul Festivalului.

Stadionul are aceeași înfățișare sărbătorească pe care nu și-a schimbat-o din ziua deschiderii jocurilor sportive amicale ale tineretului — de bună seamă cele mai importante întreceri sportive ale anului. În cabinele lor, crainicii radiofonici vestesc lumii întregi, pe calea undelor, ce se petrece acum aci, în inima Capitalei noastre.

Apariția echipelor de handbal reprezentative ale R. D. Germane și R.P. Române e salutată cu puternice aplauze. Lupta lor minunată pentru victorie lasă frâu liber gândurilor să sboare înapoi, făcând calea întoarsă a evenimentelor ultimelor douăsprezece zile...

Zi de zi stadioanele, terenurile și sălile de sport ale Capitalei au găzduit felurite competiții sportive în care s'au întâlnit peste 4.300 de sportivi din 54 de țări ale lumii; întreaga țară a urmărit cu viu interes desfășurarea întrecerilor sportive, iar radioul și presa de pretutindeni au adus la cunoștința milioanelor de iubitori ai sportului vești noi despre competițiile dela București, orașul tineretului lumii.

Aici, pe stadioanele noastre frumos împodobite, tineretul lumii și-a afirmat cea mai fierbinte dorință a sa: aceea de a fi liber, de a se putea cunoaște și împrieteni, de a se bucura de pace.

Peste un milion cinci sute de mii de spectatori, printre care și delegații tineretului din întreaga lume, au fost prezenți la desfășurarea competițiilor din cele 18 discipline sportive cuprinse în programul jocurilor amicale internaționale, aplaudând măestria concurenților și încurajându-i în obținerea bunelor rezultate.

Și acestea nu au lipsit. Așa, bunăoară, atleții au stabilit în cadrul întrecerilor 93 de noi recorduri naționale și 5 recorduri mondiale. Din întâlnirea celor mai buni alergători din lume pe distanța de 5.000 m. au rezultat performanțe superioare celor dela recentele jocuri olimpice dela Helsinki. Au fost reeditate întâlniri pasionante, cum a fost aceea a aruncătorilor de ciocan Strandli, Csermák și Németh. Publicul a putut urmări săritura de 2 metri a recordmanului român Ioan Söter, aruncarea de 74,70 m. a aruncătorului de suliță sovietic Cuznețov, ca și cursele excelente ale alergătorului cehoslovac Ianecek.

Din 14 țări au venit la București 70 de luptători care au participat la concursuri; la haltere au fost îmbunătățite 18 recorduri naționale; cicliștii din Franța, Anglia, Austria, Danemarca, Belgia, Polonia și din alte țări și-au dat întâlnire pe șoselele noastre și pe pista velodromului Dinamo.

Cei mai buni dintre tinerii fotbaliști din R.P.U., R.P.R., R.D.G., India, Franța și alte țări au luptat pentru primul loc în clasamentul turneului internațional de fotbal.

La un înalt nivel s'au ridicat întrecerile înotătorilor, în fruntea cărora s'au situat sportivii sovietici și maghiari.

Și astfel gândul te poartă în urmă și apoi revine la clipa aceasta a închiderii întrecerilor sportive...

Pe gazon fotbaliștii echipelor de tineret din R. P. Ungară și R. P. Română își dispută ultimele minute de joc. Fluierul arbitrului anunță curând sfârșitul unui joc frumos, câștigat de oaspeți. S'au făcut și premierile; cu toate acestea nu-ți părăsești locul din tribună. Mai aștepți ceva. Ceva care trebue să vină. Nu te poți despărți încă de cei cu care ai legat prietenie trainică în ultimul timp.

Trompetele răsună din nou; în ritmul viol al unui marș, încep să defileze reprezentanții delegațiilor sportive.

Este coborît apoi pavilionul.

...Așa s'au încheiat întrecerile sportive internaționale prietenești ale tineretului. Cei care au asistat la aceste întreceri poartă cu ei imaginile unor zile de mare sărbătoare și vor găsi mereu nesecat izvorul aducerilor aminte pentru a povesti tuturor despre Festival și despre minunatele lui întreceri sportive, desfășurate sub semnul unor idei înalte, dragi tuturor celor cinstiți și cuprinse în cele două cuvinte pe care le cunosc și le rostesc acum sute de mii de tineri de pretutindeni: Pace și Prietenie.

Em. VALERIU

Înaltă măestrie

Dintre douăzeci și una de echipe de volei masculine și unsprezece feminine venite din toate colțurile lumii, s'au clasat în frunte echipele masculină și feminină ale U.R.S.S. și apoi, în ordine, ale R.P.R., R. Cehoslovace și R. P. Bulgaria. Chiar numai și acest rezultat e suficient pentru a oglindi condițiile superioare în care se practică sportul în aceste țări. Jocurile dela București au arătat încăodată perfecția la care poate ajunge sportul de tip nou, sportul care exprimă năzuințele poporului și e practicat de massele largi.

Urmărind jocurile de volei, care cer avânt, precizie și îndemânare, mii de spectatori au rămas impresionați și adeseori uluiți de măestria unora dintre echipe, mai cu seamă a echipelor masculină și feminină ale U.R.S.S., care s'au distins prin perfecția tehnică și tactică, prin dârzenia și combativitatea lor pe teren. Măestria inegalabilă a sportivilor sovietici s'a vădit în fiecare mișcare, în fiecare înlănțuire de elemente, atât în atac cât și în apărare. Scoaterea tuturor mingilor din cele mai anevoioase situații, spectaculoasele plonjoane, stăpânirea fiecărei părticele din teren, executarea loviturii de atac din prima pasă, indiferent unde era ridicată mingea — iată doar câteva din netăgăduitele dovezi de superioritate ale voleibaliștilor sovietici.

Călăuziți de metodele științifice ale sportivilor sovie-

Petre Zâmbreteanu deasupra stachetei ridicată la 3,40 m. în cadrul întrecerilor pentru decatlon. El a realizat o performanță excelentă, clasându-se pe locul III.

Concurentele clasate pe primele trei locuri, în cursa de 80 m. garduri. Pe locul întâi, Golubnicioia (URSS), pe locul doi, Olga Gyarmaty (RPU), pe locul trei Lobanțeva, (URSS).

TI DE NEUITAT

Eroul cursei de 5.000 m. plat, Vladimir Cuț, care a condus 4.950 de metri în fața triplului campion olimpic Emil Zatopek.

tici, de jocul susținut și de măestria lor — sportivii țărilor de democrație populară au desfășurat, la rândul lor, jocuri de înaltă valoare, urmărite de spectatori cu adâncă emoție. Niciodată echipa țării noastre nu a jucat voleiul cu atâta elan și dârzenie, ca în cadrul întrecerilor Festivalului, chiar dacă a avut unele inegalități în jocul de linia întâia și a doua și unele pase prea joase. Cehii s'au impus prin jocul de fund și prin corectitudinea blocajelor. Echipa bulgară, care ca tactică s'a apropiat cel mai mult de jocul sovietic, s'a impus prin combinațiile în atac și prin voința de a învinge.

Deși practică de un timp relativ scurt voleiul — echipele ungară, chineză și mongolă s'au prezentat în vădit progres, ca și echipa feminină poloneză. Dintre celelalte echipe, spectatorii au reținut jocul echipelor indiană, italiană și franceză, care au dat dovadă de combativitate și avânt.

Echipele din fruntea clasamentului au strălucit printr'un joc colectiv. In această perfectă și dinamică unitate s'a putut observa jocul frumos al sportivilor sovietici: Reva, Ulianov, Liniș, Ciudina, Ozerova. S'au remarcat deasemenea: St. Roman, A. Mușat, S. Mihăilescu, Rodica Sădeanu, Tatiana Avacum și Doina Corbeanu (R.P.R.); Jaroslav Fucik, Karel Laznika și Bolina Valavkova (R. Cehoslovacă); Dimiter Zaharov, Ludmil Guderov, Bojan Maselov și Bercovsca Zvetlana (R. P. Bulgaria) și Katerina Weisyng (R. P. Polonă).

Datorită mai ales acestor echipe și acestor sportivi, jocurile de volei au constituit una dintre cele mai izbutite manifestări sportive din cadrul Festivalului.

E. AMBROZIE

Nu regret că am fost întrecut de Alexei Medvedeo

Am avut prilejul să iau parte la întrecerile sportive ale Festivalului, alături de cei mai renumiți sportivi ai lumii. M'am întrecut cu halterofilii sovietici, a căror clasă s'a arătat încăodată excepțională. Nu regret că am fost întrecut de Alexei Medvedev, care a reușit o performanță foarte apropiată de recordul lumii. Voi duce cu mine în Australia amintirea neștearsă a acestor zile de neuitat, pe care le-am petrecut la Festival, la minunatele sale întreceri sportive.

Kenneth MAC DONALD (Australia)

Mamidipalli Apparao

Pe fondul verde al gazonului, o siluetă brună a țâșnit fulgerător înaintea mingii, a oprit-o corect și a început să alerge, conducând-o cu o rară măestrie printre adversarii care-i ies în cale.

Privit din spate, judecând după ținuta corpului, după ritmul în care își mișcă picioarele și după forța cu care a tras la poartă, ai spune că Mamidipalli Apparao, pe care tovarășii săi de echipă îl strigă prescurtat „Appa", este un fotbalist tânăr și viguros, în maximum de formă.

Și iată-l întorcându-se spre centrul terenului. In loc să vedem un chip tânăr, îmbujorat de efortul făcut, ne întâmpină un obraz cu trăsături regulate și expresie liniștită, încadrat de păr cărunt.

Cu toți cei 43 de ani ai săi, Mamidipalli Apparao — cel mai vechi echipier al lui „East Bengal Club" și totodată cel mai vârstnic participant la întrecerile sportive prietenești din cadrul Festivalului — practică un fotbal de calitate, fiind unul din stâlpii echipei.

Fiu de „paddy" — cultivatori săraci indieni — cu ani în urmă el semăna și culegea orezul, împreună cu părinții, sora și cei trei frați ai săi, de pe fâșia de pământ din care abia își scoteau hrana.

Fiind sărac, ca și cei mai mulți sportivi indieni, primii pași pe terenul de fotbal i-a făcut desculț. De atunci, acel care avea să fie timp de 12 ani cel mai bun înaintaș indian, n'a încălțat ghetele de fotbal.

Și astfel, într'o viață de muncă grea, în care doar satisfacțiile sportive îi aduceau un zâmbet pe buze sau o rază de lumină pe chipu-i veșnic aspru, s'au scurs anii lui Apparao.

Intr'o zi, a sosit în fabrica de țigări, unde lucrează, vestea organizării Festivalului la București și totodată vestea participării echipei sale la turneul de fotbal. Și a venit printre noi...

Cele văzute și auzite de-interul dreapta al lui „East Bengal Club" în Orașul Festivalului l-au întărit și mai mult hotărîrea de a lupta pentru pace. Veselia, sănătatea, optimismul, pregătirea înaltă a tineretului din Uniunea Sovietică și a celui din țările de democrație populară, l-au întărit convingerea că în aceste țări tineretul și-a câștigat într'adevăr fericirea. Cu această convingere a pornit spre îndepărtata sa țară, Mamidipalli Apparao...

V. CRISTIAN

Cea mai frumoasă amintire

Am fost fericit când, în prima zi de întreceri atletice pe Stadionul Republicii, am urcat podiumul învingătorilor alături de campionul olimpic Emil Zatopek și campionul maghiar Jozsef Kovács. A fost prima întrecere internațională la care am luat parte. Cu acest prilej am vrut să-mi dovedesc puterea tinereții mele și am încercat cu curaj să întrec pe renumitul meu concurent.

Faza din finala turneului de fotbal-competiție la care reprezentativa noastră a cucerit medalia de argint, clasându-se pe locul al 2-lea după o serie de victorii.

Schif 4 + 1 fete. Echipa R.P.R. a avut o frumoasă comportare, cucerind locul II, în fața multor țări cu o veche tradiție nautică.

O performanță deosebit de valoroasă a realizat în cursul întrecerilor de tenis de masă, campionul țării noastre, Toma Reiter. El l-a învins pe Bohumil Vana (R. Cehoslovacă) cu 3 — 1. Această victorie și întreaga comportare a sportivului nostru în cadrul competițiilor îl situează printre cei mai buni jucători de tenis de masă din lume.

Faptul că am fost la un pas de victorie mi-a insuflat încredere pentru viitor. Medalia de argint pe care am cucerit-o aci la Festival o voi păstra cu drag ca pe cea mai frumoasă amintire dela marea sărbătoare a tineretii la care am luat parte alături de mii de sportivi din întreaga lume.

Vladimir CUȚ
(U.R.S.S.)

Insemnări pe marginea concursului de înot

Fiecare zi petrecută în București, care în timpul Festivalului devenise capitala tineretului lumii, a fost pentru mine plină de farmec și bucurii. Revederea cu înotătorii și înotătoarele cu care m'am întâlnit la celelalte Festivaluri sau la Jocurile Olimpice dela Helsinki, faptul că am legat noi și trainice prietenii, precum și faptul că am asistat la o serie de demonstrații și manifestări care prin amploarea și freamătul lor de tinerețe și voioșie au întrecut tot ceeace îmi închipuiam despre această strălucită sărbătoare, toate mi-au dat neasemuite bucurii. Dar fără îndoială că amintirile cele mai plăcute le păstrez despre concursul de înot, căruia i-am dat cele mai multe zile ale ședерii mele la București. El mi s'a părut minunat sub toate aspectele: al participării, al rezultatelor obținute, al dârzeniei cu care s'a disputat și al învățămintelor pe care le-am tras în vederea viitoarelor întâlniri internaționale și în special a aceleia cu reprezentativa Franței.

La probele feminine, concursul de înot dela București s'a ridicat și uneori a întrecut chiar valoarea concursului din cadrul Jocurilor Olimpice dela Helsinki. De pe lista participantelor au lipsit numai două concurente — Szöke Katalin și Novác Eva — pentru ca aceste întreceri să depășească net cea mai mare competiție de înot din lume, olimpiada. Au fost în schimb alte aspecte care au făcut ca întrecerile să prezinte mult interes. E vorba în primul rând de participarea unor înotătoare ale căror nume au devenit deabia acum cunoscute pe arena sportivă internațională. Astfel e cazul sportivei Helga Voigt din R. D. Germană, care în cursa de 200 m. bras a reușit să o întreacă pe Kilerman Klara, o înotătoare consacrată.

Numai cuvinte frumoase se pot spune despre tânăra mea parteneră Aja Kleminszka din R. P. Polonă, care după ce a reușit în cursa de 100 m. fluture să întreacă recordul țării el la senioare — deși are numai 14 ani — a impresionat pur și simplu în cursa de 200 m. fluture prin cunoștințele tehnice și prin modul în care a știut să-și dozeze efortul. Cu ea am legat o trainică prietenie. Sunt sigură că va ajunge la rezultate și mai bune, întrucât posedă calități reale și e hotărîtă să învețe mereu.

In ce mă privește, m'am pregătit cu multă însuflețire pentru acest concurs, în care am reușit să obțin rezultate superioare celor obținute de mine în acest an. Astfel, m'am apropiat la numai o zecime de secundă de recordul mondial la 200 m. fluture, iar la 100 m., atât în proba individuală cât și în ștafetă, am realizat timpuri cu care se poate câștiga orice concurs internațional.

Aș vrea să vă spun ceva și despre înotătoarele din R.P.R. Le-am cunoscut acum, cu prilejul Festivalului, Le-am văzut la antrenamente și la concurs. Sunt printre ele multe elemente de valoare, în special Ecaterina Orosz și Hilde Theis. Au calități reale și acesta este un lucru important.

Mi-au plăcut mult și săriturile din cadrul concursului de natație. L-am reîntâlnit cu acest prilej pe Roman Brener, campionul Uniunii Sovietice. L-am cunoscut anul trecut la Helsinki, cu prilejul Jocurilor Olimpice. Parcă ar fi trecut cel puțin doi ani de atunci, atât de mult și-a ridicat măestria. Astăzi el se poate număra în rândul celor mai buni opt săritori din lume; în perspectiva timpului rămas până la viitoarea olimpiadă îl și văd campion olimpic.

Mă întorc în orașul meu iubit, Budapesta, ducând cu mine amintirea unor zile minunate petrecute în Bucureștiul celui de al patrulea Festival.

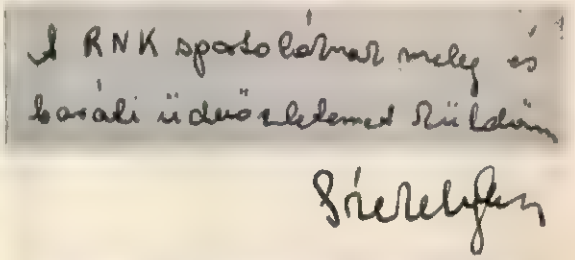

Sportivilor din R. P. R. le transmit un călduros și prietenesc salut.

SZÉKELY ÉVA

București, August 1953

Szekely Eva

O fază interesantă la competițiile de volei. Jucătorii de linia întâia ai țării noastre se pregătesc de blocaj.

Carnaval

Dă-mi mâna așa cum o dădeai înfrigurat bunicii, în serile copilăriei, când îți vorbea de Feți-Frumoși și Sânziene... Dă-mi mâna și s'o pornim cu șuvoiul de oameni prin basmul acestei seri cu străfulgerări de artificii, cu hohote de râs și văpăi de lampioane multicolore...

Vezi? Suntem în Carnaval... Pari buimac. E atâta forfotă, lumină și răbufnire tinerească... Ai să te obișnuiești acum și o să-ți fie greu să pleci.

— Hecsel... Rup !

Ce se întâmplă? Ne-a despărțit pe noi și pe mulți, grupul ăsta de fete și flăcăi, învestmântați în straie de Oltenia, Ardeal, Banat. „Hai în horă, joacă". Te învârtesc, te răsucesc și cântă. Cântă ei și toți din jur. Odată cu ei, cu noi, dansează pe pajiștea imensă a cerului reflectoarele, ca niște voaluri albe, ireale...

Ce frumos e! Te freci la ochi. Ehei... feeria abia începe... Auzi? Dar unde ești?

Am alături un scoțian, o olandeză, un flăcău suedez, un negru rămas întrebător cu o trompetuță în mână... De unde apărură aici? Aha! Uite-ne pe toți înlănțuiți, strânși ca într'un clește, de spiridușul ăsta verde și ochios, de gondolierul șugubăț, de vrăjitoarea pitică, de arlechinul agomotos... Țopăi alături de ei, în vârtejul lor, te trezești cu confetti în păr, și nu poți împărtăși ce simți decât cântând și chiuind:

— Tra-la-la-la-la. Hiii!

Ce melodie o mai fi și asta? Greu de spus. Rădăcina ei e bucuria, și adăugirile de ritm și cuvinte în toate limbile, tot din bucurie și tinerețe se trag...

Desprinde-te din serpentine și hai acum...

— Allons-y Pierre, il faut trouver des masques! Pour toi, une tête de demoiselle... — strigă un student parizian cuiva din spate și o zbughește fluturându-și nerăbdarea pe buza unei muzicuțe...

Din ce feerie, din ce basm apărură chioșcurile astea scăldate în lumină de jar și îmbrăcate în vestmânt de turtă dulce? Vii în fața lor cu nasul tău, cu ochii și obrajii tăi și pleci în chip de rățoi, de fetiță răzgâiată, de bă'rân bosumflat, ca să alergi așa prin Carnaval...

— Vive la Carmagnole! auzi din spate.

— Vive, vive, vive! — răspund vreo zece tineri și fug, ca vârtejul, unul după altul, monom, răscolind massa nesfârșită din față-le. Îi mai vezi? Au dispărut...

Dar ce se zărește la capătul aleii, înfloriță cu lampioane chinezești?

— Oooo! vuiește mulțimea. Un beduin pe o cămilă. E țanțoș acolo, sus, și aruncă serpentine și confetti de parc'ar fi stăpân pe ploaie...

— Mămică, vreau pe cămilă...

— Ha, ha... Cămila-i mare, tu ești mic...

Am ajuns la stâncile din zare... Ce luptă se dă! Cu Smeul-Smeilor nu-i de glumit. Bravo, Făt-Frumos. L-ai învins! I-ai smuls-o pe Sânziana! Explozie de aplauze și explozie de artificii pe cer. Ploaie de stele multicolore...

— Uraaa!

Strigă și Elsa Artiz, frumoasa studentă din Buenos Aires, înfășurată în minunatul ei „poncho". Nu și-a putut imagina nicicând o asemenea feerie...

Ne poartă valul... Ține-mă bine de mână... Defilează prin fața-ne, ca într'un caleidoscop uriaș, spanioli și indieni, albanezi și japonezi. Se perindă în iureș chioșcuri cu bunătăți și surprize, Soarele, Luna, Luceafărul, Păcală cu ghidușiile lui, măști, culori... Valsăm nu în doi cum se obișnuiește; valsăm cu întreaga alee și cântăm, strigăm de parc'am vrea să ni se audă glasurile la Paris, la Moscova și Bombay...

Valul ne-a adus în fața estradei acesteia, de pe care râde un clown înalt de mulți metri... Orchestra cântă un vals: „În București iubit". Perechile îl dansează în ritm de tango, căzăcească, polcă, și chiar în ritm de vals...

Vino pe aici să nu calci pe coada de vulpe a dumnealui... „Dumnealui", mascat în chip de vulpe, întoarce capul spre noi, nu-și întrerupe dansul, râde în hohote și ne strigă cu voce care vrea să înfioare: „Volpone".

— Viorica... prietenie; Viorica... prietenie.

Întoarce capul iute. Vezi cine spune mereu asta, cu intonație gravă de parc'ar semnaliza la morse? Aha! E Stephan Szeh, minerul stahanovist din R. D. Germană. O învârte pe sus pe Viorica Tudor și-i cere acum să spună și ea: „Stephan, prietenie".

Uite un tânăr sovietic. E vesel, îl râde toată fața și-i lucesc medaliile pe piept. Dansează cu o chinezoaică mică de nu-i ajunge nici pân'la piept.

Trecem brâul de becuri strălucitoare care încing estrada. Nu vrei s'o luăm spre lac? Haidem. Uite, se desprind dintr'un grup un negru — nu e Pierre Jennox din Trinidad, pe care l-am zărit adineauri, ci altul — cu o islandeză blondă ca zăpada. I-am mai văzut și adineauri... Nu-ți amintești? Lângă Insula Trandafirilor, unde s'a născut Zâna Lacului... Mergeau braț la braț, îngânduraţi, și ea fredona ușurel o melodie dela ea, din ghețurile de oglindă... Aveau ceva să-și spună, în Carnaval, și voiau să fie singuri. Asta vor și acum când se smulg chicotind din lanțul de brațe și o zbughesc în jos, spre lac... Caută puțină liniște, o bancă. Acum privesc ca fermecați feeria apei.

— Zâna bună și frumoasă a pastelat albastru lacul, a închipuit din spumă fosforescentă palatul alb din zare, și a aprins candelabre de artificii peste undele șoptitoare, — îi spune ea în franțuzește, în felul acela în care vorbesc copiii când glumesc și cred pe jumătate.

— Într'adevăr — răspunde el. Hai să privim în tihnă... Uite o băncuță. Zâna ta bună ne-a scos-o în cale.

— Da, Zâna bună și frumoasă... Hai pe bancă.

Iată-i strălucind amândoi, prinși într'un șuvoi de lumină: ea albă ca zăpada, el negru ca bobul de cafea. Se așează. Zdup! Se rostogolesc în iarbă. A fost o băncuță cu picioarele de cauciuc !

— Bravooo! — strigă tufișurile, pline de carnavaliști buclucași așezați „la pândă". — Bravooo! Alții la rând!

Ea se ridică, își îndreaptă bonetul, râde, râde tare și-i spune:

— Șugubeață Zână...

... A trecut de mult miezul nopții. Vezi cum fuge vremea când ești printre prieteni și când te distrezi cum te-ai distrat astă seară?

Hai spre ieșire. Pe alei se plimbă ultimele melodii din noaptea asta... Intrăm într'un șuvoi, apoi într'o horă cu „Perinița".

E foarte târziu, hai acum să mergem. Ne strângem călduros mâinile cu zeci de tineri pe care nu i-am mai văzut. Și cu toții spunem entuziaști: Pace și Prietenie!

Constanța COPORAN

Sus: Cel din stânga nu-i mascat... E un bătrânel-tânăr în Carnaval. A intrat la „Periniță" și n'are deloc de gând să plece din horă. Stânga: „Frumoasă mască, vă invit la un dans"... Jos: În noaptea înstelată de artificii și lampioane, în veselia tuturor a apărut un beduin pe o cămilă...

„Pluta pe Bistrița" — fotografie trimisă de tov. C. Barbu, referent tehnic la stația C.F.R. Socola-Iași.

Concursul nostru de fotografii

La redacție continuă să sosească zilnic numeroase fotografii; rod al strădaniei fotografilor amatori și profesioniști, în rândul cărora concursul revistei „FLACĂRA" a stârnit un viu interes.

Multe din fotografiile primite oglindesc aspecte ale realității socialiste, izvorîte din munca pașnică, creatoare, a poporului nostru și care vădesc un studiu atent din partea autorului asupra tematicii pe care și-a propus-o.

Cu un deosebit interes sunt privite de redacție fotografiile în care autorii își propun scoaterea în evidență a omului nou, constructor activ al socialismului.

Reamintim celor interesați că întrecerea în cadrul concursului nostru fotografic continuă până la 1 Noembrie a.c., dată la care cele mai bune imagini vor fi distinse cu următoarele premii:

Un premiu I de lei 2.000
Un premiu II de lei 1.200
Un premiu III de lei 500

Cinci premii a câte un abonament pe un an la revista „FLACĂRA", urmând ca cei premiați să primească și o diplomă.

Ținând seama de perioada scurtă ce a mai rămas până la sfârșitul concursului, recomandăm amatorilor de fotografie să profite de timpul care, menținându-se încă favorabil, permite obținerea unor fotografii frumoase și cu o calitate tehnică superioară, cunoscând că una din condițiile pe care trebue să le îndeplinească o fotografie bună este luminozitatea.

Treizeci de paturi

Dactilografa dela administrația caselor de odihnă se afla tocmai în toiul unei convorbiri telefonice, stabilind traseul unei excursii în doi, când administratorul Pintilie dădu buzna în birou.

— Tovarășe Mioara, lasă telefonul și bate repede adresa asta la mașină! Peste cinci zile ne vin încă treizeci de tovarăși la odihnă și noi n'avem încă paturile pentru ei! Bate-o repede s'o expediem ca să ne vină paturile la timp!

Dactilografa puse calmă receptorul în furcă și se așeză cu un oftat la mașina de scris.

— Ah! și adresele astea! Nu se mai termină!

— În zece minute e gata, nu? Viu imediat s'o iau.

După ce Pintilie ieși, Mioara introduse cu gesturi lente hârtia în mașină. Vasăzică... Oftă din nou și începu să bată... „Către administrația..." Ah! ce excursie minunată o să fie... „Întrucât urmează să ne sosească..." Să-mi iau bocancii sau pantofii cu toc jos? Nu, bocancii... „și cum în stocul nostru..." și treningul! Seara e răcoare și îmi vine bine... „Vă rugăm să..." Dar el o să vină cu cămașa albastră?...

Telefonul de pe birou îi întrerupse... pregătirile de plecare. Cu mâna stângă ridică receptorul, iar cu dreapta continuă să bată...

— Alooo! A, tu! Da, am fost întrerupți. Nu, nu mă deranjezi! Am ceva de lucru, dar bat și cu o singură mână... Cum? Da, n'ai știut? „...Ținând seama de urgența..." Da, cred că o să fie frumos! Nu-i a ploaie! „...vă rugăm să ni le expediați imediat". Îți pui cămașa albastră, nu?... În clipa când să audă răspunsul, administratorul intră în birou.

— Gata?

— Gata, tovarășe administrator! Poftim adresa, puteți s'o expediați!

Și după cinci minute scrisoarea plecă la poștă. Trecură trei zile de chinuitoare așteptare pentru administrator. A patra zi însă, când dădu ca deobicei telefon la gară, primi răspunsul mult așteptat:

— Da, tovarășe, a sosit un transport pentru dv. Trimiteți două camioane să le ridice!

— Ce vorbești, tovarășe, două camioane pentru treizeci de paturi? Ha, ha, ha!

— Paturi? Nu, tovarășe Pintilie. V'au sosit paturi! Treizeci de paturi!

— Paturi am cerut!

— Paturi v'au venit!

Amețit, Pintilie puse receptorul în furcă. Care va să zică, gândi el, eu aveam treizeci de paturi fără paturi! Am cerut treizeci de paturi, mi-au sosit treizeci de paturi, așa că acum am șaizeci de paturi fără paturi. Dar dece frate, mi-au sosit paturi când eu am cerut paturi! Birocrații ăștia dela Bucu...

Deodată o fulgerare îi trecu prin minte și un junghi prin inimă. Dădu fuga în biroul dactilografei Ea însă nu era în birou. Se dusese până la cooperativă să-i dea cineva un model de rochie... Se repezi la masa ei, scotoci înfrigurat printre hârtii și, însfârșit, găsi copia adresei. Își aruncă ochii pe ea și înlemni. Într'adevăr, ceruseră de urgență „30 de paturi". Dactilografa bătuse un „a" în loc de „ă" iar el semnase adresa citind-o pe deasupra... Simți că pereții, biroul, mașina de scris, lampa, toate i se învârtesc în jur. Și în momentul acela, ușa se deschise brusc și Mioara năvăli în birou.

— Vai, tovarășe Pintilie, dacă ai ști ce model frumos am! E cu cută dublă și rever...

Dar zâmbetul îi pieri de pe buze. Privirea fixă a lui Pintilie o făcu să se dea un pas înapoi.

— Dar... tovarășe Pintilie... ce aveți?... Sunteți bolnav... Trebue să treceți imediat în pat!

Pintilie se ridică în picioare, îi întinse copia adresei și rosti fără să se grăbească:

— În pat?... Da, o să stau în pat! Am la dispoziție încă treizeci!

S. RUDEANU

EPIGRAME

Texte de I. MANOLE și V. CRIȘAN

Ilustrații de RIC

„AUTOCRITICĂ"

Se autocritică ades
Cu glasul aspru, sacadat.
Prefixul „auto" l-a'nțeles
Ca derivând din automat.

CITATOMANIA

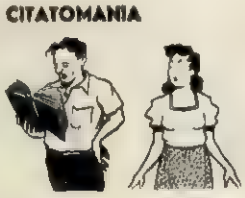

Iubita l-a'ntrebat, în șagă,
Să-i spună cât îl e de dragă.
Răspunsul, el l-a amânat —
Ca să găsească... un citat.

„OPERATIVITATE"

Proverbul cunoscut, la dânsul,
S'a întorcat și sun'așa:
Nu te grăbi să faci chiar astăzi
Ce poți pe poimâine lăsa.

„ATAȘAMENT"

Când îl critici cum muncește,
Îți răspunde, nu se lasă:
Cine-l critică, greșește;
El e etașat de... masă.

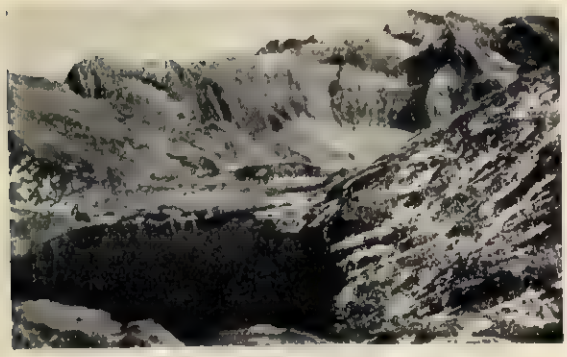

Lac glaciar în Carpați: lacul Caprei

Cine cutreeră, în miez de vară, culmile alpine ale Carpaților, dincolo de limita superioară a pădurilor, are ocazia să admire—printre alte frumuseți ale munților noștri — și lacurile alpine de origine glaciară. Ele strălucesc în lumina soarelui, încadrate de rama verde a desișurilor de jnepeni, contribuind din plin la farmecul privelиștii alpine. Ciobanii noștri le numesc „iezere" și „tăuri", sau chiar „ochi de mare".

Lacurile glaciare sunt formate din apa provenită din ploi sau din topirea zăpezii, și adunată în scobiturile dăltuite de ghețarii care acopereau odinioară aceste regiuni. La începutul cuaternarului, în timpul perioadelor glaciare, culmile alpine ale Carpaților erau acoperite cu zăpezi veșnice și cu ghețari, cum sunt încă și astăzi în Caucaz și în Alpi. Ca rezultat al acțiunii acestor ghețari cuaternari și în special datorită roaderii pietrei, în scurgerea lor înceată, pe văi, au rămas în Carpați numeroase urme bine păstrate până în timpurile noastre.

În Carpații noștri sunt multe lacuri glaciare. Altitudinea la care se găsesc e cuprinsă între 1800-2000 m., iar suprafața lor variază între 3-4 ha. și 20-30 ha. Cel mai întins este lacul Bucura din Retezat. Adâncimea lacurilor glaciare variază și ea, fiind în medie 10 m.

Există lacuri glaciare în masivul Tarcu, Vf. Petrii și Godeanu, în masivul Retezat (circa cincizeci, dintre care Lacul Zănoaga, cu o suprafață de 8 ha. și o adâncime de 22 m.), în masivul Parâng pe muntele Gâlcescu, în munții Sebeșului, Cibinului și Făgăraș.

În lacurile glaciare trăiesc păstrăvi (ca de pildă în lacul Gâlcescu din Parâng și în Bâlea din munții Făgăraș), iar în Gâlcescu a fost aclimatizat și fântânelul, o rudă a păstrăvului.

Raul CĂLINESCU

1. Rochie de după masă: corsajul în formă de ilic are broderie în motive naționale. Fusta plisată e inspirată din cioful fotei țărănești. 2. Rochie de fetiță cu corsaj în chip de ilic, garnisit cu broderie românească. 3. Rochie formată din două piese. Cazaca are crolală-raglan și aplicație din motive naționale. Pălăria și poșeta au aceeași garnitură.

ȘAH

Problemă originală
de E. DOBRESCU

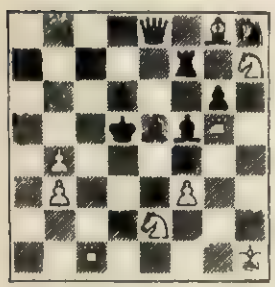

Albul joacă și face mat în 2 mutări

(Controlul poziției: Alb. Rh1, De8, Tc1, Tg5, Ng8, Ce2, Ch7, Pp. b4, b2, f3. Negru. Rd5, Tf7, Ne5, Nf5, Cd2, b8, Pp. d6, e3, f4, g6)

JOCUL ȘCOLARILOR DIN MOSCOVA

Incontestabil, Moscova este astăzi cel mai important centru șahist din lume. Capitala Uniunii Sovietice numără astăzi 9 mari maeștri, în frunte cu campionul mondial Mihail Botvinnic, zeci de maeștri și nenumărați candidați la titlul de maestru și jucători de categoria I-a. Neîncetat se ridică noi jucători din rândurile tineretului. În special în mijlocul elevilor și studenților, șahul este excepțional de răspândit. La Casa pionierilor din Moscova, tinerii șahiști sunt îndrumați de către maeștri. Se țin lecții de teorie, simultane, concursuri de deslegări de probleme și turnee la care se joacă cu aceeași seriozitate și dârzenie ca la cele mai importante competiții.

Forța de joc și cunoștințele tinerilor șahiști din Moscova sunt ilustrate de următoarea partidă, jucată de curând în cadrul unui turneu de antrenament la Casa pionierilor.

GAMBITUL DAMEI

Alb: A. Orlov
Negru: V. Glatman

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cc3 d5 4. Cf3 Ce6 (O idee interesantă care constituie o încercare de modernizare a cunoscutei apărări a lui Cigorin 1. d4 d5 2. c4 Cc6) **5. Ng5 Nb4 6. e3 h6 7. Nh4** (Mai prudent era 7. N: f6) **7... g5 8. Ng3 Ce4 9. Dc2 h5** (Negrul vrea să folosească poziția proastă a nebunului g3) **10. h3** (Mai bine era 10. cd ed 11. Nd3, căutând să alunge calul supărător dela e4) **10... C: g3 11. f: g3 Dd6 12. Df2 f6! 13. Nd3 Ce7 14. O-O N: e3 15.c3** (Albul s'a temut de varianta 15. b: c3 d: c4 16. N: c4 Cf5 împotriva căreia avea însă răspunsul 17. e4) **15... e5 17. Df6 Tg8 18. Nh7 Cf5!** (Negrul dă calitatea pentru a respinge atacul și a obține contra-joc) **19. N: g8 Nd2 20. Dg6 + Rf8! 21. g4 N: e3 + 22. Rh1 Dg7! 23. Nh7 D: g6 24. N: g6 hg 25. hg Rg7!** (Poanta apărării negrului) **26. gf ef 27. Nh5. Nd7 28. g4 N: d4 29. Rg2 f4** și albul a cedat; deoarece negrul rămâne cu trei pioni liberi legați în centru, care decid repede jocul.

Colțul Filatelic

Într'una din zilele sărbătorești ale Festivalului, în aula frumos pavoazată a Consiliului Central al Sindicatelor, la deschiderea „Colțului filatelic"...

... N'au trecut decât câteva minute dela cuvântarea de deschidere rostită de Jacques Denis, secretarul general al F.M.T.D.—el însuși pasionat filatelist — și zeci de tineri delegați și-au și etalat clasoarele cu timbre pe mesele special amenajate pentru schimbul filatelic. Grupuri întregi vizitează acum Expoziția. Iată 16 panouri și patru vitrine, unde sunt expuse cele mai reprezentative timbre ale R.P.R.: emisiunile „Cap de Zimbru" II, IV, „A. I. Cuza", plicuri prefilatelice, machetele diferitelor timbre și o mulțime de probe de culori. Toate sunt privite cu viu interes.

La mese, tineri veniți din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii trec din mână în mână micile vignete albastre, roșii, verzi cu portrete ale oamenilor celebri, clădiri, tablouri — toate adevărate opere de artă. Odată cu schimbul, tinerii își povestesc originea timbrelor, legende străvechi despre lucrurile pe care le reprezintă. În felul acesta schimbul filatelic prilejuește plăcute ore de geografie, istorie, botanică, și ajută la cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor popoarelor.

De o deosebită atenție și căutare se bucură timbrele Uniunii Sovietice cu portretele lui Lenin, Stalin, Chirov, cu portretele lui Gorchi, Maiacovschi, Repin, Ceaicovschi. Deasemenea, cele reprezentând marile construcții ale comunismului, ogoarele

La masa de schimb filatelic...

brăzdate de combaine, tractoare.

Un frumos timbru sovietic atrage atenția tânărului danez Karl Kon: el reprezintă globul pământesc, înconjurat de o banderolă pe care stă scris: „Noi suntem pentru pace".

Rinaldo Schwager venit din părțile Mării Nordului, tocmai din Suedia, umblă nerăbdător printre mese: caută un colecționar român să-și completeze seria emisă cu ocazia Campionatelor mondiale de tenis de masă.

Mult căutate sunt timbrele reprezentative românești, seriile Grigorescu, Andreescu, Eminescu...

Trec ore în șir dar tinerii filateliști nici nu se gândesc să plece; de neuitat vor fi pentru ei clipele petrecute aici, la Colțul filatelic al Festivalului. Prieteniile care se leagă nu se vor uita.

Cele mai dragi amintiri dela Colțul filatelic rămân totuși colițele obliterate ale seriilor Festivalului, cu inscripția „Colțul filatelic" și aceea a celor mai iubite și cunoscute cuvinte învățate în românește de toți delegații la marea întâlnire: „Pace și Prietenie".

Gheorghe MARINESCU

Concursul „Flacării"

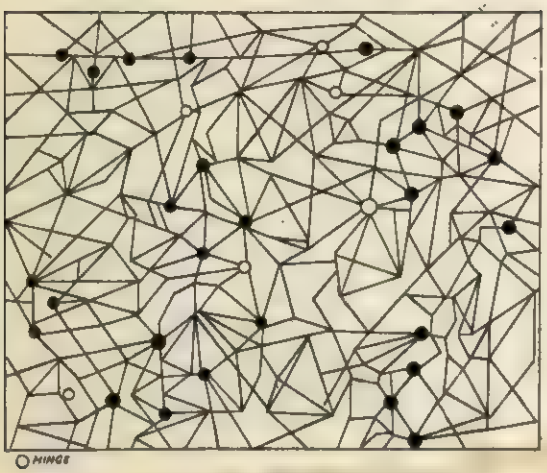

© MINGE

DREPTUNGHI SPORTIV

Făcând exces de zel în ceeace privește economia de hârtie, desenatorul nostru a încius în dreptunghiul de mai sus cele 16 figuri de mai jos. Căutați-le. În cadrul concursului nostru se acordă câte 1 punct de fiecare figură găsită.

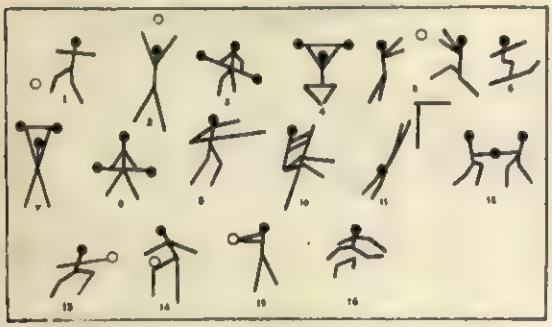

PĂTRATELE LUI 125

(8 puncte)

Introduceți în cercurile celor patru pătrate de mai sus, cifrele dela 1 până la 27 astfel ca suma cifrelor din cercurile care formează cele patru pătrate să fie 125. Tot 125 trebue să dea și orizontalul A-B.

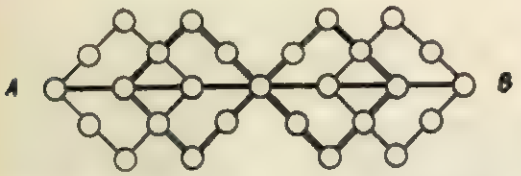

MONOVERB INDUSTRIAL

(6 — 13)

(2 puncte)

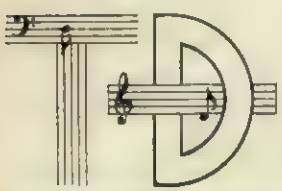

MONOVERB INDICATOR

(5 — 7)

(1 punct)

MONOVERB... GEOGRAFIC

(5—7)

(2 puncte)

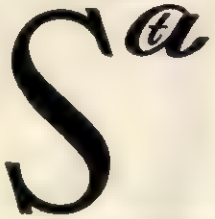

CRIPTOGRAFIE

(4,10)

(1 punct)

MONOVERB... BOTANIC

(4—7)

(2 puncte)

CLASICII NOȘTRI

(Câte 3 puncte pentru fiecare răspuns)

1) Care personaj dintr'o lucrare literară face următoarea declarație de dragoste:

„Da, chiar de atunci seara, când privirile noastre s'au întâlnit, am citit în ochii tăi cei sublimi că și tu corespunzi la amoarea mea... pentru ca să-ți repet că: nu, orice s'ar zice și orice s'ar face, eu voi susține sus și tare că tu ești aurora, care deschide bolta înstelată într'o adorație poetică, plină de..."

2) Cine a fost C. Bălăcescu și ce lucrare i s'a retipărit recent?

3) Din ce poem și ale cărui poet sunt următoarele versuri:

Grijile, nevoile
Cad mereu ca ploile:
Vii îmi sunt durerile,
Moarte mângâierile,
Și le căpătăi, ca sfeșnic,
Suferința-mi arde veșnic...
Căci bogatul, în tot locul,
Îmi întunecă norocul...

Revenire

MONOVERBUL GEOGRAFIC publicat în numărul trecut se desleagă dela dreapta spre stânga.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

(10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Stahanovist din secția strungărie-motoare dela uzinele „Matyas Rakosi", Erou al Muncii Socialiste — Instrument muzical. 2) Om de tip nou, corectează tehnica învechită — Obiect (în miniatură) dat în dar de către muncitorii unei fabrici din Viena ca semn de admirație Eroului Muncii Socialiste, Nicolae Vasu. 3) Pronume — Și... în limba lui Henri Martin — Mecanism de reglare. 4) Ceas — Asociația Științifică a Inginerilor și Tehnicienilor — Program culinar. 5) Prețul fixat — Informațiile din ziare. 6) Simbolul victoriei — Vocale — Literă cirilică. 7) Interjecție — Jumătate de cal roșcat — Căreia i-a luat-o înainte Nicolae Vasu. 8) Oțel pentru cuțite de strung — Ani mulți, mulți de tot. 9) Industria textilă Arad — Terminație comună a numelor unor „locuitori" ai microcosmului. 10) Sterp — Sunt lăsați în urmă de stahanoviști. 11) Oraș în Finlanda — Notă muzicală — Perioadă istorică. 12) Nuc fără nucă — Steag — Verb cu aplicație permanentă la graficul-orar al lui Nicolae Vasu — Pronume demonstrativ popular. 13) Graficul aplicat de brigada stahanovistului Nicolae Vasu — Inițiatorul metodei de tăiere rapidă a metalelor aplicată cu succes de Nicolae Vasu — Acid acetic diluat. 14) Inițiatorul metodei de pregătire și organizare a locului de muncă — Inițiatoarea metodei de preluare a schimbului din mers. 15) Așa cum a fost fiecare concurs sportiv din cadrul Festivalului — O mare sărbătoare a tineretului lumii.

VERTICAL: 1) Circumscripție în care a fost ales deputat strungarul stahanovist și Erou al Muncii Socialiste, Nicolae Vasu — Inițiatoarea metodei graficului-orar, aplicată de Nicolae Vasu. 2) Măsură de timp (pl.) — Unite — Metal folosit pentru prepararea oțelurilor speciale. 3) Perceptibilă urechilor — Scopul nobil al Congresului și Festivalului Mondial al Tineretului dela București — Măsură agrară (pl.) 4) Înainte de operă (pl.). — Fustă de lână. 5) Poftim — Așa e pomul îngrijit — Pronume. 6) Se încurcă ușor — Plin de îndemânare. 7) Înălțime — Bucată de șpan. 8) Râu în U.R.S.S. — Jumătate de ecou. 9) Literă arabă — Locuri bune la teatru. 10) Oraș în Franța — Vapor. 11) Insulă bazaltică scoțiană — Abreviație editorială. 12) Întrebare — Unde (mold.). 13) Inițiatorul metodei de tăiere intensivă a metalului — Puternici — Aviator (presc.). 14) Pornire vijelioasă — Pronume — Vezi 4 orizontal. 15) A căpătuși — Viteji — Insulă vie. 16) Chemare la receptor — Poporul care a găzduit Festivalul — Școlar. 17) Extinse — Tobă de carte.

Cuvinte rare: NART, OT, ENO, OR, ANET, EIG.

COPERTA I-a: Dans popular românesc prezentat în cadrul Festivalului.

COPERTA IV-a: Dans chinezesc tată'unul din parcurile Bucureștiului.

Acest număr mai cuprinde: patru planșe cu fotografii în culori dela spectacolele date de delegațiile la Festival ale tineretului din R.P.R. și cea a tineretului din U.R.S.S., precum și patru planșe cu reproduceri după lucrări de artă premiate în cadrul Concursului Internațional de Arte Plastice din cadrul Festivalului.

REDACȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Poștală 56 PIAȚA SCÂNTEII Tel. 7.60.10 Int. 1787

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la secțiile raionale de difuzare a presei.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 9 lei; 6 luni: 18 lei; un an: 36 lei.

Coperta și interiorul executate la Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin". — Planșele în culori executate la Întreprinderea Poligrafică Nr. 1, București.

Stăpanii bogăţiilor ţării sunt stăpâni şi pe frumuseţile ei : staţiunile balneare şi climaterice din munţii noştri şi de pe litoral găzduiesc zeci şi zeci de mii de oameni ai muncii cărora regimul de democraţie populară le garantează dreptul de a-şi îngriji sănătatea şi de a se recrea în cele mai bune condiţii. În fotografie : ore plăcute pe terasa vilei stahanoviştilor dela Predeal.

FLACARA
Nr. 11 — 15 SEPTEMBRIE 1963

Sunt bucuroase şi mândre fruntaşele în producţie Simon Lucreţia (dreapta) şi Oprea Maria (stânga) dela uzinele „Ianoş Herbak" din Cluj. Prin munca lor, ele contribue la aprovizionarea oamenilor muncii cu încălţăminte tot mai multă, mai bună şi mai ieftină.

COPERTA I-a: În curând vor zbura. Acum ei îşi fac ucenicia la şcoala de zbor fără motor.

COPERTA IV-a: Stradă din Sighişoara.

FLACĂRA
Proletari din toate țările, uniți-vă!
REVISTĂ BILUNARĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR ARTISTICĂ
Nr. 11 (19) — 15 SEPTEMBRIE 1955

AȘA RĂSPUNDEM NOI CHEMĂRII PARTIDULUI!

„Nu poate fi lucru mai dătător de încredere decât să știi că grija principală a partidului, în mâinile căruia noi am pus soarta țării, este asigurarea bunei-stări a celor ce muncesc". Cuvinte ca acestea, ale stahanovistei Ioana Țărăuș dela fabrica de pâine „Steagul Roșu", au fost gândite și rostite cu bucurie de toți oamenii muncii din țara noastră atunci când au cunoscut expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, iubitul nostru conducător, făcută cu prilejul celei de a noua aniversări a eliberării patriei.

Infățișând analiza temeinică făcută de plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 19 și 20 August cu privire la rezultatele obținute până acum pe drumul construirii socialismului, expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej arată în acelaș timp poporului că pentru dezvoltarea economiei naționale și ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, trebue lichidată rămânerea în urmă a agriculturii, a producției industriei alimentare și ușoare și în general a producției de bunuri de larg consum. Este un lucru firesc ca aceste sarcini, acest măreț program de măsuri economice menit să ducă la îmbunătățirea și înfrumusețarea vieții oamenilor muncii, să fi fost primit de aceștia cu entuziasmul, dragostea și încrederea cu care a fost primit.

In el, în acest grandios program al bunei stări, poporul a văzut, ca într'o oglindă, grija partidului pentru traiul și nevoile celor ce muncesc, politica sa consecventă de construire a socialismului și apărare a păcii. In politica partidului, poporul vede însăși propria sa politică.

Iată dece la chemarea partidului, la apelul pentru măreața luptă au răspuns cu inima întreagă milioane de oameni ai muncii manuale și intelectuale, luându-și entuziaste angajamente.

Și angajamentele se prefac în fapte. Iată: cu gândul de a da tot mai mult cărbune, pentru industria producătoare de bunuri de larg consum, minerul stahanovist Simion Cățineau, dela Lupeni, și-a depășit norma cu 180%; din dorința de a da populației muncitoare stofe bune și trainice, brigada Hertei Klöck dela filatura de lână din Ghimbav a îmbunătățit calitatea produselor cu 6,3%; muncitorii dela fabrica de confecții din Brăila au dat noi sortimente; colectivul fabricii de paste făinoase „Donca Simo" din Bacău și-a ridicat productivitatea muncii cu 2%; colectiviștii din comuna Culcea, raionul Șomcuța Mare, s'au hotărît să înființeze o fermă cu 250 oi de rasă țigaie și o prisacă de albine; Gheorghe Badiu, țăran mijlocaș din comuna Codlea, regiunea Stalin, se pregătește intens acum pentru recoltarea culturilor de toamnă...

Acestea sunt numai câteva exemple, luate din miile care arată cu câtă însuflețire au răspuns oamenii muncii din țara noastră chemărilor partidului, cum luptă ei să pună în viață sarcinile ce le revin. Și această însuflețire, dragostea și încrederea nemărginită a poporului în partid, în politica lui înțeleaptă, unitatea dintre partid, guvern și popor, constitue chezășia realizării grandiosului program al bunei stări a celor ce muncesc.

Cum să nu fii bine dispusă când ai găsit la piață ce-ți trebue? Cumpărăturile, făcute în această dimineață, au mulțumit pe deplin gospodinele noastre care se întorc acasă cu coșul plin.

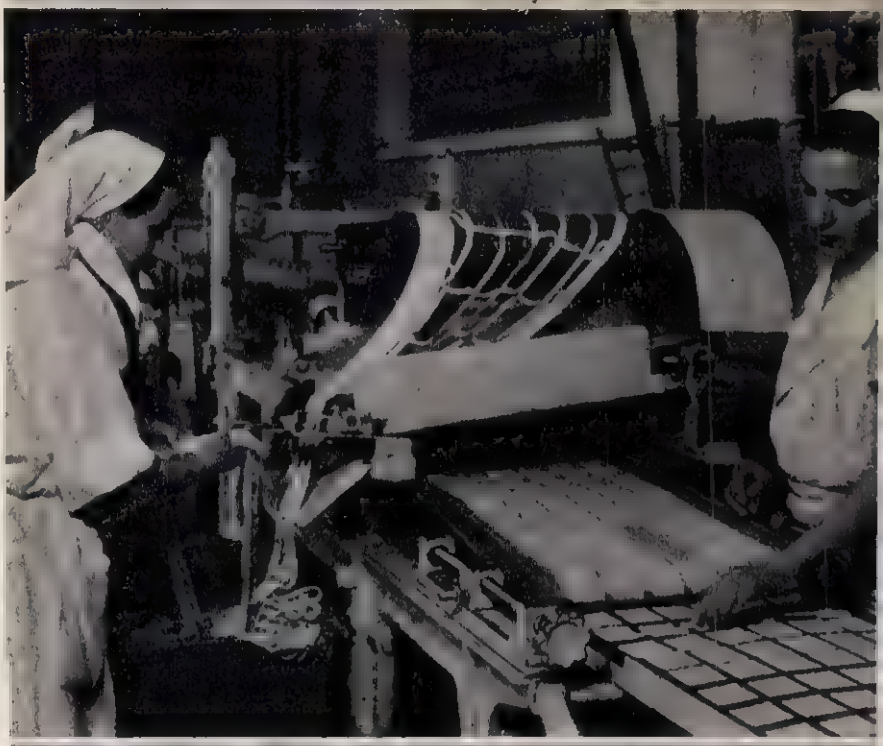

Tot mai multe produse pentru cei ce muncesc, tot mai multe și tot mai ieftine — aceasta este gândul care însuflețește și pe muncitorii fabricii de pâine și paste făinoase „C. David" din București.

„Nu e nevoie să măsori, arătura e adâncă, — spune tractoristul Alexandru Deacă, întovărășiților din comuna Nana. — Voi lupta să fie pâine din belșug!"

LEGEA DREPTURILOR

Munca la loc de cinste! Un buchet de flori și o tinerească strângere de mână — omagiu adus unei vieți de muncă.

La 24 Septembrie poporul nostru sărbătorește ziua Constituției. Legea fundamentală a statului-democrat popular reprezintă bilanțul minunatelor victorii dobândite de poporul nostru muncitor sub conducerea partidului pe drumul construirii socialismului și apărării păcii. În ea sunt înscrise cuceririle revoluționare ale poporului muncitor — stăpânul tuturor bogățiilor și frumuseților țării — prin ea sunt garantate drepturile și libertățile de care azi se bucură din plin oamenii muncii din țara noastră. Asemenea adevărate drepturi și libertăți pot exista numai într'o țară în care exploatatorii au fost răsturnați dela putere și în care puterea de stat se află în mâinile celor ce muncesc.

Ca dela cer la pământ se deosebesc constituția noastră și constituțiile celorlalte state democrat-populare inspirate din exemplul măreței Constituții a Uniunii Sovietice, de constituțiile țărilor capitaliste care, în dosul frazelor umflate despre democrație, legiferează drepturi și libertăți pentru burghezie — în timp ce pentru cei ce muncesc aduc exploatarea, ferocea, discriminarea rasială. Fiecare rând din Constituția noastră vorbește despre marea și părintească grijă ce o poartă Partidul și Guvernul omului muncii, satisfacerii necesităților sale materiale și culturale în continuă creștere.

Sărbătorind cu inima plină legea cea mare a drepturilor lor, cei ce muncesc în țara noastră își îndreaptă cu dragoste și recunoștință gândurile, către organizatorul victoriilor lor, îndrumătorul și învățătorul lor iubit Partidul Muncitoresc Român, ferm hotărîți să meargă pe calea trasată de el, în lupta pentru bunăstare și fericire.

40 DE ANI DE MUNCĂ

Și cei mai vechi muncitori din uzina noastră l-au apucat pe nea' Mitică la Vulcan. Dela el au învățat meseria sute de cazangii. În patruzeci de ani de când lucrează la uzinele Vulcan, Dumitru Spătaru a cunoscut ani grei de muncă, la patron; a muncit prost plătit și prost hrănit.

El ne povestește de multe ori despre vremurile acelea. A intrat la Vulcan în 1913. Până la naționalizare, fabrica a avut, pe rând, mai mulți stăpâni. Care cum venea, strângea cureaua..., muncitorilor. Prin '31 a venit un nou patron care zicea că sunt prea mulți muncitori și că fabrica lui nu-i azil de noapte. Din fiecare trei muncitori, pe doi i-a dat afară, iar pe cei rămași l-a silit să lucreze de trei ori mai mult, cu un salariu mai mic.

Muncitorii nu s'au lăsat însă călcați în picioare. De multe ori au fost greve la Vulcan. Dumitru Spătaru a participat la toate.

Acest lucru nu l-a uitat și nu-l va uita niciodată Dumitru Spătaru. Amintirea lui îl face să urască mai crunt trecutul, să aprecieze și să iubească cu ardoare viața liberă și frumoasă de azi.

Astăzi el e stahanovist. Băieții lui — dintre care cei doi mai mari, au fost muncitori în fabrica noastră—se bucură de minunatele condiții de muncă și viață create de partid și guvern, tineretului. Savu, cel mai mare, e președintele asociației sportive „Metalul". Andrei, mijlociul, e instructor sportiv; Gheorghe, prâslea, e în clasa cincia elementară și vrea să se facă inginer. El dealtfel e primul din toată familia lui Dumitru Spătaru, care nu va lucra ca muncitor în uzina noastră.

Mitică Spătaru e un om liniștit, modest și harnic. El își depășește planul lunar cu câte 75-80 la sută și câștigă la 800-1.000 lei pe lună. După atâția ani de muncă, abia astăzi simte că este prețuit și că munca-i e răsplătită.

Deunăzi, în atelierul nostru a fost o mică sărbătoare. La terminarea schimbului, Mitică Spătaru ne-a spus că împlinește 40 de ani de muncă în fabrica noastră.

Muncitorii l-au îmbrățișat călduros și i-au urat din inimă:

— Să ne trăiești, nea' Mitică! Mulți ani de muncă rodnică, deacum!

Cu zece ani în urmă, la vârsta lui, Dumitru Spătaru ar fi fost, fără îndoială, dat afară din fabrică, aruncat pe drumuri, fără pensie. Odată măcinat la moara patronului, n'ar mai fi fost bun de nimic, n'ar mai fi fost primit să lucreze. Astăzi Constituția statului democrat-popular dă dreptul la muncă, la odihnă și la pensie. Este stahanovist, înconjurat cu dragoste de noi toți. El nu va mai ști ce 'nseamnă șomajul și nu va cunoaște bătrânețea grea, în mizerie. Dumitru Spătaru trăiește, ca noi toți, sub soarele Constituției Republicii noastre.

Ion MIHĂILĂ
muncitor cazangiu, fruntaș în producție la Uzinele „Vulcan"

Deputata în mijlocul cetățenilor.

SZÜCS MARIA ARE DREPTURI DEPLINE

Îmi aduc aminte de două întâmplări din trecut. Odată, fostul primar dela noi, din Săcele, m'a văzut citind un ziar. Era un ziar de-al celor care ne asupreau. Cu toate acestea, primarul mi-a strigat în batjocură: „Tu te-ai găsit să faci politică? Lasă s'o facă cine se pricepe, cine are bani și cultură, nu voi, pârliții!"

Altădată m'a auzit în primărie spunând câteva cuvinte în ungurește, lucru interzis pe vremea aceea. Nu mai spun cu ce înjurături și ocări m'a împroșcat. Ba, m'a amenințat că cere și o anchetă, să mă trimită în judecată.

Au trecut de atunci mulți ani, dar îmi vin foarte des în minte vorbele lui. Dacă nu s'ar fi schimbat nimic, poate că le-aș fi uitat: erau lucruri obișnuite pentru viața noastră amară, chinuită de pe vremuri. Dar astăzi mi le amintesc. Mi le amintesc fiindcă a venit vremea când putem face politică și participăm la conducerea treburilor Statului, noi, oamenii simpli. Iată, eu sunt astăzi deputată în Sfatul Popular. Vorbim, învățăm în limba maternă, ne bucurăm de drepturi egale cu toți oamenii muncii români și de diferite naționalități. Îți crește inima când vezi copiii românilor și maghiarilor dela noi din Săcele, jucându-se împreună, când vezi atâția tineri și tinere maghiari și români unindu-se prin căsătorie. Lucruri din acestea nu se întâmplau în trecut la noi, pentrucă ne învrăjbea burghezia.

În comisia de femei a sfatului în care lucrez, în campaniile agricole și sanitare, în toate sectoarele unde avem sarcini de îndeplinit, eu caut să muncesc astfel încât să-mi arăt prin fapte recunoștința și mulțumirea pentru partidul nostru iubit care a făurit Constituția ce-mi garantează, și ca femeie și ca maghiară, drepturi la care altădată nici nu îndrăzneam să visez.

Maria SZÜCS
deputată în Sfatul Popular Săcele, regiunea Stalin

NOASTRE

LA ODIHNĂ

— Unde pleci anul acesta?

— Stau încă la îndoială. Marea îmi place grozav de mult, dar pentru sănătate mi-ar prîi mai bine un concediu la Tuşnad ori undeva pe Valea Oltului. Dar tu?

Astfel de discuţii au devenit obişnuite astăzi în uzine, în birouri şi ele oglindesc un alt mare drept înscris în Constituţia noastră, dreptul la odihnă. 443.000 de oameni ai muncii şi-au petrecut şi în anul acesta ca şi'n ultimii ani concediul de odihnă în staţiunile balneare şi climaterice permanente ori sezoniere. In 1953 Consiliul Central al Sindicatelor a alocat pentru organizarea odihnei oamenilor muncii suma de 220.257.000 lei, adică cu 90% mai mult decât anul trecut. In afară de aceasta, zeci de mii de cetăţeni sunt trimişi să se trateze prin Ministerul Sănătăţii. O grijă deosebită acordă regimul nostru odihnei copiilor, petrecerii vacanţei lor în cele mai bune condiţiuni. Poiana Ţapului s'a transformat într'un adevărat oraş al mamei şi copilului. La Vasile Roaită, pe Valea Prahovei, au fost amenajate vile speciale pentru mame cu copii. 118.000 de pionieri şi şcolari şi-au petrecut vacanţa în colonii.

Iată aspecte de viaţă izvorîte din drepturile garantate de Constituţie, pe care poporul nostru o respectă şi o apără cu dragoste, ca lege de căpătâi ce-i consacră marile cuceriri şi drepturi.

In convorbiri vesele, desfegând un ioc sau comentând un articol de ziar, orele trec pe nesimţite în timpul concedilui (Casa de odihnă „7 Noembrie", Predeal).

TÂNĂRUL NOSTRU TOVARĂŞ

In secţia unde lucrez, apar aproape în fiecare lună figuri noi de muncitori tineri, entuziaşti, gata să se ia la întrecere cu planul şi să-l depăşească. Sunt foşti elevi ai şcolilor profesionale ale Rezervelor de Muncă, proaspeţi absolvenţi, care intră acum în producţie. Ei îşi au garantat locul de muncă; Constituţia noastră le dă drepturi egale la muncă egală cu muncitorii vârstnici în ce priveşte salarizarea şi toate avantagiile create muncitorilor de statul democrat-popular.

Îmi este drag elanul înflăcărat al acestor tineri şi caut să-i ajut în muncă pentru ca să obţină cât mai multe succese. Mi-e drag mai ales tânărul Stan Marin, şefuitor de filiere, care — deşi a absolvit de puţin timp şcoala profesională — s'a dovedit încă de pe acum un muncitor priceput. Impreună cu tânărul său tovarăş Marin Bălătică, au realizat economii în valoare de peste 40.000 lei în cinstea zilei de 23 August şi a Festivalului. Pentru munca sa, Stan Marin primeşte un salariu lunar egal cu al altor muncitori mai vârstnici. Stan Marin are în faţa lui un drum minunat. Sunt sigur că muncind cu aceeaşi râvnă de care a dat dovadă până acum, va fi primit în rândurile stahanoviştilor.

Când mă uit la flecăii noştri care cresc încurajaţi de grija părintească a partidului şi guvernului, îmi spun bucuros:

— Iată ce tineret fericit avem !

Cerletan HODOROG
maistru la Uzinele „Bolesiav Bierut" Bucureşti

Bucuria primei cumpărături din primul salariu

Silvia va fi în mâini bune, grijulii. Acum tânăra mamă poate merge liniștită la lucru.

Încă un pas și încă unul și micuța din căminul de zi al uzinelor „7 Noembrie", va învăța să se țină bine pe picioare.

O CUCERIRE DE SEAMĂ

Silvia este primul meu copil... Și oricât de mare mi-e grija pentru ea, trebue să mărturisesc că la creșa uzinei noastre, ea se bucură de o îngrijire atât de atentă din partea tovarășelor, încât nici eu, ca mamă, n'aș putea să-i dau una mai plină de dragoste. Copilul meu este minunat hrănit, are îmbrăcăminte pentru creșă, se bucură de un control medical permanent și de aceea nu-i de mirare că e așa dolofan și crește pe zi ce trece. La fel ca Silvia mea, cresc și se dezvoltă în creșa noastră copiii a zeci și zeci de alte mame din uzină, tovarășele mele de muncă, în timp ce ele, noi toate, muncim cu drag pentru viitorul lor.

Sunt mândră de creșa uzinei noastre. În vremurile triste ale stăpânirii burgheze, o simplă muncitoare ca mine, nici nu visa că micuțul său ar putea avea asemenea condițiuni de dezvoltare; așa ceva nu pot visa nici mamele din țările capitaliste pentru copiii lor. Condițiunile acestea minunate în care trăiesc copiii noștri sunt o cucerire de seamă a noastră, garantată prin Constituția statului nostru democrat-popular, și această cucerire, toate cuceririle noastre revoluționare, suntem hotărîți să le apărăm cu strășnicie. Să trăiască partidul nostru drag, care poartă grija noastră și ne conduce pe drumul socialismului.

Dumitra IONESCU
muncitoare Uzinele textile „7 Noembrie" București

Echipele artistice ale poporului român și ale minorităților naționale își exprimă prin cântecele și dansurile lor dragostea pentru viața nouă, pentru patria iubită, mamă bună a tuturor celor ce muncesc fără deosebire de naționalitate sau rasă. În fotografie: echipa artistică germană a căminului cultural din comuna Șelimbăr, raionul Stalin, executând un joc popular.

CORESPONDENTUL SĂTESC

În gospodăria noastră colectivă avem un tovarăș harnic, întotdeauna fruntaș în muncă. Este brigadierul Ioniță Pricopie. La casa lui, seara, vedem de multe ori lumina aprinsă până târziu. Studiază cărți științifice și cărți de literatură și adeseori scrie corespondențe la ziare.

Pentru noi, activitatea de corespondent a lui Ioniță Pricopie e de mare ajutor. Era un timp când una dintre echipe, cea a lui Constantin F. Tudor — cu toată munca noastră de lămurire — era mereu codașă. Când cu recoltarea floarei soarelui, încetineala echipei era să aducă pagube serioase gospodăriei. Atunci corespondentul nostru a pus mâna pe condei și după câteva zile codașii au apărut la ziar. De rușine că o țară întreagă îi știe codași, membrii echipei lui Constantin Tudor s'au îndreptat în scurt timp.

Noi ne mândrim cu corespondentul nostru. Activitatea lui ne arată cum sunt ajutați oamenii muncii să crească, ne arată că un simplu țăran se bucură de dreptul de a-și spune deschis în ziare părerea sa despre treburile obștești și că părerea lui e luată în seamă.

Constantin TOMA
membru în gospodăria colectivă „Viață Nouă" com. Românești, regiunea Ploești

INGINERUL

La bancul din fața mea lucrau prin 1943-44 cei trei frați Brănescu. M'am împrietenit de pe atunci cu unul din ei, un băiat slăbuț și înalt, foarte tăcut și îndemânatec.

Pe atunci, Petre Brănescu muncea, ca și noi toți, câte 14-16 ore pe zi pentru Malaxa. Seara, în cămăruța săracă, după ce frații săi se culcau, Petre rămânea să citească, pregătindu-și examenele pentru cursurile serale ale licenului industrial pe care-l urma, cu multe sacrificii. In anii puterii populare, Petre Brănescu și mulți alții ca el n'au mai trebuit să facă sacrificii ca să învețe.

De lângă bancul acesta Petre Brănescu a plecat în 1949 cu încă un grup de tineri, trimis de comitetul de partid al uzinei la Politehnica Muncitorească. I s'au creat toate condițiile pentru ca să nu aibă nicio grijă materială, ci doar să se pregătească temeinic pentru munca de mai târziu.

Și Petre Brănescu s'a întors de curând la secția sculărie a uzinelor „23 August" ca inginer. Locuește acum într'unul din blocurile muncitorești ale uzinelor „23 August". Serile, după munca rodnică din uzină, își pregătește lucrarea pentru examenul de stat. Iată un singur exemplu de felul cum ne bucurăm noi, oamenii muncii din Republica Populară Română, de dreptul la învățătură, garantat de Constituție, drept cu neputință de închipuit într'o țară capitalistă.

Vasile UNGUREANU
electrician bobinator la uzinele „23 August"

Din rândurile lor a crescut tânărul inginer și astăzi sunt bucuroși că pot învăța dela el.

IN CASA LUI NOUĂ

In toamna aceasta câteva zeci de muncitori dela Complexul C.F.R. „Grivița Roșie" se vor muta în propriile lor case ce se ridică pe terenul din cartierul Dămăroaia. Construcțiile au început din primăvara acestui an. Unele sunt terminate la roșu, iar altele sunt gata să-și primească locatarii.

Printre aceștia este și Alexandru Voicu, maistru ajustor. Ca și alți muncitori, el a primit un împrumut de 15.000 lei dela Banca de Investiții, pe termen de 12 ani. Cu banii, el a plătit material și mâna de lucru.

Complexul C.F.R. „Grivița Roșie" l-a ajutat cu mijloace de transport pentru materiale, precum și cu asistența tehnică a construcției. Regimul nostru democrat-popular l-a ajutat pe Alexandru Voicu să-și construiască o locuință confortabilă, compusă din două camere mari, sală, bucătărie, cămară și pivniță. De curând, el s'a mutat în casa nou construită.

Cristache FLORESCU
muncitor la Complexul C.F.R. „Griviția Roșie"

Incă puțin și casa lor nouă va fi complect amenajată și mobilată.

3.000 DE SPORTIVI

Pentru fiecare dintre noi, manifestările sportive de masă au devenit lucruri obișnuite, de fiecare zi. Acestea sunt însă rodul luptei poporului, condus de partid, și ele nu pot exista decât într'o țară în care puterea de stat se află în mâinile celor ce muncesc.

Constituția Republicii Populare Române garantează cetățenilor țării noastre dreptul de asociere în organizații sportive. Partidul și guvernul se ocupă îndeaproape de mișcarea sportivă.

Eu fac parte din asociația „Progresul". In București, asociația noastră are peste trei mii de membri, muncitori și funcționari din întreprinderile Sfatului Popular al Capitalei. Ei activează în diferite ramuri sportive.

Din massa sportivilor asociației, s'au ridicat numeroși fruntași sportivi, printre care mai mulți recordmani naționali, ca înotătoarea Anca Roseti, de pildă. Echipele noastre de volei și de polo pe apă se numără printre cele mai bune — ambele fiind în divizia A.

Tuturor sportivilor de categorie, care vădesc talente și muncă sârguincioasă în pregătire, li se dau condițiuni optime pentru dezvoltare. Asociația noastră acordă o atenție specială ridicării cadrelor tinere. Preocuparea aceasta dă bogate roade. Astfel, de pildă, tânărul Mihai Sârbu, ridicat în asociația noastră, a ajuns campion de lupte la juniori, făcând parte și din lotul R.P.R.

Ion VOICU
proiectant la Sfatul Popular al Capitalei

După ziua de muncă, câteva ore de sport în sala prietenească a I.C.A.S.-ului, te înviorează și-ți întărește trupul.

18.000 de pogoane

Așa a fost la început, când întâile brigăzi de tractoare au pornit la defrișarea terenului... Așa este și astăzi, acolo unde se continuă lupta pentru câștigarea a noi și noi pământuri fertile.

reportaj
de
Petru VINTILĂ

Numele comunei Pietroiu din raionul Feteşti pare deadreptul o ironie. Fiindcă aci peisagiul îţi oferă multe din elementele naturii, numai pietroaie nu. Abia de găseşti o pietricică de praştie pe aceste meleaguri cu pământ mâlos, de o fertilitate extraordinară, meleaguri unde apa stăpâneşte în cantităţi atât de mari, încât se măsoară cu milioanele de tone. Şi aceasta pentrucă prin faţa comunei Pietroiu îşi desfăşoară brâul imens Borcea, surata adâncă a Dunării, de care s'a despărţit pe lângă Călăraşi ca să-şi unească iar apele în dreptul Hârşovei. Despre locul cuprins între Borcea şi Dunăre vreau să vorbesc, fiindcă aici s'a petrecut şi se petrece încă o luptă uriaşă la care au participat deoparte apele în salturi sălbatice, iar de cealaltă parte omul, în contraofensive impresionante prin tenacitatea, îndrăzneala şi măreţia lor.

Am în faţa mea o hartă mai veche a regiunii. Teritoriul dintre Borcea şi Dunăre, pe o lăţime care merge până la 12 kilometri, e consemnat prin nenumărate pete albastre şi locuri haşurate tot cu cerneală albastră. Legenda hărţii explică implacabil: „Lacuri şi mlaştini".

Pentru teritoriul imens din faţa comunei Pietroiu, harta aceasta exprima până acum câţiva ani o deprimantă realitate. Azi, însă, geografia acestei regiuni a fost nevoită să-şi schimbe legenda. Fiindcă acolo unde până nu de mult erau mlaştini, acum sunt nesfârşite tarlale de pământ arat şi semănat cu cereale, întinse păşuni artificiale şi grădini cu geometria nouă şi modernă a canalelor de irigaţie. Iar toate acestea sunt înconjurate de-un moterez uriaş, un dig lung de peste 45 de kilometri...

*

Pământul dintre Borcea şi Dunăre era aproape cu desăvârşire pustiu. Condiţiunile sale specifice respingeau aci posibilitatea unei vieţi statornice, chiar şi în cea mai simplă accepţie a cuvântului.

In fiecare an, toamna şi primăvara, apele Borcei creşteau şi se revărsau peste maluri. Descori, într'o singură noapte, în câteva ceasuri, apele cotropeau locurile acelea, câştigând dimensiunile unei adevărate mări. Atunci, la Bechet, pe o fâşie îngustă de pământ mai înalt, se adunau atâţia oameni şi atâtea vite, încât n'aveai loc unde să calci cu picioru. Înconjuraţi din toate părţile de apă, spun oamenii, caii îşi mâncau cozile de foame. Zile şi săptămâni întregi. Bechetul era rupt de lume. Nutreţul adus cu bărcile nu putea sătura foamea miilor de cai, vaci şi oi. In jurul lor, apele vuiau şi clocoteau ca într'un cazan imens; parcă explodau dedesubt, în adâncuri, depozite uriaşe de trotil. După săptămâni şi luni întregi, apele se retrăgeau. Vegetaţia îşi făcea iar loc: papura şi stuful, sute şi sute de hectare cu bozii şi trestie. Fauna era redusă şi ea la specificul pământului îmbibat până la saţ cu apă; raţe sălbatice, stârci, bâtlani, cocori şi pescăruşi. Lupii, vulpile şi iepurii veneau aci iarna, din Dobrogea, trecând Dunărea înghetată.

Puţine locuri arate şi cultivate erau aci; numai pe grinduri. Incolo, oile localnicilor ori ale oierilor ardeleni, veniţi aci la iernat, aduceau doar zvonul unei vieţi patriarhale şi înapoiate, rămasă la nivelul focului întreţinut cu iasca şi amnarul şi al bordeielor primitive şi vremelnice. Era aci şi un simulacru de fermă, proprietatea fostei Eforii a Spitalelor, cu câteva clădiri puţin trainice, ridicate chiar pe malul Borcei, în faţa comunei Pietroiu. Erau şi două tractoare vechi, abia trăgându-şi zilele dela o reparaţie la alta. Dar ferma era pe mal, înfricoşată şi neputincioasă să înainteze spre mijlocul bălţii cotropite de stuf şi trestie, ca un călător istovit, doborît de neputinţă şi disperare la vederea pustiului ce-l aşteaptă.

Insă în 1946 s'a înfiinţat aci, în locul timidei ferme a Eforiei, o gospodărie agricolă de Stat. Atunci a pornit ofensiva organizată împotriva bălţii şi mlaştinilor. In câteva săptămâni a sosit primul lot de tractoare puternice, cu şenile. Tractoare sovietice de tipul STZ-Nati. Comunistul Ivan Ion a condus tractorul Nr. 1. Cu el a înaintat în pădurea de trestie, la primele lucrări de jalonare şi parcelare a terenului virgin, care nu cunoscuse până atunci trecerea şenilelor. Din pricina bălăriilor nu se vedeau jaloanele. Ivan Ion şi ceilalţi tractorişti stăteau urcaţi pe rezervoarele tractoarelor. Departe, înaintea lor, jaloanele erau ţinute sus la vedere — de oameni călări. Aşa a fost desţelenit pământul din „Baltă" de către întâile brigăzi de tractoare, alungându-se pentru totdeauna de aci pustietatea şi liniştea mlaştinei nefolositoare. A mai fost stricată şi liniştea altora: acea a bogaţilor proprietari de oi. Aceştia au atacat ca tâlharii, au spart farurile tractoarelor, au sfârlecat celulele radiatoarelor. Se mascau noaptea, ca să nu fie recunoscuţi, şi ieşeau înaintea carelor ce aduceau combustibil brigăzii de tractoare. Le opreau în loc, le ţineau până dimineaţa. Căutau să întârzie lucrările, să-i înfricoşeze pe tractorişti, să-i alunge. Dar tractoriştii au rămas pe loc, ca nişte înflăcăraţi soldaţi la datorie. Atunci, bogătanii s'au gândit că tractoriştii tot vor trebui să plece, alungaţi de furia apelor.

Tractoriştii au cunoscut şi aceştia cumplită dezlănţuire de puteri oarbe ale naturii. Dar gospodăria agricolă de stat şi-a dovedit tăria. In primul an, ovăzul a crescut până la înălţimea de 1,70 m. O lună şi jumătate, ziua şi noaptea,

Tractoarele sunt pregătite pentru un nou asalt împotriva naturii.

Să crești și să îngrijești douăsprezece mii de oi! Visul ciobanului Andrei Apolzan s'a împlinit.

4 batoze de mare capacitate au treerat ovăzul recoltat de pe cea dintâi tarla cucerită, smulsă apelor. Era o tarla de 400 hectare: întâia biruință a muncitorilor agricoli care lucrau aci. Pe urmă au câștigat și alte victorii. S'a înființat o secție zootehnică la Cartalu, la o depărtare de vreo 16 kilometri de centrul administrativ al gospodăriei. Urmele bordeielor dintâi se mai văd și acum, ca o mărturie a zilelor grele de atunci.

De dincolo de Borcea, din satul Șocariclu, oamenii priveau uimiți și spuneau neîncrezători:

— Au să-i la apele. Au să-i sfâșie lupii.

Muncitorii gospodăriei au biruit însă și furia apelor și foamea lupilor. Acuma, în locul bordeielor, se înalță case de cărămizi, magazii și grajduri. Aci, cu câțiva ani în urmă erau locuri înfricoșătoare, pustii. Pădurarul Radu Țiu a împușcat un mistreț. Au venit oameni mulți să vadă jivina ucisă, semn al sălbăticiei locurilor. Acum, aci răsună melodiile izvorîte din difuzorul aparatului de radio și, de dincolo de Borcea, cu aceeași uimire, oamenii privesc locurile schimbate. In apa Borcei se reflectă lumina scânteietoare a becurilor electrice. Cartalu s'a schimbat cu desăvârșire. In locul mistrețului ucis de pădurarul Radu Țiu, vezi acum lenesa și bogata turmă, de peste 3.000 de porci, a secției zootehnice. Aceeași secție s'a îmbogățit cu o turmă uriașă de oi. Peste 12.000 de oi pasc, fără teama viiturilor de ape, imensele pășuni artificiale. De departe, ca niște corturi de circ, se zăresc profilurile saivanelor...

Dar lucrurile nu s'au petrecut simplu. In destule rânduri se părea că până la urmă tot apele au să iasă biruitoare, alungând pe cutezătorii pionieri așezați aci. Pădurile de trestie au fost incendiate pentrucă erau atât de mari și stufoase, încât chiar și tractoarele înaintau greu și nespornic în hățișurile lor, ca prinse în plasele unor pălanjeni neobișnuiți. Dar mai dramatică și mai intensă, tot lupta cu apele a fost. Utemistul Marin Dobre povestește un episod din această luptă.

Era în primăvara anului 1950. La atelierul mecanic al gospodăriei, apa crescuse cât omul. Pe banc, era înaltă de-o jumătate de metru; ca să-și ia sculele, oamenii mergeau cu barca. Inventarul gospodăriei se evacuase dincolo de Borcea, în sat la Pietroiu. Tractoriștii Constantin Dima și Petre Gh. Barbu formaseră echipe de pază. Zi și noapte, urcate în bărci, echipele au navigat în jurul gospodăriei inundate, păzind magaziile și avutul ce nu putuse fi evacuat... Târziu, după câteva săptămâni, când apele au început să scadă și s'au ivit de sub clocotul și frământarea apelor grindurile, ca niște insule, brigăzile de tractoriști au pornit la lucru. Au pornit în condiții în stare să ulmească chiar și pe oamenii cei mai temerari. Au dus tractoarele cu podul plutitor pe cel dintâi grind. In jurul lor vuiau încă apele. Și au arat grindul ca pe-o insulă de câteva zeci de hectare. Cel dintâi grind arat în felul acesta a fost Pucioasa. De-aci, tot cu podul plutitor tras de o șalupă, au trecut pe alt grind, la Călțun. Carele cu combustibil veneau pe drumuri grele, lăturalnice, cu apa până la burta boilor. In jurul grindurilor, unde apa se adâncea până la 5-6 metri, în așa numitele privaluri, carele se opreau. Era în Martie; simțeai frigul și umezeala chiar dacă erai îmbrăcat în dolman vătuit. Dar tractoriștii n'au stat pe gânduri. Ei știau că era necesar să se termine arătura și însămânțările la timp. Și în acele friguroase zile de Martie, tractoriștii s'au dezbrăcat la piele, și-au venit înot până la carele cu combustibil. Au legat butoaiele cu funii și, înotând, le-au împins până la malul grindului. Acolo, le-au legat cu lanțuri și le-au tras cu tractoarele până sus. Așa au făcut la grindul Pucioasa, la grindul Călțun și la toate celelalte grinduri arate și însămânțate în neuitata primăvară a anului 1950.

Lupta cu apele n'au purtat-o numai tractoriștii; tot atunci s'a dat și bătălia pentru salvarea oilor gospodăriei dela înec. Toată iarna aceea, Borcea fusese înghețată tun. Spre desprimăvărare s'au pornit zăpoarele. Undeva, în josul apei, spre Fetești, ghețurile au întâmpinat o piedică. Și s'au încălecat unele peste altele. Indărătul grămezii de ghețuri, apele au început să crească. Oile nu mai puteau fi ținute în baltă. Trebuiau aduse dincoace, pe platoul comunei Pietroiu. Altminteri, într'o singură zi, apele crescute ale Borcei ar fi purtat în spuma lor sute de oi înecate. Și atunci, în acel moment deosebit, ciobanul Andrei Apolzan și tovarășii săi oieri și-au arătat nu numai curajul, dar și dragostea fierbinte pentru avutul obștesc. Rămâsese ca un pod, pe Borcea, o porțiune de ghiață dela un țărm la celălalt. Pe acolo s'au hotărît ciobanii să-și ducă oile. Ca un cap de pod pe front, în timpul unei retrageri — așa arăta țărmul în locul unde Borcea era încă înghețată. In simplitatea lor necăutată, vorbele ciobanului Andrei exprimă limpede dramatismul acelor ceasuri grele:

— Era o hărmălaie nemaipomenită la vadul de ghiață. Locul era plin de care încărcate cu piese și mașini, registre și birouri. Am întins bălegar peste luciul gheței ca oile să nu alunece. Pe mine mă ardea sufletul de grija oilor, să nu se rupă ghiața cu ele. Era greu. Când înșiram batalii în frunte, înspăimântate de vuietul apelor, oile se îngrămădeau toate la un loc. Ar fi plesnit ghiața sub greutatea lor. Am făcut roată cu oile în jurul armanului și abia am izbutit să le înșir pe ghiață câte una-două. Am pus corlăți (un fel de strungi) pe țărmul Borcei, să treacă oile în șir, să nu vină buluc. Simțeam că și așa se lasă ghiața ca guma. Izvora apa șuvoaie pe marginea pârtiei. La malul celălalt, un capăt din ghiață s'a rupt, că se învălmășiseră oile. Dar tot le-am scăpat. Așa am trecut...

...Și ploile cad binefăcătoare, când omul minunatei noastre epoci poruncește și vrea!

*

Revărsarea aceea de ape din primăvara anului 1950 a fost sortită să fie cea din urmă. Fiindcă, după câteva luni, în lupta împotriva apelor, muncitorii agricoli dela gospodăria de stat Pietroiu au câștigat un ajutor hotărîtor. Au venit zeci de buldozere, screpere și excavatoare și s'a pornit la înălțarea digului. In doi ani, pe o lungime de peste 45 de kilometri au fost excavați milioane de metri cubi de pământ. In calea apelor s'a ridicat un parapet uriaș care apără o întindere de 18.000 de pogoane. Acolo unde până cu câțiva ani în urmă locurile păreau cu totul potrivnice așezării statornice a omului și civilizației, se ridică acuma, plină de măreție, o gospodărie agricolă gigant. Inchipuiți-vă o unitate agricolă care cuprinde în hotarele ei 18.000 de pogoane! Cât despre roade, ele sunt de măsura acestei uriașe unități de muncă. Anul trecut au fost livrate statului, peste plan, 40 vagoane de produse agricole. Iar în anul acesta, muncitorii gospodăriei și-au luat angajamentul să dea peste plan, zeci de vagoane de produse legumicole, cerealiere și zootehnice. In lunile de sezon, lucrează la această gospodărie peste 6.000 de muncitori agricoli.

In primăvară s'a terminat amenajarea unei grădinării de peste 1.500 de pogoane. S'au săpat kilometri întregi de canale și șanțuri intermediare de irigație. Mașina stației de pompe, construită la Uzinele „23 August", cu o capacitate de 220 cai putere, are un debit de absorbție de 800 litri pe secundă.

Tarlalele gospodăriei ofereau în miezul verii un peisagiu impresionant. Grâul auriu contrasta cu verdele fraged al foșnitoarelor lanuri de porumb, cu verdele smălțuit de flori al întinselor pășuni artificiale și cu rozetele de aur ale tarlalelor de floarea soarelui.

In plină dezvoltare, gospodăria agricolă de stat Pietroiu are în perspectivă amenajarea unei orezării de 3.500 de hectare, mărirea

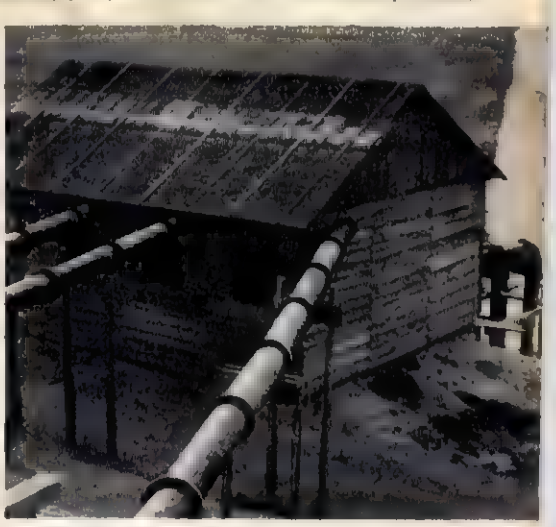

Stația de pompe a gospodăriei: a apărut iar apa între Dunăre și Borcea. Insă nu dezlănțuită ca altădată, ci îmblânzită, supusă puterii uriașe a omului.

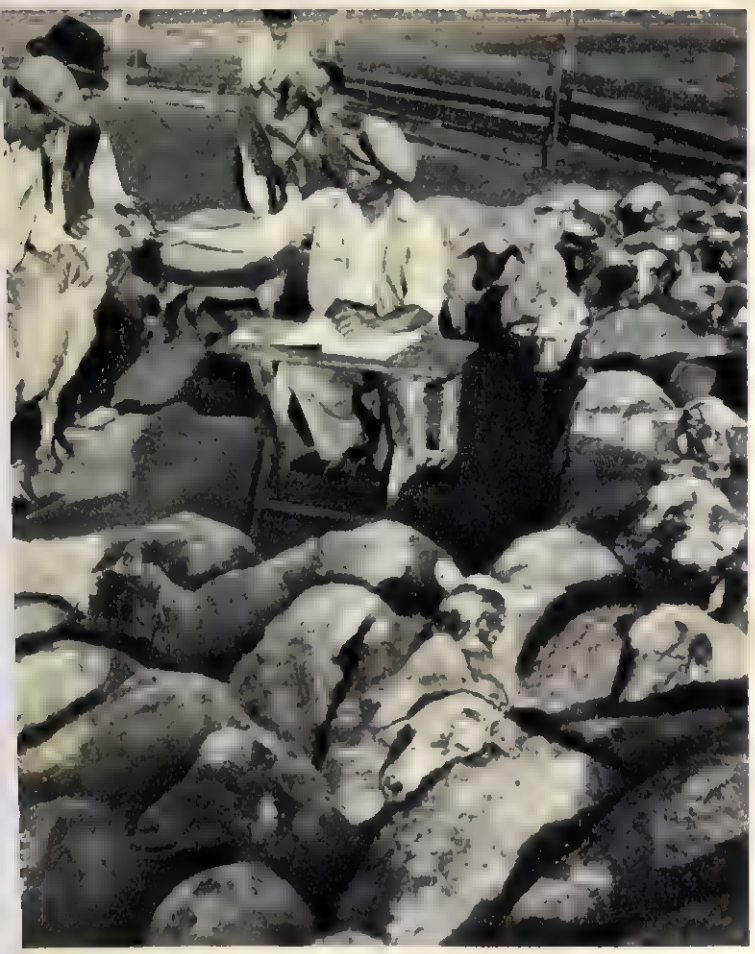

Oile cele mai frumoase și sănătoase sunt alese pentru prăsilă. Cantități însemnate de brânzeturi, carne și lână sunt trimise în fiecare an spre orașele patriei noastre, din ferma zootehnică a gospodăriei.

grădinăriei la 2.000 de pogoane și înființarea unei ferme cu 1.000 de vaci!

*

Nu e ușor de fel să gospodărești un asemenea gigant al agriculturii. În zorii fiecărei zile, cu mult înainte de răsăritul soarelui, un docar stă gata de plecare în fața cladirii administrației. Din birou iese un om cu fața negricioasă, arsă de soare. De sub cozorocul șepcii i se ivesc cărlionții castanii ai părului răvășit. Acesta-i Dumitru Pârvu, inginerul șef al gospodăriei. Zilnic, acest om parcurge cu docarul zeci de kilometri, în mijlocul fuioarelor de praf, prin pânza deasă a ploilor torențiale, ori prin cuptorul arșiței. Deco-l asemuiesc cu un poet avântat când pare a fi un om aspru și sgârcit la vorbă? Fiindcă una din caracteristicile esențiale ale poetului este imaginația. Și la acest om, care n'a trecut prin biblioteca unei școli de literatură ci prin laboratoarele Institutului Politehnic, imaginația înaripată constitue una din cele mai puternice trăsături de caracter. Îi pun zeci de întrebări și el tace. Într'un târziu răspunde:

— Dumneata mă'ntrebi de una, de alta. Să nu te superi dacă mă vezi că tac. Mă gândesc. Mă duce gândul la viitoarea orezărie, la viitoarele câmpuri de bumbac...

Ceasuri întregi docarul aleargă în goana cailor, ca într'un tablou cinegetic al Bărăganului zugrăvit de Odobescu. Și totuși, în omul din acest minuscul punct mișcător acționează o uriașă energie creatoare. Cum a măsurat inginerul Dumitru Pârvu, întâia oară, geometria tarlalelor în care vara unduiesc în bătaia soarelui adevărate mări de cereale date în pârg? Să folosească ruleta, ar fi însemnat săptămâni, poate chiar luni întregi de lucru migălos. Ar fi fost aidoma măsurării debitului Borcei cu paharul. Imaginația bogată și productivă i-a venit îndodată în ajutor. A legat o batistă la roata docarului. Știa că circonferința roții era de doi metri și șaptezeci. A pornit docarul, a numărat turațiile roții după numărul de învârtituri ale batistei și a calculat kilometrii viitoarelor tarlale.

*

Pe întinsele tarlale și-au vuit de curând cântarea secerătorile-legători și combainele autopropulsate, aceste impresionante corăbii ale stepei. În vara acestui an, aci s'au recoltat peste 3.000 kgr. de grâu la hectar, față de 1.149 kgr. recoltate anul trecut. La capătul fiecărei zile de lucru, combainerul Ilie S. Victor a putut raporta: „Și astăzi am strâns 20.000 kgr. de grâu...“

Pare departe ziua când întâile brigăzi de tractoare au desțelenit aceste meleaguri sălbatice.

Tractoristul de atunci, comunistul Ivan Ion, a ajuns administratorul secției zootehnice dela Șocariciu. Tânărul care răspundea de șuruburile și supapele unui singur tractor, răspunde acum de mii de oi, porci, vaci și cai, stupi și păsări.

Iar ciobanul Andrei Apolzan, tânărul modest și simplu, are acum în grija sa 12.000 de oi. Cu ani și ani în urmă, când nu lucra la gospodăria de stat, se încingea la brâu cu obielele ude ca să le usuce. Înflorea carnea pe el de frig. Mălaiul puțin ce-l avea se uda în desagi, se făcea ca piatra.

Acum viața lui e alta. Figurile vechilor ciobani cu cămășile rupte, spălate în zer ca să fie mai trainice, au fost înlocuite de chipul ciobanului modern, îmbrăcat în haine de protecție vătuite, încălțat în bocanci călduroși. Despre vremea veche, Andrei Apolzan spune că trăia în „mama mizeriei“. Te uiți la el cum e mic de stat, îndesat și puternic, iute în mișcări ca argintul viu, îndrăznet și încrezător în viitor.

În 1950 a fost trimis cu o delegație de țărani muncitori în Uniunea Sovietică. A văzut în Caucaz crescătorii de oi merinos, imense pășuni artificiale și s'a întors după două luni cu mintea doldora de planuri. Pe urmă, a plecat pentru optzeci de zile la o școală de maiștri crescători de oi.

Acum conduce și organizează complicata muncă de creștere a oilor. Operații complexe, la care se cere o bogată pregătire tehnică, le face azi ciobanul Andrei Apolzan, în care te simți îndreptățit să vezi pe zootehnicianul de mâine.

Dela bățul de corn fiert în seu de oaie, dela farmecele cu cenușă de lână și dela doinele cântate din caval în bătaia ploilor și ninsorilor, până la cunoștințele zootehnice câștigate azi de ciobanul Andrei Apolzan, drumul e aidoma celui dela descoperirea focului până la energia închisă în gămălia chibritului.

*

Dar ceeace alcătuește o noutate extraordinară, pentru aceste locuri pustii până nu de mult, este fără îndoială ploaia artificială, complicata instalație pusă să ude sute de hectare de grădină. Acum, pe aceste meleaguri altădată sălbatice, omul înarmat cu cea mai modernă tehnică, leagă și dezleagă ploile, învârtind de o rotiță, apăsând pe manetele postului de comandă și control. Aici, deocamdată pe o întindere de câteva sute de hectare, ploile cad binefăcătoare când omul minunatei noastre epoci, poruncește și vrea!

Cântarele au avut mult de lucru și în vara asta la Pietroiu: ele au măsurat în sute și sute de tone peste plan birueința muncitorilor gospodăriei.

Mii de lăzi cu legume pornesc spre piețele centrelor muncitorești. Sunt raportul concret al hamicilor muncitori dela Pietroiu: „Tot mai multe produse pentru hrana poporului muncitor.“

Măreţul edificiu al Operei de Stat din Bucureşti pe care harnicii noştri constructori l-au făurit într'un timp foarte scurt. Această strălucită realizare a regimului de democraţie populară este încă un rod al politicii partidului nostru care şi-a pus ca ţel suprem ridicarea nivelului de trai material şi cultural al poporului muncitor.

Finețea lujerelor de cristal ale candelabrelor, măestria rară a ornamentelor ce împodobesc pereții, coloritul viu al covoarelor, reflexele în zeci de culori ale marmorei îți încântă ochiul și-ți desfată sufletul atunci când te afli în hall-ul Operei de Stat.

În această minunată sală vor răsuna acordurile muzicii lui Enescu și Ceaicovschi, Mozart și Glinca. În curând, la începerea noii stagiuni artistice, mii și mii de oameni ai muncii vor putea viziona spectacole de înalt nivel artistic.

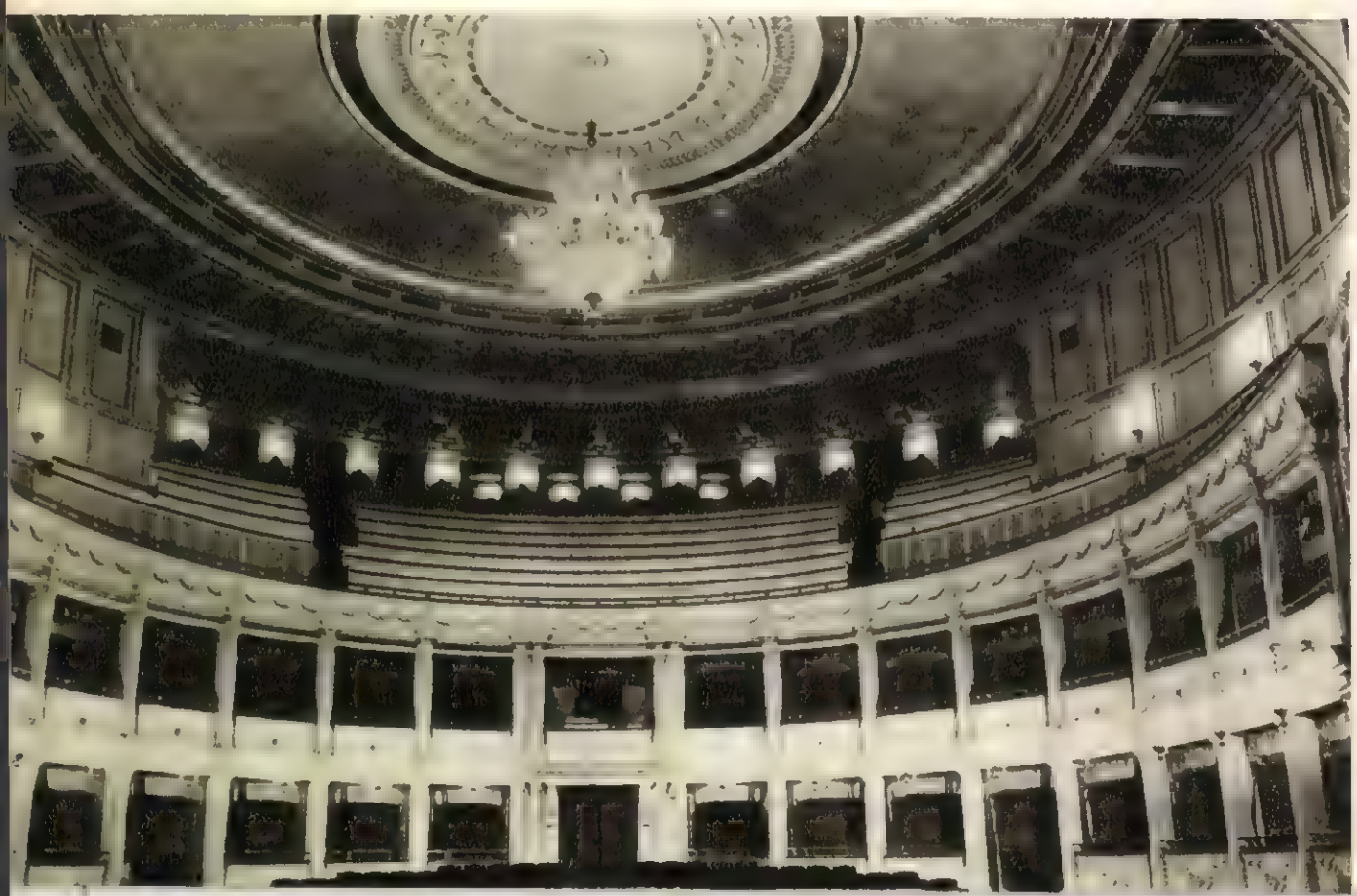

DUPĂ RIDICAREA PRIMULUI AVANS

Anul acesta de recoltă bogată a adus și în casele colectiviștilor noștri mult belșug și bucurie.

Au fost împărțite avansurile de 40%. Cu acest prilej colectiviștii și-au exprimat, prin calde cuvinte, dragostea și recunoștința lor față de Partidul și Guvernul nostru care-i ajută necontenit să-și ridice nivelul de trai și cultural. El și-au manifestat în același timp hotărîrea de a nu-și precupeți eforturile pentru ridicarea producției agricole, pentru asigurarea unei aprovizionări din ce în ce mai bogate, la prețuri cât mai ieftine, pentru cei ce muncesc la orașe.

Numai de un an, țăranul sărac Barbu Dumitru a intrat în gospodăria colectivă a comunei Vidra, regiunea București. Avansul din recoltele bogate ale anului acesta a adus belșug în mijlocul familiei sale. Pentru cele 260 zile-muncă el a luat numai drept avans 800 kg. grâu, 500 lei și alte produse agricole. În fotoreportaj, puteți urmări felul cum și-a rezolvat tov. Barbu Dumitru diferite probleme, după ridicarea avansului.

Căruța colectivistului Barbu Dumitru duce spre casă grânele luate drept avans.

„800 kg. grâu" — socotește colectivistul Barbu. „Din asta pot să duc ceva și la cooperativă și să târguesc pe banii ce mi se cuvin pentru el, câte ceva pentru mine, nevastă și copii".

O parte din produsele muncii lui, Barbu Dumitru le vinde cooperativei din sat. „Iar lei bani" — îi spune zâmbind funcționarul cooperativei, obișnuit să-l vadă des la cooperativă.

Trebuesc rochițe pentru fetițe, pantofi. Ele sunt cumpărate cu banii luați pe grânele din avans, dela cooperativa bine aprovizionată, a satului.

Pe nserat, mulțumită de roadele muncii sale, familia colectivistului merge la Căminul Cultural. Acolo se poate vedea un film, se poate asculta muzică și ziua se'ncheie plăcut

ZIUA AVIAȚIEI R. P. R.

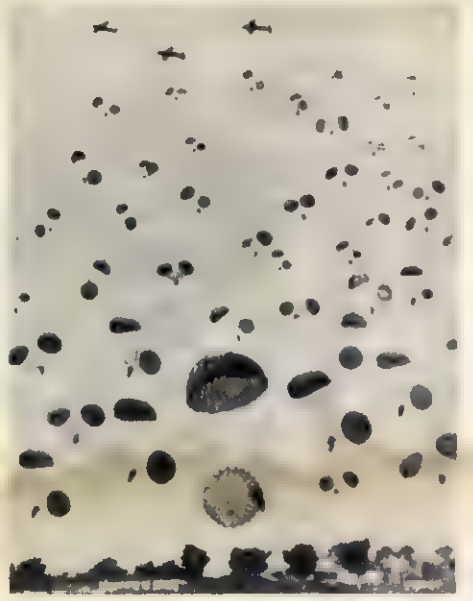

Duminică 6 Septembrie a fost sărbătorită în toată țara Ziua Aviației Republicii Populare Române. Dela planoarele conduse cu măestrie de tineri care și-au însușit tainele sborului fără motor și până la avioanele de mare viteză pilotate cu precizie și îndrăzneală, întreaga demonstrație a arătat nivelul înaintat la care a ajuns aviația noastră, a dovedit măestria sburătorilor noștri, stăpâni pe tehnica nouă și însuflețiți de dragoste adâncă pentru patria populară. În fotografii: Plutind în bătaia vântului deasupra aeroportului Băneasa, parașutele multicolore, mânuite cu măestrie, coboară ușor spre pământ (dreapta). În cadrul unei adunări festive care a avut loc cu prilejul Zilei Aviației R. P. R. a fost înmânat Steagul Roșu al C. C. al U. T. M. unei unități de aviație fruntașe (stânga).

Spectacolele Teatrului Național din Cluj în Capitală

De un deosebit succes s'au bucurat în rândurile publicului bucureștean, spectacolele date de colectivul Teatrului Național din Cluj cu piesele „Cei din urmă" de Maxim Gorchi și „Othello" de W. Shakespeare. În fotografie, o scenă din celebra piesă „Cei din urmă".

La campionatele de atletism ale R. P. R. pe anul 1953, atleta Ana Șerban (asociația sportivă Progresul) a realizat un nou record național la proba de 80 m. garduri parcurgând această distanță în 11,5 secunde, depășind timpul de 11,6 secunde pe care îl obținuse cu o zi înainte. Noul record poate fi situat printre primele din lume la această probă. În fotografie: Ana Șerban în timpul antrenamentului

Cursurile au început... Școala și-a deschis larg porțile și clasele luminoase, împodobite de sărbătoare și-au primit elevii. În față, ei au un an nou de muncă și sunt hotărîți să învețe cât mai bine, pentru a-și putea însuși tot mai multe cunoștințe pe care când vor fi mari le vor pune în slujba înfloririi Patriei. Și în fața învățătorilor și profesorilor s'a deschis un nou an de muncă. Să crești, să educi așa cum se cuvine pe cetățenii de mâine, nu-i o treabă ușoară; trebue să găsești cele mai bune metode de predare, de îndrumare. Aceste probleme le dezbate consiliul metodic al școlii Profesionale Electrotehnice nr. 25 din Capitală, în consfătuirea pe care o reprezintă fotografia noastră.

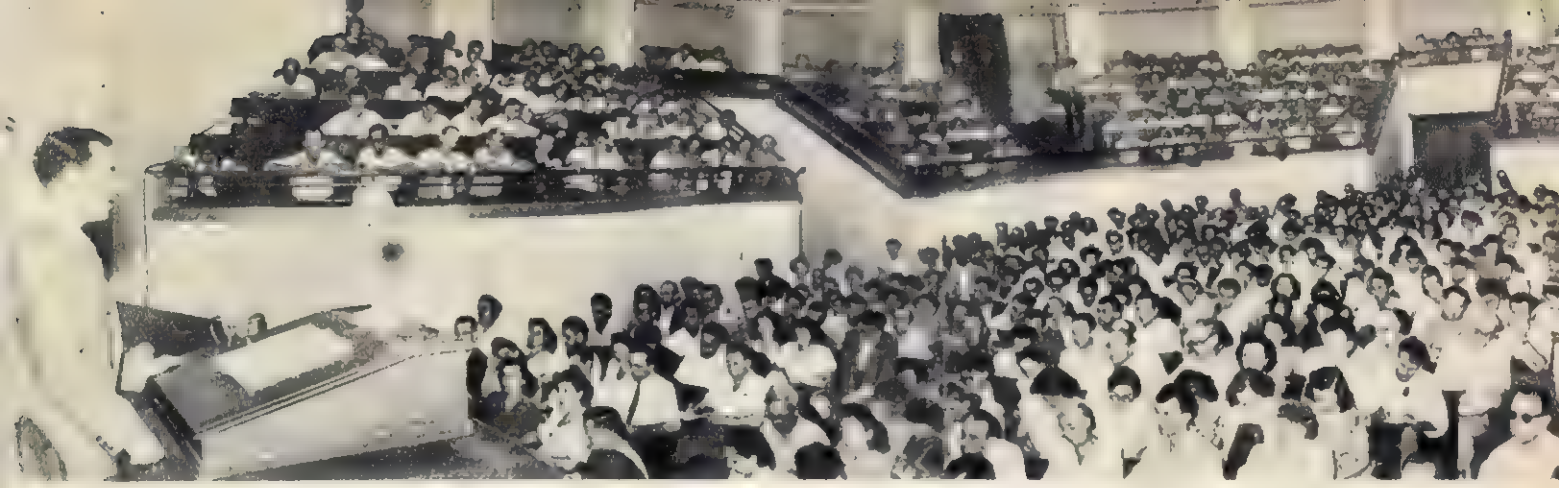

Hotărîrea C.C al P. M. R. cu privire la pregătirea noului an şcolar 1953-1954 în învăţământul de partid, pune în faţa tuturor organizaţiilor de partid, sarcina de a ridica studiul marxism-leninismului pe o treaptă superioară. În întreaga ţară se desfăşoară larg munca pentru aplicarea în viaţă a acestei importante Hotărîri a Comitetului Central al Partidului. În fotografie : aspect dela deschiderea cursurilor Universităţii serale de marxism-leninism de pe lângă Comitetul Oraşânesc Bucureşti al P. M. R.

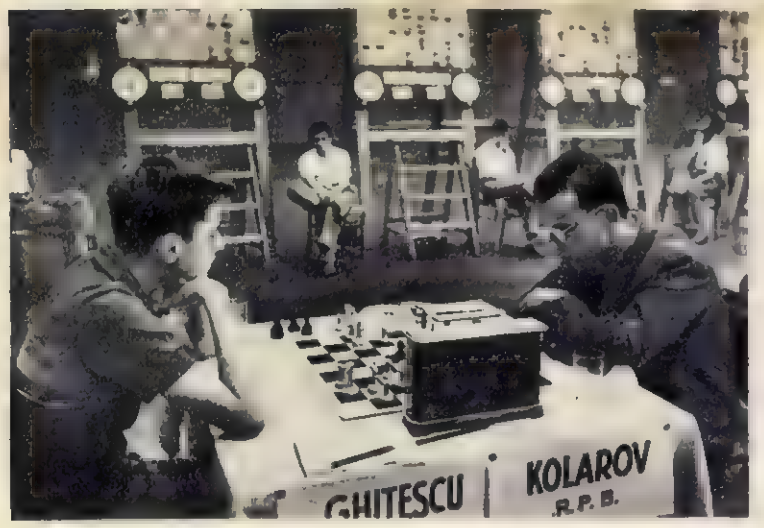

O ÎNTÂLNIRE PRIETENEASCĂ

În primele zile ale lunii Septembrie, capitala patriei noastre a găzduit întâlnirea prietenească dintre şahiştii juniori ai R. P. Bulgaria şi R. P. Române. După o luptă interesantă această întâlnire s'a încheiat cu victoria tinerilor şahişti români care au dat dovadă de o bună pregătire, întrecându-l pe şahiştii bulgari cu $13^1/_2 - 10^1/_2$. În fotografie: se dispută partida A. Colarov — T. Ghiţescu. Victoria acestei partide a revenit celui dintâi.

O gospodărie agricolă de stat fruntaşe

În anul acesta colectivul gospodăriei agricole de stat „Bragadiru" din regiunea Bucureşti, a lucrat şi întreţinut în bune condiţiuni 716 ha. însămânţate cu culturi legumicole. Pentru excepţionale rezultate obţinute, el a primit Steagul Roşu de producţie pe ţară în ramura legumicolă.

Într'o Duminică, de început de toamnă, în pădurea Băneasa. Mii şi mii de oameni au venit să petreacă o zi de odihnă la iarbă verde. Pe terasa restaurantului, orchestra cântă cu foc. Acordurile săltăreţe răsună în toată pădurea. Din loc în loc îţi fac cu ochiul bunătăţile de pe mesele bufetelor publice. Pe ringul de dans perechi, perechi, se leagănă în ritmul unui vals. În pădure, grupuri de oameni veseli aşezaţi pe iarbă, la umbra deasă, în jurul unei mese capioase, bine stropită cu bere rece. Alături, rezemate de copaci, se odihnesc bicicletele şi motocicletele. Pe estrada din faţa terasei se perindă echipe de tineri artişti amatori. O echipă dela I. T. B. dansează cu foc un joc bănăţean. Acum câţiva tineri interpretează cu humor o scenetă satirică. Spectatorii râd din toată inima. Prea repede se lasă seara peste pădurea Băneasa. Cuprinşi de o oboseală plăcută, oamenii se îndreaptă spre staţia de autobuze. — Când ne-o fi mai rău, aşa să ne fie — spune râzând un om între două vârste.

LEV TOLSTOI

TITAN AL LITERATURII RUSE ŞI MONDIALE

Discutând odată cu Gorchi despre Lev Tolstoi, Lenin a spus : „Ce scriitor din Europa ar putea sta alături de el?" Şi tot el a răspuns: „Niciunul".

Intr'adevăr, atât îndelungata activitate literară, cât şi vasta şi originala sa creaţie, îl situează pe Lev Tolstoi în rândul celor mai de seamă scriitori ai literaturii ruse şi mondiale. Debutând în literatură în anii de destrămare a regimului feudal. Tolstoi a oglindit în opera sa o perioadă uriaşă din istoria poporului rus, marcată de evenimentele anilor 1861 şi 1905. Este epoca de mari prefaceri sociale când se clatină din temelii întreaga orânduire a vechii Rusii, când se dezvoltă cu o repeziciune uimitoare capitalismul rus. Dar în ciuda aparenţei prosperităţi, noua orânduire este inevitabil condamnată la pieire şi „repetiţia generală" din 1905 dovedeşte în mod strălucit vigoarea luptei proletariatului.

Tolstoi a lăsat o grandioasă moştenire literară: nuvele şi povestiri, ca trilogia autobiografică „Copilărie - Adolescenţă - Tinereţe", „Povestiri din Sevastopol", „Dimineaţa unui moşier", „Lucerna", „Cazacii", „Trei morţi", „Moartea lui Ivan Ilici", „După bal", drame ca: „Puterea întunericului" şi „Cadavrul viu", comedia „Roadele învăţăturii" şi minunatele romane, reprezentând adevărate culmi ale genului: „Război şi Pace", „Ana Carenina", „Invierea". Pe bună dreptate spunea Maxim Gorchi: „El ne-a povestit despre viaţa rusă aproape tot atât cât întreaga noastră literatură. Importanţa istorică a operei lui Tolstoi trebue văzută în sinteza pe care el a dat-o întregii vieţi a societăţii ruse din secolul al 19-lea".

Dar, pentru a putea da o sinteză a vieţii poporului rus, atât de bogată în evenimente în secolul al 19-lea, se cerea intuiţia unui artist genial şi preocuparea constantă şi adâncă de problemele contemporaneităţii. Amândouă aceste trăsături sunt caracteristice pentru Tolstoi, şi ca om, şi ca scriitor. Subliniind într'o scrisoare că „un gânditor sau un artist nu pot rămâne niciodată pe înălţimi olimpice... ei sunt totdeauna frământaţi şi preocupaţi de probleme", Tolstoi nu a fost niciodată, în tot timpul bogatei şi îndelungatei sale activităţi, un spectator impasibil al lumii. Intrebările adolescenţei, încercările de soluţionare a antagonismului dintre moşieri şi ţărani, încercările zadarnice din anii maturităţii de îmbunătăţire a traiului iobagilor ca şi concluziile morale, social-teoretice şi practice la care a ajuns la sfârşitul vieţii, ne înfăţişează existenţa marelui scriitor ca un şir neîntrerupt de frământări determinate de dorinţa de a îndrepta temeiurile strâmbei orânduiri sociale în mijlocul căreia trăia. Depăşind cu mult orizontul şi concepţiile clasei sale, Tolstoi ne apare ca un căutător de adevăr şi dreptate într'o lume de rânduieli prin firea lor nedrepte.

Drumul complex al vieţii şi creaţiei scriitorului n'a fost înţeles lipsit de sinuozităţi şi

L. N. Tolstoi

poziţii contradictorii. In genialele sale articole consacrate marelui artist, Lenin a arătat că origina contradicţiilor lui Tolstoi stă în „oglindirea acelor condiţii cu totul complexe, contradictorii, acelor influenţe sociale, tradiţii istorice, care determinau psihologia diferitelor clase şi a diferitelor pături ale societăţii ruseşti, în epoca de după reformă dar înainte de revoluţie". Contradicţiile din opera lui Tolstoi, ca şi caracterul falimentar, greşit, al soluţiilor practice propuse de el, al întregii sale filosofii— „tolstoismul" — sunt o consecinţă a poziţiei de pe care scriitorul a considerat fenomenul de viaţă.

Dar nu acesta este lucrul principal de care trebue să ţinem seama în aprecierea operei tolstoiene. Lenin arată în articolele sale că Tolstoi este mare prin vigoarea neîntrecută a realismului său. Tolstoi este scump clasei muncitoare şi întregii omeniri progresiste prin demascarea şi negarea orânduirii sociale bazate pe exploatare, prin condamnarea necruţătoare a falsităţii şi minciunii care dominau societatea feudală şi capitalistă.

Cabinetul de lucru dela Iasnaia Poliana. Mobila şi toate obiectele au rămas aşezate aşa cum se găseau în ziua morţii scriitorului.

Simpatia adâncă pentru omul simplu, pentru ţăranul rus, pentru frumuseţea lui morală şi spirituală apare încă în primele scrieri ale lui Tolstoi, mai ales în „Povestiri din Sevastopol". Cu talentul său de mare psiholog, scriitorul a ştiut să redea toată dialectica sufletului uman, zugrăvind minunate portrete de soldaţi ruşi puternici, curajoşi, însufleţiţi de un adânc patriotism. Figurile ostaşilor patrioţi apar şi mai luminoase în contrast cu vanitatea, laşitatea, egoismul clicii ofiţereşti.

Intre anii 1863—1869, Tolstoi lucrează la vasta epopee „Război şi Pace". Această amplă frescă a vieţii ruseşti din preajma şi din timpul războiului pentru apărarea ţării din 1812 este o minunată glorificare, un adevărat imn de slavă închinat poporului rus. Scriitorul şi-a ales anume această epocă glorioasă din istoria Rusiei, când forţele poporului, calităţile lui sufleteşti s'au vădit cu vigoare deosebită. Scopul principal urmărit de scriitor a fost înfăţişarea eroismului şi vitejiei poporului rus, în lupta împotriva cotropitorilor străini. Tocmai deaceea eroul principal al romanului, motorul întregii acţiuni şi autorul victoriei este poporul. Victoria strălucită asupra lui Napoleon apare ca o consecinţă directă a patriotismului maselor populare, a oamenilor ruşi simpli pentru care nu se punea problema dacă sub stăpânirea francezilor va fi bine sau mai rău, căci pentru ei viaţa sub stăpânirea unor străini era de neconceput.

Problema relaţiilor dintre ţărănime şi clasele exploatatoare, ca şi a complexului întreg de relaţii economice şi sociale generale de transformare a Rusiei într'un stat capitalist, au format obiectul preocupărilor scriitorului în romanul „Ana Carenina" scris între 1873—1877. In această frescă a vieţii contemporane lui, Tolstoi a exprimat toată repulsia şi ura pe care i-o provocau noile relaţii capitaliste. Frământările eroului Levin ridică din nou problema imposibilităţii de împăcare a antagonismului dintre boieri şi ţărani şi, în acelaş timp, dovedesc încăodată ineficacitatea bunelor intenţii personale ale autorului.

Demascarea cea mai viguroasă a societăţii capitaliste o găsim în ultimul roman al lui Lev Tolstoi: „Invierea". Aici sunt judecate şi aspru condamnate instituţii de bază ale statului burghez: justiţia, proprietatea privată, familia burgheză. Sintetizând într'un tablou puternic aspectele cele mai variate ale vieţii în societatea burghezo-moşierească, scriitorul a demascat realitatea ce se ascundea în dosul frazelor frumoase şi morale, pentru a arăta lumii întregi esenţa hidoasă, necinstită, imorală a acestei lumi. Romanul acesta a avut un uriaş răsunet social. A fost una din loviturile cele mai puternice pe care literatura rusă progresistă le-a adus orânduirii de stat ţariste.

Scriitorul francez Romain Rolland a asemuit creaţia lui Tolstoi cu o poartă deschisă spre universul cel fără de margini, subliniind prin aceasta valoarea şi importanţa ei uriaşă. Grandioasă şi unică prin măreţia ei artistică, opera lui Tolstoi nu şi-a pierdut cu nimic actualitatea. Lenin a arătat că scrierile lui Lev Nicolaevici vor fi totdeauna „apreciate şi citite de masse, când acestea îşi vor crea condiţii umane de viaţă", sfărâmând jugul moşierilor şi capitaliştilor. Astăzi, la sărbătorirea a 125 de ani dela naşterea acestui titan al literaturii ruse şi mondiale, opera sa se bucură de o înaltă preţuire în rândurile oamenilor muncii din ţara noastră, care au sfărâmat pentru totdeauna cătuşele robiei împotriva căreia protestase cu atâta vehemenţă genialul artist.

Ana GÂTLAN

Tineri maeștri

Școala de coreografie de Stat din Leningrad este cea mai veche școală de balet din Rusia. In cele două secole și jumătate ale existenței sale, școala a pregătit o întreagă pleiadă de maeștri strălucițl ai baletului, printre care balerine sovietice atât de vestite ca Galina Ulanova și Natalia Dudinscaia.

Școala de coreografie din Leningrad este frecventată de fii de muncitori, funcționari și țărani, tineri aparținând diferitelor popoare din Uniunea Sovietică. Iat-o pe eleva Nina Timofeeva, fiică de inginer; Galia Pocrâșchina, o fată deosebit de talentată, este fiică de portar, Natașa Alexandrova este fiică de balerină. Gherman Ianson, fiu de funcționar, termină școala anul acesta.

Toți absolvenții școlii de coreografie din Leningrad vor fi angajați îndată după absolvirea școlii la diferite teatre ale U.R.S.S.

Invățământul în școala de coreografie este gratuit. Incepând din clasa a VII-a elevii primesc bursă. O parte din elevi — în număr de 150— locuiesc în internatul școlii și primesc toată întreținerea din partea Statului.

Doi fruntași ai școlii: Natalia Alexandrova și Gala Barbu

Tinerii spectatori din toată lumea au putut cunoaște în zilele Festivalului arta desăvârșită a uneia din cele mai vechi instituții coreografice din lume: școala de balet din Leningrad, distinsă cu ordinul „Steagul Roșu".

Impecabila execuție din punct de vedere tehnic și artistic a unui program în care s'a remarcat varietatea lucrărilor clasice prezentate, cât și interesanta alegere a dansurilor popoarelor sovietice frățești, dovedesc atenția deosebită acordată de conducerea școlii atât baletului clasic și tradiției lui, cât și însușirii creatoare a tezaurului dansului popular.

In interpretarea dansurilor și a fragmentelor din baletele clasice și contemporane s'a simțit puternicul accent pe care îl pune școala nu numai pe tehnică și formă dar în primul rând pe conținutul interpretării. Este într'adevăr aproape de necrezut cum tineri între 14 și 18 ani pot interpreta atât de adânc și sincer, pot simți și reda atât de puternic o gamă de situații și de stări sufletești atât de diferite. Acesta este rodul educației puternic sprijinite pe cunoașterea a ceeace este mai bun în om, educație ce o primesc elevii în procesul muncii în sălile de balet, la cursurile practice și la materiile teoretice.

Programul cu care s'a prezentat școala de coreografie din Leningrad a cuprins în prima parte actul al IV-lea din baletul sovietic „Gaianeh" de Haciaturian, iar în cea de a doua parte fragmente din baletele clasice „Lacul lebedelor" de Ceaicovschi, și „Don Quijotte" de Minkus, o suită sportivă și o serie de numere de concert.

Interpreta plină de căldură și de expresivitate a lui Gaianeh — Olga Zabotchina — Slava Kuznețov în rolul lui Armen, Tatiana Legat și Jura Umrihin — care au interpretat cu multă finețe și vioiciune rolurile Nune și Colen — au izbutit ca, împreună cu restul ansamblului, să aducă pe scenă un crâmpei din viața minunată a oamenilor din colhozurile Armeniei Sovietice.

In partea a doua a programului s'a prezentat „Pas de deux" din actul al III-lea al baletului „Lacul lebedelor", executat cu multă precizie tehnică și artistică de către elevii absolvenți Nina Timofeevna și Gherman Ianson. Deși foare tineri, interpreții rolurilor Otilia și Siegfried au creat cu maturitate caracterele personagiilor lor.

A urmat apoi numărul „Vânătorul și pasărea" de Iacobson, pe muzică de Grieg, în interpretarea elevilor absolvenți Emma Mincionoc și Adolf Hamzin. Trebue remarcat înainte de toate coreografia tânărului și talentatului maestru de balet Iacobson.

Trebue subliniată deasemenea execuția impecabilă a duetului din „Don Quijotte", interpretat de către Liudmila Marcovina și Saşa Gribov.

Olga Zabotchina, interpreta rolului Gaianeh, a dovedit și în dansul „Panaderos" din baletul „Raimonda" de Glazunov, întinsa gamă a posibilităților ei atât ca balerină clasică, cât și ca dansatoare de caracter plină de temperament și viață.

Dar un număr ce a entuziasmat întreaga sală prin interpretarea sa plină de humor, a fost „Cocoșii saltimbanci", realizat de Jura Umrihin și Alexei Jitcov. Ambii — minunați artiști, cu frumoase aptitudini comice — au păstrat cu multă finețe caracterul satiric al dansului, ferindu-se de a cădea în șarjă.

Astfel, tinerii elevi ai școlii de coreografie din Leningrad, soli ai artei coreografice sovietice, au dovedit încă odată lumii întregi înaltul nivel al artei sovietice, au arătat prin dansul lor, prin tinerețea lor proaspătă, că ei doresc și vor apăra cu dârzenie pacea.

Un grup de elevi ai școlii de coreografie (de la stânga spre dreapta) Gherman Ianson, Natașa Alexandrova, Nina Timofeeva și Gala Barbu.

Cora BENADOR

elevă a școlii de coreografie din LENINGRAD

Scenă din baletul „Pasărea și vânătorul".

La sala de repetiții, în timpul studiului. Mișcările viitoarelor balerine, eleve ale școlii de coreografie din Leningrad, sunt pline de grație. →

PE COLINELE LENIN

Cameră de odihnă a studenților în noua clădire a Universității de Stat din Moscova.

Reportaj de Evgheni REABCICOV Fotografii de A. GOSTEV

Iată Universitatea!

Dincolo de șerpuirea albastră a râului Moscova, pe înălțimile verzi ale colinelor Lenin, s'a înălțat spre nori în văzul întregii Capitale colosul de piatră albă al noii Universități de Stat „M. V. Lomonosov" din Moscova.

Încă de pe drumul care duce spre palat ochii surprind numeroase grupuri de excursioniști, mergând agale pe aleile adumbrite, oprindu-se lângă balustrada de granit a colinelor Lenin: de aici se deschide privirii o priveliște de o rară frumusețe, asupra întregii Moscove. Acolo, la periferia orașului, unde se întindeau plantațiile de varză ale unui sovhoz, a fost creat acum un centru raional nou, raionul de Sud-Vest al Capitalei. In curând, către acest raion se va întinde traseul liniei a cincia a metropolitanului din Moscova.

Intre cheiul râului Moscova și uriașa clădire a Universității se întinde o terasă enormă: un teritoriu nivelat cu grijă, cu terenuri și artere de circulație asfaltate, cu squaruri și alei, împodobit cu havuzuri și sculpturi.

Dealungul parapetului de piatră al bazinului, situat în centrul terasei, au fost desvelite douăsprezece busturi de granit în cinstea memoriei unora dintre cei mai vestiți savanți ruși. Ceva mai încolo, lângă intrarea principală, se ridică sculpturi monumentale din bronz, reprezentând doi studenți — un tânăr și o tânără — cu cărți în mână, iar sus, sub cupola clădirii, statuile reprezentând figurile unui muncitor și a unei colhoznice, dăltuite cu măestrie din piatră albă.

Imbrăcat în granit roșu, soclul masiv al uriașei clădiri începe dela cota situată la 75 de metri deasupra nivelului râului Moscova. Dela această cotă se ridică, înalte de 243 metri, cele 38 de etaje ale corpului principal, fără a mai socoti etajele subterane. Inălțimea la care se ridică clădirea, față de nivelul râului Moscova, reprezintă 317,55 metri. Impreună cu pădurea-parc și grădina botanică, Universitatea ocupă un teritoriu de 320 de hectare, iar volumul total al celor peste 45.000 de diferite încăperi ale ei depășește 2.600.000 metri cubi.

In avant-vestibulul rotund ne întâmpină zgomote care dovedesc

a pereților reflectă potopul de raze solare ce se revarsă printr'o largă fereastră. In imediata apropiere a ferestrei se află o masă de scris cu lampă și cu garnitură de birou. Lângă perete zărești un confortabil pat-canapea: în timpul zilei servește drept canapea, iar pentru noapte se preschimbă într'un pat moale.

— Sala de sport și bazinul de înot sunt gata? întreabă cu legitimă curiozitate montatorul Volodia Sennov, un sportiv pasionat.

— Urmați-mă! invită lăcătușul Nicolai Mohov, participant nelipsit al concursurilor de ski și de atletism ușor ale societății sportive „Stroitel" („Constructorul").

Expresul-ascensor, unul din cele 110 lifturi, se prăbușește parcă în fundul clădirii. Ieșim în vestibul coborîm pe scară și iată-ne lângă bazinul de înot. In apă se oglindesc pereții albi și trambulinele de beton pentru sărituri. In vecinătatea bazinului sunt situate sălile pentru scrimă, pentru box și haltere, pentru acrobație și gimnastică, pentru volei și baschet.

— Și, încă asta nu e totul! rostește cu mândrie constructorul-student Iuri Calenciuc. In apropiere de corpul central se află combinatul sportiv. Acolo există un stadion, un manej, terenuri de tenis, de volei și de atletism ușor.

In fundul clădirii, acolo unde este situat bazinul de înot, se află bucătăria studențească. Aramă, nichel, sticlă, oțel inoxidabil, totul strălucește și scânteiază de-ți ia ochii. Bucătari cu bonete scrobite se inițiază în folosirea celor mai moderne mașini de gătit electrice și cu gaz, a automatelor și ascensoarelor pentru bufet, a benzilor rulante și autoclavelor.

— Fiecare etaj locuit mai are câteva bucătării complect utilate, ne informează bucătarul șef.

Foaierul sălii de festivități al acestui imens palat al științei și culturii.

Sala de festivități care are o capacitate de 1.500 de locuri.

că în oarecare măsură clădirea este de pe acum locuită.

Intr'o sală cu decor de granit și marmoră — vestiarul — lucesc cuierele nichelate. Trecem de aici în vestibulul ascensoarelor rapide, scăldat într'o lumină blândă. Ele urcă pasagerii cu viteza avionului — trei metri și jumătate pe secundă — la înălțimea a zeci și zeci de etaje.

Prietenii se întâlnesc din nou

In aripile clădirii centrale — în corpurile destinate locuințelor — se află 184 de apartamente pentru profesori și asistenți, precum și 5.754 de camere pentru studenți și aspiranți.

Intovărășiți de tineri constructori ai Universității de Stat din Moscova, deveniți studenți, precum și de tovarăși de-ai lor, viitori studenți, intrăm în cămin. Femeia de serviciu pe etaj ne înmânează niște chei.

— Cine a instalat aici blocurile care îmbracă pereții? — exclamă, făcând vesel cu ochiul, șlefuitorul în granit Evseencov. Eu și Victor Cozlov! Dar acum?... — Acum Evseencov și Cozlov locuiesc aici și vor învăța. Iată cheia dela cameră.

Camera pentru o persoană, cu o suprafață de 8 metri pătrați, este confortabil și plăcut mobilată. Imbrăcămintea de culoare deschisă

Sculptură instalată la intrarea dinspre Vest a Universităţii.

Totul pentru studenţi

Vizitând clădirea, simţi pretutindeni că aerul este ulmitor de proaspăt şi de curat.

— Aerul acesta e o mândrie a noastră! exclamă cu mulţumire tânărul inginer Alexandru Ber, membru în biroul comitetului Comsomolului din cadrul şantierului. Prin coloanele rostrale dela intrare şi prin fundamentul cu grătare al fântânilor arteziene, aerul exterior este aspirat cu ajutorul unor ventilatoare. Numeroase instalaţii îl curăţă de praf, îl încălzesc în timpul iernii ori îl răcesc vara, îl trec prin nişte filtre de apă. Aerul astfel purificat este împrăştiat apoi cu ajutorul unor instalaţii speciale, prin toate încăperile.

— Corpurile noilor noastre clădiri vor consuma o cantitate de energie electrică egală cu aceea pe care o consumă două oraşe mari, centre regionale, cu o populaţie totală de 200.000 de locuitori, — ne lămureşte lăcătuşul Alexandr Nicuşov. Dacă toate ţevile pe care le-am montat aici ar fi puse cap la cap, linia lor s'ar întinde dela Moscova până la Omsc.

— Am auzit deunăzi nişte calcule foarte interesante, — spune Jenia Moseaghina, activistă a C.C al Comsomolului. Dacă ai aduce în clădirea noastră un copil nou născut şi ai sta cu el câte o zi prin fiecare încăpere, la sfârşitul acestei „călătorii" sugarul ar părăsi clădirea în vârstă de 123 de ani!

Scări de marmoră ne duc spre foaierul luminos al clubului studenţesc. Intrăm într'o splendidă sală de spectacole. Cele 800 de fotolii ale ei, îmbrăcate cu pluş auriu, sunt încă goale. În curând însă vor da aici reprezentaţii colectivele studenţeşti de artişti amatori, vor da spectacole cele mai bune teatre din Moscova, iar pe ecran vor rula filme.

Coborîm şi ne urcăm iarăşi pe scări de marmoră. Iată-ne în sala de festivităţi. E atât de mare, încât ar încăpea în ea întreaga Sală a Coloanelor din Casa Sindicatelor. Îmbrăcămintea celor 1.500 de fotolii are reflexe de aur - purpuriu. Dincolo de cele 26 de coloane, pereţii sunt îmbrăcaţi cu o stofă specială care contribue la realizarea unei acustici perfecte. Opt lustre imense coboară din tavanul sculptat. Fiecare asemenea lustră cântăreşte aproape trei tone.

Un perete întreg, cu o suprafaţă de 100 de metri pătraţi, este ocupat de un panou măreţ, lucrat din email multicolor. Pe fondul purpuriu al unor drapele se reliefează cifrele a două date istorice: 1755, anul întemeierii Universităţii şi 1953, anul dării în folosinţă a noii clădiri a universităţii de pe colinele Lenin. Din email multicolor s'a făurit o torţă aprinsă, şi alături de ea, un glob şi o busolă. Ramuri de lauri încunună panoul. De amândouă părţile panoului, pe marmora albă a pereţilor, dalta a săpat basoreliefuri reprezentând pe Marx, Engels, Lenin, Stalin.

O aulă spaţioasă şi luminoasă ni se înfăţişează ochilor. 600 de audienţi poate cuprinde această aulă.

Electrosudorul Constantin Petrov se îndreaptă spre tablă şi scrie pe ea cu cretă: „Noua clădire a U.S.M. are 21 de amfiteatre mari pentru prelegeri, al căror număr de locuri variază între 150 — 600, precum şi 141 amfiteatre mici".

Unul din constructorii acestui amfiteatru apasă pe un buton. Tabla folosită se ridică, şi în locul ei apare alta, curată. Profesorul nu va avea decât să apese pe câteva butoane pentru ca în locul tablei să apară pătratul alb al unui ecran, perdelele să acopere automat ferestrele înalte ale aulei şi pe ecran să se proiecteze diapozitive, desene, pagini din cărţi sau un film ştiinţific. Cabluri de microfon sunt trase din amfiteatru într'o încăpere specială, utilată cu instalaţii pentru înregistrarea sonoră a lecţiilor. În orice moment studentul va putea împrumuta o bandă de magnetofon pentru a asculta din nou o lecţie.

Călătorie prin etaje

O linişte desăvârşită domneşte în biblioteca centrală, care ocupă câteva etaje. O întâlnim pe Anastasia Andreevna Şişchina, responsabila bibliotecii.

— Biblioteca principală — ne spune ea — ocupă 16 etaje şi e situată în centrul clădirii. Bibliotecile pe diferite ramuri de specialitate se află alături de facultăţile respective şi au douăzeci de săli de lectură. Noi deservim şase facultăţi şi avem 1.200.000 de volume. Cum este organizată munca noastră? Acum ne aflăm la etajul 21 al clădirii centrale. Aci vin ascensoare speciale pentru cărţi şi funcţionează o bandă rulantă cu descărcare automată.

— Aceasta este o inovaţie tehnică în materie de bibliotecă. — ne spune Anastasia Andreevna. Mişcarea benzii rulante e continuă, iar viteza ei remarcabilă: o carte cerută de un student este adusă din orice punct al bibliotecii în cel mult opt minute.

Părăsind sălile de lectură şi depozitele bibliotecii centrale, ne îndreptăm spre laboratoare. Utilajul cel mai modern, fabricat în peste 500 de întreprinderi din ţară, va permite rezolvarea unor probleme complexe ale ştiinţei contemporane şi dezvoltarea creatoare a moştenirii ştiinţifice a eminenţilor savanţi ruşi, în cadrul laboratoarelor Universităţii de Stat din Moscova.

Tinerii constructori-studenţi vor să viziteze muzeul agricol instalat în cele şase etaje superioare ale clădirii centrale. Aici nu toate exponatele sunt aşezate la locurile lor. Sunt însă expuse de pe acum, colecţii de minerale, ierbare, mostre de minereuri, probe de sol şi de terenuri de fundaţii. Trecând prin aceste săli, parcă treci pe ogoarele Altaiului şi Cubanului, vizitezi Sihote-Alinul, îţi apar în faţa ochilor pământurile din regiunile Voronejului şi Novgorodului.

Dela marea înălţime, la care sunt situate secţiile muzeului, zăreşti întregul teritoriu ocupat de edificiul universităţii: iată grădina botanică cu muntele alpin şi grădina miciurinistă, iată observatorul astronomic de studiu, cu instalaţie solară originală şi un puternic refractor de lumină. Dela acest observator se va transmite ora exactă.

De aici, de sus, se deschide perspectiva corpurilor situate aparte— ale facultăţilor de chimie, fizică, biologie şi pedagogie, clădirea mecanicii, a hidrologiei, a instalaţiilor de înaltă presiune şi de temperatură joasă. Alte douăzeci de construcţii sunt în curs de realizare.

Vântul a împrăştiat norii care învăluiseră o vreme cupola şi, dincolo de şerpuirea albastră a râului Moscova, se înfăţişează măreaţă, panorama Capitalei. Soarele poleieşte cu aur imensele clădiri, zidul crenelat al Cremlinului, turnul dantelat al centrului de televiziune de pe Şabolovca şi verdele Parcului central de cultură şi odihnă.

Iată, colinele Lenin! Iată, pământul unde Herţen şi Ogariov au jurat să-şi slujească poporul şi patria, pământul unde s'au desfăşurat serbări muncitoreşti de 1 Mai, unde s'au tipărit manifeste revoluţionare, unde au fost instruiţi ostaşii gărzilor roşii... De aici, privirea îţi alunecă departe, iar zarea însorită parcă-ţi deschide o punte spre viitor.

Jos gonesc maşini, pe alei zoresc studenţi, profesori, asistenţi. O viaţă nouă începe aici.

Alpinariul şi locul alpin artificial, amenajate în apropierea noii clădiri a Universităţii de Stat din Moscova. →

Universitatea dispune de peste 1.000 de laboratoare ştiinţifice utilate cu cel mai modern aparataj. În fotografie: un colţ al laboratorului de analiză a silicaţilor, de pe lângă catedra de mineralogie a facultăţii de geologie.

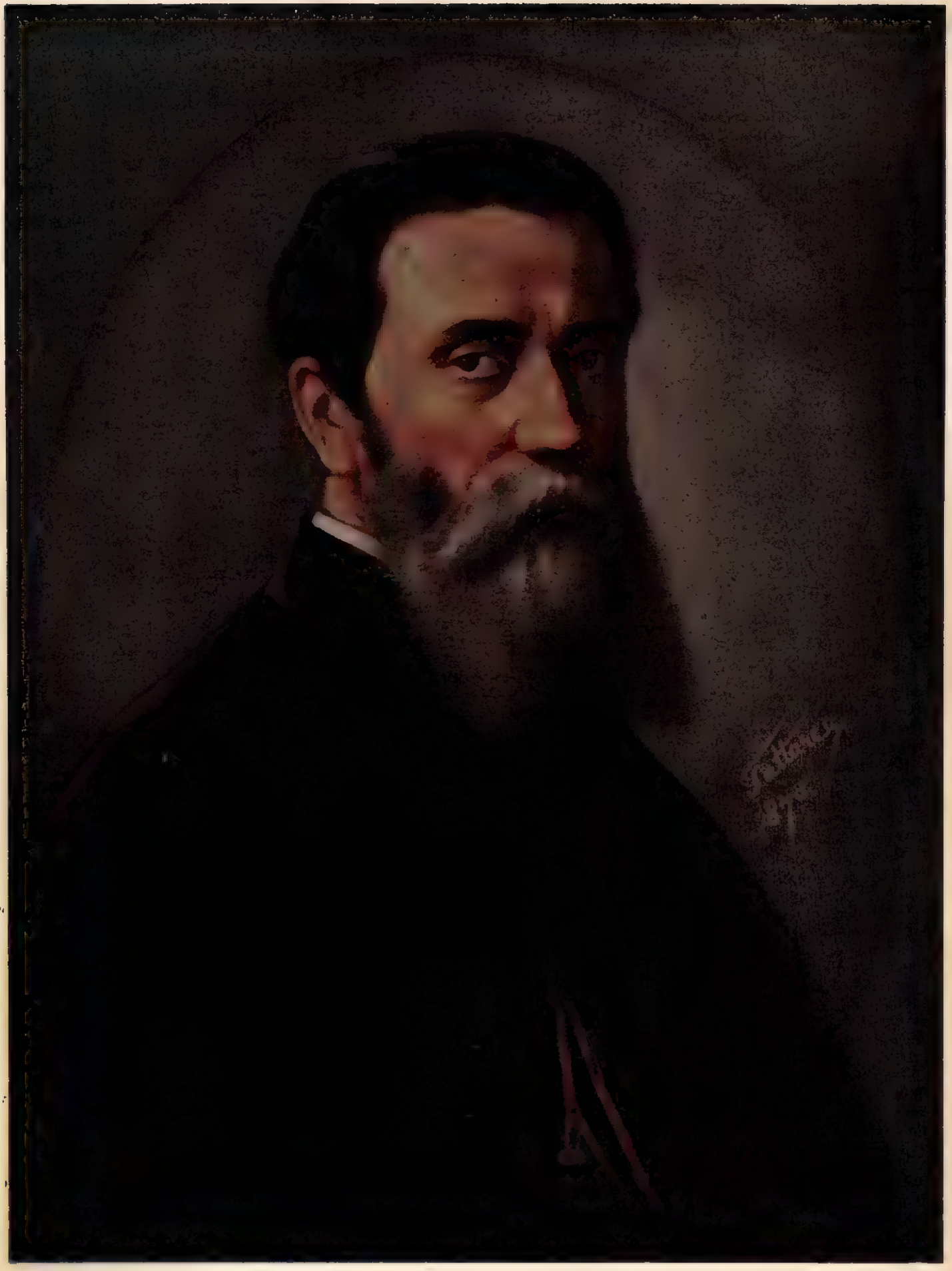

TATTARESCU

Autoportret

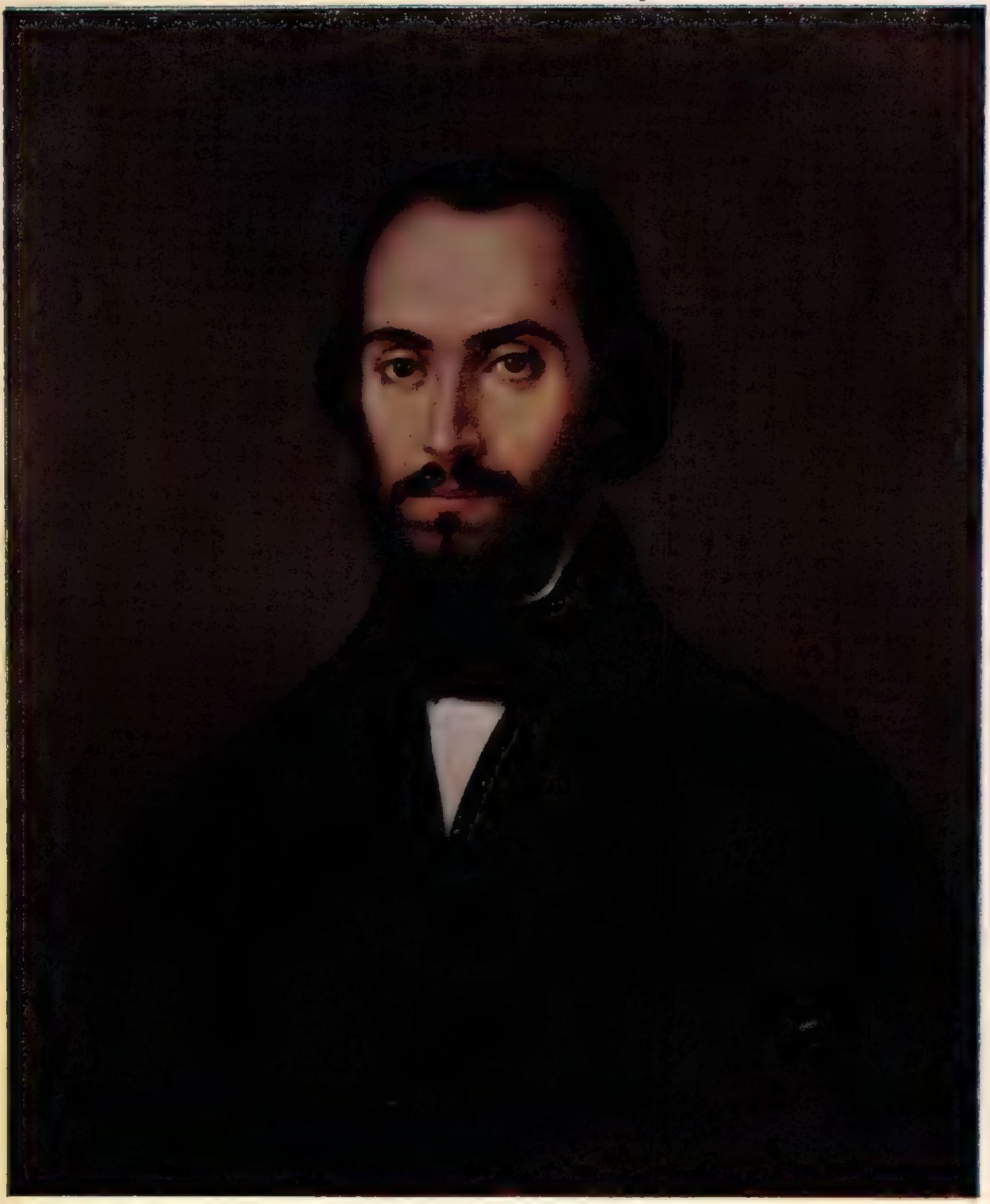

TATTARESCU N. Bălcescu

TATTARESCU

Vara

TĂTTĂRESCU

Cap de bătrână

UN PIONIER AL REALISMULUI
în pictura românească

„...Nu-ţi pot exprima bucuria sufletului meu ce găsii în scrisoarea ta de astăzi pentru noua reformă a iubitei noastre ţări! Şi de curajul fraţilor noştri ce şi l-au arătat la acea împrejurare..."

Cu aceste entuziaste cuvinte aflate într'o scrisoare trimisă dela Roma în Iulie 1848, saluta pictorul Gheorghe Tattarescu vestea

Tattarescu — Muntean

revoluţiei, ale cărei idei aveau să-l fie călăuzitoare dealungul întregului său drum de creaţie şi viaţă. Documente scoase la iveală în ultimii ani dovedesc legăturile strânse ale tânărului pictor aflat pentru studii la Roma — cu capii mişcării revoluţionare din ţară, pe care-i ţinea la curent cu desfăşurarea evenimentelor din Italia.

Înflăcărarea revoluţionară şi încrederea în viitorul luminos al patriei sunt atât de vii în sufletul tânărului artist încât după înăbuşirea revoluţiei, el lucrează compoziţii alegorice de mari dimensiuni ca „Renaşterea României" — ce se află astăzi la Muzeul Memorial pictor Tattarescu — pânză expusă cu mare succes la Roma în 1848. Această pânză, mobilizatoare, cu un bogat conţinut de idei, e prima din seria de opere închinate revoluţiei şi pe care le va încununa cunoscutul portret al lui Bălcescu. Pictorul a zugrăvit acest tablou în 1851 la Paris, unde Bălcescu, urmărit, cu sănătatea zdruncinată, îşi căutase azil după înăbuşirea revoluţiei.

Cu înţelegerea adâncă şi credincioasă adevărului pe care numai un artist însufleţit de idei înaintate o poate avea, Tattarescu nu s'a oprit însă la portretizarea superficială a unui chip pe care, desigur, suferinţele de tot felul îşi puseseră pecetea, ci a realizat imaginea tipică, magistrală a unei excepţionale personalităţi. Portretul lui Bălcescu, om de acţiune şi totodată gânditor de seamă, impresionează puternic pe privitor prin radierea de forţă calmă, prin noblleţea morală şi concentrarea de gândire pe care o exprimă. Niciun artificiu

de
Iolia RUDAŞCU

retoric în atitudine sau poză, niciun fel de efecte „picturale"; o desăvârşită sobrietate, o mare dragoste şi admiraţie pentru modelul său, nădejdea nestinsă în izbânda cauzei căreia Bălcescu îi închinase toată viaţa sa — l-au făcut pe pictor să creeze unul din portretele cele mai emoţionante şi valoroase ale picturii noastre clasice.

După anii de studiu în Italia, după viaţa la Paris în cercurile progresiste şi împlinirea cu succes a unei misiuni pe lângă revoluţionarii paşoptişti internaţi în lagărul de lângă Constantinopol, Tattarescu se întoarce în ţară în 1851. Este în plină capacitate a forţelor lui creatoare — cu o temeinică pregătire academică, cu o mare râvnă de a fi folositor ţării sale. Dar orientarea sa politică, participarea lui ca artist la mişcarea revoluţionară îl fac suspect stăpânirii. Să nu uităm — este perioada de reacţiune îndârjită ce urmează eşecului revoluţiei. Cu greu capătă Tattarescu un modest post de profesor la catedra de desen a şcolii militare; ce să se poată întreţine trebue să ia comenzi de pictură bisericească — pentru care dealtfel şi căpătase bursa de studiu în Italia.

În 1860 primeşte însărcinarea oficială de a lucra un album care să cuprindă privelişti, monumente, costume şi tipuri din toate regiunile ţării. Plin de dragoste pentru popor şi comorile sale artistice, el porneşte la alcătuirea albumului; călătoreşte prin Argeş, Muscel, Vâlcea, executând nenumărate schiţe şi desene care prin exactitatea şi minuţiozitatea lor adaugă valorii artistice şi o reală valoare documentară. Albumul însă nu s'a mai editat niciodată căci stăpânirea n'a putut până la urmă găsi... fondurile necesare. Ca şi Aman, alături de Aman — Tattarescu continuă să rămână credincios convingerilor sale, luptând pentru promovarea unei picturi naţionale, pentru ridicarea unor artişti români, formaţi la o şcoală de artă românească.

Împreună cu Theodor Aman, îl găsim în 1864 la conducerea şcolii de arte frumoase ca profesor de pictură, iar apoi ca director al ei până în anul morţii sale — 1894.

O jumătate de veac a lucrat neostenit pe tărâmul artei Gh. Tattarescu. O jumătate de veac al cărui început coincide cu timidele încercări ale şcolii naţionale de pictură şi culminează cu epoca de apogeu a unor creatori ca Aman, Grigorescu sau Andreescu. Biografia pictorului Tattarescu oglindeşte fidel o întreagă epocă a artei noastre.

Începându-şi cariera artistică ca zugrav de biserici, manifestându-se în

Casa lui Tattarescu din Bucureşti (strada Domniţa Anastasia nr. 7) care prin grija partidului şi guvernului a fost declarată monument istoric, devenind „Muzeul Memorial pictor Tattarescu".

jurul lui 1848 ca pictor de istorie şi continuând să militeze prin desenele sale pentru litografii şi în perioada Unirii, Tattarescu este constrâns însă să renunţe la marile compoziţii istorice. Împiedicat să facă o pictură militantă — aşa cum înţelegea el pictura istorică — el este împins spre compoziţiile mitologice, „inofensive", pentrucă erau rupte de viaţă, de actualitate. Dar aceste producţii, cel mai adesdulcege, nu constituesc partea cea mai caracteristică a creaţiei lui Tattarescu — aşa cum urmăreau să prezinte faptele criticii burgheze. Nici pictura bisericească nu este o latură de seamă a activităţii sale. Trebue subliniat însă că în acest domeniu Tattarescu aduce o notă de realism, tendinţa constantă de a reprezenta oameni vii şi viaţă autentică — şi pentru aceasta a călătorit în 1884 şi 1885 în Rusia ca să înveţe din arta rusă veche şi clasică.

Partea cea mai valoroasă din opera marelui pictor rămâne portretistica.

Alături de chipul lui Bălcescu, cele ale luptătorilor revoluţionari Arcescu, generalul Magheru, Ştefan Golescu, portretul doctorului Barasch, capul de bătrână sau al unui călugăr, precum şi autoportretul său sunt mărturie a unui dar remarcabil de observaţie şi adâncire a psihologiei modelului, a unei ştiinţe sigure a desenului, a unei măestrii artistice sobre şi viguroase.

Chipul ţărăncei cu snopul din tabloul intitulat „Vara" — este îndeosebi semnificativ. Tattarescu aduce pentru prima dată în arta noastră portretul ţăranului român. Operele sale vădesc dragostea artistului faţă de popor, afirmă încrederea lui în forţa şi frumuseţea morală a poporului.

Pionier al artei româneşti, animator al învăţământului artistic, unul dintre primii pictori ai ţăranului nostru, maestru realist al portretului, Gheorghe Tattarescu a preluat şi a dus mai departe, pe o treaptă mai înaltă, orientarea realistă a înaintaşilor paşoptişti, tradiţiile tinere dar viguroase ale unei arte combatante în slujba propăşirii poporului.

Salamul de CHICAGO

— povestire —

de Maria ARSENE

Ilustrații de N. RONI

Imobilul avea cinci etaje și doi proprietari: un farmacist și sora lui. Pe farmacist nu-l văzuse până atunci niciunul dintre chiriași. Se știa însă că îl cheamă Strobbs și că în laboratoarele lui se prepară crema „America Beauty", a cărei reclamă acoperă sute de mii de metri pătrați de ziduri în întreaga țară și chiar nenumărate felii de cer, în nopțile cu lună.

Nici pe misstress Wintworth n'o văzuse în carne și oase niciunul dintre locatarii imobilului. S'a aflat doar cum arată în capă de zibelină, deoarece fotografia ei apăruse în pagina de mondenități din „New-York Times", sub următorul titlu: „Misstress Anny Wintworth câștigă pe miss Floccky". Fotografia o reprezenta pe trei sferturi, în pielițe de preț, râzând satisfăcută cu pekinezul-premiu în brațe. Iar dedesubt, în litere groase, explicația plătită: „Misstress Wintworth, neconsolata văduvă a fostului rege al cuprului, a obținut la concursul anual de blănuri, organizat de casa Fisher & Co., premiul întâi, adică un superb pekinez". Pagina de ziar o adusese acasă tânărul Bobby dela al treilea, lift-boy la hotelul Backston. Foaia tipărită trecuse din mână în mână prin toate cămărușele etajelor. Unii râseră privind mutra ghiftuită a văduvei neconsolate, alții o scuipară, o înjurară cu scârbă sau îi botiră cu ură poza în pumni. Foaia de ziar ajunse până la scăriciea putredă care ducea, dela al cincilea etaj, către mansarda unde locuia, împreună cu băiatul său, șomerul Tom, cărula îi murise nevasta înainte cu un an. Om practic, Tom obloji cu ea un ochi spart de fereastră. Curând, ploile și vântul șterseră și sparseră chipul proprietăresei și chiar al lui miss Floccky.

Chiria imobilului cu pereții roși de igrasie și acoperișul ciuruit se depunea, în numerar și în plic, cu o îngăduință de maximum trei zile după scadență, la mister Kenn: „Cărnățărie, delicatese și fructe orientale", dela numărul 182 al primului „bulevard alb" ce desparte țara neagră a Harlem-ului de Estul New-Yorkului.

Unde depuneau chiria locatarii celorlalte imobile ale lui Strobbs & sora nu interesa pe nimeni din blocul în care locuia Tom. Principalul era ca întotdeauna chiria să poată fi plătită la timp. Altminteri, evacuarea se făcea în mai puțin de 24 ore, căci chiriașul principal era mister Kenn, negustorul care subînchiria cu ziua așa zisele camere mobilate, adevărate celule cu câte un scaun șchiop drept mobilă.

Tom reușise până atunci să-și plătească cu greu chiria de 8 dolari pe lună. Opt dolari. Hârtii verzi, cenușii sau albastre cu imaginea statuii Libertății, cu chipul lui Jefferson, sau o bancnotă de zece dolari cu pajura rece a Statelor Unite ale Americii, bancnotă dela care Tom ar fi trebuit să primească rost doi dolari. Dar o astfel de bancnotă nu i se rătăcea decât prea rar prin buzunare.

Casierița magazinului număra cu grijă banii, apoi îi trecea într'un carnețel și-i dădea o fișă. Fișa aceasta reprezenta dreptul de locuință în mansardă pentru alte treizeci de zile.

„Miroase atât de frumos în prăvălia lui mister Kenn" — spuse odată Jeff.

Și Tom, ca să-i facă plăcere, a început să-l la acolo la fiece sfârșit de lună.

Jeff intra sfios, ținându-l pe taică-său strâns de mână. Privirea micului negru se plimba poftitoare peste salamurile, șuncile și jamboanele atârnate de tavan, deasupra butoiașelor cu brânzeturi, a borcanelor străvezii cu smântână grasă și a lădițelor cu mere roșietice de California. Respira adânc. Trăgea cu nesaț în piept parfumul portocalelor aurii, cu pielea obrajilor groasă, și a scrumbiilor sărate. La plecare se mai oprea o clipă în prag, făcându-și o rezervă în fundul plămânilor din izul acela dulce-iute, atât de răscolitor.

— Jeff, ți s'au aprins iarăși obrajii. Hai, dă drumul, că nu ține de foame!

Deobicei copilul nu răspundea. Încet, cu durere, el își descărca plămânii, trăgând apoi pe nări, desgustat, aerul bulevardului, uscat și amar, împănat cu miros de benzină arsă.

II.

La toate acestea se gândea Tom când își trecu copilul pe brațul stâng. Erau aproape de casă. Sus, la al patrulea, fereastra mătușii Bessy era luminată.

Mătușica avea două măsele de aur. Îi plăcea să glumească. „Am în gură o rezervă de chirie pentru nouăzeci de zile".

Tare bună, mătușica. L-a așteptat la capul scării:

— Ei, ce veste, Tom?

Tom oftă, săltându-și umerii.

— E bine, tușă Bessy...

Dar mătușica nu păru mulțumită de un astfel de răspuns.

— Nu i-au primit la spital?

— Nu, pentrucă toate cele treizeci de paturi sunt ocupate și au alți 243 de înscriși înaintea lui Jeff.

— Dacă ai mai încerca odată la spitalul de copii albi? Poate că...

Tom râse scurt.

— Nu, tușico. Și acolo e lipsă mare de locuri. Dar chiar de-ar fi toate paturile goale... Cum îți închipui? L-ar primi ei pe Jeff?

— Tom...

— Nu, nu, bună tușă Bessy, Jeff are să rămână acasă... La spital mi-au spus că nici nu-i mai trebue internare... E prea târziu...

Tom înghiți în sec. Un nod iute i se așeză în beregată. Sărută fruntea arzândă a copilului.

— Are să se vindece acasă... Așa mi-au spus...

Și Tom mai făcu un pas pe scară.

— Noapte bună, tușă Bessy.

Bătrânica bătu din buze atât de încet, încât Tom abia putu desluși:

— ...bună.

III.

Ajuns în dreptul ușii, Tom se scotoci în buzunar. Scoase cheia și o învârti în broască. Ușa se deschise văitându-se prelung.

Așeză ușurel copilul în pat și băjbâi în dulap după lămpița cu carbid.

— Tată!

Tom scăpără un chibrit și veni lângă băiat.

— Te-ai deștept at?

Jeff îl prinse cu brațele de gât.

Tom stinse chibritul între degete și strânse copilul la piept, îl legănă încetinel și-l întrebă cântându-i:

— Ce să-ți dea tăticu?

Jeff își apropie gura de urechea lui Tom și-i spuse cu glas răgușit:

— Un...

— Un?... Ce-ai spus Jeff? Un salam? Ai poftă de un salam?

— Da, tată. Un salam întreg... L-am văzut după geam.

— Un salam întreg, Jeff?

— Un salam în hârtie galbenă, dela mister Kenn.

— Bine, Jeff, am să-ți iau. Dar nu-i prea mult pentru tine?

— Nu, tată... N'am să-l mănânc dintr'odată. O să-l atârn de tavan, ca în prăvălie, o să mă uit la el.

— Ai să te uiți la el...

— Tu, dacă vrei, poți mânca din el...

Tom râse iar. Și râsul lui era acum batjocură.

— Eu să mănânc salam? Nu-mi place mie, băiatule, soiul ăsta de mâncare...

— Ah, tată, mirosea atât de frumos. Și era înfășurat în șnur albastru. Avea o pecetă de ceară roșie acolo unde se sfârșea șnurul... Și o poză lipită pe el... Un porc cu colți.

— Un mistreț.

— Un mistreț...? Mistrețul nu este tot un porc?

— Bineînțeles.

— Da tată, era un mistreț din Africa, nu?

— Nu. Un porc mistreț din America.

— Da, tată. Din America, cum spuitu. Erau atât de multe... Tăticule, adu-mi un salam și o să mă fac bine. Nu-l mănânc. Mă uit doar la el.

Tom oftă.

— Bine, băiețelul tatii, dacă spui tu... Am să-ți iau... Desigur c'am să-ți iau...

Mai scăpără un chibrit. Dar în timp ce aprinse lampa își aminti că are doar trei dolari în buzunar, că mai sunt patru zile până la chirie și că doctoria lui Jeff nu trece de două degete în sticluță.

— Un salam, tată...

— Bine băiețelul meu drag. Are să-ți aducă tăticul ce-ți dorește inima.

Tom privi fitilul lămpii. Cineva bătu în ușă. Deschise. În prag stătea tușa Bessy, cu o farfurie de supă caldă.

— Pentru Jeff, Tom.

Tom prinse în căușul palmelor farfuria fierbinte.

— Ești atât de bună, mătușico.

Și în timp ce așeza pe genunchii lui Jeff o bucată de tablă pe care puse farfuria cu supă și o lingură, mătușica îl informă repede și pe nerăsuflate:

— Mă duc chiar acum înapoi la slujbă, ca s'o schimb pe Tucy. Trebue să nască. Dacă n'o fi și născut acolo, jos, pe cimentul murdar... Este abia o oră de când am plecat și mi-a trimis vorbă c'au apucat-o durerile... La etajul III a fost aruncată în stradă văduva Smith, oarba... La întâiul a sosit un chiriaș nou cu nevasta și șase copii. Au luat o singură cămăruță... Bătrânul doctor pensionar dela al doilea a fost bătut cumplit pe stradă pentrucă a îndrăznit să dea ajutor unui alb lovit de mașină și să intre odată cu el într'o farmacie. Să fii cuminte, Jeff, și să iei doctoria, c'ai să te faci bine. Noapte bună, Tom. Te sărut, Jeff!

IV.

— Nu, nu acela! Celălalt mai micuț, din fund. Nu, mai în fund... Dedesubt. Da, da, l-ați nimerit. Are ambalajul galben și-i petrecut cu șnur albastru. Pecetea este însă ruptă pe jumătate. Vă rog, dacă se poate, să-mi găsiți altul, la fel de mic, dar cu pecetea întreagă. Jeff mi-a spus... Vă rog să nu vă supărați, la fel cu acesta, dar cu pecetea întreagă... Cum ați zis?... Nu face nimic. Nu mă supăr că-i mai puțin la cântar. Dimpotrivă. Dar... Iată că șnurul este rupt. Vă reținprea mult. „I am sory". (Îmi pare rău.) Da, acesta are ambalajul întreg. Salam de Chicago. Este chiar din Chicago? Marca „Mistreț" Chicago? Cunosc orașul. Îmi permiteți?... Vai, ce frumos miroase!... Bineînțeles că dacă l-am mirosit îl iau... Oh, sunt curat pe mâini, nu vă temeți!... Desigur că-l cumpăr. Îl puteți pune chiar pe cântar... Cât ați spus? Trei kilograme? Chiar trei?... Și... cât ar face? Opt dolari și douăzeci de cenți? Opt? Nu cumva, iertați-mă... Nu cumva puteți găsi totuși unul mai mic? Nu? De vreun kilogram...? Poate fi chiar și fără pecete, ori cu șnurul rupt... Un kilogram și două sute de grame, dar niciun gram mai mult!... Acesta e cel mai mic? Atunci poate ceva asemănător, dar să aibă ambalajul acesta galben și albastru... Nu aveți? În magazinul acesta mare? Nu există? Da, înțeleg, salamul de Chicago este în ambalaj original, dar vedeți nu posed mai mult de trei dolari... Vreau doar salam de Chicago sau ceva asemănător pentru trei dolari... Nu, n'am nevoie de conserve de broaște Diamond-back și nu mă interesează nici Wallfish sau pompan afumat... Vă rog nu vă enervați. Numai un moment... Un moment!... Cine mă cheamă?... Dvs., domnule? Domnul director al magazinului? Ce doresc?... Un salam de Chicago pentru trei dolari. Un salam întreg... Dece îmi trebue

tocmai de Chicago? Da, e adevărat. Ar fi putut să fie și de San-Francisco, din Tokio sau... cum naiba îi spune, acolo de unde în timpul războiului am pornit către Tunis. Un sat unde se aflau cărnați din carne de cămilă... El... El Ferah... Da, tocmai domnule director. Spun că ar putea fi și salam din El Ferah, dar Jeff... Vă spun îndată cine-i Jeff. El nu vrea decât salam de porc de Chicago. Știu că puteți să-mi tăiați și un kilogram. Dar am nevoie de un salam întreg... Adică, așa vrea Jeff. Nu pentru mâncat... Un salam întreg, pe care n'are să-l mănânce nimeni... Dece vă uitați așa mirat la mine? Jeff n'o să mai aibă timp să mănânce, domnule. El are doar 8 ani și este bolnav. Bolnav, greu bolnav de piept. Și eu sunt tatăl lui. Înțelegeți, domnule director? Eu sunt tatăl lui. Al lui Jeff care vrea să-i cumpăr cu trei dolari un salam întreg de Chicago ce costă 8 dolari și douăzeci de cenți... Dec rădeți, domnule director? Cum ați spus? Nu sunt surd, doar capul îmi vâjâie de griji. Stați, nu-i nevoie să mă împingeți din spate. Plec și singur. Bună seara, domnule director.

V

— Bună seara, Jeff. O, uite-o și pe tușa Bessy! Foarte drăguț din partea dumitale mătușică. Stai de mult? Dar ce s'a întâmplat, Jeff? I-a fost rău? Sânge? Iarăși? Jeff! Jeff, puiule! Nu te speria. Lasă, mătușă Bessy, că-i trece... Mi-a spus doctorul. Îi va trece. Curând. Foarte curând... Nu, tușă Bessy, mă supără ochii dela păcătoasa asta de lampă cu carbid, că n'am avut bani să plătesc lumina... Nu plâng... Cum am să plâng? Sunt copil? Mă doare un ochi. Sunt amândoi înlăcrămați? Da. Exact. Uitasem. Mă dor amândoi ochii. Probabil c'am răcit.

Pleci, tușă Bessy? Îți mulțumesc din suflet. Noapte bună, mătușică dragă. Stai liniștit, Jeff. Nu te mișca, că viu lângă tine. Ai luat doctoria? Ia să vedem în sticluță. Bravo! Cum? Spune-mi la ureche, ca să nu te obosești. A fost la tine mama lui Bob dela al treilea? Am să-i mulțumesc. Și acum să vezi ce ți-a adus tăticu. Privește aici. Nu. Închide mai bine ochii. Una! Două! Trei! A apărut. Ceva nemaivăzut! Cu cremă de sidef! Pentru micuțul Jeff! Hai, deschide ochii... Ce ai? Ți-e rău? Jeff! Doamne! Deschide ochii, Jeff! Așa! Off! Tare rău m'ai speriat. Ți-am adus o prăjitură cu ciocolată și frișcă. Nu vorbi, căci te-apucă iarăși tusea. Uită-te în ochii mei. Drept. Drept în ochi și eu am să te înțeleg. Așa... Vrei prăjitură? Nu? Să-ți fac un ceai cald? Nu-ți trebuo? Atunci?... Dar tu vrei totuși ceva... Te cunosc după vârful nasului. Ah! Da, dragul meu, uitasem să-ți spun. Salamul. Salamul de Chicago... De porc de Chicago. Să vezi. Era prea mic. Am vrut să-ți iau unul mai mare și până să-l aleg, hop, un boier s'a repezit și l-a înhățat. Dar directorul mi-a promis că mâine îmi va aduce unul și mai mare. Așa, Jeff. Mâine are să-ți aducă tata un salam de Chicago. Dar nu orice salam de Chicago, ci Chicago cel adevărat, cu poza „Mistrețului" pe el. Asta-i cel mai gustos salam de porc din țară... Din fabricile „Mistreț" din Chicago... Un salam învelit în hârtie galbenă, șnuruit cu fir albastru și cu o pecete roșie la capăt. De ce plângi? Jeff, băiatule... Crede-mă! Nu mai plânge... Mâine o să-l capeți... Hai, nu-mi mai frământa inima. Iartă-l pe tăticul tău, care nu și-a ținut făgăduiala. Jeff, băiatule, vreau să-ți spun... Tu știi cum e tăticul tău! Nu știi încă? E uituc, Jeff. Nici n'am fost pe la prăvălia lui mister Konn. M'am plimbat haihui pe străzi. Am căscat gura la vitrine. Apoi am băut o limonadă. Ba nu, o bere. Nici bere, era chiar un sifon. Atunci îmi apare în față Peter. Îl ții minte? A fost odată pe la noi. Cel fără de un picior. Invalidul din celălalt război. Bătrânul Peter, cerșetorul. Mi-a cerut zece cenți. Apoi, eu una, el alta... Când mi-am dat seama, era ora opt fără zece. Îl las pe moșul cu vorba în gură și alerg, și fug, și alerg... Ocolesc o doamnă, dar întru cu piciorul în sacoșa ei cu ouă. Vreau să feresc un cofetar, dar el se sperie, se apleacă și-i sar prăjiturile — toate cu frișcă — în pălăria unei alte cucoane. O pălărie cu păsări, flori și fructe. Râzi? Nu Jeff! Nu râde. Adică, nu râde. Vai, ce zăpăcit sunt. Jeff! Ține-te. Strânge dinții! Tare! Tarece... Nu tuși! Nu... Nu! Nuu! Doamne! Doamne! Tușă Bessy! Tușă Bessyyy!

Vino sus! Repede! Repede! Jeff a leșinat și-i iarăși lac de sânge pe piept...

VI.

— Așa, Jeff. Încet. Ia și lingura asta. Minunată supă face tușa Bessy. Vezi că ți-e mai bine? Inc'o lingură. Ce mai supă! Nici la Waldorf Astoria n'o găsește mai bună. Ți-e somn? Nu? Dar trebue să dormi. Hai, culcă-te cu tăticul... Ce spui? Nu vorbi tare. Doar cu buzele. Dece plângi? Jeff, băiatule, ce-i cu tine? Ți-e teamă? Ți-e frică de...? Te sperii de leșin? Ha-ha-ha! Auzi ce poate spune un copil micuț și prostuț. Cum ai să leșini? Ești doar cu tata. Ce, ne sperie pe noi un leșin? Ia să 'ndrăznească numai... Îi arată lui, tata. Știi? În război, lângă Sfax, am stat trei zile îngropat cu cinci băieți de-ai noștri într'o tranșee pe care ne-o prăbușiseră peste cap tancurile lui Hitler. Parc'aud și acum, ca prin vis, glasul colonelului care sosise cu mașinile sanitare. „Aci care sunt?" „Negrii" — i-a răspuns careva. „Compania 3-a de negri". „Bine" — a mai zis atunci colonelul. „O să revenim mâine. Ajutați acum la transportul prizonierilor nemți". Abia a treia zi a venit. Dar am răbdat. Am rezistat. Cu cinci flăcăi de-ai noștri din Harlem. A venit și pe la noi leșinul. Dar nu i-a mers. Nu, Jeff, nu mai vine el pe-aci. Ia uită-te la mușchii mei. Pune căpușorul pe pernă. Așa-i zicem noi, pernă, ca să nu se supere dumneaei, mantaua, că-l fudulă tare! Ai să dormi. Ai să dormi liniștit. O să te odihnești. Și-apoi, cu răbdare, o să te întremezi. Tata are să te ducă la cel mai mare sanatoriu de copii. Cu doctori blânzi și pricepuți. Cu surori bune care toată ziua te vor întreba: „Ce mai poftești, micule Jeff? Friptură de pui sau înghețată de fistic cu ciocolată?" Și apoi îți vor da o listă lungă, cu tot felul de nume de mâncăruri, ca să-ți alegi... Ei, dar până atunci tu ai să înveți să citești, că o să te duci iarăși la școală. Sau are să-ți citească sora... ori... Desigur că tăticul are să vină să te ajute. Tăticul va lucra atunci în port, la descărcatul vaselor, și niciun șef de bandă nu-l va mai alunga și amenința cu revolverul dacă nu-i dă jumătate din ce câștigă. Sau poate... Auzi, Jeff? Richard, Richard Brown, albul care lucrează în port, la macara, mi-a spus odată, fără să ne audă nimeni. Mi-a zis că este o țară mare, mare de tot. Mai mare și mai întinsă decât America. Acolo soarele nu apune niciodată, Jeff. Când apune la o margine, răsare la cealaltă. Ce zici? Desigur că dacă ai sta într'o casă înaltă de tot, până la cer, așezată în mijlocul țării, când s'ar întuneca fereastra dinspre apus, s'ar lumina aceea dinspre răsărit... Auzi tu, Jeff? Brown mi-a spus că acolo toți au drepturi. Că boieri nu mai sunt, ci doar statul are fabrici, uzine și sunt magazine unde poți cumpăra tot ce dorești. În tramvaie, în școli și restaurante pot intra laolaltă și albi, și negri, și chinezi, și evrei și oricine, și oricare, din orice neam ar fi. Omul e prețuit. Munca nu-i un noroc, ca aci, când o găsești, ci un drept. La ei nu există ură între neamuri, și-auzi Jeff? — sunt acolo o sută de popoare care trăiesc fericite, împreună. I-am spus atunci lui Brown dacă n'ar fi bine să mergem și noi într'acolo. Dar el mi-a răspuns că nu asta trebue să facem, ci să luptăm ca să fie și în America bine. Lui Brown, vătafii din port și dulăii stăpânilor îi strigă că-i comunist. Ce spui, Jeff? Nu înțeleg. Nu te forța. Șoptește-mi, doar. Dacă... Dacă în țara aceea un copil... Așa. Un copil... Poate căpăta un salam de porc fără bani? Tiii! Ia te uită la ce se gândește băiețașul meu! La... Da

ai dreptate. N'am uitat, Jeff. Mâine am să-ți aduc salamul. Negreșit. Iarăși plângi? Nu mai vrei salam? Hai, lasă, nu mă păcălești tu atât de ușor... Nu-ți mai place salam? Lasă... Lasă... Mâine ai să vezi salamul atârnat deasupra patului... Dar nu mai plânge, Jeff. Ți-am spus că asta îți provoacă tusea. Jeff! Iată! Ai și început să tușești. Strânge dinții! Strânge dinții tare! Nu te speria! Nu vine leșinul! Ai curaj! E tăticul aci. Uite, fac o tumbă. Hopla! Strânge dinții, Jeff! Hoplaaa, Jeff! N'a venit leșinul. A fugit! Jeff! Tușă Bessy! Tușă Bessy...!

VII.

— Nu vă supărați, chiar cu Dvs. vreau să vorbesc, domnule director. Da, desigur că-i urgent. Acum două zile am vrut să cumpăr un salam de porc de Chicago. A cântărit trei kilograme și mi s'au cerut pentru el 8 dolari și 20 cenți. Am venit acum să-l iau, dar mi se cer 10 dolari și 15 cenți. Cum se poate? Eu am mare nevoie de acest salam. Am adus și banii. Ce-ați spus? S'a urcat prețul și trebue să mă bucur? Ce tot vorbiți, domnule director? Prosperitate? Urcarea prețului înseamnă prosperitate? Cum adică? Nu, domnule director, eu sunt un om simplu. Docher. Adică fost docher în port. N'am carte și nu înțeleg atât de ușor dece lipsurilor și scumpetei aduse de războaie le spuneți prosperitate? Ce fel de prosperitate este asta? Și pentru cine? Brown spunea că... Nu, nu vă interesează cine-i Brown. Vă rog să-mi spuneți ce fac acum. Dece spuneți că mă privește? Cum adică, spuneți că viitorul război din Europa și Asia necesită carne pentru fabricile de conserve? Aș vrea să mă bucur și eu de această prosperitate. Dar un salam de 3 kgr. la dumneavoastră în prăvăliile a crescut cu 500 grame în trei zile, iar la mine în buzunar opt dolari și-au pierdut un sfert din valoare. Nu rădeți, domnule director. Fiți bun și dați-mi salamul. Am nevoie de el. V'am spus și rândul trecut. Un salam întreg. Am împrumutat dela tușa Bessy... O femee bătrână care spală de 30 de ani closetul teatrului Odeon. Ea și-a amanetat toată agoniseala din acest răstimp. Două măsele de aur. Și mi-a împrumutat 6 dolari. Iar un dolar și 40 de cenți i-am luat pentru o săptămână dela Bob, liftierul. Ce mă fac, domnule director? Nu se poate! Ce înseamnă la dumneavoastră doi dolari mai mult sau mai puțin? Regula firmei? Atunci... Atunci... Bine. M'apuc. Scuzați. Bună seara... M'ați chemat? Ce spuneți? Un cap de porc? De porc mistreț? Nu înțeleg. Vreți să mi-l oferiți? Iertați-mă, am înțeles greșit. Dumneavoastră îmi cereți să-l port pe stradă? Reclamă? Așa... Om-sandwich. Nu, n'am făcut încă meseria asta... Pricep. Am înțeles, domnule director. Ziceți că vă bucură că apreciez atât de mult salamul „Mistreț de Chicago". De-aceea mă recomandați domnului Benk? Vă rog, scrieți-mi adresa pe hârtie. Și credeți că mă vor plăti într'atât ca să pot cumpăra un salam întreg? Da? Nu glumiți? Vă mulțumesc. Desigur că mă duc. Într'adevăr e foarte urgent pentru mine... Alerg chiar...!

VIII.

De mult se luminase de ziuă.

Tom trase încet ușa după el, ca să nu-l deștepte pe Jeff. Din dosul scării, acolo unde treptele de lemn făceau un cot, el scoase cu băgare de seamă capul de mistreț.

Capul avea mărimea unui butoi de bere. Era gol pe dinăuntru și prevăzut cu un fel de jug din lemn care se fixa bine de umerii celui care-l purta. Două găurele mici serveau pentru văzut, iar respirația se făcea printr'o crăpătură invizibilă din gura animalului.

Pe frunte, capul de porc sălbatic avea încrustat cu fosfor ca să se poată citi și noaptea, trei cuvinte: „Original Mistreț Chicago".

Tom o porni pe străzile înguste ale cartierului.

Un grup de copii îl întâmpină cu strigăte și țipete vesele, însoțindu-l.

— Porcule!

— Mistrețule! Priviți-l bine, a venit chiar acum din pădure...

— Hai nene, scoate-ți capul de porc, ca să vedem cum arăți!

Tom își iuți pașii, ca să scape de cârdul gălăgios ce-l urmărea, dar nu reuși.

„Dacă copiii ar afla cine se ascunde sub masca aceasta rușinoasă — își spuse Tom — Jeff n'ar mai îndrăzni să coboare în stradă..."

Și deodată un alt gând i se înfipse junghi: „Jeff n'are să mai coboare niciodată în uliță să se joace cu copiii..."

...Ce bine este sub mască. Poți plânge în voie pe stradă, fără să te vadă nimeni.

Aproape de biserica metodistă, copiii se opriră. La douăzeci de pași, își avea postul primul polițist alb. Tom trecu pe lângă el, salutându-l. Polițistul râse. Apoi Tom vru să-și șteargă lacrimile cu dosul palmei. Dar se lovi de rătul lung de carton.

IX.

Mister Benk este reprezentantul principal al trustului de agenții care se ocupă cu reclamele comerciale de tot felul, inclusiv oamenii-sandwich pentru cartierele Bronx și Harlem. El mai răspunde, când este vremea, și de propaganda electorală, ajutorul său Crossby conducând atunci bandele de ciomăgași angajați pentru acest bănos comerț. Sediul statului lor major se află în fundul cafenelei „Pălălgica albă" a lui Taft și Bentley, foști boxeri, foști contrabandiști de alcool, acum gangsteri ieșiți la pensie și negustori cinstiți...

Când vru să intre în cafenea, Benk tocmai se pregătea să plece. Tom îi făcu semn că dorește să-i vorbească și vru să-și scoată de pe umeri capul de porc.

Benk îl opri cu un gest și, controlându-i numărul de după ureche, cercetă într'un carnețel.

— O sută... O sută douăzeci... Da, te știu. Tu ești Tom. Spune repede ce vrei, că mă grăbesc.

Tom spuse că are nevoie urgentă de cei zece dolari pe care trebuia să-i primească drept plată. Dar Benk nu-l auzi. Atunci Tom începu să strige de sub mască.

— Imi trebue zece dolari, mister Benk! Zece dolari!

Benk își aplecă capul sub rât și-i spuse prin răsuflătoarea dintre rădăcinile celor doi colți mari de lemn lăcuit ai mistrețului:

— Mai ai patru zile, Tom, și primești banii. Așa ne-am învoit.

— Dar eu am nevoie azi de bani. Nevoie mare, mister Benk.

— Niciun cent, Tom. Banii sunt siguri. Ca și în buzunarul guvernatorului, tezaurul de stat. Dar nu înainte de termen. Dealtminteri, controlorii mi-au raportat că seara nu prea te văd pe stradă.

— Am un copil bolnav, mister Benk, strigă Tom înăbușit.

Benk îi dădu, chipurile prietenește, un pumn în burtă.

— N'am ce-ți face, Tom. Dacă ți-e puștiul bolnav, cheamă polițistul din colț să ți-l legene. Noi n'avem nevoie de doici, ci de porci. De cât mai mulți porci mistreți pentru stăpânii din Chicago. Și dacă ai să continui să chiuiești seara... Vezi, bagă de seamă!

X.

— Nu, domnule director, n'am încă banii... Trebue să aștept alte patru zile, dar nu mai pot. Nu mai am timp. Vă rog. Nu vă temeți. De-ce-mi întoarceți spatele? Un moment, doar. Nu m'am răsgândit. N'am să iau trei sferturi de salam sau o jumătate, și nici chiar o felie, pentrucă între timp am mai cheltuit și din puținul ce-i aveam. Dar dacă... Cum să vă spun? Aș vrea să-mi dați doar... Dece vă miră dorința mea? Imi trebue. Dacă vă spun că-mi trebue, vă rog să mă credeți... Sunteți dispus să-mi dați ce v'am cerut? Oh, vă mulțumesc din suflet. Da. Am să port mai departe și cu veselie capul de mistreț. Vă promit, dar... Cum spuneți? Doi dolari? Trebue să vă plătesc pentru acest obiect fără valoare? Glumiți, probabil! Desigur că glumiți. Nu? Vorbiți într'adevăr serios? Doi dolari? Off! Bine. Fie. Dați-mi însă mai repede, c'altminteri nu-mi mai trebuește chiar dacă l-ați umple cu tot aurul vostru!

XI.

In picioare, la marginea patului, Tom își privește tăcut copilul.

Salamul din porc de Chicago, înfășurat în scutecul galben al hârtiei, petrecut cu șnur albastru și întărit cu pecetea roșie a fabricii, atârna în tavan.

Jeff zâmbește, clătinând ușor din cap, și încearcă să spună ceva. Buzele lui subțiri și uscate de boală se zbat scurt, de câteva ori, dar nu pot scoate nicio șoaptă.

„Tată, o felie..."

Tom descifrează mesajul. Își privește copilul drept în ochi dar rămâne mut. Totuși, înfrigurat, împarte în minte, în grupuri de câte patru litere, cuvintele nespuse ale copilului, apoi le desface în rânduri de câte două, după care le rânduește tot atât de grăbit într'un șir lung. Și fiece literă îi zbârnâie în creer, pârâind prelung, ca gloanțele armei automate cu care trimisese plumbii fierbinți în carapacele groase de oțel ale tancurilor. Și tot ca atunci, în tranșeea de lângă Sfax, trupul și mintea i se'ncordează, vibrând ca o vergea de oțel prinsă arcuit între palme, căreia îi dai deodată drumul la un capăt.

Jeff încercă să-și înalțe capul de pe vechea manta soldățească de ploaie, strânsă sul. Dar efortul acesta îl slăbi peste măsură. El își aplecă obrazul într'o parte, silindu-se din răsputeri să-și învingă oboseala cumplită ce-i cuprindea și-i strângea pungă gura, strivindu-i zâmbetul. Privește din nou la taică-său. „Tată, doar să-l miros. Odată. E mult asta pentru Jeff al tău?"

Tom înțelege, înebunit de durere, dorința copilului. Gândurile i se îmbulzesc văjâind. Respiră adânc și-și apasă cu palma bătăile repezi ale inimii.

Își încleștează fălcile pentru ca furtuna năpraznică din piept să nu-i amuțească afară cuvintele ce nu trebuesc spuse.

„Jeff, sufletul meu. Cere-mi viața. Cere-mi să-mi storc ca pe un burete vinele și să-ți dau tot sângele meu. Numai nu-mi cere să-mi bat joc de tine și să te ucid înainte să mori".

Băiatul își întinde deodată picioarele. Sub prelata de autocamion stropită de petele de camuflaj verzi, albastre și cafenii, trupul lui pare că s'a lungit, semănând cu o crenguță uscată desprinsă din trunchiul unui salcâm și acoperită cu frunze veștede.

„Jeff, copilule, vrei să facă tata o tumbă? Să meargă pe cap sau într'o singură mână? Ori să-ți cânt dintr'o carte poștală cântecul acela de leagăn care-ți place atât de mult? Numai uită ce ți-am promis. Uită tot, Jeff. Și dormi. Odihnește-te. Așa, Jeff. Stai liniștit. Și zâmbește, Jeff, că tăticul e lângă tine..."

Ochii mari deschiși ai copilului sunt ficși și reci. Ei prind dintr'o singură privire fața neagră a tatălui, fereastra îngustă a mansardei și tavanul cu pete mari și verzui de umezeală sub care atârnă salamul de Chicago.

Dinspre strada 15-a, acolo unde ultima clădire-han dărăpănată marchează cu strictețe frontiera Harlemului, clopotul bisericii metodiste bătu rar, încercând să-și cheme credincioșii la rugăciunea de Sâmbătă seara. Dangătul greu de bronz fu însă repede acoperit de sirena ascuțită a fabricii de margarină, care-și anunța brutal schimbul...

Abia atunci Tom observă că în cămăruță se făcuse întuneric și că Jeff murise. Se prăbuși, bolovan, pe dușumea. Își adună pumnii sub ochi. Lacrimile trecură fierbinți și sărate printre degetele groase și bătătorite...

Cineva bătu ușurel în ușă. Odată. Și încă odată. Apoi din nou și cu putere. Tom se ridică într'un cot, apoi cu greu în picioare. Deschise ametit ușa. Din pragul întunecos îl privea o umbră mică, chircită.

— Mulțumesc, tușă Bessy. Jeff nu mai are nevoie de supă. Îți mulțumește și el pentru câte ai făcut...

XII.

Când vru să iasă, se împiedică de capul de mistreț. Îl apucă de o ureche și cu el într'o mână coborî scara. Făcu câteva sute de pași și intră în bulevard. Luminile reclamelor cu neon în zeci de culori îl izbiră în obraji, ametindu-l.

Mergea în neștire, lovindu-se de trecători, desfăcând, cu pieptul lui lat, valul des al pietonilor.

Un gând îl frământa cumplit, fără să-i poată găsi deslegarea. „A observat Jeff șiretlicul ambalajului umplut cu paie, sau a murit încredințat că i-a satisfăcut ultima dorință?"

— Hei, negru puturos, nu vezi unde calci?

Polițaiul din marginea trotuarului îl urmărea atent.

Nu, Tom nu vedea unde calcă. După cum nu știa nici încotro mergea. Târa după el reclama monstruoasă a fabricilor de salam din Chicago, fără să audă exclamațiile și înjurăturile celor pe care îi atingea în mersul său.

S'a oprit. În fața lui, proiectat pe întreaga vitrină de cristal a cinematografului Rex, un negru zâmbea fericit, mușcând poftitios cu perechea dinților albi, dintr'un uriaș salam, marca „Mistrețul din Chicago"... Reclamă...

„Dece a zâmbit Jeff? Pentrucă m'a prins cu minciuna sau ...? Doamne! Nu! Nu pentru asta. Jeff a văzut paiele prin plesnitura ambalajului de hârtie pentru care dăduse 2 dolari... Dar s'a făcut că nu bagă de seamă, ca să nu-l necăjească. Jeff, băiețașul tatei".

Tom își reaminti că peste trei zile ar fi trebuit să primească 10 dolari dela agentul de publicitate Benk.

Privi reclama mincinoasă din vitrină, luminată pe dinăuntru cu zeci de becuri cu neon, reclama fabricilor lui Pershing din Chicago, pentru care el, Tom, trebuia să poarte pe umeri capul acela diform de animal, spre hazul copiilor din mahala...

Zece dolari...

Ura năvăli în Tom, umflându-i nările, îngroșându-i vinele înăuntrul cărora sângele prinse să bată năvalnic...

Ce-i mai trebuiau lui acum cei 10 dolari?

Ce bine i-a făcut lui acest Pershing, ca și toți cei care jefuesc și conduc această țară chinuită, în care un copil de negru moare fără să fi putut gusta o singură felie de salam...?

„Hoplaa Jeff!..."

Și capul de mistreț sburâ din mâna lui Tom, descrise un arc perfect și țăndări cristalul vitrinei în zeci de cioburi.

Din reclama uriașă nu mai rămase decât un ochi de mistreț, care privea holbat și speriat de îndrăzneală.

Tom nu fugi. Rămase pe loc. Primului polițist care sosi îi întinse palmele desfăcute, arătându-i că nu-i înarmat. Acesta nu-l înțelese și-i lovi cu pumnul peste nas. Tom îi întinse din nou mâinile. Polițistul se crezu amenințat și vru să scoată revolverul. Atunci Tom îi lipi un pumn după ceafă, trântindu-l cu nasul de trotuar.

•

Camera de interogatoriu a sediului poliției din cartier e mică și pătrată. Ea nu are ca mobilier decât un scaun greu de fier, prevăzut cu patru curele de piele și un reflector de 2.000 de wați. Tom stă pe scaun. Picioarele scaunului sunt prinse în dușumea. Picioarele lui Tom sunt prinse de curelele de piele. Alte curele îi strâng brațele și gleznele.

Ajutorul șefului de poliție e grăbit. Întrebările curg val.

— Ești comunist ? Recunoaște!

— Nu, mister...

— Tu vrei ca roșii să ia prin revoluție puterea în Statele Unite?

— Nu m'am gândit la asta, mister.

— Să nu mă minți, că tot nu scapi.

Răspunse cu demnitate:

— Nu mister, nu vă mint.

— Vrei ca tuturor celor bogați să li se confiște averile? Ca toate băncile, toate fabricile, uzinele și magazinele să rămână fără stăpâni ?

— ...

— Aha ! Și tu să intri de pildă într'o prăvălie și să-ți cumperi pe un preț de nimic, tot ce-ți place...?

— Da, mister, un salam de porc de Chicago...

Furios de ofensă, polițistul ridică în sus bastonul de cauciuc cu care se perfectează totdeauna în S.U.A. interogatoriul de gradul întâi.

Dar înainte ca Tom să simtă pe spinare usturimea teribilei lovituri, i se păru că, totuși, însfârșit, înțelege dece luptă Brown și alții ca el.

Căci le era, și lui, și lui Brown — ca și zecilor de milioane de oameni din țara ce-și ascunde bubele în spatele statuii Libertății — o foame cumplită.

De dreptate.

Lăcezar STANCEV
poet din R. P. Bulgaria

Peste frontieră

De țărmul patriei ne deslipim.
Plutim pe scurt parcurs cu ferryboatul,
Pe drum de fier, apoi, călătorim...
Și-atât de repede se'ntâmplă totul

De-acum aceste clipe'n veci rămân
să-mi încălzească inima și gândul.
Dela bulgar și-aprinde un român
țigara, — ca pe-un frate'ntâmpinându-l.

Frățește'n calea ta românii vin.
Privirea lor de dragoste e plină,
...și parc'ai fi intrat la un vecin
prin mica poartă care dă'n grădină.

E'n jurul tău peisajul cunoscut,
combine trec prin holda de mătasă.
Treceri, gândind că granița-ai trecut
și totuși încă te mai simți acasă.

De ani și ani visezi ai păcii rod
Și iată: azi nimic nu ne desparte —
Nu-i frontiera un cuțit — ci pod
prieteniei noastre fără moarte.

În românește de **Victor TULBURE**

Liliacul dela Artec)*

Toma George MAIORESCU

De dimineață tabăra știa
Că-i zi deosebită, zi de seamă.
Artecul în picioare ne-aștepta
Sunând sonor trompetele de-alamă.

Și oaspeții veniți din alte țări
o unguroaică, un chinez și eu
răspundem la șuvoiul de întrebări
și altele în loc ne curg mereu.

Apoi îi duc pe Șao înspre mare;
Un pionier îi cântă Evei, Liszt:
Iar eu, mai mult pe sus, cu nerăbdare
sunt dus de micul grup micurinist.

Mi se arată sera. Noi răsaduri.
Un rod exotic și un fruct polar.
„Văzut-ai, oaspe drag, pe-alte meleaguri
Un liliac ce-a înflorit în Februar ?"

Petale albe, arome și nectar...
Privesc uimit. Căci vremea e învinsă.
Un liliac ce-a înflorit în Februar
e Malul drag cu buzele aprinse !

Ei văd mirarea mea. Și-mi povestesc
de liliacul alb, mândria lor
crescut nu'n seră, dar hrănit mereu
cu-al inimilor foc dogoritor.

Și-i văd: în șoapte tot mai mult se-aprind
— pesemne iarăși pun ceva la cale —
Privesc: ridică vasul,
mi-l întind:
„E pentru pionierii țării tale".

Și am adus din depărtări în dar
Un liliac ce-a înflorit în Februar.

---

*) Artec, localitate în Crimeea, unde se organizează în fiecare an mari tabere de pionieri.

În lupta sa pentru o Germanie unită, democrată şi paşnică, poporul german, R. D. Germană, se bucură de simpatia şi sprijinul neprecupeţit al marii Uniuni Sovietice. Vizita recentă a Delegaţiei Guvernamentale germane şi tratativele ce au avut loc s'au încheiat cu hotărîri istorice, de o importanţă uriaşă pentru poporul german şi pentru pacea în Europa şi în întreaga lume. Iată momentul istoric al semnării Protocolului cu privire la încetarea percepерii reparaţiilor datorate de Germania şi la alte măsuri pentru uşurarea obligaţiilor financiar-economice ale Republicii Democrate Germane, legate de consecinţele războiului. V. M. Molotov, semnând Protocolul, în numele şi din însărcinarea Guvernului U.R.S.S. În fotografie (dela stânga spre dreapta): O. Grotewohl, Prim Ministru al R. D. Germane, G. M. Malencov, Preşedintele Constiliului de Miniştri al U.R.S.S., C. E. Voroşilov, N. S. Hruşciov, N. A. Bulganin, A. I. Micoian, L. M. Caganovici, W. Ulbricht, Prim Ministru adjunct al R. D. G., H. Loch, Prim Ministru adjunct şi Ministru al finanţelor, O. Nuschke, Prim Ministru adjunct, L. Bolz, Prim Ministru adjunct şi Ministru al construcţiilor, F. Selbmann, Ministrul industriei metalurgice şi extractive, B. Leuschner, Preşedintele Comisiei de Stat a Planificării, R. Appelt, Ambasador extraordinar şi plenipotenţiar al R. D. G. la Moscova şi alţii.

În zilele grevelor din Franţa

Puternicul val de greve, izbucnit în primele zile ale lunii August în Franţa, a durat mai multe săptămâni. Forţa acţiunilor muncitoreşti a fost resimţită nu numai de guvernanţii dela Paris, ci şi de aşa zişii „turişti" americani şi englezi veniţi în Franţa. Aceste două fotografii vorbesc dela sine. Pe peronul gării Boulogne (port la canalul Mânecii) un grup de musafiri nepoftiţi, veniţi din Anglia, aşteaptă zadarnic sosirea unui tren. Greva feroviarilor a paralizat întregul trafic pe calea ferată. În medalion: Ca de obicei, poliţiştii sunt la posturile lor, când e vorba de o grevă muncitorească.

Alegeri americane în Germania occidentală

După cum era de prevăzut, „alegerile" parlamentare din Germania occidentală, organizate de fasciştii dela Bonn şi patronate de americani s'au desfăşurat sub semnul terorei şi al falsificării grosolane. În fotografia de sus: scenă de teroare poliţienească în împărăţia revanşarzilor dela Bonn. După cum se vede însă bastoanele de cauciuc şi cordoanele de poliţişti nu pot stăvili furia mulţimii revoltate de politica antipopulară, războinică, a dictatorului dela Bonn. În stânga: ca pe vremea lui Hitler: ziua în amiaza mare, un patriot german, partizan al unei Germanii unite, democrate şi paşnice, este arestat de către poliţia lui Adenauer.

DE PESTE HOTARE

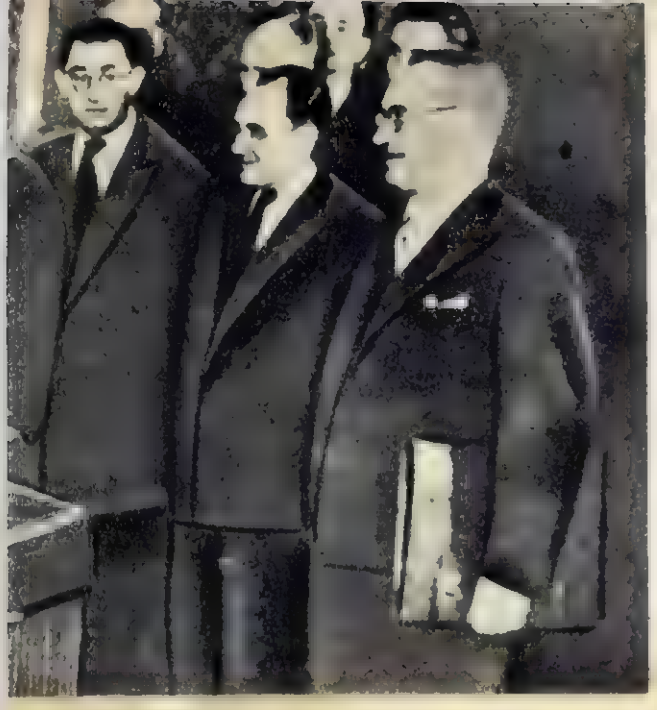

DELA TRIBUNA O.N.U.

Opinia publică internațională a urmărit cu interes recentele dezbateri care au avut loc la O.N.U. Se știe că și de astă dată, cercurile agresive din S.U.A. și din celelalte țări încadrate în blocul american, au încercat în fel și chip să zădărnicească realizarea unei destinderi internaționale. Dar reprezentanții Uniunii Sovietice și ai țărilor de democrație populară, care fac parte din O.N.U., au demascat fără cruțare uneltirile cercurilor agresive și s'au ridicat cu tărie în apărarea cauzei sfinte a păcii. In fotografie, A. I. Vășinschi, reprezentantul Uniunii Sovietice, vorbind dela tribuna Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Prizonierii de război coreeni se reîntorc la căminele lor din R. P. D. Coreeană. In lagărele americane ale morții, asemănătoare celor dela Cociodo și Pusan ei au îndurat suferințe de neînchipuit, fiind supuși celor mai sălbatice torturi. In fotografie: Camionul care intră pe poarta taberei de primire a repatriaților aduce încă un grup de prizonieri de război coreeni bolnavi, flămânzi și goi, dintr'un lagăr american.

Pe stadionul „Dinamo" din Moscova

Inainte de începerea matchului amical de fotbal dintre echipa „Torpedo" din Moscova și formația indiană „East Bengal Club", jucătorii sovietici oferă flori oaspeților indieni. După cum se știe, întâlnirea s'a terminat cu rezultatul de 3 : 3.

CUTREMURUL DIN GRECIA

Puternicul cutremur de pământ care a cuprins întregul litoral de Nord-Vest al Peloponezului, precum și insulele din Marea Ionică, constituie unul din cele mai mari dezastre de acest fel. Numeroase orașe, sate și porturi au fost prefăcute în ruine, iar numărul sinistraților trece de 100.000. Peste 2.000 de locuitori au pierit sub dărâmăturile provocate de cutremur. In urma refuzului autorităților grecești de a scoate din celule pe deținuții politici aflați în temnițele monarho-fasciste de pe insulele Chefalonia și Zakynthos, au fost omorîți mulți oameni, ceeace a stârnit indignarea întregei populații grecești. Pentru a veni în ajutorul sinistraților de pe urma cutremurului, Crucea Roșie Sovietică a trimis Crucii Roșii din Grecia suma de 250.000 ruble. Crucea Roșie din R.P.R. a venit deasemeni în ajutorul sinistraților din Grecia cu suma de 100.000 lei. In fotografia din dreapta: Cheiul portului Argostolion (de pe insula Chefalonia) stă să se prăbușească în mare. Pe străzi, oamenii cuprinși de groază își caută cu disperare rudele și prietenii dispăruți printre dărâmături. In fotografia de jos: Orașul Argostolion în întregime distrus de acest înspăimântător cutremur.

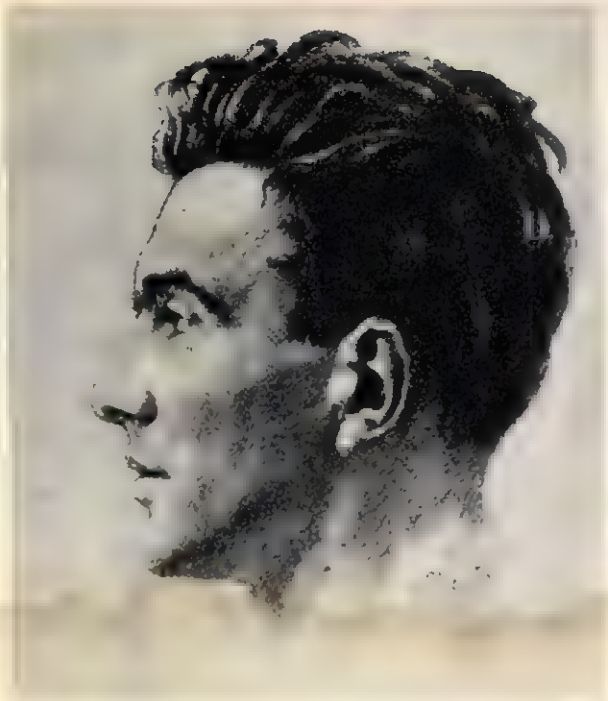

NEÎNFRÂNTUL

Într'una din nopțile mohorîte din Septembrie 1943 o grupă de S.S.-iști înarmați, înainta cu grabă spre locul de execuție. In Berlinul hitlerist, o execuție devenise de multă vreme unul din lucrurile cele mai banale. Totuși ceeace se petrecea în această noapte era cu totul neobișnuit, chiar și pentru bestiile fasciste care aveau atâtea la activul lor. Omul din celulă inspira teamă călăilor. Neînfrânt, cu fruntea sus, cu privirile ațintite înainte, dârz și neînfricat, bărbatul acesta încă tânăr, plin de viață, părăsea celula, înaintând pe ultimul său drum.

In noaptea adâncă, orașul încremenise în somn greu, de piatră. Dar tăcerea care apăsa asupra Berlinului nu era decât liniștea dinaintea furtunii. Căci în acele zile, în Răsărit, ca un torent de oțel, Armata Sovietică își croia drum spre inima Germaniei naziste.

Ca și cum ar fi auzit aevea vuetul furtunii care se apropia tot mai mult de blestematul bârlog al fascismului, chipul bărbatului se lumină de o imensă încredere și bucurie. Și acest simțământ nu l-a părăsit până în ultima clipă; îi dădu puterea să-și înfrunte călăul, să întâmpine cu capul sus moartea.

Așa a căzut eroic, la 8 Septembrie 1943, păsind din viață în nemurire, Iulius Fucik, membru al Comitetului Central al Partidului Comunist Cehoslovac, redactor al ziarului „Rude Pravo".

Omul acesta era plămădit din aluatul din care sunt făcuți adevărații, marii eroi. Intreaga lui viață a fost o flacără — o flacără pe care nici torturile neomenești și nici moartea crudă nu au putut s'o stingă. Și azi, la 10 ani dela moartea lui, amintirea lui Iulius Fucik trăiește mai vie și mai luminoasă ca oricând.

Numele lui Iulius Fucik înseamnă bucurie, sete nepotolită de viață, dragoste de oameni, încredere nesfârșită în viitor.

Intreaga operă a lui Iulius Fucik, și în mod cu totul deosebit însemnările scrise de el în floroasa închisoare a Gestapoului din Pancrat — însemnări cunoscute apoi lumii întregi sub titlul „Reportaj cu ștreangul de gât" — constitue un emoționant mesaj, o chemare înflăcărată la o viață fericită, plină de lumină și bucurie.

Credința aceasta mare într'un viitor însorit, într'o viață plină de cântec și sărbătoare, nu l-a părăsit nici pentru o singură clipă pe nebiruitul luptător comunist. Pentru aceasta a trăit, a luptat și a căzut ca un erou Iulius Fucik. Ne-o spune chiar el, într'una din însemnările sale: „Am iubit viața și m'am avântat în luptă pentru ea... Am trăit pentru o viață plină de bucurii, mor pentru ea și ar fi nedrept să-mi puneți pe mormânt îngerul durerii".

Viața era pentru Fucik un cântec, un imn al bucuriei. „Nu este viață fără cântec — spunea el — așa cum fără soare nu există viață". Cântecul lui Fucik a răsunat până în ultima clipă a vieții sale. Acest cântec străbătut de patos revoluționar a mobilizat la luptă mii și mii de patrioți cehoslovaci. Fucik a strigat în fața asasinilor săi: „Toată viața mea am cântat și nu știu ce m'ar putea sili să nu mai cânt tocmai acum, înaintea sfârșitului, când simt viața cu o deosebită intensitate".

Deseori, călăii, uimiți de uriașa putere de rezistență a lui Iulius Fucik, se întrebau: „Cine este acest om și de unde îa el atâta tărie supraomenească?" Dar nu, nu era nimic supraomenesc în felul în care Fucik a știut să îndure chinurile și suferințele cele mai crâncene, fără a se plânge. Era conștiința comunistă care-i dădea puteri, era încrederea adâncă în popor, în patria sa, era dragostea și credința nestrămutată în măreața Patrie a Socialismului victorios, care-i întăreau, care-i dădeau tăria să-și înfrunte demn dușmanul.

In cele mai grele momente ale vieții, închis în celula întunecoasă și umedă a temniței hitleriste, groaznic schingiuit și maltratat, Iulius Fucik nu s'a simțit nici pentru o clipă singur, slab sau părăsit. Gândul său a știut să spargă zidurile groase ale temniței, zburând departe de țara sa vremelnic cotropită, zburând spre Moscova, spre Piața Roșie. „Acolo se cântă acum Internaționala — scrie el plin de emoție, în însemnările sale, la 1 Mai 1943. — Ea răsună peste toată fața pământului și nu se poate să nu răsune și în celula noastră. Cântăm și noi. Un cântec revoluționar, apoi altul și iar altul; nu vrem să fim singuri. Nici nu suntem singuri; suntem alături de toți acei care în clipele acestea cântă voioși în libertate, alături de toți acei care duc lupta ca și noi".

Până în clipa când și-a încheiat eroicul drum al vieții, Iulius Fucik, acest neînfricat luptător îndrăgostit de viață și de oameni, a îndemnat pe oameni să lupte pentru a-și făuri un trai fericit.

Și astăzi, când visul lui Iulius Fucik, visul sfânt al zecilor de mii de tovarăși care s'au jertfit în luptă, devine realitate și în patria lui scumpă, poporul cehoslovac cultivă cu dragoste și veneratie amintirea eroului său național. Nenumărate opere sunt consacrate vieții și luptei lui Iulius Fucik. Poeții îl proslăvesc în versuri înaripate, artiștii îl imortalizează chipul în marmoră și bronz. Iulius Fucik a devenit pentru întregul popor simbolul dragostei de om și al patriotismului suprem.

„Vom respecta întotdeauna poruncile eroului nostru național Iulius Fucik, el va rămâne totdeauna pentru noi un exemplu luminos. Vom învăța dela el să iubim poporul, Partidul nostru Comunist, vom învăța să fim curajoși, plini de entuziasm și de dragoste aprinsă față de Uniunea Sovietică" — scriu ostașii Armatei Populare Cehoslovace, în scrisoarea lor adresată Gustei Fucikova, soția și tovarășa eroului național.

„Jur pe memoria luminoasă a lui Iulius Fucik — scrie soția unui muncitor cehoslovac — să-mi educ bine pe cei doi băieți ai mei. Eu cred că prin grija noastră, a mamelor cinstite, vom crește sute și sute de oameni ca Fucik".

Anul acesta — când se împlinesc 50 de ani dela nașterea și 10 ani dela moartea eroului — a fost proclamat în Cehoslovacia 'Anul Fucik.' Intregul popor cehoslovac, întreaga omenire progresistă se înclină cu respect și veneratie în fața memoriei lui Iulius Fucik.

In întreaga lume răsună cu putere ultimele cuvinte ale lui Fucik: „Oameni, eu v'am iubit! Fiți vigilenți!"

Glasul lui Fucik — neînfrântul, cheamă la luptă împotriva acelora care doresc să înarmeze din nou mâna bestiei fasciste, să dezlănțuie din nou fiara care a făcut atâta rău omenirii.

„Toți cei care au fost credincioși viitorului și au murit pentru ca el să fie frumos — a scris Fucik într'una din ultimele sale însemnări — merită un monument". In Cehoslovacia atât de dragă lui Iulius Fucik, poporul muncitor — își construește cu avânt viața nouă, viitorul fericit, strâns unit în familia frățească a popoarelor libere, în frunte cu marele popor al Uniunii Sovietice.

Acesta este cel mai frumos monument închinat memoriei lui Iulius Fucik — neînfrântul.

Victor RUSU

Piesa „Iulius Fucik" a dramaturgului sovietic Juri Buriacovschi s'a bucurat de un deosebit succes la Teatrul „Scala" din Viena. Iată două momente impresionante din această piesă interpretată de actori vienezi. In fotografia din stânga: Doi luptători pentru pace — Iulius Fucik și Iosef Posek — s'au regăsit în celula sumbră a temniței hitleriste. In fotografia din dreapta: Temnicierul SS-ist este furios. Dar ura și dârzenia ce se citesc în ochii nebiruitului Iulius Fucik, îi pironesc locului.

Prin magazinele Capitalei.

Belșug, în prag de toamnă.

Tot mai frumoase să fie oraşele patriei noastre, tot mai multe zone verzi, tot mai multe locuinţe muncitoreşti ! Pentru ca acestea să devină fapte, pentru ca viaţa oamenilor muncii să fie — aşa cum o doreşte partidul — tot mai luminoasă, luptă şi arhitecţii dela Institutul de proiectări „Proiect Bucureşti". In fotografie : intr'unul din birourile Institutului, arhitectul Bacalu (primul din stânga) se sfătueşte cu directorul Institutului, Bujor Gheorghiu

FABRICA DE PORȚELANURI DIN CLUJ

Nenumărate obiecte de artă decorativă: vaze de flori, bibelouri, figurine, farfurii și căni se produc la fabrica de porțelan din Cluj. Artiștii decoratori de aici studiază motivele artei populare, se inspiră din viața și năzuințele poporului nostru. Motivele decorative ale multor vaze și figurine înfățișează momente istorice din epopeea glorioasă a eliberării țării noastre de către Armata Sovietică, scene din viața uzinelor și gospodăriilor colective, imagini de pe șantierele construcțiilor socialismului.

Porumbelul păcii apare adeseori în motivele decoratorilor.

Pe timpuri, pictorii și muncitorii fabricii nu-și puteau desfășura talentul în toată plinătatea lui. Burghezia căuta să imprime acestei arte trăsături formaliste, desumanizante, cosmopolite, înăbușind elementele cu adevărat artistice izvorîte din creația populară.

Acum, datorită grijii partidului și guvernului, muncitorii și artiștii decoratori dela fabrica de porțelan din Cluj se bucură de condiții noi, prielnice dezvoltării măestriei lor artistice.

V. TRIFU

Porumbelul păcii apare adeseori în motivele decoratorilor. Tovarășul Alban Eugen îl pictează acum pe unul din vase.

FRIGIDERUL *românesc*

În zilele fierbinți de vară, când asfaltul se moale, se aude strigătul cărăușului: „Ghiața, ghiața...“ Și iată că din peisagiul nostru citadin, acest cărăuș va dispare asemeni fanaragiului care aprindea — în urmă cu ani — felinarele.

Gospodinele vor folosi în locul blocurilor de ghiață butelia de aragaz, curentul electric, gazul metan sau chiar petrolul lampant. Cu ajutorul lor se va putea pune în mișcare motorul noului frigider, fabricat în întregime la noi în țară.

Vreme îndelungată, în laboratorul Institutului de Cercetări al Ministerului Industriei Cărnii, Peștelui și Laptelui, s'a dus o muncă încordată sub conducerea inginerului Aurel Ciobanu — specializat în Uniunea Sovietică — și a inginerului Iosif Ausländer dela întreprinderea „Frigotehnica“ pentru construirea noului tip de frigider.

Până acum au fost perfectate câteva prototipuri de capacități diferite, ajungând până la 300 litri. O butelie de aragaz e suficientă pentru funcționarea vreme de 4—6 săptămâni a unui frigider de mărime mijlocie.

Frigiderele de noul tip vor deservi spitalele, depozitele farmaceutice, magazinele alimentare, etc.

Posibilitatea de a fi folosit la orice sursă de energie, precum și prețul scăzut, vor face ca acest nou produs românesc să se răspândească cu repeziciune.

Sandu ALBU

Se montează grătarele. În curând, sub acțiunea flăcării de aragaz sau prin încălzire electrică, interiorul alb, strălucitor, se va acoperi de ghiață artificială.

L-am cunoscut pe Vlaicu

O căsuță modestă, dar îngrijită, în spatele blocurilor masive și elegante din cartierul muncitoresc Ferentari. În prag ne întâmpină Ion Ciulu, mecanicul îndrăznețului pionier al aviației care a fost Aurel Vlaicu. Un zâmbet îi însenînează fața brăzdată de ani, aruncă o luminiță în ochii săi vioi, în clipa când începe să depene amintirea eroicelor sboruri pe primul tip de avion conceput și fabricat în țara noastră.

— Da, a fost tare greu începutul — rostește încet gazda privind fotografiile ce povestesc despre lunile acelea de neuitat din 1910. — La Arsenal, unde lucram și eu la construcția avionului 1, ni se dădeau materiale cu țârâita. Nimeni n'avea încredere în avionul acela cu roțile așezate într'un chip nou, cu fuselaj nemaivăzut, care-i sporea echilibrul. Apoi, când ne-am mutat la hangar, la Cotroceni, ne loveam numai de lipsuri.

— Și cum izbutea Vlaicu să facă față atâtor greutăți?

— Ei, el venea mereu cu soluții noi — se-aprinde bătrânul tovarăș de încercări al inventatorului. Era glumeț din fire și inimos, nu se descuraja niciodată. E drept că ne creștea și nouă inima când mulțime de oameni se adunau să se bucure cu cât se avânta mai sus Vlaicu. Numai pe alde prințul Bibescu și cei de seama lui îi supărau izbânzile noastre...

— Avea mulți dușmani Vlaicu?

— Printre mărimi, aveu cu droaia. La ce să fi dat ei bani pentru avion românesc, când din comenzile date străinătății le rămânea și lor din gros?

Dar cu Bibescu, care-l tot făcea nepriceput pe Vlaicu, mi-am pierdut și eu sărita și l-am repezit odată: „Dumneata, care sbori pe Bleriot-uri cumpărate în Franța, să înveți mai întâi să inventezi, și pe urmă să-i dai sfaturi meșterului meu!“ De, aveam curajul celor 18 ani, nu m'am mai uitat că era prinț! — și un zâmbet poznaș încrețește fața arsă de soare a mecanicului veteran.

Ținea morțiș Vlaicu să sboare peste munți, spre satul lui, Binținți — continuă Ciulu. Nu mai avea deloc bani, aparatul, săracul, se învechise rău. Abia cu câteva zile înainte de sbor, i-am arătat că țeava de benzină era ruptă. A cârpit-o și a sburat așa... Păcat, mare păcat, multe ar mai fi dus la capăt. Se gândea la aripi care să se rotească, la un motor așezat la spate — tot idei noi și minunate, care ar fi ridicat la loc de cinste aviația noastră. Măcar un an să mai fi trăit, ar fi văzut lumea ce aparat strașnic era „Vlaicu 3“!...

— După moartea lui, ce s'a întâmplat cu aparatul?

— L-au încheiat prietenii, însă n'a mai apucat să sboare nimeni cu el. Mie nu mi s'a dat voie să-l pilotez, iar la prima încercare n'a mers.

S'a găsit după aceea în magnetou un pumn de praf de șmirghel care-l blocase. Pesemne, „lucrase“ acolo unul din acei care nu voiau ca un fecior de țăran s'ajungă fala țării...

Și-apoi, vreme de 30 de ani, statul a uitat cu totul de Vlaicu. Acu văd că vin mereu pe la mine studenții dela Institutul Cinematografic — vor să facă un film despre el. Iar frate-său a fost ajutat de-a înjghebat un muzeu, cu ce-a rămas dela Aurel.

*

La sute de kilometri, pe plaiurile mureșene de lângă Orăștie, în satul Binținți, unde Vlaicu s'a avântat prima dată spre înălțimi, fratele lui Aurel Vlaicu a prefăcut casa părintească într'un mic muzeu. Pășim cu sfială în odăița strâmtă care-a adăpostit pe tânărul stăpânit de-un singur vis: să dea patriei sale un aparat de sbor perfecționat.

Fratele inventatorului ne arată pușca cu care dobora păsări, pentru ca Vlaicu, studiind structura aripilor, să pătrundă tainele sborului.

Aici sunt și cununile de lauri cucerite la întrecerile automobilistice din Germania, la concursurile internaționale din Austria, pentru curajul și măestria de pilot. Mai încolo motocicleta și fonograful la care-a meșterit inventatorul, îmbunătățindu-le. Pe măsuță, pe poliță, scrisori numeroase dela prieteni necunoscuți, sau dela oameni vestiți — cum era Caragiale — vădesc prețuirea de care se bucura din partea adevăraților patrioți, cei pe care-l cunoșteau până și copiii din acea vreme. În mica bibliotecă, găsim lucrarea în care Vlaicu expunea principiile științifice ale avionului său. Alături, registrul pentru impresii ne arată că această casă umilă e azi un loc de pelerinaj în care se perindă oameni din toate colțurile țării. Un șir de semnături ne oprește atenția: un grup de aviatori au vizitat de curând casa în care s'a născut Aurel Vlaicu...

Săgetând cerul cu avioanele argintii, mii de tineri, care-și împlinesc azi visele lor cele mai cutezătoare, sburând, vor purta mereu în inimă pilda neînfricatului lor înaintaș care a stăpânit văzduhul.

Vlaicu și cei ce l-au ajutat la construirea avionului.

Interior din casa părintească a lui Vlaicu, devenită muzeu.

LAUREAȚI AI MARILOR CONCURSURI

CELE TREI FETE LIBEREC

Pe scenă—clipind ușor din ochi în lumina reflectoarelor — și-au făcut apariția trei fete blonde, îmbrăcate în minunate costume naționale cehoslovace.

S'au oprit în fața microfoanelor, s'au privit o clipă, apoi au început să cânte și în sală au prins a pluti acordurile unei fermecătoare melodii populare.

...violete roșii, violete albastre
numai voi ați înțeles durerea tinerei țărănci
care, părăsită de iubitul ei,
își cântă dragostea nefericită
culegând violete în pădure.

Un ropot de aplauze răsplătește felul în care Dagmar Ledekova, Olga Kubinova și Zdenka Novakova au interpretat cântecele populare „Violete roșii, violete albastre" și apoi „Zorile".

După spectacol le-am întâlnit în hol pe cele trei maestre ale versului. Aveau obrajii îmbujorați de emoția succesului și, cu aceleași voci cristaline, ne-au povestit cât e de frumos la ele acasă, la Liberec — orașul după numele căruia li s'a dat lor numele de „Cele trei fete Liberec" și cum își duc munca: Dagmar Ledekova la Institutul de Folclor, Olga Kubinova ca profesoară de muzică și de limba cehă, Zdenka Novakova, ca vânzătoare la un magazin de coloniale.

„Tatăl meu e pădurar. De mică mă lua cu el în pădure. Și de pe atunci am prins dragoste de natură, de foșnetul copacilor, de cântecul păsărelelor, atât de apropiat sufletului meu".

Găsești în aceste cuvinte ale Zdenkăi Novakova întreaga explicație a naturaleții și profunzimii cu care ea își interpretează cântecele.

Ca și Zdenka Novakova, profesoara Olga Kubinova și Dagmar Ledekova, fiica unui mecanic-auto din Liberec, au prins dragoste de cântecul popular și și-au însușit măestria interpretării lui. Și dacă acum doi ani la Festivalul dela Berlin a participat numai una singură din „Cele trei fete Liberec" — Olga Kubinova — anul acesta, la București, întregul trio a putut prezenta tineretului lumii frumusețea cântecului cehoslovac obținând pentru arta sa Premiul I la Concursul Internațional din Cadrul Festivalului.

G. CRAINIC

IVAN ASENOV IVANOV

Nu departe de Sofia se află un mic sat pe nume Cercancevo. In familia lui Asenov Ivanov, modest slujbaș în această comună, s'a născut cu mai bine de două decenii și jumătate în urmă micul Ivan. Cântecele tatălui său au fost primele lecții de muzică ale tânărului care avea să se remarce, încă din anii adolescenței, ca unul din cei mai talentați instrumentiști bulgari.

Drumul pe care Ivan Asenov Ivanov a trebuit să-l străbată, dela postul de trombonist într'o fanfară militară și până la cel de solist în orchestra simfonică a Operei de Stat din Sofia, a fost drumul frumos, de muncă plină de bucurie, al cuceririi măestriei artistice, în admirabilele condiții oferite de puterea populară.

Anul 1951 i-a adus o îmbucurătoare recunoaștere a talentului său: premiul I la concursul național pentru instrumente de suflat. Iar mai târziu cu doi ani, recent, în cadrul Concursurilor Internaționale ale Festivalului dela București, virtuozitatea interpretării unor pretențioase bucăți muzicale și deosebita sa sensibilitate artistică au fost răsplătite cu Premiul I.

A. ȘTEFĂNESCU

HWANG-JU-HWA

Nenumărate sunt dansurile și cântecele chineze care au supraviețuit dealungul veacurilor și s'au transmis din tată în fiu până în zilele noastre.

„Fluviul toamnei" este unul din aceste dansuri.

Tânăra dansatoare chineză Hwang-Ju-Hwa a dat o neuitată interpretare acestui dans. In grațiul dansului, ea a istorisit povestea unei tinere fete care, pentru a ajunge la iubitul ei, face o călătorie lungă, plină de peripeții.

Născută la Pekin în anul 1927, Hwang-Ju-Hwa a dăruit dansului — încă dela vârsta de 10 ani când a început primele lecții — toate forțele, întreg talentul ei. Deosebitele ei aptitudini coreografice le-a dovedit Hwang-Ju-Hwa și pe scenele teatrelor noastre în timpul Festivalului când, în fața tinerilor veniți din cele patru colțuri a'e lumii și a miilor de spectatori români a arătat cu virtuozitate că dansul și cântecul sunt puternice arme ale măreței cauze a păcii și prieteniei între popoare. De aceea, Hwang-Ju-Hwa a binemeritat Premiul I în cadrul Concursului Internațional de dansuri populare al Festivalului.

D. CRISTEA

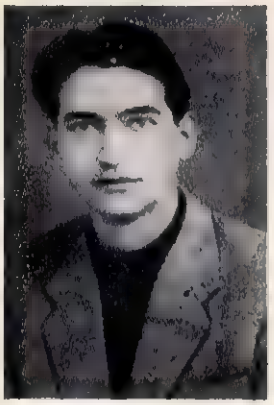

DUMITRU BUGHICI

Dacă prin anul 1930 l-ar fi întrebat careva pe fiul lăutarului Bughici din Iași, ce drum ar dori el să-și aleagă în viață, cu siguranță că răspunsul ar fi fost: muzica. Dar în glas l s'ar fi deslușit neliniștea...

Căci în vremurile acelea negre fiul unui om al muncii nu putea face studii muzicale superioare.

Vioara învățase el s'o mânuiască; cu multă pricepere știa să facă să izvorască frumoase melodii și din acordeon. Iată-l pe tânărul Bughici cântând, împreună cu lăutarii, prin restaurante și la teatre. Fără a desconsidera muzica lăutărească, Dumitru Bughici simte totodată necesitatea de a studia temeinic muzica cultă. Acest lucru n'a fost posibil decât în anii puterii populare. Plecat în 1950 să studieze muzicologia în U. R. S. S., el intră la Conservatorul „Rimschi Corsacov" din Leningrad; curând începe să studieze compoziția. Rând pe rând el creează frumoase cântece de masă („Cântecul minerului", „Zboară, cântec", „Cântec pentru patria mea"), lucrări de muzică de cameră (suita de tablouri „Din viața pionierilor"), Variațiile pe o temă rusă (pentru quartet de coarde), precum și Suita pentru vioară și pian, lucrare premiată la concursul celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților dela București. Deasemenea, Dumitru Bughici este autorul unei frumoase lucrări simfonice: „Poemul de viață nouă".

Toate lucrările lui Bughici sunt străbătute de acel avânt puternic pe care îl dă unui compozitor talentat dragostea pentru poporul său, încrederea în viitorul luminos al patriei.

F. ȘPIREA

INDRANI RAHMAN

„Warsippu" este numele unui bătrân dans indian, care evocă, în sunetele unei muzici legănate, gingașul freamăt al petalelor unei flori care se deschide...

Undeva, la marginea orașului Delhi, într'un vechi templu hindus, clădit cu secole în urmă pe malul fluviului Iarluna, Indrani Rahman a văzut dansându-se pentru prima oară—cu ani și ani în urmă — dansul „Warsippu". O luase cu sine mama ei, ea însăși dansatoare pasionată, în acea dimineață limpede de vară, când din pământul răcorit de ploaie mai fumegau ușor aburi albicioși.

In zilele de neuitat ale Festivalului, tineri veniți din toate colțurile lumii au putut admira și ei, pe una din scenele Bucureștiului, acest minunat dans indian. Ii interpreta cu o excepțională sensibilitate și forță de interiorizare, însăși Indrani Rahman, devenită dansatoare vestită la numai 22 de ani. Pentru marea măestrie a interpretării coreografice, tânăra dansatoare indiană a fost distinsă cu Premiul I în cadrul Concursurilor Internaționale ale Festivalului.

E. TOMESCU

Dansatoarea indiană Indrani Rahman

Răsfoind CĂRȚILE

POVESTEA VIEȚII UNUI EROU*)

N'ai să găsești în lumea întreagă multe străzi care să poarte nume de copii. Dar orașul Cherci din Crimeea se mândrește cu o stradă și o școală ce poartă numele pionierului Volodia Dubinin și cu un muzeu închinat memoriei acestui tânăr erou, decorat cu ordinul „Steagul Roșu", pentru curajul și abnegația de care a dat dovadă în lupta împotriva fascismului.

Prima parte a romanului „Strada Mezinului" de Lev Cassil și M. Poliianovschi, descrie viața fericită a lui Volodia înainte de izbucnirea celui de al doilea război mondial. Dela bun început autorii reliefează în acest copil un caracter dârz, hotărît și perseverent, ce se manifestă în toate împrejurările: în cadrul școlii, unde i se dezvoltă spiritul tovărășesc, în cadrul familiei, în jocurile cu ceilalți copii.

Atitudinea lui activă, creatoare, față de tot ceeace-l înconjoară, se datorează în primul rând educației comuniste pe care a primit-o în familie. „Noi Dubininii" — spune el cu mândrie și pe drept cuvânt. Tatăl său este un vechi membru de partid. Sora lui, Valentina, este comsomolistă, iar el, Volodia, e pionier, deci fiul mezin al partidului. Volodia se străduește să fie demn de asemenea părinți și frați.

Năzuește pe rând să devină ba marinar, asemenea tatălui său, ba aviator, asemenea vestitului Cicalov, ba profesor. Masa lui de lucru e plină de aeromodele, machete de vapoare și motoare electrice construite de mâna lui.

Dar realizarea visurilor lui este întreruptă de izbucnirea războiului. Orașul său natal este ocupat de hoardele fasciste. În acele zile de supremă încordare, când totul se desfășura sub lozinca „Totul pentru front, totul pentru victorie", Volodia nu ezită să intre în rândurile partizanilor care se pregătesc să hărțuiască fără încetare spatele frontului dușman. Iau ființă organizația de partid și de comsomol din cadrul detașamentului de partizani iar Volodia devine conducătorul organizației de pionieri. Curajul, spiritul de observație, inițiativa sa îl fac să ajungă șeful grupului de cercetași-pionieri. În cele cinci recunoașteri pe care le efectuează, Volodia trece peste obstacole care ar părea de netrecut. Cotlo, comisarul detașamentului de partizani, este mândru pe drept cuvânt de minunații copii pe care i-a crescut Patria Sovietică: „Ce copii extraordinari cresc la noi!... Ce oameni avem!" Și, într'adevăr, în toată literatura universală nu găsești figuri

de eroi asemenea lui Volodia Dubinin. El se distanțează puternic și de parizianul Gavroche, eroul lui Victor Hugo, și de Tom Sawyer și Huckleberry Finn, svăpăiații eroi ai lui Mark Twain.

După eliberarea Cherciului de către Armata Sovietică, tânărul patriot este ucis de explozia unei mine, în timp ce ajuta tovarășilor săi geniști să curețe de aceste arme ucigătoare intrările în carierele de piatră.

Poporul sovietic păstrează neștearsă amintirea lui Volodia Dubinin, așa precum neștearsă va rămâne în memoria oamenilor sovietici amintirea lui Oleg Coșevoi, Zoia Cosmodemianscaia, Pavlic Morozov și a celorlalți nenumărați eroi pe care i-a dat minunatul tineret sovietic.

Aurel COVACI

*) Lev Cassil și M. Poliianovschi: „Strada Mezinului" — Editura Tineretului.

Noi traduceri

Editura de Stat pentru Literatură și Artă și Editura Tineretului au tipărit în ultimul timp noi traduceri din operele unor scriitori clasici și scriitori contemporani progresiști din țările capitaliste.

Dintre lucrările autorilor clasici au apărut: piesa de teatru „Intrigă și iubire" de Friedrich Schiller, romanul „Spartacus" de Rafaello Giovagnoli și volumul „Note despre America" de Charles Dickens.

Tragedia „Intrigă și iubire", deosebit de puternică prin conflictul dramatic și prin realismul său, constitue un viguros act de acuzare împotriva prejudecăților feudale care — la sfârșitul secolului al XVIII-lea — înăbușeau până și cele mai firești sentimente ale omului.

Romanul scriitorului italian Rafaello Giovagnoli, publicat prima dată în 1874, înfățișează cu mijloacele specifice literaturii aspecte din marea răscoală a gladiatorilor și sclavilor, care a zdruncinat, în veacul I dinaintea erei noastre, temeliile statului roman și ale întregii orânduiri sclavagiste.

In cartea „Note despre America", marele clasic al literaturii engleze realiste, Charles Dickens, descrie impresiile culese în urma vizitei făcute în Statele Unite ale Americii, dezvăluind goana după câștig și tendința de îmbogățire rapidă a capitaliștilor, înjosirea omului simplu nevoit să îndure jugul asupririi, sălbateca exploatare a sclavilor.

Dintre operele autorilor contemporani au fost traduse și publicate: un volum de „Nuvele" ale scriitorului danez realist Martin Andersen Nexö, o culegere de „Pagini alese" din lucrările scriitorului englez James Aldridge, romanul „In calea trăsnetului" al tânărului scriitor progresist sud-african Peter Abrahams și alte lucrări, în care cititorii pot afla aspecte caracteristice ale vieții din diferite țări capitaliste.

Dinu CIPERE

CÂNTEC PĂCII ȘI PRIETENIEI...*)

De curând poeta Nina Cassian și-a îmănunchiat într'o plachetă versurile închinate tineretului. Lucrarea a apărut cu ocazia celui de al IV-lea Festival Mondial, sărbătoare a tinereții, a păcii și prieteniei. Dela „Stafeta tinereții" cu care se deschide plachetă și până la „Primăvara de luptă" cu care se încheie, toate poeziile poartă pecetea ideilor din ce în ce mai scumpe tinerilor din toată lumea: pacea și prietenia, lupta împotriva spectrului întunecat al războiului care ucide tinerețea, care desparte pe mamă de fiu, pe logodnică de iubitul ei. Cu o puternică emoție exprimă poeta aceste idei în unele versuri, cum ar fi cele mai jos citate din poezia „Tineri din lumea întreagă!":

Voi, prietenii mei
Voi tineri din lume.
Câți ați rămas în tranșei
Fără iubite și mume?

In numele acestor dispăruți, al căror sânge a curs „roșii păraie și delte", poeta se adresează tineretului, celor amenințați cu o soartă asemănătoare:

Și tu, și eu, și noi cu toții
Răspundem pentru-a lumii soartă.
Noi înfruntăm furtuna morții,
Noi străjuim a păcii soartă.
(„Marș de pace")

Alături de cunoscuta „Baladă a femeii care și-a pierdut iubitul în război", scrisă cu mult înainte, acest cald și mobilizator „Marș de pace" care cheamă la luptă pe toți acei care știu că „pacea nu-i un anotimp, ce vine-oricând și orișicum", precum și mesajul liric din frumoasa „Primăvară de luptă" constitue cele mai reușite bucăți ale culegerii.

Aici poeta folosește imaginea artistică concepută într'o limbă clară și bine îngrijită, capabilă să dea relief și culoare sentimentelor exprimate, să cucerească liric pe cititor. Priceperea și migala ce o caracterizează pe Nina Cassian, stau la baza

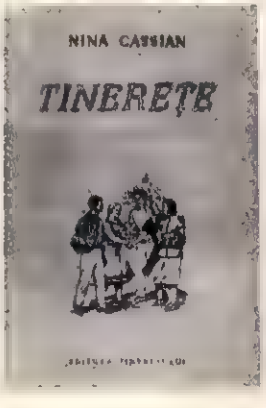

acestor realizări poetice de mâna întâia. Iată o singură strofă din „Primăvară de luptă" în care se reflectă frumusețea întregii poezii, ca într'o picătură de cristal:

Trecutele ierni
Se ghemuiesc ca urșii'n bârlog.
O, tu, primăvară de foc,
Ce mândră te-oțerni!

Exemple de felul acesta se mai pot da destul de multe. Toate dovedesc că poeta a făcut pași hotărîți spre o poezie clară, în care forma ajută puternicului conținut nou să ia haină artistică, să fie înțeles și să rămână în sufletul maselor de cititori.

Din păcate aceeași plachetă ne arată că în conduita poetei mai stăruie încă tendința spre o poezie rece și speculativă. In asemenea versuri, conținutul greoi, arid și adesеori confuz nu poate fi suplinit prin preocuparea pentru formă. Cititorul poate admira rimele sau o imagine izolată, dar rămâne străin de sentimentele pe care trebue să i le comunice poezia, rămâne fără convingeri noi, fără emoție. Este cazul să aducem în discuție versurile din „Ce'nseamnă să fii tânăr" și mai ales poezia „Prietenie".

Aici poeta inventează, pe cât se pare, un dialog între ea și eroul cărților sale, căutând să arate ce-i deosebește și ce-i apropie. In cele patru fragmente ale lucrării „Prietenie", cititorul se încurcă deabinelea și în loc să simtă și el ceva din frământarea poetei este silit să repete cu ea, în neștire, versurile:

Și tu, și eu... Ce mișcător se scrie
Romanu-acesta greu: Prietenia...

Asemenea cuvinte se zbat în gol, ca o moară de vânt care nu are grăunțe.

In afara unor lipsuri cum sunt cele amintite, noua plachetă de versuri a poetei Nina Cassian rămâne totuși o carte în care tinerețea pulsează ca într'o inimă vie o carte necesară oricărui iubitor al păcii și al poeziei oricărui militant pentru nobila cauză a prieteniei între popoare.

Ion BRAI

*) Nina Cassian: „Tinerețe" — Editura Tineretului

Un om copleşit de treburi

Povestire satirică

de László FERENC

Desene de Ivan COSTIURIN

Pe sub pleoapele pe jumătate închise, Dancso se uita la geamul aburit al biroului. Totdeauna la ora aceasta matinală, când biroul era bine încălzit, îşi proptea coatele pe masă pentru a-şi completa somnul. Aseară se întorsese iarăşi foarte târziu acasă. Ce să-i faci, dacă lui Bözsi îi place să danseze!... Ce bine că Holub s'a făcut luntre şi punte şi i-a repartizat singur într'un birou... Aici e linişte şi pace. Iar el nu doarme, moţăie doar, mai mult treaz decât adormit, trăgând cu urechea la uşă, ca nu cumva să se pomenească cu cineva intrând pe neaşteptate. Deşi unui activist sindical i se cuvine puţină odihnă...

Căscă îndelung, deschizându-şi gura larg, ca un dulău ciobănesc. Dar tocmai atunci când se întindea mai bine, iată sună şi telefonul...

— Da, da, poftiţi, poftiţi, tovarăşe director, — se grăbi să răspundă, dându-şi toată silinţa să pară cât mai treaz. — Datele? Pe mâine? Din nenorocire, absolut imposibil. Ştiţi, nu ne vedem capul de treburi... dar la sfârşitul săptămânii o să le aveţi neapărat... Alo, alo!

Directorul i-a trântit receptorul în nas! Şi cum i-a vorbit, şi pe ce ton! Îl îngrijora deadreptul! Necazul îl trezi deabinelea. Ce s'o fi întâmplat? La urma urmei un activist sindical n'ar trebui să admită să i se vorbească astfel. Totuşi, nu e bine să se pună rău cu oamenii. Tot i-a promis tovarăşul Holub că o să-i ridice în muncă. Să nu mai fie la cheremul oricui i-o veni pofta să capete nişte date.

Îmboldit de această speranţă, îl chemă pe Márton: „Te rog să pregăteşti datele singur. Eu n'am timp acum nici să respir. Mai încolo ai să poţi conta şi pe mine..." Îşi mângâie, plin de mulţumire, părul rar, apoi scoase o oglinjoară din buzunar şi se apucă să-şi examineze faţa bucălată, „Ştiu eu cum să-i iau pe oameni — îşi zise, privindu-se, — că de, am destulă minte în scăfârlie". Ei, dar silueta: n'ar strica să slăbească câteva kilograme, mai ales că şi Bözsi este de părere...

Aruncă un teanc de hârtii peste oglindă, căci Zsofi Sebö intră în birou pe neaşteptate. Fata îl ruga să ia parte la conferinţa de după masă a responsabililor echipelor culturale.

— Foarte bine, tovarăşă Sebö, foarte bine—încuviinţă Dancso, — dând mereu din cap. Echipele culturale sunt factori de primordială importanţă în desfăşurarea revoluţiei culturale din ţara noastră. Aşa că va trebui să cercetaţi şi să discutaţi cât se poate de temeinic problemele. Eu, din păcate, n'am să pot fi de faţă, fiindcă voi avea o conferinţă cu colectivul sportiv. Dar, în calitate de responsabil cultural, pot să vă dau directivele generale: lucrul de căpetenie este să puneţi accentul pe avântul revoluţionar şi să subliniaţi cât se poate de energic problema factorilor dinamici. Înţelegeţi, tovarăşă, nu-i aşa?

— Desigur, desigur tovarăşe Dancso. Doar un singur lucru nu-mi intră în cap: cum se face că pentru noi niciodată n'aveţi timp? — răspunse fata indignată şi, întorcându-i spatele, ieşi ca o săgeată. Dancso se posomorî. Ce o fi având făptura asta blondă, care altădată îi asculta cu atâta cuviinţă sfaturile părinteşti? O fi aţâţat-o cineva împotriva lui?

Simţea apriga nevoie de a-şi întări inima. Trase telefonul mai aproape, formă un număr, apoi spuse încet:

— Tu eşti, mititica mea dulce? Îmi era dor să-ţi aud glăsciorul... O, săracuţa... şi mie! Nu mai pot! Toţi trag de mine, mă rup în bucăţi... Mii de treburi...! Poftim, iar vine cineva! O să te chem mai târziu...

De data aceasta în uşă apăru Simion, un om scump la vorbă, care venea să-i aducă la cunoştinţă că după masă conducerea colectivului sportiv va discuta noul plan de muncă. Tovarăşii ţineau neapărat ca şi Dancso să fie de faţă.

— Ai dreptate, dragă tovarăşe, pe mine puteţi conta oricând. Sportul de masă e o chestiune de inimă pentru mine şi ştiu ce importanţă are planul de muncă. Fără el nu există progres. Planul trebue să fie ştiinţific întocmit, concret şi...

— Bine, bine — îl întrerupse Simion — toate acestea o să le spuneţi după masă, la şedinţă.

— Din nenorocire, e imposibil — oftă cu mutră amară Dancso. La ora cinci voi fi la şedinţa echipelor culturale. Dar vă dau tot sprijinul, ca şi până acum; voi fi alături de voi cu întreaga greutate politică de care dispun...

Simion îl părăsi fără să mai scoată o vorbă. Dar un zâmbet ironic îi flutură parcă pe buze şi în licărul ochilor.

„Ce-i asta? Ce se întâmplă aici?" — se întrebă Dancso, cu ochii holbaţi după omul care plecase. „Toată lumea e supărată. Dacă merge tot aşa, o să-mi pierd popularitatea. Va trebui să vorbesc cu Holub, să-i mai calmeze pe oameni"...

Dar nu avu prea mult timp să se gândească, căci în clipa următoare se pomeni faţă în faţă cu Balázs, dela strunguri. Îl primi, firească, cu amabilitatea cu care se cuvine să fie primit un fruntaş în producţie:

— A, scumpul meu... Salut, salut! Ştiu de ce ai venit! Şi cu toate că sunt aşa de prins de nu mai ştiu pe ce lume trăiesc, pentru gazeta de perete aş fi în stare să mă scol şi din mormânt... Mă cunoşti, doar...

— Nu ştiu — răspunse Balázs, zâmbind şiret — dar fiindcă nu sunteţi încă în mormânt, comitetul de redacţie vă aşteaptă după masă, la ora şase. Vom discuta cuprinsul numărului viitor.

— Perfect! Gazeta de perete trebue să apară la timp, numai astfel putem mobiliza massele. Ce păcat că şi colectivul sportiv ţine şedinţă tocmai la şase...!

Dancso se lansă în explicaţii interminabile. Ciudat, de data aceasta, Balázs nu-i făcu niciun reproş. Omul îşi exprimă doar regretul şi plecă. Abia apucă să închidă uşa şi Dancso formă un număr la telefon:

— Tu eşti, Bözsi, copilă dulce?... E ceva de speriat! N'am o clipă liberă! Sunt omul cel mai ocupat din întreaga fabrică... Poftim? Da, dragă, voi fi acolo la cinci fix. Nu, mititico, nu mă duc la nicio şedinţă, îmi ajunge că mă zbat din zorii zilei... Dar uite că iar vine cineva!...

Şi lucrurile nu s'au oprit

aici. Prin nu știu ce întâmplare, pentru după masă erau anunțate ședințe, consfătuiri și conferințe, încât avalanșa aceasta puse la grea încercare chiar și iscusința obișnuită a lui Dancso. Izbuti să se scuze în fața cercului științific, să renunțe la o conferință a comisiei de asigurări sociale, să refuze o invitație la repetiția corului, etc. Cu asemenea sarcini obștești își trecu toată ziulica. Dar când sirena fabricii începu să sune, omul acesta atât de ocupat, epuizat de muncă, istovit de griji, se întremă într'o clipă. Ca prin minune, deveni viol, sprinten, plin de viață, de parcă atunci s'ar fi trezit dintr'un somn odihnitor. Ajunse la poarta fabricii în mai puțin de două minute.

— Dar avem ședință plenară, tovarășe Dancso — îl întâmpină, mirat, bătrânul portar.

— Mie-mi spui, tovarășe?—îi replică Dancso: știu prea bine! Dar vezi dumneata, am fost chemat urgent la Consiliul Sindical...Și sprinten ca o sfârlează, Dancso ieși...

A doua zi dimineață el se strecură pe poartă tocmai în momentul când suna sirena. Când ajunse în fața biroului sindicatului, se lovi piept în piept cu Moldovan, care îl aștepta în prag, și-l pofti să intre. „Iaca safteaua!" — murmură, acru, Dancso, în timp ce trecea pragul. Nu era deloc încântat de această întâlnire. Moldovan, un cazangiu înalt cât o prăjină, era un „om greu". Dancso nu știa niciodată cum stă cu el, dar simțea, deși nelămurit, că omul acesta cu vorbă răspicată, plin de energie și respectat de toată lumea, nu-l prea are la inimă. Faptul îl neliniștea, fiindcă Moldovan era membru al Comitetului de Partid.

— Ei, șezi colea! — începu, cu glasul lui adânc și puternic, Moldovan. Dancso observă cu mirare că Holub, președintele sindicatului, lipsește. — Ieri, la adunarea generală a sindicatului... începu Moldovan...

— Vai, îmi pare foarte rău că n'am putut lua parte — îl întrerupse Dansco, făcând o mutră plină de regrete și de scuze. Dar ieri am avut atâtea consfătuiri! L'am anunțat din timp și pe tovarășul președinte Holub care, firește, a înțeles că...

— Așa. Ei, ascultă-mă, tovarășe Dancso — spuse Moldovan, bătând cu arătătoru-i butucănos în dunga mesei. Întâi: în afară de adunarea generală, ieri după masă n'a fost niciun fel de ședință sau consfătuire. Nu s'a întâmplat decât un singur lucru: tovarășii s'au înțeles să te pună la încercare, ca să vadă câte tertipuri ești în stare să născocești. Al doilea: tovarășul Holub nu mai este președinte al sindicatului. Pentru slăbiciunea și atitudinea împăciuitoristă de care a dat dovadă, a fost eliberat de sarcini de către adunarea generală. Dumneata, firește, nu erai de față...

— Păi... păi... atunci cine-i noul președinte? — întrebă Dancso, sufocat.

— Eu — răspunse simplu Moldovan.

— Ei bine... asta... asta — se bâlbâi, disperat, Dancso. Dar în clipa următoare se reculese; pe fața lui apăru un zâmbet ca la comandă și în voce îi răsună un tremur de emoție potrivită împrejurării. — Ei bine... asta e pur și simplu minunat, scumpe tovarășe Moldovan. Ai să vezi, tovarășe președinte, că noi doi, împreună...

— Ei, uite că n'am să văd — răspunse Moldovan, apăsat. Fiindcă adunarea ți-a retras și dumitale toate sarcinile de care, dealtfel, nu te prea sinchiseai. De azi înainte vei trece la secția de aprovizionări. Dar numai dacă vei munci cinstit, conștiincios!...

Lui Danceo i se muiară picioarele din genunchi. Se târî cu pași împleticiți, ca un somnambul, până în biroul lui. Acolo se prăbuși în fotoliu. I se părea că pământul se clatină sub picioare. Se uită cu ochii împăienjeniți la bucata de hârtie din mijlocul mesei, pe care Marton scrisese, cu litere cam otova, următoarele: „A telefonat tovarășul director: datele trebue să fie prezentate până la amiază"... Dădu drumul unui oftat atât de amarnic, încât foile de hârtie de pe masă începură să fluture. Apoi ridică receptorul și cu mâna tremurândă, formă numărul de telefon al micuței Bözsi:

— Ah, ah... tu ești?... vai! — se văicări el. Ah, e înspăimântător... Închipuiește-ți... am fost torpilat... vai... tre-bu-e să lu-crez!...

Și, ca apucat de friguri, Dancso se înfioră din creștet până'n tălpi.

László FERENC

FILME NOI

pe ecranele Capitalei

Filmul sovietic „Djambul" este închinat vieții marelui cântăreț și poet al poporului cazah, Djambul Djabaev. Rolul marelui bard cazah, care a eternizat în versuri o întreagă perioadă a istoriei poporului său, este interpretat de Sachen Aimanov.

Seria filmelor spectacol, atât de mult îndrăgită de publicul spectator, continuă, printr'o producție nouă a studioului „Maxim Gorchi" din Moscova: binecunoscuta piesă a lui Maxim Gorchi „Barbarii", interpretată de colectivul Teatrului Mic Academic de Stat din Leningrad. Regia aparține lui L. Lucov, și în distribuție figurează nume cunoscute, ca Turcianinova, Velihov, Gogoleva, Lixo, Șamin și Olonev. Ilustrația muzicală a filmului este bazată pe un aranjament din opere cunoscute ale marilor compozitori P. Ceaicovschi, S. Rahmaninov și A. Scriabin.

Studioul cinematografic de stat din Cehoslovacia prezintă acum o producție documentară „Africa". Filmul acesta a fost realizat cu prilejul unei expediții științifice întreprinsă de doi exploratori curajoși: inginerii Hanzelka și Zikmund. Cei doi exploratori au plecat la drum în 1947, cu o mașină „Tatra". Au debarcat la Casablanca, și-au pornit-o de aici dealungul coastei nordice a continentului african, până în Egipt. De aici ei au cotit spre Sud, au străbătut deșertul Nubiei, au trecut prin Sudan și Abisinia. Au escaladat muntele Kilimandgiaro, înalt de 6.000 m. și apoi au coborît spre Ecuator prin Kenia și Tanganika. Până aici, la sfârșitul primei etape a călătoriei, filmul urmărește drumul celor doi călători înfățișând aspecte științifice și sociale deosebit de important.

Studiourile de stat poloneze au terminat de curând un nou film — „Trei povestiri" — care face parte din seria filmelor de actualitate, o cărei acțiune se desfășoară în zilele noastre și care este închinată vieții oamenilor muncii și problemelor construirii socialismului în R. P. Polonă.

În viteză

Fiecare sutime de secundă este prețioasă. Deaceea virajele trebuesc cât mai curajos trecute. Pompiliu Iordănescu (CCA) în plină cursă, urmat de Traian Matei.

Practicat în chip izolat și sporadic numai de cei avuți, motociclismul a fost până înainte de anii regimului nostru un sport costisitor cu perspective de dezvoltare reduse.

O totală schimbare s'a petrecut în anii regimului democrat-popular. Încadrat în noua noastră mișcare sportivă, motociclismul a început să cunoască tot mai mult o răspândire în masse. Mașini de calitate și mijloace moderne de antrenament au fost puse la dispoziția alergătorilor. Muncitori, mecanici, care altădată jinduiau să se avânte pe motocicletă, sunt astăzi sportivi clasificați și primesc din partea colectivelor tot sprijinul pentru practicarea sportului lor preferat.

O creștere calitativă simțitoare a fost înregistrată și în domeniul performanțelor. Câteva cifre comparative sunt grăitoare. Dacă în 1936 recordul de viteză la motocicletele de 350 cmc era de 131,243 km/oră, astăzi cifra aceasta a crescut la 155,106 km/oră. La motocicletele de 500 cmc recordul era în 1936 de 142,212 km/oră, în 1950 el ajunsese la 150,439 km/oră, iar acum a atins cifra de 176,298 km/oră. La clasa cea mai mare, a motocicletelor de 1000 cmc, recordul a crescut dela 145 km/oră, cât era în 1936, la impresionanta cifră de 190,981 km/oră!

Este greșit să credem că într'o întrecere motociclistă singurul rol îl joacă mașina. În realitate, măestria și calitățile conducătorului sunt factorii determinanți ai victoriei. Motociclismul nu este o „beție a vitezei"; el înseamnă în primul rând curaj, stăpânire de sine, îndemânare, cunoaștere la perfecție a mașinii, antrenament temeinic. Motociclistul trebue să fie înainte de toate un bun mecanic, să-și iubească mașina.

Acest frumos sport educă un caracter ferm, tărie și îndrăzneală. Cel călit în cursele de motociclete începe să nu cunoască teama, învață să raționeze calm și să ia hotărîri juste, rapid, uneori frânturi de secundă.

Toate acestea au făcut ca motociclismul să se numere printre cele mai iubite sporturi ale tineretului nostru și mulți sunt acei cunoscuți și admirați ca fruntași în alergările cu motocicleta.

Cine nu a auzit oare de Niculae Buiescu, motociclistul curajos, care intră în viraje cu o viteză fantastică, dovedind un excepțional simț al echilibrului? Mulți nu știu că Niculae Buiescu a fost ucenic la un atelier C.F.R. și acolo a îndrăgit motoarele, de când era copil de 12 ani. Fostul băiat de atelier este astăzi unul din fruntașii motociclismului din țara noastră, iar asociația din care face parte, „Locomotiva", i-a pus la dispoziție condiții excelente de practicare a sportului în care a arătat atâta măestrie.

Dinamovistul Mircea Cernescu dovedește un talent cu totul deosebit. Deși practică numai de trei ani motociclismul, el și-a înscris numele pe lista campionilor țării. Pentru măestria lui dar și pentru modestia și dragostea cu care este dispus oricând să-și ajute colegii de sport, Mircea Cernescu este iubit și admirat de toți.

Emeric Somlo dela Casa Centrală a Armatei este la fel de bun alergător ca și mecanic. Și nu-i de mirare; Somlo a avut ca profesor pe tovarășul său mai bătrân dela C.C.A., Nae Niculici.

Niculici, veteranul motociclismului nostru, este socotit de toți „doctor" în motoare. Mulți sunt acei care își aduc la el motocicletele pentru consultații. Iar Nae Niculici pune totdeauna diagnosticul cel bun și găsește leacul...

Mulți alergători valoroși s'au remarcat în ultimii ani prin performanțele lor înalte. Printre aceștia se numără în primul rând N. Sădeanu, Al. Lăzărescu, I. Olaru. Gh. Ioniță, C. Nedelcu. Tineri foarte talentați s'au arătat a fi O. Firoiu și I. Omăt. Acesta din urmă, deși aleargă de un singur an, a reușit să stabilească trei noi recorduri ale țării.

Ultimii ani au adus în sportul cu motor din țara noastră nu numai nume și recorduri noi: la recentele concursuri s'au aliniat la start multe mașini de construcție nouă. Conducătorii lor aveau toate motivele să fie bucuroși și mândri: pe motocicletele pe care le conduceau erau gravate literele „fabricat în R.P.R.", alături de inițialele fabricii I.M.S. Câmpulung-Muscel.

Fanionul s'a lăsat în jos: Nae Niculici pornește în cursa de coastă.

V. CHIOSE
R. VOIA

SPARTACHIADA SATELOR

De curând, s'au desfășurat în Capitală finalele Spartachiadei Satelor, cea mai importantă competiție polisportivă rezervată tineretului muncitor al satelor noastre.

Stadionul Dinamo a primit în tribunele sale numeroși spectatori veniți să urmărească pe acei care reușiseră după luni de zile de concursuri să se califice pentru aceste finale.

S'au întrecut cele mai bune echipe de oină din țară, (cele din comunele: Filea — Regiunea Autonomă Maghiară, Găngiova — regiunea Craiova, Dobra — regiunea Hunedoara și Niculițel — regiunea Galați), mai bine de 215 gimnaști clasați pentru finale, diferite formații feminine și masculine de volei și numeroși atleți și atlete a căror luptă sportivă a fost de multe ori pasionantă. Desigur că mulți dintre participanții la recentele finale ale Spartachiadei Satelor vor fi reîntâlniți în curând pe stadioanele din diferitele orașe ale țării, deoarece dintre ei se vor recruta mulți sportivi de frunte, campioni ai anilor ce vin.

În fotografie: sosirea în finala probei de 100 m. plat fete, câștigată de Eleonora Voronel (regiunea Suceava).

Din istoria busolei

Nici până astăzi nu se știe cine a inventat busola și când anume. Unii atribue această invenție navigatorilor chinezi, alții indienilor, indicând drept dată a apariției busolei anul 37 al erei noastre. Mulți afirmă că busola este o invenție arabă și a fost adusă în Europa, din Asia Mică, de vestitul călător Marco Polo. Unii cercetători susțin că inventatorul busolei este Roger Bacon, unul dintre cei mai mari naturaliști din secolul al XIII-lea.

Pe la mijlocul secolului al XV-lea s'a născut în Italia o legendă după care busola ar fi fost inventată de marinarul Flavio Gioia. Legenda spune că Flavio din Amalfi era un meseriaș sărac, mereu vesel, care cânta de dimineață până seara, lucru pentru care a fost supranumit „Gioia", adică bucurie. Ar fi continuat să muncească tot așa dacă n'ar fi întâlnit-o pe frumoasa Angiola, fiica pescarului Domenico Mulo. Îndrăgostit, Flavio s'a rugat de pescar să-i dea fata de soție. Domenico i-a spus: „Ți-o dau, dacă faci ca barca mea să meargă în linie dreaptă până la insula în apele căreia îmi arunc năvoadele".

Insula unde pescuia Mulo era situată la o depărtare de câteva mile, în largul mării. Era foarte greu să ajungi până la ea mergând în linie dreaptă, din cauza ceței.

Flavio avea o bucată de metal cu o însușire ciudată: atrăgea pilitura de fier. Pentru a o avea la îndemână în timpul lucrului, el o așeza pe o bucată de plută cufundată într'un lighean cu apă. El observase că pluta — oricum ar așeza-o în lighean — se întoarce totdeauna spre un anumit punct. S'a gândit să folosească această calitate a bucății de metal pentru a satisface cererea lui Mulo. În felul acesta a construit el busola.

Se prea poate ca Gioia, un marinar care a trăit într'adevăr — și nu numai în legendă — în secolul al XIV-lea, să fi avut vreo legătură cu busola; poate că el a perfecționat-o; ceeace se știe precis este doar faptul că biblioteca lui Carol al V-lea a primit o busolă, în 1364, dela acest marinar. Orașul Amalfi a marcat de câteva ori prin festivități data nașterii lui Gioia.

Busola, însă, era cunoscută din vremuri străvechi și navigatorilor ruși și a avut o denumire rusească. În lucrarea nu de mult publicată a lui B. L. Bogorodski „Despre termenii de navigație" (Institutul de lingvistică al Academiei de Științe a U.R.S.S. — Rapoarte și comunicări), este dovedit că „matca" este „termenul cel mai vechi și neaoș rusesc pentru desemnarea busolei". Faptul că acest termen era răspândit în vremuri străvechi și pe scară largă, este confirmat prin proverbele populare. „Cloșca conduce puii, iar matca, corăbiile", „Matca conduce, corabia merge". După toate probabilitățile, acest instrument atât de prețios, a căpătat o largă întrebuințare datorită novgorodienilor; ei sunt acei care au dus vechiul termen novgorodian „matca" — pe țărmurile Mării Albe. Cadranul „matcăi" era, ca și cel al busolei vest-europene, împărțit în 32 de sectoare. Alt termen, mai recent, pentru desemnarea busolei, a fost „matoșnic", care a intrat în limba oficială și comercială a statului moscovit.

Mărturiile navigatorilor străini, documentele istorice și datele folclorului arată că în secolul al XVIII-lea „tehnica navigației ajunsese la ruși la un înalt nivel de dezvoltare; rușii erau adevărați marinari de profesie". Ei se serveau de busolă, pe care continuau s'o denumească după o veche obișnuință cu cuvântul „matca" până când alături de acest termen a apărut în vocabularul limbii ruse cuvântul internațional „compas" (busolă).

N. AȘUCHIN
(după „Ogoniok")

Insula Ada-Kaleh

După ce ies din năpraznica strânsură a Cazanelor, apele Dunării se năpustesc spre Orșova — și, de aici, printr'un cot brusc, se'ndreaptă spre Vârciorova și repezișul Porților de Fier.

Malurile Dunării se'nalță deoparte și de alta a apei, adumbrite de estompările albastre ale înserării. Colorate de aurul ultimelor raze ale soarelui, răsar svelte, în mijlocul insulelor, siluetele verzi ale plopilor piramidali.

În acest cadru de feerie, insula Ada-Kaleh apare de departe ca o jerbă de verdeață ieșită din valuri, crestată ici-colo de ziduri roșietice și terase albe.

Dacă apusul este fermecător, nopțile sunt minunate la Ada-Kaleh: mireasma îmbătătoare a ierburilor și florilor, zefirul ce plutește cald și ușor pe valurile fluviului, izul fânețelor de pe munții înconjurători, vraja cerului înstelat, liniștea profundă a nopții, în care nu se aude decât susurul valurilor Dunării ce se lovesc de vechile ziduri ale cetății — dau o atmosferă de feerie.

Interesând — prin poziția sa geografică — din cele mai vechi timpuri, insula Ada-Kaleh a fost cunoscută și de vechii greci (Erythia). Turcii au numit-o Ada-Kaleh adică „Insula cu cetate" (în 1520).

Insula Ada-Kaleh este un ostrov format din aluviunile Dunării și Cernei la cotul puternic al fluviului, la ieșirea sa din defileu.

Cetatea de pe insulă are o vechime de peste 500 ani. Prima întăritură a fost făcută în anul 1440; întăritura principală s'a făcut între 1640—1705. Ruinile cetății prezintă un deosebit interes istoric. În interiorul ei și în afară de ziduri se'ntinde azi localitatea Ada-Kaleh.

Locuitorii insulei au fost crunt exploatați altă dată de societatea „Musulmana", în baza unor privilegii acordate în 1931 acționarilor ei de către guvernanții burghezi. Contra exploatării prădalnice s'au ridicat atunci cu hotărîre muncitorii.

Azi majoritatea locuitorilor insulei lucrează la Fabrica de Confecții „Vasile Roaită", înzestrată cu tipuri noi de mașini de cusut, fabricate în țară și acționate de curent electric, furnizat de noua centrală construită în anii puterii populare. Alți locuitori lucrează la fabrica de țigări. La școala elementară elevii învață după abecedare în limba maternă—turca. Oamenii muncii de pe insulă frecventează clubul, biblioteca și căminul cultural, unde se joacă adeseori piese în limbile română și turcă.

ȘAH — ȘAH — ȘAH — ȘAH

CAMPIONATUL R.P.R.

Campionatul de șah al R.P.R. este în plină desfășurare. Sute de jucători, începând dela categoria II-a, au luat parte întâi la optimi, apoi la sferturile de finală, pentru a se califica în etapele superioare. Zeci de elemente tinere s'au relevat în aceste concursuri, depășind adeseori jucători experimentați.

În special cele 16 grupe ale sferturilor de finală, la care au luat parte 221 de jucători, în majoritate de categoria I și candidați de maestru, au dat loc la întreceri frumoase, în cadrul cărora s'au jucat multe partide interesante.

Iată două din ele:

INDIANA VECHE

Alb: M. Suta Negru: Gh. Gorea
Grupa I, București

1. d4 Cf6 2. c4 d6 3. Cc3 e5 4. Cf3 (Cum s'a văzut în multe partide, schimbul 4. d: e5 f: e5 5. D: d8 + R: d8 este favorabil negrului, cu toată pierderea rocadei) **4... Cb d7 5. g3 g6 6. Ng2 Ng7 7. 0-0 0-0 8. e4 e: d4 9. C: d4 Cc5 10. Te1 a5 11. h3 c6 12. Ne3 Te8 13. Dc2** (S'a ajuns la o poziție bine cunoscută în această variantă) **13... a4 14. Tad1 Cfd7** (Până aci la fel ca în cunoscuta partidă Smîslov — Ciocâltea din turneul internațional dela București, 1953. Smîslov a continuat cu 15. C4e2 Da5 16. T: d6 Ce5 și negrul a obținut joc bun. În partida de față albul împiedică venirea calului negru la e5) **15. f4 Da5 16. Nf2 Cf6!?** (Cu ideia de a ataca pionul slab al albului dela e4. Mai bine era însă 16... Db4! atacând pionul slab dela c4, mai greu de apărat) **17. Rh2 Nd7 18. Cf3** (Amenință 19. e5) **18... Ne6 19. T: d6 N: c4 20. e5 Cfd7** (20... Cd5 21. C: d5 c: d5 22. N: c5 D: c5 23. b3) **21. Ted 1 Tad8 22. Dd2 Te7?** (Negrul nu putea evita pierderea unei figuri, dar după greșala aceasta, pierde un turn) **23. Cd5!** și negrul a cedat.

Problema de V. CUCIUC
(Constanța)
Publicată în revista „Șahmatî v SSSR" 1953

Albul joacă și face mat în 2 mutări

(Controlul poziției: Alb: Rb1, Df5, Tb2, Th6, Nd8, Ng2, Ca4, Cg5, Pp. cb. e2. Negru: Rd6, Dh7, Tg3, Ng8, Ch5, Pp. d4, e5, f7)

APĂRAREA PHILIDOR

P. Zamfirescu I. Butnaru
Grupa dela Piatra Neamț

1. e4 e5 2. Cf3 d6 3. d4 e: d4 (Mai bine 3... Cd7 sau 3... Cf6) **4. C: d4 Ne7 5. Nc4 Cd7??** (O greșală gravă, care permite albului să câștige forțat, printr'o combinație instructivă) **6. N: f7 + ! R: f7 7. Ce6 ! ! De8** (Calul nu poate fi luat din cauza 8. Dd5 + Rf6 9. Df5 mat) **8. C: c7 Dd8 9. Dd5 + Rf8** (9... Rf6 10. Df5 mat) **10. Ce6 + Re8 11. C: g7 +** (Albul putea lua dama, dar preferă să dea mat) **11... Rf8 12. Ce6 + Re8** (12... Rf7 13. Dh5 + Rf6 sau R: e6 14. Df5 mat) **13. Dh5 mat.**

PRIMELE TIMBRE ROMÂNEȘTI

Tipărită la Iași între 1-13 Iulie 1858, emisiunea „cap de zimbru" — prima emisiune de timbre din țara noastră — este extrem de rară, datorită neglijenței și nepăsării obișnuite a slujbașilor domnești de pe atunci. Într'adevăr, din coala de 32 bucăți, timbrele erau desprinse de funcționarii puțin grijulii, cu un foarfece care nu cruța decât arareori marginile desenului tipărit al timbrului. Deaceea foarte puține exemplare pot oferi ochiului pasionat al filatelistului imaginea completă a zimbrului cu steaua în cinci colțuri între coarne și cu emblema poștei, goarna încolăcită, în colacul căreia stă scrisă valoarea timbrului.

Emisiunea „cap de zimbru" compusă din patru valori — 27,54, 81 și 108 parale — a fost tipărită cu o ștampilă de mână, al cărei arabesc poștal era imprimat în oțel pe o hârtie slab colorată și ușor vărgată, caracteristică acelor vremuri.

Concursul „Flacăra"

În fața cuștilor cu animale sălbatice din Parcul Libertății din București sunt totdeauna nelipsiți micii vizitatori...

CUVINTE INCRUCIȘATE

(10 puncte)

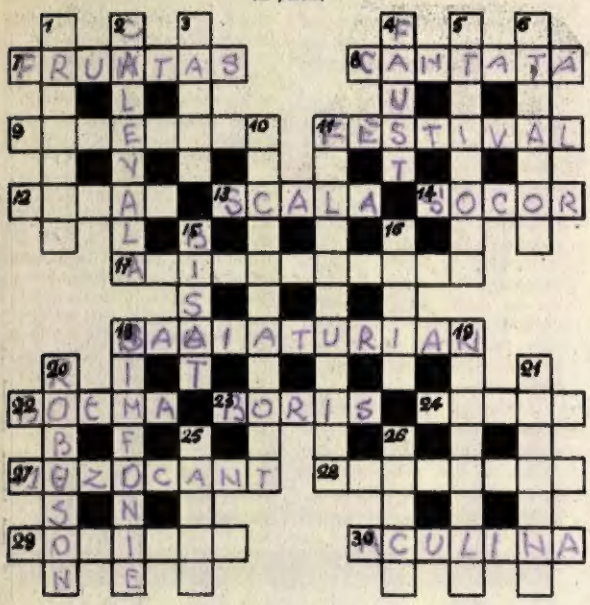

ORIZONTAL: 7) Comandant, dar nu de oști. 8) Lucrare muzicală pentru orchestră și cor. 9) Le au amatorii de discuri, de timbre. 11) A prilejuit strălucite manifestări muzicale. 12) Munți în Europa (art.) 13) Opera din Milano. 14) Autorul Imnului de Stat al R.P.R. 17) Autorul a numeroase suite de dansuri, laureat al Premiului de Stat. 18) Strălucit compozitor sovietic, autorul „Cantatei pădurilor". 22) Operă de Puccini. 23)... Godunov. 24) Tinerețe pe portativ. 27) Nu scapă niciun concert. 28) Nu privesc la suprafață. 29) Cântă laolaltă. 30) Operetă sovietică.

VERTICAL: 1) Ochelari ocazionali. 2) Autorul poemului „Finlandia". 3) Ingineri ai sufletelor omenești. 4) Operă de Gounod după piesa lui Goethe. 5) Cunoscută piesă a lui Ibsen. 6) Bunicul bunicului. 10) Care îți fac plăcere. 11) Orchestră simfonică. 15) A repeta. 16) Consolat. 18) Lucrare muzicală pentru orchestră. 19) Prima literă a unui cuvânt. 20) Cunoscut luptător pentru pace. 21) Festivă. 25) Prieten bun al muncitorului nostru. 26) Operă de Rimschi Corsacov — transpusă în film.

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

(2+2 puncte)

1. Cum se numește râul care izvorăște din munții Hangai (R.P Mongolă) și se varsă în lacul Baical (U.R.S.S.)?
2. Care este populația Europei?
3. Cine a expediat următoarea telegramă: „Onor. Prim Ministru, București: Directoru prefecturi locale Raul Grigorașcu insultat grav dumnezeu mami și palme cafine central. Amenințat moarte. Viața onorul nesigure. Rugăm anchetat urgent faptul"?

CLASICII NOȘTRI

câte două puncte de fiecare răspuns exact)

1. Ce-a scris maestrul Mihail Sadoveanu în legătură cu răscoalele țărănești din 1907?
2. Care sunt cei doi pictori mai cunoscuți care au făcut portretul lui Nicolae Bălcescu?

MONOVERBUL... CELOR CE NU SUNT SINGURI

(4—9)

(3 puncte)

BIVERB...TEATRAL

(6—10)

(3 puncte)

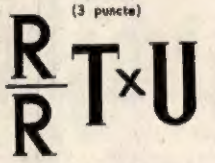

MONOVERB

(3—8)

(1 punct)

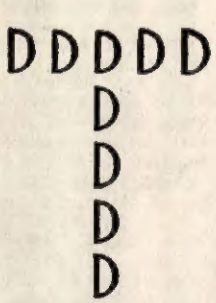

CARTE DE VIZITA

(12—26)

(8 puncte)

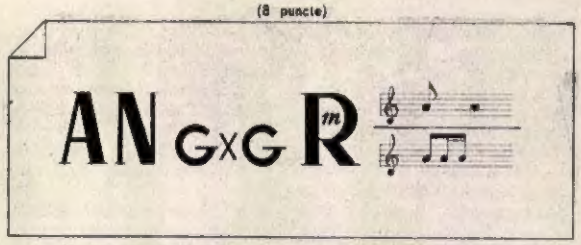

MONOVERB VESEL

(6—8)

(4 puncte)

MONOVERB TEXTIL

(3—6)

(2 puncte)

MONOVERB

(6—9)

(2 puncte)

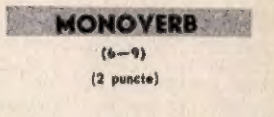

TRIVERB SPORTIV

(4, 14)

(3 puncte)

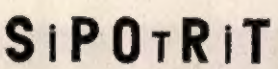

MONOVERB

(6—9)

(2 puncte)

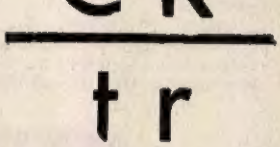

MONOVERB

(4—9)

(1 punct)

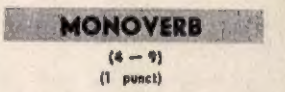

MONOVERBUL CONTROLORULUI

(6—9)

(3 puncte)

METAGRAMĂ

(1 punct)

În sezonul indicat
Găsești fructe neapărat
Lângă-un tren staționat.

MONOVERB

(7—11)

(2 puncte)

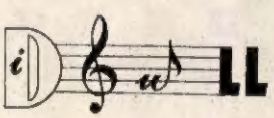

Acest număr cuprinde 4 planșe în culori cu reproduceri din operele pictorului Tattarescu.

REDACȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Poștală 56 PIAȚA SCÂNTEII Tel. 7.60.10 Int. 1787 ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la sectiile raionale de difuzare a presei PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 9 lei; 6 luni: 18 lei; un an: 36 lei.

Coperta și interiorul imprimate la Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin". — Planșele în culori imprimate la Întreprinderea Poligrafică Nr. 4, București.

DIN PRESA DE PESTE HOTARE

Din manevrele trădătorilor muncitorimii germane

sau cum „apără" leaderii social-democrați de dreapta interesele clasei muncitoare.

(Desen de H. Paraschau apărut în „Neue Berliner Illustrierte")

Înainte și după...

Populația civilă americană, care a avut de suferit de pe urma inundațiilor provocate de revărsarea fluviilor Missouri și Mississippi, nu a primit din partea guvernului niciun fel de ajutor.

— Înainte de inundații aveam pâine și apă, iar acum nu avem decât apă

(După L. Brodati, din „Crocodil")

În tramvaiele din S. U. A.

Binevoitorul, către un necunoscut: „În locul d-tale, eu aș renunța să țin pumnul strâns în jurul curelușei... Nu se știe cum, dar Mc Carthy ar putea obține o astfel de fotografie de-a d-tale..."

(Din „Daily Worker", Londra)

Cultura tip „Texas 1953"

...sau cum se face educația literară a copiilor în Germania occidentală.

(După „Welt-Illustrierte", Berlin).

În Turcia

După cum a declarat ministrul învățământului public din Turcia, aproape 200.000 de copii nu pot frecventa școlile „din diferite motive".

— Mamă, în curând va trebui să merg la școală și n'am cu ce să mă îmbrac.
— Nu te mai frământa: tot n'am cu ce plăti taxele școlare.

(După L. Brodati, din „Crocodil").

Criza de locuințe în Franța

— Cum? Nu vezi strămtoarea Gibraltar, acolo în mijloc?

(Din „L'Humanité Dimanche")

123.
BIBLIOTECA RBG.

ABONATI-VĂ
SOVIETICE
PENTRU ANUL 1954.

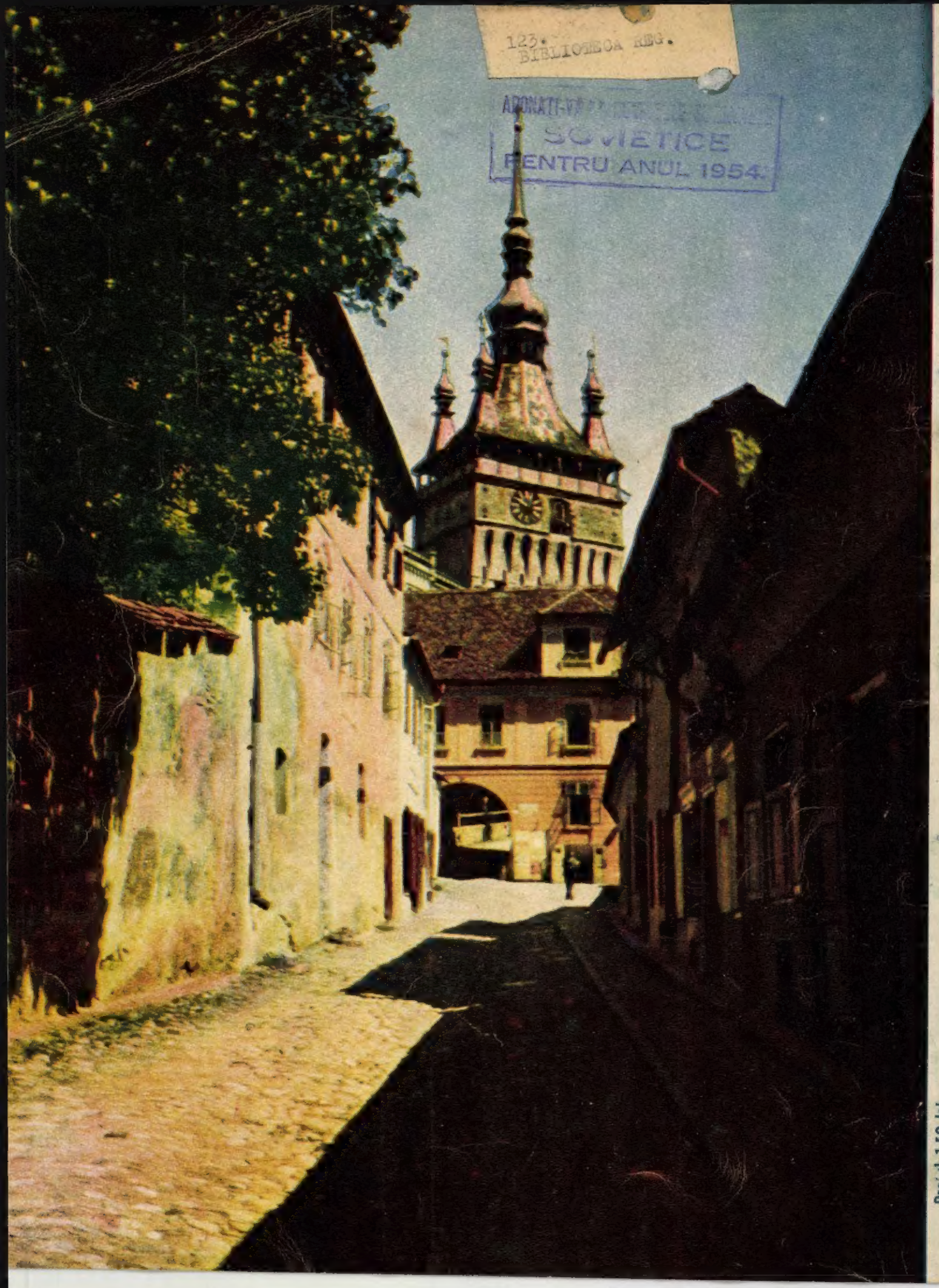

Preţul 1,50 lei